مجموعهٔ

قوانین موضوعه و مسائل مصوبهٔ

دورهٔ دوازدهم قانونگذاری

۹ آبانماه ۱۳۱۸ ـ ۹ آبانماه ۱۳۲۰

چاپخانه مجلس

مقدمه

مجموعهٔقوانین دورهٔ دوازدهم قانونگذاری چاپ‌وتقدیم خواستاران میشود.
نکاتی که درموقع چاپ قوانین دوره قبل مراعات میشده کماکان دراین مجموعه مراعات گردیده و برای اطلاع خوانندگان نکات مزبور را یادآور میشود.

اول

مجموعه مصوبات دوره دوازدهم قانونگذاری برشش قسمت بشرح زیر تقسیم شده است :

قسمت اول ـ قوانین (مصوباتی که جنبه عمومی داشته و عامه مشمول مقررات آن میباشند منجمله قوانین قضائی مصوب کمیسیون قوانین دادگستری)

قسمت دوم ـ عهدنامه‌ها ومقاوله‌نامه‌ها (عهدنامه هائی که با دول بیگانه منعقد شده و یااینکه بین سایردول منعقد و دولت شاهنشاهی نیز درآن شرکت نموده است) .

قسمت سوم ـ کنتراتها (اجازهٔ استخدام مستخدمین بیگانه) .

قسمت چهارم ـ مصوبات مالی (بودجه‌ها ـ اعتبارات) .

قسمت پنجم ـ تصمیمات ومطالب متفرقه .

قسمت ششم ـ وقایع مهمه .

قسمت هفتم ـ آئین نامه‌های مصوب کمیسیونهای مجلس (آئین نامه‌هائی که بموجب اختیارات حاصله ازقوانین مربوطه بتصویب کمیسیونهای پارلمانی رسیده است).

دوم

قسمتی که دراین مجموعه نیز رعایت شده است نسخ واصلاحاتی است که بعد ازتصویب قانون درطی دوره دوازدهم ویاسیزدهم درهمان قوانین بعمل آمده است ـ اصلاحات مزبور رادر جای‌خود یادآور و خوانندگان بمادهٔ اصلاحیه راهنمائی شده‌اند ـ آن قسمت ازقوانین منسوخه‌برای‌اینکه جالب نظرباشدباحروف ریز چاپ و زیر صفحه‌تاریخ نسخ آن یادآوری‌شده است .

سوم

برای سهولت مراجعه وپیداکردن محل هرقانونی درهرقسمت ودرفهرست خاص آن قسمت این‌نکته درنظرگرفته شده است‌که قوانین راجعه به‌یك موضوع (مثلا قوانین قضائی یاقوانین مالی) یابه یك وزارتخانه (قوانین مربوطه بوزارت کشور یاوزارت فرهنگ) اگرچه ازحیث تاریخ تصویب‌مقدم ومؤخر باشد پشت سرهم چاپ‌گردد مخصوصاً این نکته درقسمت اعتبارات رعایت شده است‌که بودجه‌کل هرسال درابتداء واصلاحات واضافاتی‌که بموجب قوانین مخصوص درهریك از مواد بودجه شده است پشت سرآن چاپ وحتی اصلاحات مختلف راجع ببودجه هروزارتخانه وهمچنین اعتبارات مربوطه بآن وزارتخانه یابنگاه‌در یك محل‌گنجانده شده است .

چهارم

درقسمت تصمیمات متفرقه‌آنجاکه مربوط باظهار اعتمادکابینه های‌دولت میباشد تاکنون بچاپ تصمیم اعتماد اکتفا میشده است وازدرج برنامه وذکرنام آقایان وزراء ومعاونین خودداری میشده اینك نظر بلزوم استحضار خوانندگان‌از اسامی اعضاء کابینه درزیر صفحه مربوطه نام‌کلیه‌آقایان وزرائی که معرفی‌شده‌اند ونام معاونین آنها بترتیب تاریخ معرفی درج وعین برنامه نیز چاپ شده است .

پنجم

قسمتی که در این مجموعه اضافه شده ودر ادوار گذشته سابقه نداشته است (قسمت ششم - وقایع مهمه) است . چون دردورهٔ دوازدهم قانونگذاری مطالبی در مجلس شورای ملی عنوان واظهار شده است که گرچه راجع بآن مطالب تصمیم خاصی ازطرف مجلس اتخاذنشده است ولی عنوان آن مطالب بخودی خودموجب رسمیت آن مسائل ولازم بود درمحلی درج ورسمیت آن محرز گردد لذادرتحت عنوان (وقایع مهمه) این نوع مسائل ازقبیل استعفای اعلیحضرت رضا شاه پهلوی واعلام سلطنت والاحضرت ولایت عهد - قرائت و امضای قسم نامه ازطرف اعلیحضرت محمدرضا شاهنشاه پهلوی در مجلس شورای ملی - متن انتقال نامه املاك شاه سابق وغیره چاپ ودر معرض مطالعه مراجعه کنند گان گذارده شده .

ششم

فهرستی که برای این مجموعه درنظر گرفته شده بدوقسمت تقسیم گردیده است:

الف - **فهرست تقسیمی** - به ترتیب تقسیمات هفت گانه مصوبات و آن نیز بر دوقسمت است :

۱ - **فهرست کلی** - که درابتدای این مجموعه گذارده شده ومحل هریك از قسمتهای هفت گانه رابطور کلی معین میکند .

۲ - **فهرست جزئی** - که برای هرقسمت علیحده تنظیم شده وشامل فهرست کلیه قوانین مندرجه درآن قسمت میباشد - این فهرست درمتن کتاب در ابتدای قسمتهای مربوطه قرار داده شده است .

ب - **فهرست تاریخی** - که درآخر کتاب قرار داده شده وکلیه مصوبات دوره دوازدهم قانونگذاری به ترتیب تاریخ تصویب درآن ذکر گردیده است .

اداره قوانین و مطبوعات مجلس شورای ملی

فهرست

قوانین موضوعه و مصوبات دورهٔ دوازدهم قانونگذاری

(فهرست تقسیمی)

فهرست مصوبات دورهٔ دوازدهم قانونگذاری

شماره	شــرح	صفحه از	صفحه تـا
۱	**قسمت اول** - قوانین	۱	٤٥٤
۲	**قسمت دوم** - قراردادها	٤٥٥	٤٨۲
۳	**قسمت سوم** - کنتراتها	٤٨۳	٤۹٤
٤	**قسمت چهارم** - تصویبات مالی	٤۹٥	٥٦٨
٥	**قسمت پنجم** - تصمیمات و مطالب متفرقه	٥٦۹	٥٧٤
٦	**قسمت ششم** - وقایع مهمه	٥٧٥	٥٧۹
٧	**قسمت هفتم** - آئین‌نامه‌ها	٥٨۰	٥٨۲

فهرست

قسمت اول ـ قوانین

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه از	صفحه تا
	قوانین قضائی		
۱	قانون اجازهٔ اجرای لوایح قانونی وزارت دادگستری پس از تصویب کمیسیون قوانین دادگستری .	۱	-
۲	قانون اجازهٔ اجرای لوایح قانونی وزارت دادگستری پس از تصویب کمیسیون قوانین دادگستری .	۲	-
۳	قانون اجازهٔ اجرای لوایح قانونی وزارت دادگستری پس از تصویب کمیسیون قوانین دادگستری .	۲	۳
٤	قانون امور حسبی .	۳	٦۲
۵	قانون مواد الحاقی بقانون آئین دادرسی مدنی .	٦۲	٦۳
٦	قانون اضافه مادهٔ **۵۳۸** مکرر بقانون آئین دادرسی مدنی.	٦۳	-
۷	قانون اصلاح ماده ثبت اسناد وقوانین دیگر.	٦٤	٦۸
۸	قانون اجازه واگذاری رسیدگی به پارهٔ ازبزه‌های وارد در صلاحیت دادگاههای نظامی به دادگاههای دادگستری.	٦۹	۷۰
	قوانین جزائی		
۹	قانون دادرسی و کیفر ارتش .	۷۰	۱٦٤
۱۰	قانون متمم قانون دادرسی کیفر ارتش	۱٦٤	۱٦٦
۱۱	قانون اصلاح بعضی از مواد قانون کیفر مرتکبین قاچاق .	۱٦٦	۱۷۰
۱۲	قانون کیفر بزه‌های مربوط به راه آهن.	۱۷۱	۱۷۷
۱۳	قانون راجع به غیر قابل فرجام بودن بعضی از محکومیت‌های جزائی	۱۷۷	۱۷۸
۱٤	قانون راجع به عفو و بخشودگی و تخفیف پارهٔ از محکومیت‌های سیاسی و عادی	۱۷۸	۱۷۹

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه از	صفحه تا
۱۵	قانون طرز جلوگیری از بیماریهای آمیزشی و بیماریهای واگیردار.	۱۸۰	۱۸۶
	قوانین مربوط به کشور		
۱۶	قانون اصلاح ثبت احوال.	۱۸۶	۱۹۹
۱۷	قانون اصلاح توسعه معابر.	۱۹۹	۲۰۶
	قوانین فرهنگی		
۱۸	قانون اجازه تأسیس آموزشگاههای اختصاصی بوزارت پست و تلگراف و تلفن.	۲۰۷	۲۰۹
۱۹	قانون اصلاح قانون تأسیس دانشگاه راجع بدانشکده پزشکی.	۲۰۹	۲۱۵
	قوانین اقتصادی و مالی		
۲۰	قانون اصلاح قانون انحصار بازرگانی خارجی.	۲۱۵	۲۲۲
۲۱	قانون راجع بمیزان گردش اسکناس.	۲۲۳	-
۲۲	قانون راجع بمیزان گردش اسکناس.	۲۲۳	-
۲۳	قانون اجازه فروش املاك زراعتی وقنوات موقوفه.	۲۲۴	۲۲۵
۲٤	قانون الغای قانون اجازه فروش املاك زراعتی وقنوات موقوفه	۲۲۵	-
۲۵	قانون اجازه انتقال انحصارها و شرکتهای دولتی به قسمت اقتصادی وزارت دارائی.	۲۲۵	۲۲۷
۲٦	قانون اصلاح موادی از قانون دیوان محاسبات وقانون محاسبات عمومی.	۲۲۷	۲۲۸
۲۷	قانون اصلاح قانون تعرفه گمرکی ومالیات راه.	۲۲۹	٤۵۲

قسمت اول

قوانین

قانون

اجازهٔ اجرای لوایح قانونی وزارت دادگستری پس ازتصویب کمیسیون قوانین دادگستری

مصوب ۲۷ آبانماه ۱۳۱۸

مادهٔ واحده - وزارت دادگستری مجاز است لوایح‌قانونی راکه به‌مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس‌از تصویب کمیسیون‌فعلی‌قوانین دادگستری بموقع اجراگذارده وپس ازآزمایش آنها **درعمل** نواقصی‌راکه ضمن جریان‌ممکن‌است معلوم‌شود رفع وقوانین مزبوره راتکمیل نموده‌ثانیاً برای تصویب به‌مجلس‌شورای ملی پیشنهاد نماید . لوایح مزبوره درکمیسیون مطرح‌وپس‌ازشوراول‌چاپ‌وتوزیع خواهد شد تا نمایندگان نظریات‌خودرا در موضوع‌لایحه در ظرف هشت‌روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند وشور دوم بعداز انقضاء هشت روز بعمل‌آید .

این قانون‌که مشتمل بریك‌ماده‌است در جلسه‌بیست وهفتم آبانماه یکهزارو سیصدو هیجده‌بتصویب مجلس شورای‌ملی رسید .

رئیس مجلس‌شورای‌ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اجازهٔ اجرای لوایح پیشنهادی‌وزارت دادگستری پس از تصویب کمیسیون قوانین دادگستری

مصوب ۱۵ اردیبهشت‌ماه ۱۳۱۹

مادهٔ واحده - وزارت دادگستری مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس‌ازتصویب کمیسیون فعلی‌قوانین دادگستری بموقع اجراگذارده پس ازآزمایش آنها درعمل نواقصی‌راکه‌ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع وقوانین‌نامبرده را تکمیل نموده بازبرای تصویب به‌مجلس‌شورای ملی پیشنهاد نماید. لوایح مربور درکمیسیون‌مطرح‌وپس ازشور اول چاپ‌وپخش خواهد شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه درظرف هشت روز به‌کمیسیون بدهند وشور دوم پس ازگذشتن هشت‌روز بعمل‌آید .

این‌قانون که‌مشتمل بریك ماده‌است درجلسه پانزدهم اردیبهشت‌ماه‌یکهزارو سیصدونوزده بتصویب مجلس‌شورای‌ملی‌رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اجازهٔ اجرای لوایح پیشنهادی وزارت دادگستری پس‌از تصویب کمیسیون قوانین دادگستری‌مجلس

مصوب ۱۵ دیماه ۱۳۱۹

مادهٔ واحده - وزیردادگستری‌مجاز است‌لوایح‌قانونی‌را که‌به‌مجلس‌شورای ملی‌پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین دادگستری بموقع اجرا گذارده پس از آزمایش آنهـا در عمل نواقصی راکه ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع وقوانین نامبرده را تکمیل نموده بازبرای تصویب بمجلس‌شورای

ملی پیشنهادنماید لوایح مزبور در کمیسیون مطرح وپس ازشوراول چاپ وپخش خواهد شد تانمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشت روز بکمیسیون بدهند وشور دوم پس از گذشتن هشت روز بعمل آید .

این قانون که مشتمل بریك مـاده است در جلسهٔ پـانزدهم دیماه یکهزار و سیصد و نوزده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی- حسن اسفندیاری

قانون امور حسبی

مصوب دوم تیرماه ۱۳۱۹

باب اول ـ درکلیات

مادهٔ۱ ـ امور حسبی اموری است کـه دادگاهها مکلفند نسبت بـآن امور اقدام نموده و تصمیمی اتخاذ نمایند بـدون اینکه رسیدگی بآنها متوقف بروقوع اختلاف ومنازعه بین اشخاص واقامه دعوی از طرف آنهاباشد .

مادهٔ۲- رسیدگی بامورحسبی تابع مقررات‌این‌باب میباشدمگرآنکه خلاف آن مقرر شده باشد .

مادهٔ۳ ـ رسیدگی بامورحسبی دردادگاههای حقوقی بعمل میآید .

مادهٔ۴ ـ در موضوعات حسبی هرگـاه امری در خارج از مقر دادگـاهی که کار در آنجـا مطرح است بـاید انجام شود دادگـاه مزبور میتواند انجام آن امر را بدادگـاهی که کار در حوزهٔ آن باید بشود ارجـاع نماید و در اینصورت دادگاه‌نامبرده امرارجاع شده‌راانجام‌ونتیجه رابدادگاه ارجاع کنندهٔامرمیفرستد.

مادهٔ۵ ـ مقررات راجع بنیابت قضائی که درآئین دادرسی مدنی ذکر شده شامل امورحسبی خواهد بود .

مادهٔ۶ - درصورتیکه‌دویاچنددادگاه برای رسیدگی بموضوعی صالح باشند دادگاهی که بدواً بآن رجوع شده است رسیدگی‌مینماید .

مادهٔ۷ - درصورت حدوث اختلاف درصلاحیت دادگاهها رفع اختلاف به ترتیب مقرردرآئین دادرسی مدنی بعمل میآید.

مادهٔ۸ - دادرس باید در موارد زیر ازمداخله درامورحسبی‌خودداری کند:

۱ـ اموریکه درآنها ذینفع‌است .

۲ـ امور راجع بزوجه خود (زوجه‌ایکه در عده طلاق رجعی است درحکم زوجه است) .

۳ـ امور اقرباء نسبی و سببی خود در درجه یك و دو از طبقه اول و درجه یك از طبقه دوم .

۴ـ امور راجع به‌اشخاصی که سمت ولایت یا قیمومت یا نمایندگی نسبت بآنها دارد .

مادهٔ۹- درمواردخودداری دادرس هرگـاه درآن حوزه‌دادرس صلاحیتدار برای رسیدگی‌نباشد رسیدگی بدادگاه نزدیکترارجاع میشود .

مادهٔ ۱۰ - درموارد مادهٔ۷ دادرس باید از رسیدگی خودداری نماید ولی اشخاص ذینفع نمیتوانند باستناد این ماده دادرس را رد نمایند .

مادهٔ ۱۱ - عـدم صلاحیت محلی دادگاه یـا خودداری دادرس از مداخله در خصوص امـری رافع آثـار قـانونی اقدام یا تصمیمی کـه بعمل آمده است نخواهد بـود .

مادهٔ ۱۲ - روزهای‌تعطیل‌مانع ازرجوع بدادرس درامورحسبی نیست ولی دادرس میتواند رسیدگی را در روزهـای تعطیل بتأخیر اندازد مگر اینکه امـر از امورفوری باشد .

مادهٔ ۱۳ - درخواست در امور حسبی ممکن است کتبی یازبانی باشد - درخواست زبانی درصورت‌مجلس نوشته شده وبامضاءدرخواست‌کننده‌میرسد .

مادهٔ ۱۴ - درامور حسبی دادرس‌باید هرگونه بازجوئی واقدامی که‌برای اثبات قضیه لازم است بعمل آورد هرچند درخواستی ازدادرس‌نسبت بآن‌اقدام نشده باشد ودرتمام مواقع رسیدگی میتواند دلائلی که مورد استناد واقع میشود قبول نماید .

مادهٔ ۱۵ - اشخاص ذینفع میتوانندشخصاً دردادگاه حاضر شوندیانماینده بفرستند ونیز میتوانندکسی‌رابسمت‌مشاور همراه خود بدادگاه بیاورندودرصورتیکه نماینده بدادگاه فرستاده شود نمایندگی اوبایدنزددادرس‌محرزشود .

تبصره - نماینده اعم‌ازوکلاء دادگستری یاغیرآنهااست .

مادهٔ ۱۶ - حساب مواعد بترتیبی‌است که‌درآئین‌دادرسی مدنی‌ذکرشده و اگرروز آخر موعد مصادف باتعطیل‌شود آخرموعد روزبعدازتعطیل‌خواهدبود .

مادهٔ۱۷ - درمهلت‌هائیکه مسافت رعایت میشود ترتیب‌آن مطابق مقررات آئین دادرسی‌مدنی راجع بمسافت‌است .

مادهٔ۱۸ - اشخاص‌ذینفع میتوانند پرونده‌های‌امورحسبی را ملاحظه نموده واز محتویات آن رونوشت گواهی‌شده یاگواهی‌نشده‌ازدفتردادگاه‌بگیرند .

مادهٔ۱۹ - هرگاه ضمن رسیدگی بامورحسبی دعوائی از طرف اشخاص ذینفع حادث‌شودکه رسیدگی‌بامور حسبی متوقف‌به‌تعیین تکلیف نسبت بآن دعوی باشد دادرس درصورت درخواست دستور موقتی درموضوع آن دعوی مطابق مقررات‌دادرسی فوری صادر مینماید .

مادهٔ ۲۰ - اقدام ودخالت‌دادستان درامورحسبی‌مخصوص بمواردی است که‌درقانون تصریح‌شده‌است .

مادهٔ ۲۱ ـ درمواردی که‌دادستان‌مکلف‌باقدامی‌میباشد اقدام‌بعهدهٔ‌دادسرای دادگاه شهرستانی است که‌رسیدگی درحوزه آن‌دادگاه بعمل‌میآید .

مادهٔ ۲۲ ـ دادرس پس‌ازتمام شدن بازجوئی ورسیدگی منتهی‌درظرف دو روز تصمیم خودرا اعلام مینماید .

مادهٔ ۲۳ ـ تصمیم دادرس باید موجه ومدلل باشد .

مادهٔ ۲۴ ـ در مواردیکه تصمیمات دادگاه باید ابلاغ شود ترتیب ابلاغ مانند مقررات آئین‌دادرسی مدنی‌است .

مادهٔ ۲۵ ـ درصورتیکه ابلاغ درکشور بیگانه بایدبعمل آیددادرس‌میتواند ترتیب سهلتری برای ابلاغ درنظرگرفته ودستور دهد .

مادهٔ ۲۶ ـ هرگاه‌شخصی که تصمیم دادگاه باید باو ابلاغ شوددردادگاه حاضر باشد تصمیم دادگاه باواعلام واین عمل ابلاغ محسوب‌است‌ورونوشت‌نیز باو داده‌میشود .

مادهٔ ۲۷ ـ تصمیم‌دادگاه درامورحسبی قابل پژوهش‌وفرجام‌نیست‌جزآنچه درقانون تصریح شده باشد .

مادهٔ ۲۸ ـ مرجع‌شکایت پژوهشی ازتصمیمات قابل پژوهش درامورحسبی دادگاهی‌است که مطابق آئین دادرسی مدنی صلاحیت رسیدگی پژوهشی باحکام دادگاه صادرکننده تصمیم درمورد دعاوی‌دارد .

مادهٔ ۲۹ ـ مدت پژوهش‌همان‌است که‌برای پژوهش‌احکام‌درآئین‌دادرسی مدنی مقررشده .

مادهٔ ۳۰ ـ درصورتیکه‌پژوهش خواه اثبات کندکه پژوهش نخواستن‌اودر موعد بواسطه عذر موجه بوده ودرظرف ده‌روز ازتاریخ رفع عذرپژوهش‌بخواهد دادگاهی که مرجع رسیدگی پژوهش‌است میتواند مهلت پژوهش‌راتجدید نماید

مشروط به اینکه از تاریخ انقضاء مدت پژوهش بیش از ششماه نگذشته باشد .

مادهٔ ۳۱ - مهلت جدید نباید بیش از موعد پژوهشی باشد و درخواست تجدید مهلت بیش از یکدفعه پذیرفته نیست .

مادهٔ ۳۲ - شکایت پژوهشی بدفتر دادگاهی که صادرکننده تصمیم مورد شکایت بوده داده میشود و دفتر نامبرده باید فوراً شکایت نامه را ثبت و رسید آنرا بشاکی داده ومنتهی درظرف دو روز شکایت نامه پژوهشی را بابرگهای مربوط بآن بدادگاهی که مرجع رسیدگی پژوهشی است بفرستد .

مادهٔ ۳۳ - شکایت پژوهشی ممکنست شفاهی باشد دراینصورت شکایت نامبرده درصورت مجلس دادگاه درج و بامضاء شاکی و دادرس میرسد و این صورت مجلس با برگهای مربوطه بدادگاه مرجع رسیدگی پژوهشی فرستاده خواهد شد .

مادهٔ ۳۴ - شکایت پژوهشی ممکن است مبنی برجهات یاادله جدید باشد .

مادهٔ ۳۵ - شکایت پژوهشی موجب تعویق اجراء تصمیم مورد شکایت نمیشود مگر اینکه دادگاهی که رسیدگی پژوهشی میکند قرار تأخیر اجرای آنرا بدهد.

مادهٔ ۳۶ - تصمیم دادگاه استان باتفاق یاباکثریت آراء معلوم میشود .

مادهٔ ۳۷ - دادگاهی که رسیدگی پژوهشی مینماید هرگونه رسیدگی و تحقیقی که مفید و لازم بداند بدون احتیاج بدرخواست بعمل میآورد و پس از رسیدگی اگر تصمیم موردشکایت راصحیح بداند آنرا تأیید و چنانچه نقصی در تصمیم نامبرده مشاهده کند موافق نظر خود آنرا تکمیل مینماید و هرگاه تصمیم مورد شکایت را صحیح نداند آنرا الغاء نموده وتصمیم مقتضی را اعلام مینماید .

مادهٔ ۳۸ - هرگاه در تصمیم دادگاه اشتباهی درحساب یاسهو قلم یااشتباهات دیگری رخ دهدمثل ازقلم افتادن نام یکی از اشخاص ذینفع یا زیاد شدن نامی

مادام که آن تصمیم بوسیله شکایت بدادگاه بالاتر از دادگاه خارج نشده باشد دادگاه صادر کننده تصمیم مستقلا یا بدرخواست یکی از اشخاص ذینفع آنرا تصحیح مینماید و این تصحیح زیر تصمیم دادگاه یا برگ دیگری که پیوست آن میشود نوشته خواهد شد . دادن رونوشت از تصمیم دادگاه بدون پیوست نامبرده ممنوع است .

تصحیح به اشخاصی که تصمیم دادگاه باید ابلاغ شود ابلاغ میشود و درمواردی که تصمیم دادگاه قابل پژوهش است تصحیح آنهم درمدت مقرر برای پژوهش قابل پژوهش خواهد بود .

مادهٔ ۳۹ ـ هرگاه تصمیم دادگاه از اعتبار افتاده باشد تصحیح هم از اعتبار خواهد افتاد .

مادهٔ ۴۰ ـ هرگاه دادگاه رأساً یا برحسب تذکر بخطاء تصمیم خود برخورد درصورتیکه آن تصمیم قابل پژوهش نباشد میتواند آنرا تغییر دهد .

مادهٔ ۴۱ ـ تصمیمی که در زمینه درخواستی بعمل آمده است تغییر آن هم محتاج بدرخواست است .

مادهٔ ۴۲ ـ هرگاه در استنباط از مواد قانون بین دادرسهائی که رسیدگی پژوهشی میکنند اختلاف نظر باشد دادگاهی که بامر حسبی رسیدگی پژوهشی مینماید میتواند بتوسط دادستان دیوان کشور نظر هیئت عمومی دیوان کشور را بخواهد و دراینصورت دادگاه نظر خودرا بادلائل آن برای دادستان دیوان کشور میفرستد و پس از آنکه دیوان کشور نظر خود را اعلام کرد دادگاه مکلف است مطابق آن عمل نماید .

مادهٔ ۴۳ ـ دادستان دیوان کشور از هرطریقی که مطلع بسوء استنباط از مراد این قانون در دادگاهها بشود یا باختلاف نظر دادگاهها راجع بامور حسبی اطلاع حاصل کند که مهم و مؤثر باشد نظر هیئت عمومی دیوان کشور راخواسته و بوزارت

دادگستری اطلاع میدهد که بدادگاهها ابلاغ شود ودادگاهها مکلفند برطبق نظر مزبور رفتار نمایند .

مادهٔ ۴۴ - کسانیکه تصمیم دادگاه را درامور حسبی برای خود مضر بدانند میتوانند برآن اعتراض نمایند خواه تصمیم از دادگاه نخست صادر شده ویا از دادگاه پژوهشی باشد وحکمی که درنتیجه اعتراض صادر میشودقابل پژوهش و فرجام است .

مادهٔ ۴۵ - مقررات آئین دادرسی مدنی راجع بنظم جلسه رسیدگی شامل امور حسبی نیز خواهد بود .

مادهٔ ۴۶ - در امور حسبی اگر دادرس آشنا بزبان اشخاص باشد ملزم به مداخله دادن مترجم نیست ودر صورت احتیاج بمترجم دادرس میتواند کسی که طرف اعتماد او است برای ترجمه انتخاب نماید .

مترجم نباید از اشخاص مذکور درمادهٔ ۸ انتخاب شود .

مادهٔ ۴۷ - در مورد دعوی خیانت یاعدم لیاقت وسایر موجبات عزل وصی یا قیم یا ضم امین ترتیب رسیدگی مطابق مقررات این قانون است وحکمی که در اینخصوص صادر میشود مطابق آئین دادرسی مدنی قابل پژوهش وفرجام است .

باب دوم ـ در قیمومت

فصل اول ـ صلاحیت دادگاه قیمومت

مادهٔ ۴۸ - امور قیمومت راجع بدادگاه شهرستانی است که اقامتگاه محجور درحوزهٔ آن دادگاه است واگر محجور در ایران اقامتگاه نداشته باشد دادگاهی که محجور درحوزهٔ آن دادگاه سکنی دارد برای امور قیمومت صالح است .

مادهٔ ۴۹ - هرگاه محجور در خارج ایران اقامت یا سکنی داشته باشد امور قیمومت راجع بدادگاه شهرستان طهران است .

مادهٔ ۵۰ - در صورتیکه محجور درخارج ایران اقامت یاسکنی داردو مطابق

ماده ۱۲۲۸ قانون مدنی مأمور کنسولی ایران قیم موقت برای محجور معین نماید اگر دادگاه تهران تصمیم مأمور کنسولی را تنفیذ نکند تعیین قیم با دادگاه نامبرده خواهد بود.

مادهٔ ۵۱ - درصورتیکه متوفی دارای صغاری باشد که اقامتگاه آنها مختلف است دادگاهی که برای یکنفر از صغار بدواً تعیین قیم کرده است میتواند برای صغاری هم که درحوزهٔ آن دادگاه اقامت ندارند قیم معین نماید و اگر قیم معین نشده باشد دادگاهی که کوچکترین صغیر درحوزه آن اقامت دارد برای تعیین قیم نسبت به تمام صغار صلاحیت خواهد داشت ـ و اگر معلوم نباشد کدام یك از صغار کوچکترند هریك از دادگاهها که صغیر درحوزهٔ آن دادگاه اقامت دارد صالح است.

مادهٔ ۵۲ - هرگاه در اقامتگاه محجور دادگاه صلاحیت‌دار برای امور قیمومت نباشد امور مزبور با نزدیکترین دادگاه صلاحیت‌دار به اقامتگاه محجور خواهد بود.

مادهٔ ۵۳ - درصورتیکه اقامتگاه محجور معلوم نباشد امور قیمومت با دادگاهی است که محجور درحوزهٔ آن دادگاه یافت میشود .

مادهٔ ۵۴ - عزل و تعیین قیم جدید و تعیین قیم موقت و سایر امور محجور که راجع به دادگاه است با دادگاهی است که بدواً تعیین قیم کرده است .

فصل دوم ـ ترتیب تعیین قیم

مادهٔ ۵۵ - علاوه بر اشخاص مذکور درمادهٔ ۱۲۱۹ و ۱۲۲۰ و ۱۲۲۱ قانون مدنی شهرداری و اداره آمار و ثبت احوال و مأمورین آنها و دهبان و بخشدار در هر محل مکلفند پس از اطلاع بوجود صغیری که محتاج بتعیین قیم است بدادستان شهرستان حوزهٔ خود اطلاع دهند .

مادهٔ ۵۶ - هر یك از دادگاهها که در جریان دعوی مطلع بوجود محجوری شود که ولی یا وصی یا قیم نداشته باشد باید بدادستان برای تعیین قیم اطلاع بدهد .

مادهٔ ۵۷ - در رسیدگی بدرخواست حجر دادگاه نسبت باشخاصی که مجنون یاسفیه معرفی شده‌اند هرگونه تحقیقی که لازم بداند بعمل میآورد ومیتواند اشخاصی که اطلاعات آنها راقابل استفاده بداند احضارنموده ویا برای تحقیق از اشخاص نامبرده نماینده بفرستد وپس از رسیدگی و تحقیقات لازم واحراز حجر حکم بحجر میدهد ودرصورت عدم احراز حجر درخواست حجررا ردمینماید .

مادهٔ ۵۸ - هرگاه دادگاه لازم بداند از کسی که محجورمعرفی شده تحقیق کند وآن شخص نتواند دردادگاه بواسطه عذر موجه حاضر شود دادرس دادگاه شخصاً یا بوسیله نماینده درخارج ازدادگاه از او تحقیق مینماید .

مادهٔ ۵۹ - هرگاه صغیری که ولی خاص ندارد درزمان رسیدن بسن رشد سفیه یا مجنون باشد قیم باید بدادستان جنون یا سفه او را اطلاع دهد و دادستان پس ازاطلاع باین امرمکلف است درموضوع جنون وسفاهت تحقیق نموده ودلایل آنرا اعم ازنظریات کارشناس واطلاعات مطلعین وغیره بدادگاه بفرستد ودادگاه پس ازرسیدگی واحرازجنون یاسفه حکم باستمرار وبقاء حجر صادر مینمایددراین صورت ممکن است قیم سابق راهم بقیمومت ابقاء نمود .

مادهٔ ۶۰ - برای چندنفرازاشخاص محتاج بقیم میتوان یك قیم معین نمود مگرآنکه اداره امورهریك ازآنها محتاج بقیم علیحده باشد .

مادهٔ ۶۱ - پدریامادر محجورمادام که شوهرندارد باداشتن صلاحیت برای قیمومت بردیگران مقدم میباشد .

مادهٔ ۶۲- درصورت محجورشدن زن شوهرباداشتن صلاحیت برای قیمومت بردیگران مقدم است .

مادهٔ ۶۳ - در مورد تعدد قیم و همچنین در موردیکه ناظر معین شده است دادگاه معین میکند که درصورت اختلاف نظر بین قیم‌ها یابین قیم وناظر بدادگاه

یاشخص‌ثالثی‌رجوع‌نمایدو یا ترتیب‌دیگری را برای‌رفع‌اختلاف پیش‌بینی نماید .

مادهٔ ۶۴ - دادگاه میتواند شخصی راکه درخواست حجراو شده‌است قبل ازصدورحکم ویا بعدازصدورحکم وقبل ازقطعی‌شدن‌آن از بعض یاتمام تصرفات دراموال‌موقتاً ممنوع‌نماید، ودراینصورت دادگاه امینی موقتاً برای حفظ اموال و تصرفاتی که ضرورت داردمعین مینماید .

مادهٔ ۶۵ - بعدازقطعی‌شدن‌حکم حجر بواسطه انقضاء مدت‌پژوهش یاصدور حکم پژوهشی بحجراقدام بتعیین قیم میگردد .

مادهٔ ۶۶- دادستان‌ومحجوروقیم‌محجورنسبت بتصمیمات دادگاه درموارد زیرمیتوانند پـژوهش بخواهنداگر قیم‌متعدد باشد هریك ازآنها حق‌پژوهش‌دارند:

۱ـ حکم‌حجر .

۲ـ حکم‌بقاء حجر .

۳ـ رفع حجر .

٤ـ رد درخواست حجر .

۵ـ رددرخواست‌بقاء حجر .

٦ـ رد درخواست‌رفع‌حجر .

مادهٔ ۶۷ - نصب قیم درصورتیکه قیم دردادگاه حاضر باشد حضوراً باو اعلام و اگر دردادگاه حاضرنباشد باید فوراً باوابلاغ گردد .

مادهٔ ۶۸ - قیم باید در ظرف سه روزپس ازابلاغ بارعایت مسافت قبول‌یا عدم قبول قیمومت را بدادستان اطلاع دهد واگردراین مدت قبول‌خود را اطلاع نداد یاقیمومت راقبول نکرددادستان دادگاه رابرای تعیین شخص دیگری بسمت قیمومت مطلع میکند .

و هرگـاه قبل از تعیین قیم جدید شخصی که قبلا بقیمومت معین‌شده قبول

قیمومت را بدادستان اطلاع دهد شخص دیگری معین نخواهد شد.

مادهٔ ۶۹ ـ دادگاه در تمام امور تصمیمات خودرا بهر طریقی که مقتضی بداند بدادستان اطلاع میدهد .

مادهٔ ۷۰ ـ اثر حجر از تاریخ قطعیت حکم مترتب میشود لیکن اگر ثابت شود که علت حجر قبل از تاریخ حکم حجر وجود داشته اثر حجر از تاریخ وجود علت حجر مترتب میشود .

مادهٔ ۷۱ ـ درمواردی که علت حجر بعد از رشد حادث شده باشد دادگاه باید ابتداء تاریخ حجر را که براو معلوم شده است درحکم خود قید نماید .

مادهٔ ۷۲ ـ حکم حجر یارفع حجر مانع نیست که اگر اهلیت یاعدم اهلیت یکی ازمتعاملین در دادگاهی قبل ازحکم حجر ویا بعد ازرفع حجر ثابت شود دادگاه بآنچه نزداو ثابت شده است ترتیب اثردهد .

مادهٔ ۷۳ ـ درصورتیکه محجور ولی یاوصی داشته باشد دادستان ودادگاه حق دخالت دراداره امور او ندارند وفقط دادرس بعد از رسیدگی لازم میتواند وصایت وصی را تصدیق نماید .

فصل سوم ـ اختیارات و مسئولیت قیم

مادهٔ ۷۴ ـ قیم ازتاریخی که سمت قیمومت باو اطلاع داده میشود شروع به‌اعمال قیمومت خواهد نمود .

مادهٔ ۷۵ ـ هرگاه قیم پس ازتاریخ نصب وقبل ازابلاغ باو عملی بعنوان قیمومت نسبت به‌محجور کرده باشد نافذاست .

مادهٔ ۷۶ ـ قیم در سیاهه اموال محجور کـه درابتداء دخـالت خود تنظیم میکند باید برگهای بهادار واسناد دیون واسناد املاك وتمام برگهائی که دارای اهمیت است ذکر نماید وبرگهائی که بهاء و اهمیتی ندارد هرنوعی ازآنها را علیحده بایگانی وعدد برگها رادر سیاهه دارائی قیدکند .

مادهٔ ۷۷ - قیم باید اجرت کسی که برای حفظ اموال از طرف دادستان یا دادرس معین شده است از مال محجور بپردازد .

مادهٔ ۷۸ - قیم میتواند هزینه تهیه صورت حساب و تسلیم اموال را اگر از اموال محجور برنداشته است پس اززوال سمت خود ازمحجوری که رفع حجر ازاو شده یاکسی که بجای او بسمت قیمومت منصوب شده است مطالبه نماید .

مادهٔ ۷۹ - قیم باید درتربیت واصلاح حال محجور سعی واهتمام نماید و درامور اورعایت مصلحت رابنماید .

مادهٔ ۸۰ -قیم بایداموال ضایع شدنی محجوررابفروشد وازپول آن بارعایت مصلحت محجورمالی خریداری و یابه ترتیب دیگری که مصلحت باشدرفتار نماید .

مادهٔ ۸۱ - قیم میتواند بارعایت مصلحت اموال منقوله ای که مورداحتیاج محجور نیست فروخته ونسبت به پول آن مطابق ماده فوق عمل نماید .

مادهٔ ۸۲ - قیم باید هزینه زندگانی محجور واشخاص واجب النفقه اوو همچنین هزینه معالجه آنها رادر بیمارستان وغیره وهزینه لازم دیگر ازقبیل هزینه تربیت اطفال محجوررابپردازدواگرمحجوردیوانه باشد بایدبحسب اقتضاءدرخانه یا تیمارستان تحت معالجه قرار داده شود .

مادهٔ ۸۳ - اموال غیر منقول محجور فروخته نخواهد شد . مگربا رعایت غبطه اوو تصویب دادستان .

مادهٔ ۸۴ - اسنادواشیاء قیمتی بایدبااطلاع دادستان درمحل امنی نگاهداری شود ووجوه نقدی که محل احتیاج نیست باید دریکی ازبانکهای معتبر گذاشته شود.

مادهٔ ۸۵ - ولی یاقیم میتواند درصورتیکه مقتضی بداند بمحجور اجازهٔ اشتغال بکاریا پیشه ای بدهد ودر این صورت اجازه نامبرده شامل لوازم آن کار یاپیشه هم خواهد بود .

مادهٔ ۸۶ ـ محجور ممیز میتواند اموال ومنافعی را که بسعی خود او حاصل شده است بااذن ولی یاقیم اداره نماید .

مادهٔ ۸۷ ـ قیم باید بعداز رفع حجر اموال محجور را بتصرف او بدهد واگر درمدت حجر سمت قیمومت ازقیم سلب وبجای اوشخص دیگری معین شد اموال را بتصرف قیم بعدی بدهد .

مادهٔ ۸۸ ـ درصورتیکه پزشك ازدواج مجنون را لازم بداند قیم بااجازه دادستان میتواند برای مجنون ازدواج نماید وهرگاه طلاق زوجه مجنون لازم باشد به پیشنهاد دادستان وتصویب دادگاه قیم طلاق میدهد .

مادهٔ ۸۹ ـ درصورت فوت قیم ورثه کبیر او اگر باشند مکلف هستند بدادستان اطلاع دهند ومادام که قیم جدید معین نشده حفظ ونظارت دراموال صغار ومجانین و اشخاص غیر رشید که قیم آنها فوت شده بعهده دادستان خواهد بود .

مادهٔ ۹۰ ـ وجوه زائد از احتیاج صغیر را قیم درصورت امکان نباید بدون سود بگذارد واگر بیش ازششماه بدون سود گذاشت مسئول تأدیه خسارت بمیزان خسارت تأخیر تأدیه خواهد بود .

مادهٔ ۹۱ ـ درصورتیکه پس ازتعیین قیم مورث محجور فوت نماید قیم مکلف است درظرف ده روز درخواست مهروموم وتحریر ترکه متوفی را بنماید .

مادهٔ ۹۲ ـ بعداز زوال قیمومت قیم مسئول حفظ اموال محجور است تا بتصرف شخصی که باید تصرف نماید بدهد .

مادهٔ ۹۳ ـ هرگاه قیم درپول محجور بسود خود تصرف نماید از تاریخ تصرف مسئول خسارت تأخیر تأدیه میباشد .

مادهٔ ۹۴ ـ درصورتیکه قیم متعدد بوده وباشرکت یکدیگر دراموال محجور تعدی یاتفریط نمایند هریك ازآنها مسئولیت تضامنی دارند . واگر بعضی ازقیمین

بدون شرکت دیگران تعدی‌یاتفریط دراموال محجور نمایندمسئولیت‌متوجه‌بکسی خواهدبود که‌تعدی یاتفریط کرده‌است .

مادهٔ۹۵ ـ هزینهٔ حفظ واداره اموال محجور و هزینه‌ایکه برای رسیدگی بامور محجور وانجام‌وظایف‌قیمومت لازم‌میشود ازاموال محجور تأدیه‌میگردد.

فصل‌چهارم ـ عزل‌قیم

مادهٔ۹۶ ـ محجور ممیز میتواند ازقیم برای ندادن هزینه و کوتاهی اودر تربیت‌ونگاهداری خودشکایت نماید دراینصورت هرگاه دادگاه‌شکایت را وارد دید دستوری‌که مناسب است میدهد وقیم‌بایدبرطبق‌آن‌دستورعمل‌کند .

مفاد این ماده درموردی‌که‌دادستان کوتاهی قیم‌رادرتربیت و نگاهداری محجور ودادن هزینه اوبدادگاه اطلاع‌بدهد اجراخواهدشد .

مادهٔ۹۷ ـ محجور وهرذیعلاقه‌ای‌میتوانند بدادستان وجود سبب عزل‌قیم‌را اطلاع دهنددراینصورت‌اگردادستان سبب عزل‌را موجوددیدازدادگاه‌درخواست عزل‌قیم‌را مینماید .

مادهٔ۹۸ ـ برای رسیدگی بدرخواست عزل قیم بایدقیم ودرصورت لزوم دادستان احضار شوندوحکمی‌که‌راجع بعزل صادرمیشود بایدمدلل‌وموجه‌باشد.

مادهٔ۹۹ ـ قیم‌از تصمیم‌دادگاه راجع بعزل خود ودادستان ازرددرخواست عزل قیم میتوانند پژوهش بخواهند ومادامی‌که تکلیف قطعی‌معین نشده‌امورصغیر بوسیله دادستان یاقیمی‌که‌موقتاً برای‌محجور معین‌میشود انجام‌خواهدشد .

مادهٔ۱۰۰ ـ اعمال قیم بعدازابلاغ حکم‌عزل‌اونافذنیست .

مادهٔ۱۰۱ ـ درمورد مادهٔ ۱۲۴٤ قانون مدنی اگرقیم قبل ازتعیین شخص دیگری بجای‌اوصورت‌حساب‌رافرستاده یامعلوم‌شد که تأخیردر فرستادن‌صورت

حساب بواسطه عذر موجه بوده است ممکن‌است همان‌شخص را به قیمومت ابقاء یا مجدداً اورابه قیمومت معین نمود .

مادهٔ۱۰۲ محجور میتواند در موارد رفع حجر اعلام‌خروج از قیمومت‌را ازدادگاه‌بخواهد ودادگاه‌پس‌از رسیدگی‌واحراز موجب‌رفع حجرخروج محجور را از تحت قیمومت اعلام مینماید .

باب چهارم ـ امور راجع‌به‌امین

مادهٔ۱۰۳ ـ علاوه بر مواردیکه مطابق‌قانون مدنی تعیین‌امین‌میشوددرموارد زیر نیز امین معین خواهد شد :

۱ ـ برای اداره سهم‌الارثی که ممکن است ازترکه متوفی‌به‌جنین‌تعلق گیرد درصورتی که جنین ولی یا وصی نداشته باشد .

۲ ـ برای اداره اموالی که بمصارف عمومی اختصاص داده شده‌ومدیری نداشته باشد .

مادهٔ۱۰۴ ـ کسی که دراثر کبرسن یا بیماری وامثال‌آن از اداره تمام ویا بعض اموال خود عاجز شده میتواند از دادگاه بخواهدکه برای اداره اموال او امین معین شود .

مادهٔ۱۰۵ ـ تعیین امین برای جنین در دادگاه شهرستانی بعمل میآید که مادرجنین درحوزه‌آن دادگاه اقامت دارد وبرای کسیکه‌عاجز ازاداره اموال خود است دادگاه شهرستانی که شخص نامبرده در حوزه آن اقامت دارد ودر سایر مواردی که احتیاج بتعیین امین پیدا میشود دادگاه شهرستانی صالح است که در حوزه‌آن‌دادگاه احتیاج‌به‌تعیین امین حاصل شده است .

مادهٔ۱۰۶ ـ سایر امور مربوطه به امین با دادگاهی‌است‌که امین را تعیین کرده است .

مادهٔ ۱۰۷ - در مورد جنین دادستان و اقربای جنین و در مورد مصارف عمومی دادستان و هر ذی‌نفعی میتواند از دادگاه درخواست تعیین امین نماید .

مادهٔ ۱۰۸ - دادستان میتواند اشخاصی راکه برای سمت امانت مناسب باشند بدادگاه معرفی نموده و دادگاه پس از احراز لزوم تعیین امین از بین اشخاص نامبرده یا اشخاص دیگر که طرف اعتماد باشند یك یا چند نفر را بسمت امین معین می‌نماید .

مادهٔ ۱۰۹ - مادر جنین در صورت داشتن صلاحیت بردیگران مقدم است و درصورت عدم صلاحیت یا عدم قبول او اقربای نسبی و سببی جنین بر دیگران مقدم خواهند بود .

مادهٔ ۱۱۰ - در غیر مورد جنین پدر وجد ومادر واولاد وزن وشوهر کسی که امین برای اداره اموال اومعین می‌شود با داشتن صلاحیت بترتیب مذکور بر دیگران تقدم دارند ودر صورت نبودن اشخاص مذکور سایر اقربا بر دیگران مقدم هستند .

مادهٔ ۱۱۱ ـ دادگاه میتواند علاوه بر امین یك یا چندنفر را بعنوان ناظر معین نماید.

مادهٔ ۱۱۲ - درصورت تعداد امین و ناظر دادگاه باید حدود واختیارات آنهارا معین نماید ونیز میتواند وظایف امناء متعدد را تفکیك کند .

مادهٔ ۱۱۳ - حفظ ونظارت اموال در مواردیکه محتاج به تعیین امین است مادام که امین معین نشده بعهدهٔ دادستانی است که اموال درحوزه اویافت میشود.

مادهٔ ۱۱۴ - در خارج ایران مأمورین کنسولی ایران حق دارند برای اداره اموال ایرانیان که محتاج به‌تعیین امین وواقع درحوزه مأموریت آنها است موقتاً نصب امین نمایند وبایدتاده‌روز پس‌ازنصب‌امین مدارك‌عمل‌خودرابوسیله‌وزارت امورخارجه بوزارت دادگستری بفرستند ـ نصب امین نامبرده وقتی قطعی میگردد

که دادگاه شهرستان تهران تصمیم مأمور کنسولی را تنفیذ کند .

مادهٔ۱۱۵- وظایف و اختیاراتی که بموجب قانون و نظامات مربوطه درمورد دخالت دادستانهادر امورمحتاج بتعیین امین مقرراست درخارج ایران بعهدهٔ مأمورین کنسولی خواهد بود .

مادهٔ۱۱۶ - اگر در عهود وقراردادهای منعقده بین دولت ایران ودولتی که مأمور کنسولی مأموریت خود را در کشور آن دولت اجراء میکند ترتیبی برخلاف مقررات دوماده فوق اتخاذ شده باشد مأمورین مذکورمفادآن دوماده راتاحدیکه با مقررات عهدنامه یا قرارداد مخالف نباشد اجراء خواهندکرد .

مادهٔ۱۱۷ - اشخاصی کـه نباید بقیمومت منصوب شوند بسمت امین معین نخواهند شد .

مادهٔ۱۱۸ - کسیکه بعنوان عجز ازاداره اموال برأی اوامین معین شده اگر تصرفی دراموال خود بنماید نافذ است و امین نمیتواند او را ممانعت نماید .

مادهٔ۱۱۹ - مقررات راجع بوظائف واختیارات و مسئولیت قیم شامل امین غائب وجنین هم میشود .

مادهٔ۱۲۰- سمت امینی که برای جنین معین شده‌است پس ازتولد طفل‌زائل میشود ودرغیراینمورد نیزپس‌اززوال سببی که موجب تعیین امین شده است سمت امین زائل خواهدشد .

مادهٔ۱۲۱ - مقررات راجع بعزل قیم نسبت به‌امین هم جاری است .

ماده۱۲۲- امینی که برای اداره اموال مربوطه بمصارف‌عمومی‌تعیین‌میشود باید بترتیبی که مقررشده وموافق مصلحت اموال را اداره ودرمصارف مخصوصه که مقررشده است صرف نماید .

مادهٔ ۱۲۳ - امینی که برای اداره اموال عاجز معین میشود بمنزله وکیل عاجز است واحکام وکیل نسبت به اوجاری است .

مادهٔ ۱۲۴ - امین باید درظرف سه روز پس ازابلاغ بارعایت مدت مسافت مذکور در آئین دادرسی مدنی قبول یا عدم قبول سمت امانت را بدادگاه اطلاع دهد واگر در این مدت قبول خودرا اطلاع نداد شخص دیگری معین خواهد شد مگر اینکه قبل از تعیین دیگری قبول سمت امانت را بدادگاه اطلاع دهد که در اینصورت همان شخص بسمت امانت باقی خواهد ماند .

مادهٔ ۱۲۵- هزینه حفظ و اداره اموالیکه برای آن امین معین شده است از اموال نامبرده برداشته خواهدشد .

باب چهارم ـ راجع بغائب مفقودالاثر

فصل اول ـ درصلاحیت دادگاه

مادهٔ ۱۲۶ - امورراجع بغائب مفقودالاثربا دادگاه شهرستان محلی است که آخرین اقامتگاه غائب در آن محل بوده .

مادهٔ ۱۲۷ - هرگاه آخرین اقامتگاه غائب درخارج ازایران باشددادگاهی برای رسیدگی بامورغائب صالح است که آخرین محل سکونت غائب درحوزه آن دادگاه بوده .

مادهٔ ۱۲۸ - هرگاه غائب درایران اقامتگاه یا محل سکنی نداشته یااقامتگاه ومحل سکنای او درایران معلوم نباشد دادگاه محلی برای رسیدگی بامور غائب صالح است که ورثه غائب در آن محل اقامت یا سکنی دارند .

مادهٔ ۱۲۹ - درصورتیکه ورثه غائب در ایران معلوم نباشد دادگاهی صالح است که غائب در آنجا مال دارد .

فصل دوم ـ در تعیین امین

مادهٔ ۱۳۰ - دادستان واشخاص ذینفع از قبیل وارث وبستانکار حق دارنداز

دادگاه درخواست تعیین امین برای اداره اموال غائب بنمایند .

مادهٔ ۱۳۱ - پس از وصول درخواست تعیین امین دادگاه درخصوص غیبت و اینکه غائب کسی را برای اداره اموال خود معین کرده است یانه تحقیق نموده و پس از احراز غیبت ووجود شرایط مادهٔ ۱۰۱۲ قانون مدنی تعیین امین مینماید .

مادهٔ ۱۳۲ - کسیکه درزمان غیبت غائب عملا متصدی امور او باشددرموقع تعیین امین برای غائب آنشخص بردیگران مقدم خواهد بود .

مادهٔ ۱۳۳ - غائبی که تابعیت او مشکوك است تابع مقررات راجع به تبعه ایران است .

مادهٔ ۱۳۴ - سایراحکام امین غائب مطابق احکام مذکور در قانون مدنی و باب سوم این قانون است .

مادهٔ ۱۳۵ - بعداز صدورحکم موت فرضی غائب یامعلوم شدن موت حقیقی یازنده بودن غائب سمت امین زایل میشود .

فصل سوم ـ دادن اموال بطورموقت بتصرف ورثه

مادهٔ ۱۳۶ - بعدازگذشتن دوسال تمام ازآخرین خبرغائب ورثه اومیتوانند ازدادگاه درخواست کنندکه دارائی غائب بتصرف آنهاداده شود .

مادهٔ ۱۳۷ - درخواست بایدکتبی و مشتمل برامور زیرباشد :

۱ ـ نام و مشخصات درخواست کننده .

۲ ـ مشخصات غائب .

۳ ـ تاریخ غیبت .

٤ ـ ادله وجهاتیکه بموجب آن درخواست کننده حق این درخواست را برای خود قائل است .

مادهٔ ۱۳۸ - پس از وصول درخواست نامه دادگاه باحضور درخواست کننده

و دادستان بدلائل درخواست رسیدگی مینماید و نیز راجع به اقامتگاه غائب و تاریخ غیبت ومعلوم نبودن محل او بازجوئی لازم نموده ودر صورت احراز صلاحیت درخواست کننده آگهی مشتمل بردرخواست نامبرده ودعوت اشخاصی که از غائب اطلاعی دارند برای اظهار اطلاع بدادگاه ترتیب میدهد .

مادهٔ ۱۳۹ - آگهی مذکور فوق درسه دفعه متوالی هر کدام بفاصله یکماه منتشر میشود و پس از یکسال از تاریخ نشر آخرین آگهی درصورت وجود شرایط مذکوردرمادهٔ **۱۰۲۵** و **۱۰۲۶** قانون مدنی اموال غائب بتصرف ورثه او داده میشود.

مادهٔ ۱۴۰ - درصورتیکه غائب برای اداره اموال خودکسی را معین کرده باشد و آنکس فوت شود یابجهت دیگری صلاحیتش برای اداره اموال از بین برود امین برای اداره اموال معین میگردد و اموال بتصرف ورثه داده نمیشود تا حکم موت فرضی غائب صادرشود .

مادهٔ ۱۴۱ - هرگاه دربین اموال غائب مال ضایع شدنی باشد ورثه یاامین که اموال غائب بتصرف آنها داده شده آن مال را فروخته و ازنتیجه فروش با رعایت مصلحت غائب مالی خریداری ویااقدام دیگری که بصرفه غائب باشد مینماید .

مادهٔ ۱۴۲ - هریك از امین وورثه که اموال غائب بتصرف آنها داده شده است میتوانند بااجازه دادستان اموال منقوله غائب راکه مورد احتیاج نیست فروخته و ازپول آن مال دیگری که موافق مصلحت غائب باشد خریداری ویااقدام دیگری که بصرفه غائب باشد بنمایند .

مادهٔ ۱۴۳ - درموردیکه اموال غائب بورثه تسلیم میشود هرگاه وصیتی شده باشد اموال مورد وصیت بوصی یاموصی له داده میشود مشروط باینکه مطابق ماده **۱۰۲۶** قانون مدنی تأمین بدهند .

مادهٔ ۱۴۴ - ورثه ووصی وموصی له که اموال غائب موقتاً بآنها تسلیم میشود

باید اموال را بارعایت مصلحت غائب حفظ واداره نمایند وآنها در اداره اموال غائب بمنزله وکیل اوخواهند بود .

مادهٔ ۱۴۵ - درمورد تسلیم اموال به امین یا ورثه دادگاه بدرخواست یکی از ورثه یاامین صورتی از اموال واسناد غائب تنظیم مینماید واینصورت در دفتر دادگاه بایگانی میشود واشخاص ذی‌نفع میتوانند از آن رونوشت بگیرند .

مادهٔ ۱۴۶ - در صورتیکه ورثه درخواست کنند صورت اموال با حضور دادستان تنظیم وبهای اموال بتوسط کارشناس معین ودرصورت اموال بهای آنها قیدشود دادگاه درخواست نامبرده را میپذیرد و هزینه ارزیابی ازمال غائب برداشته خواهدشد .

مادهٔ ۱۴۷ - نفقه اشخاص واجب النفقه غائب وديون غائب از وجوه نقديا منافع اموال او داده میشود ودرصورت عدم کفایت ازاموال منقوله فروخته خواهد شد واگر اموال منقول هم کافی نباشد ازاموال غیرمنقول فروخته میشود .

مادهٔ ۱۴۸ - درغیرمورد ماده قبل ورثه وامین حق ندارند اموال غیرمنقول غائب را بفروشند یارهن بگذارند .

مادهٔ ۱۴۹ - دردعوی برغائب ورثه یاامین که مال بتصرف آنها داده شده طرف دعوی خواهند بود وهمچنین ورثه یاامین حق دارند برای وصول مطالبات غائب اقامهٔ دعوی نمایند .

مادهٔ ۱۵۰ - درموردی که اموال غائب بتصرف ورثه یاامین داده شده باشد دادگاه میتواند حق الزحمه متناسبی ازدرآمد اموال برای ورثه یاامین معین نماید هزینه حفظ واداره اموال غائب ازاموال غائب برداشته میشود .

مادهٔ ۱۵۱ - هرگاه بین ورثه غائب غائبی بوده که محتاج به تعیین امین باشد برای اونیز امینی معین وسهم شخص غائب بامین سپرده میشود .

مادهٔ ۱۵۲ - هرگاه بین ورثه غائب محجوری باشد سهم او به ولی یاقیم یا وصی سپرده خواهدشد .

فصل چهارم ـ درحکم موت فرضی

مادهٔ ۱۵۳ - اشخاص زیر می توانند ازدادگاه درخواست صدورحکم موت فرضی غائب را بنمایند:

۱ـ ورثه غائب .

۲ ـ وصی وموصی له .

مادهٔ ۱۵۴ - درخواست بایدکتبی ومشتمل براموزیر باشد :

۱ ـ مشخصات غائب .

۲ ـ تاریخ غیبت .

۳ ـ دلایلی که بموجب آن درخواست کننده حق درخواست صدور حکم موت فرضی را دارد .

٤ ـ ادله واسنادی که مطابق مادهٔ ۱۰۲۰ و ۱۰۲۱ و ۱۰۲۲ قانون مدنی ممکن است بموجب آن ادله و اسناد درخواست حکم موت فرضی غائب را نمود .

مادهٔ ۱۵۵ - پس ازوصول درخواست نامه دادگاه اظهارات ودلایل درخواست کننده را درنظر گرفته و درصورتیکه اظهارات و دلایل نامبرده را موجه دانست آگهی مطابق مادهٔ ۱۰۲۳ قانون مدنی ترتیب می دهد و این آگهی درسه دفعه متوالی هرکدام بفاصله یکماه منتشر میشود وجلسه رسیدگی بدرخواست بفاصله یکسال ازتاریخ نشر آخرین آگهی معین میگردد .

مقررات این ماده درصورتی اجراء میشود که قبلا درزمینه درخواست تصرف اموال آگهی نشده باشد وچنانچه مطابق مادهٔ ۱۰۲۵ قانون مدنی آگهی شده باشد دادگاه به آن آگهی اکتفا مینماید .

مادهٔ ۱۵۶ ـ رسیدگی باحضور درخواست کننده و دادستان بعمل میآید ـ عدم حضور درخواست کننده مانع رسیدگی نیست .

مادهٔ ۱۵۷ ـ دادگاه میتواند هرگونه تحقیق که مقتضی بداند بنماید و پس ازاحراز موجبات صدور حکم موت فرضی حکم میدهد .

مادهٔ ۱۵۸ ـ حکم باید مشتمل براموز زیرباشد :

۱ ـ نام ونام خانواده درخواست کننده .

۲ ـ مشخصات غائب .

۳ ـ دلایل ومستندات حکم .

٤ ـ تاریخ صدور حکم .

مادهٔ ۱۵۹ ـ درخواست کننده میتواند ازرد درخواست خود و دادستان از حکم موت فرضی پژوهش بخواهد ورأی پژوهش قابل فرجام نیست .

مادهٔ ۱۶۰ ـ بعد از قطعیت حکم‌موت فرضی تأميناتی که از امین یاورثه گرفته شده است مرتفع میشود .

مادهٔ ۱۶۱ ـ درهر موقع که موت حقیقی یازنده بودن غائب معلوم شود اقداماتی که راجع بموت فرضی اوبعمل آمده‌است بلااثر خواهدشد مگراقداماتی که برای حفظ واداره اموال غائب شده است .

باب پنجم ـ درامور راجع به ترکه

فصل اول ـ درصلاحیت

مادهٔ ۱۶۲ ـ امور راجع بترکه عبارتست ازاقداماتی که برای حفظ ترکه و رسانیدن آن بصاحبان حقوق میشود از قبیل مهر وموم وتحریر ترکه و اداره ترکه وغیره .

مادهٔ ۱۶۳ ـ امور راجع بترکه بادادگاه بخشی است که آخرین اقامتگاه

متوفی درایران درحوزه آن‌دادگاه بوده واگر متوفی درایران اقامتگاه نداشته با دادگاهی است‌که آخرین محل سکنای متوفی درحوزه آن دادگاه بوده .

مادهٔ ۱۶۴ ـ هرگاه متوفی‌درایران اقامتگاه یامحل سکنی‌نداشته دادگاهی صالح است که ترکه درآنجا واقع شده و اگر ترکه درجا های مختلف باشد دادگاهی که مال غیر منقول در حوزه آن واقع است صلاحیت خواهد داشت و اگر اموال غیر منقول درحوزه های متعددباشد صلاحیت بادادگاهی است‌که‌قبلا شروع باقدام‌کرده .

مادهٔ ۱۶۵ ـ هرگاه تمام‌یا قسمتی ازاموال متوفی درحوزه دادگاهی غیر ازدادگاهی‌که مطابق مواد فوق صالح است باشد دادگاهی‌که اموال درحوزه‌آن دادگاه است اقدامات راجع بحفظ اموال متوفی‌را ازقبیل مهر وموم بعمل آورده رونوشت صورت مجلس عملیات خودرا بدادگاهی‌که مطابق دوماده فوق برای رسیدگی بامور ترکه صالح است میفرستند .

فصل دوم ـ درمهر وموم

مادهٔ ۱۶۶ ـ دادگاه بخش مهر مخصوصی برای مهر وموم ترکه خواهد داشت ونمونه‌آن بایدنزد رئیس دادگاه شهرستان باشد .

مادهٔ ۱۶۷ ـ اشخاص مذکور زیر میتوانند درخواست مهر وموم ترکه‌را بنمایند :

۱ ـ هریك ازورثه متوفی‌یا نماینده قانونی آنها .

۲ ـ موصی‌له درصورتیکه وصیت بجزء مشاع شده باشد .

۳ ـ طلبکار متوفی‌که طلب اومستند بسند رسمی یاحکم قطعی باشد بمقدار طلب درصورتیکه درمقابل طلب‌رهن نبوده و ترتیب دیگری هم برای تأمین طلب نشده باشد .

٤ ـ کسیکه از طرف متوفی بعنوان وصایت معین شده باشد .

مادهٔ ۱۶۸ ـ دادگاه بخش درموارد زیر پس از اطلاع اقدام به مهر وموم مینماید :

۱ ـ درموردیکه کسی که درخانه استیجاری یامهمانخانه و امثال آن فوت شده و کسی برای حفظ اموال اونباشد .

۲ ـ درصورتیکه از اموال دولتی یاعمومی نزدمتوفی امانت باشد .

درمورد شق اول این ماده مالك خانه یامدیر مهمانخانه و امثال آنهامکلفند بدادگاه بخش اطلاع بدهند .

مادهٔ ۱۶۹ ـ درمورد شق ۲ ماده فوق مهر و موم فقط نسبت به اموال دولتی یا عمومی که نزد متوفی امانت بوده است بعمل میآید مگر اینکه اشخاص صلاحیت دار درخواست مهر وموم نسبت به بقیه اموال را بنمایند .

مادهٔ ۱۷۰ ـ درصورتیکه قبل از حضوردادرس دادگاه بخش درمحل ترکه اقدام فوری برای حفظ ترکه لازم باشد اقدام مزبور بتوسط دادستان و درجائیکه دادستان نباشد بتوسط کلانتری محل واگرمأمورین شهربانی نباشند بتوسط دهبان باحضور دونفر معتمد محلی بعمل میآید ودرمورد مداخله دهبان دادستان میتواند درهردهستان که مقتضی بداند دهبانرا از مداخله منع کرده و صاحب دفتر رسمی یایکی از مأمورین دولتی یادونفر معتمد محلی را متفقاً بانجام اینکار مأمورنماید مأمورین نامبرده مراتب را درصورت مجلس نوشته وآنرا بدادگاه بخش میفرستند

مادهٔ ۱۷۱ ـ درهرموردی که از طرف مأمورین مذکور در ماده قبل ترکه مهر و موم میشود مأمورین نامبرده کلید قفلهائی را که بروی آن مهر و موم خورده است درپاکت یالفافی مهروموم نموده و بدادگاه بخش میفرستند .

مادهٔ ۱۷۲ ـ درصورتیکه بین ورثه محجوری باشد که ولی یاوصی یاقیم

نداشته باشد دادرس باید پس از مهر وموم مراتب را به دادستان اطلاع دهد که جهت تعیین قیم اقدام نماید .

مادهٔ ۱۷۳ ـ درصورتیکه بین‌ورثه غائبی باشد که برای اداره اموال خود نماینده نداشته باشد اگر محل غائب معلوم است دادرس مهر و موم ترکه را باو اطلاع میدهد و اگر محل‌غائب معلوم نباشد بدادستان اطلاع خواهد داد که در صورت اقتضاء جهت تعیین امین برای او اقدام‌کند .

مادهٔ ۱۷۴ ـ رئیس دادگاه درمواردیکه باید اقدام بمهروموم شود فوراً باید خود یا بوسیله کارمندعلی‌البدل اقدام بمهر وموم نماید و اگرعلتی موجب تأخیر این اقدام گردد علت مذکور را درصورت مجلس‌مینویسد .

مادهٔ ۱۷۵ ـ وقت مهروموم‌رادادگاه به‌اشخاصیکه ذینفع بداند اطلاع‌میدهد ولی نباید این امر موجب تأخیر مهر وموم شود .

مادهٔ ۱۷۶ ـ درموقع مهر و موم صورت مجلسی مشتمل براموور زیر تنظیم میشود:

۱ ـ تاریخ سال وماه و روز و ساعتی‌که اقدام بمهر وموم شده است .

۲ ـ نام و مشخصات کسیکه مباشر مهر وموم است .

۳ ـ علتی‌که موجب مهروموم شده است .

٤ ـ نام ومشخصات ومحل اقامت کسیکه درخواست مهروموم نموده و اگر دادرس بنظر خود اقدام بمهروموم‌کرده باشداین نکته‌رادرصورت‌مجلس‌مینویسد.

۵ ـ نام و مشخصات و اظهارات اشخاص ذینفع که درموقع مهر و موم حاضر بوده‌اند .

٦ـ تعیین جائیکه ترکه درآنجا مهر و موم شده ازقبیل اطاق ـ صندوقخانه وگنجه .

۷ـ وصف اجمالی از اشیائیکه مهروموم نشده است .

۸ـ اموال درمحل خود مهروموم شده است یا محل آن تغییرداده شده .

۹ـ نگهبان درصورتیکه معین شده باشد بـا ذکراینکه نگاهبان را دادرس مستقلا معین کرده یا برحسب معرفی اشخاص ذینفع .

۱۰ـ اظهارکتبی وصریح با قید التزام از کلیه اشخاصیکه بامتوفی دریکجا زندگانی کرده ویا اموال درتصرف آنها بوده مشعر براینکه چیزی ازاموال متوفی را خارج یا مخفی نکرده ومطلع نیستند که دیگری بطورمستقیم یاغیرمستقیم اموال متوفی را برده یا مخفی کرده است .

مادهٔ ۱۷۷ ـ صورت مجلس مذکورفوق باید بامضاءِ کسیکه مباشرمهروموم است واشخاص ذینفع برسد ودرصورتیکه اشخاص مزبورنخواهند یانتوانندامضاء کنند مراتب درصورت مجلس ذکرمیشود .

مادهٔ ۱۷۸ ـ کلید قفلهائیکه روی آن مهروموم شده دردادگاه بخش بایگانی واین امردرصورت مجلس قید میشود .

مادهٔ ۱۷۹ ـ نسبت باموالیکه مهرومومآن ممکن نیستصورت اجمالی از آن برداشته شده ودرصورت لزوم نگاهبانی برآن میگمارند .

مادهٔ ۱۸۰ ـ درصورتیکهاز اموال دولتی یا عمومی نـزد متوفی امانت باشد اموال نامبرده درهمان محلی که متوفی گذارده است مهـروموم خواهـد شد مگر اینکه موجبی برای تغییرمحل باشد .

مادهٔ ۱۸۱ ـ هرگاه درحین مهروموم ترکه وصیتنامه یابرگهای دیگری پیدا شودکه درلفافی مهروموم شده باشد دادرس مشخصات اوراق وچگونگی مهر و موم و عنوانیکه روی آن نوشته شده ونشانه روی لفاف را درصورت مجلس نوشته دادرس وحاضـرین اگرمعروف باشند وبتوانند امضاء کنند امضاء مینمایند و اگر

امتناع از امضاء نمایند امتناع آنها از امضاء نوشته میشود .

مادهٔ ۱۸۲ ـ لفاف مذکوردرمادهٔ فوق بدادگاهی که برای رسیدگی بامور ترکه صالح است فرستاده میشود .

مادهٔ ۱۸۳ ـ اگرازعنوان روی لفاف یا علائم دیگری معلوم شودکه برگها متعلق بغیرمتوفی است دادرس برگها را بصاحبان آن رد نموده و رسید دریافت مینماید ومشخصات آن را درصورت مجلس مینویسد واگرصاحبان برگها حاضر نباشندآنرا تأمین می‌نماید تا صاحبان‌آنها مطالبه نمایند .

حکم این ماده درموردی جاری است‌که معارض نباشد والا مطابق ماده قبل رفتارخواهد شد .

مادهٔ ۱۸۴ ـ هرگاه وصیت‌نامه در لفاف نباشد دادرس اوصاف آنرا در صورت مجلس نوشته آنرا بدادگاهی‌که برای رسیدگی بامور ترکه صالح است میفرستد .

مادهٔ ۱۸۵ ـ دادگاهی که لفاف مذکوردرمواد فوق بآنجا فرستاده شده‌است آنرا بازمیکند و درصورتیکه برگها جزو ترکه باشد امانت نگاه میدارد والا اگر صاحبان‌آن حاضرباشند بآنها داده میشود و اگرحاضر نیستند محفوظ میماند تا صاحبان‌آن حاضرشوند واگرمعلوم نباشدکه برگهامتعلق به‌کیست برگهادردادگاه میماند تا صاحب‌آن معلوم شود .

مادهٔ ۱۸۶ ـ اگر بدادرس درضمن عملیات مهروموم اطلاعی راجع بوجود وصیتنامه داده شود دادرس جستجونموده وچنانچه وصیتنامه موجود باشد بترتیب مذکوردرمادهٔ ۱۸٤ عمل میکند .

مادهٔ ۱۸۷ ـ درمواردی که وصیت‌نامه معتبری بنظر دادرس میرسد که آن وصیتنامه مشتمل بر امور فوری باشد دادرس اجازه میدهدکه امور مذکورانجام داده شود .

مادهٔ ۱۸۸ - در موقع مهروموم یا برداشتن مهرو موم اشیاء یا نوشتجاتی که داخل در ترکه نبوده و متعلق بزن یا شوهر متوفی یا متعلق بغیر باشد بصاحبان آنها رد و مشخصات اشیاءِ نامبرده درصورت مجلس نوشته‌میشود .

مادهٔ ۱۸۹ - آن مقدار از اثاث‌البیت وغیره که برای زندگانی عیال واولاد متوفی ضرورت دارد و همچنین اشیائیکه قابل مهروموم‌نیست مهروموم نمیشود و اشیاءِ مزبور درصورت مجلس توصیف میگردد .

مادهٔ ۱۹۰ - هزینه‌ایکه برای کفن‌ودفن متوفی با رعایت شئون او لازم و ضروری است از وجوه نقد برداشته میشود و اگر وجه نقدنباشد از ترکه برداشته شده وبفروش میرسد وبقیه مهروموم خواهدشد .

مادهٔ ۱۹۱ - درصورتیکه متوفی مالی نداشته یا مال قابـل مهرو موم نباشد دادرس صورت مجلسی تنظیم نموده و این مطلب را در آن قید مینماید .

مادهٔ ۱۹۲ - بعد از تحریر ترکه درخواست مهروموم پذیرفته نمیشود واگر در اثناءِ تحریرترکه درخواست مهروموم بشود فقط آن مقداریکه تحریرنشده‌است مهروموم میگردد .

مادهٔ ۱۹۳ - اشیاءِ ضایع شدنی یا اشیائیکه نگاهداری آنها مستلزم هزینه بی‌تناسب است یا اموال کم قیمتی که‌حمل‌ونقل و نگاهداری آنهامستلزم زحمت و اشغال مکان وسیعی است ممکن است مهروموم نشودو در اینصورت اگراشیاءِ نامبرده‌مورد احتیاج اشخاص واجب‌النفقه‌نباشدفروخته شده و پول‌آن در صندوق دادگستری یایکی ازبانکهای معتبر توديع میشود .

فصل‌سوم ـ در برداشتن مهرو‌موم

مادهٔ ۱۹۴ - کسانیکه حق درخواست مهروموم ترکه را دارند میتوانند رفع مهروموم راهم درخواست نمایند .

مادهٔ ۱۹۵ ـ درخواست برداشتن مهروموم از دادگاه بخشی میشود که برای رسیدگی بامور ترکه صالح است وهرگاه ترکه در حوزه دادگاه بخش دیگری باشد دادگاه بخش محل وجود ترکه بدستور دادگاه مذکور اقدام برفع مهروموم مینماید وصورت مجلس مربوط باین عمل را بدادگاهی که دستور برداشتن مهرو موم را داده است میفرستد .

مادهٔ ۱۹۶ ـ دادگاه بخشی که مهروموم را برمیدارد روز و ساعت برداشتن مهروموم را معین و بعموم وراث ووصی و موصی‌لهم که معروف و محل اقامت آنها درحوزه آن دادگاه بخش باشد ابلاغ مینماید .

مادهٔ ۱۹۷ ـ نسبت باشخاص ذینفع که محل اقامت آنها خارج از حوزه دادگاه بخش باشد ابلاغ وقت به‌آنها لازم‌نیست و اگر وقت به اشخاص‌مذکور اطلاع داده نشود دادگاه بجای آنها متصدی دفتر رسمی یا یکنفر از معتمدین محل را معین و اورا دعوت میکندکه باحضور او مهروموم برداشته شود .

مادهٔ ۱۹۸ ـ عدم حضور اشخاصی که وقت برداشتن مهروموم بآنها اطلاع داده شده‌مانع‌از برداشتن مهروموم نخواهد بود .

مادهٔ ۱۹۹ ـ درصورتیکه بین‌ورثه‌غائب یا محجور باشد رفع مهروموم بعداز تعیین‌وکیل یا امین برای غائب و تعیین قیم برای محجور بعمل‌خواهدآمد .

مادهٔ ۲۰۰ ـ دادرس دادگاه بخش میتواند برداشتن مهروموم‌را خود انجام دهد یابکارمندعلی‌البدل‌رجوع‌نماید .

مادهٔ ۲۰۱ ـ درموقع برداشتن مهر و موم صورت مجلسی مشتمل برامور زیر تنظیم میشود:

۱ ـ تاریخ ـ ساعت ـ روز ـ ماه ـ سال باتمام حروف .

۲ ـ نام ومشخصات درخواست‌کننده .

۳ ـ حضور و اظهارات اشخاص ذینفع و نمایندگان آنها و اشخاصی که دادگاه بخش دعوت کرده است .

٤ ـ مهر و موم صحیح و بی‌عیب بوده‌یادست خورده باتوصیف کامل ازدست خوردگی .

۵ ـ نام وسمت کسی که مهر وموم‌را برمیدارد .

٦ ـ امضاء کسی که مهر وموم‌را برمیدارد وسایر حاضرین .

مادهٔ ۲۰۲ ـ درموقع برداشتن مهروموم صورت ریز آنچه ازترکه مهروموم شده مطابق ترتیب مذکور درتحریر ترکه برداشته خواهد شد واگر تنظیم صورت ریز ترکه دریك جلسه تمام نشود درآخر هرجلسه آن قسمتی ازترکه‌که مهر وموم آن‌برداشته شده مجدداً مهروموم میشود .

مادهٔ ۲۰۳ ـ اگردرضمن ترکه‌اشیاء یانوشتجاتی متعلق‌بغیرباشد وصاحبان آنها استرداد آنرا درخواست نمایند باید بکسی که حق‌گرفتن‌اشیاء ونوشتجات‌را دارد ردشود وهرگاه صاحبان اشیاء ونوشتجات حاضر نباشند اشیاء و نوشتجات نام‌برده حفظ میشودتا بصاحبان آنهارد شود .

مادهٔ ۲۰۴ ـ درموارد زیرمهر وموم بدون تنظیم صورت ریزترکه برداشته می‌شود:

۱ ـ درصورتیکه درخواست‌کننده مهروموم درخواست‌رفع‌مهر وموم‌رابدون تنظیم صورت‌ریزترکه نمایدوبین‌ورثه محجوریاغائب وعلت‌دیگری‌برای‌مهر وموم یاتحریر ترکه نباشد .

۲ ـ درصورتیکه مهر وموم بدرخواست بستانکار بعمل آمده‌وورثه پرداخت طلب اوراتعهد نمایندیا بستانکاربا برداشتن مهروموم بدون‌تنظیم‌صورت ریزترکه رضایت دهدوعلت دیگری برای مهروموم یاتحریر ترکه نباشد .

۳ ـ اگر علت مهر وموم قبل از برداشتن مهر وموم یا در جریان آن مرتفع شود.

مادهٔ ۲۰۵ ـ هرگاه بین ورثه غائب یا محجور باشد وهمچنین درصورتیکه وارث متوفی معلوم نباشد درموقع برداشتن مهروموم ترکه باید تحریر شود .

فصل چهارم ـ در تحریر ترکه

مادهٔ ۲۰۶ ـ مقصود از تحریر ترکه تعیین مقدار ترکه وديون متوفی است .

مادهٔ ۲۰۷ ـ درخواست تحریرترکه ازورثه یانماینده قانونی آنها ووصی برای اداره اموال پذیرفته میشود .

مادهٔ ۲۰۸ ـ امین غائب وقیم محجور بایددرظرف ده‌روز ازتاریخ تعیین وابلاغ سمت نامبرده‌بآنها درصورتی که ترکه تحریر نشده باشد درخواست‌تحریر ترکه نمایند .

مادهٔ ۲۰۹ ـ درصورتی که سهم محجور ازترکه متوفائی قبل ازتعیین قیم معین نشده‌باشد قیم باید بمحض انتصاب خود درخواست تحریر ترکه نماید و همچنین است درصورتیکه پس ازتعیین قیم‌سهمی ازترکه متوفائی‌بمحجوربرسد .

مادهٔ ۲۱۰ ـ دادگاه بخش برای تحریر ترکه وقتی راکه‌کمتر ازیکماه و بیش‌ازسه‌ماه‌ازتاریخ‌نشرآگهی‌نباشدمعین کرده‌ودریکی‌ازروزنامه‌های کثیرالانتشار آگهی میدهد که ورثه‌یا نماینده قانونی آنها بستانکاران‌ومدیونین بمتوفی وکسان دیگری که حقی‌برترکه متوفی دارند درساعت وروز معین دردادگاه برای تحریر ترکه حاضر شوند .

علاوه برآگهی فوق برای هریك از ورثه یا نماینده قانونی‌آنها ووصی و موصی‌له اگرمعین ودرحوزه‌دادگاه‌مقیم باشند برای حضور دروقت مقرراحضاریه فرستاده میشود .

مادهٔ۲۱۱ ـ هرگاه میزان ترکه‌کمتر از یکهزار ریال باشد آگهی مذکور

در ماده فوق لازم نیست و دادگاه وقتی را برای تحریر ترکه معین کرده و باشخاص ذینفع که معلوم و درحوزه دادگاه مقیم باشند اطلاع میدهد .

مادهٔ ۲۱۲ - غیبت اشخاصیکه احضار شده اند مانع از تحریر ترکه نخواهد بود .

مادهٔ ۲۱۳ - برای تحریر ترکه صورتی از ترکه برداشته میشود و این صورت باید مشتمل برامور زیر باشد:

۱ ـ توصیف اموال منقول با تعیین بهای آن .

۲ ـ تعیین اوصاف ووزن وعیار نقره وطلاآلات .

۳ ـ مبلغ ونوع نقدینه .

٤ ـ بهاء ونوع برگهای بهادار .

۵ ـ اسناد باذکر خصوصیات آنها .

٦ ـ نام رقبات غیرمنقول .

مادهٔ ۲۱۴ - ارزیابی اموال منقول بتوسط ارزیابی که موردتراضی ورثه یا مورد اعتماد دادرس باشد بعمل میآید .

مادهٔ ۲۱۵ - مطالبات وبدهی متوفی که بموجب احکام نهائی واسنادرسمی یا دفاتر وبرگهای مربوط به متوفی یااقرارمدیونین وورثه مسلم است نیز درصورت ترکه نوشته میشود .

مادهٔ ۲۱٦ - درموقع تحریر ترکه صورت مجلسی برداشته میشود که مشتمل برامور زیر باشد:

۱ ـ نام وسمت متصدی تحریر ترکه .

۲ ـ نام ومشخصات کسانیکه احضار شده و کسانیکه حاضرشده اند .

۳ ـ محلی که تحریر ترکه درآنجا صورت میگیرد .

٤ ـ اظهارات اشخاص راجع بدارائی وبدهی وترکه متوفی .

۵ ـ نام ومشخصات کسیکه اسناد واموال باو داده میشود .

مادهٔ۲۱۷ ـ اگر درضمن ترکه دفاتر بازرگانی باشد جاهای سفید آن با دو خط متقاطع پر میشود واگر دفاتر مطابق‌قانون پلمپ نشده باشد متصدی‌تحریر ترکه صفحات دفتر راامضاء مینماید واگر بین صفحه‌هائی که نوشته شده جای سفید مانده باشدآنجا دو خط متقاطع کشیده میشود .

مادهٔ۲۱۸ ـ در مدتیکه ترکه تحریر میشود تصرف درترکه ممنوع است‌مگر تصرفاتیکه برای اداره وحفظ ترکه لازم است .

مادهٔ۲۱۹ ـ عملیات اجرائی راجع به بدهی متوفی در مدت تحریر ترکه معلق میماند .

مادهٔ۲۲۰ ـ مرورزمان‌نسبت بمطالبات متوفی درمدت تحریر ترکه جاری نمیشود .

مادهٔ۲۲۱ ـ دعاوی راجعه بترکه یا بدهی متوفی‌درمدت تحریرترکه توقیف میشود ولی بدرخواست مدعی ممکن است خواسته‌تأمین‌شود .

مادهٔ۲۲۲ ـ صورت ترکه‌وهمچنین صورت‌مجلس‌تحریرترکه‌دردفتردادگاه بایگانی میشود واشخاص ذینفع میتوانند بآن‌مراجعه نموده ورونوشت بگیرند.

مادهٔ۲۲۳ ـ هرگاه درموقع تحریرترکه اختلافی‌بین‌ورثه راجع باداره ترکه باشد دادگاه سعی‌میکندکه اختلاف آنهابطریق مسالمت مرتفع شودوالابدرخواست یکی‌ازورثه‌کسی راازورثه یاغیرآنها برای حفظ ترکه موقتاً معین مینماید .

مادهٔ۲۲۴ ـ خاتمه تحریرترکه بورثه اطلاع داده میشود و هرگاه ورثه یا اقامتگاه‌آنها معین‌نباشد اطلاع مزبوربوسیله آگهی درروزنامه خواهد شد .

فصل پنجم ـ راجع به‌دیون متوفی

مبحث‌اول ـ استیفاء دین‌ازترکه

مادهٔ۲۲۵ ـ دیون و حقوقی که بعهده متوفی است بعداز هزینه‌کفن و دفن

وتجهیز متوفی وسایر هزینه‌های ضروری از قبیل هزینه حفظ واداره ترکه باید از ترکه داده شود .

مادهٔ۲۲۶ــورثه ملزم نیستند غیرازترکه چیزی به بستانکاران بدهند و اگر ترکه برای‌اداء تمام‌دیون کافی نباشدترکه مابین‌تمام بستانکاران بنسبت‌طلب آنها تقسیم میشود مگر اینکه آنرا بدون شرط قبول کرده باشندکه دراینصورت مطابق مادهٔ۲٤٦ مسئول خواهند بود .

درموقع تقسیم دیونی‌که بموجب قوانین دارای حق تقدم و رجحان هستند رعایت خواهدشد بستانکاران زیرهریك بترتیب حق‌تقدم بردیگران دارند:

طبقه اول

الفــحقوق خدمه خانه‌برای مدت‌سال آخر قبل‌ازفوت .

ب ــحقوق خدمتگذاران بنگاه متوفی‌برای مدت‌شش ماه‌قبل‌از فوت .

ج ــدستمزدکارگرانی‌که روزانه یاهفتگی مزد میگیرند برای مدت سه‌ماه قبل‌از فوت .

طبقه دوم

طلب‌اشخاصی‌که مال‌آنها بعنوان‌ولایت یاقیمومت تحت‌اداره متوفی بوده نسبت بمیزانی‌که متوفی ازجهت ولایت ویاقیمومت‌مدیون‌شده است .

این‌نوع طلب‌درصورتی دارای‌حق تقدم‌خواهدبودکه موت‌دردوره قیمومت یاولایت ویادرظرف یکسال بعدازآن واقع شده باشد .

طبقه سوم

طلب‌پزشك وداروفروش‌ومطالباتی‌که‌بمصرف‌مداوای متوفی‌وخانواده‌اش درظرف سال قبل‌ازفوت رسیده است .

طبقه چهارم

الفــنفقه‌زن مطابق مادهٔ۱۲۰٦ قانون مدنی .

ب ـ مهریه زن تا میزان ده هزار ریال .

طبقه پنجم

سایر بستانکاران .

مادهٔ ۲۲۷ـ اگر چیزی از ترکه درمقابل دینی رهن باشد مرتهن نسبت بمال مرهون برسایر بستانکاران مقدم است واگر بهای مال مرهون ازطلب مرتهن زاید باشد مقدار زاید مابین بستانکاران تقسیم میشود واگر کمتر باشد مرتهن نسبت به باقیمانده طلب خود مانند سایر بستانکاران خواهد بود .

مادهٔ ۲۲۸ـ ورثه میتوانند دیون را از ترکه یا از مال خود اداء نمایند .

مادهٔ ۲۲۹ـ تصرفات ورثه در ترکه ازقبیل فروش و صلح وهبه وغیره نافذ نیست مگر بعد از اجازه بستانکاران ویا اداءِ دیون .

مادهٔ ۲۳۰ـ ورثه درمقابل بستانکاران ضامن نقص یا تلف ترکه نیستند مگر اینکه نقص یا تلف مستند بتقصیر آنها باشد .

مادهٔ ۲۳۱ـ دیون مؤجل متوفی بعد از فوت حال میشود .

مادهٔ ۲۳۲ـ دعوی برمیت اعم از دین یا عین باید بطرفیت ورثه ویا نماینده قانونی آنها اقامه شود هرچند ترکه دریدوارث نباشد لیکن مادامیکه ترکه بدست آنها نرسیده است مسئول اداءِ دیون نخواهند بود .

مادهٔ ۲۳۳ ـ اثبات دعوی بطرفیت بعضی از ورثه نسبت بسهم همـان بعض مؤثر است ووارث دیگر که طرف دعوی نبوده میتواند برحکمی که بطرفیت بعضی از ورثه صادر شده اعتراض نماید .

مادهٔ ۲۳۴ ـ ورثه میتوانند برای اثبات طلب یا حقی برای متوفی اقامه دعوی کنند هرچند بعد از ثبوت حق چیزی عاید آنها نشود مثل اینکه دین متوفی مستغرق ترکه او باشد .

مادهٔ۲۳۵ - بستانکار ازمتوفی نیز درصورتیکه ترکه بمقدار کافی برای اداء دین درید ورثه نباشدمیتواند برکسیکه اورامدیون متوفی میداند یامدعی است که مالی از ترکه متوفی درید اواست اقامه‌دعوی کند .

مادهٔ۲۳۶ - درمورد مادهٔقبل اگرطلب ازمتوفی محرز نباشدمدعی باید طلب خودرا از متوفی بطرفیت ورثه اثبات وپس‌ازآن دعوی خودرا برکسیکه مدیون متوفی یامالی ازمتوفی نزداومیداند اقامه‌کند ومیتواند برهردو دریك‌دادخواست اقامه دعوی نماید .

مادهٔ۲۳۷ - درمواردی‌که برای‌اداءِ دیون متوفی وصی‌معین شده‌است‌اثبات دین بطرفیت وصی وورثه خواهدشد .

مادهٔ۲۳۸ - درموردترکه متوفای بلاوارث که مدیر ترکه معین‌میشوداثبات دین بطرفیت‌مدیر ترکه‌میگردد .

مادهٔ۲۳۹ - دردعاوی راجع بعین طرف دعوی کسی‌است‌که عین دردست اوست خواه وارث باشد یاغیر وارث مگر اینکه آنکس مقرباشدکه عین جزو ترکه است که در اینصورت مدعی باید برای اثبات ادعاءِ خود برتمام ورثه اقامه دعوی نماید .

مادهٔ۲۴۰ - ورثه متوفی میتوانندترکه‌را قبول کرده که‌دیون‌متوفی‌راببپردازند ویاترکه‌را واگذار وردکنندکه به‌بستانکاران داده شود ونیز میتوانند قبول یا رد خودرامنوط بتحریرترکه نمایند وپس‌ازتحریر ترکه دیون وترکه‌رامطابق‌صورت تحریر قبول یارد نمایند ویاتصفیه ترکه را ازدادگاه بخواهند .

مادهٔ۲۴۱ - قیم محجور وامین غایب نمیتوانند ترکه ودیون‌را بطور مطلق قبول نمایند ولی میتوانند مطابق‌صورت‌تحریر ترکه‌قبول کنند .

(مبحث‌دوم ـ قبول‌ترکه)

مادهٔ ۲۴۲ ـ قبول ترکه ممکن‌است صریح باشد یاضمنی .

قبول صریح آن‌است‌که بموجب سند رسمی یاعادی قبول‌خودرا بدادگاه اطلاع بدهند .

قبول ضمنی آن‌است‌که عملیاتی درترکه نمایند که‌کاشف ازقبول ترکه و اداء دیون باشد ازقبیل بیع وصلح وهبه ورهن وامثال‌آن که‌بطور وضوح کشف ازقبول ترکه نماید .

مادهٔ ۲۴۳ ـ حفظ ترکه‌وجمع‌آوری درآمد ووصول مطالبات وبطور کلی اقدامات راجع باداره ترکه کاشف ازقبول آن‌نخواهدبود .

مادهٔ ۲۴۴ ـ اگرچیزی ازترکه‌درمعرض‌تلف بوده‌یاحفظ آن‌محتاج‌بهزینه‌ای باشد که متناسب بابهای‌آن‌نیست وارث‌میتواندآنرا بفروشد واین‌عمل‌قبول‌ضمنی ترکه محسوب نمیشود .

و همچنین درصورتیکه برای هزینه کفن ودفن میت و هزینه ضروری دیگر فروش قسمتی از ترکه لازم باشد این عمل قبول ضمنی‌ترکه‌محسوب‌نیست .

مادهٔ ۲۴۵ ـ اگروارثی قبل‌ازقبول‌یاردترکه فوت کند ورثه‌آن‌وارث بجای اومیتوانندترکه‌راقبول یاردنمایند .

مادهٔ ۲۴۶ ـ هرگاه بعضی‌ازورثه ترکه را قبول وبعضی ردنمایند ترکه باید تحریرشود وبعد ازتحریرهم میتوانند قبول یا رد نمایند .

مادهٔ ۲۴۷ ـ وارثی‌که ترکه را قبول‌کرده است مادامی‌که تصرف در ترکه نکرده میتواند رد نماید .

مادهٔ ۲۴۸ ـ درصورتیکه ورثه ترکه راقبول نمایند هریك مسئول اداء تمام دیون بنسبت سهم خود خواهند بود مگراینکه ثابت کنند دیون متوفی زاید برترکه بوده یاثابت‌کنندکه پس‌ازفوت متوفی‌ترکه بدون تقصیر آنها تلف شده وباقیمانده

ترکه برای پرداخت دیون کافی نیست که دراینصورت نسبت بزائد ازترکه مسئول نخواهند بود .

مبحث سوم ـ ردترکه

مادهٔ۲۴۹ - وارثی که ترکه را رد میکند باید کتباً یا شفاهاً بدادگاه اطلاع بدهد اطلاع مزبور در دفتر مخصوصی ثبت خواهد شد این رد نباید معلق یا مشروط باشد .

مادهٔ۲۵۰- ردترکه باید درمدت یکماه ازتاریخ اطلاع وارث بفوت مورث بعمل آید اگر درمدت نامبرده ردترکه بعمل نیاید درحکم قبول ومشمول مادهٔ۲۴۸ خواهد بود .

مادهٔ۲۵۱ - درصورتیکه ترکه تحریرشده باشد مدت مذکور فوق از تاریخ ابلاغ خاتمه تحریرترکه بوارث شروع میشود .

مادهٔ۲۵۲ - اگر وارثی قبل از رد ترکه فوت شود حق رد بورثه او منتقل میشود .

مادهٔ۲۵۳ - اگروارث عذرموجهی برای عدم اظهاررد درمدت مقرر داشته باشد دادگاه میتواند مهلت مذکور را تمدید یا تجدید کند .

مادهٔ۲۵۴- هرگاه‌تمام ورثه ترکه راردنمایند درحکم ترکه متوفای‌بلاوارث بوده ومطابق مقررات فصل‌هشتم این‌باب رفتارمیشودلیکن‌اگرازدیون‌متوفی‌زائدی بماند مال ورثه خواهد بود .

مبحث چهارم ـ قبول دیون مطابق صورت تحریر ترکه

مادهٔ۲۵۵ - در صورتیکه ورثه فقط مطابق صورت تحریرترکه، ترکه و دیون را قبول کنند باید در ظرف مدت یکماه از تاریخ فوت مورث این مطلب را بدادگاه بخش اطلاع دهند در اینصورت ورثه ملزمند که دیون متوفی را در

حدود صورت ترکه بپردازند هرچند بعد از تنظیم صورت تحریر ترکه ادعای طلب شده باشد .

ماده۲۵۶- اطلاع مذکورفوق درصورتی مؤثراست که قبلا ترکه تحریرشده یابعداً تحریر شود .

ماده۲۵۷- بعد ازتحریرترکه نیزورثه میتوانânددرظرف یکماه ازتاریخ اطلاع بخاتمه تحریرترکه قبول یارد خودرا اظهارنمایند و دادگاه بخش میتواند بحسب اقتضاء اینمدت را زیادکند .

ماده۲۵۸ - در صورتیکه بعضی از ورثه ترکه را قبول کرده و بعضی رد نمایند وارثی که ترکه را قبول کرده است اقدامات لازمه را برای اداره ترکه و اداء دیون و حقوق و وصول مطالبات و غیره انجام میدهد و وارثی که ترکه را رد کرده است حق هیچگونه اعتراضی به عملیات او ندارد لیکن اگر پس از تصفیه ترکه چیزی ازترکه بماند سهم الارث وارثی که ترکه را ردکرده‌است باو داده خواهد شد .

دراینصورت وارثی که ترکه را قبول کرده در ازای زحمتی که برای اداره کردن ترکه نسبت بسهم سایرین متحمل شده مستحق دستمزد خواهد بود تشخیص میزان دستمزد در صورت عدم تراضی با دادگاه است .

ماده۲۵۹ - درصورت تحریر ترکه وارثی که درمدت مقررقبول یاردخودرا اظهار نکرده باشد درحکم کسی است که مطابق صورت‌تحریر ترکه دیون‌را قبول کرده‌باشد .

(مبحث پنجم ـ تصفیه)

ماده۲۶۰ - مقصود از تصفیه ترکه تعیین دیون وحقوق بر عهده متوفی و پرداخت آنها و خارج کردن مورد وصیت ازماترك است .

مادهٔ ۲۶۱ - وصی وهریك از ورثه میتوانند از دادگاه کتباً تصفیه ترکه را بخواهند .

مادهٔ ۲۶۲ - هرگاه بعضی از ورثه ترکه را قبول کرده باشند سایر ورثـه نمیتوانند تصفیه ترکه را بخواهند .

مادهٔ ۲۶۳ - دادگاه بخش پس‌از درخواست تصفیه منتهی تا یك هفته‌یك یا چند نفر را بسمت مدیر تصفیه معین مینماید و آنها تحت نظر دادرس امور تصفیه را انجام میدهند .

و اگر اداره تصفیـه در محـل موجود باشد آنرا به اداره نامبرده مراجعه مینمایند .

اداره تصفیه میتواند یك یاچندنفر رابسمت‌مدیرتصفیه‌معین‌نماید که‌تحت‌نظر آنها امور تصفیه‌را انجام دهند .

مادهٔ ۲۶۴ - درصورتیکه متوفی وصی برای اداره اموال داشته باشد امـر تصفیه بوصی واگذار میشود .

مادهٔ ۲۶۵ - شکایت از عملیات مدیر تصفیه راجع بدادگاهی‌است که مدیر تصفیه را معین و دادرس بحسب اقتضاء مورد دستورلازم بمدیرتصفیه میدهد ونیز میتواند مدیر تصفیه‌را تغییر دهد .

مادهٔ ۲۶۶ - پس‌ازتعیین مدیر تصفیه اموال بمدیر تصفیه تسلیم میشود و در صورتی که ترکه تحریر نشده باشد مطابق فصل‌چهارم این‌باب تحریرمیشود .

مادهٔ ۲۶۷ - پس از تعیین حقوق و دیون متوفی و پرداخت آن و اخراج مورد وصیت اگر از ترکه چیزی باقی بماند باقیمانده ترکه به ورثه‌داده میشود .

مادهٔ ۲۶۸ - مدیر تصفیه باید مطالبات متوفی راوصول و از خراب وضایع

شدن اموالیکه در معرض خرابی وتضییع است جلوگیری کرده و آنهارا بفروش برساند در نگاهداری اموال مواظبت نموده و تعمیرات ضروری اموال غیرمنقول را بنماید از تعطیل کارخانه ویا تجارتخانه متوفی درصورتی که دایر باشد جلوگیری کند ـ درآمد ترکه و محصول را جمع آوری نموده ونظر بمقتضیات انبار نماید ویابفروش برساند مواد اولیه راکه برای دائر ماندن بنگاه صنعتی و یا بازرگانی متوفی لازم است تحصیل و یاتجدید کند .

مادهٔ ۲۶۹ ـ مدیر تصفیه کلیه اقداماتی که برای اداره ترکه لازم است بعمل می آورد ولی نباید از حدود اقداماتی که عادتاً برای انجام مأموریت او لازم بوده خارج شود .

مادهٔ ۲۷۰ ـ بعد از تحریر ترکه مدیر تصفیه وقتی را برای رسیدگی تعیین و بورثه و بستانکاران و اشخاص ذینفعی که خودرا معرفی کرده‌اند اطلاع میدهد که‌در وقت معین حاضر شوند .

مادهٔ ۲۷۱ ـ مدیرتصفیه دروقت‌مقرر شروع برسیدگی‌نموده وپس‌ازرسیدگی کلیه دیون وحقوقی‌راکه‌به‌ترکه تعلق میگیرد تأدیه مینماید .

مادهٔ ۲۷۲ ـ بستانکاری که در موعد مقرر برای تحریر ترکه خودرا معرفی نکرده یا پس از معرفی طلب او تصدیق نشده باشدمیتواند در دادگاه صلاحیت‌دار تامقداری‌که از ترکه بورثه داده شده است برورثه اقامه دعوی نماید .

و اگرچیزی بورثه نرسیده یا آنچه رسیده است کافی‌برای تأدیه‌طلب نباشد میتواند بربستانکاران دیگر که ترکه بآنها داده شده برای اخذ حصه غرمائی خود اقامه دعوی نماید .

مادهٔ ۲۷۳ ـ کسی‌که ادعای طلبی نموده وطلب اوتصدیق نشده باشد ونیز

کسی که طلب او کسر شده یا حق رهن یا حق رجحان او منظور نشده میتواند در دادگاه صلاحیت‌دار اقامه دعوی نماید .

مادهٔ۲۷۴- تصفیه‌ترکه متوفی درصورتیکه‌متوفی بازرگان باشد تابع‌مقررات تصفیه امور بازرگان متوقف است .

مادهٔ۲۷۵ - فروش اموال متوفی بتوسط مدیرتصفیه باید بطریق‌مزایده‌باشد مگراموالیکه دارای نرخ معینی است یا تمام اشخاص ذینفع درقیمت آن موافق باشند ترتیب مزایده درآئین‌نامه وزارت دادگستری معین میشود .

فصل ششم ـ راجع به وصیت

مادهٔ۲۷۶ - وصیت‌نامه اعم ازاینکه راجع باشد بوصیت عهدی یـا تملیکی منقول یا غیرمنقول ممکن است بطوررسمی یا خود نوشت یا سری تنظیم شود .

مادهٔ۲۷۷ - ترتیب تنظیم‌وصیت‌نامه رسمی واعتبارآن بطوری‌است‌که‌برای اسناد تنظیم شده دردفاتراسناد رسمی مقرراست .

مادهٔ۲۷۸ - وصیت‌نامه خود نوشت درصورتی معتبراست‌که تمام‌آن بخط موصی نوشته شده ودارای تاریخ روزوماه وسال بخط موصی بوده وبه امضاء او رسیده باشد .

مادهٔ۲۷۹ - وصیت‌نامـه سری ممکن است بخط موصی یـا بخط دیگری باشد ولی درهرصورت باید بامضاء موصی برسد وبه‌ترتیبی‌که برای امانت‌اسناد درقانون ثبت اسناد مقررگردیده دراداره ثبت اقامتگاه موصی یا محل دیگری‌که درآئین‌نامه وزارت دادگستری معین میگردد امانت گذارده میشود .

مادهٔ۲۸۰ - کسی‌که سوادندارد نمیتواند به ترتیب سری وصیت نماید .

مادهٔ۲۸۱ - کسی‌که نمیتواند حرف بزند هرگاه بخواهد وصیت‌نامه سری تنظیم‌کند باید تمام وصیت‌نامه را بخط خود نوشته وامضاء نماید ونیـزدرحضور

مسئول دفتر رسمی روی وصیت‌نامه بنویسد که این برگ وصیت‌نامه اوست و در این صورت مسئول دفتر باید روی پاکت یا لفافی که وصیت‌نامه در او است بنویسد که عبارت مزبور را موصی در حضور او نوشته است .

مادهٔ ۲۸۲ ـ وصیت‌نامه سری را موصی همه وقت میتواند به ترتیبی که برای استرداد اسناد امانتی مقرر است استرداد نماید .

مادهٔ ۲۸۳ ـ در موارد فوق‌العاده از قبیل جنگ یا خطر مرگ فوری و امراض ساریه و مسافرت در دریا که مراوده نوعاً مقطوع و بااینجهت موصی نمیتواند بیکی از طرق مذکور وصیت کند ممکن است وصیت بطریقی که در مواد بعد ذکر میشود واقع شود .

مادهٔ ۲۸۴ ـ افراد و افسران نظامی و کسانی که در ارتش اشتغال بکاری دارند میتوانند نزد یکنفر افسر یا همردیف او با حضور دو گواه وصیت خود را شفاهاً اظهار نمایند .

مادهٔ ۲۸۵ ـ در صورتیکه نظامی یا کسیکه در ارتش اشتغال بکاری دارد بیمار یا مجروح باشد ممکن است وصیت خود را درحضور رئیس بهداری ارتش و مدیر بیمارستان که موصی آنجا است اظهار نماید .

مادهٔ ۲۸۶ ـ اشخاصی میتوانند به ترتیب مذکور در دو ماده قبل وصیت نمایند که در جنگ یا مأمور عملیات جنگی باشند و یا در محلی زندانی یا محصور باشند که مراوده‌ای با خارج نباشد .

مادهٔ ۲۸۷ ـ در سایر موارد مذکور در مادهٔ ۲۸۳ موصی میتواند درحضور دو نفر گواه وصیت خود را اظهار نماید و یکی از آن دو گواه اظهارات او را با تعیین تاریخ روز و ماه و سال و محل وقوع وصیت نوشته و موصی و گواهها آنرا امضاء مینمایند و اگر موصی نتواند امضاء کند گواهها این نکته را در وصیت‌نامه قید میکنند .

ماده ۲۸۸ - اشخاصیکه مطابق مادهٔ ۲۸٤ و ۲۸۵ وصیت نزد آنها شده و همچنین گواههای مذکور درماده قبل دراول زمان امکان باید در اداره ثبت اسناد یامحلی که در آئین نامه وزارت دادگستری تعیین میشود حاضر شده وصیت نامه را مطابق مقررات راجع بامانت گذاردن اسناد امانت بگذارند وضمناً اعلام کنند که این آخرین وصیت موصی است که باداشتن اهلیت اظهارداشته .

ماده ۲۸۹ - در صورتیکه اشخاص مذکور درمادهٔ ۲۸٤ و ۲۸۵ اظهارات موصی را ننوشته باشند دراول زمان امکان نزد دادرس دادگاه بخشی که باو دسترسی دارند حاضر شده واظهارات موصی را باتاریخ ومحل وقوع وصیت و اهلیت موصی شفاهاً اظهار میدارند . اظهارات مزبور در صورت مجلس نوشته شده وبامضاء دادرس دادگاه بخش وگواهها میرسد .

ماده ۲۹۰ - وصیتی که مطابق مواد قبل (در موارد غیر عادی) واقع میشود بعداز گذشتن یکماه از تاریخ مراجعت ورسیدن موصی بمحلی که بتواند بیکی از طرق مذکور درماده ۲۷٦ وصیت کند یاگذشتن یکماه ازتاریخ بازشدن راه ومرتفع شدن مانعی که بواسطه آن مانع نتوانسته موصی بیکی ازطرق مذکور وصیت نماید بی اعتبار میشود مشروط باینکه درمدت نامبرده موصی متمکن ازوصیت باشد .

ماده ۲۹۱ - هر وصیتی که بترتیب مذکور دراین فصل واقع نشده باشد در مراجع رسمی پذیرفته نیست مگر اینکه اشخاص ذینفع در ترکه بصحت وصیت اقرار نمایند .

ماده ۲۹۲ - هردادگاه ـ اداره ـ بنگاه یاشخصیکه وصیت نامه باو سپرده شده ونیز دادگاهی که در موارد فوق العاده وصیت درآنجا اظهار گردیده مکلف است بعداز اطلاع بفوت موصی وصیت نامه یا صورت مجلس راجع به وصیت را بدادگاه بخشی که برای رسیدگی بامور راجع بترکه متوفی صالح است بفرستد

اعم از اینکه وصیت‌نامه نامبرده بحسب قانون قابل ترتیب اثر باشد یا نباشد و هر گاه وصیت‌نامه متعدد باشد باید تمام آنها فرستاده شود .

مادهٔ ۲۹۳ ـ هر گاه کسیکه وصیت‌نامه نزد او است خارج از مقر دادگاه بخش مذکور فوق باشد میتواند وصیت‌نامه را بدادگاه محل خود تسلیم نماید و آن دادگاه مکلف است فوراً وصیت‌نامه را بدادگاه بخش نامبرده بفرستد .

مادهٔ ۲۹۴ ـ دادگاه بخش در آگهی که برای اداره یا تصفیه ترکه یا تصدیق حصر وراثت میشود قید میکند که هر کس وصیت نامه‌ای از متوفی نزد او است در مدت سه ماه بدادگاهی که آگهی نموده بفرستد وپس از گذشتن این مدت هر وصیت‌نامه‌ای (جز وصیت‌نامه رسمی وسری) ابراز شود از درجه اعتبار ساقط است .

مادهٔ ۲۹۵ ـ پس از گذشتن مدت مذکور فوق دادگاه بخش وقتی را برای افتتاح وصیت‌نامه تعیین وباشخاصی که وراثت آنها معلوم است اطلاع میدهد که در وقت مزبور حاضر شوند .

مادهٔ ۲۹۶ ـ هنگام ابراز وصیت‌نامه دادرس دادگاه بخش باید با حضور نماینده دادستان یا مدیر دفتر صورت مجلسی مشتمل برخلاصه وصیت و اینکه وصیت‌نامه درحضور او باز شده وخصوصیات وصیت‌نامه از قبیل مهر وموم وغیره تنظیم و بامضاء حضار برساند .

وصیت‌نامه سری را دادرس دادگاه بخش باحضور اشخاصی باز مینماید که لفاف آنرا امضاء یامهر کرده ودرتاریخ باز کردن زنده ودرمقر دادگاه حاضر هستند.

اصل وصیت‌نامه که مطابق این ماده نزد دادرس دادگاه بخش باز میشود بدفتر امانات ثبت فرستاده میشود و رونوشت آن دردفتر دادگاه میماند ـ اشخاص

ذینفع میتوانند از آن رونوشت بگیرند .

مادهٔ ۲۹۷ ـ بعد ازبازشدن وصیت‌نامه دادگاه‌بخش باشخاصی که‌وصیت بنفع آنهاشده یاکسانی که وصی معین شده‌اند مراتب‌را اطلاع میدهد .

مادهٔ ۲۹۸ ـ وصیت‌نامه وقتی معتبر است که تمام‌آن موجود باشد وادعاء فقدان وصیت‌نامه اعم ازاینکه این دعوی نسبت بتمام وصیت نامه یاقسمتی از آن باشد مسموع نیست .

مادهٔ ۲۹۹ ـ ترتیب صدورسند مالکیت بنام ورثه‌یا موصی‌له نسبت‌باموال غیر منقول که بنام‌مورث ثبت‌شده است‌در آئین نامه‌وزارت دادگستری معین میشود.

فصل هفتم ـ در تقسیم

مادهٔ ۳۰۰ ـ درصورت تعددورثه‌هریك‌از آنهامیتوانند ازدادگاه‌درخواست تقسیم سهم خودرا ازسهم سایر ورثه بخواهند .

مادهٔ ۳۰۱ ـ ولی ووصی و قیم هروارثی که محجور باشد وامین غائب و جنین و کسی که سهم‌الارث بعضی ازورثه باو منتقل شده است وهمچنین موصی‌له ووصی راجع بموصی‌به درصورتیکه وصیت بجزء مشـاع ازترکه شده بـاشد حق درخواست تقسیم رادارند .

مادهٔ ۳۰۲ ـ نسبت بدرخواست تقسیم مرور زمان جاری‌نیست وکسانیکه ذیحق دردرخواست تقسیم هستند همه وقت میتوانند این درخواست رابنمایند .

مادهٔ ۳۰۳ ـ هرگاه یکی ازورثه متوفی غائب‌مفقود الاثری باشد که‌وکیل نداشته ودرخواست تقسیم اموال متوفی بشود بدواً برای غائب امین‌معین میشودو بعد تقسیم بعمل میآید .

مادهٔ ۳۰۴ ـ درخواست‌تقسیم بایدکتبی ومشتمل‌براموروزیرباشد:

۱ ـ نام ومشخصات درخواست‌کننده ومتوفی .

۲ ـ ورثه واشخاص دیگری که ترکه باید بین آنها تقسیم شود وسهام هریك .

مادهٔ ۳۰۵ ـ پس ازوصول درخواست هرگاه دادگاه محتاج بتوضیحاتی باشد درخواست کننده را احضار نموده وتوضیحاتی که لازم است ازاو میخواهد .

مادهٔ ۳۰۶ ـ دادگاه برای رسیدگی بموضوع درخواست تعیین جلسه نموده ودرخواست کننده واشخاص ذینفع راا حضار مینماید .

مادهٔ ۳۰۷ ـ درخواست کننده تقسیم میتواند زمینه هائی برای تقسیم ترکه تهیه نموده وبدادگاه تسلیم نماید دراینصورت مراتب دراحضاریه نوشته شده وتذکر داده میشودکه مراجعه بزمینه های نامبرده دردفتر دادگاه مانعی ندارد .

مادهٔ ۳۰۸ ـ وقت رسیدگی بایدطوری معین شود که فاصله بین ابلاغ احضاریه وروز دادرسی کمتر ازده روز نباشد .

مادهٔ ۳۰۹ ـ اشخاص ذینفع میتوانند درداد گاه حاضرشده بتراضی قراری راجع بمقدمات تقسیم یاطرز تقسیم اموال بگذارند . دراینصورت دادگاه صورت مجلسی مشتمل برقرارداد نامبرده تنظیم مینماید .

مادهٔ ۳۱۰ ـ هرگاه یك یاچندنفر ازاشخاص ذینفع درتنظیم قرارداد مذکور فوق شرکت نداشته ورضایت خودرا اظهار ننموده باشند دادگاه نتیجه تصمیمی راکه مربوط بشخص غائب است باواعلام مینماید باذکر اینکه میتواند درظرف مدت معینی دردفتر دادگاه حاضر شده وبقرارداد مراجعه نموده و رضایت یاعدم رضایت خودرا اعلام دارد .

مادهٔ ۳۱۱ ـ دراخطار مذکور درفوق قید میگرددکه هرگاه شخص غائب درمدت معینه دردفتر حاضر نگرددویا رضایت وعدم رضایت خودرا اظهار نکند برطبق قرار مذکور درمادهٔ ۳۰۹ قضیه حل خواهدشد .

مادهٔ۳۱۲ - هرگاه شخص غائب دراثر عذر موجهی حاضرنشده باشد و درخواست وقت جدیدی نماید تارضایت‌وعدم‌رضایت خودرا اعلام‌داردداد‌گاه وقت‌جدیدی برای‌اومعین خواهدنمود .

مادهٔ۳۱۳ - درصورتیکه تمام‌ورثه‌واشخاصیکه درترکه‌شرکت دارندحاضر ورشید باشند بهرنحوی که بخواهند میتوانند ترکه‌را مابین خود تقسیم نمایند لیکن اگر مابین آنها محجور یا غائب باشد تقسیم ترکه بتوسط نمایندگان آنهادردادگاه بعمل میآید .

مادهٔ۳۱۴ - درصورتیکه‌ورثه‌تراضی‌دربهای‌اموال غیرمنقول‌موردد‌رخواست تقسیم ننماید اموال نامبرده باید بتوسط کارشناس ارزیابی شود واموال‌منقول‌در صورتی ارزیابی میگردد که به‌ارزیابی درموقع تحریر ترکه بجهاتی نتوان‌ترتیب اثر داد .

ترتیب انتخاب کارشناس ومقررات راجع بکارشناس که‌درآئین دادرسی مقرراست‌درتقسیم رعایت میشود.

مادهٔ۳۱۵ - کارشناس بایدبهای اموال‌مورد درخواست تقسیم‌وقابل‌قسمت بودن ویاقابل قسمت نبودن آنهارا معین و سهام‌را تعدیل نماید . کارشناس‌باید برای‌ارزیابی اموال بهای روز ارزیابی را درنظربگیرد .

مادهٔ۳۱۶ - تقسیم طوری بعمل‌میآیدکه برای هریك‌ازورثه ازهرنوع‌اموال حصه‌ای معین شودواگر بعضی‌ازاموال بدون‌زیان قابل‌قسمت‌نباشد ممکن است آنرا درسهم‌بعضی ازورثه قرارداد وبرابر بهای آن ازسایر اموال‌درسهم‌دیگران منظور نمود واگرتعدیل محتاج‌بضمیمه پول باموال باشد بضمیمه‌آن‌تعدیل‌میشود.

مادهٔ۳۱۷ - درصورتیکه مالی‌اعم ازمنقول یاغیرمنقول قابل‌تقسیم وتعدیل نباشد ممکن‌است فروخته شده بهای آن تقسیم‌شود .

فروش اموال بترتیب عادی بعمل میآید مگر آنکه یکی ازورثه فروش آنرا بطریق مزایده درخواست کند .

مادهٔ ۳۱۸ - درصورتیکه بعضی ازورثه مدیون متوفی باشند ممکن است دین‌را درسهم خودآنها قرارداد .

مادهٔ ۳۱۹ - درصورتیکه پس‌ازتعدیل‌سهام ورثه به تعیین‌حصه‌تراضی‌ننمایند سهام آنها بقرعه معین‌میشود .

مادهٔ ۳۲۰ - درموردیکه تقسیم ازطریق قرعه انجام میگردد باید جلسه‌ایکه برای قرعه معین‌شده باشخاص ذینفع اطلاع داده شود و اگر بعضی ازاشخاص نامبرده حاضر نشوند دادگاه بخش بدرخواست اشخاص حاضر اقدام بقرعه وتعیین سهام مینماید .

مادهٔ ۳۲۱ - هرگاه‌یکی ازورثه‌غائب یامحجور باشد برای‌غائب‌ومحجور امین یاقیم معین وپس ازآن تقسیم بعمل میآید .

مادهٔ ۳۲۲ - پس از تمام‌شدن تقسیم دادگاه صورت‌مجلسی‌تنظیم‌نموده‌ودر آن مقدارترکه وسهم‌هریك از وراث وآنچه‌برای تأدیه‌دیون‌واجراء وصیت‌منظور شده تصریح مینماید .

مادهٔ ۳۲۳ - صورت مجلس مذکورفوق بایدبامضاءیامهر صاحبان سهام وامضاء دادرس دادگاه برسدوهرگاه بعضی‌ازصاحبان‌سهام‌نباشند یانتوانند ویا نخواهند امضاءکنند جهت‌امضاء نکردن‌آنهادرصورت‌مجلس‌قیدمیشودواینصورت مجلس دردفترخانه دادگاه‌باقی‌خواهدماند .

مادهٔ ۳۲۴ - دادگاه برطبق صورت مجلس مذکور دردو ماده‌فوق‌تقسیم‌نامه بعدهٔ صاحبان سهام‌تهیه نموده وبآنها ابلاغ و تسلیم مینماید .

این تصمیم دادگاه حکم شناخته شده و از تاریخ ابلاغ درحدود قوانین قابل اعتراض وپژوهش وفرجام است .

ماده ۳۲۵ـ هریك ازورثه پس از تقسیم مالك مستقل سهم خود خواهد بودو هرتصرفی که بخواهد مینماید وبحصه دیگران حقی ندارد .

ماده ۳۲۶ـ مقررات قانون مدنی راجع بتقسیم درمورد تقسیم ترکه جاری است ونیزمقررات راجع به تقسیم که دراین قانون مذکوراست درمورد تقسیم سایراموال جاری خواهد بود .

فصل هشتم ـ درترکه متوفای بلاوارث

ماده ۳۲۷ـ درصورتیکه وارث متوفی معلوم نباشد بدرخواست دادستان یا اشخاص ذینفع برای اداره ترکه مدیرمعین میشود .

ماده ۳۲۸ـ درمورد ماده فوق دادستان مکلف است مراقبت نماید اقداماتیکه برای حفظ ترکه لازم است بعمل آید وازدادگاه تعیین مدیرترکه رابخواهد .

ماده ۳۲۹ـ پس ازوصول درخواست دادگاه باید منتهی تایکهفته مدیرترکه رامعین نماید .

ماده ۳۳۰ـ درصورتیکه متوفی برای اجراء وصیت خود وصی معین کرده باشد اداره ترکه بوصی واگذار میشود .

ماده ۳۳۱ـ هرگاه متوفی محجوربوده ووصی داشته است اداره ترکه بوصی یاقیم واگذار میشود .

ماده ۳۳۲ـ درغیر موارد مذکور در دوماده فوق اداره ترکه بکسی که مورد اعتماد دادرس است واگذار خواهد شد .

ماده ۳۳۳ـ مقررات مواد ۲۶۵و۲۶۶و۲۶۸و۲۶۹ و ۲۷۰و۲۷۱و۲۷۳و۲۷۴ و۲۷۵ نسبت بترکه متوفائی هم که وارث اومعلوم نیست جاری خواهد بود.

مادهٔ ۳۳۴ــ مدیر ترکه پس از تحریر ترکه دیون وواجبات مالی متوفی را اداء کرده مورد وصیت رادرصورتیکه وصیت شده باشد خارج و باقیمانده ترکه رااز اموال منقول وغیرمنقول ووجه نقدکه در تصرف دولت یابنگاههای بازرگانی و صرافی وغیره یااشخاصی است بدادستان تسلیم میکندکه بترتیب مقرردرآئین نامه وزارت دادگستری نگاهداری نمایند .

مادهٔ ۳۳۵ــ اگرازتاریخ تحریرترکه تاده سال وارث متوفی معلوم شود ترکه باوداده میشود و پس ازگذشتن مدت نامبرده باقی مانده ترکه بخزانه دولت تسلیم میشود وادعاء حقی نسبت بترکه ازکسی بهرعنوان که باشدپذیرفته نیست .

مادهٔ ۳۳۶ــ درصورتیکه قبل ازانقضاء مدت مذکور فوق ادعاء حقی برمتوفی بشود وحق نامبرده بموجب سند رسمی یاحکم قطعی دادگاه ثابت شده باشد مدیر ترکه بایدبپردازد ودرصورتیکه حقی بموجب نوشتجات یادفاتر متوفی محرزشود مدیرترکه باموافقت دادستان میتواند آنرا بپردازد واگر ترکه بدادستان داده شده باشداوخواهد پرداخت وچنانچه ادعاء بترتیب مذکور ثابت ومحرز نشود مدعی میتواند بطرفیت مدیرترکه و درصورتیکه ترکه به دادستان داده شده باشد بطرفیت اواقامه دعوی نماید .

فصل نهم ـ راجع بترکه اتباع خارجه

مادهٔ ۳۳۷ــ جزآنچه دراین فصل ذکرمیشود مهروموم و برداشتن مهر وموم وتحریر واداره ترکه اتباع خارجه بهمان طریقی خواهد بودکه مطابق این قانون برای ترکه اتباع ایران مقرراست .

مادهٔ ۳۳۸ــ هرگاه تبعه خارجه در ایران یادر خارجه فوت شود ودر ایران دارای مالی باشد دادرس دادگاه بخش محلی که مال متوفی در آنجا واقع است

بدرخواست هر ذینفع یا بدرخواست کنسول دولت متبوع متوفی بحفظ و تصفیه امر ترکه اقدام مینماید و در صورتیکه متوفی وارث یا قائم مقام در ایران نداشته باشد بدون درخواست هم دادرس پس از اطلاع اقدام بحفظ و تصفیه ترکه مینماید .

مادهٔ ۳۳۹ ـ دادگاه بخش پس‌از وصول‌درخواست ذینفع‌یا کنسول‌وبمحض اطلاع از فوت در مورد اخیر ماده فوق وقتی راکه از تاریخ وصول درخواست یا اطلاع متجاوز از ٤٨ ساعت نباشد برای‌اقدامات تأمینیه ازقبیل‌مهروموم‌وغیره معین‌کرده کتباً بکنسول دولت متبوع اطلاع میدهد که در موقع اقدام به تأمین حضور بهمرساند .

عدم حضور کنسول مانع ازاقدام نخواهدبودولی بعداً میتواننددرمحل‌حاضر شده مهروموم خودرا بمهروموم دادگاه اضافه‌نماید .

مادهٔ ۳۴۰ ـ درصورتیکه کنسول دولت متبوع متوفی‌قبلاازوفات مطلع شده و امر طوری باشدکه تا اطلاع بمأمورین ایران بیم‌تضییع وتفریط تمام‌یاقسمتی‌از ترکه برود میتواند شخصاً اقدامات موقتی را برای حفظ آن‌بعمل‌آورده‌و وضعیت موقتی‌را تا مداخله دادرس دادگاه بخش حفظ نماید .

مادهٔ ۳۴۱ ـ در موقعیکه دادگاه بخش برای مهروموم تعیین‌وقت‌میکند باید بلافاصله ومنتهی درظرف یکهفته از تاریخ وصول درخواست‌یااطلاع یکنفر را برای اداره ترکه معین‌ومعرفی نماید .

مادهٔ ۳۴۲ ـ دادگاه میتواند بارعایت‌مادهٔ ٢٦٤ و با درنظرگرفتن مصلحت و منافع ورثه و اشخاص ذینفع هرکس را که طرف اعتماد بداند بسمت مدیر ترکه معین کند .

اقدامات مدیرترکه با نظارت دادستان بعمل خواهدآمد .

در نقاطی که اداره تصفیه موجود است مدیرترکه معین نمیشود واین وظیفه باداره تصفیه رجوع میشود .

مادهٔ۳۴۳ - مدیرترکه باید بمحض ابلاغ انتصاب خود سه آگهی هریك بفاصله یکماه درمجله رسمی‌ویکی ازروزنامه‌های کثیرالانتشار محل واگردرمحل روزنامه‌نباشد در یکی ازروزنامه‌های کثیرالانتشارطهران منتشرنموده اشخاصی‌را که بعنوانی ازعناوین برای خود حقی‌بر ذمه متوفی‌ویا بر اعیان ترکه‌قائل‌هستند دعوت‌نماید درظرف ششماه از تاریخ انتشار اولین آگهی‌خودرامعرفی‌وموضوع حق‌خودرا معین کنند و رونوشت یاعکس گواهی شده مدارك طلب‌وحقانیت‌خودرا به‌اوتسلیم نمایند .

هرگاه میزان ترکه کمتر از هزار ریال‌باشدآگهی درروزنامه‌لازم‌نیست .

مادهٔ۳۴۴ - پس‌ازتعیین مدیرترکه دادگاه بخش‌باحضور دادستان ترکه را تحریروباوتسلیم مینماید .

مادهٔ۳۴۵ - برای تحریر ترکه روز وساعت ومحل‌تحریربدادستان‌واشخاص مشروحه اطلاع داده میشود :

۱- تمام وراث که درایران حاضربوده ویانماینده درآنجا دارند .

۲- وصی‌اگرمعلوم‌ومقیم‌ایران باشد .

۳- کسانیکه‌وصیت بنفع آنهاشده اگرمعلوم ومقیم‌ایران بوده ویا درایران نماینده داشته‌باشند .

٤- شریك متوفی اگر باشد درصورتی که در ایران حاضر بوده‌یانماینده داشته باشد .

۵- کنسول دولت متبوع‌متوفی.

مادهٔ۳۴۶ - غیبت‌اشخاصیکه‌اعلامنامه‌مندرج‌درماده‌فوق برای آنها فرستاده

شده‌مانع‌ازتحریرترکه‌نخواهدبودولی‌درصورتیکه‌کنسول دولت متبوع متوفی در موقع تحریرترکه حاضر نباشد مراتب درصورتمجلس قیدورونوشتی ازآن برای کنسول فرستاده میشود .

مادهٔ۳۴۷ - بصورت‌ریزترکه باید صورتی از اموال غیر منقول که‌درایران واقع است باتعیین بهای تقریبی آنها پیوست شود .

مادهٔ۳۴۸ - درصورتیکه ورثه یاوصی متوفی یاقائم‌مقام‌قانونی آنها حاضر شوند برابربهای ترکه تأمین دهندکه هرگاه درمدت یکسال ازتاریخ‌انتشار اولین آگهی مذکور درمادهٔ۳۴۳ بستانکارانی پیدا شود که تبعه‌ایران یامقیم‌ایران‌باشند وطلب آنها ثابت‌گردد از عهده‌برآیند ترکه پس ازوضع‌هزینه‌آگهی‌هاوهزینه‌های دیگر قانونی که‌بعمل آمده‌است بتصرف آنها داده‌میشود .

مادهٔ۳۴۹ - تأمین ممکن است‌بوسیله توديع وجه‌نقد یاوثیقه‌دادن‌اموال‌منقول و یاغیرمنقول یادادن ضامن معتبربعمل آیدونیز ممکن است درخواست کننده از همان اموال متوفی تأمین بدهد .

قبول یا ردتأمین‌منوط بنظردادگاهی است‌که مدیرترکه راتعیین‌نموده‌است.

مادهٔ۳۵۰ - مدیرترکه با اجازه دادگاه بخش میتواند بورثه متوفی که در حال استیصال و مقیم درایران هستند تاموقع تصفیه ماترك مبلغی که برای معیشت آنها ضروری باشد بپردازد .

درموردی که اداره تصفیه وظیفه امین ترکه‌را انجام میدهد اجازه دادگاه بخش لازم نیست .

مادهٔ۳۵۱ - پس از انقضاء مدت مذکور درمادهٔ ۳۴۳ مدیرترکه وقتی را برای رسیدگی‌به‌دعاوی و مطالبات‌معین‌کرده‌بورثه یاوصی‌یاقائم‌مقام‌قانونی آنهاو کنسول‌دولت‌متبوع‌متوفی‌اگردرمحل‌باشداطلاع‌میدهدودروقت‌مقررشروع‌برسیدگی

نموده و پس از رسیدگی کلیه دیون و تعهداتی را که بر ذمه متوفی ثابت و محقق است با اجازه دادستان تأدیه مینماید و بقیه را به ورثه یا وصی یا قائم مقام قانونی آنها و در صورتیکه اشخاص نامبرده اصلا نباشند یا در ایران نباشند به کنسول یا سایر نمایندگان سیاسی دولت متبوع متوفی تسلیم مینماید .

مادهٔ ۳۵۲ - اشخاصی که مدعی حقی بر ترکه بوده و دعوی آنها از طرف مدیر ترکه و دادستان یا مدیر تصفیه تصدیق نشده باشد میتوانند دعوی خود را در دادگاه صلاحیت دار اقامه یا تعقیب نمایند .

انقضاءِ مدت مقرر در مادهٔ ۳٤۳ موجب سقوط حق اشخاصیکه در ظرف مدت حق خودرا مطالبه نکرده‌اند نمیباشد .

مادهٔ ۳۵۳ - اگر نسبت بترکه متوفی قرار تأمین صادر شده باشد تسلیم اموال باشخاص مذکور در مادهٔ ۳۵۱ بارعایت قرار دادگاه خواهد آمد .

مادهٔ ۳۵۴ - هرگاه متوفی بازرگان بوده و بموجب حکم دادگاه ورشکستگی او قبل یا بعد از فوت اعلام شود اداره تصفیه امور او تابع مقررات راجع به تصفیه امور بازرگان متوقف است .

مادهٔ ۳۵۵ - رسیدگی بدعاوی راجع بترکه اتباع خارجه در ایران از صلاحیت دادگاه ایران است .

مادهٔ ۳۵۶ - تصدیق صادره از مقامات صلاحیت دار کشور متوفی راجع بوراثت اتباع خارجه با انحصار آن پس از احراز اعتبار آن در دادگاه ایران از حیث صدور و رعایت مقررات مربوطه به اعتبار اسناد تنظیم شده در خارجه قابل ترتیب اثر خواهد بود.

مادهٔ ۳۵۷ - اگر تبعه خارجه که در ایران فوت شده مسافر موقتی باشد اشیاء متعلق باو فوراً به کنسول دولت متبوع او تسلیم میشود .

مادهٔ ۳۵۸ - از هزینه‌هائی که برای اداره کردن ترکه میشود باید صورت کاملی بدادستان داده شود .

مادهٔ ۳۵۹ - حقوقی که بموجب این فصل برای کنسولها یانمایندگان سیاسی خارجه مقررشده مربوط بکنسول یا نماینده سیاسی دولی‌است که درخاك‌آن دول نسبت بکنسولها یا نمایندگان سیاسی ایران معامله متقابله بشود .

فصل‌دهم ــ درتصدیق انحصاروراثت

مادهٔ ۳۶۰ - درصورتیکه‌وراث متوفی یاسایراشخاص ذینفع بخواهندتصدیق انحصاروراثت‌تحصیل کننددرخواست‌نامه کتبی‌مشتمل‌برنام ومشخصات‌درخواست کننده ومتوفی‌وورثه واقامتگاه آنها ونسبت بین‌متوفی‌ووارث تنظیم نموده بدادگاه تسلیم مینماید .

مادهٔ ۳۶۱ - دادگاه بخش درخواست نامبرده راسه دفعه پی‌درپی ماهی‌یك مرتبه آگهی مینماید .

مادهٔ ۳۶۲ - پس از انقضاءِ سه ماه از تاریخ نشر اولین آگهی درصورتیکه معترض نبود دادگـاه تمام ادله و اسناد درخـواست‌کننده تصدیق را از بـرگ شناسنامه وگواهی‌گواه و غیره در نظرگرفته تصدیقی مشعر بروراثت و تعیین عده وراث و نسبت‌آنها بمتوفی صادر مینماید ودرصورت اعتراض دادگاه جلسه‌ای بـرای رسیدگی بـه اعتراض معین نموده و به متعرض و درخـواست‌کننده تصدیق اطلاع میدهد ودرجلسه پس ازرسیدگی حکم خواهد داد واین حکم قابل پژوهش و فرجام است .

مادهٔ ۳۶۳ - دادگاه بخش میتواند گواهها را احضار کرده وگواهی آنان را استماع‌کند . چنانچه گواه در خارج از مقر دادگـاه ساکن باشد تحقیق از گواه بوسیله دادگاه محل‌اقامت‌گواه یانزدیکترین دادگاه محل اقامت‌گواه بعمل خواهد آمد .

مادهٔ ۳۶۴ - درصورتیکه بهای ترکه‌بیش‌ازیکهزارریال نباشد انتشارآگهی

مذکور در مادهٔ ۳۶۱ بعمل نخواهد آمد و دادگاه بادله واسناد و اظهارات گواه‌های درخواست کننده رسیدگی کرده ودرخواست تصدیق را بحسب اقتضاء دلایل قبول یا رد مینماید .

مادهٔ ۳۶۵ - درصورتیکه بواسطه معلوم نبودن ورثه یابرای تصفیه ترکه وغیره قبلا برای معرفی ورثه آگهی شده باشد صدور تصدیق انحصار وراثت محتاج بآگهی جدید نبوده ودرصورت درخواست هریك ازورثه یااشخاص ذینفع تصدیق انحصار وراثت صادر خواهد شد .

مادهٔ ۳۶۶ - رأی دادگاه دائر بـه رد درخواست تصدیق قـابل پژوهش و فرجام است .

مادهٔ ۳۶۷ - درکلیه مواردکه دادستان تشخیص دهدکـه متوفی بـلا وارث بوده ودرخواست اشخاص برای صدور تصدیق بی اساس است میتواند بدرخواست تصدیق وراثت اعتراض نمـاید و نیز میتواند در صورتیکه متوفی را بـلا وارث بـداند بتصدیق انحصار وراثت در موردی هـم که تصدیق مسبوق بـآگهی نبوده است اعتراض کند و در هرحـال دادستان حق دارد از رأی دادگـاه پژوهش و فرجام بخواهد .

مادهٔ ۳۶۸ - مادامی که برای محجور قیم و برای غـائب امین معین نشده دادستان میتواند بنام محجور وغائب بدرخواست تصدیق انحصار وراثت اعتراض نماید.

مادهٔ ۳۶۹ - درمورد مادهٔ ۳٦٤ اشخاص ذینفع میتوانند بدرخواست تصدیق و همچنین بتصدیقی که درموضوع وراثت صادرمیشود اعتراض نمایند ورأی دادگاه دراینخصوص قابل پژوهش وفرجام است .

مادهٔ ۳۷۰ - اشخاصی که تصدیق انحصار وراثت تحصیل کرده‌اند میتوانند مطابق تصدیق نامبرده ترکه و مطالبات متوفی را ازکسانی که مدیون یا متصرف

مال متوفی‌هستند مطالبه نمایند . مدیون یامتصرف‌اموال‌متوفی‌بایدترکه ومطالبات متوفی را بـآنها تسلیم نماید . و در صورت تـأدیه دین و یـا تسلیم مال در مقابل هرمدعی وراثت بری محسوب خواهندشد ومدعی نام‌برده حق رجوع بشخص یا اشخاصی خواهند داشت‌که طلب متوفی را وصول ویا مال متعلق باورا دریافت نموده‌اند .

مادهٔ۳۷۱ ـ مدیون‌که بدهی خود را بوراث متوفی میدهد میتواند رونوشت گواهی شده انحصاروراثت را ازوارث بخواهد .

مادهٔ۳۷۲ ـ درتصدیق انحصاروراثت باید نسبتی‌که وارث یاورثه بمورث خود دارند ازمتروکات بنحو اشاعه معین شود .

مادهٔ۳۷۳ ـ درتصدیق انحصاروراثت بدرخواست ورثه دادگاه‌حصه‌هریك ازورثه را معین مینماید .

مادهٔ۳۷۴ ـ درصورتی‌که ورثه بخواهندملك غیرمنقولی‌که بنام مورث‌ثبت شده است بنام‌آنها ثبت‌گردد باید تصدیق انحصاروراثت یارونوشت‌گواهی‌شده آنراکه مشتمل برتعیین سهام باشد باداره ثبت تسلیم نمایند .

بـاب هفتم ـ درهزینه

مادهٔ۳۷۵ ـ هزینه رسیدگی بامورحسبی منحصربموارد زیربوده ودرهرمورد موقع درخواست بیست ریال‌گرفته میشود:

۱ـ درخواست تسلیم اموال غائب بورثه .

۲ـ درخواست حکم موت فرضی .

۳ـ درخواست پژوهش ازرد درخواست حکم موت فرضی .

٤ـ درخواست مهروموم ترکه .

۵ـ درخواست برداشتن مهروموم ترکه .

۶ـ درخواست تحریرترکه .

۷ـ درخواست تصفیه ترکه .

۸ـ درخواست تقسیم ترکه .

۹ـ درخواست تصدیق انحصاروراثت .

مادهٔ۳۷۶ ـ درخواستهائیکه دادستان ازدادگاه مینماید وهمچنین اقداماتی که دادگاه بدون درخواست مکلف بانجام‌آن است هزینه ندارد .

مادهٔ۳۷۷ ـ هزینه‌آگهی تصدیق انحصار وراثت از درخواست‌کننده گرفته میشود وهزینه حفظ و اداره ترکه و تحریر وتصفیه وتقسیم ترکه ازترکه برداشته می‌شود .

مادهٔ۳۷۸ ـ وزیردادگستری مجازاست‌آئین‌نامه‌های لازم برای اجرای‌این قانون را تهیه وبموقع اجرا بگذارد .

این قانون‌که مشتمل برسیصد وهفتاد وهشت ماده است درجلسه دوم‌تیرماه یکهزاروسیصد ونوزده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

مواد الحاقی بقانون‌آئین دادرسی مدنی

مصوب ۲۹ دی ماه ۱۳۱۹

مادهٔ اول ـ حکم مقرردرمادهٔ ۵۸ قانون‌آئین دادرسی مدنی راجع بلزوم داشتن وکیل برای تقدیم دادخواست و دادرسی در دادگاههای استان ودیوان کشورتاوقتیکه درحوزه‌های قضائی کشورو کلای‌مجاز برای وکالت‌درداد‌گاههای استان ودیوان‌کشوربعده‌کافی معین نگردیده وازطرف وزارت دادگستری آگهی

نشده است اجرا نمیگردد وطرفهای دعوی میتوانند شخصاً دادخواست پژوهشی و فرجامی داده ودادرسی بخواهند .

دادخواستهای پژوهشی وفرجامی که پس‌ازاجرای قانون‌آئین دادرسی‌مدنی داده شده‌وباستناد مادهٔ ۵۸ قانون مزبورقرار وازدن آنها صادر گردیده‌یابی‌تکلیف مانده قابل‌پذیرفتن است .

مادهٔدوم - الزام پیوست بودن وکالت‌نامه وکیل که در مادهٔ ۴۹۲ وبندسوم مادهٔ ۵۳۲ ذکرشده هنگامی است‌که دادخواست را وکیل‌داده باشد .

مادهٔسوم - در دعاوی که خواسته آن یکهزار ریال یا کمتر است کلیه احکام‌وقرارهای راجع بمتفرعات آن دعاوی مانند خسارت وغیر قابل رسیدگی فرجامی نیست .

این‌قانون که مشتمل‌برسه ماده است درجلسه بیست‌ونهم‌دیماه‌یکهزاروسیصد ونوزده بتصویب مجلس‌شورای‌ملی رسید .

رئیس مجلس‌شورای‌ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اضافه مادهٔ ۵۳۸ مکرر به قانون آئین دادرسی مدنی

مصوب ۲ شهریورماه ۱۳۲۰

مادهٔ۵۳۸ مکرر ـ آئین دادرسی مدنی مدت شکایت ازقرار رددرخواست فرجامی که در مادهٔ ۵۳۷ مقرر شده‌است ازتاریخ ابلاغ‌آن قرار ده‌روز میباشد .

نسبت بقرارهای ردی که‌پیش ازاجرای این‌ماده موافق مادهٔ۵۳۷ صادرشده اشخاص ذینفع میتوانند تا ده‌روز پس‌از تاریخ‌اجرای این‌ماده شکایت نمایند .

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه دوم شهریور ماه یکهزار و سیصد و بیست بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اصلاح پارهٔ از مواد قانون ثبت اسناد و قوانین دیگر

مصوب ۲۶ مرداد ۱۳۲۰

ماده واحده ـ در قانون ثبت اسناد و املاك مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ و قانون اصلاح شده ثبت اسناد و املاك مصوب ۱۵ اسفند ماه ۱۳۱۲ و دهم مهر ماه ۱۳۱۷ و قانون دفتر اسناد رسمی مصوب ۱۵ خرداد ۱۳۱۶ و قانون دلالان مصوب ۸ اسفندماه ۱۳۱۷ و قانون ازدواج مصوب ۱۳۱۶ اصلاحات زیر بعمل می آید و بند (ه) راجع بمعاملات بانکی نیز افزوده میشود :

الف ـ قانون ثبت و املاك

۱ ـ شق ۲ مادهٔ ۲۵ مکرر قانون ثبت مصوب دهم مهرماه ۱۳۱۷ بشرح زیر اصلاح میشود :

شق ۲ ـ درهرمورد که بنظر وزارت دادگستری یا اداره کل ثبت رأی هیئت نظارت مذکور در مادهٔ ۶ قانون ثبت و یا رأی هیئت حل اختلاف و دادرس دادگاه شهرستان که درمورد رسیدگی بشکایات مربوطه باجرای مفاد اسناد رسمی مطابق مادهٔ ۵۹ قانون دفتر اسنادرسمی و مواد وابسته صادر میشود برخلاف قانون باشد و یا تشخیص داده شود که گردش پرونده‌های اجرائی برخلاف مقررات صورت گرفته است موضوع برای رسیدگی بشورای عالی ثبت ارجاع میشود و رأی شوری قطعی و قابل اجرا است .

ارجاع بشورای عالی ثبت ورسیدگی آن در موارد رأی هیئت نظارت تا موقعی است که ملك در دفتر املاك به ثبت نرسیده باشد و نسبت برأی هیئت حل اختلاف ودادرس دادگاه شهرستان ارجاع بشورای عالی ثبت فقط درظرف دوماه از تاریخ صدور رأی بعمل میآید .

در مورد تخلفات ازمقررات اجرائی هم ارجاع کار بشورای عالی ثبت تنها درمدت دوماه ازپایان عملیات اجرائی صورت خواهد گرفت .

درصورتیکه شورای عالی ثبت رأی هیئت نظارت یاهیئت رفع اختلاف را مخالف قانون تشخیص دهد رأی شورای عالی درمجله رسمی ومجموعه حقوقی منتشر خواهد شد .

تبصره ۱ - در موارد فوق چنانچه وزیر دادگستری لازم بداند دستور خواهد دادتاحصول نتیجه رسیدگی در شورای عالی ثبت عملیات اجرائی یاثبتی متوقف بماند .

تبصره ۲ - آرائی هم که تاتاریخ تصویب این قانون از هیئت‌های نامبرده صادر وبنظر وزارت دادگستری برخلاف قانون تشخیص شده بشرح فوق درشورای عالی طرح ورسیدگی خواهد شد مشروط براینکه گزارش موضوع تادوماه از تاریخ تصویب این قانون بشورای عالی فرستاده شود .

۲ ـ مادهٔ ۳٤ اصلاح قانون ثبت مصوب پانزدهم اسفند ماه ۱۳۱۲ و تبصره‌های آن نسخ ومادهٔ زیر بجای آن تصویب میشود .

مادهٔ ۳۴ ـ درمورد معاملات مذکور درمادهٔ ۳۳ و کلیه معاملات شرطی ورهنی راجع بمنقول وغیرمنقول چنانچه بدهکار درظرف مدت مقرر ازحق خود استفاده نکند بستانکار میتواندبادرخواست صدور اجرائیه فروش مال موردمعامله راازاداره

ثبت بخواهد . هر گاه بدهکار در ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ اجرائیه اصل وجه مورد معامله را بااجور عقب افتاده وزیان دیرکرد نسبت باصل از تاریخ انقضاء مدت حق استرداد نپردازد آگهی مزایده مال مورد معامله از همان مبلغی که درسند تعیین شده بعلاوه اجور عقب افتاده وزیان دیرکرد نسبت باصل وجه از تاریخ انقضاءِ مدت معامله تاروز مزایده حقوق دیوانی وهزینه مزایده ومالیات حراج منتشر میشود ودرروز معین ازهمان مبلغ مزایده شروع وازوجه حاصل ازفروش طلب بستانکار پرداخته شده ومازادپس ازوضع حقوق دیوانی وهزینه مزایده ومالیات حراج به بدهکار داده میشود وچنانچه مال مزبور خریدارنداشته باشد پس ازدریافت حقوق وعوارض دولتی بخود بستانکار بهمان مبلغ که آگهی شده واگذارمی گردد .

مؤسسات بانکی ازاین قاعده اخیر مستثنی میباشند ودراینصورت ملك مورد معامله بهرحال بطریق مزایده بایدبفروش برسد .

تبصرهٔ ۱ ـ املاکی که مورد درخواست مزایده بوده ودرتاریخ اجرای این قانون ارزیابی آنها طبق مادهٔ ۳٤ سابق قطعی نشده مشمول این قانون خواهندبود..

تبصرهٔ ۲ ـ درمورد معاملات مذکور در مادهٔ ۳۳ زیان دیرکرد اصل وجه مورد معامله ازتاریخ انقضاءِ مدت مقرر درسند تعلق خواهدگرفت ـ درموردسایر معاملات استقراضی تعلق زیان دیرکرد مشروط بتقدیم اظهارنامه یا دادخواست است وازتاریخ ابلاغ اظهارنامه یاتقدیم دادخواست محسوب میشود ولی بطور کلی زیان دیرکرد درصورتی تعلق میگیرد که وجه التزامی بین طرفین درضمن معامله اصلی یاضمن هرنوع قرارداد ومعامله دیگری بطوری که التزام مزبورراجع بمعامله اصلی باشد مقررنشده وبدهکار درصورت دیرکرد بطور مستقیم یا غیر مستقیم بتأدیه آن ملزم نگردیده باشد .

تبصرهٔ ۳ ـ درمعاملات استقراضی که موضوع آن مال ذمهٔ باشد از قبیل بیع شرط روغن وامثال آن بستانکار فقط حق دارد اصل طلب خود را با وجه التزام (درصورتیکه معین شده باشد) و یا زیان دیرکرد از تاریخ انقضاء مدت مطالبه نماید.

تبصرهٔ ۴ ـ درصورتیکه درظرف سه ماه مهلت مذکور در مادهٔ ۳٤ بدهکار با بستانکار معامله خودرا مستقیماً ختم نماید اداره ثبت اسناد فقط نصف حق اجراء را دریافت خواهدداشت.

۳ ـ مادهٔ زیر بشمارهٔ ۳٤ مکرر بقانون نامبرده افزوده میشود .

مادهٔ ۳۴ مکرر ـ درمعاملات رهنی یاباحق استرداد نسبت باموال غیرمنقول که به ثبت رسیده ویا مدت اعتراض آن گذشته باشد معامله کننده میتواند باقید حق بستانکار مقدم موردمعامله رابرای وامهای دیگروثیقه وتأمین قراردهد .

درصورت فك معامله مقدم تمام مال مورد معامله وثیقه وام بعدی ودرصورت عدم فك معامله مقدم وفروش مال هر بستانکار مقدم برای استیفای اصل طلب واجور وخسارات قانونی بر بستانکارهای بعدی مقدم خواهدبود .

تمام بستانکارهای مذکوردراین ماده نسبت بمال مورد معامله بر بستانکاران دیگر حق رجحان خاص خواهند داشت معامله کننده مکلف است در موقع تنظیم سنداینگونه معاملات خصوصیات معاملات قبلی را درسند تصریح نمایدوالا بکیفر مقرردرمادهٔ ۱۱۷ قانون ثبت محکوم خواهد شد .

تبصرهٔ ۱ ـ درمورد مادهٔ ۳٤ بدهکار میتواند اصل وجه طلب بستانکار واجور وخسارات قانونی تاانقضاء مدت رادرصندوق ثبت سپرده فك معامله رااز اداره ثبت بخواهدوهرگاه منافع مال مورد معامله حق سکنی یاحقوق دیگری باشد که ببستانکار واگذارشده بایدحق نامبرده تاآخرمدت مذکوردرسند معامله رعایت شود .

تبصرهٔ ۲ـ هریك از بستانكاران مذكور در مادهٔ ۳٤ مكرر و هر بستانكار دیگری كه حق درخواست بازداشت اموال بدهكار را دارد نیز میتواند بترتیب مقرر در تبصره فوق فك معامله و مزایده مال مورد معامله را برای وصول طلب خود از اداره ثبت درخواست كند و در اینصورت اداره ثبت پس از احراز توديع كلیه طلب و خسارات قانونی بستانكار در صندوق ثبت بـه بستانكار اخطار میكند كـه برای دریافت طلب خود و فك معامله حاضر شود و چنانچه درظرف سه روز پس از ابلاغ اخطاریه حاضر نگردد اداره ثبت فسخ و فك معامله را بدفتر تنظیم كننده سند اعلام و بمزایده مال اقدام مینماید .

۴ ـ تبصره زیر بمادهٔ ۱۳۱ قانون ثبت اسناد و املاك علاوه میشود:

تبصره ـ هرگاه طرفین پس از صدور اجرائیه و ابلاغ درخارج صلح نمایند یا قرار اقساط بگذارند یا مهلت بدهند یا مدت یكسال اجرائیه را تعقیب نكنند متضامناً مسئول پرداخت نیم عشر خواهند بود و كسی كه درنتیجه مسئولیت تضامنی حق اجراء را میپردازد میتواند آنرا از طرفی كه قانوناً مسئول پرداخت حق اجرا میباشد بوسیله اجراء وصول نماید .

ب ـ قانون دفتر اسناد رسمی

۱ ـ شق ۳ مادهٔ ۱۰ قانون مصوب ۱۵ خرداد ۱۳۱۶ دفاتر اسناد رسمی بترتیب زیر اصلاح میشود :

شق ۳ـ اشخاصی كه از تاریخ اجرای قانون دفتر اسناد رسمی تا وقتی كه وزارت دادگستری مقتضی بداند از عهده امتحان مخصوص طبق برنامه وزارت دادگستری برآیند .

۲ ـ شق ٤ مادهٔ ۲۰ نسخ و بجای آن تبصره زیر بعنوان تبصرهٔ ۲ بماده نامبرده علاوه میشود :

تبصرهٔ ۲ ـ محکومیت انتظامی از درجه ۳ ببالا یکسال برمدت مقرر در شق یك این ماده می افزاید .

۳ ـ مادهٔ ۵۳ نسخ و بجای آن مادهٔ زیر تصویب میشود :

مادهٔ ۵۳ ـ دستمزد دفترخانه وسایر هزینه دفتری نباید از تعرفه مقرر وزارت دادگستری تجاوز نماید .

دریافت هروجهی اضافه برتعرفه ویاقبول هرچیزی از این بابت ازدوطرف معامله ممنوع ومستلزم محکومیت انتظامی ازشق ۳ بعد مادهٔ ۴۲ خواهد بود .

ج ـ قانون دلالان

درمادهٔ ۱۰ جمله (طبق مادهٔ ۸) تبدیل میشود بجمله (طبق مادهٔ ۹).

د ـ قانون ازدواج

تبصره زیر بمادهٔ اول قانون ازدواج اصلاح شده در ۱۳۱۶ افزوده میشود .

تبصـره ـ رسیدگی بتخلفات اداری سردفتران ازدواج وطلاق وتعیین کیفر آنها طبق آئین‌نامه‌ای که وزارت دادگستری مقرر خواهد داشت بعمل میآید .

هـ ـ راجع بمعاملات بـانکی

فقط بانکهائی که بااجازه دولت تأسیس شده یا میشوند میتوانند مطابق قرارداد خود با مشتریان بهره و کارمزد مقرر بین طرفین را که پایه احتساب آن بیش ازمیزان قانونی نخواهد بود بر مجموع بدهی بدهکار تا تاریخ هر محاسبه افزوده و نسبت به مجموع آن بهره و کارمزد قراردادی را دریافت دارند .

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه بیست و ششم امرداد ماه یکهزار وسیصد وبیست بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اجازه واگذاری رسیدگی به پاره‌ای از بزه های وارددر صلاحیت دادگاههای نظامی به دادگاههای دادگستری

مصوب ششم مهرماه ۱۳۲۰

مادهٔ واحده - هیئت وزیران میتواند برحسب پیشنهاد وزارت دادگستری درهر حوزه‌ای که مقتضی بداند رسیدگی به‌بزه‌های عمومی که ازطرف افراد غیر نظامی ارتکاب میشود وهمچنین رسیدگی به‌بزه های اختلاس و ارتشاء مأمورین شهربانی ورسیدگی به‌بزه‌های اختلاس وارتشاء مأمورین اداره‌آمار وثبت‌احوال وبزه هائیکه‌مأمورین مزبورراجع باموراآمار وثبت‌احوال مرتکب‌میشوند وبموجب قانون‌دادرسی وکیفرارتش رسیدگی‌به‌کلیه بزه‌های‌مزبور درصلاحیت دادگاههای نظامی است بدادگاههای دادگستری واگذار نماید .

رسیدگی به بزه هـای نامبرده طبق مقررات آئین دادرسی عمومی و بدون رعایت نوبت‌است و تعیین‌کیفر طبق‌مواد قانون دادرسی وکیفرارتش خواهد بود.

حکم مذکوردراین ماده‌نسبت بموضوعاتیکه درجریان تعقیب است وهنوز حکمی راجع به‌آنها ازدادگاه نظامی صادر نشده است نیز جاری است .

این قانون‌که مشتمل بریک‌ماده است‌درجلسه ششم مهرماه یکهزار وسیصدو بیست بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

دادرسی وکیفر ارتش

مصوب‌کمیسیون قوانین دادگستری مورخ ٤ دیماه ۱۳۱۸

(کتاب اول)

(سازمان دادستانی ارتش ودادگاههای نظامی)

مادهٔ۱ - رسیدگی به‌بزه‌های‌منتسب‌به نظامیان‌برطبق‌این قانون‌دردادگاههای

اختصاصی نظامی بعمل‌میآید .

مادهٔ۲ ـ اقسام دادگاههای نظامی که برحسب مورددرمواقع مختلف‌تشکیل میشود بشرح پائین است :

۱ ـ دیوان حرب عادی .

۲ ـ دیوان تجدیدنظر .

۳ ـ دادگاه‌انتظامی .

٤ ـ دیوان حرب‌زمان جنگ .

۵ ـ دیوان تجدیدنظر زمان‌جنگ .

٦ ـ دیوان حرب‌درنقاطیکه بحال حکومت‌نظامی میباشند .

۷ ـ دیوان تجدیدنظر درنقاطیکه بحال حکومت نظامی‌میباشند .

۸ ـ دادگاههای انضباطی اردوها در مواردیکه در این قانون پیش بینی شده است .

تبصــره ـ ترتیب تشکیل دادگاههای نامبرده و وظائف آنان درمواد بعد مصرح است .

(باب‌اول)

(وظایف و اختیارات دادستان ارتش)

مادهٔ۳ ـ دادستان ارتش دراداره دادرسی ارتش که درپایتخت‌تشکیل‌میشود انجام وظیفه مینماید .

مادهٔ۴ ـ دادستان ارتش ازلحاظ وظایف قضائی نماینده بزرگ‌ارتشتاران فرمانده بوده و به‌ترتیبی که‌درموادآتی تشریح شده‌است انجام‌وظیفه مینماید .

مادهٔ۵ ـ دادستانی ارتش تشکیل میشود ازیکنفر دادستان ارتش و یك نفر معاون و برحسب مقتضیات واحتیاجات‌چندنفردادستان وبازپرس‌و بقدرضرورت

کارمندان دفتری .

مادهٔ۶ - درصورت‌اقتضاءممکن‌است‌است‌معاون‌دادستان‌ارتش‌بدرخواست وزرات‌جنگ‌وموافقت‌وزارت‌دادگستری‌ازبین کارمندان‌قضائی‌وزارت‌دادگستری تعیین ومنصوب‌گردد و ممکن است لدی‌الاقتضاء از کارمندان قضائی وزارت دادگستری برای‌کارمندی دادستانی‌ارتش نیزتعیین شود وخدمت این‌قبیل مأمورین خدمت قضائی شناخته میشود .

تبصره - کارمندان‌وزارت‌دادگستری که‌بدین‌ترتیب مأمور خدمت‌دراداره دادرسی ارتش میشوند مادام‌که دراین مأموریت هستند ازحیث‌انجام خدمت تابع مقررات وزارت جنگ و ازحیث ترفیع و بازنشستگی تابع وزارت دادگستری میباشند ولی ترفیع آنهابارعایت‌مدت‌قانونی برای‌استحاق ترفیع موکول‌باین‌است که‌کمیسیون مقدماتی ترفیع که طبق مادهٔ۱۳ قانون مصوب آبان ۱۳۱۲ همه ساله دروزارت دادگستری تشکیل میشود استحقاق آنها رابرای ترفیع گواهی نموده وبدادگاه عالی انتظامی مربوطه پیشنهاد نماید و سایرشرایط مقرره برای ترفیع دادرسها درمورد مأمورین نامبرده رعایت نخواهدشد .

مادهٔ۷ - دادستان ارتش پس‌از حصول اطلاع ازوقوع بزهی که تعقیب‌آن درحدود صلاحیت دادگاههای نظامی است هرگاه‌قرائن وامارات رابرای‌تعقیب بزه کافی تشخیص بدهدبلافاصله والاپس‌ازرسیدگی وبدست‌آوردن‌قرائن و دلائل لازمه یکی ازبازپرس‌ها راأمور رسیدگی مینماید .

تبصره - رعایت مادهٔ(۱۳۸) این‌قانون درهرحال لازم است .

مادهٔ۸ - بازپرسهائی که مأموررسیدگی میشوند برای‌کشف حقیقت هرنوع اقدامی راکه لازم‌میدانند بعمل‌آورده ومیتوانند مستقیماً به‌اداره یاقسمتیکه‌شخص مظنون یامتهم درآنجا خدمت مینماید و یاادارات و قسمت‌های دیگر مراجعه

کرده وهرنوع برگ‌ها و دفاتر و اسنادی را که میخواهند معاینه و قسمتهای لازمه را استخراج نموده وهرقسم اطلاعی‌را که برای‌روشن شدن قضیه لازم باشد بدست بیاورند هرگاه اتفاقاً نوشتجات و مدارك و اطلاعاتیکه از لحاظ کشف بزه مورد درخواست بازپرس است کلا یا بعضاً مربوط به اسرار سیاسی یا نظامی باشد بایستی قبلا مراتب به استحضارمقامات مربوطه رسیده وپس‌ازکسب اجازه اقدام شود .

مادهٔ۹ ـ دادستان ارتش با رعایت قوانین و مقررات مربوطه میتواند دستور بازداشت متهم را بمنظورکشف بزه و جلوگیری از تبانی یافرار یامخفی شدن او بدهد .

مادهٔ ۱۰ ـ دادستان ارتش در اموریکه به دادستانهای دیوان حرب یا به بازپرسها یا سایر ضابطین نظامی رجوع میشود حق همه قسم نظارت و دادن تعلیمات قانونی را برای تکمیل بازجوئی خواهد داشت و دادستانها و بازپرسها وسایرضابطین نظامی مکلف باجرای تعلیمات مزبور میباشند .

مادهٔ ۱۱ ـ دادستان ارتش حق دارددر مواردیکه‌مقتضی بداندپرونده‌هائی را که درپایتخت و استانها و شهرستان‌ها در جریان رسیدگی‌است مورد بازرسی قرار دهد .

مادهٔ ۱۲ ـ هرگاه در اثر وقوع بزهی که رسیدگی به آن در صلاحیت دادگاههای نظامی است زیان مالی متوجه‌ارتش شده باشد دادستان ارتش‌وسایر دادستانهای نظامی گذشته از تعقیب موضوع از جنبه عمومی ازجنبه‌خصوصی نیز در دادگاه سمت نمایندگی ارتش را دارا خواهندبود .

مادهٔ ۱۳ ـ دادستان ارتش و سایر دادستانها لدی‌الاقتضاء دستور تأمین برابر مالی راکه متهم مظنون به حیف ومیل نمودن آن است از ابتداء و یا در

ضمن‌رسیدگی بموضوع به بازپرسها صادر مینماید .

مادهٔ ۱۴ - در غیبت دادستان ارتش و معاون او وظایف دادستانی رامو قتاً یکی ازدادستانهای‌نظامی که‌ازحیث‌درجه‌بالاتراست انجام خواهد داد ودرصورت تساوی درجه‌هر کدام که‌سابقه خدمت او در دادستانی بیشتر است‌مقـدم‌خواهدبود.

مادهٔ ۱۵ - دادستانهای نظامی درانجام‌وظایف محوله بنام دادستان‌ارتش اظهارعقیده مینمایند .

مادهٔ ۱۶ - در مواردیکه دادستانهای دیوانهای حرب متشکل درواحدهای پایتخت و استانها و شهرستانها پس‌ازصدور حکم ازطرف دیوان حرب درمورد حکمی که قانوناً قابل تجدید نظر بوده‌استدر ظرف مدت مقرره برای‌درخواست تجدید نظر اظهار عقیده و اقدامی ننموده باشند دادستان ارتـش میتواند پس‌از مـلاحظه پرونده چنانکه حکم را قابل تجدید نظر تشخیص‌بدهد در ظرف مدتیکه قانوناً برای‌تجدیدنظر مقرر میباشد از آن‌حکم درخواست تجدیدنظر نماید .

تبصره ـ شروع مدت برای درخواست تجدیدنظر از طرف دادستان‌ارتش ازروز بعداز وصول حکم دیوان حرب به دادستان ارتش محسوب میشود وایـام تعطیل ملحوظ‌نخواهد بود .

مادهٔ ۱۷ - درمورد پرونده‌های تعقیبی که‌محتاج به تکمیل بازجوئی‌درنقاط خارج ازپایتخت باشد دادستان ارتش درصورت لـزوم میتواند انجام و تکمـیل بازجوئیهای‌لازمه را از دادستان یا بازپرس دیوان حرب ناحیه مربوطه بخواهد ودادستان‌یابازپرسی که‌این‌درخواست از اوشده مکلف است‌برطبق‌دستوردادستان ارتش بازجوئیهای لازمه را انجام داده و بدون اینکه ازطرف خود اظهار عقیده نماید عیناً برای دادستان ارتش ارسال دارد .

مادهٔ ۱۸ - تمام رأی‌های دیوان حرب متشکل در قسمت‌های پایتخت‌و

استانها و شهرستانها بایستی برای موافقت و اظهار نظر باداره دادرسی ارتش فرستاده شود و اجراءِ آراء دادگاههای مذکورموکول به موافقت دادستان‌ارتش و درج در حکم وزارت جنگ است و درصورت عدم موافقت‌برطبق ماده (۱۶) رفتارخواهدشد .

(باب دوم)
دادگاههای نظامی
فصل اول
دیوانهای حرب عادی درنواحی نظامی

مادهٔ ۱۹ ـ درهرناحیه نظامی یك یاچند دیوان حرب عادی مرکب ازپنج نفرافسر (یکنفر رئیس و چهارنفرکارمند) تشکیل میشود ورتبه افسرانیکه برای کارمندی دیوان‌حرب‌تعیین میگردند ممکن است مساوی با درجه متهم یا یکدرجه پائین‌ترباشد ولی رتبه رئیس‌دیوان‌حرب باید لااقل یکدرجه بالاتر ازمتهم باشد مگردرمورد اتهام سرلشگرببالا که دراین صورت ممکن است‌ریاست دیوان‌حرب با یکنفر سرلشگرباشد ضمناً درمرکزهرناحیه نظامی یك دیوان حرب عادی‌بطور دائم‌که رتبه رئیس‌آن اقلا سرهنگ وکارمندان‌آن یکنفرسرگرد یکنفرسروان‌ودو نفرستوان خواهند بود تشکیل خواهد شد .

مادهٔ ۲۰ ـ درهیچ مورد رتبه رئیس دیوان حرب عادی کمتر از سرگرد نخواهد بود .

مادهٔ ۲۱ ـ دادگاههای مشروحه درمادهٔ ۲ برطبق امربزرگ ارتشتاران فرمانده تشکیل ومقروحوزه صلاحیت‌آنان درهمان امرمصرح خواهدشد .

مادهٔ ۲۲ ـ در معیت هردیوان‌حرب‌عادی یك دادستان ویك بازپرس ویك منشی موجود است ـ درصورت اقتضاء ممکن است یك یا چند نفرمعاون برای دادستان وبازپرس ویك یاچند نفربعنوان‌کمك منشی معین‌گردد .

مادهٔ ۲۳ ـ دادستانها ومعاونین آنها دردیوانهای‌حرب عادی همان‌وظایف صاحبمنصبان دادسرا راکه در قانون آئین دادرسی کیفری تعیین شده است با رعایت مقررات این‌قانون عهده‌دارمیباشند بازپرسها ومعاونین آنان‌مأموربازجوئی میباشند منشی‌ها ومعاونین آنها تحریرات وثبت وبایگانی برگها واسناد دادگاه‌را عهده‌دارمیباشند .

مادهٔ ۲۴ ـ رؤساء دادگاهها ودادرسهاازبین افسران حاضریامنتظرخدمت ناحیه نظامی مربوطه‌که صلاحیت این مقام را دارا میباشند انتخاب میشوند و ممکن است درهرسال ودرصورت تبدیل بقسمت دیگردرکمترازاین‌مدت نیزتغییر یابند تعیین رؤسای دادگاهها ودادرسها برحسب پیشنهاد فرمانده ناحیه نظامی مربوطه وتصویب مقام بزرگ ارتشتاران فرمانده بعمل میآید .

مادهٔ ۲۵ ـ دادستانها وبازپرسها ومعاونین آنها ازبین‌افسران حاضریامنتظر خدمت ناحیه نظامی مربوطه‌که صلاحیت داشته باشند انتخاب میشوندولی‌استثنائاً درصورتیکه ضرورت ایجاب نماید ممکن است برحسب تصویب مقام بزرگ ارتشتاران فرمانده غیرازاین ترتیب معمول گردد ـ دادستانها وبازپرس‌هابرحسب پیشنهاد فرمانده ناحیه مربوطه وموافقت نظردادستان ارتش ازطرف مقام بزرگ ارتشتاران فرمانده تعیین میشوند .

مادهٔ ۲۶ ـ چنانچه‌امری پیش آیدکه نوعاً دادرسی آن طولانی‌باشدبرحسب اقتضای مورد ممکن است ازطرف مقامیکه امربتشکیل‌دیوان حرب‌داده است قبل ازشروع بدادرسی مطابق درجاتیکه برای کارمندی دیوان‌حرب‌لازم است یك‌یادو نفردادرس علی‌البدل هم تعیین‌گردد ـ انتخاب دادرسهای‌اخیربا رعایت درجات مقرره درمادهٔ ۱۹ برحسب ارشدیت پس ازدادرسهای اصلی بعمل میآید ومطابق همان شرایط کارمندان اصلی درجلسات دیوان حرب حضوربهم میرسانند ولی‌در

مذاکرات جلسه حق شرکت ندارنـد مگروقتیکه بجای یکی ازدادرسهای اصلی غایب معین شده باشند .

مادهٔ ۲۷-درصورتیکه متهم ازسرهنگ ببالاباشد وظایف دادستان ممکن استبوسیله یك‌سرتیپ ووظایف‌بازپرس بوسیله یك‌سرهنگ‌انجام شودودرهرحال رتبه‌دادستان وبازپرس نبایستی بیش‌ازیکدرجه ازرتبه‌متهم کمتر باشد .

مادهٔ ۲۸-برای دادرسی افسران اداری‌ومالی وفنی وپزشك ودام‌پزشك و دواساز و دندانساز یاهر شخص همردیف نظامی دیوان‌حرب‌برحسب درجه متهم بارعایت مقررات مادهٔ۱۹ تشکیل میشود .

مادهٔ ۲۹-هرگاه‌متهمینی که‌بایستی‌باهم‌دادرسی شوند ازدرجات ورتبه‌های مختلف باشند دیوان حرب بارعایت درجه یا رتبه متهمی که از همه بالاتر است تشکیل میبابد .

مادهٔ ۳۰-هرگاه درجه‌متهم درزمان‌تعقیب و دادرسی‌با درجه‌ای که درزمان ارتکاب بزه‌داشته تغییر یافته باشد دیوان حرب به اعتبار درجه‌ای که متهم درحین تعقیب دارد تشکیل میشود .

مادهٔ ۳۱- تشکیل دیوانهای حربی‌که برای دادرسی اسراء جنگ مأمور میشوند ازحیث‌درجه کارمندان هیئت‌حاکمه عیناً‌مثل دیوانهای حربی‌است‌که برای نظامیان ایرانی تشکیل میشود .

مادهٔ ۳۲-چنانچه درموارد منظوره درقوانین چه بعنوان بزهکار اصلی وچه بعنوان معاونت دربزه شخصی رابایدبه‌دادگاه جلب‌کنندکه نه‌نظامی ونه‌همردیف نظامی باشددادگاه مطابق‌مقررات مواد (۱۹و۲۰) تشکیل خواهدگردید مگراینکه درجه یکنفرنظامی یا خدمتگزار ارتش متهم بشرکت یامعاونت بزه تغییر دادرسها راایجاب نماید .

مادهٔ ۳۳ـ درمواقعیکه برای رئیس یایکی از دادرسها مانعی برای حضور درجلسه دادگاه پیش آید فرمانده ناحیه نظامی میتواند افسر دیگریرا موقتاً بجای اوتعیین نماید همچنین اگربرای دادستان وبازپرسها و معاونین آنها یامنشیها نیز مانعی پیش آید فرمانده ناحیه نظامی موقتاً عوض آنها رامعین مینماید .

مادهٔ ۳۴ـ چنانچه دریك ناحیه نظامی عدهٔ امراء یاافسران ارشدبرای تکمیل کارمندان دیوانحرب غیر کافی باشدبرحسب تصویب بزرگ ارتشتاران فرماندهاز بین امراء یاافسران ارشدی که درنزدیکترین ناحیه نظامی مأموریت دارندعدهٔلازمه تعیین وبناحیه مربوطه اعزام میگردند .

مادهٔ ۳۵ـ اشخاصیکه بسمت کارمندی در دادگاههای نظامی تعیین میشوند بایدتبعه ایران بودهولااقل بیستوپنجسال تمامداشته باشند .

مادهٔ ۳۶ـ اقرباءِ نسبی وسببی تادرجه سوم نمیتوانند بکارمندی یكدادگاه نظامی منصوب ویا وظایف دادستانی یا بازجوئی یامنشی‌گری همان دادگاه را عهده‌دار شوند .

مادهٔ ۳۷ـ اشخاص مشروحه پائین نمیتوانند بسمت ریاست یا کارمندی دادگاه انتخاب ویاوظیفه دادستان وبازپرسی را عهده‌دارشوند .

۱ـ اقرباءِ نسبی یاسببی متهم تادرجه سوم .

۲ـ کسیکه شاکی بوده یاحکم تعقیب قضیه‌راداده یادرموضوع اتهام مربوطه گواهی داده است .

۳ـ کسیکه با متهم بعنوان شاکی یا خواهان خصوصی قبلا دادرسی کیفری داشته وازتاریخ آن دادرسی تاتاریخ دادرسی مطروحه پنجسال نگذشته باشد .

٤ـ کسیکه در موضوع اتهام بنحوی ازانحاء سابقاً رسیدگی واظهار عقیده بربزهکار بودن یانبودن کرده‌باشد .

۵ـ کسیکه سابقه محکومیت کیفری در یکی از دادگاهها داشته باشد و یا باتهام ارتکاب بزهی خودتحت تعقیب باشد .

۶ ـ افسرانیکه تحت اوامر متهم درزمان ارتکاب بزه منتسبه انجام وظیفه نموده‌اند .

فصل دوم
دیوان تجدیدنظر

مادهٔ ۳۸ ـ درهر واحدیکه دارای دیوان‌حرب عادی است‌یك دیوان‌تجدید نظر نیز تشکیل میشود .

مادهٔ ۳۹ ـ دیوان تجدیدنظر برای‌رسیدگی باحکام‌صادره از دیوانهای‌حرب عادی مرکب از یك رئیس وشش کارمند است‌که برطبق امر بزرگ‌ارتشتاران فرمانده تعیین میشوند ودر معیت هردیوان تجدیدنظر یك‌دادستان‌ویك‌منشی موجود است وظیفه دادستان بوسیله یکی ازافسران‌ارشداجرا میشود ودرصورت‌اقتضاءو ضرورت برای‌دادستان دیوان‌تجدیدنظر یکنفرمعاون ویکنفرمنشی نیزتعیین‌میشود .

مادهٔ ۴۰ ـ دادستان دیوان تجدیدنظر از بین‌افسران حاضر یامنتظر خدمت انتخاب وباتصویب بزرگ ارتشتاران فرمانده منصوب میشود .

مادهٔ ۴۱ ـ رتبه افسرانیکه برای‌کارمندی دیوان تجدید نظر تعیین میگردند ممکن است مساوی بادرجه متهم یا یك درجه پائین‌ترباشد ولی‌رتبه رئیس دیوان تجدیدنظر بایدلااقل یکدرجه بالاتر ازدرجه متهم باشدمگر درمورداتهام سرلشگر ببالاکه دراینصورت ریاست دیوان‌تجدیدنظر ممکن است بایکنفرسرلشگرباشد.

تبصره ـ درهیچ موردی رتبه رئیس دیوان تجدیدنظرکمتر ازسرهنگ‌ورتبه کارمندان‌آن‌کمتر ازسروان‌نخواهدبود .

مادهٔ ۴۲ ـ درجه رئیس وکارمندان دیوان تجدید نظر نباید ازدرجه‌رئیس و کارمندان دیوان حربیکه حکم‌بدوی را صادرنموده است‌کمتر باشد .

مادهٔ ۴۳ - اشخاصیکه بسمت کارمندی دیوان تجدید نظر معین میشوند باید تبعه ایران بوده ولااقل سی‌سال تمام داشته‌باشند .

مادهٔ ۴۴ - مقررات مواد۳٦ و۳۷ این قانون درمورد کارمندان دیوان‌تجدید نظر لازم‌الرعایه است .

مادهٔ ۴۵ - هرگاه مقتضیات ایجاب‌نماید ممکن‌است‌احکام‌دیوانهای‌حرب خارج ازپایتخت بجای اینکه بدیوان تجدیدنظرمتشکل در واحد مربوطه مراجعه شود بدیوان تجدیدنظر متشکل در اداره دادرسی ارتش احاله‌گردد .

فصل سوم
دادگاههای انتظامی

مادهٔ ۴۶ - درهر واحدی علاوه بردیوان حرب عادی‌ودیوان تجدیدنظریك یا چند دادگاه انتظامی نیز تشکیل میشود .

مادهٔ ۴۷ - دادگاه انتظامی مرکب از سه نفر است(یك‌رئیس ودو کارمند) که ازطرف فرمانده مربوطه ازبین‌افسران‌حاضر خدمت انتخاب وتعیین‌میشوند .

مادهٔ ۴۸ - رتبه افسرانیکه برای کارمندی دادگاه انتظامی تعیین میشوند ممکن است مساوی بادرجه متهم یا یك‌درجه پائین‌تر باشد ولی‌رتبهٔ‌رئیس‌دادگاه باید لااقل یکدرجه بالاتر ازمتهم باشد .

مادهٔ ۴۹ - درهیچ‌مورد رتبه‌رئیس‌دادگاه‌انتظامی کمترازسروان‌نخواهدبود.

مادهٔ ۵۰ - درمعیت دادگاه انتظامی یك‌دادستان ویك منشی موجود است و وظایف بازجوئی را خود دادستان انجام‌میدهد ـ وظایف منشی‌را نیز ممکن‌است یکی ازکارمندان دادگاه به‌تعیین رئیس انجام دهد .

مادهٔ ۵۱ - دادستان دادگاه انتظامی ازطرف فرمانده واحد مربوطه ازبین افسران حاضر خدمت انتخاب میشود .

مادهٔ ۵۲ - برای تعقیب‌دردادگاه انتظامی‌هرگاه متهم ازسرگرد ببالا باشد

مفاد مادهٔ۱۳۸ این‌قانون بایستی رعایت شود .

مادهٔ ۵۳ - رسیدگی به‌بزه‌های مشروح پائین از خصایص دادگاه انتظامی بوده و بدیوان حرب ارجاع نمیشود :

۱ ـ بزههای اختلاس وتصرف‌غیر قانونی دروجوه دولتی و کلاه برداری که دفعتاً ارتکاب‌شده ومبلغ آن از یکهزار ریال بپائین باشد و یابدفعات‌واقع‌شده و مجموع آن یکهزارریال یاکمتر باشد .

۲ ـ بزههای ارتشاء که دفعتاً ارتکاب شده و مبلغ آن از پانصدریال‌بپائین باشد و یابدفعات واقع شده و مجموع آن پانصد ریال‌یاکمتر باشد .

۳ ـ اخاذیهائیکه خواه بمناسبت انجام وظیفه و خواه بطریق دیگر نقداً و یا بوسیله سند بنحواجبار و اکراه دفعتاً یابدفعات از طرف مأمورین نظامی یا همردیفان آنها میشود مشروط براینکه جمعاً ازپانصد ریال تجاوزننماید .

٤ ـ درمورد بزههای مشروح درمواد ۳۷٦ و۳۷۷ و۳۷۸ و ۳۷۹ این قانون راجع بفروش و حیف‌ومیل نمودن و رهن گذاشتن و مخفی نمودن اشیاء و البسه نظامی (غیراز اسلحه‌ومهمات) مشروط براینکه مجموع‌بهاءاشیائیکه باین ترتیب مورد تصرف غیرقانونی‌و سوء استفاده واقع شده است (بنرخ عادله‌حین‌ارتکاب) از یکصد ریال تجاوز ننماید .

مادهٔ۵۴ - درصورتیکه دادگاه انتظامی بزه‌منتسب را ثابت بداند متهم را برد عین‌یابهای مالیکه‌بیکی ازطرق و عناوین مذکوردرماده قبل‌مورد سوءاستفاده واقع شده است وپرداخت دومقابل آن بنفع خزانه ارتش وحبس عادی از یك تا شش ماه محکوم می‌نماید و این‌محکومیت مستلزم دوسال تأخیر درترفیع درجه‌نیز خواهد بود .

تبصره - چنانچه چندنفر مرتکب بزه شناخته شوند و بعلت عدم امکان

استرداد عین‌مال بهای آن بایدگرفته شود مرتکبین متضامناً مسئول پرداخت آن خواهند بود .

مادهٔ۵۵ - رأی‌های دادگاه انتظامی که درحدود ماده قبل صادر میشود قطعی بوده و قابل تجدیدنظرنیست‌وهرگاه‌راجع بافراد و درجه‌داران یااستواران وهمردیفان آنها باشد باتصویب فرمانده مربوط فوراً بموقع اجرا گذاشته میشود وچنانچه راجع‌به‌افسران باشد پس از تصویب وزارت جنگ بموقع اجراءگذاشته خواهدشد .

مادهٔ۵۶ - برای رسیدگی به‌بزه‌های مأمورین ادارات تابعه وزارت‌جنگ و ادارات‌مستقل ارتش که‌درحدود صلاحیت‌دادگاه‌انتظامی میباشددادگاه‌انتظامی درمرکز دراداره دادرسی ارتش تشکیل خواهد شد و درمورد واحدهای امنیه دادگاه‌انتظامی صلاحیت داردادگاهی‌است که‌درناحیه نظامی‌مربوطه‌تشکیل‌میشود.

مادهٔ۵۷ - هرگاه بین‌دادگاههای انتظامی‌ودیوانهای حرب اختلاف‌عقیده حاصل‌شود پرونده‌امرازطرف دادستان برای‌حل اختلاف‌بدیوان تجدیدنظرارجاع و مطابق رأی دیوان تجدیدنظر رفتار خواهد شد .

فصل چهارم
دیوانهای حرب زمان جنگ

مادهٔ۵۸ - وقتی‌که یك یاچندلشگر یاواحدهای مختلف چندین لشگرتوأماً مأمور عملیات جنگی شونداعم ازاینکه درداخله یاخارج ازکشور باشد بنابرامر بزرگ ارتشتاران فرمانده درهرقرارگاه عمده‌یك یاچنددیوان‌حرب تشکیل‌میشود درصورت لزوم ممکن‌است در قرارگاه هرقسمت مستقلی‌که لااقل درحدود یك گردان بوده و مأمور عملیات مجزائی میباشد نیزیك‌دیوان‌حرب تشکیل شود .

مادهٔ ۵۹ - دیوانهای حرب مذکور درمادهٔقبل مرکب ازپنج نفرافسر (یك نفر رئیس وچهار نفرکارمند) خواهد بود ورتبه افسرانیکه برای کارمندی دیوان حرب تعیین میگردند ممکن است مساوی بادرجه متهم یایك درجه پائین ترباشد ولی رتبه رئیس دیوان حرب باید لااقل یك‌درجه بالاتر ازمتهم باشدمگر درمورد اتهام سرلشگر ببالاکه دراین صورت ممکن است ریاست دیوان حرب بایك‌نفر سرلشگر باشد .

تبصــره - در صورتیکه عده افسر برای تشکیل دیوان حرب زمان جنگ کافی نباشد ممکن است دادگاه ازیکنفر رئیس ودو نفر کارمند تشکیل گردد .

مادهٔ ۶۰ - درهیچ‌مورد رتبه‌رئیس دیوان حرب‌زمان جنگ کمتر ازسرگرد نخواهد بود ولی هرگاه دیوان حرب زمان جنگ در قرارگاه‌گردان تشکیل‌شود ممکن است رئیس‌آن سروان باشد .

مادهٔ ۶۱ - درمعیت هردیوان‌حرب زمان‌جنگ‌یك دادستان‌ویك منشی‌موجود بوده ودادستان درآن واحد وظایف خود ووظایف بازپرس را انجام میدهد .

درصورت لزوم ممکن است یك یاچند نفرمعاون برای دادستان ویك‌یاچند نفرکمك منشی نیزتعیین‌گردد .

مادهٔ ۶۲ - مقررات مواد ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ این قانون درمورد دیوان‌های حربیکه بترتیب مذکور تشکیل شده‌است مجری میباشد .

مادهٔ ۶۳ - چنانچه درموارد منظوره درقوانین شخصی رابابد بدیوان‌حرب جلب‌کنندکه نه‌نظامی ونه همردیف نظامی باشد دیوان حرب زمان جنگ مطابق مقررات قسمت اخیر مادهٔ ۱۹ تشکیل خواهدگردید مگر اینکه درجه‌یارتبه یکنفر نظامی یاخدمتگزار ارتش متهم بشرکت یا معاونت بزه تغییر دادرسها را ایجاب نماید .

مادهٔ ۶۴ - انتصاب و تغییر رؤسا و کارمندان دیوانهای حرب در موقع عملیات جنگی بترتیب زیر بعمل میآید :

درقسمتهای مستقل ازطرف فرمانده قسمت مستقل .

درقرارگاه کل از طرف فرمانده کل اردو.

مادهٔ ۶۵ - هرگاه تشکیل دیوان حرب زمان جنگ بعلت عدم کفایت عده افسران ممکن نباشد متهم ازقسمتهای مستقل بقرارگـاه کل اردو اعزام میشود و چنانچه درقرارگاه کل نیزهمین اشکال پیش‌بیاید متهم‌را بپایتخت اعزام مینمایند تادر پایتخت مطابق مقررات‌دیوان حرب زمان جنگ دادرسی شود .

مادهٔ ۶۶ - مقررات مواد۳۵ و ۳۶ و ۳۷ این‌قانون درمورد دیوانهای‌حرب زمان جنگ مجری است .

فصل پنجم
دیوان تجدید نظر زمان جنگ

مادهٔ ۶۷ - در زمـان جنگ در قرارگاه کل اردو یك دیوان تجدید نظر تشکیل میشود .

مادهٔ ۶۸ - کارمندان دیوان تجدید نظر ازبین افسران اردو وبنابه پیشنهاد فرمانده کل اردو ازطرف بزرگ ارتشتاران فرمانده تعیین میشود .

مادهٔ ۶۹ - مقررات مواد۳۵ و ۳۶ و ۳۷این قانون درمورد دیوانهای‌تجدید نظر زمان جنگ نیزمجری است .

مادهٔ ۷۰ - دیوان‌تجدید نظرزمان جنگ مرکب ازیك‌رئیس وشش کارمند است ونیز برای دیوان تجدید نظر زمان جنگ یك دادستان ازبین افسران ارشد ویك منشی ازبین افسران جزء تعیین میشود درصورت لزوم برای دادستان دیوان تجدید نظر زمان جنگ یکنفر معاون ویکنفر منشی نیزتعیین میگردد .

مادهٔ ۷۱ - دادستان دیوان تجدید نظر زمان جنگ بنا بپیشنهاد فرمانده کل اردو از طرف بزرگ ارتشتاران فرمانده منصوب میشود .

مادهٔ ۷۲ - رتبه افسرانیکه برای کارمندی دیوان تجدید نظر زمان جنگ تعیین میشود ممکن است مساوی با درجه متهم یا یکدرجه پائین‌تر باشد ولی رتبه رئیس دیوان تجدیدنظر باید لااقل یکدرجه بالاترازدرجه متهم باشد مگر درمورد اتهام سرلشگرببالا که دراینصورت ریاست دیوان تجدیدنظر ممکن‌است بایکنفر سرلشگر باشد .

مادهٔ ۷۳ - رتبه رئیس و کارمندان دیوان تجدید نظر زمان جنگ نباید از رتبه رئیس و کارمندان دیوان حربیکه حکم بدوی را صادرنموده است کمتر باشد.

مادهٔ ۷۴ - درهیچ موردی رتبه رئیس دیوان تجدیدنظرزمان جنگ کمتر از سرهنگ نخواهدبود .

مادهٔ ۷۵ - چنانچه در قرارگاه کل اردو که دیوان تجدید نظر زمان جنگ تشکیل‌میشود عده افسران ازحیث درجه مقرره برای تشکیل دیوان تجدیدنظر کافی نبوده ومورد هم از مواردفوری و ضروری باشد ممکن است عده کارمندان دیوان تجدیدنظر به‌پنج‌نفر (یکنفر رئیس وچهارنفر کارمند) تقلیل یابد .

همچنین وظیفه دادستان دیوان تجدیدنظر را در این قبیل مواقع ممکن است یکنفرسروان انجام دهد .

مادهٔ ۷۶ - وقتیکه واحدها یا قسمتهای بزرگ چه درداخل وچه درخارج ازکشور مأمور عملیات جنگی میشوند تاموقتیکه درواحدهای نامبرده دیوانهای حرب ودیوان تجدیدنظر زمان جنگ مطابق مقررات مواد بالاتشکیل نشده است دیوانهای حرب عادی ودیوان تجدیدنظرعادی که ازسابق‌درنواحی نظامی‌مربوطه

ومرکز تشکیل گردیده‌است بتمام اموریکه درحدودصلاحیت دیوانهای حرب زمان جنگ است میتواند رسیدگی نماید .

مادهٔ ۷۷ - در زمان جنگ درصورت لزوم یك یا چند دیوان حرب زمان جنگ برطبق مقررات مذکور در فصل چهارم و یك دیوان تجدید نظر زمان جنگ برطبق مقررات مذکور در فصل پنجم این باب در پایتخت نیز تشکیل خواهد شد .

فصل ششم
دیوانهای حرب در نقاطیکه بحال حکومت نظامی میباشد

مادهٔ ۷۸ - درنقاطیکه مطابق مادهٔ ۱۱۱ به حال حکومت نظامی میباشند دیوانهای حرب عادی نواحی مربوطه علاوه بروظایف عادی خود به جنحه و جنایاتیکه مطابق‌این قانون وقوانین حکومت نظامی داخل درصلاحیت آنهامیشود رسیدگی مینمایند .

مادهٔ ۷۹ - مقررات مواد ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ و ۳۲ و ۳۵ و ۳۶ و ۳۷ و۵۷ و۵۹ و۶۰ و۶۳ این قانون در دیوانهای حرب نامبرده لازم‌الرعایه‌است .

فصل هفتم
دیوان تجدیدنظر در نقاطیکه بحال حکومت نظامی میباشد

مادهٔ ۸۰ - وقتی که دریك یاچند شهرستان یا استان حکومت نظامی‌اعلام شده ووجوددیوان تجدیدنظرلازم شودبناپیشنهاد فرمانده مربوطه وتصویب بزرگ ارتشاران فرمانده یك دیوان تجدیدنظر تشکیل میشود .

مادهٔ ۸۱- مقررات مواد۳۹و۴۱و۴۲ و۴۳ و۴۴این قانون درمورددیوانهای تجدیدنظر مذکور درماده قبل مجری خواهد بود .

مادهٔ ۸۲- درنقاطی که حکومت نظامی‌اعلام شده‌است هرگاه عده افسران ازحیث درجه مقرره برای تشکیل دیوان تجدیدنظر کافی نبوده ومورد هم از موارد

فوری‌وضروری باشد ممکن‌است‌عده کارمندان دیوان تجدید نظر به‌پنج‌نفر (یکنفر رئیس وچهار نفر کارمند) تقلیل‌یابد .

باب‌دوم
دادگاههای انضباطی اردوها

مادۀ۸۳ ـ دادگاه انضباطی اردوها تشکیل میشود ازیکنفر ضابط نظامی که درمعیت اویکنفر منشی نیزانجام وظیفه مینماید .

تبصره ـ منشی دادگاه انضباطی ازبین گروهبانان بنا بانتخاب ضابط نظامی مربوطه تعیین میشود .

مادۀ۸۴ ـ درارد وکشی های جنگی ضابطین نظامی علاوه بروظایفی که مطابق آئین‌نامه‌های‌مربوطه‌برعهده آنان‌میباشد درحدودمقررات‌این‌قانون‌بدعاوی وشکایات‌رسیدگی‌مینمایند .

مادۀ۸۵ ـ برای اجراء مقررات ماده‌قبل بنا به‌تشخیص فرماندهی‌اردو از افسران صلاحیت‌دار تعیین ومنصوب میشوند .

مادۀ۸۶ ـ حوزه صلاحیت دادگاههای انضباطی عبارت ازتمام‌مناطقی است که تحت اشغال قسمتهای ارتش میباشد وهمچنین در جناحین‌وعقب اردو ضابطین نظامی برطبق تشخیص فرماندهی‌اردو بدعاوی که درصلاحیت آنان‌بوده وحدود آن دراین قانون تعیین‌شده‌است رسیدگی‌مینمایند .

کتاب دوم
درصلاحیت دادگاههای نظامی
کلیات

مادۀ۸۷ ـ دادگاههای نظامی فقط به‌جنبه عمومی بزهها رسیدگی‌مینمایند مگر درمواردیکه قانون‌صریحاً استثناء کرده‌باشد ـ معهذادادگاههای‌نامبرده‌باید درضمن حکمی که راجع به‌بزه صادرمیکنند یا پس از آن‌نسبت‌به‌اشیائیکه دلائل

بزه‌بوده واشیائیکه ازبزه‌تحصیل‌شده یادرحین ارتکاب استعمال ویابرای‌استعمال معین شده حکم مخصوص صادر ومعین‌نمایند که‌اشیاء مذکور بایدبصاحبانش‌رد یاضبط ویامعدوم شود .

مادهٔ۸۸ ـ دعاوی خصوصی دردادگاههای دادگستری رسیدگی‌میشودو تا موقعیکه نسبت به‌جنبهٔ عمومی قضیه حکم‌قطعی صادر نشده‌است جریان دعوی خصوصی معلق خواهدماند‌اعم ازاینکه دعوی عمومی قبل‌ازدعوی‌خصوصی اقامه شده‌باشد یادراثناء رسیدگی بآن .

مادهٔ۸۹ ـ متضررین ازبزه که‌خواهان خصوصی محسوب میشوندمیتوانند رونوشت گواهی‌شده‌ازاحکام صادره قطعی دادگاههای نظامی درخواست‌نمایند ودادگاهی که حکم را داده مکلف بدادن رونوشت گواهی شده حکم صادره میباشد .

باب اول
صلاحیت دیوانهای‌حرب
فصل اول
صلاحیت دیوانهای‌حرب‌عادی

مادهٔ۹۰ ـ هرشخصی که‌خواه‌مطابق قانون‌نظام‌وظیفه‌یابه‌نحودیگر درخدمت زیر پرچم ارتش‌زمینی یادریائی یاهوائی یاامنیه باشد مطابق تشخیصات‌مقرره‌در مواد پائین تابع دیوانهای حرب‌عادی‌است .

مادهٔ۹۱ ـ اشخاص مشروحه‌پائین‌راجع بکلیه‌جنایات‌وجنحه‌هاغیرازمواردی که در این‌قانون مستثنی شده است تابع دیوانهای حرب‌عادی میباشند .

افسران و درجه‌داران و افراد صنوف مختلفه اعم از صف یاخارج‌صف‌و شاگردان آموزشگاههای نظامی و همردیفان نظامی و خدمتگزارانیکه بموجب احکام و یا قوانین سازمانی در ارتش زمینی یا دریائی یا هوائی و یا امنیه

خدمت مینمایند مادامی که اشخاص فوق در سر خدمت هستند یا اسامی آنان در دفاتر آمار جزو خدمتگزاران حاضر ثبت بوده و یا بخدمت مخصوص مأمور شده باشند .

تبصره ــ اسراءِ جنگی نیز تابع دادگاههای نظامی میباشند .

مادهٔ ۹۲ ـ افسران و همردیفان نظامی که در حال انتظار خدمت یا در مرخصی هستند و یا وظیفه موقتی دریافت میدارند و همچنین درجه‌داران و افرادیکه وظیفه موقتی دریافت میدارند یا درحال مرخصی هستند و قراردادی ها اعم از اینکه در خدمت یا در حال مرخصی باشند از حیث صلاحیت تابع دادگاههای نظامی میباشند .

مادهٔ ۹۳ ـ افسران و درجه‌داران و همردیفان و افراد بازنشسته درمورد اتهام به جنحه و جنایت در دادگاههای عمومی دادرسی میشوند مگر اینکه کشف شود که بزه آنان در زمانی واقع شده که در سر خدمت نظامی بوده اند یا اینکه خدمتی موقتاً از طرف ارتش به آنها ارجاع شده باشد که در آن صورت تابع دادگاههای نظامی میباشند .

مادهٔ ۹۴ ـ هرکس اعم از نظامی یا غیر نظامی که متهم به ارتکاب یا شرکت یا معاونت در ارتکاب جنایات منظوره در مواد ۳۱۰ و۳۱۱ و۳۱۲ و ۳۱۳ و۳۱٤ و۳۱٦ و۳۱۷ و۳۳۱ و۳٦۷ و۳٦۸ الی ۳۷٤ و۳۷۹ و۳۸٦ و۳۸۷ و۳۸۸ و۳۸۹ و۳۹۰ و ٤۰۸ الی ٤۱۱ این قانون باشد در دادگاههای نظامی دادرسی خواهد شد .

مادهٔ ۹۵ ـ علاوه بر موارد فوق تعقیب کیفری مأمورین شهربانی‌ومأمورین اداره آمار وثبت احوال در مورد اختلاس و ارتشاء وبزههائی که مأمورین اداره آمار وثبت احوال راجع بامور آمار وثبت احوال مرتکب میشوند دردادگاههای

نظامی بعمل آمده و در مقام تعیین کیفر مطابق قانون کیفرعمومی و سایر قوانین مربوطه درباره آنها رفتار خواهد شد * .

تبصره ـ ـ در مورد این ماده هرگاه مال موضوع اختلاس پانصد ریال یا کمتر و مال موضوع ارتشاءِ دویست ریال یا کمتر باشد دادرسی متهم بر حسب مورد در دادگاه اداره شهربانی یا اداره آمار و ثبت احوال (با رعایت بند ٤ قانون متمم قانون دیوان کیفر کارکنان دولت مصوب ۳۰ آبان ۱۳۰۸) بعمل خواهد آمد .

مادهٔ ۹٦ - رسیدگی به تخلفات انضباطی مأمورین شهربانی تابع مقررات ارتش‌بوده و خود رؤساءِ شهربانی بطوریکه درمادهٔ٤۱۹ این قانون مقررشده‌است کیفرهای متخلفین را تعیین خواهندنمود .

مادهٔ ۹۷ - هرگاه کسی متهم به‌اتهاماتی باشدکه‌بعضی‌از آنهادرصلاحیت دادگاه انتظامی‌وبعضی‌دیگر در صلاحیت دیوان‌حرب باشدبتمام آن اتهامات در دیوان‌حرب‌رسیدگی‌خواهد شد .

مادهٔ ۹۸ - هرکس به اتهام دو بزه مورد تعقیب واقع شودکه‌یکی ازآنها درحدود صلاحیت دادگاههای نظامی ودیگری در حدود صلاحیت دادگاههای دادگستری باشد متهم بدواً به دادگاهی که صلاحیت رسیدگی به مهمترین بزه‌را دارد جلب میگردد و بعداز آن برای بزه دومی به دادگاه دیگر فرستاده میشود درصورتیکه در هر دو دادگاه محکوم شود فقط کیفری که شدیدتر است دربارهٔاو اجرا میشود ودرصورتیکه هردوبزه ازحیث کیفرمساوی باشدمتهم بدواً راجع به امریکه درحدود صلاحیت دادگاه نظامی‌است دادرسی میشود .

---

* بموجب قانون ۶ مهرماه ۱۳۲۰ بدولت‌اختیار داده شده‌است که‌رسیدگی‌بزه‌های نامبرده در این‌ماده را به دادگاههای دادگستری واگذار نماید .

مادهٔ ۹۹ ـ درمورد مادهٔ قبل هر گاه رسیدگی بموضوع بزهی که درصلاحیت دادگاههای نظامی است نظر باوضاع واحوال وکیفیت ارتکاب عمل ملازمه با رسیدگی بزه دیگر که در حدود صلاحیت دادگاههای عمومی است داشته باشد رسیدگی بکلیه بزه‌های متهم دردادگاههای نظامی بعمل خواهدآمد .

مادهٔ ۱۰۰ ـ متهم ازلحاظ صلاحیت محلی در دیوان حربی دادرسی میشودکه بزه درحوزهٔ آن ارتکاب یافته است .

وهرگاه مرتکب چندین بزه در محلهای مختلف و از درجات مختلف شده باشد در دیوان حربی دادرسی خواهد شدکه مهمترین بزهها در حوزه آن وقوع یافته است وچنانچه متهم مرتکب بزههائی ازیکدرجه ودرنقاط مختلف شده باشد دردیوان حربی دادرسی خواهد شدکه درحوزه آن دستگیرشده است صلاحیت محلی دادستانها وبازپرسها نیزبرطبق مقررات همین ماده خواهد بودوبازپرس صلاحیت‌دار میتواند دستوربازجوئیهای لازمه‌را به‌بازپرسهای حوزه‌های دیگر بدهد .

مادهٔ ۱۰۱ ـ هرگاه مقتضیات امرترتیب دیگری‌را برخلاف ماده قبل ایجاب نماید بنابرپیشنهاد دادستان ارتش و تصویب بزرگ ارتشتاران فرمانده رسیدگی موضوع بحوزه دیگری احاله میشود .

مادهٔ ۱۰۲ ـ دادرسی راهزنان مسلح که‌تعقیب‌ودادرسی آنها مطابق قانون در صلاحیت دادگاههای نظامی میباشد ممکن است برحسب امر بزرگ ارتشتاران فرمانده دردیوانهای حرب‌عادی باهمان قواعدوتشریفات‌مربوطه‌به‌دیوانهای‌حرب زمان جنگ اجراء گردد .

فصل دوم
صلاحیت دیوانهای حرب زمان‌جنگ

مادهٔ ۱۰۳ ـ درطی عملیات جنگی اشخاص مشروحه پائین‌برای‌هرقسم‌جنحه وجنایت تابع‌دیوانهای حرب زمان‌جنگ میباشند :

۱ـ کسانیکه ازحیث صلاحیت تابع دیوانهای حرب زمان صلح میباشند .

۲ـ رانندگان وسائل نقلیه و قاطرچیان و ساربانان و کسبه و قهوه چیان و رختشویان ونوکرها وسایر اشخاصی که برحسب اجازه درمعیت اردوحرکت میکنند.

مادهٔ ۱۰۴ ـ چنانچه قسمتی ازخاك دشمن تحت اشغال ارتش شاهنشاهی ایران باشد کلیه اشخاصیکه در اراضی اشغال شده بارتکاب یا شرکت یا معاونت در ارتکاب یکی از بزههای منظوره درباب دوم از کتاب چهارم این قانون متهم شوند تابع دیوانهای حرب زمان جنگ میباشند .

مادهٔ ۱۰۵ ـ کلیه اشخاص اعم ازاتباع داخله یا خارجه که متهم بارتکاب جنحه یاجنایات منظوره در ماده قبل شوند هنگامیکه اردو در داخل کشور درمقابل دشمن باشد تابع دیوانهای حرب زمان جنگ میباشند .

مادهٔ ۱۰۶ ـ دادرسی نظامیان تادرجه سروانی وهمردیفان آنها در دیوان حرب تیپ یا قسمت مربوطه بعمل میآید .

مادهٔ ۱۰۷ ـ دادرسی اشخاص مشروحه پائین در دیوان حرب قرارگاه لشگر بعمل میآید :

۱ـ نظامیان منتسب بقرارگاه مذکور تادرجه سرهنگی واشخاص همردیف آنهاکه جزوقرارگاه نامبرده میباشند .

۲ـ سرگردها یا سرهنگ دومها و سرهنگها و همردیفان آنها که جزو لشگر میباشند .

مادهٔ ۱۰۸ ـ دادرسی اشخاص نامبرده پائین در دیوان حرب قرارگاه واحدهای مافوق لشگر بعمل میآید:

۱ـ نظامیان واشخاصیکه منتسب بقرارگاه واحدهای مذکور میباشند .

۲ـ نظامیان وهمردیفان آنهاکه جزوهیچیك ازلشکرهای تابعه نمیباشند .

تبصره - درصورت اقتضاممکن است دادرسی امراوسایر نظامیان وهمردیفان آنها بموجب امر بزرگ ارتشتاران فرمانده برطبق مادهٔ ۷۷ این قانون بدیوان حرب زمان جنگ متشکل درپایتخت احاله شود .

مادهٔ ۱۰۹ - هرکس که نه‌نظامی است ونه‌همردیف نظامی وباید در دیوان حرب زمان جنگ دادرسی گردد بدیوان حربی جلب میشودکه بمحل‌وقوع بزه یا محلی که متهم دستگیر شده است نزدیکترباشد .

فصل سوم

صلاحیت دیوانهای حرب در نقاطی که بحال حکومت نظامی میباشند

مادهٔ ۱۱۰ - دیوانهای‌حربیکه حوزه صلاحیت آنها شامل نقاطی میباشد که بحال حکومت نظامی هستند بتمام جنحه وجنایاتی که مرتکبین آنها مطابق مواد ۱۰۳ و۱۰۴ تابع دیوانهای حرب زمان‌جنگ میباشند رسیدگی مینمایند .

مادهٔ ۱۱۱ - درمناطقی که برحسب‌فرمان صادره ازطرف بزرگ‌ارتشتاران فرمانده حکومت نظامی اعلام شده باشد (رجوع بماده ۷۸) قواعد صلاحیتی که برای دیوانهای حرب زمان‌جنگ مقررگردیده‌است نیز مرعی ومجری‌خواهدبود.

باب دوم

صلاحیت دیوان تجدیدنظر

مادهٔ ۱۱۲ - دیوان تجدید نظربه اعتراضاتیکه‌از طرفین دعوی‌راجع باحکام صادره دیوانهای حرب میشود ماهیتاً رسیدگی مینماید .

مادهٔ ۱۱۳ - رسیدگی باعتراضاتیکه‌درخلال جریان دادرسی‌نسبت‌بقرارهای صادره دیوانهای حرب راجع بحصول مرورزمان‌یا عدم صلاحیت یاتأمین‌خواسته (مدعی‌به) میشود نیز مستقلا در دیوان تجدیدنظر بعمل میآید .

مادهٔ ۱۱۴ - حق محکومین دردرخواست تجدید نظر راجع باحکام صادره از طرف دیوانهای حرب زمان جنگ ممکن است مطابق امر صادره از

طرف بزرگ ارتشتاران فرمانده برای مدت معینی سلب شود فرمانده عالی یك شهرستان یا مکانیکه بحال حکومت نظامی یا در محاصره میباشد نیز همیشه اختیار خواهد داشت که حق تجدید نظر را از محکومین موقتاً سلب نماید ـ در کلیه مواردیکه این تصمیم اتخاذ میشود تصمیم مذکور باید بوسیله احکام باطلاع عده‌ها وعنداللزوم از طریق آگهی باستحضار عموم اهالی برسد این تصمیم فقط شامل اشخاصی خواهد بود که پس از نشر آگهی مرتکب جنحه یا جنایاتی بشوند .

محکومیت باعدام یا هر کیفر جنائی بموقع اجراء گذارده نمیشود مگر بموجب حکم ممضای فرماندهی که امر به تعقیب ودادرسی داده‌است یا قائم مقام او.

باب سوم

صلاحیت دادگاهها در موقعیکه بزهکار شریك یا معاون داشته باشد

مادۀ ۱۱۵ ـ درصورتیکه بزه بشرکت یا معاونت اشخاص متعددی واقع شود که بعضی تابع دادگاههای نظامی وبعضی تابع دادگاههای عمومی باشند درموارد مشروحه پائین تمام متهمین بدون استثناء بدادگاههای نظامی جلب میشوند:

۱ ـ وقتیکه تمام متهمین درحین تعقیب بزه تابع دادگاههای نظامی بوده واو اینکه یك یا چند نفر از آنان بواسطه موقعیتشان درحین ارتکاب بزه تابع دادگاههای نظامی نبوده باشند .

۲ ـ چنانچه موضوع جنحه یا جنایتی باشد که از طرف اشخاص تابع دادگاههای نظامی وبشرکت یا معاونت اتباع خارجه ارتکاب شده باشد .

۳ـ اگرموضوع مربوط بـه جنحه یا جنایتی باشد که درموقـع اشغال خاك بیگانه ارتکاب شده است .

٤ـ چنانچه موضوع جنحه یا جنایتی باشد که در قلمرو قسمتهای ارتش در حال جنگ درداخل کشور ارتکاب شده است .

۵ـ درموارد مذکوردرمادهٔ **۹٤** این قانون .

٦ـ درمورد جنایات مذکوره درفصل‌دوم باب دوم‌کتاب چهارم‌این‌قانون.

مادهٔ۱۱۶ ـ در غیرموارد مذکورفوق دادرسی متهمین درداد‌گاهی بعمل میآیدکه صلاحیت رسیدگی درباره بزهکاراصلی را دارد .

مادهٔ۱۱۷ ـ درمورد مادهٔ قبل هرگاه تشخیص بزهکاراصلی نظر به‌کیفیت ارتکاب عمل غیرممکن بوده ومتهمین تماماً شرکاء دربزه شناخته شوند به ترتیب پائین عمل خواهد شد :

الف ـ هرگاه عده متهمین نظامی بیش ازمتهمین غیرنظامی باشد دادرسی همه درداد‌گاههای نظامی بعمل خواهدآمد واگرعده متهمین غیرنظامی بیش از متهمین نظامی باشد دادرسی همه بایستی درداد‌گاههای عمومی بعمل‌آید .

ب ـ هرگاه عدهٔ متهمین نظامی وغیرنظامی مساوی باشد دادرسی همه در داد‌گاههای نظامی بعمل خواهدآمد .

مادهٔ۱۱۸ ـ درمورد دوماده قبل دادگاه حاکمه اعم ازدادگاه نظامی یا عمومی نسبت به نظامیان مطابق قانون دادرسی وکیفرارتش ونسبت به‌غیرنظامیان مطابق قانون‌کیفرعمومی حکم خواهد داد .

باب چهارم
صلاحیت داد‌گاههای انضباطی اردوها

مادهٔ۱۱۹ ـ داد‌گاههای انضباطی اردوها درحوزه خود بدعاوی مشروحه پائین رسیدگی مینمایند :

۱ـ بزه‌های مشروحه درمادهٔ (٤۱۹) این قانون .

۲ـ بزه‌هائی‌که‌کیفرآنها ازدوماه حبس ویکصد ریال‌کیفرنقدی یا یکی از آنها تجاوزننماید .

۳ـ نسبت بدعاوی خسارتی‌که خواسته‌آن ازدویست ریال تجاوز ننماید

مشروط براینکه آن دعوی راجع به بزهی باشد که رسیدگی بآن در صلاحیت دادگاههای انضباطی است .

مادهٔ۱۲۰ ـ دادرسی اشخاص مشروحه پائین درحدود مقررات مادهٔ۱۱۹از صلاحیت دادگاههای انضباطی است :

۱ـ سربازان ودرجه داران وهمردیفان آنها وهمچنین رانندگان وسایل نقلیه وقاطرچیان وساربانان وکسبه وقهوه‌چیان ورخت‌شویان ونوکرهاوسایر کارگرانی که برحسب اجازه درمعیت اردوحرکت میکنند .

۲ـ اشخاص ولگرد ومجهول الحال .

۳ـ اسراء جنگی که درجه افسری نداشته باشند .

مادهٔ۱۲۱ ـ رأی های دادگاههای انضباطی قطعی بوده و قابل تجدید نظرنیست .

کتاب سوم
آئین دادرسی دردادگاههای نظامی
باب اول
آئین دادرسی دردیوانهای حرب زمان صلح
فصل اول ـ ضابطین نظامی وبازجوئی

مادهٔ۱۲۲ ـ ضابطین نظامی عبارت‌ازمأمورینی میباشندکه درحدودمقررات این‌قانون مکلف ببازرسی و تحقیق بزه‌هائی که درحدود صلاحیت دادگاههای نظامی‌است بوده واقداماتیکه برای جمع آوری دلائل ومدارك مربوطه وجلوگیری از فرار یامخفی‌شدن‌متهم‌وتعقیب قانونی‌قضیه‌لازم است بعمل میآورند .

مادهٔ۱۲۳ ـ وظیفه ضابطین نظامی‌بوسیله اشخاص‌مشروحه‌پائین‌اجرامیشود:

۱ ـ مأمورین دژبانی .

۲ ـ مأمورین امنیه .

۳ ـ افسران و درجه داران درمورد بزه‌های مشهوده درصورت عدم‌حضور سایر ضابطین نظامی .

٤ ـ دادستانها و بازپرس‌های نظامی .

مادۀ۱۲۴ ـ ضابطین نظامی نظر بوظیفه‌ای که‌دارند کلیه‌شکایات و اظهارات اشخاص ذیمدخل را پذیرفته و صورت مجلسهای لازم برای تشخیص آثار و علائم بزه ووضعیت محل وقوع آن تهیه مینمایند همچنین اظهارات اشخاص حاضر و کسانی‌راکه ممکن است اطلاعاتی داشته باشند استماع و دربرگهای مربوطه وارد نموده و بامضاءِ یامهر آنها میرسانند .

مادۀ۱۲۵ ـ اسلحه یا اشیاء یابرگ ها و اسنادیکه درجریان رسیدگی و بازرسی بدست آمده و باموضوع بزه ارتباط دارد و کلیه چیزهائیکه‌ممکن است برای کشف‌حقیقت مفیدباشد اعم ازاینکه برله‌یابرعلیه متهم باشد بایستی ازطرف ضابطین نظامی ضبط شود .

تبصره ـ درمورد این‌ماده مقررات مواد ۹۱ و۹۲ و ۱۰۳و۱۰٤ و ۱۰۵ و ۱۰٦و ۱۰۷ قانون آئین‌دادرسی کیفری نیزباید کاملا رعایت‌شود .

مادۀ۱۲٦ ـ درموردبزه‌های مشهوده هرضابط نظامی یا ضابط دادگستری (درصورت عدم حضور ضابطین نظامی) میتواند نظامیان یا اشخاص تابع دادگاههای نظامی راکه متهم به‌جنحه یاجنایت باشند امربه بازداشت بدهد پس از بازداشت‌فوراً آنهارا بمقامات نظامی مربوطه‌اعزام وصورت‌مجلس‌بازداشت را باذکر نام وشغل وقسمت وعلائم بازداشته‌ها تهیه مینماید .

مادۀ۱۲۷ ـ در مورد ماده قبل ضابطین نظامی یا ضابطین دادگستری مکلفند تاوقتیکه دادستان یابازپرس نظامی مداخله نکرده‌است کلیه اقدامات‌لازمه

را برای جلوگیری از امحاء آثار بزه‌وفرار متهم وهرتحقیقی راکه برای کشف بزه لازم‌بدانند بعمل آورند .

مادهٔ۱۲۸ - بزه درموارد مشروحه پائین مشهود محسوب است :

۱ ـ درصورتیکه بزه‌درمرئی و منظر مأمورین کشف بزه‌ها واقع شده و یا بلافاصله مأمورین مذکور درمحل وقوع بزه حاضرشده و یاآثاربزه را فوراً پس از وقوع ملاحظه نمایند .

۲ ـ درصورتیکه دسته یاجماعتی که ناظر وقوع‌بزه بوده ویاخود مجنی‌علیه بلافاصله پس‌از وقوع بزه‌شخص معینی رامرتکب معرفی نماید .

۳ ـ اگر درموقعی نزدیك بزمان وقوع بزه‌علائم و آثارواضحه یااسباب و دلائل بزه درتصرف متهم یافت شود یاتعلق اسباب و دلائل مذکور به متهم محرز گردد .

٤ ـ وقتیکه متهم درزمان نزدیکی پس از وقوع بزه قصد فرار داشته یا در حال فرار یافوراً پس ازآن دستگیرشود .

مادهٔ۱۲۹ - علاوه‌برموارد مذکور درماده قبل‌درموردی نیز که صاحب‌خانه دخول ضابطین نظامی رابخانه‌خود درخواست‌کند وهمچنین درموردیکه درغیاب بازپرس یادادستان میتوان علائم و آثار بزه را معدوم نمود ضابطین نظامی قائم مقام بازپرس واقع شده اقدامات وتحقیقاتی که‌فوریت‌دارد بعمل‌میآورند .

مادهٔ۱۳۰- وقتیکه مقامات نظامی درغیرمورد بزه‌های مشهوده بخواهنددر یکی ازادارات کشوری به تحقیق جنحه‌یاجنایتی مبادرت نمایند که درصلاحیت دادگاههای نظامی‌است یا بخواهندیکی ازاشخاص تابع‌دادگاههای‌نظامی‌را در آنجا دستگیر کنند. ازمقامات کشوری یاقضائی مربوطه اجازه‌ورود بآن‌اداره یا قسمت‌را خواسته یا بازداشت متهم را درخواست مینمایند ـ مقامات قضائی

عمومی مکلفند درخواست کتبی مأمورین نظامی را دراین قبیل موارد بمسئولیت درخواست کننده انجام دهند .

مادهٔ ۱۳۱ - درصورتیکه مقامات قضائی عمومی بخواهند دریکی از قسمتهای نظامی بتحقیق جنحه یاجنایت مبادرت نمایند که درصلاحیت دادگاههای عمومی میباشد یایکی از تابعین دادگاههای عمومی را درآنجا بازداشت نمایند بترتیب مذکور درماده قبل انجام امررا از مقامات نظامی درخواست میکنند و مقامات نظامی نیز مکلفند درخواست کتبی مأمورین قضائی را بمسئولیت درخواست کننده انجام دهند .

مادهٔ ۱۳۲ - ضابطین نظامی نمی‌توانند درمنازل اشخاص داخل شوند مگر بمعیت دادرس بخش یاقائم مقام او یانماینده بخشدار یاکلانتر شهربانی یا دهبان محل .

مادهٔ ۱۳۳ - هرصفحه‌ای که‌ازصورت‌مجلس توسط یکی ازضابطین نظامی تهیه میشود بامضاء خوداو وکسانیکه حضور دارند میرسد و هرگاه حضار از امضاء خودداری نمایند مراتب درصورت‌مجلس قید میشود .

مادهٔ ۱۳۴ - برگهائی که بشرح ماده قبل از طرف ضابطین نظامی برای تحقیقات مقدماتی نوشته میشود بایستی دارای شماره صفحات بوده وزیر آخرین صفحه برگهای مذکور ضابطین نظامی وگواه‌های قضیه شماره صفحات راقیدنموده وامضاء نماید .

تبصره - تراشیدن خطوط بکلی ممنوع است وهرگاه تصحیحی درعبارت مورد ضرورت واقع گردد تصحیحات لازم درمحل خود بعمل آمده وبامضاء متهم وبازپرس هردومیرسد .

مادهٔ ۱۳۵ - درصورت نبودن ضابطین نظامی در محل وقوع بزه تحقیقات

مقدماتی جنحه وجنایاتی که درصلاحیت دادگاه نظامی است بوسیله ضابطین دادگستری بعمل میآید .

مادهٔ۱۳۶ ـ مواد فوق مانع اجراء قوانین واحکام وآئین‌نامه‌های مربوطه بتکالیفیکه برای‌مأمورین امنیه یا رؤساء قراول وسایرنظامیان درحین‌اجراءوظیفه یادرسرخدمت مقررشده‌است نمیباشد .

مادهٔ۱۳۷ ـ پرونده مقدماتی که بارعایت نکات مندرج در مواد قبل بوسیله ضابطین نظامی تنظیم‌شده‌است به‌پیوست کلیه اسناد ومدارك مربوطه‌بآن‌نزدفرمانده واحدی که دیوان‌حرب درحوزهٔ آن‌واقع‌است فرستاده‌میشود .

مادهٔ۱۳۸ ـ فرمانده مربوطه پس‌ازوصول پرونده اتهامیه هرگاه موضوع اتهام جنحه یاجنایت باشدامر رسیدگی وتعقیب قضیه را بدادستان مربوطه‌صادر خواهد نمود وچنانچه متهم ازسرهنگ به‌بالا باشد فرمانده‌مربوطه موضوع‌اتهام را باذکر دلائل بترتیبی که‌مقرراست بمقامات مافوق گزارش خواهدداد وتعقیب امر موکول باین‌است که دستوررسیدگی‌ازطرف بزرگ ارتشتاران فرمانده‌صادر گردد .

هرتعقیبی که‌برخلاف‌ترتیب‌فوق‌بعمل آمده باشد ازدرجه‌اعتبارساقط‌است.

مادهٔ۱۳۹ ـ چنانچه موضوع پرونده مربوط بشخص یااشخاصی باشدکه تابع دادگاههای عمومی بوده و از صلاحیت دادگاههای نظامی خارج باشد فرمانده نظامی‌محل‌پرونده تنظیمی را عیناً به نزدیکترین دادسرای شهرستان ارسال میدارد و اگر متهم در حال بازداشت باشد او را هم به دادسرای مذکور تسلیم خواهد داشت .

مادهٔ۱۴۰ ـ پرونده‌مقدماتی که موضوعاً‌مربوط بدادگاههای نظامی وبوسیله ضابطین دادگستری تهیه شده باشد ازطرف ضابطین دادگستری بوسیله دادسرای

شهرستان نزد فرمانده نظامی مربوطه فرستاده میشود .

مادهٔ۱۴۱ - پس از اینکه پرونده مقدماتی بـا رعایت نکات فوق بدادستان دادگاه‌نظامی ارجاع گردید دادستان نیز بنوبه خود پرونده رابا دستورات‌لازم در حدود مقررات برای رسیدگی وصدور قرار ببازپرس‌رجوع خواهد نمود .

مادهٔ۱۴۲ ـ دادستانهای دیوان حرب درامورری‌که ببازپرس ارجاع میشود حق نظارت داشته ومیتوانندتعلیمات قانونی راکتباً برای تکمیل بازجوئی بدهندو نیز میتوانندر تحقیقات مقدماتی‌حضور بهمرسانند، طرزوترتیب تحقیقات‌رامشاهده نمایند بدون اینکه بتوانند جریان تحقیقات راتوقیف نموده یامانع شوند.و هرگاه بجهتی ازجهات قانونی‌جریـان‌تحقیقات‌بایستی‌موقوف‌یامعوق بماند دادستان‌کتباً این نکته را به‌بازپرس تذکر میدهد وبازپرس دستور دادستان را به موقع اجـراء خواهد گذارد .

مادهٔ ۱۴۳ ــ دادستان و همچنین بـازپرس در موارد رد (رجـوع شود بمواد ۳۶ و ۳۷ این قانون) باید از رسیدگی استعفاء نموده ومراتب را بمقامی که امر تعقیب را داده‌است‌گزارش دهند تاتعقیب امر بدادستان یا بازپرس دیگری ارجاع گردد .

فصل دوم ـ اختیارات بازپرس

مادهٔ۱۴۴ - پس‌ازاینکه امررسیدگی راجع‌باتهامی‌ازطرف مقامات مربوطه صادرگردید درصورت وجود دلائل وقـرائن‌کافی برای احضاربازپرس متهم را بوسیلهٔ احضارنامه برای روزمعین احضارمینماید ـ احضارنامه در دو نسخه نوشته شده وبرای متهم فرستاده میشودکه یك نسخه را نزدخود نگاهداشته و نسخه دیگر را امضاء و بمأمور رد مینماید .

مادهٔ۱۴۵ - دراحضارنامه نام‌وشهرت احضارشده ومحل اقامت اووتاریخ

ومحل‌حضور ونتیجه عدم حضور باید قید شود .

مادهٔ۱۴۶ - هرگاه مأمورین مربوطه محل اقامت احضارشده راپیدا نکنند ویاشخص احضارشده محل اقامت معینی‌نداشته باشد مفاد احضارنامه درسه نوبت متوالی‌دریکی ازجرایدکثیرالانتشارمحل اقامت بازپرس وهمچنین درمجله رسمی وزارت دادگستری اعلام میشود چنانچه از تاریخ آخرین اعلام درمطبوعات تا دو ماه شخص احضار شده نزد بازپرس حاضر نشود بازپرس بدون حضور او شروع برسیدگی‌نمودەوتحقیقات‌لازمه را انجام داده واقدامی راکه مقتضی بداند بعمل میآورد .

مادهٔ۱۴۷ - شخص احضارشده‌اعم ازمتهم‌یاگواه ومطلع وکارشناس‌هرگاه نظامی‌یاهمردیف نظامی‌باشد بوسیله قسمت مربوطه یامأمورین دادستانی ودژبانی و اگر غیر نظامی باشد در شهرها بوسیله شهربانی و در خارج از شهرها بوسیله مأمورین امنیه احضار میشود .

مادهٔ۱۴۸ - احضارشده باید شخصاً‌حاضرشود واگر نتواند درآن تاریخ‌که احضارشده است حاضرشود باید بطوریکه درمادهٔ۱۱۳قانون آئین دادرسی‌کیفری مصرح است عذر موجه داشته باشد .

مادهٔ۱۴۹ - بازپرس درشروع بازجوئی از متهم نام ونام خانوادگی و سن ومحل‌تولد وشغل ومحل اقامت اورا سؤال مینماید پس ازآن باومیگویدکه بچه تقصیری متهم شده است سؤالات باید صریح وروشن باشد وهرگاه متهم ازدادن پاسخ خودداری نماید مراتب‌در برگهای تحقیقات قیدمیشود و بازپرس‌تحقیقات و اقدامات قانونی دیگررا که برای کشف حقیقت لازم است بعمل‌میآورد .

تبصره - هرگاه طرف بازجوئی گواه یا مطلع یاکارشناس باشد بازپرس بایستی هویت‌کامل آنهارا درموقع شروع بازجوئی درپرونده قیدنماید .

مادهٔ۱۵۰ - بازپرس باید نسبت به تمام دلائل و مدارك بزه منتسبه از متهم سؤالات لازم بنماید .

مادهٔ۱۵۱ - درصورت‌تعدد متهمین بازپرس هریك از آنها را منفرداً بازجوئی مینماید و بایستی مراقبت نماید که درجریان تحقیقات باهمدیگر داخل مذاکره و تبانی نشوند و بعد درصورت لزوم آنها را بایکدیگر مواجهه‌میدهد .

مادهٔ۱۵۲ - پاسخها باید عیناً بهمان طوریکه داده میشود بدون تغییر و یا تحریف نوشته شود ـ متهمین باسواد میتوانند خودشان پاسخ سؤالات را بنویسند ممکن است در معیت بازپرس یکنفر منشی نیز تعیین شود .

مادهٔ۱۵۳ - پس از اتمام بازجوئی کلیه مطالب مندرجه برای متهم خوانده شده و از او سؤال میشود آیا پاسخی که داده عیناً نقل شده است و صحت آنها را تأیید مینماید یا خیر؟پس از آن برگهای تحقیقات بامضاء متهم و بازپرس و منشی میرسد بدین ترتیب که متهم درمقابل کلیه پاسخهای خود و بازپرس‌ومنشی فقط‌زیربرگهاراامضاء مینمایدهرگاه متهم‌ازامضاءامتناع ورزد مراتب‌دربرگهای تحقیقات قید و بامضاء بازپرس و منشی میرسد .

مادهٔ۱۵۴ - بازپرس گواههای قضیه را بارعایت موادفوق احضاروگواهی آنها را استماع نموده‌و سایر عملیات و اقدامات تحقیقاتی را طبق مقررات‌مواد ۱۴۳و۱۴۴و۱۴۵و۱۴۶و۱۴۷و۱۴۸و۱۵۳و۱۵۴قانون آئین دادرسی کیفری انجام میدهد .

مادهٔ۱۵۵ - هرگاه اقامتگاه گواهها خارج ازمحلی باشدکه تحقیقات در آنجابعمل میآیدو حضور آنها نظر بموضوع‌وکیفیت‌اتهام درمحل تحقیق‌ضروری وحتمی نباشدبازپرس میتواندبوسیله‌ضابطین‌نظامی‌یاضابطین دادگستری محل‌اقامت گواهها از آنها تحقیقات لازم رابعمل آورد .

مادهٔ۱۵۶ - درمورد ماده قبل بازپرس باید موضوع تحقیقاتی راکه‌بایستی ازگواههای قضیه بعمل‌آید تعیین نموده ودستور انجام تحقیقات رابرای ضابطین نظامی یادادگستری مربوطه‌بفرستد ومأمورین نامبرده مکلف‌میباشند تحقیقات‌مورد درخواست‌را انجام داده وعیناً بدون اظهار عقیده ازخود نزد بازپرسی‌که دستور تحقیقات راداده است بفرستند .

مادهٔ۱۵۷ - بازپرس باید باکمال بیغرضی تحقیقات رانموده درکشف‌ادله و مدارك واوضاع واحوالی‌که برنفع یاضرر متهم است فرقی نگذارد .

مادهٔ۱۵۸ - درمواردیکه رسیدگی بامری‌محتاج باظهارنظرفنی وکارشناسی باشدبازپرس بایدکارشناس رابرحسب‌مورد (مثل‌پزشك‌ـدواساز ـ نقاش ـ ارزیاب وغیره) دعوت نموده وعقیده آنانرا بخواهد .

تبصره ـ شماره کار شناسانی‌که دعوت میشوند باید ازدو نفر بیشتر و طاق باشد .

مادهٔ۱۵۹ - هرگاه اختلافی درعقاید کارشناسان حاصل‌شود ویاعقیده‌آنها بنظر بازپرس مشکوك باشد بازپرس میتواندکارشناسان دیگری دعوت نموده‌ویا عقاید آنها رانزد متخصصین فنی دیگری فرستاده وعقیده آنانرا بخواهد .

مادهٔ ۱۶۰ - هرکسیکه برای دادن‌گواهی احضار شده‌است‌ملزم‌بحضور و دادن‌گواهی است واگر بدون داشتن عذر موجه در موعد مقرر حاضر نشود بامر بازپرس جلب میشود .

مادهٔ ۱۶۱ - اگرگواهی گواهها قبل‌ازصدور امر رسیدگی وتحقیق‌بوسیله ضابطین دادگستری استماع شده باشد بازپرس میتواند باقتضاءِ مورد ازاستماع ثانوی آنها صرف‌نظر نماید .

مادهٔ ۱۶۲ ـ درمورد متهمینی که مبتلابجنون یا اختلال مشاعر باشندمطابق مواد۸۹و۹۰ قانون آئین دادرسی کیفری رفتار خواهد شد .

مادهٔ ۱۶۳ ـ کلیه اشیائیکه در حین رسیدگی بدست آمده وموجب کشف بزه تواندبود وهمچنین کلیه آلات و ادوات بزه باید ضبط شده و در برگهای تحقیقاتی هریك از اشیاءِ مذکور توصیف‌شود .

مادهٔ ۱۶۴ ـ چنانچه متهمی بامر بازپرس جلب یا بازداشت شده باشد بازپرس مکلف است در ظرف ۲٤ ساعت از زمان حاضر شدن متهم بازجوئیهای اولیه را از او نموده و قرار تأمینی برحسب مورد(قرارالتزام‌یاکفیل‌یاوجه‌الضمان ویادرصورت لزوم قرار بازداشت) دربارهٔ اوصادر نماید .

مادهٔ ۱۶۵ ـ درمورد ماده قبل نسبت‌بافسران فقط قرار التزام صادرمیشود مگر اینکه مقتضیات صدور قرار توقیف افسر متهم را ایجاب نماید .

مادهٔ ۱٦٦ ـ بازپرس رأساً ویا بدستور دادستان میتواند قرار بازداشت متهم یا قرار اخذ تأمین و یا تبدیل تأمین را صادر نماید ـ درمواردیکه بازپرس معتقد ببازداشت متهم باشد قرار لازم صادر ونظر خودرا بموقع اجراء میگذارد ولی مکلف است درظرف۲٤ساعت مفاد قرار بازداشت را بدادستان اطلاع‌دهد هرگاه دادستان بانظر بازپرس مخالف بوده و بازداشت متهم رالازم نداند نظر خودرا کتباً با ذکر جهات و دلائل به بازپرس تذکر میدهد چنانچه‌بازپرس‌متقاعد نشده وبرعقیده خود باقی‌باشد وهمچنین‌در موردیکه دستور بازداشت را دادستان داده وبازپرس بازداشت را لازم ندانسته و مخالف باشد پرونده امر برای حل اختلاف از طرف دادستان بدادگاهی‌که صلاحیت رسیدگی باصل موضوع را خواهد داشت ارجاع میشود و دادگاه بایستی فوراً وخارج از نوبت در جلسه اداری بموضوع رسیدگی و اظهارنظر نماید ومتهم‌تاتعیین‌تکلیف ازطرف‌دادگاه

دربازداشت خواهدبود ـ متهم‌نیز میتواند نسبت ببازداشت خوددر ظرف ۲۴ساعت پس از ابلاغ قرار بازداشت اعتراض نماید و رسیدگی باعتراض بر بازداشت نیز مطابق ترتیبی که راجع بحل اختلاف تصریح شده است بعمل خواهد آمد و رأی دادگاه‌اعم از اینکه راجع به حل اختلاف و یا رسیدگی باعتراض باشد قطعی است .

تبصره ـ رسیدگی و اظهار عقیده دادگاه درمورد این ماده‌مانع رسیدگی بعدی همان دادگاه در ماهیت‌قضیه نخواهدبود .

مادهٔ ۱۶۷ ـ قرارهای تأمینی که ازطرف بازپرس بشرح مواد قبل‌صادر میشود پس از موافقت دادستان مفاد آن به متهم ابلاغ شده و بموقع‌اجرا گذاشته میشود .

مادهٔ ۱۶۸ ـ هرگاه بازپرس پس‌از بازداشت متهم ضمن‌تحقیقات‌ویاپس ازتکمیل آن ادامه بازداشت را لازم نداند باموافقت دادستان قرارآزادی اورا بااخذ تأمین مقتضی‌بارعایت مادهٔ۱٦٤و١٦٥ این‌قانون صادرمینماید . ودرصورت بروز اختلاف مطابق مادهٔ ١٦٦رفتارمیشود .

مادهٔ ۱۶۹ ـ هرگاه برای روشن‌شدن مسائل و نکاتی که مربوط بموضوع اتهام است تحقیقات‌محلی‌لازم‌شودوهمچنین‌درمواردی که‌متهم‌باطلاعات‌اهل‌محل استناد مینمایدبازپرس‌قراری مبنی‌برلزوم تحقیقات محلی‌صادر وبااطلاع‌دادستان تحقیقات مورد نظررا مجری میدارد .

تبصره ـ اشخاصیکه تحقیقات از آنها بعمل میآید بایدبدواً ملتزم شوندکه برخلاف حقیقت چیزی نگویند .

مادهٔ۱۷۰ـ اگردر نتیجه بازجوئی معلوم شودکه متهم دارای شرکائی است که تابع دادگاههای نظامی میباشند بازپرس بوسیله دادستان مراتب را بفرمانده

مربوطه اطلاع میدهد و تعقیب شرکاء بزه برطبق مقررات مادهٔ ۱۳۸ این قانون بعمل میآید .

مادهٔ ۱۷۱-چنانچه بازپرس درنتیجه تحقیقات تشخیص دهد که بزهکار اصلی غیرازمتهم تحت تعقیب بوده وتابع دادگاههای نظامی نیست درصورتی که بزه‌از صلاحیت دادگاههای نظامی خارج باشد تحقیقات را موقوف وپرونده را توسط دادستان بمقامات صالحه ارسال میدارد .

مادهٔ ۱۷۲- پس‌از اینکه تحقیقات و بازجوئی متهم باتمام رسید بازپرس به‌متهم اعلام‌میداردکه هرگاه راجع به‌برائت خودبازهم اظهاری داردبنام‌آخرین دفاع‌بنماید وپس‌ازاستماع آخرین دفاع متهم‌بازپرس تحقیقات راختم وپرونده امررا بانضمام اظهارعقیده خود نزد دادستان میفرستد- اگرعقیده بازپرس براین باشدکه عمل‌شخص متهم‌بزه نبوده وقابل تعقیب کیفری نیست باید عقیده خودرا ضمن قرار صادره صریحاً اظهار نماید وهرگاه بالعکس عقیده بازپرس مبنی‌بر تعقیب متهم‌باشد بایدنوع بزه‌ارتکابی راازلحاظ تطبیق‌باقوانین مربوطه تشخیص داده وعین‌مواد قانونی راکه‌بزه‌ارتکابی بعقیده اومشمول آن است درخاتمه قرار خود ذکرنماید .

مادهٔ ۱۷۳ - دادستان مربوطه پس‌ازدریافت پرونده و قرار بازپرس مکلف است‌باسرع وقت‌ممکنه پرونده راموردمطالعه قرارداده وهرگاه‌نقصی درتحقیقات مشاهده نکرده وپرونده راکامل بداند نظرخود رااعم‌ازموافقت یامخالفت باقرار صادره اظهار ومراتب رابفرمانده مربوطه که امررسیدگی وتعقیب راصادرنموده است‌گزارش‌دهد .

مادهٔ ۱۷۴ - هرگاه‌بعقیده‌دادستان تحقیقات و بازجوئی کامل نباشد میتواند قبل‌ازاظهار نظرقطعی راجع بقرار صادره تکمیل‌تحقیقات رااز بازپرس بخواهد

ودراین صورت دادستان بایدتحقیقات مورد درخواست راتصریح کند تابازپرس برطبق آن اقدام نماید .

مادهٔ۱۷۵- درصورتی که بین بـازپرس و دادستان اعم از دادستان‌هـای دیوان حرب یا دادستان ارتش‌راجع بتعقیب یا عدم تعقیب یا صلاحیت یا راجع بنوع بزه‌اختلاف عقیده حاصل شود هریك ازطرفین عقیده خودرا باذکر دلائل و مستندات قانونـی کتباً اظهار و پرونده امر برای رفع اختلاف بـه دیوان‌حربیکه صلاحیت رسیدگی باصل قضیه راخواهد داشت ارجاع میشود دراین قبیل‌موارد دادگاه خارج ازنوبت درجلسه‌اداری بدون حضور دادستان یابازپرس رسیدگی و رأی مقتضی خواهد داد ورأی دادگاه در این مورد قطعی بوده و قابل تجدید نظر نیست .

مادهٔ۱۷۶ - در موردمـاده قبل هرگـاه دیوان‌حرب ازلحاظ روشن شدن موضوع مورداختلاف توضیحات دیگری رالازم بداند میتوانددادستان یامتهم‌را برای اداء توضیحات در دادگاه احضار نماید ودر صورت‌کافی نبودن تحقیقات میتواند قرارتکمیل تحقیقات راصادرو پس‌از انجام‌آن عقیده خودرا بمنظور رفع اختلاف اظهار دارد .

مادهٔ۱۷۷ - هرگاه متهم خواه دراثرصدورقراربازپرس وموافقت دادستان یا براثررأی دیوان‌حرب‌درمورد رفع اختلاف قابل تعقیب تشخیص داده شود بـه دادرسی جلب میگردد .

تبصـره - دادگاهی که بمنظور رفـع اختلاف اظهار عقیده برقابـل تعقیب بودن متهم نموده است بـرای رسیدگی بعـدی در ماهیت آن اتهـام صـلاحیت نخواهد داشت .

مادهٔ۱۷۸ - قرارهای منع تعقیب که ازطرف بازپرس‌های واحدهای‌خارج

ازپایتخت باموافقت دادستان مربوطه صادرمیشود وقتی صورت قطعیت‌پیدامیکند که دادستان ارتش باآن موافقت نماید وهرگاه دادستان ارتش باقرارمنع تعقیب مخالف باشد مطابق‌مادهٔ ۱۷۵ این‌قانون رفتاروحل اختلاف دریکی‌ازدادگاههای نظامی پایتخت بعمل خواهدآمد .

مادهٔ۱۷۹ ـ درادعانامه‌ای که‌ازطرف‌دادستان برعلیه‌متهم تنظیم‌میگرددنکات مشروحه پائین باید تصریح شود:

۱ـ نام وشهرت وشغل وسن ومحل اقامت متهم .

۲ـ بازداشته است یاآزاد ودرصورت بازداشت تعیین بدوتاریخ‌بازداشت.

۳ـ موضوع اتهام .

٤ـ نتیجه تحقیقات ودلائل اتهام .

۵ـ نوع بزه وانطباق با قانون مربوطه .

٦ـ تاریخ ومحل وقوع بزه .

مادهٔ۱۸۰ ـ پس ازتنظیم ادعانامه پرونده امر برای رسیدگی و دادرسی بدیوان‌حرب‌ارجاع میشود .

مادهٔ۱۸۱ ـ رئیس دادگاه پس‌ازوصول پرونده دستوراحضارمتهم‌راخواهد داد تا وکیل مدافعی که وکالت اوراکتباً قبول کرده باشد برای خود تعیین و معرفی نماید هرگاه متهم برای تعیین وکیل مدافع درخواست مهلت نماید رئیس دادگاه میتواند ازپنج تا ده روزباومهلت دهد .

مادهٔ۱۸۲ ـ متهم‌آزاد است که ازبین‌نظامیان یاهمردیفان‌آنها (اعم‌ازاینکه مصدرشغل یا منتظرخدمت یابازنشسته باشد) برای خود یك یاچند نفروکیل‌مدافع تعیین ومعرفی نماید ولواینکه ازاقوام یا دوستان اوباشد .

مادهٔ۱۸۳ ـ چنانچه‌متهم ازتعیین ومعرفی‌وکیل مدافع اظهارناتوانی یاامتناع

نماید رئیس دادگاه مکلف است وکیل مدافعی از بین افسران یا همردیفان آنها طبق ماده قبل برای او تعیین کند .

مادهٔ ۱۸۴ - پس از تعیین وکیل مدافع رئیس دادگاه با رعایت کفایت وقت از پنج روز تا ده روز بوکیل مدافع ومتهم مهلت میدهد که درظرف آن مدت دردفتر دیوان حرب به پرونده مراجعه وخود را برای دفاع درموقع دادرسی حاضر نماید صورت اسامی کلیه گواهها و کارشناسان که درمرحله بازجوئی اظهار عقیده کرده و گواهی داده‌اند و متهم یا دادستان حضور آنها را در جلسه دادرسی لازم میدانند باید درظرف همان مهلت با تعیین هویت ومحل اقامت آنها بدفتردادگاه تسلیم گردد .

مادهٔ ۱۸۵ - وکیلی که وکالت متهم را قبول کرده یا ازطرف دادگاه برای مدافعه تعیین شده است بدون عذرموجه حق استعفاء ندارد .

مادهٔ ۱۸۶ - وکیل مدافع متهم ازابتدای جریان دادرسی میتواند با آزادی با اوملاقات ومذاکره نماید بعلاوه حق دارد پرونده مربوطه را بدون اینکه از دفتردادگاه خارج نماید مطالعه ویادداشتهائیکه لازم میداند تهیه نماید .

مادهٔ ۱۸۷ - پس ازانقضاء مهلت مقرردادگاه دراولین وقت آزادجلسه‌ای بنام جلسه مقدماتی تشکیل وبرگهای لازم پرونده را مورد بررسی قرارداده نکات و مطالبی که تحقیق دراطراف آن درروز دادرسی لازم باشد یادداشت مینماید .

تبصره - در جلسه مقدماتی دادستان ومتهم حضور نخواهند یافت ولی دادگاه میتواند هرکدام از آنهارا لازم بداند برای اداء بعضی توضیحات احضار نماید.

مادهٔ ۱۸۸ - پس از خاتمه جلسه مقدماتی رئیس دادگاه روز جلسه دادرسی را تعیین نموده ودستورخواهدداد که طرفین دعوی وهمچنین اشخاصیکه بنابر تشخیص

جلسه مقدماتی حضور آنها درجلسه دادرسی علنی لازم ومؤثرمیباشدبرای روزمقرر احضار شوند .

مادهٔ ۱۸۹ ـ گواهها و کارشناسان لااقل برای یکساعت قبل ازتشکیل جلسه احضار خواهند شد ولی درصورتیکه دادگاه حضور آنها را لازم نداند میتواند بخواندن نظریات آنها که قبلا در پرونده امر نزد ضابطین نظامی یا دادگستری اظهار نموده‌اند اکتفا نماید .

فصل سوم ـ ترتیب رسیدگی ودادرسی

مادهٔ ۱۹۰ ـ هرگاه کارشناسان و گواههائی که امر باحضار آنها داده شده است تا یکساعت پس از وقت مقرر حاضرنشده باشند رئیس دادگاه امر بجلب آنها خواهد داد .

مادهٔ ۱۹۱ ـ پس از تشکیل جلسه دیوان حرب رئیس دادگاه امر خواهد داد که متهم ووکیل مدافع دردادگاه حضور یابند . متهم آزادانه درمعیت مستحفظین ووکیل مدافع خود دردادگاه حاضر میشود .

مادهٔ ۱۹۲ ـ جلسات دیوان حرب علنی است مگر در مواردیکه علنی بودن آن مخالف انتظامات یامصالح کشوریامنافی اخلاق باشد که دراینصورت دادستان درخواست سری بودن دادرسی را خواهد نمود در این صورت دیوان حرب قرار سری بودن دادرسی راصادر مینماید ودر پایان دادرسی حکم دادگاه فقط برای دادستان ومتهم ووکیل مدافع قرائت خواهد شد .

مادهٔ ۱۹۳ ـ رئیس دادگاه عهده‌دار نظم جلسات دیوان حرب است ـ کلیه اشخاصیکه در دادگاه حضور بهم میرسانند بایدبدون اسلحه وارد شده‌وتماشاچیان درجائی که برای آنها معین شده است مؤدب وساکت بنشینند وهرگاه قواعد نظم جلسه‌رارعایت‌نکنندرئیس امر میدهد که آنها راازدادگاه خارج کنند ودرصورتیکه

مقاومت نمایند بامر رئیس دادگاه‌ازیك الی پانزده روز بازداشت خواهند شد .

مادهٔ۱۹۴ - پس‌از اعلام رسمیت جلسه رئیس‌دادگاه نام ونام خانوادگی و درجه وسن ومحل اقامت متهم را پرسیده ومنشی دادگاه دربرگهای‌صورت‌جلسه مینویسد وبعد متهم را مخاطب ساخته وباو تذکر میدهدکه در جریان دادرسی مواظب اظهارات‌خود بوده وآنچه راکه‌برای مدافعه مفید میداند در موقع اظهار دارد . پس‌ازآن‌بوکیل‌مدافع متهم‌اخطار میکندکه برخلاف وجدان وقوانین‌نباید اظهاراتی‌بکند ومدافعات خود را بایدبانزاکت بیان‌نماید .

مادهٔ۱۹۵ - چنانچه متهم‌دلائلی برعدم صلاحیت دیوان حرب‌یاحصول‌مرور زمان داشته ویا تحقیقات راناقص بداند بایدقبل ازورود دردادرسی ایراد نماید وهمچنین در مواردیکه خود دادگاه تحقیقات راناقص تشخیص‌داده یاایرادمرور زمان یا عدم صلاحیت را وارد دیده یامتوجه‌آن‌شده باشد پس‌ازاستماع‌اظهارات دادستان ومتهم یا وکیل مدافع‌قرار مقتضی برحسب مورد راجع‌بتکمیل تحقیقات یا حصول مرورزمان یا عدم صلاحیت صادر خواهدنمود .

مادهٔ۱۹۶ - قرار دادگاه فقط در صورتیکه راجع بحصول مرور زمان یا عدم صلاحیت باشد درظرف پنج‌روز از تاریخ اعلام رأی‌قابل تجدید نظر خواهد بود (رجوع بمادهٔ ۱۱۳ این قانون) اگر دادگاه قرار تکمیل تحقیقات صادر نماید پرونده مربوطه بوسیله دادستان نزدبازپرس فرستاده‌میشود بازپرس تحقیقات لازم را بعمل آورده و بدون اظهار عقیده پرونده را بوسیله دادستان بدادگاه عودت میدهد .

مادهٔ۱۹۷ - پس از انجام تشریفات مقرره در مواد قبل منشی دادگاه به‌امر رئیس ادعانامه را قرائت مینماید و بعد رئیس دادگاه خلاصه اتهامی راکه برای آن متهم مورد تعقیب واقع شده است به او اعلام داشته و دلائل اقامه شده از

طرف دادستان را نیز ذکر مینماید از او میپرسد که آیا به تقصیر خود اعتراف مینماید یا خیر؟ پس از آن شروع به تحقیقات مینماید بدین ترتیب که بدواً توضیحاتی که لازم میداند از دادستان راجع به ادعانامه خواسته و بعد هر گاه گواهها و کارشناس دعوت شده باشند اظهارات آنها را استماع و منشی دادگاه خلاصه اظهارات و در صورت لزوم تمام آنرا درصورت مجلس مینویسد پس از آن متهم یا وکیل مدافع او بدفاع میپردازد.

مادهٔ ۱۹۸ - دادگاه برای کشف حقیقت دارای اختیارات کامل است و میتواند حتی درجریان دادرسی حضور هر کس را که استماع بیانات او لازم باشد بوسیله احضاریه یا برگ جلب بخواهد و همچنین میتواند حاضر نمودن هر مدرکی را که برای کشف حقیقت مفید فرض کند درخواست نماید.

مادهٔ ۱۹۹ - هر دفعه که دادستان اجازه نطق میخواهد به متهم و وکیل مدافع او نیز اجازه دفاع داده میشود.

مادهٔ ۲۰۰ - در موارد استثنائی و فوق‌العاده ممکن است رسیدگی و دادرسی بدون انقطاع ادامه یابد - رئیس نمیتواند دادرسی را تعطیل کند مگر در فواصل لازمه برای استراحت دادرسها و متهمین و گواهها - همچنین درصورتیکه یکی از گواهها که گواهی او حائز اهمیت است حاضر نشده و یا امر مهمی باقی مانده باشد که باید کشف گردد ممکن است دادرسی موقتاً تعطیل شود - تعطیل دادرسی باتفاق یا باکثریت آراء مقرر میگردد. هر گاه تعطیل بیش از ۷۲ ساعت (باستثناء ایام تعطیل) بطول انجامد دادرسی باید تماماً از سر شروع شود.

مادهٔ ۲۰۱ - مقرارت مواد ۲۲۹ و ۲۴۵ و ۳۸۴ و ۳۸۵ و ۳۸۶ و ۳۸۷ و ۳۸۹ و ۳۹۱ و ۳۹۲ و ۳۹۴ و ۳۹۷ و ۳۹۸ و ۳۹۹ و ۴۰۰ قانون آئین دادرسی کیفری در دیوان حرب نیز لازم الرعایه است.

مادهٔ ۲۰۲ ـ دادگاه باید راجع به‌تحقق بزه و توجه آن به متهم و انطباق با موادقانونی دقت‌های لازم بنماید .

مادهٔ ۲۰۳ ـ دادرسها دراظهارعقیده طبق‌مقررات قانون‌مستقل‌و آزادمیباشند ولی بایستی خدا و شاهنشاه و قانون و عدالت را در مد نظرداشته باشند .

مادهٔ ۲۰۴ ـ چنانچه در ضمن دادرسی معلوم شودکه اظهارات یکی از گواهها برخلاف واقع بوده است رئیس دیوان حرب میتواند بنابر درخواست دادستان یامتهم‌وحتی‌رأساً امرببازداشت‌گواه نامبرده بدهد و اگرگواه‌کاذب تابع دادگاههای نظامی‌باشد رئیس شخصاً یابوسیله یکی ازدادرسها شروع ببازجوئی نموده وپس ازخاتمه بازجوئی مقدماتی‌برگهای تحقیقاتی رابرای فرمانده قسمت مربوطه ارسال میدارد وهرگاه‌گواه نامبرده تابع دادگاههای نظامی نباشد پس از تهیه صورت جلسه لدی‌الاقتضاء با صورت جلسه بنزدیکترین دادسرای شهرستان مربوطه اعزام‌میگردد .

مادهٔ ۲۰۵ ـ دادرسهای دادگاه‌درموارد رد(رجوع بمواد۳۶ و۳۷ این‌قانون) بایدازدخالت دردادرسی خودداری نموده ومراتب رابمقامی‌که امرتشکیل دیوان حرب را داده است گزارش دهند تا درصورت وارد بودن دلائل رد بجای آنها دادرسهای دیگری انتخاب شوند .

مادهٔ ۲۰۶ ـ دادستان درصورتی‌که لازم‌بداند میتواننددفاعیات متهم یاوکیل مدافع او را ردنماید دراین‌صورت باید متهم یا وکیل مدافع او باظهارات ثانوی دادستان پاسخ دهد بنحویکه در هرحال آخرین دفاع بامتهم باشد .

مادهٔ ۲۰۷ ـ پس از خاتمه‌آخرین دفاع متهم رئیس دادگاه ختم دادرسی‌را اعلام نموده و متعاقب آن دادستان ومتهم و وکیل مدافع او زیر برگهای‌صورت مجلس دادرسی را امضاءوسپس‌دادرسها برای‌شور باطاق مشاوره رفته و بشور

میپردازند و هرگاه اطاق مشاوره جداگانه نباشد سایر اشخاص اعم از دادستان و متهم و وکیل مدافع و منشی و اشخاص متفرقه و تماشاچی بایستی فوراً از دادگاه خارج شده و دادرسها در دادگاه بشور مشغول میشوند قبل از اینکه رأی دادگاه اعلام گردد دادرسها نمیتوانند متفرق شده یا باکسی راجع بموضوع دادرسی داخل مذاکره شوند .

مادهٔ ۲۰۸ ـ دادرسها اسناد ومدارك جریان دادرسی را درضمن شور تحت بررسی قرارمیدهندولی هیچگونه مدرك جدیدی راکه باطلاع دادستان و وکیل مدافع نرسیده باشد نمی‌توانند بپذیرندونیز راجع باصل موضوع وعلل مخففه یا مشدده بترتیبیکه درماده بعد مقرراست رأی خواهند داد .

مادهٔ ۲۰۹ ـ نظر بمفاد مادهٔ قبل درمورد هریك ازمتهمین سئوالاتی بترتیب پائین ازطرف رئیس طرح میشود .

رئیس وهریك ازدادرسهاپاسخ سئوالات را نفیاً یااثباتاً روی برگ جداگانه نوشته وامضاء کرده ودرظرف مخصوصی میاندازند:

۱ـ آیا بزه یابزه‌های منتسب بمتهم ثابت است یاخیر ؟

۲ـ آیا وقوع بزه مقرون بعلل مشدده است یامخففه ؟

۳ـ آیا قانوناً راهی برای معافیت مقصر موجوداست یاخیر ؟

مادهٔ ۲۱۰ ـ پاسخ سئوالات طرح شده درماده بالانمیتواند نسبت بمتهم مؤثر واقع شود مگرباکثریت آراء .

مادهٔ ۲۱۱ ـ چنانچه متهم مقصر شناخته‌شود دادرسها درتعیین میزان کیفر باهم شورمیکنند درمیزان کیفر رأی اکثریت مناط اعتباراست .

مادهٔ ۲۱۲ ـ درصورت تحقق ارتکاب چندین جنحه وجنایت شدیدترین کیفر جراء میشود .

تبصره ـ درمورد نظامیان وظیفه که مرتکب بزه فرار از خدمت نظام وظیفه ویك یا چند بزه دیگر شده‌اند حکم تعدد بزه در صورتی جاری است که مرتکب به یکسال یا بیشتر حبس محکوم شده باشد که در این صورت همان کیفر حبس درباره او اجراء و پس از اتمام کیفر باقیمانده مدت خدمت نظام وظیفه را باید انجام دهد ودرصورتی که به کمتر ازیك سال حبس محکوم گردد حکم تعدد بزه درباره او اعمال نشده وبعداز اجراء کیفر حبس برطبق مقررات مادهٔ ۳۵۸ این قانون با او رفتار خواهد شد .

مادهٔ ۲۱۳ ـ حکم دادگاه درجلسه عمومی باحضور دادستان ومتهم خوانده میشود هرگاه درنتیجه دادرسی متهم تبرئه حاصل نماید رئیس دادگاه امر به آزادی او میدهد مشروط براینکه متهم برای امردیگری حبس نباشد وهمچنین اگر دادگاه تشخیص دهد که عمل ناشی از متهم قانوناً قابل کیفر نیست حکم معافیت اورا صادر مینماید .

مادهٔ ۲۱۴ ـ درصورتیکه دادگاه عمل منتسب به متهم را بزه تشخیص نداده ولی اورا متخلف ازنظامات ومقررات انضباطی بشناسد ممکن است برحسب مورد تنبیه انضباطی را درباره او مقرر دارد .

مادهٔ ۲۱۵ ـ کسی که بموجب حکم قطعی تبرئه حاصل نموده یا از کیفر معاف شده است نباید بعلت همان عمل مجدداً بازداشت یا تعقیب گردد .

مادهٔ ۲۱۶ ـ درحکم دادگاه که بنام اعلیحضرت همایون شاهنشاهی صادر میگردد نکات مشروحه پائین باید قید شود :

۱ـ نام و درجات دادرسها ۲ـ نام و نام خانوادگی وسن وشغل ومحل اقامت متهم ۳ ـ موضوع اتهام ۴ ـ خلاصه ادعانامه دادستان ودلائل مذکور در آن ۵ـ قرارهای دیوان حرب که درجریان دادرسی صادر شده ازقبیل صلاحیت وسری بودن دادرسی

و امثال آن ٦ ـ ماده‌یامواد قانونی استنادی دادگاه ـ ۷ ـ رأی دادگاه باتذکر اینکه باکثریت یاباتفاق صادر شده‌است .

تبصـره ـ حکم دادگاه متضمن نکات بالابامر رئیس بوسیله منشی تهیه و بامضاء رئیس ودادرس‌ها میرسد .

مادهٔ۲۱۷ـ رأی دادگاه باید مدلل و موجه باشد ـ پس‌از خواندن حکم دادگاه‌هرگاه آن حکم مبنی برمحکومیت متهم باشد رئیس باوتذکر میدهدکه قانوناً میتواند درظرف‌پنج‌روز ازآن حکم درخواست تجدیدنظر نماید و این‌تذکر بایستی دربرگهای صورت مجلس باتعیین تاریخ قیدشده و بامضای رئیس‌دادگاه ودادستان و خودمتهم برسد .

مادهٔ۲۱۸ ـ دادستان نیز درصورتیکه بحکم‌دادگاه معترض باشد میتواننددر ظرف همان مدت درخواست تجدیدنظرنماید .

مادهٔ۲۱۹ ـ مدت پنج‌روزیکه دادستان ومتهم برای درخواست تجدید نظر مهلت دارند ازروز بعداز اعلام رأی شروع شده وآخرین روزهم هرگاه تعطیل باشد محسوب نخواهد شد .

مادهٔ۲۲۰ ـ اگر ازروی‌مدارك موجوده یااظهارات گواهها معلوم شودکه ممکن است متهم برای جنحه یاجنایت دیگری غیراز آنچه مورد دادرسی بوده است تعقیب گردد دیوان‌حرب‌پس ازصدورحکم برحسب درخواست دادستان و یارأساً مراتب‌رابفرماندهی که امر به‌دادرسی داده است اعلام میدارد تادرصورت لزوم راجع بسایر اتهامات موردبازجوئی واقع گردد دراینصورت اگر متهم در دادرسی‌اولی محکوم شده‌باشد اجرای حکم معوق میماند تانتیجه تحقیقات بعدی معلوم شود .

مادهٔ۲۲۱ ـ هرگاه درظرف پنج روزمهلت‌قانونی مقرره درمادهٔ۲۱۹هیچیك

از طرفین دعوی(دادستان ومتهم یاوکیل مدافع) نسبت بحکم‌دادگاه درخواست تجدیدنظر نکرده باشند حکم دادگاه قطعی شده و بارعایت مقررات مربوطه‌بموقع اجرا گذاشته میشود .

ماده۲۲۲ ـ درخواست تجدیدنظر بایستی بدفتردیوان‌حرب‌ویابدفترفرماندهی که امربه‌دادرسی داده است تسلیم‌گردد تاازطرف فرمانده مربوطه ضمن‌پرونده‌امر بدیوان تجدیدنظر احاله شود .

ماده۲۲۳ ـ درخواست تجدیدنظر موجب توقیف اجراء حکم دادگاه‌بدوی خواهد بود .

ماده۲۲۴ ـ احکام قطعی دادگاههای نظامی برطبق او امر فرمانده ناحیه مربوطه‌و تحت مراقبت دادستان بموقع‌اجرا گذاشته میشودو منشی‌صورت‌مجلس آن‌راتهیه‌ودرپرونده‌مربوطبایگانی مینماید ـ درظرف سه روز ازتاریخ اجراء حکم دادستان رونوشت حکم راباقید اجراء آن برای رئیس قسمتی‌که محکوم جزو آنست میفرستد .

ماده۲۲۵ ـ بزرگ ارتشتاران فرمانده ممکن است رأساً یابنابر پیشنهاد فرمانده ناحیه مربوطه امرتأخیر اجرای حکم‌محکومیت قطعی را صادر فرمایند .

باب دوم

آئین دادرسی در دادگاههای تجدید نظر

ماده۲۲۶ ـ رئیس دیوان تجدیدنظر به‌متهم یاوکیل مدافع او از پنج تا ده روز مهلت میدهد‌که درظرف این مدت بامراجعه به پرونده لوایح و یادداشتهائی که‌لازم میداند تهیه و تقدیم نماید.منشی‌دفترنوشتجاتی‌راکه‌توسط دادستان یامتهم یاوکیل مدافع اوداده شده‌است بترتیب تاریخ ثبت مینماید .

ماده۲۲۷ ـ پس ازانقضاء مدت‌مقرره درماده‌قبل دادگاه پرونده رادرجلسه مقدماتی بترتیبی‌که درمواد ۱۸۷و۱۸۸ این‌قانون‌مقرر شده‌است مورد بررسی‌قرار

داده وروز جلسه دادرسی راتعیین وبطرفین اعلام خواهد نمود .

مادهٔ۲۲۸ ـ هرگاه درخواست تجدیدنظر نسبت بقرارهای صادره طبق‌ماده ۱۱۳ دیوان حرب شده باشد دادگاه فقط درهمان موضوع قرار رسیدگی نموده ورأی خواهد داد ـ درمورد این ماده رسیدگی خارج ازنوبت ودر جلسه اداری بعمل می‌آید .

مادهٔ۲۲۹ ـ دیوان تجدید نظر فقط نسبت به اتهامیکه دردیوان حرب مورد رسیدگی واقع شده‌است رسیدگی مینماید .

مادهٔ۲۳۰ ـ طرفین دعوی ضمن درخواست تجدید نظر نمیتوانند ازموضوع مورد دادرسی خارج ومطلب دیگری رابمیان آورند ولی میتوانند اسناد ودلایل دیگری راکه راجع بموضوع دادرسی است ابراز واظهار دارند .

مادهٔ۲۳۱ ـ هرگاه درخواست تجدید نظر فقط ازطرف دادستان شده باشد متهم میتواند بجای اینکه شخصاً خودش حاضر شود وکیل از طرف خود تعیین ومعرفی نماید مگراینکه دادگاه برحسب اقتضاء مورد حضور اورا لازم بداندکه دراینصورت بایستی شخصاً درداد‌گاه حاضر شود .

مادهٔ۲۳۲ ـ درصورت موجود بودن یکی ازعلل مذکور در مادهٔ ٤٤ این قانون باید اعتراض قبل ازشروع به‌دادرسی تقدیم شود ودیوان تجدید نظر قبل ازرسیدگی درماهیت امر بموضوع رسیدگی نموده ورأی مقتضی خواهد دادولی هرگاه موجب‌رد درضمن جریان‌دادرسی پیش‌بیاید دادگاه درهمان موقع‌باعتراض رسیدگی خواهد نمود .

مادهٔ۲۳۳ ـ دیوان تجدید نظر پس ازرسیدگی میتواند برحسب مورد حکم دیوان حرب را تأیید و یافسخ کند ودر صورت فسخ تجدید رسیدگی نموده‌رأی مقتضی صادر خواهد نمود .

مادهٔ ۲۳۴ - هرگاه درخواست تجدید نظر فقط از طرف متهم شده باشد دیوان تجدید نظر نمیتواندکیفر اولیه راتشدید نماید ولی در موردی که دادستان درخواست تجدید نظر کرده وموجبات تشدید هم موجود باشد دیوان تجدید نظر میتواند کیفر راباقتضاء مورد تشدید نماید .

مادهٔ ۲۳۵ - اگر دیوان تجدیدنظر حکم‌دیوان حرب رابعلت عدم‌صلاحیت محلی فسخ‌نماید قرارارجاع قضیه‌را بدادگاه صلاحیت‌دار صادر مینماید (رجوع بمادهٔ ۱۰۰ این قانون) .

مادهٔ ۲۳۶ - هرگاه حکم دیوان‌حرب بعلت‌عدم صلاحیت دادگاههای‌نظامی فسخ شده باشد پرونده امربه نزدیکترین دادسرای شهرستان ارسال ومتهم نیز هرگاه بازداشت شده باشد بدادسرای مربوطه تسلیم میشود .

مادهٔ ۲۳۷ - سایرترتیبات رسیدگی وصدورحکم دردیوان تجدید نظرموافق اصولی است‌که برای دادرسی دردیوان حرب مقرر شده است .

مادهٔ ۲۳۸ - احکام وقرار های‌دیوان تجدید نظرقطعی بوده وقابل اعتراض نیست جز در مواردی‌که بموجب مادهٔ ۲۶۹ این قانون قابل رسیدگی فرجامی (استدعای تمیز) باشد .

باب سوم ـ دیوانهای حرب زمان جنگ

فصل اول

آئین دادرسی دردیوانهای حرب زمان جنگ و نقاطی‌که بحال حکومت نظامی‌میباشند

مادهٔ ۲۳۹ - دیوانهای حرب نواحی‌که بحال جنگ وهمچنین‌نقاطیکه‌بحال حکومت نظامی میباشند عیناً همان آئین دادرسی که برای دیوانهای حرب‌زمان صلح در نواحی نظامی مقرر است معمول و مجری میباشد بجز آنچه در مواد مشروحه‌پائین مصرح است .

مادهٔ ۲۴۰ ـ وقتیکه‌در موارد منظوره در مواد ۱۳۰ و ۱۳۲ یکی ازافسران ضابط نظامی باید در یك بنگاه کشوری یا منازل اشخاص داخل گردد میتواند از رعایت مقررات مواد مذکور صرف نظر نموده و مطلب‌رادرصورت مجلس‌قید کنند.

مادهٔ ۲۴۱ ـ حکم تحقیقات مقدماتی بزه از طرف مقامات‌مشروحه‌پائین صادر میشود :

۱ ـ از طرف فرمانده اردو نسبت به متهمینی که تابع دیوان‌حرب قرارگاه اردو میباشند .

۲ ـ از طرف فرمانده لشگر نسبت بمتهمینی که تابع دیوان حرب لشگری میباشند .

۳ ـ از طرف فرمانده قسمت مختلط نسبت به متهمینی که تابع دیوان‌حرب متشکل در قسمت نامبرده میباشند .

٤ ـ ازطرف فرماندار نظامی در نقاطیکه بحال حکومت نظامی میباشند .

مادهٔ ۲۴۲ ـ در مورد ماده قبل وظایف بازپرس را خود دادستان انجام میدهد .

مادهٔ ۲۴۳ ـ امر دادرسی‌و تشکیل دیوان‌حرب ازطرف مقامی داده‌میشود که حکم تحقیقات مقدماتی را صادر نموده است .

مادهٔ ۲۴۴ ـ در اردوها یا در نواحی نظامی که در حال جنگ میباشند همچنین در نقاطیکه بحال حکومت نظامی هستند درصورتیکه دلائل و قرائن کافی باشد میتوان متهم را مستقیماً و بدون تحقیقات بدوی در دیوان‌حرب مورد تعقیب قرار داد جریان دادرسی از موقعیکه امر دادرسی داده شده است اعم از اینکه تحقیقات مقدماتی شده یانشده باشد بطریق پائین‌بعمل‌میآید :

الف ـ چنانچه متهم در حین تحقیقات بدوی یا در موقعیکه بدون تحقیقات بدوی مستقیماً بدادگاه احضار میشودبرای‌خود وکیل مدافع انتخاب ننمایدرئیس دیوان‌حرب‌قبل از انعقاد دادگاه وکیل مدافعی بارعایت مادهٔ ۱۸۲ برای اوتعیین خواهدنمود معهذا متهم تاموقع افتتاح جلسه‌دادرسی‌میتواند برای‌خودوکیل‌مدافعی انتخاب ومعرفی نماید .

ب ـ احضاریه لااقل ۲۴ساعت قبل‌از انعقاد دیوان‌حرب فرستاده میشود و باید شامل نکات مشروحه پائین‌باشد :

۱ـ حکم تشکیل‌دیوان‌حرب .

۲ ـ موضوع جنحه و جنایتی‌که شخص متهم برای آن تعقیب میشود

۳ ـ نص قانونی‌که شامل او میگردد .

٤ ـ نام‌گواههائی‌که دادستان بگواهی آنان استناد مینماید .

۵ ـ نام وکیل مدافعی‌که از طرف دادگاه برای متهم تعیین شده است .

مادهٔ ۲۴۵ ـ وکیل مدافع ازتاریخ ابلاغ احضاریه میتواند با متهم‌ملاقات وپرونده مربوطه را بدون اینکه ازدادگاه خارج‌نماید مطالعه ویادداشتهائیکه‌برای دفاع لازم میداند تهیه نماید .

مادهٔ ۲۴۶ ـ دیوان‌حرب‌درروز مقرر انعقاد یافته برطبق مندرجات مواد ۱۹۰ تا۱۹٤ این‌قانون شروع به دادرسی مینماید .

مادهٔ ۲۴۷ ـ متهم حق دارد بدون رعایت هیچ ترتیباتی و بدون اینکه قبلا احضاریه بعنوان‌گواهها صادر شده باشد استماع‌گواهی‌گواههائی‌راکه درجلسه دادگاه حضور دارند وقبل از افتتاح جلسه نام آنهارا بدادستان داده است برله خود درخواست نماید .

مادهٔ ۲۴۸ ـ در تعیین کیفر برای متهم یا تبرئه او رأی اکثریت مناط اعتبار است .

مادهٔ ۲۴۹ - احکام دیوانهای‌حرب‌زمان‌جنگ درظرف ۴۸ساعت ازتاریخ اعلام رأی قابل تجدید نظر میباشد مگراینکه این‌حق بموجب مادهٔ ۱۱۴ از متهم سلب شده باشد .

مادهٔ ۲۵۰ - درنواحی نظامی که بحال‌جنگ‌باشندهمچنین درنقاطیکه بحال حکومت نظامی میباشند دیوان‌حرب‌نسبت‌بکلیه جنحه وجنایاتیکه درجلسه دادگاه واقع میشود باید فوراً رسیدگی وحکم صادر نماید اگرچه مرتکبین‌آن از تابعین دادگاه نظامی نباشند .

فصل دوم

آئین‌دادرسی دردیوانهای تجدیدنظرزمان جنگ ونقاطیکه بحال حکومت نظامی میباشند

مادهٔ ۲۵۱ - درخواست تجدیدنظربارعایت‌مادهٔ ۲۴۹ بایستی‌بدفتردیوان‌حرب ویابدفتر فرماندهی‌که امربدادرسی داده‌است تسلیم‌گرددتاازطرف فرمانده‌مربوطه ضمن‌پرونده امربدیوان تجدید نظرزمان جنگ احاله شود .

مادهٔ ۲۵۲ -درخواست تجدید نظر موجب توقیف اجراءِ حکم دادگاه بدوی خواهد بود .

مادهٔ ۲۵۳ - دردیوانهای تجدیدنظرزمان‌جنگ‌ونقاطیکه‌بحال‌حکومت‌نظامی میباشند همان‌اصول ومقرراتی‌که برای دیوانهای تجدید نظرزمان صلح مقرراست مجری‌خواهد بودولی‌مهلتی‌که برای‌مراجعه به‌پرونده‌وتهیه لوایح‌ویادداشتها مطابق مادهٔ۲۲۶ مقرراست ازدوتاپنج روزخواهد بود .

باب چهارم

آئین‌دادرسی دردادگاههای انضباطی اردوها

مادهٔ ۲۵۴ - دادگاههای انضباطی اردوها بارعایت مادهٔ ۱۲۰ این قانون بموضوعاتی‌که ازطرف مقامات نظامی ارجاع ویااز طرف شاکیان و متضررین

مستقیماً شکایت‌شده رسیدگی مینماید ودر موارد بزه‌های مشهود که در صلاحیت دادگاه انضباطی است دادگاه نامبرده رأساً رسیدگی مینماید .

مادهٔ۲۵۵ - دادرسی‌متهمین دردادگاه‌انضباطی اردوهابطور علنی بعمل میآید.

مادهٔ۲۵۶ - دردادگاه انضباطی‌متهم‌شخصاً ازخود دفاع میکند .

مادهٔ۲۵۷ - در دادگاه انضباطی چنانچه اقامه دعوی از طرف خواهان خصوصی بعمل‌آمده باشد دادگاه پس‌از شنیدن اظهارات خواهان خصوصی و گواههای قضیه (هرگاه‌گواهی دربین باشد) مدافعات متهم را استماع نموده و حکم خواهدداد .

مادهٔ۲۵۸-حکم دادگاه انضباطی باید موجه ومدلل بوده و بامضاء ضابط نظامی ومنشی برسدوپس‌ازآن قابل اجرا میباشد .

باب پنجم
ترتیب‌صدوراحکام غیابی وتفکیك دادرسی

مادهٔ۲۵۹ - هرگاه‌پس‌ازاقامه دعوی‌برشخصی که‌متهم‌بارتکاب‌بزهی‌میباشد متهم‌فرارنموده یامحل اقامت‌اومعلوم نبوده‌وبرای‌روزمقررحاضرنشوددیوان‌حرب بدادرسی غیابی بطریقی که درمادهٔ۲۶۰ مقرراست اقدام مینماید .

مادهٔ۲۶۰ - درمورد ماده‌قبل‌رئیس‌دیوان‌حرب‌احضاریه بنام‌متهم فراری یا مجهول‌المکان صادروباتصریح بزه‌منتسب‌قید مینماید که‌متهم‌بایددرظرف دوماه از تاریخ انتشار احضاریه در مطبوعات نزد رئیس دیوان‌حرب حاضر شده‌وخود را معرفی نمایدوالاحکم غیابی‌نسبت باوصادر خواهد شد .

احضاریه‌بترتیبی که‌درمادهٔ۱۴۶ این‌قانون‌مقررشده است‌چاپ‌ومنتشرمیشود.

مادهٔ۲۶۱ - پس‌از انقضاء مدت‌مقررچنانچه متهم حاضر نشوددیوان‌حرب بدادرسی غیابی شروع مینماید بدین ترتیب که از طرف دادگاه وکیل مدافعی با

رعایت مادهٔ ۱۸۲ برای متهم غایب تعیین و پس از آن مطابق اصولی که برای دادرسی در دیوان‌حرب مقرراست رسیدگی شده وحکم مقتضی صادرخواهد شد.

مادهٔ۲۶۲ - خلاصه حکم‌غیابی دادگاه هرگاه مبنی برمحکومیت‌متهم‌باشد بایستی دریکی ازجرایدکثیرالانتشار مقر دادگاه ومجله رسمی وزارت‌دادگستری منتشر گردد .

مادهٔ۲۶۳ - اگر محکوم غایب قبل‌از حصول مرورزمان قانونی دستگیر یا شخصاً حاضر شود حق دارد در ظرف پنج روز ازتاریخ اعلام حکم‌غیابی نسبت بحکم نامبرده در دادگاهی که حکم را صادر نموده است اعتراض کند ودر این صورت دادگاه‌مطابق‌اصولی که برای‌رسیدگی حضوری‌مقرر است‌مجدداًرسیدگی نموده وحکم خواهد داد وهرگاه درظرف مدت مقرر اعتراض نکندحکم‌صادره حضوری محسوب ولی در هر حال حق درخواست تجدیدنظر محکوم طبق ماده ۲۱۹ ازتاریخ انقضاء مدت پنج‌روز مقرر دراین‌ماده محفوظ خواهدبود .

تبصره - پس ازاعتراض بر حکم غیابی از طرف محکوم غایب چنانچه مجدداً برای رسیدگی‌حاضر نشودحکمی که‌ازدادگاه صادر میگرددحکم‌حضوری محسوب خواهد بود .

مادهٔ۲۶۴ - هرگاه محکوم غایب پس از حضور واعتراض برحکم غیابی در دیوان حرب تبرئه حاصل نموده وحکم برائت قطعی شود مفاد حکم برائت او نیز بهمان‌ترتیبی که درمادهٔ ۲۶۲ مقرر شده است‌منتشر میشود .

مادهٔ۲۶۵ - درصورتیکه متهم غایب شریك یا معاونی داشته‌باشد غیبت‌متهم مانع از تعقیب دادرسی نسبت‌به‌شریك یا معاون اونخواهدبود ودادرسی شرکاء یا معاونین بزه بطریق عادی وبارعایت ماده بعد بعمل میآید .

مادهٔ۲۶۶ - هرگاه چندنفر در امری متهم بوده ومورد تعقیب‌واقع وبعضی

متهمین غایب ومجهول المکان یا فراری باشند دادگاه نسبت به متهمین حاضر رسیدگی حضوری بعمل آورده ونسبت به‌متهمین غایب مطابق مواد قبل اقدام خواهد نمود .

مادهٔ۲۶۷ - هرگاه یك یاچندنفر ازمتهمین بیك بزه بعلت مرضی که‌مطابق گواهی پزشك رسمی معالجه‌آن طولانی ومانع از حضور در دادگاه باشد نتوانند در دادگاه حاضر شوند ومتهم یا متهمین دیگر بهمان‌بزه درحال بازداشت‌باشند دادرسی تفکیك شده نسبت به‌بیمار موقتاً موقوف ونسبت بسایرین رسیدگی‌وحکم مقتضی صادر میشود .

باب ششم

درخواست رسیدگی فرجامی

مادهٔ۲۶۸ - ازاحکام دیوان تجدیدنظر هرگاه‌موضوع اتهام‌مربوط بمسائل نظامی وتکالیف نظامی نباشد با تصویب بزرگ ارتشتاران فرمانده میتوان فقط برای یك‌نوبت درخواست رسیدگی فرجامی‌نمود .

مادهٔ۲۶۹ - موارد درخواست رسیدگی‌فرجامی بشرح پائین است :

۱ ـ درصورت نقض قوانین موضوعه راجع ببزه و کیفرآن .

۲ ـ در موارد عدم رعایت اصول وقوانین دادرسی کیفری‌درصورتیکه‌عدم رعایت قوانین مذکور باندازهٔ اهمیت داشته‌باشدکه درحکم دادگاه مؤثر بوده و آنرا از اعتبارحکم قانونی بیاندازد .

مادهٔ۲۷۰ - اشخاص نامبرده‌پائین حق‌درخواست رسیدگی‌فرجامی‌دارند :

۱ ـ محکوم‌علیه کیفری .

۲ ـ دادستان ارتش .

مادهٔ ۲۷۱ ـ درخواست رسیدگی فرجامی بارعایت‌شرایط مذکوره درمواد قبل بدفتر اداره‌دادرسی ارتش و یابدفتر دادگاهی که حکم را صادر نموده است داده میشودتابوسیله اداره‌دادرسی ارتش به‌پیوست پرونده مربوطه بدفتردیوان کشور فرستاده شود .

مادهٔ ۲۷۲ ـ مهلت‌درخواست رسیدگی فرجامی ده روزاست وابتدای آن‌از تاریخ اعلام رأی دادگاه‌محسوب میشود .

مادهٔ ۲۷۳ ـ هریك‌ازاصحاب دعوی که درخواست رسیدگی فرجامی‌مینماید بایستی تمام‌دلائل حقانیت خود راکتباً توضیح داده‌وبطریقی که در مادهٔ ۲۷۱ قید شده‌است تقدیم دارد وبایستی مبانی قانونی ومورد شکایت توضیح شده و تصریح شود که ازچه‌جهت‌درخواست رسیدگی‌فرجامی بعمل آمده وحکم فرجام خواسته شده ازکدام دادگاه ودرچه‌تاریخی‌صادر گردیده است .

مادهٔ ۲۷۴ ـ پس‌از وصول دادخواست فرجامی بدفتر دیوان کشور مطابق ترتیبی که درقانون آئین‌دادرسی کیفری مقررشده است رفتارخواهد شد .

مادهٔ ۲۷۵ ـ درصورتیکه‌دیوان کشور حکم فرجام‌خواسته شده‌رانقض‌نماید بدون داخل شدن بماهیت دعوی موضوع رابدادگاه‌دیگری که‌درعرض‌دادگاهی که‌حکم منقوض را داده‌است باشد ارجاع خواهدنمود .

مادهٔ ۲۷۶ ـ درصورت نقض حکم وارجاع بدادگاه دیگر حکمی که در رسیدگی ثانوی ازآن دادگاه(دیوان تجدیدنظر) صادرمیشودقطعی ولازم‌الاجراء خواهد بود .

مادهٔ ۲۷۷ ـ درمواردیکه بین‌دادگاههای نظامی ودادگاههای دادگستری یا بین‌بازپرس‌های نظامی‌وبازپرسهای دادگستری راجع بصلاحیت اختلاف عقیده حاصل شود رفع‌اختلاف وتشخیص‌صلاحیت بادیوان کشور خواهدبود .

مادهٔ۲۷۸ - درمورد ماده قبل دیوان‌کشور درصورت احتیاج توضیحات لازم از اداره‌دادرسی ارتش خواسته وپس از رسیدگی رأی مقتضی صادرمینماید.

باب هفتم
درخواست اعاده دادرسی

مادهٔ۲۷۹ - درموارد مشروحه‌پائین ممکن است نسبت‌باحکام‌قطعی‌دیوانهای حرب وتجدیدنظر بنفع شخص محکوم درخواست اعاده دادرسی‌نمود :

۱ - وقتیکه‌پس از محکومیت شخصی بعلت جنحه یاجنایت شخص‌دیگری هم باتهام همان جنحه یاجنایت محکوم‌گردد و تناقض بین‌این دومحکومیت‌دلیل بربرائت یکی از محکومین باشد .

۲ - هرگاه شخصی باتهام ارتکاب قتلی محکوم‌شده باشد وبعدمعلوم شود کسیکه مقتول فرض شده زنده‌است .

۳ـ هرگاه دردادگاه صالحه ثابت شودکه اسنادیاگواهی گواه‌هاکه‌مدرك حکم محکومیت بوده ساختگی یاکذب بوده است .

٤ - درصورتیکه پس‌از محکومیت امری رخ‌داده یاکشف‌شود ویااسنادی ارائه گرددکه دراثناء دادرسی مجهول بوده و برطبق آنها بی‌تقصیری محکوم باثبات برسد .

مادهٔ۲۸۰ - اشخاصیکه حق درخواست اعاده دادرسی را دارند بشرح پائین میباشند :

۱ - شخص محکوم و درصورت فوت او ورثه یااشخاصیکه از طرف او مأموریت مخصوص داشته‌اند بطریقی که درآئین‌دادرسی کیفری‌مقرر است .

۲ـ دادستان ارتش رأساً ویا برحسب امربزرگ ارتشتاران فرمانده .

مادهٔ ۲۸۱ ـ درخواست اعـاده دادرسی پس از تصویب بزرگ ارتشتاران فرمانده بدیوان کشور داده میشود و دیوان نامبرده درخواست و مدارك مربوطه پیوست به‌آنرا مورد رسیدگی قرارداده هرگاه درخواست اعاده دادرسی رانظر بدلائل و اوضاع‌واحوال موجه دانست قراری‌مبنی برقبول درخواست اعاده دادرسی صادر ورسیدگی موضوع را بدادگاه نظامی دیگری غیرازدادگاه اول ارجاع خواهد نمود و رسیدگی ثانوی تابع همان مقررات و اصولیست که برای دادرسی امور کیفری مقرراست .

مادهٔ ۲۸۲ - درصورتیکه دیوان کشوردرخواست اعاده دادرسی را موجه و قانونی تشخیص ندهد قراررد درخواست را صادرخواهد نمود .

باب هشتم

مقررات عمومی

مادهٔ ۲۸۳ ـ درموقع انحلال دیوانهای حرب منعقده درنواحی نظامی که‌در حال جنگ یاحکومت نظامی بوده‌اند قضایائی که‌تحت‌رسیدگی باشد به‌دیوانهای حرب ناحیه‌ای که‌ازطرف بزرگ ارتشتاران فرمانده معین میشود احالـه میگردد همچنین درصورتیکه درنقاط مذکوره فـوق دیوان تجدید نظـری موجود بوده و منحل گردد قضایای‌مطروحه دردیوان مذکوربدیوان تجدید نظرمرکزاحاله‌میشود.

مادهٔ ۲۸۴ - کلیه اخطارواحضار وابلاغ راجع به متهمین یا گواهها بدون پرداخت هزینه توسط مأمورین امنیه یا سایرمأمورین مربوطه دولتی بعمل‌میآید .

مادهٔ ۲۸۵ ـ هرگاه پس ازانجام تحقیقات مقدماتی تشخیص داده شود که ثبوت‌تقصیریا عدم‌تقصیرمتهم‌منوط‌است‌بمسائلی که دادرسی وثبوت‌آن‌ازخصایص دادگاههای حقوقی است (مثل حق مالکیت وامثال‌آن) امر کیفری تعقیب‌نمیشود وهرگاه تعقیب شده باشد بانتظارصدورحکم قطعی ازدادگاه حقوقی معلق‌میماند

درمورد این‌ماده بازپرس قرارانـاطه صادروبطوریکه درقانون آئین دادرسی کیفری مقرراست عمل خواهد نمود .

مادهٔ۲۸۶ - درمواردیکه متهم بموجب قراربازپرس یـا رأی قطعی دادگاه تبرئه شود خواهان خصوصی هرگاه بخواهد میتواند برای مطالبه ضررروزیان‌خود بدادگاه حقوقی مراجعه نماید .

مادهٔ۲۸۷ - هرگاه بازپرسها یـا دادستانها ویـا دادگاهها درقسمت آئیـن دادرسی با اشکالات یا مواردیکه دراین قانون پیش‌بینی نشده است مواجه شوند مطابق مقررات قانون آئین دادرسی کیفری عمل خواهند نمود .

کتاب چهارم
جنحه وجنایات وکیفر آن

باب اول
درکیفرواثرات آن

مادهٔ۲۸۸ - کیفرهائیکه درمورد جنایت ممکن است ازطـرف دادگاههای نظامی اعمال‌گردد بشرح پائین است :

اعدام .

حبس دائم باکار .

حبس موقت باکار .

حبس مجرد .

خلع درجات وعلائم نظامی .

مادهٔ۲۸۹ - کیفرهائیکه درمورد جنحه اعمال میشود بشرح پائین‌است:

اخراج از خدمت .

حبس عادی .

حبس با خدمت درصورت تبدیل (رجوع بمادهٔ ۴۲۱) .

کیفر نقدی .

مادهٔ ۲۹۰ - وقتیکه دادگاههای نظامی حکم اعدام یك شخص نظامی را برطبق قانون صادر مینمایند همین‌حکم مستلزم خلع درجات وعلائم نظامی‌محکوم نیزخواهد بود .

مادهٔ ۲۹۱ - مدت حبس موقت باکار از سه تا پانزده سال است .

مادهٔ ۲۹۲ - مدت حبس مجرد ازدوتا ده سال است .

مادهٔ ۲۹۳ - کیفرهای مذکور دردوماده فوق علاوه براثرات مقرره در قانون کیفر عمومی مستلزم خلع درجات وعلائم نظامی محکوم نیزخواهد بود .

مادهٔ ۲۹۴ - هرنظامی که خواه بعنوان کیفراصلی وخواه درنتیجه محکومیت بکیفری غیر ازاعدام باید خلع درجه شود مقابل‌عده‌ای که بااسلحه صف کشیده‌اند اعزام میگردد وپس ازخواندن حکم محکومیت فرمانده عده عبارت پائین را بـه محکوم با ذکر نام خطاب میکند :

«........ توچون شرافت نظامی‌خودرا ازدست داده‌ای بحکم قانون ازاین تاریخ از درجات و علائم نظامی خلع میشوی » .

بلادرنگ کلیه علامات نظامی ونشانها وسردوشیهای‌محکوم رادرمقابل‌عده میکنند و اگر افسر باشد شمشیر او راگرفته بزمین پرتاب میکنند .

مادهٔ ۲۹۵ - درمورد نظامیانیکه محکوم به‌اعدام میشوند قبل از اجراء حکم بدون انجام تشریفات مذکوردرماده قبل‌خلع درجه وعلائم نظامی آنها درزندان با کندن علامات و ممیزات نظامی بعمل میآید .

مادهٔ۲۹۶ ـ کسی که بموجب حکم دادگـاه نظامی محکوم بـه اعدام شود تیرباران میگردد .

مادهٔ۲۹۷ ـ خلع درجه وعلائم نظامی متضمن عواقب مشروحه پائین است:

۱ـ محرومیت ازدرجه وحق‌استعمال علائم آن ولباس نظامی وکلیه نشانها و امتیازات .

۲ـ محرومیت از حق استخدام درارتش مطلقا و بهرعنوانیکه باشد و سایر محرومیت‌هائیکه درمادهٔ۱۵ قانون کیفر عمومی مقرراست .

۳ـ محرومیت از حقوق بازنشستگی .

مادهٔ۲۹۸ ـ حبس مجردوحبس باکار مطلقاً وحبس‌عادی درصورتیکه زائد بریکسال باشد مستلزم اخراج ازخدمت نظام خواهد بود .

مادهٔ۲۹۹ ـ حکم مـاده قبل شامل افـراد نظام وظیفه نبوده و هر سرباز و درجه‌دار نظام وظیفه‌که بـه یکسال یـا بیش از یکسال حبس عادی محکوم شود باید پس از اجرای‌کیفر باقیمانده خدمت زیر پرچم خود را مطابق قانون نظام وظیفه انجام دهد .

مادهٔ۳۰۰ ـ افسران وظیفه درصورتیکه به‌حبس بیش‌ازیکسال محکوم شوند از درجه افسری خلع و بقیه مراحل خدمتی را بعد از اجراء کیفرمثل سرباز عادی انجام خواهند داد .

مادهٔ۳۰۱ ـ افسران وظیفه احتیاط که در دادگاههای عمومی به‌بیش ازیك سال حبس محکوم‌گردند از درجه افسری احتیاط خلع ودرمراحل بعدی خدمت وظیفه مثل‌سربازعادی انجام خدمت خواهند نمود. درمورد این‌ماده دادستانهای دادگـاههای عمومی مراتب رابوسیله وزارت دادگستری بوزارت جنگ اطلاع خواهند داد .

مادهٔ۳۰۲ - اخراج ازخدمت ارتش مستلزم محرومیت ازدرجه یارتبه مربوطه وحق استعمال علامات ممیزه آن ولباس نظامی وکلیه‌نشانها وامتیازات است - افسر محکوم باخراج ازحقوق بازنشستگی محروم میباشد.

مادهٔ۳۰۳ - حداقل مدت حبس عادی یکماه وحداکثر آن سه سال است.

مادهٔ۳۰۴ - حد اقل حبس باخدمت پنج‌روز وحد اکثر آن یکسال است.

مادهٔ۳۰۵ - درمواردی که بموجب‌قوانین کیفری کیفرنقدی معین شده‌است دادگاههای نظامی درصورت اقتضاء ونظربعدم توانائی شخص محکوم میتوانند کیفر نقدی‌را بحبس عادی‌ازقرار هرده ریال یکروز تبدیل نمایند ولی‌درهرحال مدت آن ازدوسال نبایدتجاوز کند.

مادهٔ۳۰۶ - هرگاه‌اشخاص‌غیرنظامی جنحه یاجنایتی را مرتکب‌شده‌باشند که درقانون کیفر عمومی پیش بینی نشده‌است بکیفرهائی که‌دراین‌قانون‌مقرراست محکوم‌میشوند لیکن کیفرهای نظامی درحق این‌اشخاص بترتیب پائین تبدیل میگردد:

۱- خلع درجات وعلائم‌نظامی بمحرومیت ازحقوق اجتماعی.

۲- اخراج ازخدمت وحبس عادی بحبس تأدیبی‌ازهشت‌روز تاسه‌سال.

مادهٔ۳۰۷ - درمورد اشخاصیکه بسن بلوغ نرسیده ودراثر ارتکاب بزهی قانوناً باید دردادگاههای نظامی دادرسی‌شوند بطریق‌پائین عمل میشود:

الف - هرگاه بیش ازدوازده‌سال‌داشته ولی‌بسن ۱۵ سال‌تمام‌نرسیده‌باشند فقط به‌ده الی‌پنجاه ضربه‌شلاق‌محکوم میشوند ولی دریک‌روز زیاده‌ازده ودردو روز متوالی زیاده ازپانزده شلاق نباید زده‌شود.

ب - هرگاه‌سن آنها بیش‌ازپانزده‌سال‌تمام‌بوده‌ولی بهیجده‌سال‌تمام‌نرسیده

باشند چنانچه مرتکب جنایتی شوند کیفر آنها حبس در دارالتأدیب است در مدتی که زاید بر پنج سال نباشد و اگر مرتکب جنحه شوند کیفر آنها کمتر از نصف حداقل و زیادتر از نصف حداعلای کیفر مرتکب همان جنحه نخواهد بود .

مادهٔ ۳۰۸ ـ بدو تاریخ اجرای کیفرهای معینه از طرف دادگاههای نظامی از روز قطعیت حکم است .

مادهٔ ۳۰۹ ـ اگر متهم قبل از محکومیت موقتاً بازداشت شده باشد تمام مدت بازداشت قبلی او از مدت محکومیت کسر میشود .

باب دوم

درجنحه وجنایت و کیفر آن

فصل اول

خیانت ـ جاسوسی ـ تحریك بخیانت

مادهٔ ۳۱۰ ـ هر نظامی اعم از اینکه تبعه ایران بوده یا تبعه خارجه و در خدمت ارتش ایران باشد و بر علیه ایران حمل سلاح نماید اعدام میشود .

هر اسیر جنگی که پس از مرخصی خلف عهد نموده و مسلحاً دستگیر شود محکوم باعدام است .

مادهٔ ۳۱۱ ـ نظامیان مشروحه پائین محکوم باعدام میشوند :

۱ـ هر نظامی که عده تحت فرماندهی خود یا قلعه و مکانیکه حفاظت آن بمسئولیت او سپرده شده باشد یا ذخیره و تخشائی و آذوقه و مهمات ارتش یا نقشه جات قلاع و امکنه و بنادر یا اسم شناسائی وعبور یا اسرار راجعه بعملیات نظامی یا مذاکرات نظامی یا سیاسی را بدشمن یا بنفع دشمن تسلیم یا افشاء نماید .

۲ـ هر نظامی که برای انجام مقاصد دشمن با او تبانی نماید .

۳ـ هر نظامی که داخل در توطئه شود برای اینکه فرمانده یك مکان محصور را

مجبور نمایدکه بنحوی از انحاء تسلیم دشمن گردد .

٤ ـ هر نظامی که در مقابل دشمن افرادرا تشویق بفرار کرده یا باعث‌تفرقه آنهابشود .

مادهٔ ۳۱۲ ـ هرکسیکه نظامیان را بالحاق بدشمنان و یـاغیان یا بارتش متمرد اغوا و تشویق کند و یا عمداً وسائل تسهیل الحاق آنهـا را فراهم آورد یا برای دولتی که با ایران داخل جنگ است جمع آوری استعداد نمـاید محرك بخیانت شمرده شده ومحکوم باعدام است .

مادهٔ ۳۱۳ ـ اشخاص مشروحه پائین‌جاسوس شناخته شده باعدام‌محکوم میشوند :

۱ ـ هرکسیکه برای بدست‌آوردن اسناد یا اطلاعاتی بنفع دشمن‌بیك قلعه یا مکان مستحکم یا پاسگاه یا هربنگاه نظامی یا استحکامات و اردوگـاهها یا منزلگاههای ارتش داخل شده‌باشد .

۲ ـ هرکس که برای‌دشمن‌اسناد یااطلاعاتی بدست آوردکه ممکن است نسبت بعملیات ارتش یا نسبت بتأمین قلاع یا امکنه مستحکم یاپاسگاهها یا بنگاههای نظامی مضرباشد .

۳ ـ هرکس که جاسوسان یا افراد دشمن را که برای اکتشاف مـأمور شده باشند عمداً مخفی نموده یاسبب اختفاء آنهاگردد .

٤ ـ هرکسی که اسرار نظامی یا سیاسی یا مفاتیح رمزرا برخلاف مصالح کشور باجنبی تسلیم نماید .

مادهٔ ۳۱۴ ـ هر دشمنی که بطور ناشناس بیکی از محلهای مذکوره در ماده فوق داخل‌شود محکوم باعدام است .

مادهٔ ۳۱۵ ـ درکلیه موارد مذکور در دوماده قبل چنانچه بزهکار نظامی

باشد بخلع درجات وعلائم نظامی نیز محکوم میشود .

فصل دوم
سوء قصد نسبت بحیات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی یا والاحضرت همایون ولایتعهد

مادهٔ ۳۱۶ - هر کسی که نسبت بحیات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی یا والاحضرت همایون‌ولایتعهد سوء قصد نماید پس‌از دادرسی وثبوت‌بزه‌محکوم باعدام است .

مادهٔ ۳۱۷ - هر کسیکه مرتکب سوء قصدی شود که منظور از آن خواه بهمزدن اساس حکومت یا ترتیب وراثت تخت‌وتاج وخواه تحریص مردم بمسلح شدن برضد قدرت سلطنت‌باشد محکوم باعدام است .

مادهٔ ۳۱۸ - در دومورد پائین عمل مرتکب سوء قصد شناخته میشود:

۱ - در صورتیکه شروع باجراء شده ولی بواسطه موانع خارجی که اراده فاعل‌درآن مدخلیت نداشته قصدش معلق یا بی‌اثربماند .

۲- درصورتیکه تهیه‌مقدمات‌باندازه‌ای‌باشد که قصد جنایت ازناحیه‌مرتکب محرز ومسلم‌گردد .

مادهٔ ۳۱۹ - هرگاه اشخاصی مرتکب‌توطئه‌شوند که منظور ازآن‌جنایات مذکور درمواد ۳۱۶ و۳۱۷ این‌قانون باشد درصورتیکه برای تهیه‌مقدمات جنایت امری‌را انجام یاشروع کرده‌باشند محکوم باعدام‌میشوند .

مادهٔ ۳۲۰ - توطئه وقتی تحقق‌پیدامیکند که تصمیم انجام‌عمل دراثر تبانی بین دونفریابیشتر اتخاذ شده‌باشد .

فصل سوم
جنحه و جنایت برخلاف تکالیف نظامی

مادهٔ ۳۲۱ - هر حاکم نظامی‌یافرماندهی که‌بدون‌صرف‌تمام‌وسائل‌دفاعیه

که بهاختیار خود داشته است وقبل ازانجام آنچهراکه وظیفه وشرافت نظامی او ایجاب میکرده است بنحوی ازانحاء قلعه یا استحکامی راکه بهاوسپرده‌شده‌است بهدشمن تسلیم نمایدمحکوم باعدام است .

مادهٔ ۳۲۲ - هر فرمانده قسمت نظامی که در خارج از قلاع واستحکامات نظامی با دشمن قرارداد تسلیم منعقد نمایدبه کیفرهای مشروحهٔ پائین محکوم میشود :

۱ ـ هرگاه تصمیم متخذه موجب خلع سلاح عده او شودوبدون انجام آنچه راکه وظیفه وشرافت نظامی او ایجاب میکرده قرارداد تسلیم منعقد کرده باشد محکوم باعدام میشود .

۲ ـ در سایر موارد بر حسب اهمیت موضوع محکوم بحبس موقت یادائم با کار است .

مادهٔ ۳۲۳ - کیفر هرنظامی که نگهبان سوار یا پیاده بوده وپاسگاه خود را بدون اجازه ودستور مافوق ترك نماید بقرار پائین است:

۱ ـ هرگاه درمقابل دشمن یایاغیان مسلح باشد محکوم باعدام است .

۲ ـ اگردرغیر موردمذکورفوق درناحیه‌ای باشد که بحال جنگ یاحکومت نظامی است محکوم بدو الی پنج سال حبس باکار است .

۳ ـ درسایر موارد بهدوماه الی یکسال حبس عادی محکوم میگردد .

مادهٔ ۳۲۴ - هرنظامی که درموقع نگهبانی یا پاسبانی در حال خواب دیده شود بشرح پائین محکوم میگردد :

۱ ـ هرگاه درمقابل دشمن ویاغیان مسلح باشدازدوالی پنج سال حبس باکار.

۲ ـ اگر درغیر موردمذکورفوق درناحیه‌ای باشد که بحال جنگ یا حکومت نظامی است از شش ماه تا دوسال حبس عادی .

۳ ـ در سایر موارد از یك الی ششماه حبس عادی .

مادهٔ ۳۲۵ - هرنظامی که پاسگاه خود را ترك کند بقرار پائین محکوم میشود:

۱ ـ هرگاه در مقابل دشمن یا یاغیان مسلح باشد باعدام .

۲ ـ اگر بغیر از مورد منظور درفوق درنقاطی که بحال جنگ وحکومت نظامی باشد به‌یك الی سه‌سال حبس عادی .

۳ ـ در سایرموارد ازدو تا ششماه حبس باخدمت واگر مقصر رئیس پاسگاه باشد به‌حداکثر مجازات محکوم میشود .

مادهٔ ۳۲۶ - در اثناءِ جنگ خواه‌دراردوها وخواه‌درنواحی که‌تحت‌حکومت نظامی باشد هرنظامی که موقع شیپورحاضرباش یاآشوب در پاسگاه خود بدون عذر موجه حاضر نشود به‌شش‌ماه تا یکسال حبس عادی محکوم است اگر مقصر افسرباشدکیفر او اخراج ازخدمت ویك‌الی سه‌سال حبس عادی‌است .

مادهٔ ۳۲۷ - مقررات مواد ۱۱۸ و۱۱۹ و ۱۲۱ و۱۲۲ و۱۲۳ و ۱۲٤ قانون کیفر عمومی درباره نظامیانیکه اسراءِ جنگی یا اشخاص دیگرراکه‌برای‌حبس‌یا بازداشت به‌آنها سپرده باشند فراردهندیاموجبات فرار آنها را تسهیل یا فراهم کنند یا درصورت فرارآنها رامخفی نمایند نیز مجری‌خواهدبود .

فصل چهارم

شورش ـ الغاء دستور ـ تعرض نسبت به‌نگهبان ـ توهین ـ تمرد

مادهٔ ۳۲۸ - اشخاص مشروحه پائین شورش کننده محسوب میشوند :

۱ ـ نظامیان مسلحی که عده‌آنها لااقل چهار نفر بوده واز روی تبانی و توطئه از اطاعت اوامر رؤسا خود سرپیچی نموده و برخلاف اوامر رؤساءِ خود رفتار نمایند .

۲ ـ نظامیانی که عده‌آنها لااقل‌هشت‌نفربوده‌وبوسیله استعمال‌اسلحه‌شروع

به‌تعدیات وتجاوزاتی نسبت‌بمردم بنمایند وازفرمان مافوق خودکه مشعربر تفرقه یااطاعت امرباشد سرپیچی کنند .

درتمام مواردمذکور دراین ماده رؤساء ومحرکین شورش محکوم باعدام وسایرمقصرین به‌پنج‌تاده‌سال حبس‌باکار محکوم میشوند .

درمورد مذکور دربند۲این ماده‌اگرمقصرین بدون استعمال اسلحه مرتکب تعدی وتجاوزبشوند بحبس‌باکار ازپنج‌تاده سال محکوم میشوند .

مادهٔ۳۲۹ ـ هرنظامی که ازامرحرکت‌بطرف‌دشمن یاانجام سایر خدماتیکه درمقابل دشمن‌یا یاغیان مسلح‌ازطرف مافوق‌باو ارجاع شده‌امتناع‌ودستوررالغو کندمحکوم باعدام است .

اگرخارج ازمورد مذکوردر فوق‌نافرمانی‌درناحیه‌ای‌باشدکه بحال جنگ یاحکومت نظامی استکیفرمرتکب ازپنج تاده سال‌حبس باکاراست .

درسایرمواردکیفر مرتکب حبس‌عادی ازیک‌تادوسال است .

مادهٔ۳۳۰ ـ هرنظامی که‌درغیر موارد مذکوره در ماده قبل درضمن انجام اوامروتکالیف نظامی خوددستورالعملی راالغونموده ومخالف مقررات‌آن رفتار کندبکیفرهای مشروحه پائین محکوم میشود :

الف ـ هرگاه‌الغاء دستوردرمقابل‌دشمن‌یایاغیان‌مسلح‌باشد مرتکب‌محکوم بحبس موقت باکاراز دوسال تاده‌سال خواهد شد .

ب ـ هرگاه دستوریکه لغو شده‌مربوط بتکالیف نظامی و فرماندهی غیراز مورد مذکور دربند(الف) باشدمرتکب برحسب موردبحبس عادی ازدوماه تاسه سال محکوم میشود .

ج ـ هرگاه الغاء دستور مربوط به‌مقررات اداری ودفتری وانضباطی‌باشد مطابق مادهٔ۴۱۹ این‌قانون (راجع به‌تنبیه انضباطی)رفتارخواهد شد .

تبصره - درصورتیکه درضمن الغاء دستور بزه دیگری که کیفر آن قانوناً شدیدتراست واقع شودکیفربزه اشدتعیین خواهدشد .

مادۀ ۳۳۱ - هرکسیکه نسبت به نگهبان سوار یاپیاده مسلحاً صدمه‌ای برساند محکوم باعدام است واگر بزه‌بدون اسلحه توسط یکنفر نظامی وبمعیت یك‌یاچند نفر دیگراعم ازنظامی یاغیرنظامی واقع شودکیفر مرتکب ازپنج تاده‌سال حبس باکار است .

اگربزه توسط یکنفر نظامی غیرمسلح منفرداً بعمل آمده باشدکیفرآن حبس عادی ازیك‌تاسه‌سال خواهد بود .

هرکس که نسبت به نگهبان سوار یاپیاده باشاره یاحرف یا تهدید اهانت واردآورد برحسب مورد محکوم بحبس‌عادی ازیکماه تایکسال خواهدبود.

مادۀ ۳۳۲ - هرنظامی که مافوق خودرا چه‌درحین اجرای‌خدمت‌وچه بسبب آن ازروی تهیه وتصمیم یاازراه‌کمین کتك بزندمحکوم به‌سه‌تا پانزده سال‌حبس باکار است .

چنانچه ارتکاب نه‌درحین اجرای خدمت ونه‌بسبب‌آن واقع‌شده باشدمقصر اگرافسرباشد بششماه تادوسال حبس‌عادی واخراج ازخدمت محکوم میشود .

واگراستواریاگروهبان‌یاسرجوخه یاتابین‌باشدازیك تاپنج‌سال‌حبس‌باکار.

مادۀ ۳۳۳ - هرنظامی که‌درحین‌خدمت زیر پرچم بمافوق خود عمداً بوسیله اسلحه سردیاگرم‌صدمه بدنی‌واردآورد محکوم‌بسه‌تاپانزده سال‌حبس‌باکاراست .

مادۀ ۳۳۴ - هرنظامی که درحین‌اجرای‌خدمت‌یابسبب آن‌نسبت‌بمافوق خود بنحوی ازانحاء باتهیه وتصمیم اهانت وارد آورد واهانت وارده واضح وصریح باشد مرتکب هرگاه افسرباشد برحسب موردباخراج ازخدمت واز ششماه تاسه سال‌حبس عادی یایکی‌ازاین دو کیفر محکوم میشود .

واگراستواریاگروهبان‌یاسرجوخه‌یاتابین‌باشد ازیك تا سه‌سال‌حبس‌باکار.

اگر توهین در حین اجرای خدمت یا بسبب آن نباشد کیفر مرتکب حبس انضباطی‌است .

مادۀ۳۳۵ ـ هرنوع حمله یامقاومت غیر مسلحانه‌که نسبت بمأمورین مسلح دولتی درحین انجام وظیفه وبسبب‌آن بعمل آید تمرد محسوب وکیفرآن برحسب مورد از شش ماه تا سه سال حبس عادی خواهد بود .

مادۀ۳۳۶ ـ در مورد ماده قبل هرگاه تمردبااسلحه‌بعمل‌آمده باشد مرتکب بدو تا پنج سال حبس با کار محکوم خواهد شد .

مادۀ۳۳۷ ـ الف‌ـ اگرتمردتوسط‌عده‌ای‌ازسربازان‌که‌بیش‌ازدونفروغیرمسلح بوده‌بعمل آمده باشد مرتکبین به حبس باکار از سه تاهفت سال محکوم میشوند .

ب ـ اگر مرتکبین با اسلحه باشند بحبس مجرد از سه تا ده سال .

مادۀ۳۳۸ ـ الف ـ هرگاه تمرد بوسیله‌عده‌ای‌ازسربازان مسلح که کمتر ازهشت نفر نباشد بعمل بیاید مرتکبین محکوم به‌اعدام میشوند ولی درصورتی‌که مرتکبین محرك داشته یا میان‌آنها افسری باشدکیفراعدام فقط درباره محرك ویا افسریکه ازحیث درجه بالاتر است مجری خواهد بود وسایرین بحبس موقت با کارمحکوم میشوند .

ب ـ هرگاه مقصرین‌بدون استعمال اسلحه تمرد نمایند بحبس باکار ازدوتا پنجسال محکوم میشوند .

فصل پنجم

سوء استفاده از اختیارات وگزارش یاگواهی خلاف واقع

مادۀ۳۳۹ ـ هریك از رؤساءِ نظامی‌که بدون امر و یـا اجازه و یـا بدون اینکه بـه اقدام متقابل وادار شده بـاشد برعلیه عده‌هـای نظامی یا اتباع دیگر

دولت‌متحدیابیطرفی‌مسلماً حمله‌نموده‌یاعده‌راواداربحمله‌نمایدمحکوم‌باعدام‌است.

مادهٔ ۳۴۰ ـ هریك‌ازرؤساءِ نظامی که بدون امریا اجازه یابدون‌اینکه وادار باقدام متقابل شده باشد دراراضی دولت متحد یابیطرفی‌مرتکب هرگونه عملیات خصمانه شود محکوم باخراج از خدمت است.

مادهٔ ۳۴۱ ـ هریك ازرؤساءِ نظامی که پس ازدریافت ابلاغ رسمی صلح یا متارکه جنگ یا وقفه عملیات جنگی عملیات خصمانه خود را ادامه دهد محکوم به اعدام است.

مادهٔ ۳۴۲ ـ هرنظامی که بدون امریامجوزقانونی فرماندهی قسمتی رابعهده بگیرد یابرخلاف امرمافوق خود مشعربرترك فرماندهی قسمتی بازفرماندهی خود را ادامه دهد محکوم به‌اعدام است.

مادهٔ ۳۴۳ ـ جز درموارد دفاع ازخود یا دیگری و جمع‌آوری فراریان و جلوگیری ازغارت وتخریب هرنظامی که یکی ازجنحه وجنایاتی راکه بموجب مواد ۱۷۱ و۱۷۲ و۱۷۳ قانون کیفر عمومی پیش‌بینی شده است مرتکب گردد به کیفرهای مقرره درمواد مذکورمحکوم میشود.

تبصره ـ هرنظامی که زیر دست خود راکتك بزند بدون اینکه به اقدام او عواقبی مترتب گردد و نتواند ثابت نمایدکه این اقدام برای حفظ دیسیپلین نظام لازم بوده است مشمول این ماده نبوده و مطابق مادهٔ ٤١٩ این قانون با او رفتار خواهد شد و در صورت تکرار برطبق مادهٔ ۱۷۳ قانون کیفر عمومی عمل میشود.

مادهٔ ۳۴۴ ـ هریك ازافسران وهمردیفان آنها وسایر نظامیان ویاکارمندان وخدمتگزاران‌دوایر و قسمتهای ارتش گزارشی برخلاف حقیقت بمقام مافوق

تقدیم نماید ویا جریاناتی را مستورداشته وباطلاع مقام‌مافوق نرساند ویاحقایق را پرده‌پوشی کرده وگزارش آنرا با تغییرماهیت قضیه بمقام مافوق تقدیم کند و یا سعی نمایدکه حقایق بطورناقص باطلاع مافوق برسد همچنین افراد امنیه و سایرنظامیان که‌بدون‌مدرك ودلیل ازلحاظ اخاذی‌وسوء استفاده ویا اغراض‌دیگر اشخاص بی‌گناه را تحت تعقیب قرارداده وبرای‌آنها پرونده سازی نمایندمطابق مواد پائین محکوم خواهند شد .

مادهٔ۳۴۵ ـ اگراقدام یاخودداری‌ازاقدام عمدی بوده وموجب اتلاف‌نفس شود مقصربحبس دائم باکارمحکوم میشود واگراقدام یا عدم اقدام عمدی‌منجر به محکومیت به‌کیفری غیرازاعدام‌شود مقصربهمان کیفری‌که برای‌محکوم‌مزبور معین شده است محکوم خواهد شد ـ لیکن اگربعداً درنتیجه کشف حقیقت کیفر محکوم نامبرده اجرا نشود بکیفری‌که برای مقصرمعین شده‌است‌یکدرجه‌تخفیف داده‌خواهد شد . درصورت تعدد محکومین کیفرمقصرشدیدترین کیفری‌خواهدبود که برای یکی ازآنها معین شده است .

مادهٔ۳۴۶ ـ اگراقدام یا خودداری ازاقدام عمدی بوده ومنجربه‌اتلاف‌مال شود مقصربحبس باکارازیك تا سه سال محکوم خواهد شد .

مادهٔ۳۴۷ ـ اگراقدام یا خودداری ازاقدام عمدی بوده و هیچیك ازنتایج فوق را نبخشد مقصربحبس عادی ازششماه تا دوسال محکوم میشود .

مادهٔ۳۴۸ ـ اگراقدام یاخودداری‌ازاقدام عمدی نبوده ولی‌منجربمحکومیت شخص دیگری گردد مقصر بحبس عادی ازهشت روزتا دو سال محکوم میشود بدون اینکه کیفراوبتواند ازکیفرخود محکوم بیشترگردد مگراینکه محکومیت‌غیر به‌اعدام یا حبس دائم باکارباشدکه دراینصورت کیفرمقصرحبس‌باکارازدوتاپنج سال خواهد بود .

مادهٔ ۳۴۹ ـ اگراقدام یا خودداری ازاقدام عمدی نبوده‌ولی‌منجر به‌اتلاف مال شود مقصربحبس عادی ازهشت روزتا ششماه محکوم میشود .

مادهٔ ۳۵۰ ـ هرپزشك یا جراح نظامی که برای مساعدت باشخصی گواهی خلاف واقع داده وبموجب‌آن مرض بیماری را مکتوم یا سالمی را بیماروانمود کند بحبس عادی ازیك تا سه سال‌محکوم‌میشود .

هرگاه درمورد بالا پزشك یاجراح نظامی برای‌گواهی خلاف واقع‌رشوه یا تعارفی هم‌گرفته باشد برطبق مواد مربوطه بارتشاء عمل خواهدشد .

فصل ششم

عدم اطاعت وفرار

مبحث اول ـ فرار افسران

مادهٔ ۳۵۱ ـ افسرانیکه درموقع صلح‌مدت غیبت‌آنها درخدمت ازبیست‌روز متوالی تجاوزنموده وبرای غیبت‌خود عذرموجهی نداشته باشند فراری محسوب وبه‌کیفرهای مشروحه پائین محکوم میشوند:

۱ـ درصورتیکه مدت فرار در داخله ششماه یاکمتر باشد بحبس عادی از ششماه تا دوسال .

۲ـ چنانچه مدت فرار در داخله از ششماه تجاوز نماید یا اینکه مرتکب بخارجه فرارکرده باشد (ولواینکه مدت فرار کمتر ازششماه باشد) باخراج از خدمت ودوسال تا چهارسال حبس باکار .

مادهٔ ۳۵۲ ـ افسرانیکه درموقع جنگ یا بسیج بیش ازپنج روزغیبت نموده وعذرموجهی نداشته باشند فراری محسوب و چنانچه فرار ازسربازخانه یا محل مأموریت یا مرخصی باشد چهارتا ده سال حبس با کار ودرصورتی‌که از میدان جنگ باشد به اعدام محکوم خواهند شد .

مادهٔ ۳۵۳ - افسرانی که درمأموریت یامرخصی درداخله کشور یادرخارجه هستند چنانچه‌پس ازخاتمه مأموریت یامرخصی ویاپس ازاحضاردرحین مأموریت بفاصله بیست روز در زمان صلح وپنج روز در زمان جنگ (یابسیج) ازتاریخ احضارخودرابقسمت‌های‌مربوطه‌درداخله‌وبه‌سفارتخانه‌ها یاکنسولگریهای‌ایران‌یا نمایندگان‌مجازدولت‌شاهنشاهی درخارجه‌معرفی‌ننمایند وعذر موجهی‌نداشته‌باشند فراری شناخته‌شده وبرحسب مورد مشمول مقررات مواد ۳۵۱و۳۵۲ خواهندبود .

مادهٔ ۳۵۴ - افسرانی که درموقع جنگ یابسیج درمأموریت و مرخصی بوده وبدون اجازه تأخیرنموده ولی‌قبل ازخاتمه جنگ شخصاً درقسمت مربوطه‌حاضر شوند بلافاصله به‌جبهه اعزام وهرگاه خدمات آنها درجبهه جنگ رضایت‌بخش باشدبرطبق پیشنهادقسمت مربوطه‌یادادگاه نظامی‌پس ازتصویب بزرگ‌ارتشتاران فرمانده ازکیفر معاف خواهند شد .

مادهٔ ۳۵۵ - مقررات مواد ۳۵۱ و ۳۵٤ این قانون شامل افسران وظیفه‌زیر پرچم و احتیاط وذخیره نیز خواهد بود بعلاوه در موقع احضار تعلیماتی چنانچه بدون عذر موجه بیش از پنج روز تأخیر نموده باشند مطابق دوبرابر ایام غیبت و تأخیرمحکوم‌باضافه‌خدمت‌خواهند بود .

مبحث دوم ـ فرار افراد

مادهٔ ۳۵٦ - کلیه استواران‌وگروهبانان وسرجوخه هاوسربازان وهمردیفان آنهاکه بطور ثابت درارتش شاهنشاهی خدمت میکنند درصورت عدم اطاعت و فرار مشمول مقررات پائین خواهندبود :

الف - درموقع صلح چنانچه مدت غیبت آنها در خدمت از پانزده روز متوالی تجاوزنماید وعذر موجهی نداشته باشندفراری محسوب وپس ازدستگیری بششماه تاسه سال حبس عادی محکوم خواهند شد .

ب ـ درموقع جنگ پنج روز غیبت‌فرارمحسوب وچنانچه‌فرارازسربازخانه باشد مرتکبین به‌شش الی‌پانزده سال حبس باکار واگر درجبهه‌وخط آتش‌باشند باعدام محکوم خواهند شد .

ج ـ درموقع جنگ‌وبسیج عمومی اشخاص فوق که درمرخصی یامأموریت داخله یاخارجه هستندوپس ازاحضار آنها بیش‌ازده روز بدون داشتن عذر موجه درمعرفی خودشان بقسمت های مربوطه درداخله وبه سفارتخانه‌ها وکنسولگریها ویانمایندگان مجاز دولت شاهنشاهی در خارجه تأخیر نمایند پس ازدستگیری بلافاصله بجبهه اعزام ودرخاتمه عملیات جنگی بحبس باکار ازدو تا پنجسال محکوم خواهند شدولی چنانچه درحین جنگ ابراز رشادت فوق‌العاده نموده یا شدیداًمجروح شده باشند وخدمات آنها رضایت بخش باشد ممکن است برطبق پیشنهاد قسمت مربوطه ازتنبیهات مقرره معاف گردند .

تبصره ـ درمورداستواران‌وگروهبانان‌وسرجوخه‌هاوسربازان‌وهمردیفان فراری مذکور دراین ماده چنانچه شخصاً خودرا برای انجام خدمت بقسمت مربوطه معرفی نمایند هرگاه درزمان جنگ‌باشد ازکیفر فرار معاف خواهندبود وچنانچه درزمان صلح باشدکیفر آنها حداقل کیفر مذکور دربند الف این ماده خواهد بود .

مادهٔ ۳۵۷ ـ نفرات ثابت (اسنواران وگروهبانان وسرجوخه‌ها وسربازان داوطلب وهمردیفان آنها) که فراری بوده‌وپس ازخاتمه جنگ دستگیر یاشخصاً حاضر شوند بمحض محکومیت بخدمت آنها خاتمه داده شده وطبق تبصره دوم مادهٔ ۱۵۶ قانون نظام وظیفه بخدمات ساختمانی وجاده سازی‌وامثال آن‌گمارده خواهند شد .

مادهٔ ۳۵۸ ـ درمورد غیبت وفرار سربازان وظیفه برطبق‌مواد ۱۵۵ الی‌۱۶۵

قانون خدمت نظام وظیفه مصوبه۲۹ خردادماه ۱۳۱۷ رفتار خواهد شد ۰

تبصرهٔ۱ - درموردسربازان وظیفه فراری کهشخصاً خودشان‌را برای‌انجام خدمت بقسمت مربوطه معرفی نمایند بطریق پائین رفتار خواهد شد :

الف - هرگاه درزمان جنگ باشد ازکیفر فرار معاف‌خواهند بود .

ب – چنانچه در زمان صلح باشد فقط به‌تجدید خدمت زیر پرچم محکوم میشوند .

تبصرهٔ ۲ - از لحاظ این ماده سربازان‌وظیفه وداوطلب‌وقتی‌فراری‌درزمان صلح محسوب‌میشوندکه لااقل چهارماه‌خدمت‌داشته ومقررات وتعلیمات‌مقدماتی را فراگرفته باشند و هرگاه قبل از اتمام چهار ماه اولیه خدمت مرتکب فرار شوند مشمول مقررات انضباطی خواهند بود .

مادهٔ۳۵۹ - درمورد مشمولین نظام وظیفه که درزمان جنگ یابسیج پس از احضار آنها بیش از ده‌روز بدون‌داشتن‌عذر موجه‌درمعرفی خودشان به‌قسمتهای مربوطه‌درداخله‌وبسفارتخانه‌هاوکنسولگریها یانمایندگان مجاز دولت‌شاهنشاهی درخارجه تأخیر نمایند مطابق‌بند (ج) ازمادهٔ۳۵۶ این‌قانون رفتارخواهدشد .

مادهٔ۳۶۰ - عطف به‌بند (ج) از مادهٔ ۱۵۶ قانون خدمت نظام وظیفه افراد احتیاط و ذخیره که درموقع احضار تعلیماتی زمان صلح‌تأخیر نموده‌باشندفقط به دوبرابر ایام غیبت از تاریخ احضار تاتاریخ دستگیری یاحضور محکوم باضافه خدمت خواهند بود ولی چنانچه درزمان جنگ تأخیر نمایند مطابق بند (ج) از مادهٔ ۳۵٦ این‌قانون باآنها رفتار خواهد شد .

تبصره - سربازان و درجه داران وظیفه‌که در طی مدت خدمت‌زیرپرچم محکوم به‌حبس شده باشند مدت‌حبس آنها جزو مدت خدمت‌زیر پرچم محسوب نخواهد شد .

مادهٔ۳۶۱ - سربازان زیرپرچم و احتیاط و ذخیره و نفرات ثابت چنانچه در زمان‌صلح بااسلحه یا اسب‌فرار نمایند بدوسال تاشش‌سال حبس‌با کار محکوم خواهند شدو اگرفرار آنها بااسلحه یااسب درزمان‌جنگ باشد اعم‌ازاینکه‌فرار از سربازخانه یاجبهه باشد برحسب مورد مشمول تبصره‌مادهٔ **۱۵۵** قانون نظام وظیفه خواهند بود .

مادهٔ۳۶۲ - سربازان زیرپرچم واحتیاط وذخیره ونفرات ثابت که بدون اسلحه یااسب بخارجه فرارنمایند بیك الی سه سال حبس عادی محکوم میشوند و درصورتیکه فرارآنها بخارجه با اسلحه یا اسب باشد بسه الی دوازده سال حبس باکار محکوم خواهند شد .

مادهٔ۳۶۳ - سربازان احتیاط وذخیره که پس‌ازاحضار تعلیماتی‌ازسربازخانه مبادرت‌بفرار نمایند درصورتیکه فرار آنها بدون اسلحه باشد بشش ماه حبس با کار و چنانچه بااسلحه یا اسب فرار نمایند بدوسال تاشش سال حبس باکار محکوم خواهند شد .

مبحث سوم ـ فرار بطرف دشمن

مادهٔ۳۶۴ - هرنظامی که بطرف دشمن فرارنماید محکوم باعدام است .

مبحث‌چهارم ـ مقررات مشترك بین‌سه مبحث سابق

مادهٔ۳۶۵ - فراریکه با تبانی بین بیش از دونفر نظامی بعمل آید فرار باتوطئه محسوب میشود .

مادهٔ۳۶۶ — رئیس‌توطئه کنندگان برای فراربخارجه محکوم باعدام‌است رئیس توطئه کنندگان برای فراردرداخله اگر استوار یاسرجوخه یاتابین باشد بحبس باکار از پنج سال تاده سال محکوم میشود و اگرافسر باشد بحبس دائم باکار محکوم است .

مادهٔ۳۶۷ - هرنظامی که سایرین را ترغیب بفرارنماید یافرار آنهارا تسهیل

کند برحسب مورد بطوریکه دراین‌فصل مقرراست بهمان کیفر مرتکب اصلی محکوم میشود .

هرشخص غیرنظامی یاغیرهمردیف نظامی که‌نظامیان‌راترغیب بفرارنماید یا فرارآنهارا تسهیل کندولواینکه منظورازاین ترغیب وتسهیل‌مساعدت‌بادشمنان یا یاغیان نباشدبحبس‌عادی ازدوماه‌تاسه سال‌محکوم‌میشود .

فصل هفتم

تقلب ودسیسه درامور نظام‌وظیفه

مادهٔ ۳۶۸ ـ اشخاص مشروحه‌پائین‌بحبس‌عادی‌ازیکماه الی‌یکسال‌محکوم خواهندشد :

۱ ـ مرتکبین هرگونه تقلب یادسیسه که‌درنتیجه آن‌اسم کسی که مشمول قانون نظام‌وظیفه است درصورت مشمولین‌ذکرنشود .

۲ـ کسانیکه بوسائل متقلبانه معافیت خودرا ازنظام وظیفه تحصیل نمایند مگر درصورتیکه‌عمل آنهامطابق قوانین کیفری دیگرمستلزم کیفرشدیدتری‌باشد .

۳ ـ معاونین وشرکاءِ بزه‌های‌مذکوردربالا .

مادهٔ ۳۶۹ ـ کسانیکه مرتکب تقلب ودسیسه شوند که‌بالنتیجه نام آنها در صورت مشمولین‌نظام‌وظیفه‌ذکرنشده‌باشد وهمچنین کسانیکه‌بوسائل‌متقلبانه‌تحصیل معافیت کرده وبزه‌آنهاثابت شده‌است پس ازاجرای‌کیفر بخدمت سربازی‌جلب ودرعوض دوسال سه‌سال زیرپرچم‌خواهندماند .

مادهٔ ۳۷۰ ـ اشخاصیکه برای‌تحصیل معافیت‌موقت یادائم ازخدمت‌نظامی یکی ازاعضاءِخودراکه‌نقص آن‌مستلزم معافیت از خدمت‌نظامی‌است‌ناقص‌نمایند بحبس‌عادی ازیکماه الی‌یکسال محکوم شده وپس‌از اجرای کیفر برای اتمام

مدت خدمت نظامی جلب میشوند ـ معاونین اشخاص مزبور نیزبیکماه‌الی یکسال حبس عادی محکوم خواهندشد واگرمعاون خدمت‌گزار دولت‌باشدعلاوه‌بر کیفر مذکور به‌انفصال ابدازخدمت دولتی‌نیزمحکوم‌میشود .

تبصره ـ این‌حکم درمورد سایر نظامیانیکه بمنظور معافیت‌ازخدمت‌نظام متعمداً عضوی ازاعضاء خودرا ناقص‌نمایند نیزجاریست .

مادهٔ ۳۷۱ ـ هرکس برای اینکه‌دیگری‌تحصیل معافیت‌کندعضوی‌ازاعضاء اوراناقص کند مشمول مادهٔ ۱۷۲قانون کیفرعمومی خواهدبود .

مادهٔ ۳۷۲ ـ هرگاه پزشك یا جراحیکه برای‌معاف‌نمودن یکنفر از خدمت نظامی گواهینامه برخلاف حقیقت بدهد درصورتی که‌نظامی‌باشد به‌کیفرمذکور درمادهٔ ۳۵۰ این‌قانون ودرصورتیکه غیرنظامی باشد بکیفرمذکور درمادهٔ ۱۱۰ قانون کیفرعمومی محکوم‌خواهدشد .

هرگاه مأمورین مذکور دربالا برای دادن گواهی‌نامه مرتکب ارتشاءشوند بکیفر مرتشی محکوم خواهندشد ولواینکه گواهی موافق‌واقع‌داده‌شده‌باشد .

مادهٔ ۳۷۳ ـ هر دهبان‌وهریك‌ازمعتمدین‌محلی‌وکارمندان‌مجلس‌سربازگیری ومأمورین کشوری (اعم‌ازدولتی وشهرداری) که بمناسبت موقعیت‌خود وسیله معافیت شخصی را ازخدمت نظام درغیر موارد مقرره قانونی فراهم‌آورده‌ویادر غیر موارد مذکوره‌معافیت‌کسی‌را قبول‌یاتجویز نمایدبحبس‌عادی‌ازیك‌تاسه‌سال محکوم خواهدشد واگر فراهم آوردن وسیله‌معافیت ویاقبول ویاتجویز معافیت دراثر اخذ رشوه بوده‌باشد مرتکب به‌کیفر مرتشی محکوم خواهد شد ولو اینکه معافیت درموارد مقرره‌قانونی قبول یاتجویزشده باشد .

مادهٔ ۳۷۴ ـ هرکس اشخاص‌فراری‌مذکور درفصل‌ششم باب‌دوم‌این‌قانون را باعلم‌بفراری‌بودن‌آنها مخفی‌نمایدیاموجبات‌فرارآنهارافراهم‌آورد باختلاف

مورد بحبس عادی از سه ماه تا یکسال وبکیفر نقدی از دویست‌ریال تادو هزار ریال محکوم خواهد شد .

تبصره ـ کسانیکه بـا فراریهای مذکور در بالا قرابت نسبـی یا سببی تا درجه سوم داشته باشند از کیفر مقرره در این ماده‌معاف خواهندبود .

مادهٔ ۳۷۵ ـ شروع بارتکاب بزه‌های‌مذکوردرماده ۳۷۲ و ۳۷۳این‌قانون نیز مستلزم کیفر است ودر این‌صورت مرتکب بحد اقل کیفرهای مذکوردرمواد نامبرده محکوم‌خواهد شد .

فصل هشتم

فروش ـ حیف ومیل ـ رهن‌گذاشتن ومخفی نمودن اشیاء نظامی

مادهٔ ۳۷۶ ـ هر نظامی که اسب یا اسلحه یا البسه یا مهمات یا سایـر لوازم نظامی راکه برای خدمت باو سپرده شده است بفروشد بحبـس عادی از یکسال تاسه‌سال محکوم است ونیزباسترداد عین‌ودرصورت عدم‌امکان بپرداخت بهای‌آن محکوم میشود .

مادهٔ ۳۷۷ ـ هر نظامی که اسلحه یا مهمات یا سایر لوازم نظامی‌راکه برای خدمت به‌او سپرده شده است تلف نموده یابمصرف غیرمجاز برساندعلاوه بر ردبها محکوم بششماه تا سه‌سال حبس عادی است .

مادهٔ ۳۷۸ ـ هر نظامی که تمام‌یاقسمتی از اسلحه یا البسه یاسایرلوازم نظامی راکه برای خدمت باو سپرده شده است رهن بگذارد علاوه بر ردعین یا بهای آن بحبس عادی از ششماه‌تا یکسال محکوم میشود .

مادهٔ ۳۷۹ ـ هرکسیکه اسلحه یامهمات یاالبسه یا هرقسم اشیاءنظامی‌را باعلم باینکه اشیاءِ نامبرده متعلق بارتش است خریداری یا مخفی نموده یا برهن بگیرد بهمان‌کیفری‌که برای عامل بزه مقرر است محکوم میشود جزدرمواردیکه اجازه فروش اشیاءِ مذکور رسماً داده شده‌باشد .

مادهٔ ۳۸۰ - در مورد مواد ۳۷۶ و۳۷۷ و ۳۷۸ و۳۷۹ این قانون مقررات مواد ۵۳ و ۵٤ این قانون رعایت خواهدشد .

فصل نهم
سرقت

مادهٔ ۳۸۱ - هر نظامی که اسلحه یا مهماتیکه متعلق بدولت باشد بدزدد بحبس مجرد از دوسال تا ده سال محکوم میشود .

مادهٔ ۳۸۲ - هر نظامی که وجوه نقد یا اجناس و اشیائی را (غیر از اسلحه و مهمات) که متعلق بدولت باشد بدزدد بطریق پائین محکوم خواهد شد :

۱ ـ هرگاه از حیث مبلغ یا بها از یکصد ریال تجاوز ننماید ازدوماه تا ششماه حبس عادی .

۲ ـ درصورتیکه ازحیث مبلغ یا بها زائد بر یکصدریال بوده ولی ازپنج‌هزار ریال تجاوز ننماید بحبس عادی ازششماه تاسه سال .

۳ ـ چنانچه‌زائد برپنج‌هزار ریال باشد بحبس مجرد ازدو سال‌تاپنج سال .

تبصره ـ در موردبند (۱) این‌ماده دادرسی متهم در دادگاه انتظامی بعمل خواهدآمد .

مادهٔ ۳۸۳ - چنانچه سرقتهای مشروحه درمواد ۳۸۱ و۳۸۲ در موقع اردو کشی یا عملیات نظامی ارتکاب شده‌باشد مرتکب بحداکثر کیفر محکوم میشودو هرگاه‌درنتیجه بزه ارتکابی لطمه غیرقابل جبرانی بعملیات ارتش‌واردآیدمرتکب محکوم‌باعدام است .

در تمام‌موارد مذکوره درسه ماده بالا اشیاء و اجناس مسروقه‌باید عین یا بهای آن وهمچنین وجوه‌نقدیابرابر آن‌مسترد گردد .

مادهٔ ۳۸٤ - هر کس درمنطقه‌عملیات‌ارتشی‌نظامی‌مجروح‌یابیمار یامرده‌ای

را لخت کند محکوم بحبس مجرد ازدوتا ده سال است ـ اگر برای لخت کردن نظامی مجروح یا بیمار صدمه بدنی باووارد آورد محکوم باعدام است همچنین درصورتیکه نسبت بنظامی مجروح یا بیمار که قدرت دفاع ازخود ندارد اعمال شقاوت نموده یا صدمات بدنی وارد آورد محکوم بحبس مجرد از دوتا ده سال خواهد بود .

فصل دهم
غارت و تخریب ومنازعه

مادۀ۳۸۵ ـ هرگاه‌عده‌ای‌ازنظامیان‌بطوراجماع اعم‌از اینکه مسلح باشند یا غیرمسلح مرتکب غارت یا تخریب آذوقه یا امتعه یا اشیاء دیگر متعلق بمردم بشوند به‌خلع درجات وعلائم‌نظامی وحبس مجرد ازدوتا ده سال محکوم‌میشوند.

تبصره ـ درصورتیکه غارت وتخریب توأم بااعمال جبرواکراه‌وشکستن حرزباشد مرتکبین بخلع درجات وعلائم نظامی وحبس باکارازسه تا پانزده سال محکوم میشوند .

مادۀ۳۸۶ ـ هر نظامی که عامداً بنحوی از انحاء ابنیه و ساختمانها و استحکامات نظامی ومغازه‌هاوانبارها وکشتی‌ها وقایقها وراهها ووسایل‌ارتباط ومخابراتی راکه مورد استفاده ارتش است آتش بزند ویا بوسیله ترکانیدن مواد محترقه آنها را خراب کند محکوم باعدام است .

مادۀ۳۸۷ ـ هرنظامی که عامداً بوسائل دیگری غیرازحریق وترکانیدن‌مواد محترقه ابنیه وساختمان واستحکامات‌نظامی ومغازه‌ها وانبارها وکشتی‌هاوراهها ووسایل ارتباط ومخابراتی راکه مورد استفاده ارتش است خراب یا تلف کند بحبس باکارازسه تا پانزده سال محکوم میگردد .

مادۀ۳۸۸ ـ هرنظامی که با سوء نیت درمقابل دشمن وسائل دفاعیه وتمام

یاقسمتی ازملزومات جنگی واسلحه والبسه وآذوقه ومهمات واشیائی راکه‌برای اردوزدن یا بسیج لازم است خراب کند یا واداربخرابی نماید ویا دامهای‌مورد استفاده ارتش را تلف یا ناقص کند محکوم باعدام است .

اگربزه درمقابل دشمن بعمل نیامده باشد کیفرمرتکب حبس باکارازسه تا پانزده سال است .

مادۀ۳۸۹ ـ هرنظامی که عمداً اسلحه یا لوازم اردو وسربازخانه یا ساز و برگ یا ملبوسی که متعلق بدولت است خراب کند همچنین هرنظامی که عمداً یك یا چند دام را که مورد استفاده ارتش است بکشد یا ناقص نماید خواه اشیاء یا دامهای مذکوربرای خدمت باوسپرده شده باشد یا مورد استعمال نظامیان دیگر باشد محکوم به دوالی پنج سال حبس مجرد است .

مادۀ۳۹۰ ـ هرنظامی که عامداً وباسوءِ نیت دفاترثبت‌وبایگانی‌وپیش‌نویس یا اصل برگها واسناد نظامی را تلف کند یا بسوزاند ویا بنحودیگر معدوم نماید بحبس مجرد ازدو تا ده سال محکوم میشود .

مادۀ۳۹۱ ـ هرگاه درمنطقه عملیات ارتش دراثناء منازعه که چندنفرنظامی درآن مشارکت داشته‌اند قتل یا جرح یا ضربی واقع شود ومرتکب شخصاً‌معلوم نباشد هریك ازآن اشخاص بطریق پائین محکوم میشوند:

۱ـ درصورت قتل ازسه تا ده سال حبس باکار .

۲ـ درصورت جرح ازیك تا سه سال حبس عادی .

۳ـ درصورت ضرب ازیکماه تا ششماه حبس عادی .

فصل یازدهم

سوء استفاده وجعل وتزویردراموراداری ومالی ارتش

مادۀ۳۹۲ ـ هرنظامی یامتصدی‌محاسبات نظامی که‌عالماً میزان‌عده‌افرادیا

دامها یاایام حضور آنها وسایر وسایط نقلیه ومتعلقات آن وهمچنین سایر ملزومات واحتیاجات ارتش رادر صورت حسابها و آماروسایر اسنادمربوطه و گزارشات به منظورسوء استفاده علاوه بر آنچه حقیقتاً موجود بوده‌است قلمداد نماید یامیزان مصرف راعلاوه برمقدارواقعی قلم‌دهدبحبس مجرد ازدوتا پنجسال بعلاوه‌ردعین یابهای آنچه‌ازاین راه‌سوءِاستفاده نموده‌است بخزانه ارتش‌محکوم میشود ـ چنانچه ارتکاب این‌عمل بوسیله مخدوش نمودن یاتراشیدن یاحك کردن یامحو کردن ویا الحاق دراسناد دولتی صورت گرفته باشدکیفرمرتکب علاوه‌بررد آنچه ازاین راه استفاده نموده‌حبس مجردازدوتاده سال است .

تبصره ـ در مورد قسمت‌اول‌این ماده مقررات مواد **۵۳** و **۵٤** این قانون رعایت خواهد شد .

مادهٔ۳۹۳ ـ هرنظامی یا متصدی‌محاسبات نظامی که عالماً و بمنظور سوءِ استفاده درمشاغل محوله خود اوزان یا پیمانه‌های ساختگی استعمال کند بحبس عادی ازیك تاسه سال محکوم میشود .

مادهٔ۳۹۴ ـ هرنظامی یامتصدی محاسبات نظامی که‌مهرهاوتمبرها و سایر علامات نظامیرا که درروی اسناد ونوشتجات رسمی مربوطه بامورنظامی یاروی هرقبیل اشیاءمتعلق به‌ارتش‌بکارمیرود تقلیدنموده ویاباعلم بساختگی بودن‌آنها را استعمال کند بحبس باکارازسه تاپانزده‌سال محکوم میشود .

مادهٔ۳۹۵ ـ هرنظامی یاهر متصدی محاسبات نظامی که‌اصل‌مهرو علامات رسمی‌دولتی رابدست آورده‌وازراه تقلب برای تضییع خقوق دولت‌یاافراد نظام استعمال کند بحبس مجرد ازدوتا ده‌سال محکوم خواهد شد .

مادهٔ۳۹٦ ـ هرنظامی یامتصدی‌محاسبات‌یا کارپرداز نظامی که‌عهده‌دارخرید یافروش یاساختن چیزی برای ارتش بوده است بواسطه تدلیس وتقلب در خرید

یا فروش یادر تعیین مقدار یاصفت یا خاصیت آن سودی برای خود یا دیگری تحصیل نموده باشدکه موجب ضرر ارتش گردد بارعایت مقررات مواد۵۳ و ۵٤ این قانون بحبس مجرد ازدوتادهسال وبهردمبلغی کهازاین راهاستفاده نمودهاست محکوم میشود .

مادهٔ۳۹۷ - چنانچه بزههای مذکور در مواد بالا رابازرسهای مالی ارتش مرتکب شده یادرارتکاب آن شرکت نمایند ویاکشف کرده ومخفی دارند بطریق پائینمحکوم خواهند شد .

هرگاه کیفربزهبرطبق موادقبل حبسعادی باشدبحبس مجرد وهرگاهحبس مجردباشد بحبسباکار وهرگاه حبسباکارباشد بحبس دائمتبدیل میشود .

فصل دوازدهم
ارتشاء واختلاس درامور اداری ومالی ارتش

مادهٔ۳۹۸ - هرنظامی یا همردیف نظامیکه برای انجامامریاخودداری از انجامامریکه ازوظایفاواست وجهیامالیرابعنوان تعارفیارشوه بگیرداگرچه انجام یاخودداری ازانجام امربرطبق حقانیت باشد مرتشی محسوب و بارعایت مقررات مواد۵۳و۵٤ این قانون بحبس مجرد از دوتا پنجسال وبعلاوه بردآنچه گرفته است محکوم خواهد شدوهمینکیفرمقرر است برای هرنظامی یاهمردیف نظامیکه بهنظامی یاهمردیف نظامی دیگربرای اقدام بامریا خودداری ازانجام امریکه ازوظایف اوست رشوه بدهد ولی هرگاه ثابت شودکه راشی برای حفظ حقوق مشروعه خودناچار ازدادنرشوهبوده است ازکیفرمعاف خواهدشد .

مادهٔ۳۹۹ - هرنظامی یاهمردیفنظامیبرایانجاممقاصدمذکوردرماده قبل بهرخدمتگزار دیگردولتبنحوی ازانحاء منفعت نامشروعی برساند یاازنظامییا همردیفنظامیدیگربنحویازانحاءبطور نامشروع انتفاعیببرد ازقبیلاینکه مالی

بلاعوض یا فاحشاً ارزانتربهای‌معمولی یاصورتاً ببهای معمولی وحقیقتاً به‌بهائی بطور فاحش کمتر مستقیماً یا بطور غیرمستقیم به خدمتگزاردیگر دولت منتقل کند ویا برای انجام همان مقاصد مالی فاحشاً گرانتر از بهای معمولی ویا صورتاً به بهای معمولی و حقیقتاً به بهائی فاحشاً گرانتر بخرد طرفین راشی و مرتشی محسوب واگر هر دو خدمتگزار ارتش باشند بترتیب مقرره در ماده قبل‌محکوم میگردند وچنانچه‌یکطرف‌نظامی‌یا همردیف نظامی نباشد در دادگاه‌صلاحیت‌دار تعقیب‌خواهد شد .

ماده۴۰۰ ـ هرمدیر یا محاسب وصندوقدار یا تحویلدارکه ازنقدینه متعلق بدولت یا اشخاص یا اسناد مطالبات‌که بمنزله نقدینه است‌یابرگها یاحوالجات یا اسناد یا سایراجناس واشیاء منقوله‌که برحسب‌وظیفه‌سپرده به اواست‌اختلاس یا تصرفات غیرمجاز نماید با رعایت مقررات مواد **۵۳ و ۵٤** این قانون علاوه بر رد عین یا بهای‌آن بحبس مجرد ازدوسال تا ده سال محکوم می‌شودوچنانچه وجوه یا اشیاءِ مذکور از حیث مبلغ یا بهاء از پنجهزار ریال تجاوز ننمایدکیفر مرتکب علاوه بر رد مال مورد اختلاس حبس‌عادی ازششماه تا سه‌سال‌است .

درصورتیکه بزه‌های مذکور در این ماده در موقع اردوکشی یا عملیات نظامی ارتکاب شده باشد مرتکب بحبس با کار از سه تا پانزده سال محکوم خواهد شد ولی هرگاه درنتیجه وقوع بزه لطمه غیرقابل جبرانی بعملیات ارتش واردآید یا مرتکب نقدینه یا اسناد یا حوالجات مذکور را برعلیه مصالح‌دولت بمصرف برساند محکوم باعدام است .

ماده۴۰۱ ـ هر نظامی یا متصدی محاسبات‌نظامی‌که حقوق وجیره وسایر وجوه مربوطه یالباس‌وسایر احتیاجات افراد ابوابجمعی خودراکه‌برای‌پرداخت یا مصرف وتحویل بآنها دریافت داشته است بافراد مربوطه نپرداخته یا بآنها

تحویل نداده یا بمصرف آنها نرساند وکلا یا بعضاً بنفع خود برداشت نماید با رعایت مقررات مواد ۵۳ و ٥٤ این قانون بحبس مجرد از دو تا هشت سال و پرداخت دوبرابر آنچه بدین نحو مورد سوء استفاده واقع شده است محکوم خواهد شد.

مادهٔ ۴۰۲ - هر نظامی یا متصدی محاسبات نظامی که خارج ازموارد منظور در موادقبل نقود متعلق بدولت یا نظامیان رابرای مصالح شخصی خودبکار اندازد یا وسیله بازرگانی قراردهد بحبس عادی ازششماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

مادهٔ ۴۰۳ - هر نظامی یا متصدی محاسبات یا تحویلدار یا کارپرداز نظامی که درمواد غذائی وادویه ومایعاتیکه تحت حفاظت یا نظارت اوقرار داد شده است مستقیماً یا بطورغیر مستقیم تقلب نمایدیا عمداً موادغذائی وادویه ومایعات تقلبی رابین نظامیان شخصاً یا بوسیله دیگری تقسیم نماید بحبس مجرد ازدوتا ده سال محکوم خواهد شد ونیز هر نظامی یا متصدی محاسبات یا تحویلدار یا کارپرداز نظامی که با سوء نیت گوشت حیوانات مبتلا بهبیماریهای مسریه یامواد غذائی یا مایعات فاسد یا ضایع شده را مستقیماً یا بطور غیر مستقیم بین نظامیان تقسیم نماید بحبس باکار ازسه تاپانزده سال محکوم میشود .

چنانچه در نتیجه اعمال آنها بزههای دیگریکه مستلزم کیفر شدیدتر است واقع شود مرتکبین بکیفر اشد محکوم میشوند .

فصل سیزدهم

استعمال غیر قانونی البسه رسمی یا علامات ونشانها ومدالهای نظامی

مادهٔ ۴۰۴ - هر نظامی که علناً نشانها و مدالها و علامات والبسه رسمی دولتی را بدون حق استعمال کندبحبس عادی ازدوماه تادوسال محکوم خواهد شد.

مادهٔ ۴۰۵-هر نظامی که نشان وعلامات ومدالهای خارجه رابدون اجازه مقامات رسمی دولت مربوطهاستعمال نمایدبکیفر مقرردرمادهقبل محکوم خواهد شد .

مادهٔ ۴۰۶ ـ در مورد دوماده قبل چنانچه استعمال غیرقانونی البسه ونشان و غیره توأم بهارتکاب بزه دیگری که کیفر شدیدتر ازکیفرمقرره در مواد قبل است باشد مرتکب بکیفر اشد محکوم میگردد .

مادهٔ ۴۰۷ ــ درموقع جنگ با دولتی که قرارداد ژنو مورخه ٦ ژویه ۱۹۰٦ را امضاء کرده یابعد قبول نموده هرکس درمنطقه عملیات جنگی بیرق یابازوبند یا سایر علامات شیروخورشید سرخ یا بیرق یا بازوبند سایر علامات همردیف شیروخورشید سرخ را بدون حق علناً استعمال کند بکیفرمقرره درمادهٔ ٤۰٤ محکوم خواهد شد .

فصل چهاردهم

مبحث اول

راهزنی درراهها و شوارع و سرقت با اسلحه

مادهٔ ۴۰۸ ـ هرکس که درراهها وشوارع بنحوی ازانحاء مرتکب راهزنی شود بترتیب پائین محکوم خواهدشد :

۱ـ هرگاه مرتکب دارای اسلحه ناریه باشد بحبس دائم با کار یا اعدام محکوم میگردد .

۲ـ درصورتیکه دارای اسلحه ناریه نباشد بحبس باکار ازسه تاپانزده سال محکوم میشود .

مادهٔ ۴۰۹ ـ اشخاصی که سردستهعدهایازاشرارمسلحویا داخل آنها باشند اعم ازاینکه مقصودآن عده تصرف وغارت املاك واموال یاتعرض بجان ونامو‌س مردم بوده ویا مقصدآنها حمله بقوای دولتی ویا مقاومت باقوای دولتی که مأمور جلوگیری وقلع وقمع مرتکبین این نوع جنایات هستند باشد برحسب مورد بحبس دائم باکار یا اعدام محکوم خواهند شد .

مادهٔ۴۱۰ ـ هرسارقی که حامل سلاح بوده ودرغیرراهها وشوارع ازقبیل دهات وقراء و قصبات یا شهرها یاتوابع آنها مرتکب سرقت شود بترتیب پائین محکوم میشود :

الف ـ هرگاه سرقت درشب واقع شده و یا مقرون بهآزار یا تهدید باشد به حبس باکار ازسه تا پانزده سال .

ب ـ چنانچه سرقت در روز واقع شده باشد به حبس عادی از ششماه تا سه سال .

مبحث دوم ـ قاچاق مسلحانه

مادهٔ۴۱۱ ـ هرکس جنس یانقودی راکه صدور یا ورودآن ممنوع است و یاجنسی راکه درانحصار دولت است مسلحانه قاچاق کند ویا شرکت در قاچاق مذکورنماید بترتیب پائین محکوم خواهد شد:

الف ـ کسانیکه درموقع ارتکاب قاچاق حامل اسلحه بوده وباقوای دولتی مسلحانه مقاومت نمایند محکوم بهاعدام خواهند شد .

ب ـ کسانیکه موقع ارتکاب قاچاق حامل اسلحه بوده ولی در موقع تعقیب درمقابل قوای دولتی مقاومت نکرده و تسلیم شوند به دو تا ده سال حبس مجرد محکوم خواهد شد .

ج ـ کسانیکه با اشخاص مذکور در بند الف شرکت و همراهی کنند در صورتیکه خودبدون اسلحه باشند بسه تاپانزده سال حبس باکارمحکوم میگردند.

فصل پانزدهم

مقررات مختلفه

مادهٔ۴۱۲ ــ در مورد بزههائی که در این قانون پیش بینی نشده است

دادگاههای نظامی برطبق مقررات قانون کیفر عمومی وسایرقوانین مربوطه به‌بزه عمل خواهند نمود .

مادهٔ ۴۱۳ ـ اشخاصیکه بدادگاه نظامی جلب‌میشوند اگرنظامی و همردیف نظامی نباشند دادگاه درصورت وجودعلل مخففه میتواند مقررات مواد ٤٤و ٤٥ و٤٥مکرر قانون کیفر عمومی رادرباره‌آنها مجری دارد .

مادهٔ ۴۱۴ ـ درمورد متهمین‌نظامی یاهمردیف‌نظامی که‌متهم‌بارتکاب‌جنایت باشند هرگاه اوضاع واحوال وموضوع بزه‌وکیفیات مربوطه بآن‌حاکی ازوجود علل‌مخففه باشددادگاههای نظامی‌میتوانند مقررات مادهٔ ٤٤ قانون کیفرعمومی را رعایت نمایند .

مادهٔ ۴۱۵ ـ مواد ۲۰و۲۱ و۲۲و۲۳ و۲۸ و۲۹و ٤۰ و٤۳قانون کیفر عمومی راجع بشروع جنحه و جنایت وشرکت یا معاونت دربزه وموارد معافیت ازکیفر دردادگاههای نظامی هم‌رعایت میشود مگراینکه خلاف‌این ترتیب دراین قانون تصریح شده باشد .

مادهٔ ۴۱۶ـ مواد ۵۱ و ۵۲ قانون کیفر عمومی راجع بمرور زمان در مورد دعاوی ناشی ازجنحه وجنایاتی‌که درصلاحیت دادگاههای نظامی‌است همچنین درموردکیفرهائی که بموجب احکام صادره از دادگاههای نامبرده معین شده لازم‌الرعایه است .

تبصره ـ بزه‌های مربوطه بـه تقلب و دسیسه در امور نظام وظیفه‌کـه از اول‌فروردین ماه۱۳۱۸ ببعدواقع‌شده باشدتاپنج سال‌ازتاریخ ارتکاب قابل‌تعقیب خواهد بود .

مادهٔ ۴۱۷ ـ در موارد منظوره درمواد ۳۸٦ و ۳۸۷ و۳۸۸و۳۸۹ و۳۹۰ این قانون شرکاء بزه‌اگرچه غیر نظامی باشند بارعایت مقررات مادهٔ ۳۰٦ این قانون

بهمان کیفریکه برای مرتکب اصلی مقرر است محکوم میشوند .

مادهٔ ۴۱۸ - دراردوها و نواحی نظامی که درحال جنگ هستند ونقاطیکه بحال حکومت نظامی میباشند کلیه اشخاصیکه دادرسی آنها در صلاحیت دادگاههای نظامی است اگردرمورد یکی از جنایات منظوره درفصل اول باب دوم این کتاب مقصریا شریك بزه شناخته‌شوند بکیفرهائی که در آن فصل مقرر است محکوم می‌شوند .

مادهٔ ۴۱۹ - دردوموردمذکور درپائین کیفر باختیارفرماندهان ورؤسامربوط استومرتکب بحبسی که مدت آن ازیکماه تجاوزنکند محکوممیشود :

۱ـدرصورتیکه نظامیان مرتکب امورخلافی منظوره‌درماده ۲۷۶قانون کیفر عمومی و آئین‌نامه‌های مربوطه بآن‌ماده بشوند .

۲ـدرصورتیکه تخلف‌ازنظامات مربوطه بانضباط باشد .

مادهٔ ۴۲۰ - اگر درمورد منظوره‌درماده‌قبل خواهان خصوصی وجود داشته باشددعوی خسارت دردادگاههای حقوقی اقامه میشود .

مادهٔ ۴۲۱ - هرگاه مدت حبس‌عادی‌زائدبریکسال‌نباشدممکن‌است‌برحسب پیشنهاد فرمانده مربوطه و تصویب بزرگ ارتشتاران فرمانده بحبس با خدمت تبدیل گردد .

مادهٔ ۴۲۲ - مقصود ازحبس‌تأدیبی که‌درسایرقوانین کیفری قیدشده ازلحاظ اجراء کیفرهمان حبس‌عادی است که دراین قانون مقررشده است .

مادهٔ ۴۲۳ - ازنظر احتساب مدت حبس‌هریکماه سی‌روز وکسور آن بنفع شخص زندانی محسوب خواهد شد .

مادهٔ ۴۲۴ - درمورد مشمولین نظام وظیفه که‌قبل‌ازورود بخدمت زیر پرچم باتهام‌ارتکاب جنایات‌مطلقاً وجنحه‌های‌مهمه مذکوردرفصل‌اول‌ازباب‌دوم‌وفصل

هفتم و فصل نهم و فصل دهم از باب سوم قانون کیفر عمومی مورد تعقیب واقع شده باشند بترتیب پائین عمل خواهد شد :

الف ـ هرگاه قبل از احضار بخدمت سربازی تحت تعقیب کیفری در آمده ودر موقع مشمولیت و احضار بخدمت هنوز رسیدگی و دادرسی خاتمه نیافته باشد احضار شخص متهم بخدمت زیر پرچم تا خاتمه رسیدگی و صدور حکم قطعی بتأخیر خواهد افتاد و پس از صدور حکم قطعی دادسرای مربوطه نتیجه حکم را بحوزهٔ نظام وظیفه محل اطلاع خواهدداد .

ب ـ چنانچه بعد از ورود بخدمت نظام وظیفه (دراثر ارتکاب بزه قبل ازشروع بخدمت) مورد تعقیب واقع شوند بنابدرخواست دادسرای مربوطه شخص متهم باخلع کسوت نظامی بوسیله دژبانی محل بدادسرای درخواست کننده تسلیم خواهد شد.

تبصره – دادسرای مزبور مکلف است در هر دو مورد پرونده های این قبیل متهمین را به اسرع وقت و خارج از نوبت رسیدگی نموده و نتیجه دادرسی و مفاد حکم رابقسمت مربوطه شخص متهم اطلاع دهد ودرصورت محکومیت برطبق مفاد مادهٔ ۲۲ قانون نظام وظیفه مصوبه ۲۹ خرداد ماه ۱۳۱۷ بامحکوم عمل خواهدشد.

مادهٔ ۴۲۵ - برای اجرای احکام دادگاههای ارتش که متضمن محکومیت نقدی میباشد وزارت جنگ میتواند آئین نامه‌ای براساس مقررات راجع بهاجراء اسناد ثبت شده تنظیم نموده پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجراء بگذارد .

مادهٔ ۴۲۶ - این قانون از تاریخ ۱۵ فروردین ماه ۱۳۱۹ بموقع اجراء گذارده شده و ازهمان تاریخ قوانین مشروحه پائین و سایر موادی که بااین قانون تناقض دارد نسخ میشود :

قانون محاکمات نظامی مصوبه تیرماه ۱۳۰۷ .

قانون مرجع محاکمه مأمورین شهربانی وثبت احوال مصوبه ۳۰ اسفندماه ۱۳۰۹ .

قانون مجازات قطاع الطریق مصوبه ۹ خرداد ۱۳۱۰ .

قانون مجازات مجرمین در امور نظام‌وظیفه مصوب ۲۳ مردادماه ۱۳۱۰ .

قانون مجازات مستخدمین قشون که برخلاف حقیقت گزارش میدهند مصوبه ۱۸ دیماه ۱۳۱۱ .

قانون مجازات قاچاقچیان مسلح مصوبه ۱۸ تیرماه ۱۳۱۵ .

چون بموجب قانون ۲۷ آبانماه ۱۳۱۸ وزارت دادگستری مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین دادگستری بموقع اجرا گذارد و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید علیهذا قانون آئین دادرسی کیفری ارتش مشتمل بر چهارصدوبیست‌وشش ماده که در تاریخ چهارم دیماه یکهزار و سیصد و هیجده بتصویب کمیسیون قوانین دادگستری مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

متمم قانون دادرسی کیفری ارتش

مصوب کمیسیون قوانین دادگستری

مصوب اول بهمن ماه ۱۳۱۹

ماده ۱ ـ در تمام مواردی که بازپرسهای نظامی مأمور رسیدگی و تعقیب پرونده های مهمه (بتشخیص رئیس اداره دادرسی ارتش یا نماینده او) و مخصوصاً اتهامات جنائی میشوند نماینده دادستان (دادیار) بایستی در موقع بازپرسی و تحقیقات حضور

داشته باشد وبازپرس مکلف است حضور دادیاررا درهرجلسه درپایان برگهای تحقیقات قید ودادیار آن را امضاء نماید .

ماده۲ - گزارش‌های مأمورین بازرسی نسبت به تخلفات یا وقوع بزه بایستی مدلل وموجه بوده مدارك مثبته پیوست آن باشد .

ماده۳ - متصدیان مسئول و قسمت‌های مربوطه و فرماندهان ذیمدخل که بازرسی درقسمت آنهابعمل میآید مکلفند به‌تمام پرسشهای بازرس‌هاپاسخ‌مقتضی داده وهرنوع برگها یا اسنادی که برای موضوع بازرسی ضرورت‌دارددراختیار آنها بگذارند .

ماده۴ - هرگاه رئیس اداره دادرسی ارتش سوء جریانی در رسیدگی و اقدامات بازپرسی یا دادستان ارتش یا دادگاه مشاهده نماید وهمچنین اگر شکایتی ازمقامات نامبرده بشود ورئیس دادرسی ارتش شکایت را واردواساسی بداند درصورت اقتضاء مراتب را بوزارت جنگ گزارش میدهد .

ماده۵ - وزارت جنگ رسیدگی را بهیئت نظارت که مرکب ازپنج نفریا هفت نفرافسران منتخب‌ازطرف وزارت جنگ وستاد ارتش میباشدارجاع‌میکند

ماده۶ - هیئت‌نظارت پس ازرسیدگی بموضوع میتواند دستورات لازمه‌را برای حسن جریان کارببازپرس یا دادستان بدهدکه اجرا نمایند ویا درصورتیکه مقتضی بداند پرونده را از بازپرس یا دادگاهی که در نزدآن مطرح است گرفته و ببازپرس یا دادگاه دیگری ارجاع کندکه درحدود مقررات رسیدگی نماید .

ماده۷ - درمورد ماده بالا هیئت نظارت کارمندان دادگاه را ازبین اعضاء خود یا اشخاص دیگر انتخاب وپیشنهاد می‌نماید تا پس از تصویب به پرونده ارجاع شده رسیدگی نماید .

چون بموجب قانون ۱۵ دیماه ۱۳۱۹ وزیردادگستری مجازاست لوایح

قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد می‌نماید پس از تصویب کمیسیون قوانین دادگستری بموقع اجراء گذارده پس از آزمایش آنها درعمل نواقصی را که ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع وقوانین نامبرده راتکمیل نموده برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید علیهذا قانون متمم قانون دادرسی و کیفرارتش مشتمل بر ۷ ماده که درتاریخ اول بهمن ماه یکهزاروسیصد ونوزده بتصویب کمیسیون قوانین دادگستری مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرااست.

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اصلاح بعضی ازمواد قانون کیفرمرتکبین قاچاق

(مصوب کمیسیون قوانین دادگستری)

مورخ ۱٤ خرداد ماه ۱۳۱۹

مادهٔ واحده - درمواد ۳-٤-۵-۷-۸-۱۰-۱۲-۲۲-۳۵-۳۹-٤۱-٤٤- قانون کیفرمرتکبین قاچاق مصوب ۳۱۲/۱۲/۲۹ تغییرات زیرداده میشود:

۱- مادهٔ ۳ بطریق زیرتغییر مییابد:

مادهٔ۳ - هرگاه دویا چند نفر مشترکاً مرتکب بزه قاچاق شوند علاوه بر ضبط عین مال هریك ازآنان بکیفرحبس مقرره در مادهٔ یك و مجموع آنان متضامناً بپرداخت جریمه‌معادل‌دوبرابردرآمدهای مقرربرای دولت‌محکوم‌خواهند شد ودرصورتی که عین‌مال ازبین رفته‌باشد بهای‌آن متضامناً ازکلیه شرکاءوصول خواهد شد .

کیفرمعاونین دربزه قاچاق کالای موضوع درآمد دولت حبس ازسه ماه‌تا یکسال و پرداخت نصف جریمه مقرره درباره مرتکب اصلی است که متضامناً باید وصول شود .

۲- درآخر مادهٔ ٤ پیش از تبصره عبارت زیر افزوده میشود :

(مگر در مورد قاچاق گمرکی که حداقل جریمه بزهکار برای کالای واحد یامجموع اجزاء کالاهای موضوع قاچاق درصورتیکه کمتر ازپنجاه ریال باشدهمان پنجاه ریال باید وصول شود) .

۳- مادهٔ ۵ بطریق زیر تغییر مییابد :

مادهٔ۵ - هرگاه مال موضوع درآمد دولت ویا ممنوع الصدورویا ممنوع الورودبتوسط مکاری یااتومبیل ویاسایروسایط نقلیه ویابوسایل دیگری حمل شود وحامل نتواند ارسال کننده ویاصاحب اصلی آنرا تعیین واثبات نمایدعلاوه برضبط مال ودرصورت نبودن مال ردبهای آن بایدشخصاً ازعهده پرداخت جریمه مقرر دراین قانون برآید .

٤- درمادهٔ۷ پس ازجمله (جریمه مقرر دراین قانون) وپس از جمله (مادام که تأدیه جریمه) افزوده میشود(ویابهای مال ازبین رفته) - وتبصره زیرنیز بشمارهٔ۲ بمادهٔ ۷ افزوده میگردد :

تبصره ۲ - بازپرسهای نامبرده دراین ماده میتوانند برای جلوگیری ازفرار یاتبانی مرتکبین بقاچاق بدرخواست ادارات مربوطه رسیدگی نموده قرار مقتضی راجع ببازداشت یا اخذ وثیقه یاکفیل صادر نمایند .

ازقرارهای مندرج دراین تبصره قراربازداشت وقراریکه منتهی ببازداشت شوددرظرف۲٤ ساعت قابل شکایت دردادگاه شهرستان خواهد بود- ابتدای این مدت در مورد قراربازداشت ازتاریخ اعلام یاابلاغ آن (درصورتیکه اعلام نشده باشد)ودرموردقراری که منتهی ببازداشت شودازتاریخ بازداشت است وشکایت موجب تأخیراجرای قرار نخواهد بود .

در مورد این تبصره بازپرس مکلف است بکسی که قرار درباره او صادر میشودکتباً ابلاغ نماید که این قرار در ظرف بیست وچهارساعت قابل شکایت

در دادگاه شهرستان خواهد بود .

۵ ـ مادهٔ ۸ بطریق زیر تغییر داده میشود :

مادهٔ ۸ ـ کسیکه جریمه از او گرفته شده یا برای وصول آن بازداشت شده میتواند درصورتیکه منکر ارتکاب قاچاق باشد تاده روز پس از پرداخت جریمه یا ده روز پس از تاریخ بازداشت بارعایت مسافت قانونی بدادگاه دادگستری مراجعه نماید دراینصورت اداره مأمور وصول درآمد پرونده امر را بدادگاه فرستاده ودر صورتیکه بموجب حکم قطعی بزهکار نبودن شاکی ثابت شد عین مال یابهای آن (درصورتیکه بهای مال گرفته شده باشد) وجریمه گرفته شده ردخواهدشد وهرگاه ارتکاب شاکی ببزه قاچاق ثابت شددادگاه اورابکیفرحبس مقرربرای بزهکاران قاچاق وصدی سی علاوه ازجریمه مقررمحکوم خواهدکرد .

درمورد این ماده چنانچه مراجعه کننده بدادگاه درجلسه مقرربرای رسیدگی حاضرنشود ودادخواست او بدرخواست اداره مأمور وصول درآمد ابطال گردد تجدید دادخواست اوفقط درظرف ده روز پس ازابلاغ قرارابطال برای یکمرتبه ممکن خواهد بود .

تبصرهٔ ۱ ـ مرتکبین که بتأدیه بهای مال ازبین رفته وجریمه قادرنباشندعلاوه برحبس مقرردراین قانون درمقابل هرده ریال یکروزحبس خواهند شدولی مدت حبس بابت جریمه و بهای مال ازبین رفته با احتساب مدت بازداشت نباید از ۵ سال تجاوز نماید .

تبصرهٔ ۲ ــ در صورت صدور حکم بـه تبرئه متهم رد کالای ضبطی یـا بهای آن و جـرائم وصولی موکول خـواهد بود بقطعیت حکم و خاتمه یـافتن مرحله فرجـامی آن ولیکن شاکی پس از صدور حکم پژوهشی دائر برتبرئه او آزاد میشود .

تبصرهٔ ۳ - ادارات مأمور وصول درآمد مکلفندبکسی که برای اخذ جریمه بازداشت میشود کتباً ابلاغ کنند که در صورت انکار ارتکاب تاده روز بارعایت مسافت قانونی می تواند بدادگاه دادگستری مراجعه کندوالاحق شکایت او ساقط خواهدشد .

تبصرهٔ ۴ - برای اشخاصی که کالای غیرمجاز را منظماً بگمرك وارد میکنند واداره نامبرده طبق تبصره مادهٔ ۹۵ آئین نامه گمرك کالای مذکور را ضبط میکند مدت مراجعه بدادگاه دادگستری از تاریخ اعلام ضبط چهار ماه است واگر در مدت مزبور ازطرف صاحب مال مراجعه بدادگاه نشد حق مراجعه او ساقط خواهدشد .

٦- ماده ۱۰ بطریق زیر تغییر داده میشود :

مادهٔ ۱۰ - جریمه‌ای را که مطابق قانون باید مرتکب بپردازد چه قبل از بازداشت درصورت رضایت مرتکب بتأدیه آن وچه بعداز بازداشت مرتکب وچه بعداز صدور حکم قطعی ادارات وصول درآمد باید مستقیماً آنرا وصول وطبق مادهٔ۱۹ این قانون نسبت به آن عمل نمایند ودرغیر موارد ارفاق مذکور درمادهٔ ٦ پرونده امررا برای تعیین کیفر حبس باید بدادسرا ارسال دارند مگردرمورد قاچاقهای غیرگمرکی که ارسال پرونده بدادسرا منوط است باینکه میزان جریمه متجاوزاز هزار ریال باشد .

۷- درمادهٔ ۱۲ جمله (ازطرف وزارت مالیه) تبدیل میشود بجمله(ازطرف ادارات مأمور وصول درآمد) .

۸- مادهٔ ۲۲ بطریق زیر تغییرداده میشود :

مادهٔ۲۲ - مسافرینی که واردمرز کشور میشوند هرگاه بیش از ۵ گرم تریاك همراه داشته باشندوبگمرك ارائه‌ندهندعمل آنان قاچاق محسوب ومشمول مقررات مادهٔ ۳۹ این قانون‌خواهندبود ودر صورت ارائه‌دادن فقط بضبط آن اکتفاخواهدشد.

۹ـ مادهٔ ۳۵ بطریق زیر تغییرداده میشود :

مادهٔ۳۵ ـ مال‌التجاره ووسائل نقلیه که بعنوان ترانزیت وارد کشورمیشود هرگاه درمدت مقرر (بجزدرموارد فرس‌ماژور) خارج نشود باید عین‌مال ضبط ودرصورت نبودن عین‌مال بهای آن ازترانزیت کننده وصول‌شود .

۱۰ـ درمادهٔ ۳۹ بعداز جمله(علاوه برضبط‌مال) اضافه‌میشود (ودرصورت نبودن‌عین مال‌ردبهای آن) وتبصرهٔ‌زیرنیز بشمارهٔ۲افزوده‌میگردد .

تبصرهٔ ۲ ـ درهر موردکه‌عین‌مال‌ازبین‌رفته‌باشدبهای آن‌متضامناً ازمرتکب وشرکاء وصول خواهدشد .

۱۱ـ مادهٔ۱ ٤بطریق زیر تغییر داده‌میشود :

مادهٔ۴۱ ـ کیفر هریك ازمعاونین دربزه قاچاق کالای ممنوع‌الصدور و ممنوع‌الورود نصف کیفر مقرر برای مرتکب اصلی‌است وکیفرهریك از شرکاء در بزه همان کیفر مقرر دربارهٔ مرتکب‌اصلی‌است .

۱۲ـ ازمادهٔ ٤٤ بند۲ که‌راجع به‌نقره‌است‌حذف‌میشود .

چون بموجب قانون ۱۵اردیبهشت ماه۱۳۱۹«وزارت‌دادگستری‌مجازاست لوایح قانونی‌را که‌به‌مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس ازتصویب کمیسیون فعلی‌قوانین دادگستری بموقع‌اجراگذارده وپس‌از آزمایش آنهادرعمل‌نواقصی‌را که ضمن جریان ممکن‌است معلوم شود رفع‌وقوانین نامبرده‌را تکمیل نموده باز برای تصویب به‌مجلس شورای‌ملی‌پیشنهادنماید».

علیهذا (قانون اصلاح بعضی‌ازموادقانون کیفرمرتکبین قاچاق)مشتمل بریك ماده که درتاریخ چهاردهم‌خردادماه یکهزار وسیصدو نوزده به تصویب کمیسیون قوانین‌دادگستری رسیده قابل‌اجرااست .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن‌اسفندیاری

قانون

کیفر بزه‌های مربوط به‌راه آهن

مصوب ۳۱ فرودین ماه ۱۳۲۰

مادهٔ۱ ـ هر کس خاك‌ریز ـ خاك‌بر ـ پل ـ تونل ـ دیوار ـ سد ـ ابنیه ـ بالاست تراورس ـ ریل ـ پیچ ومهره ریل ـ اتصالی ریل ـ علائم خط ـ تیرهای تلفن و تلگراف وسیم های آن ووسائل نقلیه راه آهن راخراب کند وبطور کلی عملی نماید که‌موجب خروج قطارازخط یاتصادم یاحادثه‌مهم دیگری‌شود به‌حبس با اعمال شاقه ازپنج‌تا ۱۵ سال محکوم میشود .

واگردرنتیجه‌حادثه‌یك‌یاچندنفر کشته‌شود مرتکب‌محکوم‌به‌اعدام‌خواهدشد.

هرگاه عمل منتهی بیکی ازحادثه های مذکور نگردد درغیر مورد خرابی پل ـ تونل وسد مرتکب به‌دو سال‌تا هفت سال حبس مجرد ودرمورد پل وتونل و سداز ٤ سال تاده سال حبس بااعمال شاقه محکوم میشود .

مادهٔ۲ ـ هر کس درغیر مورد مذکور درماده‌یك درمتعلقات راه‌آهن عملی نمایدکه بیم خروج قطار ازخط یاتصادم ویا حادثه مهم دیگر برود مرتکب به حبس مجرد ازدوتا پنج سال محکوم میشود وهرگاه عمل مذکور برای حرکت قطار فقط ایجاد مانعی نماید وبطور کلی اسباب اختلال حرکت قطاررا فراهم کند مرتکب بحبس تأدیبی تادوسال محکوم میشود .

مادهٔ۳ ـ هرگاه بزه‌های مذکور درماده یك ودو دراثر توطئه وتبانی دو نفریا بیشتر انجام یابدیك ثلث ازکیفری که قطع‌نظر ازتبانی برای مرتکب منظور میشود بکیفر مرتکب افزوده خواهد شدجز درمورد اعدام‌که مرتکب بهمان‌کیفر محکوم میشود .

مادهٔ۴ - هرگاه برای ارتکاب بزه‌های مذکوره درماده یك جمعیتی از سه تن به بالا تشکیل شود تشکیل دهندگان ومحرکین فقط برای همین عمل به حبس تأدیبی ازشش ماه‌تا سه‌سال محکوم میشوند .

کسی که عضو این جمعیت شده‌باشد فقط برای همین عمل‌به حبس تأدیبی ازسه ماه‌تا یك‌سال محکوم خواهد شد .

هرگاه‌ازجمعیت‌مزبوردست کم‌سه‌تن مسلح‌باشندمحرکین وتشکیل‌دهندگان هر یك به حبس با اعمال شاقه از سه سال تا پنج سال محکوم میشوند و کسی که عضو این جمعیت شده باشد به دو تا سه سال حبس مجرد محکوم میگردد .

مادهٔ۵ - هریك ازشرکت کنندگان که جمعیت مذکوردرمواد فوق‌را منحل یاموجبات انحلال آنرا فراهم سازند یاازجزء توطئه‌کنندگان وعضویت جمعیت خارج شوند یاازوقوع بزه‌یا توطئه یاتشکیل جمعیت‌برای ارتکاب بزه مانع‌شوند یاوجودجمعیت‌وتصمیمات آنرا بمأمورین دولت‌افشاءکنند ازکیفر معاف‌خواهند بودمشروط براینکه پیش ازتعقیب وپیش ازوقوع بزه‌که جمعیت برای ارتکاب‌آن تشکیل شده اقدامات مزبور بعمل آمده باشد .

مادهٔ۶ - هرکس اعمال‌مذکور درمواد ۱ و ۲ راازروی بی‌مبالاتی یاغفلت انجام‌دهد درمواردی که‌کیفر بزه‌عمدی اعدام یاحبس بااعمال‌شاقه است‌به حبس تأدیبی ازیك تاسه سال وبتأدیه غرامت ازدویست تاده هزار ریال محکوم میشود ودر مواردی که برای بزه عمدی حبس مجرد مقرر شده‌کیفر مرتکب حبس‌تأدیبی ازسه ماه تادو سال وتأدیه غرامت ازصد تاهزار ریال میباشد .

مادهٔ۷ - هرکس وسائل نقلیه راه‌آهن را ضایع یا خراب‌کند بطوریکه از خاصیت بهره‌برداری بیاندازددرصورتیکه وسائط نقلیه‌ازقبیل‌لکوموتیویااتوتوریس باشدبه حبس مجرد ازدو تاپنج سال محکوم میشود و در مورد سایر وسائط نقلیه

راه‌آهن کیفر مرتکب حبس تأدیبی از شش ماه تا سه‌سال خواهد بود مگر اینکه عمل مشمول عنوان شدیدتری باشد که در آنصورت مرتکب بکیفر همان بزه محکوم میگردد.

مادهٔ ۸ ـ مسافریکه بدون جهت علامات موجوده در واگونها را از قبیل ترمز خطر وغیره بکار بردو قطار بایستد بتأدیه غرامت دویست تا پانصد ریال ملزم خواهد شد.

مادهٔ ۹ ـ مسافریکه به‌تجهیزات واگون از قبیل چراغ ـ توریهای پنجره ـ شیشه ـ پرده ـ جایگاه جامه‌دان زیانی وارد آورد بپرداخت خسارت طبق تعرفه راه‌آهن مصوب وزارت راه ملزم خواهد شد. برای خسارتیکه قابل پیش‌بینی در تعرفه نبوده بارعایت اینکه مقدار خسارت از یکصد ریال تجاوز نکند طبق تشخیص اداره راه‌آهن ملزم خواهد شد.

درصورتیکه عمل مشمول عناوین کیفری باشد بکیفر مقرر برای آن عمل نیز درمراجع صالحه محکوم میشود.

مادهٔ ۱۰ ـ وجوه مذکور درمادهٔ ۸ به‌تشخیص رئیس قطار و وجوه مذکور مادهٔ ۹ مطابق تعرفه یا تشخیص راه‌آهن بحسب مورد درمقابل قبض رسمی اداری دریافت میگردد.

درصورتیکه وارد کننده خسارت اعتراضی داشته باشد میتواند پس از پرداخت وجه تا مدت ششماه بیکی از دادگاههای شهرستان خط سیر مراجعه نماید.

هرگاه وارد کننده خسارت از پرداخت این وجوه امتناع نماید چنانچه مالی همراه داشته باشد رئیس قطار حق دارد بمیزان خسارت مورد مطالبه از مال او بازداشت نموده و طبق آئین‌نامه مصوب وزارت راه و وزارت دادگستری خسارت راه آهن را از آن استیفاء نماید. نسبت ببازداشت مال نیز وارد کننده خسارت از تاریخ بازداشت آن بشرح بالاحق شکایت خواهد داشت.

هرگاه دارائی ممتنع کفایت خسارت وارده را ندهد یا دارائی نداشته و

نتواند تضمین کافی بدهد چنانچه راه آهن مقتضی بداند میتواند صورت مجلس تنظیم وباخود او تحت مراقبت مأمورین به‌نزدیکترین دادگاه مقصدممتنع بفرستد.

دادگاه دراین قبیل موارد خارج ازنوبت رسیدگی خواهدکرد .

مادهٔ ۱۱ - حمل‌مواد زود اشتعال و قابل احتراق و انفجار بدون اطلاع اداره راه آهن ممنوع است و مسافری که بدون اطلاع راه‌آهن موادمزبوررا در جامه‌دانها واثاثیه خود درواگنها حمل کند یاآنهارا جزو اثاثیه خود به قسمت حمل‌ونقل اثاثیه (توشه) بسپارد وهمچنین هرکس بدون استحضار راه‌آهن‌مواد مزبور را برای حمل بوسیله واگنهای باری تحویل نماید محکوم بتأدیه غرامت از دویست تادوهزارریال خواهد گردید .

درصورتیکه عمل مزبور منجربه حریق یاحادثه دیگری گردد که جرم شدید تری شناخته شده باشد مرتکب‌به‌کیفرآن بزه محکوم‌خواهد شد .

مادهٔ ۱۲ - هرگاه کسی باعث تضییع یاتلف مالی بشودکه برای حمل براه‌آهن سپرده شده است درقبال بنگاه‌راه‌آهن مسئول خساراتی است که از این جهت براه‌آهن وارد شده باشد .

مادهٔ ۱۳ - هرکس درحریم‌راه‌آهن‌بدون‌اجازه کتبی‌بنگاه‌راه‌آهن‌ساختمان یاحفریات و بطورکلی هردخل و تصرفی نماید علاوه براجبار به اعاده محل بصورت اولیه محکوم بتأدیه غرامت از دویست تادوهزار ریال خواهد شد آنچه پیش از اجرای این قانون داخل درحریم بوده درصورتیکه راه‌آهن اجازهٔ ابقاء آنراندهدمالك آن‌ملزم‌است که آنرا ازحریم راه‌آهن بردارد واگر امتناع نماید راه‌آهن آنرا برخواهدداشت‌ویا درصورت‌موافقت‌راه‌آهن‌ببهای عادلانه‌براه‌آهن واگذارمیشودحریم‌راه‌آهن‌عبارت‌از۱۷مترفاصله‌بهریك‌ازدوطرف‌محورخط‌میباشد.

مادهٔ ۱۴ - نگاهداری وچراندن دام‌درحریم‌راه‌آهن‌ممنوع‌است وراه آهن

مسئول خسارات وارده که از تلف آنها حاصل میشود نخواهدبود .

اگر از این راه خساراتی براه آهن وارد شود مالکین دامها در قبال راه‌آهن مسئول خواهندبود .

مادهٔ ۱۵ ـ تا مسافت کمتر از پنجاه متر از خط آهن ساختن بناهائی که دارای سقف پوشالی باشد و خرمن نمودن کاه و علف و انبار نمودن مواد زود احتراق و زوداشتعال ممنوع است و متخلفین محکوم به تأدیه‌غرامت از ۲۰۰ تا دوهزارریال خواهند شد .

مادهٔ ۱۶ ـ هریك از کارمندان راه آهن که متصدی راندن یا وظیفه دار تشکیل یا حرکت قطار میباشد لکوموتیو ـ واگون ـ درزین یا هرگونه وسیله نقلیه‌ای راکه میداند معیوب است و درصورت سیر موجب مخاطره خواهد شد براه اندازد و یا بمناسبت وظیفه مانع تشکیل قطار و حرکت آن نشود بحبس تأدیبی از ششماه تاسه‌سال محکوم میشود .

همین کیفر درباره کارمندانی که از معیوب‌بودن وسائل نقلیه مطلع‌وبرحسب وظیفه مکلف به آگاه ساختن مقامات‌مربوطه بوده‌و آن‌مقامات‌رامسبوق‌نساخته‌اند اعمال میگردد .

مادهٔ ۱۷ ـ رئیس قطار ـ راننده ـ ترمزبانان ـ وسوزن‌بانان که بر خلاف مقررات در موقع حرکت قطار تا رسیدن آن بمقصد یا در موقع حرکت و ورود قطار به ایستگاه محل خدمت خودرا ترك و یا وظیفه خودرا انجام ندهند بحبس تأدیبی از ششماه تا دوسال محکوم میشوند .

مادهٔ ۱۸ ـ متصدیان‌حفظ ساختمان و بناهای مربوطه‌به راه آهن یاآلات فنی آن که مسئول نگاهداری خط و نظارت ساختمانها و بطورکلی مأمورحفظ اموال‌راه‌آهن‌اعم‌ازفنی‌وغیرفنی‌میباشنداگروظیفه‌خودرا ترك کنند محکوم بحبس

تأدیبی از یکماه تاششماه خواهند شد .

هرگاه بزه‌های مذکور در این‌ماده و دوماده پیش منتهی بتصادم یا خروج قطار از خط ویا حادثه مهم دیگری بشود مرتکب به دو تا سه‌سال حبس مجرد محکوم خواهد شد و اگر در نتیجه حادثه کسی کشته‌شود بحبس با اعمال شاقه‌از سه تا ده‌سال محکوم میگردد .

در مورد این ماده و مادهٔ ۱۷ در قسمتی که کیفر مرتکب حبس تأدیبی‌مقرر شده است تعقیب بزه منوط به درخواست بنگاه راه‌آهن میباشد .

مادهٔ ۱۹ - اگر مأمورین راه آهن از امر مافوق خود که برای احتراز از خطر و حادثه راه‌آهن صادر شده تخلف کنند بحبس تأدیبی ازیك‌ماه تا شش‌ماه محکوم خواهند شد . وچنانچه این تخلف منجر بحادثه راه‌آهن شود مرتکب به دو تا سه سال حبس مجرد محکوم میشود . و اگر در نتیجه حادثه کسی کشته‌شود کیفرمرتکب حبس با اعمال شاقه از سه تا ده‌سال است .

مادهٔ ۲۰ - هرگاه کارمند راه آهن ازساختمانها ـ تجهیزات ـ کارخانجات تأسیسات ثابت و وسائط نقلیه و غیر آن ـ نقشه ـ عکس یا اطلاعاتی که جنبه سری دارند و افشاءِ آن بر خلاف مصالح راه آهن ویا مصالح عمومی کشور باشد بکسی بدهد ویا کسی‌رابرای بدست‌آوردن چنین‌اسنادومدارك کمك نماید درصورتی که‌عمل بزه‌شدیدتری نباشد بحبس مجرد از دو تاپنج‌سال‌محکوم‌میشود.

مادهٔ ۲۱ - چنانچه کارکنان لکوموتیو اعم از راننده یا آتشکار و همچنین سایر کارمندان راه آهن که مسئول تأمین آمد و شد قطار هستند در غیر مورد مذکور در مادهٔ ٦ مرتکب بی مبالاتی یا غفلت بشوند که منجر بزیان دولت بشود علاوه بر جبران خسارت بحبس تأدیبی از یك ماه تا یك سال محکوم میشوند .

مادهٔ ۲۲ ـ کدخدایان و دهبانانی که بامر مقامات مربوطه مواظبت قسمتی از راه آهن بعهده آنها واگذارشده هرگاه درانجام مأموریت خود بی مبالاتی ویاغفلتی بنمایند که موجب شود کسی براه آهن خرابی وارد نماید به سه ماه تاسه سال حبس تأدیبی محکوم میشوند .

مادهٔ ۲۳ ـ هرگاه اعمال مذکور دراین قانون منتهی به نتایج قابل کیفری گردد که در این قانون پیش بینی نشده است مقررات سایر قوانین کیفری مجری خواهد بود .

مادهٔ ۲۴ ـ وزارت راه آهن میتواند ضمن آئین نامه ای که بموجب مادهٔ ٤ قانون سازمان بنگاه راه آهن دولتی ایران مصوب ۱۲ مرداد ۱۳۱٤ اختیار تنظیم آن داده شده ازنظر انتظام و انضباط کارهای راه آهن برای تخلف کارمندان راه آهن از مقررات یادستورهای رؤسای مافوق درموارد لزوم ازیك روزتا بیست روز حبس انضباطی پیش بینی نموده و آن آئین نامه راپس از تصویب هیئت وزیران به موقع اجراء گذارد .

طرز رسیدگی ومرجع شایسته نیز در آئین نامه مذکور معین خواهد شد .

این قانون که مشتمل بربیست وچهار ماده است درجلسه سی ویکم فروردین ماه یکهزار وسیصدوبیست بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

راجع به غیر قابل فرجام بودن بعضی از محکومیت‌های جزائی

مصوب ۹ شهریورماه ۱۳۲۰

مادهٔ یگانه ـ جز درامور جنحه‌های مضر بمصالح عمومی که بموجب باب دوم قانون کیفر پیش بینی شده است در جنحه‌های دیگر محکومیت‌های بکیفر نقدی و

همچنین محکومیت‌های بدوماه‌حبس یا کمترخواه متضمن محکومیت‌بکیفر نقدی نیزباشد یانه‌فرجام پذیر نخواهد بود .

محکومیت‌های مذکورجز آنچه بموجب مادهٔ۱۹ اصلاحی قانون کیفرعموم مصوب ۲۳اسفندماه ۱۳۱۲ مقرراست هیچ‌قسم اثرکیفری نخواهد داشت‌احکامی که‌درامورخلافی صادرمیشود قابل پژوهش‌وفرجام نیست .

این قانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه نهم شهریور ماه یکهزار و سیصدوبیست بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن‌اسفندیاری

قانون

راجع به‌عفو و بخشودگی‌و تخفیف‌پاره‌ای‌ازمحکومیتهای‌سیاسی وعادی

مصوب ۲٤ مهرماه ۱۳۲۰

مادهٔاول - بوزارت دادگستری اجازه داده میشود کسانی راکه بموجب قسمت یك ودو ماده یك و ماده پنج قانون مصوب ۲۲ خرداد ۱۳۱۰ و همچنین اشخاصی راکه باتهام مذکور درقسمت اول مادهٔ۸۱ قانون کیفر عمومی اصلاح شده مصوب اردیبهشت ۱۳۱۰ وکسانی راکه بنابر مواد ۱٦۲ و ۱٦۵ قانون کیفر عمومی و طبق بند (ب) مادهٔ ۲٦۹ مکرر قانون‌کیفر عمومی مصوب سوم خرداد ۱۳۱۳ تاتاریخ سی‌ام‌شهریورماه ۱۳۲۰ محکوم‌شده وزندانی هستندآزاد نماید .

مادهٔ دوم- کسانیکه بعناوین نامبرده در ماده یك‌این قانون تا تاریخ سی‌ام شهریور ۱۳۲۰ محکوم شده وهنوز حکم محکومیت آنها اجرا نشده و همچنین اشخاصی که تاتاریخ‌مذکورباتهامات نامبرده‌تحت‌تعقیب هستندازاجرای‌مجازات و تعقیب معاف میشوند .

مادهٔ سوم - بموجب این قانون هیچگونه آثار جزائی بمحکومیت اشخاصی که باتهامات مذکور درماده یك این قانون تاتاریخ سی‌ام شهریور ۱۳۲۰ محکوم شده‌اند مترتب نمیشود .

مادهٔ چهارم ـ نسبت بکسانی که تاتاریخ ۳۰ شهریورماه ۱۳۲۰ بعنوان ارتشاء یا اختلاس (تایکهزار ریال) محکوم بانفصال ابد از خدمات دولتی شده‌اند در صورتی که ازتاریخ اجرای حکم تامدت سه سال مرتکب بزهی نشده باشند دیوان کیفر پس از رسیدگی حیثیت آنها را اعاده مینماید .

این رسیدگی در جلسه اداری دادگاه بعمل خواهدآمد .

مادهٔ پنجم ـ کلیه اشخاصی که به‌بزه ارتشاء واختلاس دردیوان کیفرمحکوم شده‌اند وحکم محکومیت آنان قطعی شده است میتوانند از تاریخ تصویب این قانون تامدت سه ماه‌نسبت‌بحکم محکومیت خودازوزارت دادگستری درخواست اعاده دادرسی نمایند هرچند مورد مشمول مادهٔ ٤٦٦ قانون آئین دادرسی کیفری هم نباشد وزارت دادگستری درديوان کیفر شعبه خاصی برای رسیدگی به این درخواستها تشکیل خواهد دادکه مطابق مقررات وابسته تجدید دادرسی نماید ـ حکم این دادگاه قطعی است وقابل پژوهش وفرجام نمیباشد .

این قانون که مشتمل برپنج ماده است در جلسه بیست و چهارم مهرماه یکهزار و سیصد و بیست بتصویب مجلس شورای‌ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

طرز جلوگیری از بیماریهای آمیزشی و بیماریهای واگیردار

مصوب ۱۱ خردادماه ۱۳۲۰

فصل اول ـ بیماریهای آمیزشی

مادهٔ یکم ـ درنقاطیکه وزارت کشور آگهی خواهد داد ازتاریخ آگهی تا یکماه مبتلایان ببیماریهای آمیزشی مکلفند اقدام بدرمان خودکنند.

تبصره ـ مقصود ازبیماریهای آمیزشی ـ سوزاک ـ کوفت (سفلیس) آتشك (شانکرنرم) است درهرنقطه از بدن که واقع باشد.

مادهٔ دوم ـ درمان ومداوای بیماریهای آمیزشی درکلیه بنگاههای بهداری دردوره واگیری بیماری برای همه ودر دوره‌های دیگر برای اشخاص بیبضاعت رایگانی است

مادهٔ سوم ـ درمان نزدهرپزشکی که پروانه پزشکی درایران داردآزاداست اما درصورتیکه بیمار دردوره واگیری بیماری از موعدی که پزشك معالج برای درمان او معین نموده تا ده روز از حضور نزد پزشك یابنگاه دولتی غیبت کرد و پزشك دیگری تحت درمان بودن بیماررا ببنگاه یا پزشك اول خبر نداد نخستین پزشك درمان کننده مکلف‌است مراتب راباقید محرمانه باطلاع بهداری برساندتا بیماررا ملزم بدرمان نمایند.

مادهٔ چهارم ـ پزشکان یا متصدیان سایر فنون پزشکی که بوسیله تبلیغات بی‌اساس باعث گمراهی بیمار آمیزشی میشوند یا بوعده‌های دروغ بیمار را از درمان صحیح بازمیدارند مانند اینکه معین کنند درمدت چند روز بیمار را درمان کرده ویابابستن پیمان یا انتشارآگهی هائی که مخالف اصل‌پزشکی‌است بیماررا

فریب دهند بحبس تأدیبی از دوماه تا یکسال ویا به‌پرداخت کیفر نقدی از ۲۰۰ تا ۲۰۰۰ ریال محکوم میشوند .

کسانی که بدون پروانه پزشکی اقدام بدرمان بیمارهانمایندبحبس تأدیبی از دوماه تا ششماه‌ویابه‌پرداخت کیفرنقدی‌از پانصد تا پنجهزارریال‌محکوم‌میشوند.

مادهٔ پنجم ـ در مواردیکه‌حالت بیمار و کیفیت واگیری بیماری موجب نگرانی باشد بهداری میتواند بیماررا ملزم کند که تا برطرف شدن خطر واگیری در یکی از بیمارستانها تحت درمان قرارگیرد .

مادهٔششم ـ ولی یا سرپرست صغیر یا سفیه یا دیوانه مکلف است که در درمان بیماریهای آمیزشی صغیر یا سفیه یا دیوانه‌که تحت سرپرستی آنهامیباشند اقدام کند چنانچه ولی یا سرپرست در فراهم نمودن وسائل درمان مسامحه نماید وبیماری صغیر یا محجور بحال سرایت باقی بماند ولی یا سرپرست بحبس از هشت روز تا یکماه ویا بکیفر نقدی ازپنجاه تا پانصدریال محکوم میشود .

مادهٔ هفتم ـ بهداری موظف است اشخاصی راکه بمناسبت پیشه خود ممکن است باعث انتشار بیماریهای آمیزشی شوند مکلف کند که در روزهای معین در بنگاه‌های مخصوص بهداری یا نزد پزشکانیکه بهداری معین مینماید برای معاینه‌حاضر شوندودر صورتیکه‌تشخیص شودبیماری آنها در مرحله‌واگیری است ازادامه‌پیشه‌ممنوع‌وتاوقتی که‌گواهی نشده‌است که بیماری آنها قابل‌سرایت نیست چنانچه بدون تحصیل پروانه عدم‌امکان‌سرایت به‌پیشه‌خودادامه‌دهندبه‌۸روز تا دوماه حبس تأدیبی و۵۱ تا ۵۰۰ ریال ویا بیکی ازاین‌دو کیفر محکوم میشوند .

مادهٔ هشتم ـ اداره کل‌بهداری‌مکلف است برای‌مبارزه‌باانتشاربیماریهای آمیزشی برطبق این‌قانون‌آئین‌نامه ومقررات لازم وضع نماید .

مادهٔ نهم ـ هرکس بداند مبتلا به بیماری آمیزشی واگیر بوده ویا آنکه

اوضاع و احوال شخصی او طوری باشد که بایستی حدس بزند که بیماری او واگیر است و بواسطه آمیزش او طرف مقابل مبتلا شود و بمراجع قضائی شکایت کند مبتلا کننده بحبس تأدیبی از سه ماه تا یکسال محکوم میشود .

تعقیب فقط در موقعی انجام میگیرد که خواهان خصوصی در بین باشد و در صورتیکه خواهان خصوصی شکایت خود را مسترد دارد تعقیب و همچنین اجرای کیفر موقوف میشود .

مادهٔ دهم - هر زنی که مبتلا بکوفت باشد درصورتیکه بداند یا آنکه اوضاع واحوال شخصی او طوری باشد که بایستی حدس بزند که بیماری او واگیر است وکودك سالم شخص دیگری را باپستان خود شیر بدهد بحبس ازدو تا هفت روز یاکیفر نقدی از پنج تا پنجاه ریال محکوم میشود .

درصورتیکه طفل براثر این عمل مبتلا بکوفت شود مرتکب به یك تا سه ماه حبس تأدیبی ویا بپرداخت ۳۰۰ تا ۱۰۰۰ ریال ویا بهردو کیفر محکوم خواهد شد.

همین کیفر درباره کسی نیز اجرا میشود که طفل مبتلا بکوفت را با علم بآن بزن سالمی بسپارد که ازپستان خود اورا شیر دهد و آن زن مبتلا بکوفت گردد .

تعقیب بزه نامبرده در قسمت اخیر این ماده موکول بشکایت خواهان خصوصی است.

مادهٔ یازدهم - هرشخصی که میخواهد طفلی را بدایه بسپارد موظف است قبل از آنکه دایه پستان بدهن طفل بگذارد طفل ودایه را بوسائل مقتضی توسط پزشك امتحان نموده و گواهینامه بهداشتی بدست آورد که طفل یا دایه مبتلا بسفلیس نبوده وخطری متوجه طفل یا دایه نیست درصورت تخلف بسه تا هفت روز حبس ویا پنج تا پنجاه ریال کیفر نقدی محکوم میشود ودر صورت ابتلاء طفل یا دایه کیفر متخلف حبس تأدیبی ازدوماه تا ششماه خواهد بود.

مادهٔ دوازدهم - هرگاه بهداری بوجود کسی که مبتلا به بیماری آمیزشی

واگیر است اطلاع یافت میتواند بوسائل مقتضی بازجوئی کند که بیمار مشغول درمان میباشد یانه ودرصورت لزوم اخطار لازم بنماید تااگر بیمار درظرف مهلت مقرر بدرمان نپرداخت اورا الزام بدرمان نماید .

مادهٔ سیزدهم - پزشکان آزاد و کلیه بنگاههای بهداری که معاینه و درمان بیماریهای آمیزشی مینمایند موظفند در آخر هرماه عده بیماری‌های آمیزشی را که دیده‌اند وقبلا بپزشك دیگری مراجعه ننموده‌اند بدون ذکر نام ومشخصات بیمار به بهداری بفرستند .

طریقه فرستادن شمارهٔ بیماران بموجب آئین‌نامه‌ایست که بهداری کل تعیین خواهدکرد .

مادهٔ چهاردهم - پزشکان آزاد و کلیه بنگاههای بهداری که معاینه ودرمان بیماریهای آمیزشی رامینمایند باید حتی‌المقدور بوسیله پرسش از بیمار کوشش نمایند کانون سرایت بیماری رامعین نموده ودرموقع مقتضی بدون ذکر نام ومشخصات بیمار اطلاعات کافی برای تجسس وبرطرف نمودن کانون انتشار بیماری به بهداری مربوط بفرستند که اقدام لازم بعمل آید .

مادهٔ پانزدهم - وزارت کشور نقاطی راکه این فصل قانون درآنجا باید اجرا شود معین خواهدکرد .

فصل دوم ـ بیماریهای واگیردار

مادهٔ شانزدهم - آبله کوبی دردوماهه اول ولادت وتجدید آن در۷سالگی ۱۳ سالگی و۲۱ سالگی مطابق آئین‌نامه مخصوص اجباری‌است واولیای اطفال موظفند که برای آبله کوبی کودکان خوداقدام نمایند ـ مدیران دبستان‌ودبیرستان‌و آموزشگاهها ودانشکده‌ها درموقع ورود دانش‌آموزان ودر نقاطیکه بهداری کل اعلام مینمایدکلیه بنگاههای‌ملی ودولتی وبازرگانی درموقع استخدام کارمندان

وشاگرد باید گواهی آبله‌کوبی مطالبه‌نمایند .

متخلفین ازاین ماده و همچنین اولیاءِ اطفال که تا یکماه پس از آگهی بهداری بآبله‌کوبی طفلی که‌زیر سرپرستی آنهااست ویا بتجدید مایه‌کوبی اقدام ننمایند بسه الی هفت‌روزحبس و ۱۰ الی ۵۰ریال کیفرنقدی‌محکوم‌خواهندشد .

مادهٔهفدهم ـ در موقع شیوع بیماری آبله‌بهداری کل آبله‌کوبی عمومی‌و اجباری‌را اعلام‌مینماید ودراین‌مورد کلیه پزشکان کشور موظفند اشخاصی‌را که برای‌این‌امرمراجعه‌مینمایندبرایگان آبله‌کوبی نمایند وپزشك متخلف ازاین ماده ازهشت روز تایکماه حبس تأدیبی‌محکوم‌خواهدشد .

مادهٔهیجدهم ـ بامایه آبله‌انسانی آبله‌کوبی ممنوع‌است‌ومتخلف‌به‌هشت روز تایکماه حبس وپرداخت پنجاه ویك تاپانصد ریال ویابیکی از این‌دو کیفر محکوم‌میشود .

مادهٔنوزدهم ـ هرپزشك‌معالج‌مکلف‌است‌در موقع‌مشاهده‌یکی‌ازبیماریهای واگیر نامبرده درزیر فوراً ببهداری محل اطلاع‌دهد :

۱ـ وبا واسهالهای‌وبائی‌شکل .

۲ـ عون .

۳ـ تب زرد .

٤ـ مطبقه (تیفوئید) .

۵ـ محرقه (تیفوس اگزانتماتیك) .

٦ـ آبله .

۷ـ مخملك .

۸ـ سرخجه .

۹ـ خناق(دیفتری) .

۱۰ ـ اسهال خونی .

۱۱ ـ سرسام واگیر (مننژیت سربرو اسپینال) .

۱۲ ـ تب عرق‌گز (سوئت می‌لی‌یر) .

همین وظیفه برای ماماها درمورد تب نفاسی و ورم ملتحمه نوزادان باید رعایت شود . رئیس خانواده نسبت باهل خانه و صاحب مهمانخانه هم درباره مسافرین همین‌وظیفه راعهده‌دارند بعلاوه کدخداها موظفندچنانچه دردهی‌درعرض یك‌هفته تلفات متعددی غیرعادی مشاهده نمودندفوراً بهداری رامطلع نمایندکه اقدام مقتضی بنماید .

تبصره ـ علاوه بربیماریهای نامبرده بیماریهای زیرهم در صورتیکه در اماکن پرجمعیت مانند مدارس ـ کارخانجات وپرورشگاه‌کودکان وزندان وغیره دیده شودباید متصدیان‌آن مراکزوپزشك مسئول آنجابهداری محل‌را مطلع‌نماید

سیاه سرفه ـ جذام ـ باد سرخ ـ ورم غده بناگوش ـ سل سینه ـ گریپ ـ ذات‌الریه (پنومونی) تراخم ـ سیاه زخم . تب‌راجعه (تیفوس رکورانت) .

مادهٔ بیستم ـ درمواقعیکه تشکیل‌یك‌منطقه استحفاظی‌برای رعایت‌پاکیزکی آب مورد احتیاج باشد مالکین آب واراضی یاشهرداری آن منطقه موظفندکه دستور های بهداشتی راکه مأمورین میدهند رعایت نمایند .

آلوده نمودن آبهائی که‌بمصرف شرب‌میرسدوریختن‌زباله یاهرنوع کثافاتی درگذرهای عمومی ممنوع‌است متخلفین‌ازاین ماده‌مطابق آئین‌نامه ای که‌بهداری تنظیم مینماید بکیفر خلافی محکوم میشوند .

مادهٔ بیست و یکم ـ اشخاصی‌که برخلاف دستور های بهداری نسبت بمحافظت موادغذائی که‌درمعرض فروش گذارده‌میشودرفتارنموده یااقدام‌بفروش مواد غذائی فاسدیا ناسالم نمایند از۱۵ تاسی روز حبس تأدیبی و یاپنجاه ویك

تاپانصد ریال کیفر نقدی محکوم میشوند .

مادهٔ بیست ودوم - اشخاصی که مانع اجرای مقررات بهداشتی میشوند یا دراثر غفلت باعث انتشار یکی ازبیماریهای واگیر میشوندبه‌هشت روز تـا دوماه حبس تأدیبی و۵۱ تا ۵۰۰ ریال ویابیکی‌ازاین دوکیفر محکوم میشوند .

مادهٔ بیست وسوم - کلیه‌پزشکان وماماهاوداروسازان‌مکلفندکه دستورهای بهداری کل رابرای‌مبارزه‌بابیماریهای‌واگیربموقع‌اجراگذارند متخلفین‌بکیفرهای خلافی طبق آئین‌نامه بهداری محکوم میشوند .

مادهٔ بیست وچهارم - آئین‌نامه اجرای‌این قانون‌توسط اداره‌کل بهداری تهیه و پس از تصویب وزارت دادگستری و وزارت‌کشور بموقع اجراءگذارده خواهد شد .

این قانون‌که مشتمل بربیست وچهار ماده است درجلسه یازدهم خردادماه یکهزار وسیصد وبیست بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اصلاح قانون ثبت احوال

مصوب ۲۲ اردیبهشت ماه ۱۳۱۹

باب اول

درمقررات راجع به‌ثبت وقایع چهارگانه

مادهٔ۱ - درهر محل وقایع چهارگانه تولد ـ ازدواج ـ طلاق ـ وفات باید دردفاتر ثبت احوال طبق این قانون ثبت شود .

فصل اول

درثبت تولد وتنظیم شناسنامه

مادهٔ۲ - تولد هرطفل‌باید درظرف۱۵روز ازتاریخ‌ولادت درشهرهابحوزه

ثبت احوال محل ودردهات درصورت نبودن‌مأمور ثبت‌احوال بکدخدایان برای ثبت دردفاتر سجلی اعلام شود .

مادهٔ۳ ـ اعلام تولد طفل بعهده پدریا سرپرست یاولی ویـا مادر بترتیب زیر خواهد بود :

۱ ـ پدر طفل درصورتیکه درمحل حاضر باشد .

۲ ـ ولی‌یا سرپرست طفل‌یاخانواده‌ای که‌طفل‌در آن متولد شده‌است .

۳ ـ مادر طفل دراولین موقعیکه قادر بانجام این وظیفه باشد .

مامایا پزشکی هم که حین ولادت طفل حاضر بوده‌است مکلف میباشد در ظرف یك‌هفته ولادت طفل رابحوزه ثبت احوال اطلاع دهد .

درمورد اطفالی که در بنگاههای عمومی (ازقبیل بیمارستان ـ زایشگاه ـ مسکین‌خانه)وزایشگاه زندان وبازداشتگاه وغیره‌متولد میشوند دادن اطلاع بعهده رئیس بنگاه خواهد بود .

مادهٔ۴ ـ دردفتر موالید باید نکات‌زیرقید شود :

۱ ـ محل ـ ساعت ـ روز‌ـ‌ماه‌ـ‌سال ولادت باتمام حروف .

۲ ـ نام ونام خانوادگی طفل باتعیین اینکه پسر است یادختر .

۳ ـ نام ونام خانوادگی و کار ابوین ومحل اقامتشان .

٤ ـ شمارهٔ شناسنامه ابوین طفل باتعیین محل صدورآن .

۵ ـ نام ونام خانوادگی و کار ومحل اقامت وسمت اعلام‌کننده .

مادهٔ۵ ـ درموردی که ابوین طفل‌یایکی ازآنها غیرمعلوم‌باشد درستونهای مربوطه عبارت (نامعلوم) نوشته خواهد شد واگر بعدها نسبت طفل بواسطه اقرار مرد یازنی برحسب سند رسمی‌یا بواسطه دادنـامه محرزگردد اداره ثبت احوال اقرار مربوطه یامفاد دادنامه رادر حاشیه دفاتر مربوطه قید خواهدکرد .

عین یا رونوشت دادنامه یااقرارنامه مربوط بولادت طفل درپرونده بایگانی خواهد شد .

مادۀ۶ - مولود بانام خانوادگی پدر نامیده شده اسناد سجلی و شناسنامه بانام مزبور تنظیم وصادر میشود درصورتیکه پدر معلوم نباشد بانام خانوادگی مادر نامیده میشود .

مادۀ۷ - هرکس طفلی راپیداکندکه نسب اومعلوم نباشد باید فوراً مراتب رابشهربانی ودرنقاطی که شهربانی نباشدبه‌بخشدار یاکدخدا اطلاع دهد مأمورین نامبرده مکلف هستند اطلاعاتی که راجع به‌آن‌طفل تحصیل شده‌است ضمن صورت مجلسی تدوین وصورت مجلس نامبرده رابدفترثبت احوال محل ارسال دارند .

درصورت مجلس نامبرده باید نکات زیرذکرشود :

۱ ـ محلی که طفل درآنجا یافت شده .

۲ ـ تاریخ پیداشدن طفل وسایر کیفیات مربوطه به‌آن .

۳ ـ تعیین اینکه طفل پسراست یادختروتشخیص سن تقریبی او .

۴ ـ آثار وعلائم مخصوصی که ممکن است دربدن طفل موجودبوده وباعث شناخته شدن اوگردد .

۵ ـ توصیف مختصر البسه‌وسایراشیائیکه‌ممکن‌است‌باطفل‌یافته‌شده‌باشد .

۶ ـ شخص یابنگاهی که طفل باوسپرده میشود .

۷ ـ نامی که طفل به‌آن نامیده میشود .

مادۀ۸ - درمورد مادۀ ۷ مطابق مادۀ ۵ عمل خواهد شدواگر ثبت ولادت درحوزه ثبت احوال غیر ازحوزه محل تولد بعمل آمده باشدباید مراتب بحوزه محل نامبرده نیز اطلاع داده شودتا درکلیه مستندات سجلی اودرج گردد .

مادۀ۹ - هرگاه‌تولد درکشتی واقع‌شود ناخدای کشتی مکلف‌است باحضور

دونفر گواه مراتب را در دفتر مخصوص ثبت و گواهی تولد را به اولیاء مولود تسلیم و بمجرد رسیدن بیکی از بنادر در ایران فوراً مستخرجه از دفتر را بوسیله اداره کل دریاداری به اداره کل آمار وثبت احوال ارسال دارد کسیکه متصدی نگاهداری طفل است باید بعد از پیاده شدن از کشتی به‌اولین شعبه ثبت‌احوال‌در ایران یا نمایندگان کنسولی ایران درخارجه گواهی نامبرده راتسلیم و شناسنامه مولودرا دریافت کند .

مادهٔ ۱۰ ـ درمورد مادهٔ ۵ و ۷ همچنین در مواردیکه مأمور ثبت احوال بمناسبت انجام وظایف خود مطلع بوجود طفلی گردد که محتاج بقیم‌باشد مکلف است مراتب را بدادستان شهرستان محل یاکسانیکه وظایف اورا انجام میدهند اطلاع دهد تاازطرف دادستان بتعیین‌قیم اقدام‌شود .

فصل دوم ـ درثبت وفات

مادهٔ ۱۱ ـ فوت هرکس باید درظرف (۴۸) ساعت در شهرهابحوزه‌ثبت احوال‌ودردهات‌درصورت‌نبودن‌مأمورثبت‌احوال‌بکدخدااعلام‌شودودرصورتی که روز دوم وفات‌مصادف با تعطیل باشد روز بعد از تعطیل اعلام‌خواهد شد .

مادهٔ ۱۲ ـ اعلام فوت بترتیب بعهده یکی ازاشخاص‌زیرخواهدبود:

۱ـ نزدیکترین اقرباء حاضرمتوفی .

۲ـ سرپرست ساکنین خانه‌که فوت درآنجا واقع شده .

۳ـ مستخدمین خانه نامبرده .

۴ـ هرشخص‌دیگری که‌درحین‌فوت حاضرباشد .

۵ ـ مأمورین شهربانی‌یابخشداریاکدخدا .

مادهٔ ۱۳ ـ هرگاه فوت دریکی از بنگاههای عمومی ازقبیل بیمارستان و مسکین‌خانه وپرورشگاه و زندان‌وبازداشتگاه واقع شوداعلام نامبرده‌بعهده‌رئیس

بنگاه است و اگر فوت در یکی از اماکن عمومی از قبیل گاراژ و گرمابه‌ومسجد و مهمانخانه وغیره واقع شود بعهده مدیر یامتصدی آن‌مکان است .

مادهٔ ۱۴ - متصدیان‌غسل‌و کفن‌ودفن مکلف‌هستند که حوزه‌ثبت‌احوال‌رااز وقوع فوت مطلع سازند .

مادهٔ ۱۵ - در مواردیکه‌گواهی‌پزشك‌یاماما موجود باشد مأمورثبت‌احوال پس‌از بایگانی گواهی نامبرده بنا باظهار اظهارکننده مراتب را ثبت کرده و زیر آنرا بامضاءِ اظهار کننده میرساند و در مواردیکه گواهی های مذکور موجود نباشد اعلام نامبرده باید باحضور یك یا دوگواه بعمل آید و مأمور ثبت احوال واقعه‌را بثبت‌رسانده بامضاءِ اعلام کننده وگواه میرساند .

مادهٔ ۱۶ - در دفترمتوفیات باید نکات‌زیرقید شود :

۱ـ محل - روز ـ ماه ـ سال ودرصورت امکان ساعت‌وفات‌باتمام‌حروف.

۲ـ نام ونام خانوادگی و کار ومحل اقامت‌متوفی .

۳ـ شماره وتاریخ شناسنامه او با محل‌صدور آن .

٤ـ علت‌فوت درصورتیکه مشخص‌باشد .

۵ ـ نام ونام خانوادگی و کار ومحل‌اقامت وسمت اعلام‌کننده .

مادهٔ ۱۷ - درمورد فوت اشخاصی که دارای منزل ثابت و اقربای‌حاضر نیستند و یا بتنهائی در یك‌منزل زندگانی میکنند مأمورین شهربانی در شهرها و بخشدار و کدخدا در دهات مکلف هستند مراتب را بازجوئی و دراسرع اوقات فوت را بمأمورین ثبت احوال اطلاع‌دهند این‌قبیل وقایع برطبق اظهار کسانیکه مکلف‌به‌بازجوئی‌دراطراف‌واقعه واعلام‌آن‌هستنددردفاتر ثبت احوال‌ثبت‌میشوند.

مادهٔ ۱۸ - پزشك‌معالج‌مکلف‌است بمجرد مراجعه اقرباءِ متوفی و سایر

اشخاصیکه قانوناً موظف باطلاع دادن وفات هستند علت فوت و تاریخ آنرا در برگی نوشته بمراجعه کننده تسلیم نماید .

مادهٔ ۱۹ - درموقعی که طفل مرده بدنیا بیاید یامادر درحین وضع حمل فوت نماید علاوه برپزشك معالج (درصورت بودن) ماماهم که حاضر بوده مکلف بدادن گواهی میباشد .

مادهٔ ۲۰ - هرکس جسدی را کشف نماید فوراً مراتب را بمأمورین شهربانی ودرمحلی که شهربانی نباشد به بخشدار یا کدخدا والابمأمورین امنیه اطلاع دهد هرگاه هویت جسد شناخته شود مراتب بدفتر ثبت احوال محل کشف اعلام میگردد .

چنانچه هویت شخص متوفی معلوم نشود مأمورین نامبرده مکلف هستند با اطلاع دادستان شهرستان یانماینده او صورت مجلسی تنظیم کرده وبدفتر ثبت احوال محل ارسال دارند .

صورت مجلس نامبرده بایدحاوی نکات زیرباشد:

۱ـ محلی که جسد در آنجا پیداشده .

۲ـ تاریخ پیداشدن جسد وسایر کیفیات مربوطه به آن .

۳ـ تعیین اینکه متوفی مرداست یازن وتشخیص سن تقریبی او .

٤ـ آثاروعلائم مخصوصی که ممکن است درجسدموجود بوده وباعث کشف هویت اوشود ودرصورت امکان عکسی ازجسد نامبرده برداشته وبصورت مجلس پیوست شود .

۵ـ توصیف مختصری ازالبسه وسایر اشیائیکه ممکن است باجسد پیدا شده باشد .

٦ـ علت وتاریخ احتمالی مرگ .

مراتب بالا باید دردفترمتوفیات نیز ثبت شود .

مادهٔ ۲۱ ــ نسبت‌باشخاصیکه‌حین‌مسافرت‌درراه‌هایامنزلگاه‌هافوت‌مینمایند مأمورین بخشداری و کدخدا والا مأمورین امنیه مکلف هستند وقوع فوت را با اطلاعاتیکه راجع به‌هویت شخص متوفی بدست میآورند کتباً بنزدیکترین حوزه ثبت احوال اطلاع دهند .

مادهٔ ۲۲ ــ هرگاه درموارد مواد ۲۰ و ۲۱ هویت متوفی‌معلوم نبود وبعدها کشف‌شود بایدمراتب درحاشیه دفترمتوفیات قیدگردد .

مادهٔ ۲۳ ــ مفاد مادهٔ ۹ درموقعیکه فوت درکشتی واقع می‌شود باید رعایت‌گردد .

اداره کل‌آمار وثبت‌احوال باید مستخرجه دفتر موالید ومتوفیات‌کشتی‌را که برطبق موادمزبوردریافت میدارد بدفتر ثبت‌احوال محل اقامت‌ابوین‌مولودیا شخص متوفی ارسال‌دارد تا دردفاترثبت‌گردد واگر محل‌اقامت‌اشخاص نامبرده معلوم نباشد این‌واقعه دردفترمخصوصی که درمرکز اداره کل‌آمار وثبت‌احوال تنظیم میشود ثبت خواهد شد .

مادهٔ ۲۴ ــ نسبت بکسانیکه درجنگ یالشگرکشی‌فوت‌مینمایند بطریق زیر رفتار خواهدشد .

هرگاه هویت متوفی معلوم‌باشدرئیس‌قسمت مراتب‌را بوسیله‌وزارت‌جنگ باداره کل‌آمار وثبت‌احوال‌اطلاع‌خواهدداد تافوت برطبق اطلاع‌نامه‌مزبور در دفتر محل‌صدور شناسنامه متوفی ثبت‌شود واگر هویت‌شخص‌متوفی‌تشخیص‌نشود صورت‌مجلسی بامضاءافسران‌مربوط ارتش تنظیم‌ورونوشت‌گواهی‌شده‌آن‌بوسیله وزارت‌جنگ‌باداره‌کل‌آماروثبت‌احوال‌ارسال‌میشود وچنانچه‌بعداطلاعاتی‌راجع به‌هویت شخص‌متوفی ازطرف‌مقامات‌ارتش تحصیل‌شودمراتب‌بایدبطریق‌مذکور

باداره آمار وثبت‌احوال اطلاع داده‌شود .

مادهٔ ۲۵ ـ حکم‌فوت غائب مفقودالاثر باید دردفتر سجل ولایتی محل‌تولد اوثبت شود و اگر حکم‌نامبرده ابطال گردد مراتب باید درستون ملاحظات دفتر سجل ولایتی مربوطه قید شود .

مادهٔ ۲۶ ـ هرگاه شخصی‌درخارج ازمحل ثبت ولادت‌فوت نموده باشد حوزه ثبت احوال که‌وفات‌درآنجاثبت‌شده‌است‌بایدمستخرجه ثبت‌راهرچه زودتر به حوزه محل ثبت ولادت برای ثبت بفرستد .

مادهٔ ۲۷ ـ دردهستانهائیکه حوزه‌های‌سجلی سیاردایر است اشخاصی که مطابق مقررات این قانون مکلف بتسلیم اطلاع‌نامه ولادت‌یافوت میباشنداطلاع نامه مربوطه را درظرف مدت مقرر تنظیم و ببخشدار یاده‌دار یابکدخدا تسلیم خواهند نمود تاپس از ورودمأمور ثبت احوال محل‌واقعه راطبق مقررات دفاتر مربوطه بثبت برساند .

فصل سوم ـ در ثبت‌ازدواج وطلاق

مادهٔ ۲۸ ـ سر دفترهای رسمی ازدواج وطلاق مکلف هستند هرنوع عقد ازدواج وطلاق ورجوع وبذل مدت که دردفاتر ثبت میکنند درصفحه مخصوص شناسنامه طرفین قیدکرده و مراتب را درظرف پانزده روز بنماینده ثبت احول اعلام نمایند .

نمایندگان ثبت‌احوال مکلفند پس‌از وصول اعلامیه‌های فوق‌الذکرمراتب را درمستندات مربوط بزوجین ثبت نمایند .

مادهٔ ۲۹ ـ نمایندگان ثبت‌احوال از دواج‌وطلاقهائی راکه درهرمحل‌قبل از تأسیس دفاتر ازدواج و طلاق‌واقع شده‌درصورت درخواست زوجین وتسلیم مدرکی که حاکی از وقوع واقعه باشد درمستندات زوجین ثبت مینمایند .

فصل چهارم

مقررات راجع باتباع ایران‌مقیم خارجه

مادهٔ ۳۰ - وظایف مأمورین آمار و ثبت احوال را نسبت باتباع ایران مقیمین خارج مأمورین وزارت امورخارجه مطابق آئین‌نامه مخصوصی بتصویب هیئت وزیران میرسدانجام خواهندداد .

فصل پنجم

مقررات‌راجع‌باتباع خارجه‌مقیمین‌ایران

مادهٔ ۳۱ - تولد ووفات ونکاح وطلاق اتباع خارجه مقیمین ایران بایددر دفاتر ثبت‌احوال‌محل‌وقوع واقعه ثبت گرددواشخاص مربوط‌مکلف‌هستندوظایفی راکه درمورد هریك‌ازوقایع چهارگانه‌بموجب این قانون مقرراست انجام‌دهند.

باب دوم ـ درتنظیم اسناد سجلی

فصل‌اول ـ تنظیم‌اظهارنامه وصدورشناسنامه

مادهٔ ۳۲ - کلیه اتباع‌ایران باید دارای شناسنامه باشند .

مادهٔ ۳۳ - اشخاصی که بسن هیجده سال تمام رسیده‌اندشخصاً باید برگ شناسنامه بگیرند ومسئول گرفتن شناسنامه کسانیکه سن‌آنهاکمتراز ۱۸ سال است ولی‌خاص‌بترتیب(پدر-جدپدری-وصی‌منصوب) یاقیم آنها میباشد و درغیبت‌ولی مادرمسئول‌است‌برای‌اولادش که‌بسن‌۱۸سال‌نرسیده‌است‌درخواست شناسنامه‌نماید

مادهٔ ۳۴ - نسبت باطفال سرراهی کسیکه طفل را نگاهداری میکند یارئس بنگاهی که طفل بآنجاسپرده شده‌است‌موظف‌بدریافت شناسنامه طفل‌خواهد بود .

مادهٔ ۳۵ -مأمورین‌ثبت‌احوال‌باحضوردونفرگواه‌باظهارات‌اظهارکنندگان

رسیدگی و پس از تشخیص آن شناسنامه صادر مینمایند .

مادهٔ ۳۶ ـ هرگاه شخصی برای ثبت هویت خود گواه نداشته باشد بایدقبلا خودرا بشهربانی یافرماندار یا بخشدار یا امنیه یا کدخدا معرفی نماید مأمورین مذکور پس از تحقیقات دراطراف آن شخص تصدیقی خواهندداد که بموجب آن نماینده میتواند هویت آن شخص راثبت نماید .

مادهٔ ۳۷ ـ هرگاه مأمورین انتظامات چه در شهروچه درخارج شخصی را بدون شناسنامه یافتند مکلفند دراطراف اوتحقیقات لازمه رانموده اوراوادار باخذ شناسنامه نمایند اگرشخص مذکور گواه نداشته باشد بطریقی که درماده قبل ذکر شده عمل میشود .

فصل دوم ـ نام خانوادگی

مادهٔ ۳۸ ـ هرکس بایدبرای خود نام خانوادگی مخصوصی انتخاب کند زوجه و کلیه اولادواحفاد ذکوروانات آنشخص که درتحت ولایت اوهستند به آن نام موسوم خواهند بود کسانیکه تحت ولایت نیستندمیتوانند نام خانوادگی دیگری برای خود اختیار نمایند .

مادهٔ ۳۹ ـ نامهای خانوادگی پس ازثبت دردفاتر ثبت احوال قلمروهردفتر آماروثبت احوال مختص اشخاصی است که بنام آنها ثبت شده ودیگری حق اختیار آن نام رادرحوزه قلمرو آن دفترندارد مگربااجازه دارنده حق تقدم .

مادهٔ ۴۰ ـ حق تقدم نام خانوادگی اشخاص پس ازفوت بورثه قانونی آنها انتقال مییابد وهریك ازورثه میتواند دیگری راکه بخواهدآن نام را اختیارکند مورد اعتراض وتعقیب قراردهد ولی مشترکاً میتوانند بدیگری اجازه دهندکه نام خانوادگی آنها رااختیارکند .

مادهٔ ۴۱ - بچه‌هائیکه‌درغیرمحل ثبت‌نام پدربدنیا آمده‌اند وولادت آنها در دفترمحل تولدثبت میشودبنام خانوادگی پدرخود موسوم ومراتب دراسناد سجلی مربوطه قیدمیشود اگرچه دیگری آن نام‌رادرمحل مذکورقبلابرای نام خانوادگی خود ثبت کرده باشد .

مادهٔ ۴۲ - تغییرنام‌خانوادگی باید منحصراً بفرمان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی باشد و هیچکس حق ندارد بدون اجازه قبلی درنام خانوادگی خود هیچگونه تغییری بدهد . درخواست کنندگان باید دلائل خود را بوزارت کشور اظهارکرده‌وپس‌از بررسی بوسیله نخست‌وزیر بعرض‌پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برسد .

مادهٔ ۴۳ - هرگاه‌بین‌زن‌وشوهرتفریق قانونی واقع‌شود بقاءبنام خانوادگی شوهربرای زن‌منوط باجازه شوهر است ودرصورتیکه شوهرنام خانوادگی زن‌را اختیارکرده باشدبقاء نام‌مزبوربرای شوهرپس‌ازتفریق منوط‌باجازه زن‌است .

باب‌سوم ـ دربرگهای مکرر واختلافات واشتباهات حاصله دراسناد سجلی

فصل اول

مادهٔ ۴۴ - هرگاه‌اختلافی‌راجع باسنادسجلی ایجاد بشودویابرای یک‌نفر برگهای‌مکررصادرشده باشدرسیدگی‌باختلاف وابطال برگهای‌اضافی‌درداد گاه شهرستان محل‌صدور شناسنامه ودرصورت نبودن آن درنزدیکترین دادگاه بخش بعمل‌میآید وتاموقعیکه ازطرف دادگاههای نامبرده اسناد مذکورباطل یاتصحیح نشودآن اسنادباعتبارخود باقی‌خواهد بودودادنامه دادگاه دراین موارد فقط‌قابل پژوهش است‌مأمورثبت‌احوال مدلول‌رأی دادگاه‌رادراسناد سجلی‌محکوم‌له‌درج نموده وبرطبق‌رأی مذکور شناسنامه جدیدصادرمینمایددادنامه‌ای که بموجب این

ماده صادر میشود از حیث مقررات راجع بنظام وظیفه مؤثر نخواهد بود .

مادهٔ ۴۵ - به اختلاف اسناد ثبت احوال اتباع ایران که در خارجه شناسنامه گرفته‌اند مادام که در کشورهای خارجه هستند در دادگاه شهرستان تهران و در غیر اینصورت در دادگاه محل اقامت صاحب سند رسیدگی میشود .

فصل دوم ـ اشتباهات حاصله در اسناد سجلی

مادهٔ ۴۶ - اشتباهاتی که ممکن است در تنظیم اسناد سجلی از طرف اداره مربوطه بعمل آمده باشد میتوان باموافقت اداره کل آمار و ثبت احوال و صاحب برگ تصحیح نمود لیکن این تصحیح درمقابل اشخاص ثالث معتبر نخواهد بود .

باب چهارم ـ مواد عمومی

مادهٔ ۴۷ - مندرجات دفاتر ولادت و فوت و اسنادیکه برطبق آن صادر میشود و تمام محتویات و امضاهای مندرجه در دفاتر اسناد رسمی معتبر خواهد بود مگر آنکه خلاف آن در دادگاه ثابت شود ـ سایر اسناد سجلی که بر طبق مقررات قانون با تشریفات مذکور دربالاتنظیم شده نیز اسنادرسمی است ولکن در مقابل اشخاص ثالث معتبر نخواهد بود .

مادهٔ ۴۸ - هرگاه در تحریر دفاتر یا تنظیم اظهار نامه اشتباهی از طرف مأمور بشود چنانچه قبل از امضاء اظهار کننده وگواهان باشد مأمور مراتب را در حاشیه سند با مرکب اصلاح کرده و به امضاء اظهار کننده و صاحب واقعه و گواهان میرساند و چنانچه بعد از امضاء آن باشد مأمور باید فوراً شرح اشتباه را باداره کل آمار وثبت احوال گزارش دهد تابرحسب اجازه اداره کل آمار و ثبت احوال دستور اصلاح داده شود .

مادهٔ ۴۹ - رونوشت کلیه اسناد و آن قسمت ازدفاتر درصورتی معتبر است و

در دادگاه‌ها و دفترخانه‌ها و ادارات دولتی وشهرداری پذیرفته میشود که ازاداره آمار وثبت احوال کل یاشعب آن صادرومصدق شده باشد وببرگهای نامبرده باین ترتیب تمبر الصاق میشود :

۱ـ المثنی برگهای شناسنامه یکریال .

۲ـ هرگونه تصدیقی که ازطرف ثبت احوال ازروی مندرجات اسنادسجلی برطبق درخواست به اشخاص داده میشودورونوشت مصدق اسنادسجلی سه ریال .

۳ـ اعلامیه‌های ازدواج یك ریال .

٤ـ اعلامیه‌های طلاق ده ریال .

اصل برگهای شناسنامه مجانی خواهدبود .

باب پنجم ـ در کیفر

مادهٔ ۵۰ ـ از تاریخ اجرای مقررات راجع به ثبت احوال درهرحوزه کسانی که وظایفی راکه برطبق این قانون برای ثبت ولادت وفوت درعهده آنهاقرارگرفته انجام ندهندوهمچنین مشمولین مواد۳۲ـ۳۳ـ ۳٤ علاوه براینکه بموجب حکم دادگاه به هشت روز تادوماه حبس تأدیبی قابل خریداری بقرار روزی ازده تاچهل ریال محکوم میشوندبه انجام تکالیف مقرره نیزمحکوم خواهندگردید ودرصورتیکه خود آنها تاده روزبعدازابلاغ حکم قطعی تکالیف خودراراجع به ثبت واقعه انجام بدهنداز کیفرمذکورمعاف خواهند بود .

مادهٔ ۵۱ ـ هر یك ازمأمورین که دراجرای مقررات این قانون مسامحه نماید مطابق مقررات قانون استخدام کشوری مورد تعقیب و دادرسی اداری واقع خواهد شد .

مادهٔ ۵۲ ـ کسانیکه بعدازتصویب این قانون بگرفتن شناسنامه مکرر مبادرت نمایند بحکم دادگاه کیفرخلافی ازیك روز تاهفت روزحبس و یا از ۵ریال تا۵۰

ریال جریمه محکوم خواهند شد .

مادهٔ ۵۳ - طرز اجرای این قانون وبرگها ودفاتریکه وقایع بایددرآن‌ثبت شود مطابق آئین‌نامه‌ای‌خواهدبود که‌بتصویب‌هیئت وزیران رسیده باشد .

مادهٔ ۵۴ - آئین‌نامه‌های مربوط باجرای مواد این‌قانون را اداره‌کل‌آمار وثبت‌احوال تهیه نموده پس‌از تصویب وزارت‌کشور بموقع اجرا خواهدگذارد.

مادهٔ ۵۵ - از تاریخ تصویب این قانون‌کلیه قوانین راجع به ثبت احوال که مخالف مقررات این قانون باشد منسوخ واین قانون بوسیله وزارت‌کشوربموقع اجراگذاشته خواهد شد .

این قانون که مشتمل‌برپنجاه وپنج‌ماده است درجلسه بیست‌ودوم‌اردیبهشت ماه یکهزاروسیصدو نوزده بتصویب مجلس‌شورای ملی‌رسید .

رئیس مجلس شورای‌ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اصلاح قانون توسعه معابر

مصوب اول تیرماه ۱۳۲۰

مادهٔ یکم - هرگاه شهرداری‌هاتوسعه یا اصلاح یا احداث برزن‌ـخیابان میدان ـ گذر ـ کوی ـ انهار یا قنوات را برای تسهیل آمد وشد یا زیبائی شهر ویا برای سایر نیازمندی‌های شهر لازم بدانند طبق مقررات این قانون رفتار خواهد شد .

تبصره - زمینهای مشجر یا مزروع ویا بیاض اطراف شهرباآنچه‌درآنها واقع است تاحدودی که مطابق نقشه قطعی شهرداری هرمحل داخل‌درشهرشناخته میشود مشمول مواد این‌قانون خواهد بود .

نقشه شهرداری برای هر یك از شهرها ازحیث وسعت وحدود شهر باید بتصویب هیئت وزیران برسد .

مادهٔ دوم - شهرداری مکلف است نقشه مشروح میدان یا برزن یاخیابان یاگذر یاکوی را تا حدی‌که طبق ماده یك مورد احتیاج شهرباشد تهیه کرده و مقدار متری‌که از هرخانه یا مستغل یا زمین مشجر یا مزروع یا بیاض‌جزءِ شارع یا میدان خواهد شد تعیین وارزیابی نموده پس از تصویب انجمن شهرداری و فرمانداری محل بوزارت‌کشور فرستاده ووزارت کشور در صورت تصویب آن را برای اجرا به‌شهرداری میفرستد .

شهرداری با تعیین موقع اجرای نقشه‌که اقلا سه ماه پس از انتشار آگهی یا اخطارکتبی خواهد بود بوسیله آگهی یا اخطار کتبی بمالکین یا نمایندگان قانونی آنها ویامتولیان ومتصدیان‌موقوفه اطلاع میدهدودرمواقع‌ضرورت‌وفوریت انجمن شهرداری با تصویب وزارت‌کشور میتواند مدت سه‌ماه راباقتضای‌موقع ومحل تقلیل دهد .

تبصره ـ از تاریخ انتشارآگهی موردبحث مالکین خط توسعه خیابان و گذر ویا احداث‌میدان میتوانندبرنقشه‌شهرداری‌واخواست‌نموده ودلائل‌واخواست را بوزارت‌کشور بفرستند .

مادهٔ سوم - نسبت به‌انهار یا قنواتی که‌آب آنها تابحال بمصرف شهر میرسیده هرگاه مالکین‌آنهانخواهند یا نتوانندمقدارآب هرنهر یا قنات‌رابمیزانی که‌استعداددارد‌برسانندشهرداری‌میتواندباتعیین مشخصات‌کافی نهر یاقنات‌نامبرده را ارزیابی نموده وپس از تصویب انجمن شهرداری ووزارت‌کشور بوسیله نشر آگهی واخطارکتبی مالکین یا جانشین‌قانونی آنهارا مطلع سازد که‌مطابق مادهٔ ٤ آنرا بشهرداری بفروشند .

تبصره ـ طرز ابلاغ واخطار کتبی بمالکین ونمایندگان قانونی آنها بوسیله مأمورین شهرداری بنحوی است که در قانون آئین دادرسی مدنی مقرراست .

مادهٔ چهارم ــ شهرداری‌هــا میتوانند هرمقدار ملکی راکه بموجب نقشه برای نیازمندی‌های نام‌برده در ماده یك این قانون لازم بدانند یا هرنهر یاقناتی راکه برای تأمین آب شهر ضروری شمارند ووزارت کشورنیزتصویب نماید پس ازانجام تشریفات مذکور درمادهٔ۲ ببهای عادله خریداری نمایند ومالك نیزباید آنرا واگذارکند .

شهرداری مکلف است درصورتیکه بهای موردمعامله را نقداً نپردازدقرار موعد یا اقساط بدهد و در هرحال نسبت به اراضی واملاك باید حداقل یك‌سوم از بها را نقداً و بقیه را از تاریخ تعیین قیمت قطعی تایکسال بپردازد ونسبت به انهار وقنوات یك‌پنجم بهای مورد معامله رانقداً وبقیه راباقساط متساوی سالیانه درمدت سه سال پرداخت نماید .

هرگــاه در تعیین بهای عادله بین شهرداری و مالك اختلاف نظر حاصل شود طرفین هریك یکنفرکارشناس معین مینمایند و اگر بین کارشناسهای طرفین توافق حاصل نشود یکنفرکارشناس مشترك با موافقت هردوطرف یا ازراه قرعه در هیئت مذکور در مادهٔ ۱٤ تعیین میشود ورأی اکثریت کارشناسان مناط اعتبار خواهد بود .

تبصرهٔ ۱ ـ مقصود از بهای عادله نسبت به املاك بهای زمین بیاض ویا به انضمام بنا و اشجار پیش ازآگهی توسعه و خرابی است ودرموردانهار وقنوات مأخذارزیابی بهائی‌است که درباره شرب باغات واراضی زراعتی همان شهر یا مجاورآن معمول ومتداول میباشد .

تبصرهٔ ۲ ـ هرگاه مالك درظرف‌بیست‌روزازتاریخ اخطارکتبی شهرداری

ازتعیین و معرفی کارشناس اختصاصی خودخودداری نماید ویا کارشناس او بدون عذر موجه برای انجام عمل حاضر نشود دراین‌صورت ارزیابی که قبلا از طرف شهرداری بعمل آمده و ابلاغ شده قطعی است و شهرداری میتواند بهمان بها ملك را خریداری نماید در هر حال خودداری مالك مانع انجام اجرای نقشه شهرداری‌نخواهدبود .

تبصرهٔ ۳ ـ درصورت نیازمندی بقرعه برای تعیین کارشناس مشترك مراسم قرعه‌کشی بدرخواست یك یا هردوطرف در هیئت نامبرده در مادهٔ ۱۴ این قانون بعمل‌خواهدآمد وهیئت نامبرده ازبین‌سه نفر کارشناسهای رسمی بقرعه کارشناس مشترك را تعیین خواهد نمود .

مادهٔ پنجم ـ نسبت بموقوفات با اطلاع ونظارت اداره اوقاف شهرداری ملك مورد نیازمندی خود را ازمتولی یا متصدی موقوفه خریداری خواهدنمود .

مادهٔششم ـ عمارات مسکونی که صاحبان آن پروانه ساختمان ازشهرداری گرفته و ساخته‌اند هرگاه درنتیجه تصمیم شهرداری بتوسعه یا احداث شارع یا میدان تادهسال‌ازتاریخ صدوراجازه خراب کردن آن‌لازم شودبهای آنراشهرداری نقداً میپردازد مگر اینکه مالك باقساط رضایت دهد .

مادهٔ هفتم ـ درصورتیکه ازملك‌یاموقوفه علاوه برآنچه جزوگذرویامیدان وسایرنیازمندی‌های شهری میشود مقداری باقی بماندکه با وضعیت حاضر مورد استفاده وانتفاع نبوده یاقابلیت ساختمان جدیدی نداشته باشد بتکلیف مالك یا متولی شهرداری بایدباقی مانده رابمیزان بهای زمینی که جزوگذرشده خریداری نماید واگرپاکیزگی وزیبائی خیابان یاگذرایجاب نمایدکه جلوآن دیوارکشیده شود مالك مجاور نمیتواند ازکشیدن دیوار ممانعت کند .

مادهٔ هشتم ـ هرگاه براثر عملیات شهرداری ملکی مشرف بخیابان وگذر

شود یاملکی که مشرف بخیابان و گذربوده براثر توسعه مرغوب گردد ودر نتیجه این مرغوبیت بیش از صدی ده افزایش بها حاصل کند این افزایش بوسیله کارشناس مطابق مادهٔ ٤ ارزیابی خواهدشد و مالك ملك نامبرده مکلف است یك سوم افزایش حاصله رابشهرداری نقداً ویابترتیب اقساط بپردازد ودرصورت اخیر موعد پرداخت تمام اقساط ازتاریخ قطعیت تایکسال نباید تجاوز نماید .

مادهٔ نهم ـ هرگاه درنتیجه تغییر ویااصلاح گذر قسمتی ازشارع عام ازشارع بودن خارج شود آن قسمت متعلق بشهرداری خواهدبود وهرگاه شهرداری بخواهد آن قسمت را بفروشد درخرید آن مالك مجاور که بواسطه موقوف شدن شارع ملك اوعقب واقع میشود برسایرین حق تقدم خواهدداشت وچنانچه این قسمت از زمین که ازشارع بودن خارج شده کافی و قابل استفاده برای بنانباشد مالك مجاور نامبرده مخیراست آنرا ببهای عادله ازشهرداری خریداری نمایدو یاازملك خودباندازه ای که کافی برای رفع نقص زمین شهرداری باشدبه بهای عادله بشهرداری بفروشد .

تبصرهٔ ۱ ـ خیابان وشارع مندرج دراین ماده اعم است ازخیابانهائی که در اطراف آن ساختمان شده یافقط عرض وطرح آن ازطرف شهرداری تعیین گردیده باشد وشهرداری بیش ازمقداری که برای خیابان یامیدان مورد احتیاج شهراست خریداری نخواهدنمود .

تبصرهٔ ۲ ـ تعیین بهای عادله زمین های نامبرده درمادهٔ ۷ بموجب مقررات مادهٔ ٤ این قانون بعمل خواهدآمد وهرگاه مالك مجاور ببهای تعیین شده از طرف کار ـ شناسها حاضر بخریداری نگردید زمین ازراه مزایده فروخته خواهدشد .

مادهٔ دهم ـ زمین ویابناهای مخروبه واقع درداخله شهر که بطرف خیابان یاشارع ویامیدان دیوار نداشته ومنافی با پاکیزگی و زیبائی شهرباشد از تاریخ اخطار کتبی شهرداری منتهی تایکماه مالك ملك بایداقدام بساختمان یابنای دیواری

متناسب بادیوارهای مجاورنماید ودرصورت امتناع ویامسامحه شهرداری‌بهزینه مالك ویااگر زمین‌نامبرده موقوفه باشدبهزینه موقوفه اقدام بدیوارسازی نموده وهزینه آنرا باضافه ده‌یك‌دریافت‌خواهدداشت .

تبصرهٔ۱ - درصورتیکه صاحبان‌اماکن مجاور خیابان دیوارهای‌مشرف‌به خیابان‌رامطابق‌بانظامات شهرداری تعمیر ننمایندشهرداری بوسیله‌اخطار کتبی‌یك ماه‌بآنهامهلت‌خواهدداد‌وپس‌از انقضاءمدت هرگاه‌مالکین تعمیر ننمایندشهرداری خوداقدام‌به‌تعمیر نموده وهزینه‌آنرا بعلاوه‌ده یك‌از مالکین‌دریافت‌خواهد نمود .

تبصرهٔ۳ - دیوارها وطاقهای بازار وابنیه که درشارع وگذرعمومی‌دچار شکست شده ویاوضعیت خطرناکی داشته‌باشد شهرداری‌مکلف‌است پس‌ازتصدیق فنی مهندس ویامعماررسمی‌شهرداری بمالکین آنازلحاظ حفظ‌جان‌مردم‌بامهلتی متناسب بارفع خطراخطار کندکه درظرف آن‌مهلت اقدام بخرابی و یادرصورت اقتضاء رفع‌خطرنماید وهرگاه‌مالك‌استنکاف‌نمود شهرداری‌خوداقدام‌لازم‌را بعمل آورده وهزینه آنراباضافه ده‌یك ازمالك‌دریافت خواهدنمود.

مادهٔ یازدهم - ساختن کف سواره‌روهای معابر ازسنگ یااسفالت‌وامثال آن‌بهزینه‌شهرداری‌وساختمان‌پیاده‌رویاکوچه‌هائی که‌عرض آنها ازهفت متر کمتر وقابلیت‌پیاده‌روسازی نداردبامالکین مجاوریانمایندگان قانونی آنهاخواهد بود .

تبصرهٔ ۱ -درهر خیابان که‌شهرداری دست بکار کف‌سازی سواره‌روبشود ساختمان پیاده‌روهای آن‌خیابان و همچنین کف‌سازی کوچه‌های متصل به‌آن خیابان طبق دستور شهرداری برای مالکین مجاور یانمایندگان قانونی آنها اجباری است .

تبصرهٔ ۲ - مالکین مشمول‌تبصرهٔ ۱این‌ماده هرگاه باوجود اخطار کتبی یك‌ماهه شهرداری‌نخواهند یانتوانند اقدام بکف‌سازی‌پیاده‌رو یاکوچه‌سهمی‌خود

نمایندشهرداری اقدام بکف سازی نموده هزینه آنرا باده یك اضافه از مالکین دریافت خواهد داشت . اشخاص غیرمتمکن از پرداخت ده یك اضافه معاف خواهندبود .

برای پرداخت طلب شهرداری چنانچه از طرف مالکین غیرمتمکن تقاضای قرار اقساط بشود شهرداری تقاضای آنها را پذیرفته طلب خود را باقساطی که حداکثر از یکسال تجاوز نمیکند دریافت خواهدداشت .

هرگاه نسبت به تشخیص تمکن و یاعدم تمکن و همچنین نسبت بمبلغ و مدت اقساط که درهرحال از یکسال بیشتر نخواهد بود بین شهرداری و مالك تراضی نشود هیئت رفع اختلاف مذکوردرمادهٔ ۱٤ این قانون بشکایت هرطرفی که مراجعه کرده است رسیدگی نموده ورأی خواهدداد ورأی هیئت قطعی است .

مادهٔ دوازدهم ـ کسانی که براثر اجرای مواد ۱۰ و ۱۱ بشهرداری بدهکار میشوند مکلف هستند بدهی خودرا منتهی بیست روز بعد از اخطار شهرداری بپردازند و اشخاص نامبرده هرگونه اعتراضی نسبت به بدهی خودداشته باشند میتوانندقبل از انقضای بیست روز بهیئت رفع اختلاف مذکوردرمادهٔ ۱٤ شکایت نمایند هیئت نامبرده مکلف است بدادخواست شاکی رسیدگی کرده ورأی قطعی خود را راجع بمیزان بدهی وموعد پرداخت صادرنموده بطرفین ابلاغ نماید .

کسی که بموجب رأی هیئت بدهکار شناخته شده مکلف است بدهی خود را بترتیبی که هیئت مقرر داشته بپردازد و درصورت تأخیر صدی سه درماه باید جریمه بپردازد و چنانچه این دیرکرد ازششماه تجاوزنماید شهرداری میتواند طلب خودرا بازیان دیرکرد براساس مقررات اسناد لازم الاجرا مطابق آئین نامه ویژه که بتصویب هیئت وزیران خواهدرسیدمستقلا وصول نماید .

مادهٔ سیزدهم ـ نسبت باختلافاتی که بین شهرداری ومالکین نسبت بکارهای ارزیابی تاکنون حل نشده بنحوزیر عمل میشود .

اگر مالك یاشهرداری تاتاریخ اجرای این‌قانون بدادگاه مراجعه‌نموده‌اند مطابق مقررات قانونی رسیدگی میشود ودادگاه‌بهای‌زمین راببهای‌پیش‌ازتوسعه و خرابی تعیین نموده وحق‌تشرف و مرغوبیت‌راکه دراثراقدامات شهرداری‌حاصل شده بدون احتیاج‌بتقدیم دادخواست جداگانه بصرف‌درخواست‌شهرداری‌مطابق مقررات این‌قانون‌رسیدگی نموده‌موردحکم‌قرار میدهد . اگرتاتاریخ اجرای‌این قانون شهرداری یاصاحبان زمین هنوز بدادگاه‌مراجعه نکرده‌اندمطابق مقررات این قانون عمل خواهدشد .

مادهٔچهاردهم - مرجع حل‌اختلافاتی که ممکن است در اجرای مقررات این قانون بین‌شهرداری واشخاص‌حاصل‌شود هیئت‌سه‌نفری خواهد بودمرکب‌از یکنفر نماینده‌انجمن‌شهرداری که برأی‌مخفی ازطرف انجمن انتخاب‌میشودیکنفر دادرس ازطرف وزارت‌دادگستری ویك‌نفرازطرف وزارت‌کشور ـ ورأی هیئت نامبرده بهاکثریت قاطع‌وغیرقابل واخواهی خواهد بود .

تبصره ـ ترتیب حضور کارمندان هیئت وانتخاب‌جانشین آنها درصورت غیبت‌یااستعفاءوهمچنین‌طرزتشکیل‌ورسیدگی‌هیئت‌به‌وسیله آئین‌نامه‌معین‌خواهدشد.

مادهٔپانزدهم - آئین‌نامه‌های وابسته باین‌قانون‌پس‌از تصویب‌هیئت‌وزیران بموقع اجرا گذاشته میشود .

مادهٔشانزدهم - وزارت کشور و وزارت دادگستری مأمور اجرای این قانون می‌باشند .

مادهٔهفدهم - این‌قانون ازتاریخ تصویب‌بموقع اجراگذاشته‌میشودوقانون توسعه معابرمصوب آبان‌ماه ۱۳۱۲ لغومیگردد .

این قانون که مشتمل‌برهفده‌ماده استدرجلسه اول تیرماه‌یکهزار وسیصد و بیست بتصویب‌مجلس‌شورای‌ملی‌رسید . رئیس مجلس‌شورای‌ملی‌ـحسن‌اسفندیاری

قانون

اجازهٔ تأسیس آموزشگاههای اختصاصی بوزارت پست و تلگراف و تلفن

مصوب ۲۳ دیماه ۱۳۱۸

مادهٔ ۱ - وزارت پست و تلگراف و تلفن مجاز است آموزشگاههای اختصاصی درمرکز وشهرستانها بشرح ذیل تأسیس نماید :

الف ـ آموزشگاه مرکزی دارای سه شعبه خواهد بود .

شعبه اول ـ برای کارهای عمومی پستی و تلگرافی که شرط ورود آن دارا بودن تحصیلات سه سال اول دبیرستان بوده ودوره تحصیلی آن دوسال میباشد .

شعبه دوم ـ کسانیکه دارای معلومات دوره کامل علمی دبیرستان باشند برای کارهای الکتریکی ومکانیکی مربوط بتلگراف ، تلفن ، بی‌سیم ، پخش صدا وغیره در این شعبه پذیرفته شده ودوره تحصیلی آن نیزدوسال میباشد .

شعبه سوم ـ شرط ورود این شعبه داشتن دانشنامه‌های دانشکده فنی ایران یا خارج یاهنرسرای عالی صنعتی میباشد .

دوره تحصیلی این طبقه مدت یکسال خواهد بود که بتکمیل اطلاعات ومعلومات فنی اختصاصی وزارت پست و تلگراف اشتغال خواهند داشت .

ب ـ آموزشگاه شهرستانها که عنوان کلاس را داشته و معلومات پستی و تلگرافی رادرمدت یکسال فراخواهند گرفت ودرنقاط لازمه کشور مخصوصاً در نقاط گرمسیر متدرجاً دایر میگردد شرط ورود باین آموزشگاه حداقل داشتن گواهی نامه ابتدائی است .

تبصره ـ برنامه تحصیلی کلاس مخصوص شهرستانها وآموزشگاههای سه گانه مرکز و آئین نامه امتحان داخلی ونهائی آنها راوزارت پست و تلگراف و تلفن بر طبق

احتیاجات خود تنظیم نموده و برای تصویب بشورای عالی فرهنگ خواهد فرستاد .

مادهٔ۲ ـ فارغ التحصیل های آموزشگاههای شهرستانها در صورت داشتن گواهینامه سه سال اول و یادوم متوسطه (و یادادن امتحان آن) میتوانند بشعبه اول یادوم آموزشگاه مرکز وارد شده پس از طی دوره و گرفتن گواهی نامه از مزایای قانونی آن بهره مند شوند .

مادهٔ۳ ـ کارمندان وزارت پست و تلگراف و تلفن که حائز شرایط مربوطه باشند میتوانند دروس هریك از شعب را تهیه کرده و در امتحانات نهائی آموزشگاههای اختصاصی شرکت نموده پس از موفقیت و اخذ گواهی نامه مربوطه از مزایای قانونی آن بهره مند شوند .

مادهٔ۴ ـ فارغ التحصیلهای آموزشگاههای شهرستانها با پایه یك و شعبه اول مرکز با پایه دو و شعبه دوم با پایه سه و شعبه سوم با پایه چهار اداری استخدام میشوند ولی فارغ التحصیلهای آموزشگاههای شهرستانها فقط تا پایه پنج میتوانند ارتقاء حاصل نمایند ترفیع از این پایه به پایه بالا برای فارغ التحصیلهای شهرستانها موکول بورود بیکی از شعب آموزشگاههای مرکز و اخذ گواهی نامه آن میباشد .

مادهٔ۵ ـ کلیه دانش آموزان مرکز و شهرستانها باید در موقع ورود تعهد کتبی بسپارند که پس از فراغ از تحصیل مدت ۵ سال با دریافت مقرری بخدمات مختلفه وزارت پست و تلگراف و تلفن اشتغال ورزند کسانی که مطابق تعهد خود عمل ننمایند علاوه بر اینکه باید از عهده هزینه‌ای که دولت دربارهٔ آنها نموده بر آیند از مزایای این قانون نیز محروم خواهند بود .

مادهٔ۶ ـ کلیه مقررات قانون استخدام کشوری و مواد اصلاحیه آن باستثنای موادی که در این قانون تصریح شده شامل کسانی که بموجب این قانون استخدام و صاحب پایه میشوند نیز خواهد بود .

مادهٔ۷ - وزارت پست وتلگراف وتلفن موظف است استخدام وپایه‌دانش آموزان مرکز وشهرستانها که در امتحانات مربوطه موفقیت حاصل نمایندازتاریخ صدور ابلاغ قبولی آنان تا مدت ششماه عملی نماید .

این قانون که مشتمل برهفت ماده است درجلسه بیست وسوم دیماه یکهزارو سیصدوهیجده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اصلاح قانون تأسیس دانشگاه راجع بدانشکده پزشکی

مصوب ۱۲ آبانماه ۱۳۱۹

مادهٔ۱ ـ از تاریخ اول فروردین ماه ۱۳۱۹ بیمارستانهای تهران ضمیمه دانشکده پزشکی میشود ودراین قانون هرجا دانشکده پزشکی نوشته میشود منظور دانشکده پزشکی وداروسازی ودندانسازی وبیمارستانهای ضمیمه آن میباشد .

مادهٔ۲ ـ کلیه کارمندان فنی دانشکده پزشکی به سه دسته بشرح زیر تقسیم میشوند :

الف ـ استادان ودانشیاران .

ب ـ پزشکان بیمارستانهای ضمیمه دانشکده پزشکی .

ج ـ دستیاران که انتخاب و استخدام آنها بموجب مقررات این قانون خواهد بود .

فصل اول

استادان ودانشیاران

مادهٔ۳ ـ دردانشکده پزشکی پایه‌های استادی ودانشیاری بدین‌قرار است :

از پایه ۱ تا ۶ دانشیاری وازپایه ۷ تا پایه ۱۰ استادی .

مادهٔ۴ - حقوق پایه یك دانشیاری در دانشکده پزشکی ماهیانه ۱۲۵۰۰ ریال است.

مادهٔ۵ - افزایش حقوق دانشیاران واستادان دانشکده پزشکی در پایه‌های ۱ تا ۸ یك هشتم حقوق پایه ماقبل وبرای رسیدن بپایه‌های ۹ و ۱۰ یك پنجم حقوق ماقبل میباشد .

مادهٔ۶ - حداقل مدت توقف درپایه‌های ۱و۲و۳ یکسال ودر پایه‌های ٤و۵ و٦ دوسال ودر پایه‌های ۷و۸و۹ سه‌سال خواهدبود .

مادهٔ۷ - دانشکده پزشکی ٤۰ کرسی استادی بشرح زیر خواهدداشت:
۲۸ کرسی پزشکی ۸ کرسی داروسازی و٤ کرسی دندانسازی .

مادهٔ۸ - دانشیارانیکه برای تصدی کرسی بدون استاد انتخاب میشوند دارای سمت استادی بوده‌وتفاوت حقوق‌پایه‌خودراتاحقوق‌پایه۷ استادی‌ازمحلیکه تصدی نموده‌اند بنام حق مقام دریافت خواهندداشت .

تبصره - طرز انتخاب دانشیار برای تصدی کرسی استادی طبق آئین‌نامه‌ای خواهدبود که بتصویب شورای دانشگاه رسیده باشد .

مادهٔ۹ - ترفیع از پایه ٦ بپایه ۷ یعنی ازدانشیاری باستادی علاوه‌بررعایت مادهٔ ٦ منوط به‌خالی بودن کرسی استادی خواهدبود مگردر ۱۹ رشته زیر که جنبه علمی وآزمایشگاهی دارند که بدون خالی بودن کرسی استادی وبا رعایت سایر مقررات این‌قانون ممکن‌است ازپایه ٦ به۷ وبالاتر ترفیع یابند .

کالبد شناسی ، فیزیولوژی ، شیمی ، فیزیك ، تشریح مرضی ، میکرب شناسی ، انگل‌شناسی ، بهداشت ، پزشکی‌قانونی ، بافت‌شناسی ورویان‌شناسی ، بیماریهای عمومی وآزمایشی وکرسی‌های داروسازی .

مادهٔ ۱۰ - عدهٔ دانشیاران هرکرسی را شورای دانشکده پزشکی تعیین و

بتصويب شوراى دانشگاه خواهد رسانيد ولى كليه دانشياران دانشكده پزشكى نبايد ازپنجاه تن تجاوز نمايد .

مادهٔ ١١ - رئيس ومعاون دانشكده ومديران فنى داروسازى ودندانسازى و بازرس كل بيمارستانها وبازرس داروئى ازميان استادان انتخاب وبايد درتمام اوقات رسمى ادارى خدمت نمايندويك چهارم حقوق رابعنوان فوق‌العاده دريافت خواهند نمود .

تبصرهٔ ١ ـ شوراى دانشكده پزشكى يك نفر از استادان را براى رياست دانشكده تعيين نموده وپس ازتصويب رئيس دانشگاه طبق تبصرهٔ ١ درمادهٔ ٣ قانون تأسيس دانشگاه ازطرف وزير فرهنگ منصوب ميشود . معاون دانشكده ومديران فنى داروسازى ودندانسازى وبازرس كل بيمارستانهاوبازرس داروئى ازطرف رئيس دانشكده تعيين وپس ازتصويب رئيس دانشگاه بوزير فرهنگ پيشنهاد ميشوند .

تبصرهٔ ٢ - رئيس ومعاون دانشكده ومديران فنى داروسازى ودندانسازى وبازرس كل بيمارستانها وبازرس داروئى واستادان دانشكده پزشكى و رؤساى بخشهاى بيمارستان‌ها مجاز نيستند دروزارتخانه‌ها وادارات وبنگاههـا خدمت موظف قبول نمايند

تبصرهٔ ٣ - دانشياران وپزشكان مشمول اين قانون ميتوانند دروزارتخانه‌ها وادارات دولتى وبنگاهها باموافقت دانشكده پزشكى واجازه كتبى وزارت فرهنگ قبول خدمت نمايندمشروط براينكه كليه حقوق آنها ازحقوق پايه ٧ استادى تجاوز ننمايد .

تبصرهٔ ۴ - ساعت كار استادان ودانشياران وپزشكان دردانشكده پزشكى نصف روز خواهد بودوعلاوه برساعـات مقرر موظف خواهند بودساير تكاليف مربوط بدانشكده راطبق دستور رئيس دانشكده درموقع لزوم انجام دهند .

تبصرهٔ ۵ ـ دانشیاران واستادان کرسی های منظور درمادهٔ ۹ در صورتیکه درتمام اوقات رسمی اداری مشغول خدمت شوندممکن استتامیزان نصف حقوق مأخوذی خودرابعنوان فوق العاده دریافت نمایندودراین صورت حق داشتن پزشك خانه یا یاداروخانه یاآزمایشگاه شخصی نخواهند داشت ودرصورت تخلف طبق مقررات آئین نامه ای که دراین باب بتصویب شورای دانشگاه خواهد رسید باآنها رفتار خواهد شد .

فصل دوم
پزشکان بیمارستانها

مادهٔ ۱۲ ـ پزشکان بیمارستانها ضمیمه دانشکده پزشکی بموجب آئین نامه ای که بتصویب شورای دانشگاه خواهدرسید انتخاب واستخدام میشوند ودارای ۱۰ پایه خواهند بود که بسه طبقه تقسیم میشوند :

الف ـ رئیس درمانگاه ازپایه ۱ تا ٤.

ب ـ رئیس درمانگاه باحق آموزش ورئیس آزمایشگاه پایه ۵ و ٦ .

ج ـ رئیس بخش ازپایه ۷ تاپایه ۱۰ .

مادهٔ ۱۳ ـ میزان حقوق ومدت توقف وترفیع پزشکان بیمارستانها درهریك ازپایه های طبقات سه گانه مانندپایه های دانشیاری واستادی خواهد بودولی ترفیع ازطبقه یك بهدویا از طبقه ۲ به ۳ (ترفیع از پایه ٤ به ۵ واز پایه ٦ به ۷) علاوه برخالی بودن محل طبق آئین نامه ای خواهد بودکه از تصویب شورای دانشگاه خواهدگذشت .

مادهٔ ۱۴ ـ هرگاه یکی ازپزشکان طبقه ۱ عهده دار یکی ازمحل های طبقه ۲ ویایکی ازپزشکان طبقه ۲ عهده دار یکی ازمحلهای طبقه ۳ شودتفاوت حقوق پایه خود وپایه یك آن طبقه رابعنوان حق مقام دریافت خواهند داشت .

تبصره ـ پزشکان طبقات ۲ و ۳ بیمارستانهای ضمیمه نیز میتوانند درصورت خالی بودن کرسی استادی طبق آئین‌نامه‌ای که در تبصره مادهٔ ۸ این قانون نوشته شده بسمت استادی انتخاب گردند ودراینصورت طبق مادهٔ۸ باآنها رفتارخواهد شد مگراینکه پایه اوازپایه۷بالاترباشدکه دراینصورت حقوق پایه خودرادریافت خواهند نمود .

مادهٔ ۱۵ ـ علاوه براستادان ودانشیاران وپزشکان بیمارستانهاممکن‌است پزشکانی رابعنوان دستیار در دانشکده پزشکی استخدام نمود .

مادهٔ ۱۶ ـ دستیاران‌طبق آئین‌نامه‌ای که بتصویب‌شورای‌دانشکده پزشکی و شورای دانشگاه رسیده باشد ازبین پزشکان فارغ‌التحصیل که خدمت نظام وظیفه را انجام داده باشند انتخاب وطبق قانون استخدام پزشکان استخدام وترفیع آنها طبق همان قانون بعمل خواهد آمد .

مادهٔ ۱۷ ـ مدت خدمت دستیاران دردانشکده پزشکی۴ سال است که پس ازدوسال‌اول ممکن‌است‌بسمت‌تصدی کارهای‌عملی‌ویا بالینی انتخاب‌شوند .

مادهٔ ۱۸ ـ دستیاران پس از ۲ یا ۴ سال خدمت درصورتیکه بوجود آنها دردانشکده‌پزشکی‌احتیاج نباشدبرای‌خدمات‌بهداری‌بوزارت کشورمعرفی‌میشوند .

تبصره ـ ادامه خدمت‌دستیاران دردانشکده پزشکی پس‌ازطی‌دوره خدمت ۴ ساله برطبق مقررات این قانون وقانون دانشگاه خواهد بود .

فصل چهارم ـ مواد مخصوصه

مادهٔ ۱۹ ـ وزارت‌فرهنگ‌میتوانداستادان ودانشیاران وپزشکان‌ودستیارانی راکه رئیس دانشکده پزشکی درسازمان دانشکده پزشکی برای هرقسمتی پیشنهاد نموده وقبل ازمهرماه۱۳۱۹ طبق ابلاغ وزارتی برای‌آن سمت تعیین‌شده‌اند بدان سمت منصوب وحکم لازم برای آنان صادر نماید .

مادهٔ ۲۰ ـ پایه پزشکان وداروسازان ودندانسازان مشمول مادهٔ۱۹ که دارای پایه‌های استادی ودانشیاری نباشندازروی حقوقی که درفروردین ماه۱۳۱۹دریافت داشته‌اند به‌اضافه یکی‌ازوجوهی که بعنوان حق‌تدریس دردانشکده پزشکی ویاحق تعلیم ویا دستمزد دربیمارستانها داده شده تعیین میگردد .

مادهٔ ۲۱ ـ درصورتیکه مجموع حقوق وحق تدریس یاحق تعلیم ویادستمزد ازحقوق پایه‌ای تجاوز نمود پایه بالاتر واگر ازحقوق پایهٔ۱ کمترباشد پایه ۱ و اگر از حقوق پایهٔ ۱۰ تجاوز نمود پایهٔ ۱۰ تشخیص و فقط حقوق این پایه قابل پرداخت است .

تبصرهٔ ۱ ـ پایه‌هائیکه برطبق مادهٔ۲۰ و۲۱ تشخیص وتعیین میشود نباید از حداکثر پایه‌ای که برای هردسته یا طبقه تعیین شده است تجاوز نماید .

تبصرهٔ ۲ ـ دانشیاران دانشکده پزشکی که دارای پایه۷ ببالا میباشند پایه دانشیاری آنها بهمان پایه‌استادی تبدیل وپایه‌های استادی کمتر ازپایه۷بدانشیاری تبدیل میگردد .

تبصرهٔ ۳ ـ مشمولین مادهٔ۱۴ قانون تأسیس دانشگاه‌ومشمولین تبصرهٔ۲ ماده ۲۱ این قانون مدت توقف در پایه دانشیاری آنها برای ترفیع بپایه استادی بالاتر منظور خواهدگردید .

مادهٔ ۲۲ ـ ازتاریخ اول‌مهرماه۱۳۱۹ حق تدریس دردانشکده پزشکی بهیچ یك ازکارمندان‌کشوری داده نخواهد شد .

مادهٔ ۲۳ ـ مشمولین این قانون‌اعم ازکسانیکه در سازمان اولیه دانشکده پزشکی‌انتخاب و یابعداً انتخاب میگردند مشمول مادهٔ ٤ قانون استخدام پزشکان نخواهد بود .

مادهٔ ۲۴ ـ هریك ازمواد قانون تأسیس دانشگاه که‌باموادا‌ین‌قانون‌مغایرت دارد نسبت بدانشکده پزشکی ازدرجه‌اعتبارساقط وسایر موادقانون‌دانشگاه‌بقوت خودباقی خواهد بود .

مادهٔ ۲۵ ـ این قانون ازتاریخ اول مهر ماه ۱۳۱۹ بموقع اجرا گذاشته خواهد شد .

این قانون که‌مشتمل بربیست وپنج ماده‌است در جلسه دوازدهم آبان ماه یکهزاروسیصدونوزده‌بتصویب مجلس‌شورای‌ملی رسید .

رئیس مجلس‌شورای‌ملی ـ حسن‌اسفندیاری

قانون

اصلاح‌قانون انحصار بازرگانی‌خارجی

مصوب ۸تیرماه ۱۳۲۰

مادهٔ یکم ـ بند(ب)و(ج) مادهٔ۳قانون انحصار بازرگانی خارجی مصوب ۱۹ تیر ۱۳۱۱ بشرح‌زیر اصلاح‌وتغییرداده‌میشود:

بند ب ـ درفروردین ماه‌هرسال‌وزارت‌بازرگانی صورت کالاهای‌خارجی راکه‌برای آنهادرظرف آن‌سال‌پروانه ورود داده خواهدشدتنظیم‌وپس ازتصویب هیئت‌وزیران انتشار خواهد داد .

بند ج ـ درصورت نامبرده که‌سهمیه نامیده‌میشودمیزان هریك‌ازمحصولات وگمرك‌خانه‌هائیکه از آنجا کالاهای مزبوررا میتوان‌وارد نمودونوع کالاهائی که متصدی ورود آنها خوددولت خواهد بود وکالاهائیکه اجازهٔورودآن بدیگران داده میشود تعیین‌خواهدگردید .

ازبند(ز)ماده‌نامبرده کلمه(اقتصادی) که‌دردومورددذکرشده‌است‌حذف‌میشود

مادهٔ دوم - بند ۱ وبند ۳ مادهٔ ٤ بشرح زیر تغییرمیبابد .

بند۱ ـ ماشین آلات‌وکالاهای طرف‌احتیاج که بمنظور انتقال‌سرمایه‌وارد میشود وبرای آن‌پرداخت ارز مورداحتیاج نباشد .

بند۳ ـ اشیائیکه بعنوان هدیه یا ارمغان یانمونه یارگـلام وارد میشود در حدود نظامات مقرره‌ازطرف دولت .

مادهٔسوم - مواد ۵و٦و۸و۹ بشرح‌زیر اصلاح‌وتغییر داده‌میشود .

مادهٔ۵ ـ بغیرازموادیکه دولت‌خودمتصدی‌صدور محصولات ایران‌شده یا حق انحصار صدورخودرا‌عملا بشخص یابنگاهی‌واگذارنموده یاصدورکالاهائی را‌ممنوع‌یامحدودکرده‌باشدصدورسایرکالاهابارعایت‌شرایط‌ومقرراتیکه‌بتصویب دولت رسیده‌باشد مجازاست .

مادهٔ٦ :

الفـ کالای صدوری ازنظرتسلیم گواهینامه صدور مطابق‌نرخ‌نزدیکترین بازارعمده فروشی داخلی باضافه کرایه باربری از آن‌بازارتامرزصدوروحقوق‌و عوارض‌صدوری ارزیابی‌می‌شود .

درمورد کالائیکه قبل‌ازصدور فروخته‌شده‌است میتوان میزان‌معامله انجـام یافته‌رامأخذ ارزیابی قرارداده وکرایه‌باربری تامرز وحقوق‌وعوارض‌صدوری‌را درصورتیکه ضمن بهای موردمعامله منظورنشده باشد بآن‌اضافه نمود لیکن‌هرگاه بهای‌معینه درقرارداد معامله ازمأخذبهای عمده‌فروشی دوربوده ومطابق‌واقع‌بودن آن‌موردتردید واقع‌شود درصورتیکه تشخیص‌میزان حقیقی معامله درگمرك‌صدوری میسر نگردد بهای‌عمده فروشی بترتیب مشروح بالاموقتاً مأخذ ارزیابی‌واقع‌شده‌و برای‌اتخاذتصمیم قطعی‌رسیدگی امربادارات‌مربوطه مرکزی‌مراجعه‌میشود.دولت میتواندبرای ارزیابی‌تمام‌یاپاره‌ای ازکالاهای صدوری‌نرخ‌ثابتی‌برای‌مدت معین

تعیین نموده و بگمرکخانه‌ها اطلاع دهد که نرخ مزبور را مأخذ ارزیابی قرار دهند .

ب ــ گمرکخانه‌ها مکلفند برای هر فقره و هر نوع کالای فرستاده پس از حصول اطمینان از اینکه از مرز کشور خارج شده است گواهی نامه جداگانه که در آن نام و نشان فرستنده و مقدار و نوع و ارزش کالا و گمرکخانه صدور و کشور مقصد و تاریخ خروج از مرز وسایر مشخصات مورد احتیاج معلوم شده باشد بفرستنده کالا یا نمایندهٔ او بدهند .

ج ــ دارندگان گواهی نامه صدور میتوانند آنرا در ظرف مدت اعتبار قانونی که از تاریخ تسلیم برگ گواهی نامه بصادر کننده تا یکسال است منحصراً ببانك عامل دولت بفروشند ــ بانك مزبور مکلف است گواهی نامه های صدور را بنرخی که از طرف دولت تعیین میشود بوعدهٔ که از سه ماه تجاوز نکند خریداری نماید.

تبصره ــ درمواردی که اتفاقاً گواهی نامه صدور درظرف مدت اعتبار به بانك فروخته نشده باشد چنانچه بموجب اسناد و مدارك محقق شود که عدم استفاده از گواهینامه صدور بر اثر پیش آمدی بوده که صاحب گواهینامه قادر برفع آن نبوده است وزارت بازرگانی میتواند باتصویب هیئت وزیران مدت اعتبار گواهی نامه صدور را بمیزان کافی تمدید دهد .

د ــ وارد کنندگان کالاهای خارجی که برای درخواست پروانه ورود احتیاج بگواهی نامه صدور دارند باید گواهی نامه مورد احتیاج را از بانك عامل دولت بنرخ معینه از طرف دولت خریداری نمایند .

تبصره ــ نرخ خرید و فروش گواهی نامه صدور از طرف دولت تعیین و آگهی میشود تغییر نرخ فقط نسبت بگواهینامه هائی مؤثر خواهد بود که کالای موضوع آنها

پس ازتاریخ نشر آگهی ازمرز کشور خارج شود . نسبت بگواهی نامه های خریداری ازبانك تغییر نرخ ازتاریخی مؤثرخواهدبود که موجودی گواهی نامه های خریداری شده بنرخ سابق دربانك تمام شده باشد .

هـ ـ برای کالا های زیر گواهی نامه صدور داده نمیشود :

۱ ـ اسباب سفر واشیاء شخصی مسافرین .

۲ ـ اشیائی که بعنوان هدیه وارمغان ویانمونه بخارجه ارسال میشود .

۳ ـ کالاهائی که بطور کابوتاژ ازیك مرز ایران صادر وازمرز دیگر وارد میشود .

٤ ـ مواد نفتی .

۵ ـ محصول شیلات .

٦ ـ کتاب اعم ازخطی وچاپی .

۷ ـ کالاهای خارجی .

۸ ـ تمبر پست واشیاءِ عتیقه وپرده های نقاشی .

و ـ چنانچه کالای فرستاده که برای آن گواهی نامه صدور داده شده است بکشور عودت داده شود بایدازطرف فرستنده گواهی نامه صدوری که برای آن کالا داده شده یاگواهی نامه صدور دیگری معادل آن مسترد وباطل شود .

بهای فروش این قبیل گواهی نامه هاازطرف بانك مطابق بهای خرید خواهد بود نه بهای فروش .

ز ـ سایر مقررات مربوط به کالاهای صدوری وصادر کنندگـان بموجب آئین نامه ای که بتصویب هیئت وزیران رسیده باشد معین میشود .

مادهٔ ۸ :

الف ـ دولت مکلف است پس از تعیین و نشر سهمیه‌های مذکور در مادهٔ ۳ و موضوع نمودن قسمتی از کالاها که ورود آن بر طبق قرارداد های مخصوص باید بعمل آید حق وارد نمودن بقیه کالاهای معینه در سهمیه را بوسیله پروانه ورود با شخاص و یا بنگاههای بازرگانی واگذار نماید .

ب ـ برای تحصیل پروانه ورود تقاضا کننده باید درخواست کتبی باذکر نوع و بهای کالای ورودی و کشور مبدأ و گمرکخانه‌ای که از آن کالا وارد خواهد شد و نام و نشان خود و سایر توضیحاتیکه از طرف وزارت بازرگانی تعیین شود بوزارت نامبرده تسلیم نماید بعلاوه مقررات مربوط بمعاملات ارزی خارجی را هم کاملا انجام دهد باستثنای مواردی که دراین قانون معین شده درخواست کننده باید برابر بهای کالای موضوع درخواست گواهینامه صدوری که از بانك عامل دولت خریداری شده باشد بدرخواست خود پیوست نماید والا بدرخواست او ترتیب اثر داده نخواهد شد .

ج ـ درپروانه ورود که ازطرف وزارت بازرگانی صادر میشود اطلاعات مذکور درفقره (ب) این ماده و توضیح اینکه پروانه ورود بر طبق کدام شماره گواهی نامه صدور صادر گردیده ذکر خواهد شد . همچنین در پروانه ورود مدت اعتبار آن باید تعیین شود ودرظرف مدت مزبور گیرنده پروانه مکلف بوارد نمودن کالای موضوع پروانه خواهد بود .

تبصره ـ حداکثر مدت اعتبار پروانه ورود مستند بگواهی نامه صدور یکسال ومدت اعتبار پروانه ورود معاف از خرید گواهی نامه صدور هشت ماه است ولکن در مواردیکه بموجب اسناد ومدارك کافی محقق شود عدم استفاده از پروانه ورود در ظرف مدت مقرر براثر پیش آمدی بوده که دارنده پروانه قادر برفع آن نبوده است وزارت

بازرگانی میتواند مهلت استفاده از پروانه ورود را برای مدت مناسبی که درهرحال از ششماه تجاوز نخواهدنمود تجدید نماید ـ در مورد معاملات کلی برای خرید ماشین آلات و نظایر آن که مدت تحویل کالا وپرداخت اقساط بها مطابق پیمان نامه مربوطه بیش از یکسال است وزارت بازرگانی میتواندمدت اعتبار پروانه را متناسب با مدت تحویل مقرر درپیمان تعیین نموده و با تصویب دولت گواهینامه صدور آنرا صدی پنجاه درموقع صدور پروانه وصدی پنجاه دیگر را باقساط درمدت اعتبار پروانه ورود دریافت نماید .

د ـ پروانه ورود بنام درخواست کننده آن صادر میشود و قابل انتقال بدیگری نخواهدبود .

هـ ـ درمواردیکه دولت برطبق قراردادمقررات مخصوص برای ورود و صدور کالا قبول نموده باشد میتوان پروانه ورود بدون اخذ گواهینامه صدور داد .

و ـ سایر شرایط مربوط بدادن پروانه ورود وموافقت نامه سفارش کالا و واردکنندگان آن برطبق آئین نامه‌ای که بتصویب هیئت دولت رسیده باشد معین خواهدگردید .

مادهٔ۹ :

الف ـ گمرکخانه‌های ورود مکلف میباشند در موقع انجام آئین گمرکی کالا ارزش سیف آنرا بدقت تعیین نموده و بهمان میزان پروانه ورود دریافت و گواهینامه ورود بدهند وپروانه ورود دریافتی را باتوضیح کیفیت استفاده از آن پس ازثبت دردفترمخصوص بوزارت بازرگانی ارسال نمایند .

ب ـ کالاهای ورودی ازلحاظ تعیین حساب رسیده‌ها وفرستاده‌های کشور و اخذ وابطال پروانه‌ورود باید بمیزان بهای تمام‌شده تاورود بگمرکخانه مرزی ایران

(بهای‌سیف) ارزیابی شود- این نحو ارزیابی تأثیری درحساب حقوق گمرکی که مطابق قانون‌تعرفه گمرك به کالای رسیده‌تعلق میگیردندارد .

ج ـ واردنمودن کالائی که‌درسهمیه‌های‌اقتصادی‌ذکرنشده باشدممنوع‌است وپروانه ورودبرای‌آنها داده‌نمیشود مگربموجب تصویبنامه هیئت وزیران .

د ـ واردکردن‌اشیاء زیربکشورمحتاج به‌ارائه پروانه ورودنمیباشند:

۱ـ آنچه بعنوان ترانزیت یاکاپوتاژ وارد میشود .

۲ـ اسباب سفرواشیاءشخصی‌مسافرین درحدودداحتیاج واقعی‌آنهابتشخیص اداره‌گمرك .

۳ـ اثاثیه منزل‌وابزار کارودام‌های مهاجرین‌ایرانی‌درموقع‌بازگشت بمیهن .

٤ ـ زروسیم‌بشکل‌شمش‌وخاك ومسکوك .

۵ ـ روزنامه‌ومجله‌وکاتالوك .

٦ـ نمونه بی‌بها .

تبصره ـ اشیائی که‌ورودآنهابکشور مطابق‌مقررات‌این‌قانون ازارائه‌پروانه ورودبخشوده میباشند از الزام خریدگواهی‌نامه صدور نیز بخشوده خواهند بود. پروانه ورودکتاب بدون اخذگواهی‌نامه صدورداده میشود .

هـ ـ کالاهای موضوع مبادلات مرزی‌تامیزان هزار ریال درورود وصدور ممکن است بموجب تصویب‌نامه هیئت وزیران از ارائـه پروانه ورود وگرفتن گواهی‌نامه صدور بخشوده‌گردد .

و ـ دولت‌میتواند چگونگی ساخت کالاهای‌خارجی وطرزبسته‌بندی‌آنهارا بشکل مخصوص شرطورود قراردهد .

مادهٔ چهارم ـ مواد ۷ و ۱۰ قانون انحصار بازرگانی خارجی مصوب ۱۹ تیر ۱۳۱۱ و تبصره مادهٔ ۲ و قسمتهای ارزی مادهٔ ۱۱ قانون نامبرده ملغی است .

مادهٔ پنجم ـ قوانین نامبرده زیر ملغی است :

۱ـ قانون جلوگیری از اجناس ممنوع الورود مصوب ۳۱ خرداد ۱۳۱۱ .

۲ـ قانون الغاء مادهٔ ۷ قانون انحصار تجارت خارجی راجع بفروش ارز صادرات مصوب ۲۴ دیماه ۱۳۱۱ .

۳ـ قانون اصلاح قسمتی از مقررات قانون انحصار تجارت خارجی مربوط به ارز و اجازه وضع مقررات جدید بدولت مصوب ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۱۲ .

۴ـ قانون مربوط بمدت اعتبار پروانه ورود مصوب ۲۵ تیرماه ۱۳۱۲ .

۵ـ قانون راجع بمدت اعتبار تصدیق صدور مصوب ۱۹ شهریور ۱۳۱۲ .

۶ـ قانون اصلاح مادهٔ ۸ قانون انحصار تجارت خارجی مصوب ۸ اسفند ۱۳۱۲

۷ـ قانون راجع بمعاملات تصدیق صدور مصوب ۱۹ تیرماه ۱۳۱۳ .

۸ـ قانون تعیین نرخ خرید و فروش تصدیق صدور مصوب ۱۴ اسفندماه ۱۳۱۳

۹ـ قانون اصلاح پاره‌ای از مقررات قانون انحصار تجارت خارجی مصوب ۱۷ آبانماه ۱۳۱۵ .

۱۰ـ قانون اجازه تمدید اعتبار پروانه ورود مصوب ۵ دیماه ۱۳۱۶ .

مادهٔ ششم ـ این قانون پس از تصویب بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

این قانون که مشتمل بر شش ماده است در جلسه هشتم تیرماه یکهزار و سیصد و بیست بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

راجع بمیزان گردش اسکناس

مصوب ۲۱ اسفند ماه ۱۳۱۸

مادهٔ واحده ـ بانك ملی ایران مجاز است تا یکهزاروپانصد میلیون ریال اسکناس رویهمرفته درگردش داشته باشد و درمواقع لزوم ازاین اجازه استفاده خواهد کرد کسر پشتوانه راکداسکناسهای درگردش تامیزان شصت درصدمادام که جواهرات مطابق قانون ۲۵ آبان ۱۳۱۶ تبدیل بشمش زرنشده است از اعتبارات جواهرات نامبرده تأمین میشود .

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسهٔ بیست‌ویکم اسفندماه یکهزار و سیصد و هیجده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

راجع بمیزان گردش اسکناس

مصوب ۲۵ خردادماه ۱۳۲۰

مادهٔ واحده ـ بانك ملی ایران مجاز است تا دوهزارمیلیون ریال اسکناس رویهمرفته درگردش داشته باشد و در مواقع لزوم از این اجازه استفاده نماید . کسرپشتوانه راکد اسکناسهای درگردش از اعتبار جواهرات تأمین میشود .

این قانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه بیست و پنجم خردادماه یکهزار و سیصد و بیست بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون *

اجازه فروش املاك زراعتی وقنوات موقوفه

مصوب ۱٤ اردیبهشت ماه ۱۳۲۰

مادهٔ۱ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود املاك زراعتی با هر گونه آبهای متعلق بآن وقنوات موقوفه مسلمه عامه راازطریق مزایده برابر مادهدوم وسوم قانون فروش خالصجات اطراف تهران مصوب ۲۰ آبانماه ۱۳۱٦ بفروش برساند .

تبصرهٔ ۱ - رقباتی که برحسب نذریاثلث یاحبس منافع آنها بطوردائم برای مصارف عامه تخصیص داده شده است درحکم وقف است .

تبصرهٔ ۲ - قنوات وآبهائی که وقف برشرب خانههای شهری میباشد مشمول ماده یك نخواهد بود . نظارت دردائرنگاهداشتن آنها باشهرداری هرمحل است.

مادهٔ۲ـ املاکی که تولیت آنها باپادشاه عصر است واملاکی که وقف بر آستانه رضوی ومسجدگوهرشاد و آستانه قم وحضرت عبدالعظیم وشاهچراغ ونعمتالله ولی ویا وقف بربیمارستانها میباشد مشمول ماده اول نخواهد بود .

مادهٔ۳ - درآمد فروش موقوفات نامبرده در مـاده یك بمصرف تأسیسات خیریه واجتماعی (مانند بیمارستانها وآموزشگاهها) خواهد رسید .

مادهٔ۴ - درآمد فروش موقوفات هرشهرستان دردرجه اول برای احتیاجات مذکور درمادهٔ۳ همان شهرستان بمصرف میرسد .

مادهٔ۵ - بمتولیان ونظارمنصوص یا اشخاصی که تولیت ونظارت آنهامسلم باشد دولت مستمری بـرابـر حد وسط حق تولیت و نظارت سه ساله اخیر را در تمام مدت عمر بآنها خواهد پرداخت .

مادهٔ۶ - وزارت فرهنگ مکلف است آنچه ازمساجد ویامعابد سایرمذاهب

* این قانون بموجب قانون ۸ آبان ماه ۱۳۲۰ نسخ شده است .

که قابل نگاهداری باشد وصورت جزء آنها در آئین‌نامه تعیین خواهدشد از محل نذورات وعایدات مخصوص خود آنها ویا ازاعتباری که برای این منظور دربودجه پیش‌بینی میشود حفاظت و مرمت نماید .

مادهٔ۷ - موقوفات خاصه درحکم املاك شخصی است و کسانیکه مطابق وقفنامه از آن حق استفاده دارند نسبت بحق خود درنقل وانتقال آن آزادمیباشند .

مادهٔ۸ - وزارت فرهنگ باشرکت وزارت دادگستری برای اجرای این قانون وبرای تعیین املاك و بناهائیکه مشمول مادهٔ ۲ ومادهٔ ٦ میباشند آئین‌نامه آنرا تهیه وپس ازتصویب هیئت وزیران بموقع اجراگذاشته میشود .

مادهٔ۹ - موادیکه درقوانین دیگر مخالف این قانون باشد نسبت بموضوع این‌قانون بی‌اثر خواهد بود .

این قانون که‌مشتمل برنه‌ماده است درجلسه چهاردهم اردیبهشت‌ماه یکهزارو سیصدو بیست بتصویب مجلس شورای‌ملی رسید. رئیس مجلس شورای‌ملی-حسن اسفندیاری

قانون

الغای قانون اجازه فروش املاك زراعتی وقنوات موقوفه

مصوب ۸ آبانماه ۱۳۲۰

مادهٔ واحده - قانون اجازه فروش املاك‌زراعتی وقنوات‌موقوفه‌مصوب ١٤ اردیبهشت‌ماه ۱۳۲۰ مشتمل بر۹ ماده ازتاریخ تصویب‌این‌قانون ملغی‌است .

این‌قانون که مشتمل بریك‌ماده است درجلسه هشتم آبانماه یکهزاروسیصدو بیست بتصویب‌مجلس شورای‌ملی‌رسید . رئیس مجلس‌شورای‌ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اجازه انتقال انحصارها و شرکت‌های دولتی به قسمت اقتصادی وزارت دارائی

مصوب ۸ اردیبهشت ماه ۱۳۱۹

مادهٔ۱- سازمان وزارت دارائی دو قسمت است: قسمت مالی- قسمت اقتصادی.

مادهٔ۲- بوزارت دارائی اجازه داده میشود که انحصارهای دولتی و شرکتهای دولتی را که دارای حق انحصار هستند و کلیه سرمایه آنها متعلق بدولت است برچیده و بقسمت اقتصادی منتقل نمایند.

مادهٔ۳- وزارت دارائی مجاز است ترازنامه تصفیه هریك از انحصارها و شرکتها و بنگاههای مذکور در ماده (۲) را بترتیبی که دولت معین خواهد کرد تنظیم نماید و بر آن اساس کلیه بدهی آنهارا بغیر دولت و بانکهای دولتی از محل دارائی آنها بپردازد پس از آن مازاد موجودی نقدی و آنچه از دارائی منقول وغیر منقول آنها را که میتوان به نقد تبدیل کرد به بهای روز از بابت سرمایه قسمت اقتصادی محسوب نماید.

مادهٔ۴- وزارت دارائی مکلف است سرمایه قسمت اقتصادی را با احتساب وجوه مذکور در ماده (۳) تا یك هزار میلیون ریال تکمیل نماید.

مادهٔ۵- بوزارت دارائی اجازه داده میشود آنچه بموجب ترازنامه تصفیه مذکور در مادهٔ ۳ بدهی بدولت یا بدهی ببانکهای دولتی تشخیص شود در حساب مخصوصی ثبت نموده و هرسال مبلغی از آن بابت در بودجه کشور منظور نماید تا در ظرف پنجسال بکلی مستهلك شود.

مادهٔ۶- وزیر دارائی مجاز است بودجه اداری وانتفاعی قسمت اقتصادی را از محل وجوه قسمت مزبور تصویب و اجازه پرداخت دهد. هزینه و درآمد قسمت اقتصادی جمعاً وخرجاً در بودجه کشور منظور خواهد شد و در جریان هرسال درآمد ویژه تخمینی بتناسب هرماه علی الحساب بخزانه داری کل پرداخته خواهد شد تا

وقتیکه ترازنامه سالیانه آنها تصویب‌وحساب تفریغ شود .

مادهٔ۷ - ترازنامه عمل یکساله قسمت‌اقتصادی باید منتهی تاآخر شهریور ماه سال‌بعد تنظیم وبرای‌تصویب به‌هیئت وزیران تسلیم شود .

مادهٔ۸- قسمت‌اقتصادی‌وزارت‌دارائی‌مجازاست‌نسبت‌بخریدوفروش‌وحمل کالاهای‌انحصاری وهمچنین‌عملیات بازرگانی‌خود درمواردیکه‌رعایت‌مزایده و مناقصه را برخلاف‌مصلحت بداندبا رعایت‌صرفه‌دولت‌اقدام‌نماید ـ تشخیص‌لزوم ترك مزایده ومناقصه درهرمورد باید بتصویب هیئت‌نظاری برسدمرکب ازسه‌نفر که‌هیئت دولت سالی یك‌بار انتخاب خواهدنمود .

مادهٔ ۹ - قسمت اقتصادی اجازه‌دارد که تامیزان پنجاه‌درصد سرمایه‌ای که بموجب ماده (٤) این‌قانون بآنهاپرداخته شده از بانك‌ها وبنگاههای داخلی وام دریافت نماید واصل‌وفرع آنرا ازمحل درآمد خودمستهلك کند .

مادهٔ۱۰ ـ رسیدگی‌بدعاوی که‌یك‌طرف آن قسمت اقتصادی‌وزارت‌دارائی است درصورتی که‌موضوع‌دعاوی‌راجع بعملیات بازرگانی‌قسمت اقتصادی‌باشد درحدود صلاحیت دادگاههای همگانی وزارت‌دادگستری‌شناخته‌میشود .

مادهٔ۱۱ ـ قوانینی که منافی‌بامقررات این‌قانون باشدنسخ‌میشود .

مادهٔ۱۲ ـ این‌قانون پس‌ازتصویب‌بموقع‌اجراگذارده‌خواهدشد .

این‌قانون‌که مشتمل بردوازده ماده‌است در جلسه هشتم اردی‌بهشت ماه یکهزار و سیصدونوزده بتصویب‌مجلس شورای‌ملی‌رسید .

رئیس‌مجلس‌شورای ملی‌ـ حسن‌اسفندیاری

قانون

اصلاح‌موادی‌ازقانون‌دیوان‌محاسبات وقانون‌محاسبات عمومی

مصوب ۵ اسفند ماه ۱۳۱۸

مادهٔ ۱ ـ مادهٔ ۷ قانون دیوان محاسبات بطریق‌زیراصلاح‌میشود:

مادهٔ ۱ ـ دیوان‌محاسبات‌حسابهای‌ماهیانه دولت‌وشهرداریهارا که‌ازلحاظ اداری‌مطابق آئین‌نامه‌مصوب هیئت‌وزیران‌رسیدگی آنهاانجام‌شده‌است‌بتدریجی که بااسنادمربوطه‌ازطرف‌وزارت‌دارائی‌ارسال‌میشوداز‌لحاظ تطبیق‌وصول‌در آمدها با قوانین‌موضوعه‌وانطباق‌مصارف بااعتبارات مصوب وپرداخت مصارف درحدود اعتبارات مربوطه وهمچنین حساب ذیحسابهاوصاحبجمعان‌راازلحاظ‌اختلافات حاصله‌برحسب گزارشهائی که‌درحین رسیدگی‌های‌اداری تهیه وضمیمه‌حساب‌شده است‌رسیدگی‌مینماید .

مادهٔ ۲ ـ مادهٔ ۱۷قانون دیوان‌محاسبات بطریق زیراصلاح‌میشود :

مادهٔ۱۷ ـ دیوان‌محاسبات‌حساب‌وزارتخانه‌هاوادارات‌مستقله‌رابامحاسبات کل‌مالیه تطبیق‌کرده ومطابقت آنهارا باقوانین‌بودجه‌وسایرقوانین مربوطه‌میسنجد نتیجه‌حسابهای‌مزبوررا‌باحسابهای‌صاحبان‌جمع‌مقایسه کرده‌ودرمواقعی که‌لازم‌بداند ریزحساب‌واصل‌صورت‌حسابهارارسیدگی‌نموده‌وهرگونه سندی برای‌این‌کارلازم داشته‌باشدازمقامات لازمه میخواهد پس ازرسیدگی تصدیق‌نامه‌مطابقت‌میدهد .

مادهٔ ۳ ـ مادهٔ۳٤ قانون محاسبات‌عمومی بطریق‌زیراصلاح‌شود:

مادهٔ۳۴ ـ وزیر دارائی باید مراقبت نمایدکلیه حوالجات درهمان‌موعدو محلی که ازجانب‌حواله‌کننده معین‌شده‌است کارسازی شود .

مادهٔ ۴ ـ مواد ۹ و۱۰ ـ ۱۲ ـ ۱۳ ـ ۱۵ قانون دیوان محاسبات‌مصوب۲٤ دیماه ۱۳۱۲ واصلاح مادهٔ ۱۱ قانون دیوان محاسبات مصوب۱۲ مهرماه ۱۳۱۳ وماده ۳۱ قانون محاسبات‌عمومی‌ملغی‌میشود .

تبصره ـ رسیدگی بحساب اموال دولتی و شهرداریها از وظائف دیوان محاسبات حذف‌ووزارت دارائی این وظیفه را انجام‌میدهد .

مادهٔ ۵ ـ این‌قانون‌ازاول‌فروردین‌ماه۱۳۱۹بموقع‌اجراء‌گذاشته‌خواهدشد.

این‌قانون که‌مشتمل برپنج ماده است درجلسه‌پنجم‌اسفندماه‌یکهزاروسیصدو هیجده‌بتصویب‌مجلس‌شورای‌ملی رسید. رئیس‌مجلس‌شورای‌ملی‌ـحسن‌اسفندیاری

قانون

اصلاح قانون تعرفه گمرکی ومالیات راه

مصوب ۲۲ تیرماه ۱۳۲۰

مادهٔ اول - از رسیده‌های بکشور وفرستاده‌های از آن طبق تعرفه‌های ضمیمه این قانون وتبصره‌های آنها حقوق گمرکی ومالیات راه بریال گرفته میشود .

مادهٔ دوم - دولت مجاز است حقوق گمرکی تمام یا قسمتی از کالاهای رسیده از کشورهائی که میزان حقوق گمرکی یاعوارض دیگر یاآئین‌های گمرکی آن کشورها صادرات ایران را دچاراشکال و تضییق مینماید تاحدود صددرصد تعرفه‌های ضمیمه این قانون ترقی دهد ونسبت بکالاهائی که طبق تعرفه واردات از پرداخت حقوق گمرکی بخشوده باشد حقوق بمیزان مقتضی تعیین نماید .

مقررات مربوط بوصول اینگونه اضافات ازطرف وزارت دارائی پیشنهاد وپس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجراگذارده خواهدشد .

مادهٔسوم - علاوه بر کالاهائیکه بموجب قوانین مخصوص وامتیازنامه‌هااز پرداخت حقوق وعوارض دولتی بخشوده است اشیاء زیر بموجب این قانون از پرداخت حقوق گمرکی ومالیات راه درورود ودرصدور بخشوده خواهدبود :

۱ ـ اشیاء متعلق بدربار سلطنتی وهمچنین اشیاء متعلق بپادشاهان و رئیسان کشورهای خارجه وهمراهان آنها .

۲ ـ اشیاء متعلق بنمایندگان سیاسی خارجه‌در ایران(سفیرکبیر- وزیرمختار کاردار ـ رایزن- دبیروابسته‌های کشوری و نظامی) بشرط رعایت معامله متقابل نسبت باشیاء این‌قبیل نمایندگان ایران درآن کشورها .

۳ ـ اشیاء مخصوص شخصی سرکنسولها و کنسولهاوکنسول‌یارهای‌رسمی که‌در مدت نه‌ماه‌اول اقامتشان درایران‌پس از انتصاب بآن‌سمت‌هاواردشوند و یادر

موقع انتقالشان از ایران صادر گردد بارعایت معامله متقابل نسبت باین قبیل مأمورین کنسولی ایران در آن کشورها .

۴ ـ علامت‌های کشوری و پرچم‌ها ونوشت افزار و اثاثیه مخصوص دفتر کنسولگری‌های خارجه بدون قیدمدت معین و بارعایت معامله متقابل نسبت باشیاء متشابه کنسولگری‌های ایران در آن کشورها .

۵ ـ اشیاء مورد احتیاج وزارت جنگ برای تدارکات ارتش وامنیه .

۶ ـ اسباب سفرواشیاء مستعمل متعلق بمسافرین درصورتیکه باوضع اجتماعی آنها متناسب باشد و نیز خواربار و اشیاء غیر مستعمل متعلق بمسافرین مشروط براینکه مبلغ حقوق گمرکی ومالیات راه آنها نسبت بهرشخص مسافر از یکصد ریال بیشتر نباشد .

۷ ـ لوازم‌خانه‌واثاثیه مستعمل ایرانیانیکه دست‌کم دوسال درخارجه‌اقامت داشته و بایران‌بازمیگردند ودرموردمأمورین دولت‌بدون‌قید مدت‌اقامت وهمچنین لوازمخانه واثاثیه مستعمل‌بیگانگانی که برای اقامت دائم‌بایران میآیند .

۸ ـ آلات و افزارکار مستعمل پیشه‌وران وکارگران ایرانی یابیگانه که بایران می‌آیند .

۹ ـ اشیاء شخصی و لوازمخانه مستعمل و افزار کارودام‌های بارکش که مهاجرین بی‌بضاعت ایرانی‌درموقع بازگشت‌بمیهن‌خود همراه می‌آورند مشروط براینکه اینگونه اشیاء جنبهٔ بازرگانی نداشته‌باشد .

تبصره ـ بخشودگی‌های موضوع بندهای ۶ـ۷ـ۸و۹ این‌ماده شامل پیانو ارك ـ هارمونیوم ـ رادیو ـ سینماتوگراف ووسائط نقلیه (جزدامهای بارکش مهاجرین) نمیشود .

۱۰ـ لفاف وظرف کالاهای فرستاده ازایران درموقع بازگشت بکشور.

۱۱ـ کالاهای فرستاده‌ازایران که بعلت منع ورود بکشور مقصد یاعدم‌امکان فروش یا جهات موجه دیگری بایران برگشت‌داده میشود .

۱۲ـ کالاهای‌ایرانی یابیگانه که برای‌تکمیل‌یاتعمیر یاشرکت درنمایشگاهها فرستاده شده وبایران بازمیگردد وهمچنین کالاهای بیگانه که برای همین منظور بایران وارد وپس ازانجام منظورخارج میشود .

تبصره ـ چنانچه اینگونه کالاها درنتیجه تکمیل یا تعمیر درموقع ورود ویا خروج تفاوت وزن یا تفاوت بهاحاصل کرده باشد به‌تفاوت وزن‌مالیات‌راه‌تعلق خواهدگرفت وازتفاوت بها صدی ۱۵ ازبها حقوق گمرکی دریافت خواهدشد

۱۳ـ لکوموتیو، واگن وهواپیماها که بطورمنظم در خطهای بین ایـران و کشورهای بیگانه حرکت میکنند وهمچنین مقدارسوخت وروغنی که برای‌مصرف آنها درراه لازم باشد.

۱۴ـ قطعات کشتی‌هائی که درکرانه‌های ایران غرق شده یابخاك نشسته و همچنین متعلقات کشتیهای ایرانی که درآبهای بیگانه غرق گردیده ویابخاك‌نشسته مشروط براینکه درظرف یکسال به ایران حمل شود .

۱۵ـ مروارید محصول خلیج فارس .

۱۶ـ ماهیهای موتووحشینه که درکرانه‌های خلیج فارس صید میشود .

۱۷ـ زروسیم متعلق بدولت بشکل شمش ـ قرص ـ ورق ـ خاك ومسکوك .

۱۸ـ فیلم‌های سینماتوگراف که جنبه علمی یا فنی یا بهداشت عمومی‌دارد وتوسط دولت یا شهرداریها وارد یا صادرشود .

۱۹ـ نمونه بی بها و اشیاء و نمونه هائیکه بمنظور معرفی کالا وارد میشود .

۲۰ـ نامه و روزنامه و مجله .

مادهٔ چهارم ـ کالاهای موضوع ترانزیت یا کاپوتاژ و همچنین وسائط نقلیه که برای حمل کالا یا مسافر و دامهائی که برای تعلیف موقتاً بکشور وارد و یا از کشور خارج میشود جزء رسیده ها و فرستاده های قطعی محسوب نمیشود و حقوق ورودی و صدوری بآنها تعلق نمیگیرد ولی از حیث پرداخت عوارض مختلف و انجام آئین گمرکی تابع مقررات آئین نامه های مخصوص است که بتصویب هیئت وزیران رسیده باشد .

تبصره ـ از کالاهائی که بعنوان ترانزیت از خاك ایران میگذرد فقط یکدفعه مالیات راه درموقع ورود گرفته میشود .

مادهٔ پنجم ـ مالیات راه بوزن کالا باضافه وزن ظرف و کلیه لفافهای داخلی وخارجی آن تعلق میگیرد لیکن حقوق گمرکی ازروی یکه (واحد) حقوق بترتیبی که درتعرفه ذکر شده گرفته میشود ـ درمواردیکه یکه حقوق کیلو با ظرف تعیین گردیده منظور وزن خالص کالا باضافه وزن ظرف و لفافی است که کالا مطابق رسوم بازرگانی باآن ظرف و لفاف بمعرض فروش گذارده میشود .

مادهٔ ششم ـ دولت مجاز است حقوق گمرکی کالاهائی که ورودشان بموجب سهمیه های اقتصادی ممنوع است درصورتیکه بعداً مجاز گردد تامیزانیکه مقتضی بداند ترقی دهد .

مادهٔ هفتم ـ دولت مجاز است درموقع صدور کالاهای ایرانی مبلغی بعنوان جایزهٔ صدوری تامیزان مالیات راه که از آن کالا گرفته میشود بصادر کننده بپردازد مدت و میزان

جایزه صدوری وانواع کالاهای مشمول جایزه برطبق تصویبنامه هیئت وزیران معین میشود .

مادهٔ هشتم ـ آئین‌نامه های مربوط بورود وصدور کالا ودریافت عوارض مختلف گمرکی وسایر آئین‌نامه های اجرائی این قانون بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید .

مادهٔ نهم ـ این قانون از تاریخ تصویب بلافاصله بموقع اجراء گذاشته میشود وشامل کلیه کالاهائی است که تا آن تاریخ از گمرك مرخص نشده است .

مادهٔ دهم ـ از تاریخ تصویب این قانون قوانین زیر نسخ میشود :

۱ ـ قانون تعرفه گمرکی مصوب ۳۱ اردیبهشت ۱۳۱۵ .

۲ ـ قانون مالیات راه مصوب ۸ شهریور ۱۳۱۱ .

۳ ـ قانون بخشودگی تدارکات وزارتجنگ مصوب ۲۰ آذر ۱۳۰۷ .

۴ ـ » » اشیاء مهاجرین ایرانی مصوب ۱۰ آبان ۱۳۰۹ .

۵ ـ » » حقوق گمرکی گوسفند پشم الوان مصوب ۲ آبان ۱۳۱۰

۶ ـ » » عوارض صدوری گندم وجو مصوب ۹ شهریور ۱۳۰۹

۷ ـ » » عوارض صدوری گچ وآهك وساروج مصوب ۲۷ آذر ۱۳۰۵

۸ ـ » » صدور ماهیهای خلیج فارس مصوب ۱۸ مرداد ۱۳۱۲

۹ ـ » » ورود زر وسیم مصوب ۳ دی ۱۳۱۲ .

۱۰ ـ مادهٔ ۱۴ قانون انحصار دولتی تریاك مصوب ۲۶ تیر ۱۳۰۷ درقسمتی که راجع ببخشودگی حقوق وعوارض گمرکی تریاك است .

۱۱ ـ مادهٔ ۱۲ قانون انحصار دخانیات مصوب ۱۳۱۰/۱۲/۲۶ راجع به بخشودگی حقوق ورودی ماشینهای توتون بری وسیگار پیچی .

۱۲ ـ مادهٔ ۳۵ قانون متمم بودجه سال ۱۳۱۳ راجع به بخشودگی ورود فیلمهای علمی وفنی .

مادهٔ یازدهم - وزارت دارائی مأمور اجرای این قانون میباشد .

این قانون که مشتمل بریازده ماده وصورت‌پیوست‌است‌درجلسه بیست‌ودوم تیرماه یکهزار وسیصد وبیست بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

شمارهٔ فصل	عنوان فصل ها	شمارهٔ تعرفه از	شمارهٔ تعرفه تا
یکم	جانوران زنده‌وموادحیوانی .	۱	۵۷
دوم	رستنی‌ها ومحصولات آن .	۵۸	۲۴۳
سوم	مواد چرب ـ چربی ـ روغن و مشتقات آن ـ چربی های خوراکی نیمه تهیه شده ـ موم‌حیوانی وگیاهی .	۲۴۴	۲۶۶
چهارم	مواد غذائی‌ساخته ـ نوشابه‌وآبگونه های‌الکل‌دار ـ سرکه ـ تنباکووتوتون .	۲۶۷	۳۳۶
پنجم	موادکانی .	۳۳۷	۴۰۵
ششم	موادشیمیائی وداروئی ـ رنگ و رنگهای لعابی (ورنی) ـ عطریات ـ صابون ـ شمع وهمانندآنها ـ چسب وژلاتین ـ مواد محترقه وکود .	۴۰۶	۷۸۶
هفتم	پوست ـ چرم ـ پوستهای‌نرم ـ (پله‌تری) واشیاء ساخته شده ازپوست وازچرم وازپوستهای نرم .	۷۸۷	۸۳۱
هشتم	کائوچو واشیاء ساخته شده ازکائوچو .	۸۳۲	۸۷۴
نهم	چوب ـ چوب پنبه واشیاء ساخته شده ازآنها ـ اشیاء بافته ویاساخته شده ازترکه ـ ازنی وکارهای حصیربافی .	۸۷۵	۹۲۳
دهم	کاغذ ومصنوعات کاغذی .	۹۲۴	۱۰۰۹

شمارهٔ فصل	عنوان فصل‌ها	شماره تعرفه از	شماره تعرفه تا
یازدهم	الیاف نسجی ومصنوعات آن .	۱۰۱۰	۱۳۰۱
دوازدهم	کفش - کلاه - چترباراني وآفتابی ولوازم زینت .	۱۳۰۲	۱۳۵٤
سیزدهم	اشیاء ساخته‌شده ازسنگ وازمواد کانی دیگر - اشیاءسفالی وچینی آلات - شیشه وشیشه‌آلات .	۱۳۵۵	۱٤٤۵
چهاردهم	مروارید اصل - سنگهای گرانبها - فلزات گرانبها - اشیاء ساخته شده ازآنها - پول .	۱٤٤٦	۱٤٦٤
پانزدهم	فلز غیر قیمتی واشیاء ساخته شده ازآن .	۱٤٦۵	۱۷۳۹
شانزدهم	ماشین آلات وقطعات‌منفصله آن - لوازم برق .	۱۷٤۰	۱۹٤۵
هفدهم	وسایل‌بارکشی .	۱۹٤٦	۱۹۹۵
هیجدهم	اسباب ودستگاههای‌علمی‌وحساس-ساعت-آلات‌موسیقی.	۱۹۹٦	۲۰۸۰
نوزدهم	اسلحه ومهمات .	۲۰۸۱	۲۰۹۱
بیستم	کالاهای گوناگون که درجای‌دیگر گفته‌نشده‌است ومشمول هیچیك ازشماره های دیگر نشود .	۲۰۹۲	۲۲۰۲
بیست‌ویکم	صنایع مستظرفه واشیاء کلکسیون .	۲۲۰۳	-
بیست‌ودوم	کالاهای دیگر .	۲۲۰٤	-

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	فصل یکم ـ جانوران زنده و مواد حیوانی				
	بخش یك ـ جانوران زنده (جز ماهی و جانوران قشردار)				
۱	اسب ـ مادیان و کره اسب	عدد	٤۰	عدد	۳۰
۲	الاغ و کره الاغ	«	۱۰	«	۱۰
۳	شتر و کره شتر	«	۵۰	«	۳۰
٤	قاطر	«	٤۰	«	۳۰
۵	گاومیش نر و گاومیش ماده	«	۳۰	«	۳۰
٦	گاونر ـ گاو ماده و گوساله	«	۱۵	«	۱۰
۷	بزنر ـ بزماده و بزغاله	«	بخشوده	«	٤
۸	میش ـ قوچ و بره پشم سفید	«	«	«	٤
۹	میش ـ قوچ و بره پشم رنگ دیگر	«	«	«	٤
۱۰	خوك نر ـ خوك ماده و بچه خوك	«	۵۰	«	۲۰
۱۱	پرندگان اهلی مانند کبوتر ـ مرغ ـ خروس ـ غاز ـ مرغابی ـ بوقلمون و پرندگان خوراکی دیگر	کیلو	۱	کیلو باظرف	۲
۱۲	زنبورعسل	ـ	بخشوده	ـ	بخشوده
	جانوران و پرندگان زنده غیر مذکور دیگر:				
۱۳	پرندگان	عدد	۳۰	عدد	۱۰
۱٤	جانوران دیگر	ازروی ارزش	۳۰ درصد	«	۱۰
	تبصره ـ جانورانیکه برای بهبودی نژاد وارد میشود				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	باگواهی نامه اداره کل کشاورزی ازپرداخت حقوق گمرکی‌ورودی بخشوده خواهد بود .				
	بخش ۲ـ گوشت				
	الف ـ گوشت‌تازه یامنجمد :				
۱۵	گوشت گاو ـ گوشت گاومیش‌و گوشت گوساله	کیلو باظرف	۱	کیلو باظرف	۵
۱۶	گوشت گوسفند ـ گوشت بز ـ گوشت بره و گوشت بزغاله	»	۱/۲۵	»	۵
۱۷	گوشت خوك (جزپیه خوك)	»	۲/۵۰	»	۵
۱۸	گوشت‌پرندگان	»	۲/۵۰	»	۵
۱۹	گوشت جانوران دیگر	»	۱/۲۵	»	۵
	ب ـ گوشت خشك ـ نمك‌سوز ـ دودی ـ پخته یاآماده‌شده جزگوشتهای محفوظ در قوطی یا محفظه‌های سربسته دیگر :				
۲۰	گوشت ران خوك	»	۳	»	۸
۲۱	گوشتهای دیگر	»	۳	»	۸
۲۲	پیه خوك تازه‌یا دودی ـ نمك‌سوز یاسایراقسام	»	۳	»	۸
	بخش سه ـ ماهی‌وجانوران قشر دار جزماهی‌محفوظدرقوطی یامحفظه‌های سربسته دیگر				
۲۳	ماهی زنده وماهی تازه یامنجمد	»	بخشوده	»	بخشوده
۲۴	ماهی خشك ـ نمك‌سوزیادودی	کیلو	۱	»	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۲۵	جانوران قشردار مانند خرچنگ ـ حلزون ـ میگو وغیره	کیلو باظرف	۲	کیلو باظرف	۰ر۵۰
	بخش چهار ـ لبنیات ـ تخم مرغ وعسل				
۲۶	شیر تازه ـ شیر پالیده و ماست تازه	»	۰ر۲۰	»	۰ر۵۰
۲۷	سرشیر وخامه تازه	»	۱	»	۱
۲۸	شیر ـ سرشیر وخامه بشکل گرد یا متراکم ـ غلیظ یافشرده ـ بایابدون قند	»	۲ر۵۰	»	۱
۲۹	کره وروغن تازه یانمك زده	»	۳	»	۲
۳۰	پنیر متعارفی و کشك	»	۱	»	۰ر۵۰
۳۱	پنیرهای دیگر مانند پنیر هلندی و پنیرهای محفوظ ازهرقبیل	»	٤	»	٤
۳۲	تخم مرغ وتخم پرندگان دیگر	»	۱	»	۱
۳۳	تخم مرغ وتخم پرندگان دیگر بدون پوست وزرده تخم مرغ	»	۵	»	۲
۳٤	عسل تصفیه شده یا تصفیه نشده	»	۳	»	۵
	بخش پنج ـ مواد اولیه وسایر محصولات خام حیوانی				
۳۵	موی خوك وگراز	کیلو	۲۰	»	۳
۳٦	روده تازه یانمك زده گوسفند	»	۲۰	»	۳
۳۷	روده خشك گوسفند	»	۳۰	»	۵
۳۸	روده تازه یانمك زده بز	»	۱۲	»	۳
۳۹	روده خشك بز	»	۲۰	»	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
٤٠	روده تازه یانمك زده گاو	کیلو	۳	کیلو با ظرف	۰ر۵۰
٤١	روده خشك گاو	»	٦	»	۲
٤٢	روده های ضخیم تازه یانمك زده	»	۲	»	۰ر۵۰
٤٣	روده های ضخیم خشك	»	۳	»	۱
٤٤	شکنبه ـ شیردان وبادکنك جانوران ـ تازه یانمك زده یاخشك ـ کامل یابریده شده	»	۱	»	۰ر۵۰
٤٥	تخم نوغان	»	۸۷	»	۰ر۵۰
٤٦	پرقو وپرهای نرم	»	۱۰	»	۲
٤٧	پرمرغ وپرسایر پرندگان	»	۳	»	۱
٤٨	پرهای پرندگان که برای زینت بکارمیرود	»	۷۵	»	۵
٤٩	استخوان ـ شاخ ـ سم ـ ناخن ـ چنگال و منقار جانوران وپرندگان وماهی ها و آخال آنها	»	۱	»	۰ر۵۰
٥٠	عاج	»	۱۵	»	۳
٥١	دندان نهنگ ودندان سایر ماهیها وجانوران	»	۱۰	»	۳
٥٢	کاسه لاك پشت	»	۰ر۲۵	»	۰ر۱۰
٥٣	انواع صدف	»	۰ر۲۵	»	۰ر۱۰
٥٤	اسفنج وابرطبیعی خام یاتهیه شده	» با لفاف	۱۵	»	۳
٥٥	مشك وعنبر	» باظرف	۳۰۰	»	۵۰
٥٦	جندبیدستر	» »	۷۵	»	۵
٥٧	سایر موادحیوانی خام که درجای دیگر گفته نشده است	ازروی ارزش	٤۰ درصد	»	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	فصل دوم ـ رستنیها و محصولات آن				
	بخش شش ـ گیاههای سبز و تازه				
۵۸	ریشه ـ پیازوساقه گیاههای برگدار یاگلدار	کیلو	۱۰	کیلو با ظرف	۰/۵۰
۵۹	نشاء و پیوند	»	بخشوده	»	بخشوده
۶۰	نهال ـ قلمه درخت از هرقبیل	»	»	»	»
۶۱	گل ـ شکوفه ودسته گل برای زینت تازه یا خشکشده ساده یارنگشده ویاآلوده بمواددیگر	»	۱۰	»	۲
۶۲	شاخه ـ برگ و خزه برای دسته گل یا زینت ـ تازه یاخشك شده ساده یارنگ شده ویاآلوده بمواددیگر	»	۱۰	»	۲
	بخش هفت ـ سبزیجات ـ گیاهها ـ پیاز و ریشه‌های خوراکی و بنشن				
	تبصره ـ کالاهائیکه دراین بخش گفته شده اگر بمنظور جلوگیری از تباهی درآب نمك یا در آب گوگردی یاآبهای همانند واردشودمشمول همین بخش خواهد بود مگراینکه درظرفهای سربسته ومحفوظ دیگری وارد شود				
۶۳	قارچ خوراکی و دنبلان تازه	»	۱	»	۱
۶۴	قارچ خوراکی ودنبلان خشك	»	۱۸	»	۲
۶۵	زیتون تازه یا نمك زده	»	۰/۵۰	»	۱
۶۶	گوجه فرنگی تازه	»	۰/۲۰	»	۰/۲۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
٦٧	گوجه فرنگی خشك	کیلو با ظرف	۲	کیلو با ظرف	۲
٦٨	سیر ـ پیاز وموسیر	کیلو	۰/۱۵	»	۰/۲۵
٦٩	سیب زمینی	»	۰/۱۵	»	۰/۲۵
۷۰	مارچوبه	»	۰/۵۰	»	۱
۷۱	گل کلم	»	۰/۲۵	»	۰/۵۰
۷۲	کرفس ـ کنگر وارتیشو	»	۰/۲۵	»	۰/۵۰
۷۳	اسفناج ـ کاهو ـ هویج ـ شلغم ـ چغندر ـ خیار ـ بادنجان ـ کدو ـ باقلا ـ لوبیا ـ عدس ـ نخود ـ ماش و سایر سبزیجات تازه	»	۰/۱۵	»	۰/۲۵
۷٤	سبزیجات خشك وبنشن	»	۰/۵۰	»	۰/۵۰
۷۵	ریشه مانیوك ـ ریشه اروروت وسایر ریشه های همانند دارای موادنشاستهٔ ـ تازه ـ خشك ویاخوردشده	کیلو با ظرف	۱/۵۰	»	۱
	بخش هشت ـ میوه جات				
	تبصره ـ میوه جاتیکه دراین بخش گفته شده (حتی پوست کنده) اگر بمنظور جلوگیری ازتباهی در آب نمك ـ در آب گوگردی یادرآبهای همانند واردشودمشمول همین بخش خواهدبودجز آنهائی که درظرفهای سربسته محفوظ وارد شود				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۷۶	خرما	کیلو	۰/۵۰	کیلو باظرف	۰/۵۰
۷۷	موز ـ اناناس ـ انبه ونارگیل	»	۰/۷۵	»	۰/۵۰
۷۸	مرکبات ازهرقبیل	»	۰/۷۵	»	۰/۵۰
۷۹	انجیر تازه یا خشك	»	۰/۲۵	»	۰/۵۰
۸۰	انگور	»	۰/۲۵	»	۰/۵۰
۸۱	کشمش ـ سبزه ومویز	»	۰/۵۰	»	۰/۵۰
۸۲	بادام شیرین وتلخ	»	۰/۵۰	»	۰/۵۰
۸۳	مغز بادام شیرین وتلخ	»	۱	»	۱
۸٤	پسته	»	۱	»	۱/۵۰
۸۵	مغز پسته	»	۱/۵۰	»	۲/۵۰
۸٦	فندق	»	۰/٦۰	»	۰/۵۰
۸۷	مغز فندق	»	۱	»	۱
۸۸	شاه بلوط ومغزشاه بلوط	»	۰/٦۰	»	۰/۵۰
۸۹	گردو	»	۰/۲۵	»	۰/۲۵
۹۰	مغزگردو	»	۰/۷۵	»	۰/۵۰
۹۱	اهلوك وبنه	»	۰/۲۵	»	۰/۲۵
۹۲	مغز اهلوك و مغزبنه	»	۰/۳۰	»	۰/۵۰
۹۳	هسته زردآلو ـ هسته هلو و سایر هستههائیکه در جایدیگر گفته نشدهاست	»	۰/۵۰	»	۰/۵۰
۹٤	مغزهستهزردآلو ـ مغزهسته هلوومغزسایرهستهها	»	۰/۵۰	»	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۹۵	سیب وبرگه‌سیب	کیلو	۰/۳۰	کیلو باظرف	۰/۵۰
۹۶	گلابی وبرگه گلابی	«	۰/۴۰	«	۰/۵۰
۹۷	به	«	۰/۲۵	«	۰/۵۰
۹۸	زردآلو	«	۰/۲۵	«	۰/۵۰
۹۹	برگه زردآلو	«	۰/۵۰	«	۰/۵۰
۱۰۰	هلو ـ شفتالو وشلیل	«	۰/۳۰	«	۰/۵۰
۱۰۱	برگه هلو ـ برگه شفتالو وشلیل	«	۰/۷۰	«	۰/۵۰
۱۰۲	قیصی تازه	«	۰/۲۵	«	۰/۵۰
۱۰۳	قیصی خشك با یا بدون هسته	«	۰/۸۰	«	۰/۵۰
۱۰۴	آلبالو وگیلاس ـ تازه یا خشك	«	۰/۲۵	«	۰/۵۰
۱۰۵	آلو ـ آلو زرد وگوجه	«	۰/۲۵	«	۰/۵۰
۱۰۶	توت فرنگی وتمشك	«	۰/۵۰	«	۰/۵۰
۱۰۷	توت	«	۰/۲۵	«	۰/۲۵
۱۰۸	خربزه	«	۰/۲۵	«	۰/۲۵
۱۰۹	هندوانه	«	۰/۲۵	«	۰/۲۵
۱۱۰	آجیل	«	۱	«	۰/۵۰
۱۱۱	میوه‌جات تازه دیگر	«	۰/۷۵	«	۰/۵۰
۱۱۲	میوه‌جات خشك دیگر	«	۱/۵۰	«	۰/۵۰
	بخش نه ـ قهوه ـ چای وادویه‌جات				
۱۱۳	قهوه خام	«	۵	«	۱
۱۱۴	قهوه بوداده (کوبیده یانکوبیده)	کیلو باظرف	۸	«	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۱۵	چای‌سفید	کیلو	۱۰	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۱۶	چای‌سبز	«	۵/۲۵	«	۰/۵۰
۱۱۷	چای‌سیاه وسایر اقسام‌چای	«	۵/۲۵	«	۰/۵۰
۱۱۸	فلفل کوبیده یانکوبیده	«	۲/۵۰	«	۱
۱۱۹	زردچوبه	«	۲/۵۰	«	۱
۱۲۰	دارچین	«	۲/۵۰	«	۱
۱۲۱	زنجبیل	«	٤	«	۱
۱۲۲	میخك	«	٦	«	۱
۱۲۳	وانیل	«	۵۰	«	۵
۱۲٤	جوزبویا	«	٦	«	۱
۱۲۵	ریشهٔ‌جوز۔ قولنجان۔ خسرودار	«	۲	«	۱
۱۲٦	زعفران	«	۱۲۰	«	۲۰
۱۲۷	گل‌رنگ	«	۸	«	۱
۱۲۸	تمرهندی خشك	«	۲	«	۰/۳۰
۱۲۹	تمرگجرات	«	٤	«	۰/۵۰
۱۳۰	لیموعمانی‌خشك	«	۲/۵۰	«	۰/۵۰
۱۳۱	گلپرخشك	«	۱	«	۱
۱۳۲	اقسام هل	«	۱۵	«	۲
۱۳۳	ادویه‌جات‌ناگفته دیگر	«	۱۵	«	۲
	بخش‌ده۔ حبوبات وغلات				
۱۳٤	گندم	«	۰/۱۵	«	۰/۱۰
۱۳۵	جودوسر (آووان)	«	۰/۲۵	«	۰/۲۵

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۱۳۶	برنج وخورده برنج	کیلو	۰/۳۰	کیلو باظرف	۰/۲۵
۱۳۷	شلتوك	»	۰/۲۵	»	۰/۲۵
۱۳۸	جو- چاودار	»	۰/۱۵	»	۰/۱۰
۱۳۹	ذرت	»	۰/۱۵	»	۰/۱۰
۱۴۰	ارزن	»	۰/۱۵	»	۰/۱۰
۱۴۱	غلات وحبوبات ناگفته دیگر	»	۰/۳۰	»	۰/۲۵
	بخش یازده- اقسام آرد و نشاسته				
۱۴۲	آردگندم	»	۰/۳۰	»	۰/۲۵
۱۴۳	آردبرنج	»	۰/۶۰	»	۰/۵۰
۱۴۴	آردجو	»	۰/۳۰	»	۰/۲۵
۱۴۵	آرد سایر غلات	»	۰/۶۰	»	۰/۵۰
۱۴۶	بلغور گندم و گندم مقشر	»	۰/۳۰	»	۰/۵۰
۱۴۷	بلغور جووجومقشر	کیلو باظرف	۲	»	۱
۱۴۸	بلغورهای دیگر	کیلو	۲	»	۱
۱۴۹	آرداقسام بنشن و آرداقسام میوه‌جات که درجای دیگر گفته نشده است	»	۱/۵۰	»	۱
۱۵۰	اقسام سپوس وآخال آردها	»	۰/۲۰	»	۰/۰۵
۱۵۱	اقسام آردسیب زمینی	»	۱/۵۰	»	۱
۱۵۲	مالت (جوسبزشده) خردشده یابوداده شده	»	۰/۳۰	»	۰/۲۵
۱۵۳	عصاره‌مالت خالص‌جز آنهائیکه جنبه داروئی داردیاویژه‌خوراك بچه‌هااست	»	۳	»	۱
۱۵۴	نشاسته‌غلات وحبوبات	کیلو باظرف	۱/۵۰	»	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی		مالیات راه	
		یکه	میزان ریال	یکه	میزان ریال
۱۵۵	نشاسته‌سیب‌زمینی	کیلو باظرف	۱/۵۰	کیلو باظرف	۱
۱۵۶	آردو نشاسته‌مانیوك‌ـتاپیو کا ـ سگودانه‌ـاروروت وریشه‌های همانند	»	۲	»	۱
۱۵۷	سریش	کیلو	۰/۲۵	»	۰/۲۵
۱۵۸	سحلب	»	۳	»	۱
۱۵۹	نشاسته‌های دیگر	کیلو باظرف	۲/۵۰	»	۱
	بخش دوازده ـ دانه ومیوه‌های روغن‌دار ـ دانه‌ومیوه‌های ویژه کشت ـ دانه وگیاههای صنعتی وداروئی ـ کاه وعلوفه				
	تبصره ـ ورود دانه و میوه وبرزهای مندرج در این بخش تابع آئین‌نامه مخصوص خواهدبود.				
	الف ـ دانه‌ومیوه‌های روغن‌دارو خردشده آنها:				
۱۶۰	بادام زمینی (اراشید)	کیلو	۰/۶۰	»	۰/۵۰
۱۶۱	تخم کرچك	»	۰/۶۰	»	۰/۵۰
۱۶۲	تخم کتان	»	۰/۱۰	»	۰/۵۰
۱۶۳	تخم کنف	»	بخشوده	»	۰/۵۰
۱۶۴	تخم خشخاش	»	۰/۵۰	»	۰/۵۰
۱۶۵	پنبه‌دانه	»	بخشوده	»	بخشوده
۱۶۶	تخم کنجد	»	۰/۶۰	»	۰/۵۰
۱۶۷	دانه‌خردل ـ دانه‌ومیوه‌های روغن‌دار دیگر	»	۱	کیلو باظرف	۰/۵۰
	ب ـ دانه‌ومیوه‌های‌ویژه کشت:				
۱۶۸	تخم‌چغندر	»	بخشوده	»	۰/۲۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی — یکه	حقوق گمرکی — میزان ریال	مالیات راه — یکه	مالیات راه — میزان ریال
۱۶۹	تخم اسپرس ـ تخم یونجه ـ تخم شبدر و تخم سبزیجات	کیلو	بخشوده	کیلو با ظرف	۰/۲۵
۱۷۰	تخم چمن	کیلو با ظرف	٤	»	۰/۵۰
۱۷۱	تخم درخت جنگلی و غیر جنگلی	کیلو	بخشوده	»	بخشوده
۱۷۲	تخم گل	کیلو با ظرف	۲۰	»	۲
۱۷۳	برزهای دیگر	کیلو	۲/۵۰	»	۰/۵۰
	ج ـ دانه و گیاههای صنعتی وداروئی :				
۱۷٤	ریشه کاسنی تازه یاخشك شده بو نداده	»	۰/۵۰	»	۰/۵۰
۱۷۵	گل رازك و گرد گل رازك	»	۳/۵۰	»	۰/۵۰
۱۷٦	ریشه شیرین بیان	»	۱	»	۰/۵۰
۱۷۷	بهدانه	»	۵	»	۳
۱۷۸	درمنه	»	۲/۵۰	»	۰/۵۰
۱۷۹	گل گاوزبان و گل بنفشه	»	۱	»	۱
۱۸۰	ساقه و برگ گاوزبان	»	۰/۵۰	»	۰/۵۰
۱۸۱	گیاههای غیر مذکور ویژه عطرسازی	»	۲/۵۰	»	۱
۱۸۲	دانه انیسون وبادیان ورازیانه	»	۲/۵۰	»	۱
۱۸۳	دانه گشنیز ودانه‌های همانند	»	۲/۵۰	»	۱
۱۸٤	گل سرخ خشك	»	۱	»	۱
۱۸۵	زیره سیاه	»	۲	»	۱
۱۸٦	زیره سبز	»	۱	»	۱
	دانه و گیاههای دیگر صنعتی ـ عطرسازی وداروئی :				

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکـه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکـه	مالیات راه میزان ریال
۱۸۷	بشکل گل	کیلو	۵	کیلو باظرف	۱
۱۸۸	بشکل دانه و میوه	«	۳	«	۱
۱۸۹	بشکل ساقه ـ برگ ـ پوست ـ شاخه و ریشه	«	۲/۵۰	«	۱
	د ـ کاه و علوفه :				
۱۹۰	کاه	«	بخشوده	«	بخشوده
۱۹۱	علوفه دیگر	«	«	«	«
	بخش سیزده ـ موادخام برای دباغی و رنگرزی ـ صمغ ـ انگم ـ شیره و عصارهٔ گیاهها				
	الف ـ گیاه ـ ریشه ـ ساقه ـ میوه ـ پوست ـ دانه و هسته که در دباغی و یا رنگرزی مصرف میشود بحالت طبیعی ـ کوبیده یا آرد شده:				
۱۹۲	روناس	«	۰/۵۰	«	۰/۲۵
۱۹۳	بغم و چوبه‌های رنگی دیگر	«	۱	«	۰/۵۰
۱۹۴	حنا نسائیده	«	۰/۷۵	«	۰/۵۰
۱۹۵	حنا سائیده	«	۱	«	۰/۵۰
۱۹۶	پوست انار ـ پوست گردو و پوست درخت بلوط و کاج و پوستهای گیاهی دیگر که در دباغی یا رنگرزی بکاربرده میشود .	«	۰/۵۰	«	۰/۵۰
۱۹۷	کبراکو	«	۱	«	۰/۵۰
۱۹۸	مازوج	«	۱/۵۰	«	۰/۵۰
۱۹۹	غلغاف وسیچك (کلوان وژشکه)	«	۰/۷۵	«	۰/۵۰
۲۰۰	سماق	«	۱	«	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۲۰۱	هلیله زردوسیاه	کیلو	۱	کیلو باظرف	۰/۵۰
۲۰۲	سایرموادگیاهی برای دباغی یارنگرزی	«	۰/۵۰	«	۰/۵۰
	ب ـ صمغ ـ انگم وبم‌های طبیعی:				
۲۰۳	کتیرا	«	۵	«	۲
۲۰۴	زدو	«	۰/۵۰	«	۰/۵۰
۲۰۵	صمغ عربی	«	۳	«	۱
۲۰۶	وشق واشتك	«	۰/۵۰	«	۰/۵۰
۲۰۷	باریجه	«	۲	«	۱
۲۰۸	مستکی	«	۲	«	۱
۲۰۹	سقز	«	۰/۷۵	«	۰/۵۰
۲۱۰	سندروس	«	۱	«	۱
۲۱۱	کندر	«	۲	«	۱
۲۱۲	گنجیده و انزروت	«	۵	«	۲
۲۱۳	انقوزه شیرین	«	۲	«	۱
۲۱۴	انقوزه تلخ	«	۱	«	۰/۵۰
۲۱۵	آگاراگار ومرمکی (میر)	«	۳	«	۲
۲۱۶	گم‌لاك	«	٤	«	۱
	بم‌های طبیعی:				۱
۲۱۷	بم‌دوپرو	کیلو با لفاف	۱۲	«	۱
۲۱۸	بم‌دوکانادا	«	۱۵	«	۱
۲۱۹	بم‌دوتلو	«	۱۰	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۲۲۰	سایر اقسام بم‌ها	کیلو با لفاف	۵	کیلو با ظرف	۱
۲۲۱	رزین جالاپ	»	۲۰	»	۱
۲۲۲	گم‌بن ژوان	»	٦	»	۱
۲۲۳	رزین دله‌می	»	۳	»	۱
۲۲٤	استیراکس	»	٤	»	۱
۲۲۵	گرد کاشو	»	۳	»	۱
۲۲٦	گرد کتیرای داروسازی	»	۵	»	۱
۲۲۷	گم کینو	»	۳	»	۱
۲۲۸	سایر اقسام صمغ وانگم	»	۵	»	۱
	ج ـ شیره وعصاره‌های گیاهی که‌درجای دیگر گفته نشده است:				
۲۲۹	عصاره شیرین بیان	کیلو با ظرف	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۲۳۰	تریاك بشکل شیره یا چونه	کیلو	۱۰۰	»	۱۵
۲۳۱	کافور	»	٤/۵۰	»	۱
۲۳۲	شیرخشت	»	۸	»	۲
۲۳۳	ترنجبین	»	۱/٤۰	»	۰/۵۰
۲۳٤	گزانگبین	»	۱	»	۰/۵۰
۲۳۵	عصاره هیدراستیس ـ عصاره اپیکا و عصاره شاهدانه هندی	کیلو با ظرف	۲۵	»	۱
۲۳٦	شیره وعصاره‌های گیاهی دیگر برای مصرف طبی (بدون الکل)	»	۵	»	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	تبصره ـ ورود گنجیده وانزروت ـ تریاك وعصاره شاهدانه هندی مستلزم اجازه مخصوص دولت است				
	بخش چهارده ـ مواد گیاهی قابل بافت و تراش پذیر وسایر مواد خام گیاهی				
۲۳۷	ترکه خام یا پوست کنده ـ پوست ولیف درخت ـ نی متعارفی وجگن ـ نی قلم ـ کلش وسایر مواد گیاهی ویژه بافتن سبد وحصیرهای متعارفی	کیلو	۰/۱۰	کیلو با ظرف	۰/۱۰
۲۳۸	نی‌های ظریف و الیاف نی ساده یا رنگ شده	«	۲	«	۱
۲۳۹	خیزران ـ بم‌بوونی‌های ضخیم خام یا پوست کنده ـ سفید یا رنگ شده	«	۰/۲۰	«	۰/۱۰
۲۴۰	دانه وتخمه‌های سخت ـ جوزوپوستهای سخت گیاهی قابل تراش	«	۰/۵۰	«	۰/۱۰
۲۴۱	پوشال گیاهی	«	۰/۰۵	«	۰/۰۵
۲۴۲	مواد گیاهی برای ساختن جاروب وماهوت پاك کن ـ ساده یاتابیده ـ خام ـ سفیدشده یارنگ کرده	«	۰/۷۵	«	۰/۱۰
۲۴۳	سایر مواد گیاهی خام که در تعرفه گفته نشده است.	«	۲	«	۰/۵۰

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی		مالیات راه	
		یکه	میزان ریال	یکه	میزان ریال
	فصل سوم ـ مواد چرب ـ چربی ـ روغن ومشتقات آن ـ چربیهای خوراکی نیمه تهیه شده ـ موم حیوانی و گیاهی				
	بخش پانزده ـ مواد چرب ـ چربی ـ روغن ومشتقات آن ـ چربیهای خوراکی نیمه تهیه‌شده ـ موم حیوانی و گیاهی				
۲٤٤	روغن خوك	کیلو باظرف	۳	کیلو باظرف	۵
۲٤۵	پیه و دنبه خام یا آب کرده جز پیه خوك	»	۲/۵۰	»	۵
۲٤٦	اولئومارگارین واولئوسته آرین	»	۲/۵۰	»	۲
۲٤۷	روغن ماهی داروئی	»	۱	»	۰/۵۰
۲٤۸	چربی و روغن ماهی و روغن جانوران دیگر برای مصارف صنعتی	»	۱	»	۰/۲۵
	روغنهای گیاهی روان ـ جامد یا غلیظ خام یا تصفیه شده :				
۲٤۹	روغن کتان	»	۲	»	۰/۲۵
۲۵۰	روغن پنبه‌دانه	»	۲	»	۰/۲۵
۲۵۱	روغن بادام زمینی (اراشید)	»	۲	»	۰/۵۰
۲۵۲	روغن کنجد	»	۱/۵۰	»	۰/۲۵
۲۵۳	روغن زیتون	»	۲	»	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۲۵٤	روغن کرچك	کیلو با ظرف	۳	کیلو با ظرف	۱
۲۵۵	روغن نخل وروغن نارگیل	«	۲/۵۰	«	۰/۲۵
۲۵٦	روغنهای گیاهی دیگر	«	۲/۵۰	«	۰/۵۰
۲۵۷	اسید اوله‌ئیك	«	۱	«	۱
۲۵۸	اسید سته‌آریك	«	۱/۵۰	«	۱
۲۵۹	گلیسرین	«	۲/۵۰	«	۰/۵۰
۲٦۰	چربی وروغنهای هیدروژنه	«	۳	«	۱/۵۰
۲٦۱	مارگارین وروغن‌خوك مصنوعی وسایرچربیهای خوراکی همانند	«	۲/۵۰	«	۲
۲٦۲	موم‌نهنگ (بلان‌دوبالن) وموم‌سایرپستاندارهای دریائی	«	۳	«	۱
۲٦۳	موم حیوانی وموم‌گیاهی	«	۲	«	۱
۲٦٤	موم مصنوعی وموم‌های مخلوط	«	۵	«	۲/۵۰
۲٦۵	تفاله و آخال مواد روغن‌داری که چربی آن گرفته شده است	«	۲	«	۰/۵۰
۲٦٦	لانولین	«	۱/۵۰	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	فصل چهارم ـ موادغذائی ساخته ـ نوشابه و آبگونه‌های الکل دار ـ سرکه ـ تنباکو و توتون				
	بخش شانزده ـ گوشت ـ ماهی ـ حلزون ـ خرچنگ و جانوران قشردار و صدف‌دار دیگر که تهیه و آماده شده باشد:				
۲۶۷	گوشت و جگر محفوظ در روده (سوسیس و سوسیسون) جز آنهائیکه درقوطی محفوظ است	کیلو با ظرف	۵	کیلو با ظرف	۵
۲۶۸	جگر کوبیده ازهر قبیل و گوشتهای ساخته دیگر محفوظ در قوطی یاظروف همانند دیگر (جز آنچه در بخش دو گفته شده)	»	٦	»	۵
۲۶۹	عصاره گوشت دج یا آبگونه ساده یا معطر	»	۱۰	»	۱۰
۲۷۰	خاویار	»	۲۰	»	۱۰
۲۷۱	ماهی آماده‌شده محفوظ درقوطی ـ کوزه وظروف دیگر (جز آنچه دربخش سه گفته شده)	»	۷	»	۵
۲۷۲	حلزون ـ خرچنگ وجانوران قشردار و صدفدار دیگر تهیه و آماده شده یامحفوظ درقوطی (جز آنچه در بخش سه گفته شده)	»	۱۰	»	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی		مالیات راه	
		یکه	میزان ریال	یکه	میزان ریال
	بخش هفده ـ قند و شکر و شیرینی				
۲۷۳	قند حبه ـ کله ـ کلوخه وغیره	کیلو	۱/۲۵	کیلو با ظرف	۰/۲۵
	تبصره ـ حقوق گمرکی قند از روی وزن خالص باضافه وزن لفافی که معمولا در خرده فروشی تسلیم خریدار میشود دریافت میگردد.				
۲۷۴	شکر درشت وریز وشکر زرد	«	۱/۲۵	«	۰/۲۵
۲۷۵	گلوکز ـ لاکتوز و قندهای همانند و عسل مصنوعی	کیلو با ظرف	۳	«	۱
۲۷۶	شیره قند وشکر (ملاس)	«	۱	«	۰/۵۰
۲۷۷	نقل بادام ونقل‌های دارای نوشابه	«	۲۰	«	۶
۲۷۸	نقل ـ آب نبات ـ قرص وشیرینی‌های همانند دیگر بدون کاکائو	«	۱۰	«	۶
۲۷۹	محصولات غذائی قنددار دیگر که در سایر بخشها گفته نشده است	«	۲۰	«	۱۰
	بخش هیجده **کاکائو ومصنوعات آن**				
۲۸۰	کاکائو حبه ـ دانه ولپه یا خرد شده بایا بدون پوست ـ خام یا بوداده	کیلو	۲	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
۲۸۱	کاکائو کوبیده و کاکائو خمیر یافشرده	کیلو باظرف	۸	کیلو باظرف	۵
۲۸۲	روغن کاکائو	»	۵	»	۱
۲۸۳	شکلات وشیرینی های دارای کاکائو یاشکلات	»	۲۰	»	٦
	بخش نوزده ـ خوراکیهای ساخته شده از آرد یانشاسته				
۲۸٤	آرد ـ نشاسته وعصاره مالت ویژه خوراك بچه‌ها یامصارف بهداشت بدون کاکائو یاشکلات	»	۳	»	۱
۲۸۵	آرد ـ نشاسته ومالت ویژه خوراك بچه‌ها یامصارف بهداشت دارای کاکائو یاشکلات تامیزان ۵۰ درصد	»	٦	»	۱
۲۸٦	رشته‌فرنگی وخمیرهای خوراکی دیگر	»	۲	»	۲
۲۸۷	نان‌متعارفی ـ بیسکویت دریائی وسایر نانهای بدون قندبدون روغن بدون عسل وبدون تخم‌مرغ	کیلو	۳	»	۲
۲۸۸	بیسکویت ـ نان قندی ونان شیرینی ساده یا دارای کاکائو و شکلات	کیلو باظرف	٤	»	۲
	بخش بیست ـ میوه‌جات ـ بقولات ـ سبزیجات ومشتقات آنها ساخته‌وآماده شده				
۲۸۹	قارچ محفوظ درقوطی یاظروف سربسته‌دیگر	»	۵	»	۵
۲۹۰	دنبلان محفوظ درقوطی یاظروف سربسته‌دیگر	»	۱۰	»	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۲۹۱	گوجه فرنگی و رب گوجه فرنگی محفوظ در قوطی یاظروف سربسته دیگر	کیلو باظرف	٤	کیلو باظرف	۵
۲۹۲	سبزیجات دیگر محفوظ در قوطی یاظروف سربسته دیگر	»	٤	»	۵
۲۹۳	میوه‌جات محفوظ در قوطی یاظروف سربسته دیگر	»	۳	»	۵
۲۹٤	کمپوت ـ مربا ـ مارمالاد ـ ژله و خمیر میوه‌جات	»	٤	»	۵
۲۹۵	آب میوه‌جات و آب مرکبات روان یاغلیظ بدون قند	»	۲	»	۲
۲۹٦	آب میوه‌جات و آب مرکبات روان یاغلیظ دارای قند ـ شربت	»	۳	»	۳
۲۹۷	شیره انگور ـ شیره خرما و شیره میوه‌جات دیگر	»	۰/۵۰	»	۰/۵۰
	تبصره ـ شیره ـ شربت و آبهای میوه جات و آب مرکباتیکه بیش از ۵ درصد الکل خالص داشته باشد جزو نوشابه های الکلی محسوب میشود				
	بخش بیست و یك ـ خوراکیهای تهیه و آماده شده دیگر				
۲۹۸	کاسنی بوداده ـ قهوه ساخته شده از جو واز دانه‌های دیگر کوبیده یانکوبیده	کیلو با لفاف	۵	»	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۲۹۹	عصاره وجوهر قهوه	کیلو با لفاف	۱۰	کیلو باظرف	٤
۳۰۰	خردل کوبیده .	«	٤	«	۲
۳۰۱	خردل آماده شده .	کیلو باظرف	۱۵	«	۵
۳۰۲	ترکیبات گیاهی بشکل قرص ـ گرد و غیره برای تهیه سوپ یاشوربا	«	۳۰	«	۲
۳۰۳	اقسام سس آماده شده وسایر چاشنی های همانند	«	۳	«	۲
۳۰٤	مایه آبجو	«	۱	«	۱
۳۰۵	مایه های دیگر	«	۲	«	۱
۳۰٦	کاشه خالی .	«	۸۰	«	۱
۳۰۷	کبسول خالی .	«	۱۵۰	«	۱
۳۰۸	موادغذائی ساخته دیگر که درهیچیك از بخشها گفته نشده است .	«	۱۰	«	۲
	بخش بیست و دو ـ نوشابه‌ها ـ آبگونهای الکل دار وسرکه				
۳۰۹	آبهای کانی طبیعی یامصنوعی وآبهای گازدار	«	۰/۵۰	«	۰/۵۰
۳۱۰	آب ـ برف ویخ طبیعی یامصنوعی .	«	بخشوده	«	بخشوده
۳۱۱	آبجو درچلیك ـ بشکه ـ شیشه یاظروف دیگر.	«	۵	«	۵
۳۱۲	شراب انگور .	«	۱۵	«	۱۵
۳۱۳	شامپانی شراب کف دار دیگر .	«	٤۰	«	۲۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۳۱٤	شرابهای دسرمانند پرتو وغیره وشرابهائیکه با گیاههای خوش بو معطر شده‌اند (ورموت و مانندآن)	کیلو با ظرف	۲۵	کیلو با ظرف	۱۵
۳۱۵	شراب سیب ـ شراب گلابی وشراب میوه‌جات دیگرجز شراب انگور	«	۳	«	۵
۳۱٦	عرقهائیکه از شراب گرفته میشود مانندکنیاك وبرندی	«	٤۰	«	۱٦
۳۱۷	رم ـ ویسکی ـ جین ـ ودکا و عرقهای دیگر	«	۳۰	«	۱٦
۳۱۸	الکل خالص نود وپنج درجه ببالا	«	۱۵	«	۱۵
۳۱۹	اقسام لیکور مانندکوردیو ـ بندیکتین وغیره	«	٤۰	«	۱٦
۳۲۰	لیموناد ونوشابه های بدون الکل دیگرکه در سایر بخشهاگفته‌نشده است	«	۰/۵۰	«	۰/۵۰
۳۲۱	سرکه خوراکی	«	۲/۵۰	«	۱
	بخش بیست وسه ـ آخال و تفاله هائیکه ازساختن خوراکی باقی میماند				
۳۲۲	آرد آخال گوشت و ماهی برای خوراك دام	«	۱	«	۰/۵۰
۳۲۳	تفاله چغندر وآخال قند سازی	یکصدکیلو	۱	یکصدکیلو باظرف	۱
۳۲٤	تفاله های آبجو سازی و نشاسته سازی و تفاله هائیکه پس ازتقطیر میماند	«	۱	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۳۲۵	تفاله انگور وتفاله میوه‌های دیگر	یکصد کیلو	۱	یکصد کیلو باظرف	۱
۳۲۶	دردولردشراب	»	۱	»	۱
۳۲۷	تفاله و آخالهای دیگر برای خوراك دام یا مصارف دیگر	»	۱	»	۱
	بخش بیست‌وچهار ــ تنباکووتوتون				
۳۲۸	تنباکوبرگ	کیلو	۱۵	کیلو باظرف	۲
۳۲۹	تنباکوکوبیده	»	۲۰	»	۲
۳۳۰	توتون برگ	»	۳۰	»	۲
۳۳۱	توتون‌بریده یاکوبیده برای‌سیگاریاچپق(پیپ)	کیلو باظرف	۳۰	»	۲
۳۳۲	سیگار برگی	»	۶۰	»	۱۰
۳۳۳	سیگارت	»	۲۰	»	۵
۳۳۴	انفیه	»	۲۰	»	۵
۳۳۵	ناس‌ـ‌نسواروسایراقسام‌توتون‌وتنباکوی‌ساخته	»	۱۵	»	۵
۳۳۶	خورده توتون و خاك تنباکو ساده یا مخلوط بموادديگرکه برای حشره‌کشی درکشاورزی وغیرآن مصرف میشود	»	۱۵	»	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی – یکه	حقوق گمرکی – میزان ریال	مالیات راه – یکه	مالیات راه – میزان ریال
	فصل پنجم ـ موادکانی				
	بخش بیست وپنج ـ نمك ـ گوگرد ـ خاك ـ سنگ ـ آهك وسیمان				
۳۳۷	نمك کوهی ـ نمك دریائی (کلورور دوسودیم) تصفیه نشده	کیلو	۰/۰۵	کیلو باظرف	۰/۰۵
۳۳۸	نمك تصفیه شده درظرفهای یك کیلو و کمتر	کیلو باظرف	۰/۷۵	»	۱
۳۳۹	نمك تصفیه شده درظرفهای دیگر	کیلو	۰/۲۵	»	۰/۵۰
۳۴۰	گوگرد تصفیه نشده	»	۰/۱۰	»	۰/۰۵
۳۴۱	گوگرد تصفیه‌شده وگل گوگرد	»	۰/۵۰	»	۰/۵۰
۳۴۲	ماسه ـ شن وریگ	تن	۱۰	تن باظرف	۱
۳۴۳	خاك چینی	کیلو	۰/۱۵	کیلو باظرف	۰/۰۵
۳۴۴	خاك نسوز	»	۰/۱۵	»	۰/۰۵
۳۴۵	خاك‌رس وسایراقسام خاکهای معمولی	تن	۲۰	تن باظرف	۵
۳۴۶	گل سفید ـ گل ماشی ـ اخرا و خاکهای رنگی دیگر بحالت طبیعی	کیلو	۰/۱۵	کیلو باظرف	۰/۰۵
۳۴۷	گرافیت‌خام ـ شسته‌یا آسیاشده‌وگرافیت‌مصنوعی	»	۰/۱۵	»	۰/۰۵
۳۴۸	سولفات دوباریوم‌وکاربنات‌دوباریوم بحالت طبیعی (کلوخه)	»	۰/۱۵	»	۰/۰۵
	سنگ بحالت طبیعی یااره شده:				
۳۴۹	سنگ و ریگ سنباده	»	۰/۵۰	»	۰/۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۳۵۰	سنگ پا ـ سنگ تیز کردن ـ سنگ صیقلی کردن وسنگ صاف کردن	کیلو	۰/۶۰	کیلو باظرف	۰/۱۰
۳۵۱	سنگ لوح بحالت طبیعی بشکل صخره یاتخته	یکصد کیلو	۳	صد کیلو باظرف	۱
۳۵۲	سنگ مرمر وسنگ رخام بحالت طبیعی یااره شده	«	۱۰	«	٤
۳۵۳	سنگ سماك بحالت طبیعی یااره شده	«	۱۰	«	٤
۳۵٤	سنگهای دیگر ساختمانی بحالت طبیعی اره شده یاهموار شده	«	۱	«	۱
۳۵۵	سنگ آهك وسنگهائیکه برای پختن سیمان و ساروج بکارمیرود	«	۱	«	۱
۳۵٦	قلوه سنگ وسنگهای دیگر برای راه سازی ـ برای بتون ریزی و برای کارهای همانند	«	۱	«	۱
۳۵۷	سنگ گچ	«	۱	«	۱
۳۵۸	آهك کلوخه یانرم	«	۲	یکصد کیلو باظرف	۱
۳۵۹	سیمان سفیدو سیمانهای رنگی	تن	۱۰۰	«	۱۰
۳٦۰	سیمانهای دیگر	«	۳۰	«	۵
۳٦۱	پنبه نسوز (امیانت واسبست) خام ـ شسته یا آسیاشده	کیلو	۰/۳۰	«	۰/۰۵
۳٦۲	میکاخام بشکل کلوخه ـ تخته و کوبیده	«	۱/۵۰	کیلو باظرف	۰/۵۰
۳٦۳	میکابشکل ورق (تلق)	«	۱۰	«	۱
۳٦٤	تلقخام (تالك) بحالت طبیعی	«	۰/۱۵	«	۰/۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۳۶۵	گرد غیرمعطر تلق	کیلو با لفاف	۱	کیلو باظرف	۱
۳۶۶	موادکانی دیگرخام	کیلو	۰/۲۰	«	۰/۰۵
	بخش بیست وشش ـ کلوخه‌های کانی				
	خاکستر و جوش				
۳۶۷	کلوخه آهن	تن	۵	تن باظرف	۵
۳۶۸	کلوخه‌مس	«	۵	«	۵
۳۶۹	کلوخه آلومینیوم	«	۵	«	۵
۳۷۰	کلوخه سرب	«	۵	«	۵
۳۷۱	کلوخه‌روی	«	۵	«	۵
۳۷۲	کلوخه‌قلع	«	۵	«	۵
۳۷۳	کلوخه‌های کانی دیگر	«	۱۵	«	۵
۳۷٤	جوش و آخال که از ساختن آهن وفولادبدست میآید (جزجوشهائیکه مصرف کوددارد)	«	۵	«	۵
۳۷۵	خاکسترونخالهٔ که پس از گداختن فلزات باقی میماندوهنوز در آنها اثرفلزات باقی‌است (جز آنهائیکه ازکلوخه‌فلزات گرانبهابدست میآید وجز آنهائیکه دررنگرزی مصرف‌میشود)	«	۵	«	۵
۳۷٦	خاکستروجوشهای‌دیگرمانندخاکستر وجوش ذغال‌سنگ ـ خاکستر چوب وخاکستر ذغال	«	۵	«	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	بخش بیست و هفت ـ سوختهای کانی ـ روغنهای کانی و مواد قیری و محصولی که از تصفیه آنها بدست میآید :				
۳۷۷	اقسام ذغال سنگ و ذغال سنگ نارس (تورب)	تن	۳۰	کیلو با ظرف	۰/۰۵
۳۷۸	کك ذغال سنگ و کك‌های دیگر	»	۱۵	»	۰/۰۵
۳۷۹	اسفالت و قیر	تن با ظرف	۲۰۰	»	۰/۰۵
۳۸۰	قطران ذغال سنگ	»	۲۵۰	»	۰/۱۰
۳۸۱	بنزول ـ تولوئول ـ گسیلول و روغنهای سبك همانند که از قطران بدست میآید	کیلو با ظرف	۰/۵۰	»	۰/۱۰
۳۸۲	روغن فنول ـ روغن نفتالین ـ روغن انتراسن و روغنهای سنگین همانند که از قطران بدست میآید	»	۰/۲۵	»	۰/۱۰
۳۸۳	اسید فنیك و کره زول	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۳۸٤	نفتالین	کیلو	۱	»	۰/۵۰
۳۸۵	پیریدین	کیلو با ظرف	۳	»	۰/۵۰
۳۸٦	انتراسن ـ کاربازول و بهره‌های دیگر قطران	»	۰/۲۵	»	۰/۲۵
۳۸۷	گازولین بدون ظرف	کیلو	۰/۳۵	»	۰/۰۹
۳۸۸	گازولین با ظرف	کیلو با ظرف	۰/۳۵	»	۰/۰۹
۳۸۹	بنزین و سایر جوهرهای سبك نفت بدون ظرف	کیلو	۰/۳۵	»	۰/۰۹

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۳۹۰	بنزین وسایرجوهرهای سبك نفت با ظرف	کیلو با ظرف	۰/۳۵	کیلو با ظرف	۰/۰۹
۳۹۱	نفت لامپا بدون ظرف	یکصد کیلو	٤/٤۰	«	۰/۰۹
۳۹۲	نفت لامپا با ظرف	صد کیلو باظرف	٦/٦۰	«	۰/۰۹
۳۹۳	نفت سنگین (گازاویل) بدون ظرف	یکصد کیلو	٤/٤۰	«	۰/۰۹
۳۹٤	نفت سنگین (گازاویل) با ظرف	یکصد کیلو با ظرف	٦/٦۰	«	۰/۰۹
۳۹۵	اقسام روغنهای روان برای چرب کردن و برای روان کردن انواع ماشین- موتوروو سائط بارکشی	کیلو با ظرف	۰/۲۰	«	۰/۰۹
۳۹٦	روغن سوخت (مازوت) بدون ظرف	تن	۲٦/۲۰	«	۰/۰۹
۳۹۷	روغن سوخت (مازوت) با ظرف	تن باظرف	٤۳/۷۰	«	۰/۰۹
۳۹۸	نفت تصفیه نشده (کرود اویل) بدون ظرف	تن	۲٦/۲۰	«	۰/۰۹
۳۹۹	نفت تصفیه نشده (کروداویل) باظرف	تن باظرف	٤۳/۷۰	«	۰/۰۹
٤۰۰	وازلین ساده سفید	کیلو با ظرف	۱	«	۱
٤۰۱	وازلین زرد ووازلین صنعتی	«	۱	«	۰/۵۰
٤۰۲	پارافین دج	«	۱	«	۰/۵۰
٤۰۳	پارافین آبگونه	«	۱/۵۰	«	۰/۵۰
٤۰٤	موم کانی(ازوکریت) وموم‌لینیت (مونتانواکس)	«	۳	«	۱
٤۰۵	آمیزه اسفالت ـ قیر- قطران وزفت حتی باپنبه نسوز- با ماسه یا مواد دیگر	کیلو	۰/۲۰	«	۰/۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	فصل ششم ـ مواد شیمیائی وداروئی ـ رنگ و رنگهای لعابی (ورنی) ـ عطریات ـ صابون ـ شمع وهمانند آنها ـ چسب وژلاتین ـ مواد محترقه و کود				
	بخش بیست وهشت ـ موادشیمیائی وداروئی:				
	الف ـ عناصرشیمیائی :				
٤۰٦	فوسفور	کیلو با ظرف	۳	کیلو با ظرف	۱
٤۰۷	برم	«	۱۰	«	۲
٤۰۸	ید	«	۱۵	«	۲
٤۰۹	فلزات قلیائی یاالکالن وفلزات قلیائی خاکی یا الکالینوترو «لیتیوم ـ سودیوم ـ پتاسیوم ـ کالسیوم ـ سترونسیوم وباریوم » .	«	۵	«	۱
٤۱۰	جیوه	«	۱۰	«	۲
٤۱۱	سایرعناصرشیمیائیکه درجای دیگر گفته نشده است	کیلو	۱۵	«	۲
	ب ـ گازهای فشرده بطور آبگونه یا دج :				
٤۱۲	هیدروژن ـ ازت واکسیژن	کیلو با ظرف	۲	«	۰/۵۰
٤۱۳	کلور	«	۱/۵۰	«	۰/۵۰
٤۱٤	آنیدریدکاربنیك یاگاز کاربنیك	«	۱	«	۰/۵۰

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۴۱۵	آستیلن	کیلو با ظرف	۲	کیلو با ظرف	۰/۵۰
۴۱۶	گاز آمونیاك	«	۱/۵۰	«	۰/۵۰
۴۱۷	انیدرید سولفورو	«	۱/۵۰	«	۰/۵۰
۴۱۸	گازهای غیرمذکور دیگر	«	۲	«	۰/۵۰
	ج ـ اسیدهای کانی (غیرآلی) واسیدهای آلی آلیفاتیك :				
۴۱۹	جوهرشوره (اسیدنیتریك یااسیداوزتیك)	«	۲	«	۰/۵۰
۴۲۰	جوهرگوگرد(اسیدسولفوریك)وانیدریدسولفوریك	«	۴	«	۰/۵۰
۴۲۱	جوهرنمك (اسیدکلوریدریك)	«	۲	«	۰/۵۰
۴۲۲	اسید بوریك	«	۲	«	۰/۵۰
۴۲۳	اسیدارسینیو	«	۱/۵۰	«	۰/۵۰
۴۲۴	اسید ارسنیك	«	۳	«	۰/۵۰
۴۲۵	اسید فوسفوریك	«	۴	«	۰/۵۰
۴۲۶	اسید فلوئوهیدریك واسید هیدروفلوئوسیلیسیك	«	۲	«	۰/۵۰
۴۲۷	سایراسیدهای کانی که درجای‌دیگر گفته‌نشده‌است	«	۴	«	۰/۵۰
۴۲۸	جوهرسرکه (اسیداستیك) وانیدریداستیك	«	۴	«	۰/۵۰
۴۲۹	اسید فورمیك	«	۳	«	۰/۵۰
۴۳۰	اسیداگزالیك	«	۳/۵۰	«	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرگی - یکه	حقوق گمرگی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۴۳۱	جوش ترش (اسید تارتریك)	کیلو باظرف	۵	کیلو باظرف	۰/۵۰
۴۳۲	جوهرلیمو (اسیدسیتریك)	«	٤	«	۰/۵۰
۴۳۳	اسیدلاکتیك	«	۵	«	۰/۵۰
٤٣٤	سایر اسیدهای غیرمذکور آلی الیفاتیك	«	٤	«	۰/۵۰
	د ـ اکسیدهاوهیدرواکسیدهای کانی (غیر آلی) :				
۴۳۵	سود محرق (سودکستیك)	«	۰/۵۰	«	۰/۲۵
٤٣٦	پتاس محرق (پتاس کستیك)	«	۱/۵۰	«	۰/۵۰
٤٣٧	محلول امونیاك	«	۱/۵۰	«	۰/۵۰
٤٣٨	منیزی کلسینه (اکسیدومنیزیوم)	«	۱	«	۰/۵۰
٤٣٩	اکسیدوهیدرو اکسیدوباریم	«	۲	«	۰/۵۰
٤٤٠	اکسیدوهیدرواکسید دالومینیوم	«	۱	«	۰/۵۰
٤٤١	اکسید سرب (لیتارژ)وبی اکسید سرب	«	۱	«	۰/۵۰
٤٤٢	اکسیدجیوه(اکسیدژون واکسیدروژدومرکور)	«	۱۰	«	۲
٤٤٣	اکسیدها وهیدرواکسیدهای غیرآلی که درجای دیگر گفته نشده است	«	۲	«	۰/۵۰
	هـ - املاح اسیدهای کانی (غیر آلی) واملاح اسیدهای آلی الیفاتیك :				
٤٤٤	بورات دوسودیوم یابوراکس وسایر املاح اسیدبوریك	«	۱	«	۰/۵۰
٤٤٥	کاربنات دوسود متبلور	«	۰/۷۵	«	۰/۵۰
٤٤٦	کاربنات دوسود کلسینه	«	۱	«	۰/۵۰
٤٤٧	کاربنات دوپتاس	«	۱	«	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
٤٤٨	جوش شیرین (بی کاربنات دوسود)	کیلو باظرف	۰/۵۰	کیلو باظرف	۰/۵۰
٤٤٩	بی کاربنات دوپتاس	»	۲	»	۰/۵۰
٤٥۰	کاربنات وبی کاربنات دامونیوم	»	۲	»	۰/۵۰
٤٥١	کاربنات دومنیزیوم	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
٤٥۲	کاربنات دوبیسموت	»	۲۰	»	۲
٤٥۳	کاربنات دوفر	»	۱	»	۰/۵۰
٤٥٤	کاربنات دوکلسیوم	»	۰/۵۰	»	۰/۵۰
٤٥٥	کاربنات دوباریوم	»	۱	»	۰/۵۰
٤٥٦	سایر کاربناتها	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
٤٥٧	سیانوردوسودیوم-سیانوردوپتاسیوم و سیانوردوکالسیم	»	٤	»	۰/۵۰
٤٥٨	سیانور وسیانات دومرکور	»	۲۰	»	٤
٤٥٩	انواع فروسیانور وفری سیانور	»	۵	»	۰/۵۰
٤٦۰	سولفوسیانورها وسایر سیانورها وسیاناتها	»	٦	»	۰/۵۰
٤٦١	نیترات سرب	»	۲	»	۰/۵۰
٤٦۲	شوره‌قلمی (نیترات دوپتاس)	»	۱	»	۰/۵۰
٤٦۳	نیترات دوباریوم ونیترات دومنیزیوم	»	۳	»	۰/۵۰
٤٦٤	نیترات وسونیترات دوبیسموت	»	۱٦	»	۲
٤٦۵	نیترات دومرکور	»	۲۵	»	۲
٤٦٦	نیترات دوکبالت	»	۸	»	۲
٤٦۷	نیتریت‌ها وسایر نیتراتها	»	۲	»	۰/۵۰
٤٦۸	سیلیکات دوسود وسیلیکات دوپتاس	»	۱	»	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
٤٦٩	فلوئورورها ـ فلوئوسیلیکاتها وسایرسیلیکاتها	کیلو باظرف	۳	کیلو باظرف	۰/۵۰
٤٧۰	فسفات دامونیوم	«	۳	«	۰/۵۰
٤٧۱	فسفات‌دوسود	«	۱	«	۰/۵۰
٤٧۲	بی‌فسفات‌دوسود	«	۲	«	۰/۵۰
٤٧۳	فسفات دوفر	«	۵	«	۰/۵۰
٤٧٤	فسفات‌دوکالسیوم	«	۲	«	۰/۵۰
٤٧۵	بی‌فسفات‌دوکالسیوم	«	۳	«	۰/۵۰
٤٧٦	سایر املاح اسیدهای فسفور	«	۳	«	۰/۵۰
٤٧٧	سولفیت‌دوسود وبی‌سولفیت‌دوسود	«	۱	«	۰/۵۰
٤٧٨	سولفیت دوپتاس	«	۲/۵۰	«	۰/۵۰
٤٧٩	سایر املاح اسیدسولفورو	«	۲	«	۰/۵۰
٤٨۰	سولفات‌دوسود وبی‌سولفات‌دوسود	«	۰/۵۰	«	۰/۵۰
٤٨۱	سولفات‌دوپتاس	«	۲	«	۰/۵۰
٤٨۲	سولفات‌دومنیزی	«	۱	«	۰/۵۰
٤٨۳	سولفات‌دالومینیوم‌وزاج‌سفید(آلن‌دوپتاس)	«	۱	«	۰/۵۰
٤٨٤	زاج کرم (آلن‌دوکرم)وسولفات‌دوکرم	«	۲	«	۰/۵۰
٤٨۵	سولفات‌دوزنگ	«	۲	«	۰/۵۰
٤٨٦	زاج‌سیاه یاسبز (سولفات‌دوفر)	«	۰/۵۰	«	۰/۵۰
٤٨٧	سولفات‌دونیکل‌وسولفات‌دونیکل‌امونیاکال	«	۳	«	۰/۵۰
٤٨٨	سولفات دومرکور	«	۲۰	«	۲
٤٨٩	کات‌کبود (سولفات دوکویور)	«	۱	«	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۴۹۰	سولفات دو کادمیوم	کیلو باظرف	۱۲	کیلو باظرف	۱
۴۹۱	سایر املاح اسیدسولفوریك	«	۲	«	۰/۵۰
۴۹۲	هیدروسولفیت‌دوسودوهیدروسولفیتهای دیگر	«	٤	«	۰/۵۰
۴۹۳	هیپوسولفیت دوسودوهیپوسولفیتهای دیگر	«	۱	«	۰/۵۰
۴۹٤	سولفوردوسودیوم‌وسولفور دوپتاسیوم	«	۱	«	۰/۵۰
۴۹۵	سولفوردوفر	«	۱	«	۰/۵۰
۴۹٦	سولفور دارسنیك (زرنیخ‌غیر کانی)	«	۳	«	۰/۵۰
۴۹۷	سولفور دوباریوم‌وسولفور دو کالسیم	«	۱	«	۰/۵۰
۴۹۸	سایرسولفورها	«	۲	«	۰/۵۰
۴۹۹	نشادر (کلروردامونیوم)	«	۱	«	۰/۵۰
۵۰۰	کلرور دومنیزیوم	«	۱	«	۰/۵۰
۵۰۱	کلرور دو کالسیوم	«	۰/۷۵	«	۰/۵۰
۵۰۲	کلمل پرسیپیته بلان (کلروردومر کور)	«	۱۰	«	۱
۵۰۳	سوبلیمه (بی کلرور دو مر کور)	«	۱۰	«	۱
۵۰٤	پر کلوروردوفردسشه برای‌مصارف‌صنعتی	«	۱	«	۰/۵۰
۵۰۵	پر کلورور دوفرغیر صنعتی	«	۵	«	۱
۵۰٦	سایر کلرورها	«	۲	«	۰/۵۰
۵۰۷	املاح اسیدهیپو کلورو (کلوروردوشووهیپو کلوریت دوسودیوم)	«	۰/۵۰	«	۰/۵۰
۵۰۸	کلرات دوپتاس	«	۱	«	۰/۵۰
۵۰۹	کلراتهای دیگر وپر کلراتها	«	۱/۵۰	«	۰/۵۰
۵۱۰	برومور دوپتاس	«	۳	«	۰/۵۰

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۵۱۱	برومور دوسودیوم	کیلو باظرف	٤	کیلو باظرف	۰/۵۰
۵۱۲	برومورهای دیگروبروماتها	»	۳	»	۰/۵۰
۵۱۳	یدوردوپتاس	»	۵	»	۲
۵۱٤	یدور دوفر	»	۳۰	»	۲
۵۱۵	یدور دوسودیوم	»	۱۵	»	۲
۵۱٦	یدور دوزنگ	»	٦۰	»	۲
۵۱۷	یدور دارسنیك	»	٦۰	»	۲
۵۱۸	یدور دوباریوم	»	۷۵	»	۲
۵۱۹	بی یدور دومرکور	»	۱۵	»	۲
۵۲۰	پروتویدور دومرکور	»	۳۰	»	۲
۵۲۱	یدورهای دیگرو یداتها	»	۲۰	»	۲
۵۲۲	ارسنیات دوفر	»	۵	»	۰/۵۰
۵۲۳	ارسنیات دوپتاس	»	٤	»	۰/۵۰
۵۲٤	ارسنیات دوسود	»	۲	»	۰/۵۰
۵۲۵	ارسنیاتهای دیگر وارسنیتها	»	۳	»	۰/۵۰
۵۲٦	کرومات دوپتاس	»	۳	»	۰/۵۰
۵۲۷	بی کرومات دوپتاس	»	۲	»	۰/۵۰
۵۲۸	کرومات دوسودیوم	»	۲/۵۰	»	۰/۵۰
۵۲۹	بی کرومات دوسودیوم	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۵۳۰	کرومات وبی کروماتهای دیگر	»	۲	»	۰/۵۰
۵۳۱	پرمنگنات دوزنگ	»	۱۸	»	۲
۵۳۲	پرمنگنات دوپتاس	»	۲	»	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۵۳۳	سایر املاح و اسیدهای مانگانز	کیلو باظرف	٤	کیلو باظرف	۰/۵۰
۵۳٤	سایر املاح اسیدهای کانی (غیر آلی) که در جای دیگر گفته نشده است	»	۵	»	۰/۵۰
۵۳۵	فورمیاتها	»	۲	»	۰/۵۰
۵۳٦	استات دوپتاس	»	۳	»	۰/۵۰
۵۳۷	استات دوسودیوم	»	۱/۲۰	»	۰/۵۰
۵۳۸	استات دوکالسیوم	»	۳	»	۰/۵۰
۵۳۹	استات دوکبالت	»	۱۰	»	۱
۵٤۰	استات دامونیوم	»	۲	»	۰/۵۰
۵٤۱	استات دالومینیوم	»	۳	»	۰/۵۰
۵٤۲	استات دوپلمب	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۵٤۳	استات دوزنگ	»	۲	»	۰/۵۰
۵٤٤	استاتهای دیگر	»	۳	»	۰/۵۰
۵٤۵	اکزالات دامونیوم	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۵٤٦	اکزالات دوفر	»	٤	»	۰/۵۰
۵٤۷	اکزالات دوپتاس	»	۳	»	۰/۵۰
۵٤۸	اکزالاتهای دیگر	»	۲	»	۰/۵۰
۵٤۹	تارتارات دوپتاس	»	۵	»	۰/۵۰
۵۵۰	بی‌تارتارات دوپتاس (کرم‌دوتارتر)	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۵۵۱	تارتارات دوسودیوم	»	۵	»	۰/۵۰
۵۵۲	نمك‌سنیت(تارتارات‌مضاعف سودیوم‌وپتاسیوم)	»	۲	»	۰/۵۰
۵۵۳	تارتارات دوفر	»	۵	»	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
۵۵۴	تارترامتیك	کیلو باظرف	۳	کیلو باظرف	۰/۵۰
۵۵۵	تارتاراتهای دیگر	«	۲	«	۰/۵۰
۵۵۶	سیترات دوپتاس	«	٤	«	۰/۵۰
۵۵۷	سیترات‌دومنیزی	«	٤	«	۰/۵۰
۵۵۸	سیترات‌دوفر	«	۵	«	۰/۵۰
۵۵۹	سیتراتهای دیگر	«	۳	«	۰/۵۰
۵۶۰	لاکتات دوکالسیوم	«	۲	«	۰/۵۰
۵۶۱	لاکتات دومانگانز	«	۱۰	«	۱
۵۶۲	لاکتات دوفر	«	۵	«	۰/۵۰
۵۶۳	لاکتاتهای دیگر	«	٤	«	۰/۵۰
۵۶٤	کاکودیلات دوسود	«	۳۰	«	۲
۵۶۵	کاکودیلات دوفر	«	٤۰	«	۲
۵۶۶	متیل‌ارسنیات‌دوسودیاآرونال	«	۱۰	«	۱
۵۶۷	سایراملاح‌اسیدهای‌آلی‌الیفاتیك که درجای دیگر گفته‌نشده‌است	«	٤	«	۰/۵۰
۵۶۸	نیترات دارژان	«	٤۰	«	۵
۵۶۹	املاح وترکیبات‌دیگرسیم	«	٤۰	«	۵
۵۷۰	املاح‌وترکیبات‌زروپلاتین‌وسایرفلزات‌پلاتینی	«	۱۰۰۰	«	۱۰
۵۷۱	املاح‌رادیوم ـ املاح‌توریوم ـ املاح‌سریوم و املاح سایرفلزات کمیاب	«	۶۰	«	۵
	تبصره ـ املاح وترکیبات‌سیم و زروپلاتین و				

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	رادیـوم وتوریـوم وسریوم درصورتی مشمول شماره‌های مربوط بالا میشودکه بطرزدیگری ازلحاظ نمایاندن آنشیئی دریکی ازبخشهای دیگرتعرفه گفته‌نشده‌ومشمول شماره‌دیگرتعرفه‌نشود				
	و ـ سایر ترکیبات کانی (غیرآلی) که درجای دیگر گفته نشده است:				
۵۷۲	آب اکسیژنه معمولی سه‌درصدخالص(دوازده درصد ازگنج)	کیلوبا ظرف	۱	کیلوبا ظرف	۰/۵۰
۵۷۳	آب اکسیژنه غلیظ		۵	»	۰/۵۰
۵۷۴	پراکسید دوسودیوم	»	۳	»	۰/۵۰
۵۷۵	پراکسید دوباریوم	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۵۷۶	پراکسید دومنیزیوم	»	۱	»	۰/۵۰
۵۷۷	پراکسیدهای دیگر	»	۲	»	۰/۵۰
۵۷۸	پربوراتها ـ پرسولفاتهاو ترکیبات همانند کاربوردوکالسیوم	»	۳	»	۰/۵۰
		»	۰/۷۵	»	۰/۵۰
۵۷۹	سایرترکیبات غیرمذکورکانی	»	۱	»	۰/۵۰
	ز ـترکیبات آلی که‌درجای‌دیگرگفته‌نشده‌است:	»			
۵۸۰	کلوروفرم		٤	»	۱
۵۸۱	کلوروردتیل	»	۳۰	»	۲
۵۸۲	تتراکلوروردوکاربن	»	۲	»	۰/۵۰
۵۸۳	بروموفورم‌ویدوفورم	»	۲۰	»	۲
۵۸٤	سایرهیدروکاربورهای کلوره ـ برومه یا یده	»	۵	»	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۵۸۶	الکل متیلیك (متانول)	کیلو باظرف	۲	کیلو باظرف	۲
۵۸۷	سایر الکلهای الیفاتیك (جز الکل اتیلیك و گلیسیرین)	«	٤	«	۲
۵۸۸	الدئید فورمیك (فورمالین) وتری اکسی متیلن	«	۲	«	۱
۵۸۹	آسنن	«	۲	«	۱
۵۹۰	اتر سولفوریك یااتر متعارفی	«	۸	«	۱
۵۹۱	استات دتیل و سایر اترسلهای غیر مذکور غیر معطر	«	۱۵	«	۲
۵۹۲	رزورسین	«	۱۰	«	۱
۵۹۳	هیدروکینن	«	۵	«	۰/۵۰
۵۹٤	نفتول آ	«	۱۰	«	۱
۵۹۵	نفتول ب	«	٦	«	۰/۵۰
۵۹٦	بنزونفتول	«	۳	«	۰/۵۰
۵۹۷	سالیسیلات دوسود	«	۲	«	۰/۵۰
۵۹۸	آسیدسالیسیلیك واملاح ناگفته آن	«	۳	«	۰/۵۰
۵۹۹	آسید آستیل سالیسیلیك واملاح ناگفته آن	«	۱۰	«	۰/۵۰
٦۰۰	بنزوات دامونیوم	«	٦	«	۰/۵۰
٦۰۱	بنزوات دوسود	«	٤	«	۰/۵۰
٦۰۲	بنزوات دومرکور	«	۲۰	«	۲
٦۰۳	آسید بنزوئیك	«	۵	«	۰/۵۰
٦۰٤	سایر بنزواتها	«	٤	«	۰/۵۰
٦۰۵	آسیدتانیك (تانن) واملاح آن	«	۱۰	«	۱
٦۰٦	ساکارین - دولسین وترکیبات همانند	«	٤۵۰	«	۲۰
٦۰۷	اوره	«	٤	«	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۶۰۸	تریونال	کیلو با ظرف	۱۵	کیلو با ظرف	۱
۶۰۹	سولفونال	«	۳۰	«	۲
۶۱۰	ورونال	«	۲۵	«	۲
۶۱۱	اسیدگالیك	«	۶	«	۰/۵۰
۶۱۲	اسید پیروگالیك	«	۶	«	۰/۵۰
۶۱۳	انتی فبرین	«	۳	«	۰/۵۰
۶۱۴	انتی‌پیرین	«	۱۵	«	۲
۶۱۵	آدرنالین	«	۲۰۰۰	«	۲۰
۶۱۶	اوروتروپین	«	۳۰	«	۲
۶۱۷	پیرامیدن	«	۲۰	«	۲
۶۱۸	پیپرازین	«	۱۰۰	«	۶
۶۱۹	ترپین هیدراته	«	۳	«	۰/۵۰
۶۲۰	سالول	«	۵	«	۰/۵۰
۶۲۱	سالیپیرین	«	۱۲	«	۱
۶۲۲	سالوفن	«	۳۰	«	۲
۶۲۳	فناستین	«	۷	«	۰/۵۰
۶۲۴	فنل فتالئین	«	۱۰	«	۱
۶۲۵	میگرنین	«	۲۰	«	۲
۶۲۶	هیپنن	«	۱۲	«	۱
۶۲۷	سایر ترکیبات آلی که در جای دیگر گفته نشده است	«	۵	«	۰/۵۰

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	ح ـ ترکیبات ومواد شیمیائی دیگر :				
٦٢٨	ذغالهای حیوانی و گیاهی وذغالهای اکتیف	کیلوباظرف	۲	کیلوبا ظرف	۱
٦٢٩	محلول کلودیون	«	۵	«	۱
٦٣۰	سلولوئید ـ استات دوسلولوز ـ ویسکوز ـ گالالیت ـ باکلیت وترکیبات خام همانند دیگر تهیه شده از ژلاتین ـ از فنل ـ از نشاسته و غیره بشکل خمیر ـ کلوخه ـ خرده ـ گرد ـ صفحه ـ میله ـ لوله و یا بشکلهای ناتمام دیگری که برای مصرف معینی حاضر نباشند .	کیلو	۵	«	۱
٦٣۱	ورقههای نازك (سلوفان وهمانند) ساده یارنگین	«	۱۵	«	۱
٦٣۲	ترکیبات گندزدا وترکیبات ویژه کشتن حشرات موذی وازبین بردن انگلها و آفت کشت وترکیبات همانند غیرمذکوردیگرمانند کره اولین ـ لیزول ـ کرزیلول ـ لیزوفورم ـ امشی ـ فلیت ـ سبزپاریس وغیره	کیلوبا ظرف	۱/۵۰	«	۰/۵۰
٦٣۳	قطران چوب	«	۰/۵۰	«	۰/۱۰
٦٣٤	کره ازت خام یا تصفیه شده	«	٤	«	۱
٦٣۵	سایرموادغیرمذکوری که ازتقطیرچوب بدستمیآید	«	۱	«	۰/۵۰
٦٣٦	اسانس تربانتین	«	۲/۵۰	«	۱
٦٣۷	کلوفن درقوطیهای کوچك برای آلات موسیقی	«	۱۵	«	۲
٦٣۸	کلوفن درسایرظروف	کیلو	۱	«	۰/۵۰
٦٣۹	صمغهای مصنوعی جز آنهائیکه مشمول شماره ٦٣۰ میشود	«	۲	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
٦٤٠	سایرمواد ومحصولات حاضروآماده شیمیائی کەدرجای دیگر گفته نشده‌است	کیلو	۳	کیلو باظرف	۱
	ط ـ موادوترکیبات داروئی.				
	الف ـ الکالوئیدها واملاح و مشتقات آنها و گلوکوزیدها:				
٦٤١	مرفین وکودئین	کیلو باظرف	٤٥٠	»	٦٠
٦٤٢	هروئین	»	٦٠٠	»	٦٠
٦٤٣	سایرالکالوئیدهای مشتق ازتریاك	»	٥٠٠	»	٦٠
٦٤٤	کوکائین	»	٧٥٠	»	٦٠
٦٤٥	گنه‌گنه وسایر الکالوئیدهای کنکینابشکل گرد قرص ـ حب ـ کبسول ـ کاشه ـ محلول	»	٢٠	»	١
٦٤٦	کافئین ـ تئوبرومین ونیکوتین	»	١٥	»	١
٦٤٧	استرکنین	»	١٠٠	»	١٠
٦٤٨	آتروپین	»	٣٠٠	»	٦٠
٦٤٩	امتین	»	١٠٠٠	»	٦٠
٦٥٠	سانتونین	»	٥٠٠	»	٦٠
٦٥١	الکالوئیدهای دیگر	»	٢٠٠	»	٢٠
٦٥٢	سالوارسن ـ سولوسالوارسن ونئوسالوارسن	ازروی ارزش	١٠درصد	»	٠/٥٠
٦٥٣	پان‌کره‌آتین	کیلو باظرف	١٢	»	١
٦٥٤	پپتن‌وپپسین	»	١٠	»	١
٦٥٥	دیاستازیامالتین	»	١٢	»	١
٦٥٦	فیل‌دوبوف	»	٦	»	١

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی – یکه	حقوق گمرکی – میزان ریال	مالیات راه – یکه	مالیات راه – میزان ریال
۶۵۷	لسیتین	کیلو باظرف	۲۰	کیلو باظرف	۱
۶۵۸	سرم و واکسن	ازروی ارزش	۵درصد	»	./۵۰
۶۵۹	ترکیبات داروئی حیوانی که درجای دیگر تعرفه گفته نشده است	کیلو باظرف	۱۰	»	۱
	ب ـ داروهای حاضر و آماده شده یا داروهای دوزه (dosé) وترکیبات داروئی غیرمذکوردرتعرفه مانندقرص ـ حب ـ کاشه و کبسول پر ـ گرانول و شیاف ـ قلم ـ سیگارهای داروئی ـ شمع ـ گرد ـ خمیر پوماد ـ انگان ـ قطره ـ شربت ها و شرابهای آمیخته به دارو ـ آمپول ـ مشمع و کاغذهای داروئی ـ تنتور ـ الکسیر ـ الکتوئر وغیره وعصاره های داروئی ـ سمنت وملقمه دندانسازی وروغنهای آمیخته به دارو و کلیه داروهای اختصاصی با یا بدون فرمول :				
۶۶۰	داروهای دوزه بطور کلی و داروهای دیگر که طرز بسته بندی آن طوری است که عیناً درخرده فروشی بدست مصرف کننده داده میشود	ازروی ارزش	۰/.۲۵	»	۱
۶۶۱	داروهای نامبرده درشماره بالا (جزدوزه) که در ظروف وبسته های بزرگ وارد شود	»	۰/.۱۵	»	۱
	تبصرهٔ ۱ ـ خمیر ـ پوماد ـ کرم ـ روغن و آبهای معطر شده که جنبه آرایش دارد مشمول بخش مربوط به عطریات میشود				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی		مالیات راه	
		یکه	میزان ریال	یکه	میزان ریال
	تبصرهٔ ۲ ـ وارد کردن ساکارین و مواد ساکارین‌دار ـ دولسین و داروهای مخدر و داروهای زهری تابع مقررات و آئین نامه‌های مربوط میباشد				
	بخش بیست و نه ـ مواد شیمیائی تهیه شده وسایر مواد برای سینماتوگرافی وعکاسی:				
٦٦٢	فیلم‌عکاسی‌حساس‌ـنوار و تسمه‌های‌فیلم‌برداری غیرحساس	کیلو با لفاف	۱۵	کیلو باظرف	۱
٦٦٣	فیلم سینماحساس بدون عکس	»	۲۵	»	۱
٦٦٤	فیلم سینماعکس‌دار ظاهر نشده	»	۱۰۰	»	۵
٦٦٥	فیلم سینما ظاهر شده برای نمایش بی‌صدا و بدون رنگ مثبت یا منفی	کیلو	۱۵۰	»	۵
٦٦٦	فیلم سینما ظاهرشده برای نمایش صدادار یا رنگی مثبت یامنفی	»	۲۵۰	»	۵
	تبصره ـ فیلم‌های سینما عکس برداشته شده و ظاهرشده حاضر برای نمایش ولوبطور موقت وارد شود باید حقوق معین بالارا بپردازد.				
٦٦٧	شیشه عکاسی حساس	کیلو با لفاف	۵	»	۱
٦٦٨	فیلم وشیشه عکاسی حساس برای‌عکسبرداری طبی (رادیوسکوپی)	»	۹	»	۰/۵۰
٦٦٩	کاغذ و کارت پستال‌عکاسی حساس	»	۸	»	۱
٦٧٠	کاغذ حساس برای‌چاپ کردن نقشه	»	۳	»	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	مواد شیمیائی برای عکاسی دربسته های ویژه خرده‌فروشی ومواد شیمیائی دوزه برای عکاسی:				
۶۷۱	هیپوسولفیت	کیلو با لفاف	۴	کیلو باظرف	۱
۶۷۲	هیدروکنین ومتول	«	۲۰	«	۲
۶۷۳	سایر مواد شیمیائی برای عکاسی	«	۲۰	«	۲
	بخش سی **عصاره‌های دباغی ورنگرزی ــ رنگ ــ رنك لعابی (ورنی) و سیکاتیف ــ انواع بتونه (ماستیك) ــ لاك ــ مرکب ــ مداد ومغز مداد**				
۶۷۴	عصاره کبراکو وسایر عصاره‌های گیاهی ویژه دباغی	کیلو باظرف	۱	«	۰/۵۰
۶۷۵	ترکیبات شیمیائی ویژه دباغی که‌درجای دیگر گفته‌نشده ومشمول هیچیك ازشماره‌های دیگر تعرفه‌نشود	«	۲	«	۱
۶۷۶	عصاره رنگهای گیاهی بحالت آبگونه ـ خمیر یا خشك	«	۷	«	۱
۶۷۷	قرمزدانه ـ کرمس حیوانی ـ کارمن و سایر رنگهای حیوانی	«	۵	«	۱
۶۷۸	رنگهای الیزرین ورنگهای خمی	«	۱۵	«	۱
۶۷۹	رنگهای آنیلین ـ رنگهای نو انساج و سایر رنگهای مشتق از قطران	«	۲۵	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
٦٨٠	رنگهای گوگردی و رنگهای دیگر ویژه پنبه (جز رنگهای خمی)	کیلو باظرف	۵	کیلو باظرف	۱
٦٨١	رنگهای مصنوعی ویژه رنگ واکس و رنگ شمع	«	۸	«	۱
٦٨٢	نیل طبیعی یا مصنوعی	«	۱۰	«	۱
٦٨٣	دوده وسایر رنگهای سیاه کانی یا گیاهی (جز ذغالهای اکتیف)	«	۱/۵۰	«	۱
٦٨٤	گل سفیدوسولفات دو باریوم طبیعی شسته یا آسیا شده وسولفات دو باریوم مصنوعی حاضر و آماده برای رنگ	«	۰/۷۵	«	۰/۲۵
٦٨٥	اخرا وسایر خاکهای رنگی همانند آسیاشده شسته یامکلس ساده یا آمیخته بیکدیگر حاضر و آماده برای رنگ	«	۲	«	۰/۵۰
٦٨٦	سفیدآب شیخ (سروز)	«	۲	«	۰/۵۰
٦٨٧	اکسیددوزنگ ـ سینکا	«	۱/۵۰	«	۰/۵۰
٦٨٨	بلان سولفوردوزنگ ولیتوپون	«	۱	«	۰/۵۰
٦٨٩	سرنج (مینیوم)	«	۱/۲۵	«	۰/۵۰
٦٩٠	شنجرف طبیعی سائیده وشنجرف مصنوعی	«	۱۵	«	۱
٦٩١	لاجورد	«	۳	«	۱
٦٩٢	بلودوپروس	«	۱۰	«	۱
٦٩٣	نیل پرطاوسی	«	۵	«	۱
٦٩٤	رنگهای کرمی برای نقاشی	«	۳	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	تبصره ـ رنگهای بالا که ازنظر تسهیل باربندی ویا بارکشی با مختصر نم بحالت خمیر سفت هم درآمده باشد همان حقوق گمرکی معینه برای آن رنگ را خواهدپرداخت .				
۶۹۵	رنگهائیکه از مواد کانی و رنگهای مصنوعی مشتق از قطران ترکیب شده است مشروط براینکه مصرف رنگرزی نداشته باشد (لاك مصنوعی)	کیلو باظرف	۳	کیلو باظرف	۱
۶۹۶	رنگهای میناکاری ـ رنگهای ویژه شیشه وسفال وچینی ـ لعابهای ویژه اشیاء وظروف فلزی	»	۳	»	۱
۶۹۷	اکلیل	»	۱۰	»	۱
۶۹۸	سایر رنگهای آماده نشده کانی که درجای دیگر گفته نشده است	»	۳	»	۱
۶۹۹	مرکب چاپ سیاه	»	۳	»	۱
۷۰۰	مرکب چاپ رنگهای دیگر	»	۵	»	۱
۷۰۱	مرکب تامپن	»	۸	»	۱
۷۰۲	نوار ماشین نوشتن وحساب	»	۳۰	»	۲
۷۰۳	رنگ روغنی حاضر	»	۵	»	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۷۰۴	جعبه رنگ نقاشی	کیلو باظرف	۱۵	کیلو باظرف	۱
۷۰۵	رنگ نقاشی بدون جعبه	«	۸	«	۱
۷۰۶	سیکاتیف آبگونه یادج	«	٤	«	۱
۷۰۷	لاک‌وورنی آبگونه الکلی یاغیر الکلی (روغن جلا)	«	۵	«	۱
۷۰۸	ورنیهای رنگی وغیررنگی سلولوزی برای رنگ کردن اتومبیل - چرم وغیره	«	۱۰	«	۱
۷۰۹	لاك متعارفی برای سرپاکت ودر بطری	«	۵	«	۱
۷۱۰	انواع بتونه ویژه شیشه‌بری - درودگری وغیره	«	۲/۵۰	«	۱
۷۱۱	مرکب‌چین	«	۸	«	۱
۷۱۲	سایر انواع مرکب که‌درجای‌دیگر گفته‌نشده‌است	«	٤	«	۱
۷۱۳	مداد سیاه	«	٦	«	۱
۷۱٤	مداد رنگی	کیلو با لفاف	۹	«	۱
۷۱۵	مغز مداد	کیلو باظرف	۱۰	«	۱
۷۱٦	گچ سفید یا رنگی برای نوشتن	«	۲	«	۱
	تبصره - ورودرنگهای آلیزرین و آنیلین‌وتمامی رنگهای‌مصنوعی‌دیگر تابع‌شرایط‌مقرر مندرج‌در آئین‌نامه مخصوص ورود رنگها میباشد .				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	بخش سی و یك ـ اسانس ـ عطریات ولوازم آرایش				
	اسانسهای داروئی:				
۷۱۷	اسانس خردل	کیلو با ظرف	۸۰	کیلو با ظرف	۱۰
۷۱۸	اسانس سانتال	»	۲۵	»	۱۰
۷۱۹	اسانس نیائولی	»	۳۰	»	۱۰
۷۲۰	اسانس کاژیوت	»	٤۰	»	۱۰
۷۲۱	سایر اسانسهای داروئی که در جای دیگر گفته نشده است	»	۳۰	»	۱۰
	اسانسهای غیرداروئی طبیعی:				
۷۲۲	اسانس بهارنارنج	»	۲۰۰	»	۱۰
۷۲۳	اسانس گل سرخ	»	۳۵۰	»	۱۰
۷۲٤	اسانس سیترون	»	۲۰۰	»	۱۰
۷۲۵	اسانس برگاموت	»	۲۵۰	»	۱۰
۷۲٦	اسانس لاواند	»	۲۵۰	»	۱۰
۷۲۷	اسانس ژرانیوم	»	۲۰۰	»	۱۰
۷۲۸	اسانسهای طبیعی دیگر	٥	۲۰۰	»	۱۰
	اسانسهای غیرداروئی مصنوعی:				
۷۲۹	آستات دامیل	»	۳۵	»	۱۰
۷۳۰	آستات دولینالیل	»	٤۰	»	۱۰
۷۳۱	الدهید سینامیك	»	۳۵	»	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۷۳۲	بورنئول	کیلو با ظرف	۴۰	کیلو با ظرف	۱۰
۷۳۳	سیترال	«	۶۰	«	۱۰
۷۳۴	کومارین	«	۷۰	«	۱۰
۷۳۵	ژرانیول	«	۷۰	«	۱۰
۷۳۶	هلیوتروپین	«	۷۰	«	۱۰
۷۳۷	یونون (بنفشه مصنوعی)	«	۱۰۰	«	۱۰
۷۳۸	مانتول	«	۵۰	«	۱۰
۷۳۹	مشك مصنوعی	«	۷۰	«	۱۰
۷۴۰	تیمل	«	۴۰	«	۱۰
۷۴۱	وانیلین	«	۲۰۰	«	۲۰
۷۴۲	اسانهای مصنوعی دیگر	«	۵۰	«	۱۰
۷۴۳	مواد شیمیائی معطر که در جای دیگر گفته نشده است				
	عطریات:	«	۵۰	«	۱۰
۷۴۴	اقسام ادکلن ـ لوسیون و آبهای معطر همانند دیگر				
۷۴۵	سایر عطریات الکلی از هر قبیل	«	۳۰	«	۱۰
۷۴۶	گرد ـ خمیر ـ صابون و آبهای خوشبو ویژه	«	۲۵۰	«	۱۰
	شستشوی دهان و دندان	«	۵۰	«	۶
۷۴۷	خمیر ـ کرم و روغنهای معطر از هر قبیل	«	۶۰	«	۱۰
۷۴۸	لاك و مواد دیگر برای آرایش ناخن و سایر لاکهای آرایش و لاکهای معطر	«	۱۲۰	«	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۷۴۹	رنگهای غیرمذکور ویژه‌مو ـ خشك یاآبگونه	کیلو باظرف	۸۰	کیلو باظرف	۱۰
۷۵۰	اقسام ماتیك وسرخاب	«	۲۰۰	«	۱۰
۷۵۱	اقسام‌پودرمعطر برای بدن وصورت	«	۱۵۰	«	۱۰
۷۵۲	کاغذ ومقواهای آلوده‌بعطر ـ موادمعطربرای تمیزکردن هوای‌اطاق ومعطرکردن‌آب‌گرمابه	«	۲۰	«	۱۰
۷۵۳	ترکیبات ویژه‌ستردن‌مو	«	۱۵	«	۱۰
	بخش سی ودو ـصابون ـ شمع‌وسایرمواد ساخته‌شده ازروغن‌ـازچربی‌ـازموم‌وازمواد همانند دیگر .				
۷۵۴	صابون‌خمیرسبزیاسیاه‌وصابونهای صنعتی‌ساخته شده ازروغنهای‌سولفونه وصابون‌های همانند برای‌مصارف رنگرزی‌ـچرم‌سازی وغیره	«	۱/۵۰	«	۱
۷۵۵	صابون معمولی	«	۵	«	۳
۷۵۶	گردصابون‌ویژه ساختن‌خمیردندان	«	۱۵	«	۱۰
۷۵۷	صابون‌آمیخته‌بدارومانندصابون‌قطران‌ـصابون سوبلیمه و غیره وصابونهای ویژه‌لکه‌گیری	«	٤	«	۵
۷۵۸	صابونهای ریش بهرشکل	«	۲۵	«	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۷۵۹	صابونهای توالت از هرقبیل و بهرشکل (جز صابون دندان)	کیلو باظرف	۱۰	کیلو باظرف	۱۰
۷۶۰	روغنهای سفت که مواد صابونی داخل داشته باشد (گریس) برای چرب کردن ماشین آلات و روغن مته	«	۰/۵۰	«	۰/۲۵
۷۶۱	واکس از هرقبیل	«	٤	«	۱
۷۶۲	مخلوطهای روغنی ـ مومی وصابونی ویژه تمیز کردن وصیقلی کردن اشیاء فلزی ـ مبل و غیره	«	۳/۵۰	«	۱
۷۶۳	انواع شمعهای متعارفی ساده یارنگین	«	٤	«	۱
۷۶٤	انواع شمعهای تجملی یامزین	«	۱۰	«	۲
	بخش سی و سه ـ کازئین ـ آلبومین ـ ژلاتین ـ چسب ـ سریشم و آهار.				
۷۶۵	کازئین	«	۳	«	۱
۷۶۶	انواع البومین	«	۳	«	۱
۷۶۷	ژلاتین	«	٤	«	۱
۷۶۸	سریشمهای حیوانی دیگر	«	۲/۵۰	«	۱
۷۶۹	خمیر ژلاتین برای چاپ	«	۳	«	۱
۷۷۰	دکسترین و نشاستههای آماده برای چسب و چسب گیاهی و آهارها از هرقبیل	«	۲/۵۰	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	توضیح - مقصود از آهار - پارمان و آپره میباشد که اولی در کارخانه های نساجی نسبت به نخ عمل میشود تا عبور آن از روزنه و سوراخهای دوك و استوانه های ماشین آسان شود و پس از بافته شدن پارچه از پارچه گرفته میشود و دومی که آپره باشد پس از بافته شدن بپارچه داده میشود که بادوام تر و براق تر شود و معمولا چیت و چلوار های خارجی این آهار را دارند .				
۷۷۱	انواع چسبهای ویژه خرده فروشی درشیشه - در لوله و یا درسایر ظروف (جز چسبهای کائوچو)	کیلو باظرف	٤	کیلو باظرف	۱
	بخش سی و چهار - مواد قابل انفجار - آتشبازی کبریت و سایر مواد قابل اشتعال.				
۷۷۲	نیتروسلولوز	«	۱۰	«	۱
۷۷۳	باروت سیاه	«	۲۰	«	۲
۷۷٤	باروت بی دود	«	٤۰	«	٤
۷۷۵	دینامیت و موادقابل انفجار همانند دیگر	«	۲	«	۱
۷۷٦	فتیله وچاشنی دینامیت	«	۲	«	۱
۷۷۷	فتیله باروتی	«	۱۵	«	۱
۷۷۸	چاشنیهای دیگر	«	۲۵	«	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۷۷۹	آتش‌بازی	کیلو باظرف	۵۰	کیلو باظرف	۵
۷۸۰	کبریت	«	۳	«	۰/۵۰
۷۸۱	آتش‌گیرانه ـ الکل‌دج برای مصارف خانگی ـ نوار وفتیله‌های گوگردی ومشعل	«	۵	«	۱
	تبصره ـ ورود موادمشمول بخش ۳۴ (جزشمارهٔ ۷۸۰و ۷۸۱) موکول باجازه مخصوص دولت است				
	بخش سی‌وپنج ـ کود				
۷۸۲	کودهای حیوانی وگیاهی که عملیات شیمیائی درآن نشده	کیلو	بخشوده	«	۰/۱۰
۷۸۳	نیترات دوسود ـ نیترات دوکالسیوم ـ نیترات دامونیوم ـ سولفات دامونیوم ـ سولفو نیترات دامونیوم ـ سیانامیت‌دوکالسیوم وسایر کودهای شیمیائی ازوت‌دار	کیلو باظرف	۰/۲۵	«	۰/۲۵
۷۸۴	فسفات های کانی بحالت‌طبیعی یاآسیا شده ـ کف و جوشهای فسفور دار ـ سوپر فسفات و سایر کودهای فسفوردار	کیلو	۰/۱۵	«	۰/۲۵
۷۸۵	املاح غیرخالص پتاسیم برای کود	«	۰/۱۵	«	۰/۲۵
۷۸۶	کودهای مخلوط وسایر کود هائی که درجای دیگر گفته نشده‌است	«	۰/۱۵	«	۰/۲۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	فصل هفتم ـ پوست ـ چرم ـ پوستهای نرم (پله‌تری) واشیاء ساخته شده از پوست واز چرم ـ ازپوستهای نرم وازروده				
	بخش سی وشش ـ پوست و چرم				
۷۸۷	پوست خام گاو ـ گاومیش ـ اسب وپوست خام سایرجانوران بزرگ ـ تازه ـ نمک‌زده ـ خشک شده ـ آهک‌زده و غیره	کیلو	۱	کیلوبا ظرف	۱
۷۸۸	پوست خام گوسفندوبز ـ تازه ـ نمک زده ـ خشک شده یاآهک زده	«	۱	«	۰/۵۰
۷۸۹	میشن و تیماج	«	٤	«	۱
۷۹۰	چرم گاو ـ چرم گاومیش ـ چرم اسب و چرم سایرجانوران بزرگ بایابدون رنگ برای ساختن تخت کفش ـ ساختن تسمه ماشین آلات وغیر آن	«	٦	«	۱
۷۹۱	چرم گوساله	«	۱۵	«	۱
	تبصره ـ چرمهای گوساله که وزن هریک از آن بیش ازسه کیلوگرم باشدچرم گاومحسوب میشود				
۷۹۲	چرم برقی ـ چرم لاکی ـ چرم طلائی ونقره‌ای	«	۵۰	«	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۷۹۳	چرم بز- چرم بزغاله وچرم گوسفند و چرمهای همانندبایابدون رنگ برای ساختن رویه کفش- رویه لباس و کارهای دیگر	کیلو	۳۰	کیلو با ظرف	۵
۷۹٤	چرم جیر	«	۷۰	«	۵
۷۹۵	چرم مصنوعی ساخته شده از آخال چرم وازخرده چرم (جزچرمهای مصنوعی برقی-لاکی-طلائی ونقره‌ای که مشمول شمارهٔ۷۹۲ میشود)	«	۱۲	«	۱
۷۹٦	خرده چرم و آخال چرم	«	۵	«	۱
۷۹۷	پوست نازك برای آلات موسیقی وپوست کاغذی	«	۱۵	«	۲
۷۹۸	پوست مـار ـ پوست سوسمار و پوست ماهی	«	۸۰	«	۵
۷۹۹	سایر اقسام پوست وچرم که درجای دیگر گفته نشده است	«	٤۰	«	۵
	بخش سی وهفت ـ اشیاء ساخته شده ازچرم ـ از پوست وازروده				
۸۰۰	زنگال چرمی	«	۵۰	«	۵
۸۰۱	زین ـ تنگ ــ زانـوبند و سایر لوازم چـرمی زین و برگ	«	٤۵	«	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۸۰۲	کیف پول ـ قوطی سیگار و توتون ـ کیف بغلی کیف دستی مردانه و زنانه ـ کیف جای کتاب ـ کیف شکارچیها ـ کیف آلات موسیقی کیف جای اسلحه ـ کیف دوربین عکاسی ـ کیف جای کارد و چنگال ـ کیف جای جواهرات کیف لوازم آرایش ـ قاب عینك و دوربین جلد چتر وسایر اشیاء چرمی همانند که در جای دیگر گفته نشده است	کیلو	۵۰	کیلو با ظرف	۱۰
۸۰۳	جامه دان چرمی ـ کیف دستی سفری ـ جعبه جای کلاه ـ کیف لوازم غذا خوری و سایر لوازم چرمی برای مسافرت	«	٤۰	«	۵
۸۰٤	لباس چرمی	«	٤۰	«	۱۰
۸۰۵	دستکش چرمی برای ورزش و کارگران	«	۲۵	«	۲
۸۰٦	سایر اقسام دستکش چرمی	«	۲۰۰	«	۲۰
۸۰۷	تسمه چرمی برای ماشین آلات وسایر قطعات ولوازم چرمی برای ماشین آلات	«	۱۰	«	۲
۸۰۸	سایر اشیاء چرمی که در جای دیگر گفته نشده است	«	۲۰	«	۱۰
۸۰۹	اشیاء ساخته شده از روده جزء آلات موسیقی	«	۹۰	«	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	بخش سی و هشت ـ پوستهای نرم				
	پوست بره ـ نوع استراخان ـ شیراز وقره گل:				
۸۱۰	خام	کیلو	۴۰	کیلو باظرف	۵
۸۱۱	آماده شده برای پوست دوزی	«	۱۰۰	«	۲۰
۸۱۲	لباس	«	۱۲۵	«	۲۰
	سایر اقسام پوست بره :				
۸۱۳	خام	«	۱۲	«	۲
۸۱۴	آماده شده برای پوست دوزی	«	۳۰	«	۵
۸۱۵	لباس (جز پوستین)	«	۴۰	«	۱۰
	پوست قاقم ـ سمور ـ دله ـ خز ـ سنجاب وروباه نقرهٔ وروباه سیاه :				
۸۱۶	خام	«	۱۲۰	«	۵
۸۱۷	آماده شده برای پوست دوزی	«	۲۵۰	«	۲۰
۸۱۸	لباس وآنهائیکه برای بردن روی دوش و سردست آماده شده است .	«	۳۰۰	«	۲۰
	پوست روباه وشاه روباه:				
۸۱۹	خام	«	۱۵	«	۲
۸۲۰	آماده شده برای پوست دوزی	«	۴۰	«	۵
۸۲۱	لباس وآنهائیکه برای بردن روی دوش و سردست آماده شده است.	«	۱۰۰	«	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	پوست سگ آبی :				
۸۲۲	خام	کیلو	۲۰	کیلو باظرف	۵
۸۲۳	آماده‌شده برای پوست دوزی.	«	۲۵۰	«	۲۰
۸۲۴	لباس	«	۳۰۰	«	۲۰
	پوست شیر- ببر -پلنگ - کفتار-خرس وهمانند :				
۸۲۵	خام	«	۲	«	۱
۸۲۶	آماده شده برای پوست دوزی	«	۱۰	«	۵
۸۲۷	لباس وپوست‌های دارای چشم - پنجه ودندان مصنوعی	«	۱۰۰	«	۱۰
	سایر پوستهای نرم :				
۸۲۸	خام	«	۱۵	«	۲
۸۲۹	آماده‌شده‌برای پوست‌دوزی	«	۶۰	«	۵
۸۳۰	پوستین	«	۲۰	«	۲
۸۳۱	لباسهای دیگر	«	۱۲۵	«	۱۰
	فصل هشتم - کائوچو و اشیاء ساخته‌شده از کائوچو				
	بخش سی و نه - کائوچو و اشیاء ساخته‌شده از کائوچو				
۸۳۲	کائوچو خام طبیعی یا مصنوعی - بالاتا و گوتاپرکای خام و محصولات همانند که در جای دیگر گفته نشده است.	«	۰/۵۰	«	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی		مالیات راه	
		یکه	میزان ریال	یکه	میزان ریال
۸۳۳	آخال وخرده ریزهای کائوچو ـ گوتاپرکا و بالاتا	کیلو	۰/۵۰	کیلو با ظرف	۰/۵۰
۸۳٤	کائوچو ولکانیزه نشده بحالت خمیر ـ تخته و برگ	«	۱/۵۰	«	۰/۵۰
۸۳۵	چسب‌های کائوچو ومحلول کائوچودرظرف‌های ۵۰ گرم و کمتر	کیلو با ظرف	۱۰	«	۱
۸۳٦	چسب‌های کائوچوومحلول کائوچودرظرف‌های دیگر	«	۵	«	۱
۸۳۷	لاستیك بحالت صفحه ـ برگ ـ تسمه ورشته ـ ساده یا جورشده با مواد دیگر	کیلو	۵	«	۱
۸۳۸	لوله‌های لاستیکی ساده	«	۸	«	۱
۸۳۹	لوله‌هـای لاستیکی جورشده با مواد نسجی یا فلزات	«	٦	«	۱
۸٤۰	تسمه لاستیکی کارخانجات و ماشین‌آلات و سایراشیاء ساخته شده لاستیکی برای‌مصارف صنعتی خالص یا جورشده با مواد دیگر	«	۵	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۸۴۱	لاستیك توپر وسائط بارکشی	کیلو	۲	کیلو با ظرف	۱
۸۴۲	لاستیك توئی وسائط بارکشی و روپوش لاستیکی آن	«	٤	«	۱
۸۴۳	لاستیك روئی وسائط بارکشی	«	۳	«	۱
۸٤٤	تخت وپاشنه لاستیکی برای کفش	«	۱۰	«	۱
۸٤۵	پادری لاستیکی غیر اسفنجی	«	٦	«	۱
۸٤٦	ابر ـ کیسه وسایر اشیاء لاستیکی برای آرایش	«	٤۰	«	۵
	اشیاء لاستیکی برای مصارف پزشکی وبهداشت که درجای دیگر گفته نشده است :				
۸٤۷	دستکش لاستیکی برای کارگران	«	۱۰	«	۰/۵۰
۸٤۸	دستکش لاستیکی برای پزشکان	«	۱۲	«	۱
۸٤۹	کیسه یخ وآب سرد و آب گرم	«	٦	«	۰/۵۰
۸۵۰	لگن و بدن شوی	«	٤/۵۰	«	۰/۵۰
۸۵۱	کاپوت و سرانگشتی	کیلو با لفاف	۵	«	۲
۸۵۲	شیردوش و قطره چکان	کیلو	۷/۵۰	«	۱
۸۵۳	پوآر ولوازم شست وشو ـ قیف	«	۸	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۸۵٤	پستانك وسرپستانك	کیلو	۱۰	کیلو باظرف	۱
۸۵۵	میل‌های لاستیکی‌پزشکی	»	۸	»	۱
۸۵٦	پیش‌بند-تنکه‌والبسه‌تمام‌لاستیکی	»	۱۲	»	۱
۸۵۷	تشك وبالش	»	۸	»	۱
۸۵۸	سایر اشیاء لاستیکی برای مصارف پزشکی و بهداشت که درجای‌دیگر گفته نشده است	»	۱۲	»	۱
۸۵۹	مداد پاك‌کن ومرکب پاك‌کن	»	۷/۵۰	»	۱
۸٦۰	حروف وپیکرهای‌لاستیکی	»	۲۰	»	۱
۸٦۱	دربطری - سوپاپ و حلقه‌های لاستیکی برای سربطری	»	٦	»	۱
	سایر اشیاء ساخته شده از کائوچو که در جای دیگر گفته نشده است و وزن هر عدد آن :				
۸٦۲	۱۰۰ گرم وکمتر	»	۲۰	»	۲
۸٦۳	بیش از ۱۰۰ گرم تا یك کیلوگرم	»	۱۲	»	۱
۸٦٤	بیش ازیك کیلوگرم باشد	»	۸	»	۰/۵۰
۸٦۵	کائوچوسفت‌شده (کائوچودورسی‌یاابونیت) نساخته بشکل کلوخه - تخته - برگ - میله - ساده یاصیقلی‌شده ویادارای روکاری دیگر	»	٦	»	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	اشیاء ساخته شده از کائوچو سفت شده (ابونیت) که درجای‌دیگر گفته نشده‌است‌ساده یادارای ملحقات غیرقیمتی :				
۸۶۶	لوله	کیلو	۸	کیلو باظرف	۱
۸۶۷	سرنگ ـ میله ولوله های جراحی (کانول) ـ شیر وسوپاپ وسایر اشیاء ابونیتی برای مصارف طبی وپزشکی	«	۲۰	«	۱
	شانه ـ سنجاق و گیره‌زلف :				
۸۶۸	ساده	کیلو با لفاف	۳۰	«	۲
۸۶۹	دارای ملحقات ازمواد غیرقیمتی	«	۷۵	«	۵
	گردن‌بند ـ النگو ـ دستبند ـ انگشتر ـ گوشواره وسایر زیورآلات :				
۸۷۰	ساده یادارای ملحقات ازفلزات غیر قیمتی	«	۱۰۰	«	۵
۸۷۱	دارای نگین یا تزئینات دیگر	«	۱۵۰	«	۱۰
	سایر اشیاء ساخته شده از ابونیت که در جای دیگر گفته نشده‌است ووزن هرعددآن :				
۸۷۲	۱۰۰ گرم وکمتر	کیلو	۵۰	«	۲
۸۷۳	بیش از ۱۰۰ گرم تایك کیلوگرم	«	۳۰	«	۱
۸۷۴	بیش‌از یك کیلوگرم باشد	«	۲۰	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	فصل نهم ـ چوب ـ چوب پنبه و اشیاء ساخته شده از آنها ـ اشیاء بافته و یا ساخته شده از ترکه از نی و کارهای حصیر بافی				
	بخش چهل ـ چوب و اشیاء چوبی				
۸۷۵	هیزم ـ سرشاخه ـ تراشه و خرده نجاری ویژه سوخت و خاکاره	کیلو	بخشوده	کیلو باظرف	۰/۰۵
۸۷۶	ذغال	یکصد کیلو	۵	«	۰/۲۰
۸۷۷	گرده ـ تیر و سایر چوبهای قطع شده از چوبهای عادی	«	۱۲/۵۰	«	۰/۱۰
۸۷۸	گرده ـ تیر و سایر چوبهای قطع شده از چوبهای صنعتی	«	۲۵	«	۰/۱۰
	تخته و الوار :				
۸۷۹	از چوبهای عادی	«	۱۵	«	۰/۱۰
۸۸۰	از چوبهای صنعتی	«	۳۶	«	۰/۱۰
۸۸۱	تراورس چوبی برای راه آهن	«	٤	«	۰/۱۰
۸۸۲	ترکه و تخته ویژه بشکه سازی اره شده یا قطع شده	«	۲۵	«	۰/۱۰
۸۸۳	تخته نازك ـ نوار و تسمه های چوبی برای ساختن جعبه و قوطی و کارهای سبدبافی	«	۳۰	«	۰/۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۸۸۴	چوب ویژه ساختن عصا ـ ساختن دسته افزار ـ ساختن دستگیره و اشیاء همانند که خم یا خراطی نشده باشد	یکصد کیلو	۲۰	کیلو با ظرف	۰/۱۰
۸۸۵	رشته چوبی برای کبریت سازی و پرده بافی	«	۵۰	«	۰/۱۰
۸۸۶	میخ چوبی برای کفش	کیلو	۵	«	۰/۵۰
۸۸۷	چوب و تخته رنده شده و یا افزار زده و چوبهای مصنوعی (کسیلولیت و مانند آن)	«	۱	«	۰/۵۰
۸۸۸	آجر چوبی و تخته‌های ویژه فرش خیابان و کف عمارت	«	۰/۵۰	«	۰/۲۵
۸۸۹	تخته فنر یك یا چندلا	«	۰/۷۵	«	۰/۵۰
	شمش چوبی برای قاب ـ برای مبل ـ برای کتیبه و مصارف همانند:				
۸۹۰	ساده یا پوشیده شده از گچ یا از خمیرهای دیگر	«	۵	«	۳
۸۹۱	رنگ روغنی شده ـ لاك زده ـ نقاشی شده ـ اکلیل زده یا کنده کاری شده	«	۱۰	«	۵
۸۹۲	خاتم کاری شده با صدف ـ باعاج ـ باشیر ـ ماهی و یا پوشیده شده از فلزات و تزئین شده با مواد دیگر	«	۵۰	«	۱۰
۸۹۳	قابهای ساخته و سوار شده از هر قبیل	«	۷۰	«	۱۰
۸۹۴	صندوق برای باربندی حاضر یا سوار نشده ساده یا دارای آستر فلزی	یکصد کیلو	۲۰	«	۰/۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۸۹۵	چليك ـ تغار ـ سطل ـ بشکه و اشیاء چوبی همانند وقطعات حاضرشده آنها ساده یادارای طوق ـ آستر فلزی یاملحقات دیگر	یکصد کیلو	۴۰	کیلو با ظرف	۰/۲۵
۸۹۶	خانه‌وساختمانهای چوبی ـ طارمی ـ نرده ـ پله‌ونردبان سوارشده‌یانشده ـ ساده‌یادارای بست‌های آهنی	کیلو	۱	»	۰/۵۰
۸۹۷	درب وپنجره ساده یایراق‌دار سوارشده‌یانشده وپرده‌های‌چوبی معمولی	»	۲	»	۱
۸۹۸	پرده‌های چوبی معروف بکرکره (ژالوزی)	»	۱۲	»	۳
۸۹۹	چرخ وقطعات چوبی‌مهیا برای ساختن گاری ودرشکه یاساختن سائروسائط بارکشی‌همانند ساده یادارای ملحقات آهنی	»	۲/۵۰	»	۰/۵۰
۹۰۰	قاشق ـ چنگال ـ جعبه ـ قوطی ـ ظروف ـ وسایـر مایحتاج سفره‌و آشپزخانه‌که ازچوب ساختـه شده‌است	»	۱۰	»	۳
۹۰۱	افزار ـ دسته‌افزار	»	۱	»	۰/۲۵
۹۰۲	اشیاءچوبی ـ خراطی‌شده ازهرقبیل‌مانند دوك ـ ماسوره وغرغره‌های‌نساجی‌واشیاءهمانندديگر که‌درجای دیگر گفته نشده‌است ساده یادارای ملحقات فلزی	»	۲	»	۰/۵۰
۹۰۳	شانه ـ سنجاق واقسام زیورآلات چوبی کـه درجای دیگر گفته‌نشده‌است ساده یارنگ‌شده	»	۶۰	»	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	مبل وقطعات مبل بایا بدون یراق:				
۹۰۴	ساده ـ رنگ شده ـ لاک زده و نقاشی شده	کیلو	۵	کیلو باظرف	۵
۹۰۵	خاتم کاری شده ـ منبت کاری شده ـ دارای تزئینات وملحقات ازمواددیگر ویاپوشیده شده ازچرم ـ ازپارچه ومانندآنها	»	۱۰	»	۸
	سایر اشیاء ساخته شده ازچوب ازهر قبیل که درجای دیگر گفته نشده است ساده یا دارای ملحقات که وزن هرعددآن:				
	۵۰۰ گرم وکمترباشد:				
۹۰۶	ساده ـ رنگ شده ـ لاک زده ـ نقاشی شده یا اکلیل زده	»	۲۰	»	۳
۹۰۷	خاتم کاری شده ـ منبت کاری شده و یادارای تزئینات ازموادمتعارفی ـ پرشده ـ پوشیده شده از چرم ـ ازپارچه ومانندآنها	»	۴۰	»	۵
	بیش از ۵۰۰ گرم تادو کیلوگرم:				
۹۰۸	ساده ـ رنگ شده ـ لاک زده نقاشی شده یا اکلیل زده	»	۱۰	»	
۹۰۹	خاتم کاری شده ـ منبت کاری شده ویادارای تزئینات از مواد متعارفی ـ پرشده ـ پوشیده شده ازچرم ـ ازپارچه ومانند آنها	»	۱۵	»	۵
	بیش ازدو کیلوگرم باشد:				
۹۱۰	ساده ـ رنگ شده ـ لاک زده ـ نقاشی شده یا اکلیل زده	»	۵	»	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۹۱۱	خاتم کاری شده ـ منبت کاری شده ویا دارای تزئینات ازمواد متعارفی پرشده ـ پوشیده شده ازچرم ـ ازپارچه ومانند آنها	کیلو	۸	کیلو باظرف	۳
	تبصره ـ اشیاءمندرجه دراین بخش درصورتیکه ازنظر جلوگیری ازتباهی ونگاهداری ازنم (رطوبت) وآفت دیگر بقیراندوده شده یادندانه داده شده حقوقی علاوه بر آنچه برای آن شماره معین شده است نخواهد پرداخت				
	بخش چهل و یك ـ چوب پنبه واشیاء ساخته شده از آن				
۹۱۲	چوب پنبه بحالت طبیعی ـ آخال چوب پنبه و چوب پنبه خردشده یاآسیا شده	«	۱	«	۰/۵۰
۹۱۳	چوب پنبه بشکل تخته ـ صفحه یابرگ	«	۲	«	۱
۹۱٤	آجر ـ صفحه ـ ورق ـ لوله ـ تنبوشه ومانند آنها که ازخمیر چوب پنبه ساخته شده است	«	۳	«	۱
۹۱۵	چوب پنبه دربطری ساخته شده ازچوب پنبه طبیعی یاازخمیر چوب پنبه	«	٤	«	۱
۹۱٦	سایر اشیاء ساخته شده ازچوب پنبه یااز خمیر چوب پنبهٔ که درجای دیگر گفته نشده است ساده یاآمیخته ویاجور شده بامواد دیگر	«	۱۰	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	بخش چهل و دو ـ اشیاء ساخته و بافته شده از ساقه یا از الیاف گیاهها از جگن ـ از نی و از خیزران				
۹۱۷	حصیر و نوارهای حصیری برای کلاه‌سازی	کیلو	۲۰	کیلو باظرف	۵
۹۱۸	حصیر متعارفی ـ پادری و فرش‌های حصیر بافت	«	۵	«	۳
۹۱۹	پرده‌های حصیری و سایر اشیاء حصیر بافت که در جای دیگر گفته نشده است	«	۱٤	«	۵
۹۲۰	سبد ـ قفس ـ صندوق و اشیاء ترکه بافت ضخیم همانند برای باربندی	«	۰/۲۵	»	۰/۱۵
۹۲۱	مبل ساخته شده از نی ـ از ترکه و از سایر مواد گیاهی قابل بافت	«	۵	«	۳
۹۲۲	مبل ساخته شده از خیزران	«	۱۰	«	۵
۹۲۳	سایر اشیاء ساخته شده از ترکه ـ از نی ـ از خیزران و از الیاف گیاهی دیگر که در جای دیگر گفته نشده است	«	۱۲	«	۵
	تبصره ـ اشیاء مندرجه در شماره‌های ۹۱۹ و ۹۲۳ چنانچه رنگ شده ـ ورنی شده یا منقش باشد حقوق معین را بعلاوه پنجاه درصد خواهد پرداخت				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	فصل دهم ـ کاغذ و مصنوعات کاغذی				
	بخش چهل و سه ـ موادیکه برای ساختن کاغذ بکار میرود				
۹۲۴	آخال کاغذ و مقوا ـ کاغذ باطله ـ اشیاء کاغذی یا مقوائی کهنه ـ دفاتر و برگهای نوشته شده و مستعمل که برای ساختن کاغذ بکار برده میشود تبصره ـ کاغذ و روزنامه باطله یا کهنه که برای لفاف بکاربرده میشود جزو شماره بالا محسوب میگردد	کیلو	۰/۱۰	کیلو باظرف	۰/۰۵
۹۲۵	خمیر کاغذ	«	۰/۱۵	«	۰/۰۵
	بخش چهل و چهار ـ کاغذ ـ مقوا و اشیاء ساخته شده از آنها				
	تبصره ـ مقوا ببرگهائی گفته میشود که وزن هرمتر مربع آن ۳۰۰ گرم یا بیشتر باشد و آنهائیکه هرمترمربع آن کمتراز ۳۰۰ گرم است کاغذ محسوب میگردد. مقوا بشکل لوله یا برگ ساده و بی نقش (بدون فاسون) :				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی — یکه	حقوق گمرکی — میزان ریال	مالیات راه — یکه	مالیات راه — میزان ریال
۹۲۶	مقوا متعارفی سفت نشده برنگ طبیعی ساخته شده از کاغذ کهنه ـ از کاه ـ از چوب و یا از الیاف گیاهی دیگر	کیلو	۰/۴۰	کیلو باظرف	۰/۱۵
۹۲۷	مقوای چندلا و مقواهائیکه از چسباندن چند برگ کاغذ تهیه شده باشد (مانند مقوای بریستول و همانند)	«	۰/۵۰	«	۰/۱۵
۹۲۸	سایر اقسام مقوای بدون نقش	«	۰/۸۰	«	۰/۱۵
	تبصره ـ مقواهائی که روی آنها کاغذی برنگ طبیعی ـ سفید یا رنگی پوشیده شده باشد نیز تحت شماره بالا تعرفه بندی میشود .				
	مقواهای نقش دار (فاسونه) بشکل برگ یا لوله :				
۹۲۹	مقواهای شیاردار برای لفاف که دارای شرایط تبصره ذیل شمارهٔ ۹۳۳ باشد	«	۰/۴۰	«	۰/۱۵
۹۳۰	مقوای براق (لوستره)	«	۱	«	۰/۲۵
۹۳۱	مقوای لعابدار (امایه) ـ رنگ زده (کلوریه) رنگ روغن دار (ورنی) ـ زرنما ـ سیم نما ـ فلزنما ـ مرمر نما ـ چیت نما ـ پوست نما (پارشومینه) ـ موج وشکن دار و مقواهائی که دارای روکش از کاغذیکه دارای نقش و طرحهای نامبرده باشد	«	۳	«	۱
۹۳۲	سایر اقسام مقواهای نقش دار که در جای دیگر گفته نشده است	«	٤	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	کاغذبشکل توماریابرگ ساده بدون نقش که وزن هرمترمربع آن بیش از سی گرم باشد :				
۹۳۳	کاغذلفاف معمولی ـ کاغذنمدی و کاغذ شیاردار برای لفاف	کیلو	۰/۸۰	کیلو باظرف	۰/۲۵
	تبصره ـ کاغذهائی زیرشماره بالا تعرفه بندی میشود که دارای رنگ طبیعی یاخمیر آن رنگ شده باشد (جزرنگ سفید) و اقلا یکطرف آن زبروخشن باشد ـ کاغذهای ساخته شده ازکاه یاازکاغذ کهنه یاازالیاف گیاهی ضخیم که دارای رنگ طبیعی یاخمیر آن رنگ شده باشد و کاغذهائیکه خمیر آن رنگ قهوه ئی طبیعی باشد ولواینکه دوطرف آن نیز صیقلی شده باشد زیر شماره بالا تعرفه بندی میشود.				
۹۳۴	کاغذهائیکه ازخمیرهای گوناگون ساخته شده وفقط بوسیله فشار بیکدیگر چسبانده شده باشد	«	۱	«	۰/۲۵
۹۳۵	کاغذهائیکه ازچسباندن چندین برگ کاغذ بیکدیگر تهیه میشود	«	۱/۲۵	«	۰/۲۵
۹۳۶	کاغذروزنامه	«	۰/۱۲	«	۰/۱۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	تبصره ـ کاغذروزنامه عبارت از کاغذهائی است که مهره زده نباشد (نن ساتینه) ـ بدون رنگ و بدون برق باشدو هرمتر مربع آن از چهل و پنج تا پنجاه و پنج گرم وزن و اقلا ۶۰ درصد خمیر چوب مخلوط داشته باشد				
۹۳۷	سایر کاغذهای ساده بدون نقش و بدون خط که در جای دیگر گفته نشده است دارای رنگ طبیعی یا رنگ سفیدو یاخمیر آن رنگ شده باشد	کیلو	۰/۶۰	کیلو باظرف	۰/۲۵
	کاغذبشکل تومار یابرگ ساده وبدون نقش و بدون کار که هرمتر مربع آن سی گرم یاکمتروزن داشته باشد:				
۹۳۸	کاغذسیگار	«	۰/۸۰	«	۰/۵۰
۹۳۹	سایر اقسام آن	«	۲/۵۰	«	۰/۵۰
	کاغذهای منقش (فاسونه) بشکل تومار یابرگ:				
۹۴۰	کاغذ براق (لوستره)	«	۱/۵۰	«	۰/۲۵
۹۴۱	کاغذ خط دار	«	۰/۷۰	«	۰/۲۵
۹۴۲	کاغذ لعابدار	«	۲	«	۰/۵۰
۹۴۳	کاغذآلوده بروغن ـ به موم ـ به پیه یابه پارافین	«	۱/۲۰	«	۰/۲۵
۹۴۴	کاغذ ستنسیل	کیلو با لفاف	۶	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۹۴۵	کاغذبرگردان(کاربن)وهمانند	کیلو با لفاف	۵	کیلو باظرف	۱
۹۴۶	کاغذ پوست‌نما (پارشومینه اصلی یاتقلیدی)	کیلو	۳	«	۰/۵۰
۹۴۷	کاغذآلوده بصمغ ـ کاغذ های رنگی یارنگ روغنی ـ کاغذهای‌زرنما ـسیم‌نماـ فلزنماـتلق‌نما مخمل‌نماـ مرمرنماـچیت‌نمایااینکه بوسیله‌چاپ وغیره تزئین‌شده‌باشد وکاغذهای پشت‌شیشه	«	۵	«	۱
۹۴۸	کاغذهای آستردارازرشته‌های‌نخ‌یا پارچه‌حتی آلـوده بقطران ـ بموم و غیره برای لفاف و مصارف همانند	«	۰/۶۰	«	۰/۱۵
۹۴۹	کاغذکرپ ـ کاغذموجی‌ـ کاغذچین‌دار ـ کاغذ سوراخ‌دارـ کاغذگوفره وساغری‌وکاغذمنقش بوسیله منگنه (فیلیگران)	«	٤	«	۱
۹۵۰	کاغذهای طرح‌داردیگرکه درجای دیگرگفته نشده‌است	«	٦	«	۱
۹۵۱	کاغذ نقشه‌کشی‌وگراور معمولی غیرحساس ـ شفاف ـ خط‌دار یابی‌خط	«	۲/۵۰	«	۰/۵۰
۹۵۲	کاغذ دیوار	«	۳	«	۱
۹۵۳	کاغذخشك‌کن ـ مقواخشك‌کن‌ـ کاغذ صافی‌ـ مقوای صافی حتی بریده‌یا چین‌دار	«	۱/۵۰	«	۰/۲۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	مقوا و کاغذهای مخصوص بشکل توپ ـ برگ ـ صفحه :				
۹۵٤	ولکانیزه (فیبر) برای مصارف صنعتی حتی بشکل میله و لوله	کیلو	۱۰	کیلو با ظرف	۱
۹۵۵	مقوا و کاغذقیراندود ـ کاغذ ومقوای سفت‌شده (دورسی) و کاغذ و مقوای همانند برای سقف ومصارف ساختمانی حتی آستردار ازرشته‌های نخ ویاپارچه ویا پوشیده ازماسه وغیره	«	۰/۸۰	«	۰/۵۰
	مقوا و کاغذهای برید شده بقطع مخصوص برای مصارف معین که درسایربخشها گفته نشده‌است				
	الف ـ بریده شده بشکل نوارکه پهنای آن از ۱۵ سانتیمتر تجاوز نکند:				
۹۵٦	برای مستراح	«	۵	«	۱
۹۵۷	برای مشتوك سیگار	«	۰/۱٦	«	۰/۲۵
۹۵۸	پوشالهای کاغذی برای بسته‌بندی	«	۱/۵۰	«	۰/۲۵
۹۵۹	سایر اقسام	«	۲	«	۰/۵۰
۹٦۰	ب ـ کاغذهای متعارفی ویژه نامه‌نگاری بشکل مربع یامستطیل که درازای هربرگ تانشده آن ازهیچ طرف از ۳٦ سانتیمتر بیشترنباشد	کیلو بالفاف	۱	«	۰/۲۵
۹٦۱	ج ـ باشکال دیگر	کیلو	۱/۲۵	«	۰/۲۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	کاغذ سیگارت :				
۹٦۲	بشکل نوار (حلقه)	کیلو	۱/۲۰	کیلو با ظرف	۵۰/.
۹٦۳	دفترچه و گیلز سیگار	«	٦	«	۱
	پاکت بهراندازه :				
۹٦٤	متعارفی ساده با آستر باسمه (جز آنهائیکه مشمول شماره‌های ۹٦۷ و۹٦۸ میشود)	«	۲	«	۱
۹٦۵	دارای آستر کاغذی یاپارچه‌ای (جز آنهائیکه مشمول شماره‌های ۹٦۷ و۹٦۸ میشود)	«	۳	«	۱
۹٦٦	گلدار- مزین بالبه توری	کیلو با لفاف	٦	«	۳
	کاغذ ـ پاکت و کارت برای نامه‌نگاری که در جعبه ـ قوطی یـالفافهای همانند وارد میشود و همچنین کارت ویزیت و کارت مخصوص سر سفره :				
۹٦۷	ساده	«	۳	«	۱
۹٦۸	گلدار ومزین بالبه توری	«	٦	«	۳
	کیسه ـ چنته وتوبره کاغذی :				
۹٦۹	برای بسته‌بندی چای ـ قهوه ـ شیرینی وهمانند	کیلو	۱	«	۰/۲۵
۹۷۰	سایر اقسام	«	۰/٤۰	«	۰/۱۵
	اسباب سفر ـ جلد ــ غلاف ــ جعبه و قوطی				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	مقوائی یا کاغذی یا ساخته شده از فیبر که در جای دیگر گفته نشده است:				
۹۷۱	اسباب سفر (چمدان ـ صندوق ـ صندوقچه ـ کیف سفری وغیره) ساده یا دارای روپوش یا آستر از مواد نسجی	کیلو	۱۵	کیلو با ظرف	۵
۹۷۲	جعبه ـ جلد ـ غلاف و قوطی ساده یا دارای روپوش یا آستر ازمواد نسجی	«	۲۰	«	۵
۹۷۳	دفترهای حسابداری خطدار یا بی خط	«	۵	«	۱
۹۷۴	دفترچه	«	۳	«	۰/۵۰
۹۷۵	کتابچه و یادداشت‌های جیبی با یا بدون جلد یا مداد	«	۸	«	۱
۹۷۶	آلبوم خالی	«	۱۰	«	۵
۹۷۷	جا کاغذی ـ زیردستی وجلد کتاب	«	۶	«	۱
۹۷۸	پوشه وجزوه‌دان ساده یا فنردار	«	۸	«	۱
۹۷۹	دسته کاغذهای حاضر برای نوشتن یا برای یادداشت	«	۳	«	۱
۹۸۰	غرغره ـ ماکو ـ ماسوره ولوله مقوائی یا کاغذی ساده یا سوراخ شده برای نخ ریسی وپارچه بافی	«	۲	«	۰/۵۰
۹۸۱	کاغذهای طرح توری وقلابدوزی ودستمال و سفره کاغذی	«	۶	«	۲
۹۸۲	آباژور وقاب عکس	«	۲۵	«	۵
۹۸۳	سایر اشیاء کاغذی ومقوائی از هر قبیل که درجای دیگر گفته نشده است حتی آنهائیکه بوسیله قالب				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	ومنگه یاطرزدیگری تهیه شده باشد	کیلو	۷	کیلوباظرف	۱
	تبصرهٔ ۱ـ قزنقفلی ـ سگک ـ گیره ـ گوشه ـ پولك ـ بند ـ نخ وسایر اشیاء دیگرکه جزء قسمت لازم و ضروری اشیاء ساخته‌شده ازمقوا و کاغذبوده و جنبه تزئینات ندارد تأثیری در حقوق گمرکی اشیاء نخواهد داشت				
	تبصرهٔ ۲ ـ کاغذ ـ مقوا واشیاء کاغذی یامقوائی مندرج درشماره‌های ۹٦۰ـ۹٦۱ـ۹٦٤ـ۹٦٥ـ۹٦٦ـ۹٦۷ـ۹٦۸ـ۹٦۹ـ۹۷۰ـ۹۷۳ـ۹۷٤ـ۹۷۸ـ۹۷۹ـ ۹۸۱و۹۸۳ چنانچه دارای چاپ سیاه یارنگی ویاچاپ فشاری‌سفید باشدحقوق‌معینه‌را بعلاوه ۲۵ درصد خواهدپرداخت				
	بخش چهل و پنج **کتاب و مصنوعات چاپ**				
۹۸٤	کتاب‌بدون‌جلد یا باجلد مقوائی متعارفی حتی دارای‌عطف‌وگوشه ازسایر مواد	«	بخشوده	«	بخشوده
۹۸۵	کتاب مجلد بسایر جلدها	«	۱/۵۰	«	«
۹۸٦	روزنامه ـ مجلات ونشریات همانند	«	بخشوده	«	«
	اطلس ـ نقشه‌های جغرافیائی‌ونقشه‌های علمی وطبی از هرقبیل:				
۹۸۷	ساده یا فقط جزوه بندی شده	«	«	«	«

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی – یکه	حقوق گمرکی – میزان ریال	مالیات راه – یکه	مالیات راه – میزان ریال
۹۸۸	مجلد ـ آستردار با یا بدون قاب	کیلو	۲	کیلو باظرف	۰/۵۰
۹۸۹	کره جغرافیا با یا بدون پایه	«	۱۰	«	۱
۹۹۰	نوتهای موسیقی ساده یا برجسته	«	بخشوده	«	بخشوده
۹۹۱	الگو ـ مجله ونقشه‌های ویژه خیاطخانه	«	۱۰	«	۱
۹۹۲	کارت پستال مصور متن سیاه	«	۱۵	«	۲
۹۹۳	کارت پستالهای رنگین ـ تفریحی و بازی با یا بدون تزئینات وزوائد	«	۵۰	«	۱۰
۹۹۴	کارت بازی (گنجفه)	دسته	۳	«	۵
	سایر اقسام تصویرهای روی کاغذ یامقوا متن سیاه یا رنگین بدون قاب				
۹۹۵	دفترچه‌های مصور برای آموزش ونقاشی بچه‌ها وهمانند (جز بازیچه)	کیلو	٦	«	۰/۵۰
۹۹٦	سایر تصویرهای باسمه‌ای وعکس از هر قبیل	«	۲۰	«	۵
۹۹۷	عکس وتصویرهای قابشده (حقوق معینه را درصورتیکه باقاب فلزی مفضض یامطلا وارد شود بعلاوه ۱۵۰ درصد وچنانچه باسایر اقسام قاب از هرجنس واز هر قبیل (جز زر وسیم) وارد شود بعلاوه صد درصد خواهد پرداخت	«	ــــ	«	۱۰
۹۹۸	عکس برگردان	«	۲۰	«	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۹۹۹	کتاب تصاویر ـ تصویر و گراور بشکل آلبوم یا دفتر حتی آنهائیکه دارای نوشته‌های مختصر میباشد	کیلو	۲۵	کیلو باظرف	۵
۱۰۰۰	اسکناس نو	«	۲۵	«	۲
۱۰۰۱	تمبر باطل نشده	«	۲۰	«	۲
	تبصره ـ فقط تمبر واسکناس‌هائی مشمول دو شماره بالا میشود که تازه چاپ بوده وهنوز از طرف خزانه یا بانك اجازه انتشار داده نشده است				
۱۰۰۲	رکلام های مصور سینما (جز عکس)	«	۱۵	«	۱
۱۰۰۳	تقویم ـ آگهی ـ رکلام ـ کاتالك ـ سیاهه (فاکتور) ونشریات همانند	«	۳	«	۰/۵۰
۱۰۰۴	بلیت راه آهن	«	۲	«	۰/۵۰
۱۰۰۵	دسته چکهای بانکی وبازرگانی	«	٦	«	۱
۱۰۰٦	برگهای بیمه ولاتاری واسهام استقراضی و مانداپست وبرگهای بهادار همانند مصرف نشده	«	۵	«	۱
۱۰۰۷	برچسب ونوار چسب	«	۱۰	«	۱
۱۰۰۸	دفاتر نوشته شده مستعمل	«	بخشوده	«	۰/۵۰
۱۰۰۹	سایر مصنوعات ومحصول چاپ روی کاغذ ویا مقوا که درجای دیگر گفته نشده ومشمول هیچ یك از شماره‌های دیگر تعرفه نشود	«	۱۰	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	فصل یازدهم ـ الیاف نسجی و مصنوعات آن بخش چهل‌وشش ـ ابریشم طبیعی ـ لاس وکج ابریشم ـ ابریشم مصنوعی و الیاف نسجی مصنوعی دیگر و نخهای فلزی				
	الف ـ ابریشم طبیعی :				
۱۰۱۰	پیله ابریشم	کیلو	۲	کیلوبا ظرف	۱
۱۰۱۱	لاس وکج	«	۲/۵۰	«	۱
۱۰۱۲	آخال ابریشم	«	۲	«	۱
۱۰۱۳	نخ ابریشم خام نتابیده بطور کلاف	«	۲۰	«	۵
۱۰۱۴	نخ ابریشم تابیده‌ساده یارنگ‌شده بطور کلاف	«	۳۰	«	۵
۱۰۱۵	نخ ابریشم تابیده خالص یامخلوط بسایر الیاف ساده یارنگ‌شده بطور غرغره ـ گروهه ـ کلافه ـ تخته ـ سیگارت وغیره برای خرده فروشی	کیلوبا لفاف	۵۰	«	۱۰
	پارچه‌بافته شده‌ازابریشم طبیعی ـ ازلاس ـ ازکج ویا ازآخال ابریشم طبیعی خالص یا مخلوط بیکدیگر :				
۱۰۱۶	روبان ساده	«	۵۰	«	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۰۱۷	روبان مخملی	کیلو	۶۰	کیلو باظرف	۱۰
۱۰۱۸	مخمل - پلوش - مخمل وپارچه‌های پوست‌نما	«	۱۰۰	«	۱۰
	سایرپارچه‌های ابریشم طبیعی که درجای دیگر گفته‌نشده‌است‌ووزن هرمترمربع آن:				
۱۰۱۹	بیش‌از ۶۰ گرم	«	۱۰۰	«	۱۰
۱۰۲۰	شصت‌گرم و کمترباشد	«	۱۵۰	«	۱۰
	پارچه‌های ابریشم طبیعی‌مخلوط باموادنسجی دیگر :				
	مخمل - - پلوش- مخمل‌وپارچه های‌پوست‌نما ازابریشم‌طبیعی‌مخلوط‌باابریشم‌مصنوعی یاالیاف مصنوعی‌دیگرکه درجای دیگرگفته نشده‌است:				
۱۰۲۱	دارای ۱۵ درصد و کمتر ابریشم طبیعی	«	۶۰	«	۱۰
۱۰۲۲	دارای‌بیش‌از۱۵درصدتا۴۰درصدابریشم‌طبیعی	«	۷۵	«	۱۰
۱۰۲۳	دارای‌بیش‌از۴۰درصدابریشم‌طبیعی‌سایرپارچه های‌ابریشم طبیعی‌مخلوط‌به ابریشم مصنوعی‌یا الیاف‌مصنوعی دیگرکه‌درجای دیگرگفته‌نشده است:	«	۱۲۰	«	۱۰
۱۰۲۴	دارای ۱۵ درصدوکمتر ابریشم طبیعی	«	۵۰	«	۱۰
۱۰۲۵	دارای‌بیش‌از۱۵درصدتا۴۰درصدابریشم‌طبیعی	«	۶۵	«	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۱۰۲۶	دارای بیش از ۴۰ درصد ابریشم طبیعی	کیلو	۱۰۰	کیلو باظرف	۱۰
	پارچه‌های ابریشم طبیعی مخلوط به‌پشم- کرك یامو که درجای دیگر گفته نشده است :				
۱۰۲۷	مخمل- پلوش- مخمل و پارچه‌های پوست نمادارای ۱۵ درصدو کمتر ابریشم طبیعی	«	۶۵	«	۵
۱۰۲۸	دارای بیش از ۱۵ درصد تا ۳۰ درصد ابریشم طبیعی	«	۷۰	«	۵
۱۰۲۹	دارای بیش از ۳۰ درصد ابریشم طبیعی	«	۸۰	«	۱۰
	سایر پارچه‌های ابریشم طبیعی مخلوط به‌پشم - کرك یامو که‌درجای دیگر گفته نشده‌است :				
	الف- دارای ۱۵ درصدو کمتر ابریشم طبیعی که وزن هرمترمربع آن :				
۱۰۳۰	۲۰۰ گرم و کمتر	«	۷۰	«	۵
۱۰۳۱	بیش از ۲۰۰ گرم تا ۳۰۰ گرم	«	۶۰	«	۵
۱۰۳۲	بیش از ۳۰۰ گرم تا ۵۰۰ گرم	«	۵۰	«	۵
۱۰۳۳	بیش از ۵۰۰ گرم باشد	«	۴۰	«	۵
۱۰۳۴	ب - دارای بیش از ۱۵ درصد تا ۴۰ درصد ابریشم طبیعی	«	۷۰	«	۵
۱۰۳۵	ج- دارای بیش از ۴۰ درصد ابریشم طبیعی	«	۸۰	«	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
	پارچه های ابریشم طبیعی مخلوط به پنبه ـ کتان یا بسایر الیاف نسجی (جز الیاف مصنوعی) که در جای دیگر گفته نشده است :				
	مخمل ـ پلوش مخمل ـ و پارچه های پوست نما :				
۱۰۳۶	دارای ۱۵ درصد و کمتر ابریشم طبیعی	کیلو	۲۲	کیلو با ظرف	۵
۱۰۳۷	دارای بیش از ۱۵ درصد تا ۴۰ درصد ابریشم طبیعی	»	٤٤	»	۵
۱۰۳۸	دارای بیش از ۴۰ درصد ابریشم طبیعی	»	۸۸	»	۱۰
	سایر پارچه های ابریشم طبیعی مخلوط به پنبه ـ کتان یا سایر الیاف نسجی (جز الیاف مصنوعی) که در جای دیگر گفته نشده است :				
۱۰۳۹	دارای ۱۵ درصد و کمتر ابریشم طبیعی	»	۲۰	»	۵
۱۰۴۰	دارای بیش از ۱۵ درصد تا ۴۰ درصد ابریشم طبیعی	»	٤۰	»	۵
۱۰٤۱	دارای بیش از ۴۰ درصد ابریشم طبیعی	»	۸۰	»	۱۰
	سایر منسوجات و اشیاء ابریشم طبیعی خالص یا مخلوط از هر قبیل که در جای دیگر گفته نشده و مشمول هیچیك از شماره های تعرفه نشود :				
	اشیاء علاقبندی :				
۱۰٤۲	خالص	»	۸۰	»	۱۰
۱۰٤۳	مخلوط	»	۲۰	»	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	روبان مخلوط :				
۱۰۴۴	ساده	کیلو	۴۵	کیلو با ظرف	۱۰
۱۰۴۵	مخملی	»	۵۵	»	۱۰
۱۰۴۶	توری وحاشیه (دانتل)	»	۷۵	»	۱۰
	تور (تول) وپارچه‌های توربافت ساده یانقش‌دار :				
۱۰۴۷	خالص	»	۱۶۰	»	۱۰
۱۰۴۸	مخلوط	»	۱۲۰	»	۱۰
۱۰۴۹	گازبرای الك ماشین آلات	»	۵۰	»	۱۰
۱۰۵۰	انواع فرشهای ماشین باف	»	۶۰	»	۱۰
	تبصره- پارچه‌ابریشم‌طبیعی که کمتراز۱۰درصد مواد خارجی داشته باشد پارچه ابریشم طبیعی خالص محسوب میشود.				
	ب-ابریشم‌مصنوعی‌و آخال آن‌والیاف‌مصنوعی دیگر :				
۱۰۵۱	نخ ابریشم مصنوعی برای مصارف غیرخرده فروشی	»	۱۵	»	۱۰
۱۰۵۲	الیاف نسجی مصنوعی دیگر برای مصارف غیرخرده فروشی	»	۱۵	»	۱۰
۱۰۵۳	نخ ابریشم مصنوعی و الیاف نسجی مصنوعی دیگر برای خرده فروشی	کیلو با لفاف	۲۵	»	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	پارچه ابریشم مصنوعی خالص:				
	روبان:				
۱۰۵۴	ساده	کیلو	٤۵	کیلو با ظرف	۱۰
۱۰۵۵	مخملی	«	۵۵	«	۱۰
۱۰۵٦	مخمل ـ پلوش ـ مخمل وپارچه‌های پوست‌نما	«	۷۵	«	۱۰
	سایرپارچه‌های ابریشم‌مصنوعی‌خالص که‌درجای دیگر گفته نشده‌است ووزن‌هرمتر مربع آن:				
۱۰۵۷	بیش از ٦۰ گرم	«	٦۰	«	۱۰
۱۰۵۸	٦۰ گرم و کمتر باشد	«	۸۰	«	۱۰
	پارچه بافته‌شده‌ازالیاف مصنوعی خالص (جز ابریشم مصنوعی):				
	روبان:				
۱۰۵۹	ساده	«	٤۰	«	۱۰
۱۰٦۰	مخملی	«	۵۰	«	۱۰
۱۰٦۱	مخمل‌ـپلوش ـ مخمل‌و پارچه های پوست‌نما	«	٦۵	«	۱۰
	سایر پارچه های بافته شده ازالیاف مصنوعی خالص که وزن هرمتر مربع آن:				
۱۰٦۲	بیش از ٦۰ گرم	«	۵۰	«	۱۰
۱۰٦۳	٦۰ گرم و کمتر باشد	«	۷۰	«	۱۰
	پارچه‌های‌بافته شده‌ازالیاف مصنوعی (ابریشم مصنوعی‌یاالیاف‌مصنوعی‌دیگر) مخلوط‌باسایر الیاف‌نسجی (جزابریشم طبیعی ولاس‌وکج):				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	یکم ـ پارچه‌های بافته‌شده ازابریشم مصنوعی یاازالیاف مصنوعی دیگر مخلوط به پشم ـ کرك یابمو که درجای دیگر گفته‌نشده‌است:				
	مخمل ـ پلوش ـ مخمل وپارچه‌های پوست‌نما:				
۱۰۶۴	الف ـ دارای ۴۰ درصد و کمتر ابریشم‌مصنوعی یاالیاف مصنوعی دیگر	کیلو	۵۰	کیلو با ظرف	۵
۱۰۶۵	ب ـ دارای بیش از ۴۰ درصدابریشم مصنوعی یاالیاف مصنوعی دیگر	»	۵۵	»	۵
	سایرپارچه ابریشم مصنوعی یاالیاف مصنوعی دیگر مخلوط به‌پشم ـ بکرك یابمو که درجای دیگر گفته نشده است :				
	الف ـ دارای ۳۰ درصدو کمترابریشم‌مصنوعی‌یا الیاف‌مصنوعی دیگر که وزن هرمتر مربع آن:				
۱۰۶۶	۲۰۰ گرم و کمتر	»	۶۵	»	۵
۱۰۶۷	بیش‌از ۲۰۰ گرم‌تا ۳۰۰ گرم	»	۵۵	»	۵
۱۰۶۸	بیش‌از ۳۰۰ گرم‌تا ۵۰۰ گرم	»	۴۵	»	۵
۱۰۶۹	بیش‌از ۵۰۰ گرم باشد	»	۴۰	»	۵
	ب ـ دارای بیش‌از ۳۰ درصد ابریشم‌مصنوعی‌یا الیاف مصنوعی دیگر که وزن‌هرمتر مربع آن:				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۰۷۰	۲۰۰ گرم و کمتر	کیلو	۵۰	کیلو باظرف	۵
۱۰۷۱	بیش از ۲۰۰ گرم تا ۳۰۰ گرم	«	۴۵	«	۵
۱۰۷۲	بیش از ۳۰۰ گرم باشد	«	۴۰	«	۵
	دوم- پارچه‌های بافته‌شده از ابریشم مصنوعی یا از الیاف مصنوعی دیگر مخلوط به‌پنبه که درجای دیگر گفته نشده‌است .				
	مخمل - پلوش- مخمل و پارچه‌های پوست‌نما :				
۱۰۷۳	دارای ۲۰ درصد و کمتر ابریشم مصنوعی یا الیاف مصنوعی دیگر	«	۲۰	«	۵
۱۰۷۴	دارای بیش از ۲۰ درصد ابریشم مصنوعی یا الیاف مصنوعی دیگر	«	۵۰	«	۵
	سایرپارچه ابریشم مصنوعی یاالیاف مصنوعی دیگر مخلوط به‌پنبه که‌درجای‌دیگر گفته‌نشده‌است :				
۱۰۷۵	دارای ۲۰ درصدو کمترابریشم‌مصنوعی‌یاالیاف مصنوعی‌دیگر	«	۱۵	«	۵
۱۰۷۶	دارای بیش از ۲۰ در صد ابریشم مصنوعی یا الیاف مصنوعی دیگر	«	۴۵	«	۵
	سوم-پارچه‌های‌بافته‌شده‌از ابریشم مصنوعی‌یااز الیاف مصنوعی دیگر مخلوط بکتان یا سایر الیاف‌نسجی که درجای دیگر گفته نشده است.				
	مخمل - پلوش - مخمل‌وپارچه‌های پوست نما:				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۰۷۷	دارای ۲۰ در صد و کمتر ابریشم مصنوعی یاالیاف مصنوعی دیگر	کیلو	۲۰	کیلو باظرف	۵
۱۰۷۸	دارای بیش از ۲۰ در صد ابریشم مصنوعی یاالیاف مصنوعی دیگر	»	۵۰	»	۵
	سایرپارچه ابریشم مصنوعی یاالیاف مصنوعی دیگر مخلوط بکتان یابسایر الیاف نسجی که درجای دیگر گفته نشده است:				
۱۰۷۹	دارای ۲۰ در صد وکمتر ابریشم مصنوعی یاالیاف مصنوعی دیگر	»	۱۵	»	۵
۱۰۸۰	دارای بیش از ۲۰ درصد ابریشم مصنوعی یاالیاف مصنوعی دیگر	»	۵۰	»	۵
	چهارم- سایرمنسوجات ابریشم مصنوعی یابافته شده از الیاف مصنوعی دیگرخالص یامخلوط از هر قبیل که در جای دیگر گفته نشده و مشمول هیچیك ازشماره‌های تعرفه نشود .				
	اشیاء علاقبندی:				
۱۰۸۱	خالص	»	٦۰	»	۱۰
۱۰۸۲	مخلوط	»	۱۵	»	۵
	روبان مخلوط:				
۱۰۸۳	ساده	»	۳۰	»	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۰۸۴	مخملی	کیلو	۴۰	کیلو باظرف	۱۰
۱۰۸۵	توری وحاشیه (دانتل)	«	۵۵	«	۱۰
	تور(تول)وپارچه‌های‌توربافت‌ساده‌یانقش‌دار:				
۱۰۸۶	خالص	«	۱۲۰	«	۱۰
۱۰۸۷	مخلوط	«	۸۰	«	۱۰
۱۰۸۸	گاز برای الك ماشین‌آلات	«	۴۰	«	۱۰
۱۰۸۹	انواع فرش های ماشین بافت	«	۵۰	«	۱۰
	ج ـ نخهای‌تابیده شده‌ویاپوشیده‌شده‌ازفلزو کلیه مسنوجاتیکه دربافت‌آن نخهای فلزی‌بکاربرده شده است .				
	نخهای‌فلزی‌مخلوط‌باالیاف‌نسجی (گلابتون):				
۱۰۹۰	ازفلزات‌گرانبها	«	۱۵۰	«	۱۰
۱۰۹۱	ازفلزات‌متعارفی‌دارای‌روکش ازفلزات‌گرانبها	«	۲۵	«	۵
۱۰۹۲	ازفلزات متعارفی بایا بدون روکش ازفلزات متعارفی	«	۱۵	«	۵
	یراق:				
۱۰۹۳	ازفلزات‌گرانبها	«	۱۸۰	«	۱۰
۱۰۹۴	ازفلزات‌متعارفی‌دارای‌روکش ازفلزات‌گرانبها	«	۵۵	«	۵
۱۰۹۵	ازفلزات‌متعارفی‌دارای‌روکش‌ازفلزات‌متعارفی	«	۴۰	«	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی		مالیات راه	
		یکه	میزان ریال	یکه	میزان ریال
	اشیاء علاقبندی:				
۱۰۹۶	از فلزات گرانبها	کیلو	۲۲۰	کیلو باظرف	۱۰
۱۰۹۷	از فلزات متعارفی دارای روکش از فلزات گرانبها	»	۶۵	»	۵
۱۰۹۸	از فلزات متعارفی دارای روکش از فلزات متعارفی	»	۴۵	»	۵
	پارچه (مانند زری وبادله) و روبان بافته شده باالیاف فلزی والیاف ابریشم طبیعی:				
۱۰۹۹	از فلزات گرانبها	»	۲۵۰	»	۱۰
۱۱۰۰	از فلزات متعارفی دارای روکش از فلزات گرانبها	»	۱۲۰	»	۱۰
۱۱۰۱	از فلزات متعارفی دارای روکش از فلزات متعارفی	»	۱۰۰	»	۱۰
	پارچه (مانندزری وبادله) و روبان بافته شده باالیاف فلزی والیاف ابریشم مصنوعی یا الیاف مصنوعی دیگر:				
۱۱۰۲	از فلزات گرانبها	»	۲۰۰	»	۱۰
۱۱۰۳	از فلزات متعارفی دارای روکش از فلزات گرانبها	»	۱۰۰	»	۱۰
۱۱۰۴	از فلزات متعارفی دارای روکش ازفلزات متعارفی	»	۸۰	»	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	پارچه (مانندزری و بادله) و روبان بافته شده باالیاف فلزی و الیاف پنبه ـ کتانی یاالیاف نسجی دیگر :				
۱۱۰۵	ازفلزات گرانبها	کیلو	۱۵۰	کیلو با ظرف	۱۰
۱۱۰۶	ازفلزات متعارفی دارای روکش ازفلزات گرانبها	»	۷۵	»	۱۰
۱۱۰۷	ازفلزات متعارفی دارای روکش ازفلزات متعارفی	»	۶۰	»	۱۰
	بخش چهل و هفت ـ پشم ـ کرك ومو (جز موی خوك که در بخش پنج گفته شده است).				
۱۱۰۸	پشم سفید نشسته	»	۰/۶۰	»	۰/۵۰
۱۱۰۹	پشم سفید شسته	»	۰/۷۰	»	۰/۵۰
۱۱۱۰	پشم الوان نشسته	»	۰/۵۰	»	۰/۵۰
۱۱۱۱	پشم الوان شسته	»	۰/۶۰	»	۰/۵۰
۱۱۱۲	کرك	»	۱	»	۰/۵۰
۱۱۱۳	موی اسب	»	۱	»	۰/۵۰
۱۱۱۴	موی بز	»	۰/۵۰	»	۰/۵۰
۱۱۱۵	موی سایرجانوران	»	۱	»	۰/۵۰
۱۱۱۶	آخال پشم ـ آخال کرك و آخال مو و آخالی که از کارخانه‌های ریسندگی یابافندگی بدست میآید.	»	۰/۱۰	»	۰/۰۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	نخ پشم و کرك رنگ نشده :				
۱۱۱۷	شماره بیست و کمتر	کیلو	۸	کیلو با ظرف	۱/۵۰
۱۱۱۸	شماره بالاتر از بیست تا شماره پنجاه	»	۱۰	»	۱/۵۰
۱۱۱۹	شماره بالاتر از پنجاه	»	۱۲	»	۱/۵۰
	نخ پشم و کرك رنگ شده :				
۱۱۲۰	شماره بیست و کمتر	»	۱۰	»	۱/۵۰
۱۱۲۱	شماره بالاتر از بیست تا شمارهٔ پنجاه	»	۱۲	»	۱/۵۰
۱۱۲۲	شماره بالاتر از پنجاه	»	۱٤	»	۱/۵۰
	تبصره ـ هر هزار متر نخ پشمی در یك کیلوگرم وزن نماینده یك شماره است ـ برای تعیین شماره نخهای تابیده تعداد رشته‌ها باید بدر ازای نخ ضرب شود .				
۱۱۲۳	نخ موئی	»	۳	»	۰/۵۰
۱۱۲٤	نخ پشمی ـ کرکی و موئی ساده یا مخلوط بسایر الیاف رنگ شده یا بدون رنگ برای خیاطی گلدوزی و کارهای دستی بطور غرغره ـ گروهه کلافه ـ تخته ـ سیگارت وغیره برای خرده فروشی پارچه‌های پشمی ـ کرکی و موئی خالص که در جای دیگر گفته نشده است .	کیلو با لفاف	۱٤	»	۱/۵۰
	مخمل ـ پلوش ـ مخمل و پارچه های پوست نما که وزن هر متر مربع آن :				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۱۲۵	۵۰۰ گرم و کمتر	کیلو	٦۵	کیلو با ظرف	۵
۱۱۲٦	بیش از ۵۰۰ گرم باشد	»	۵۵	»	۵
	سایر پارچه‌های پشمی ـ کرکی و موئی خالص که درجای دیگر گفته نشده است وزن هر متر مربع آن:				
۱۱۲۷	۲۰۰ گرم و کمتر	»	٦۰	»	۳
۱۱۲۸	بیش از ۲۰۰ گرم تا ۳۰۰ گرم	»	۵۵	»	۳
۱۱۲۹	بیش از ۳۰۰ گرم تا ۵۰۰ گرم	»	٤۵	»	۳
۱۱۳۰	بیش از ۵۰۰ گرم باشد .	»	۳۵	»	۳
	پارچه‌های پشمی ـ کرکی یاموئی مخلوط به‌پنبه یابسایر الیاف نسجی غیر مصنوعی که درجای دیگر گفته نشده است:				
۱۱۳۱	پتو پشمی یا کرکی خالص یامخلوط	»	۳۵	»	۱۰
۱۱۳۲	انواع فرشهای ماشین بافت پشمی یا کرکی خالص یامخلوط	»	۳۰	»	۱۰
۱۱۳۳	اشیاءِ علاقبندی پشمی ـ کرکی یاموئی خالص یامخلوط	»	۱۵	»	۱۰
۱۱۳٤	روبان پشمی یا کرکی ساده یامخملی خالص یامخلوط	»	۵۰	»	۵
۱۱۳۵	توری ـ تور و پارچه‌های تور بافت پشمی یا کرکی خالص یامخلوط	»	۷۰	»	۱۰
	مخمل ـ پلوش ـ مخمل و پارچه‌های پوست‌نما : دارای ۱۰ درصد و کمتر از ۷۰ درصد پشم ـ کرك یامو که وزن هر متر مربع آن:				
۱۱۳٦	۵۰۰ گرم و کمتر	»	٤۰	»	۵
۱۱۳۷	بیش از ۵۰۰ گرم باشد	»	۳۵	»	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
	دارای ۷۰ درصد تا ۹۰ درصد پشم ـ کرك یا موکه وزن هرمترمربع آن :				
۱۱۳۸	۵۰۰ گرم و کمتر	کیلو	۵۰	کیلو با ظرف	۵
۱۱۳۹	بیش از ۵۰۰ گرم باشد	«	٤۰	«	۵
۱۱٤۰	پارچه‌های موئی ضخیم خالص یامخلوط که در جای دیگر گفته نشده است	«	۲٤	«	۲
	سایرپارچه پشمی یاکرکی یاموئی مخلوط به‌پنبه یا بسایر الیاف نسجی غیرمصنوعی که درجای دیگر گفته نشده است :				
	دارای ۱۰ درصدو کمتر از ۷۰ درصدپشم ـ کرك یاموکه وزن هرمترمربع آن :				
۱۱٤۱	۲۰۰ گرم و کمتر	«	۵۰	«	۳
۱۱٤۲	بیش از ۲۰۰ گرم تا ۳۰۰ گرم	«	٤۰	«	۳
۱۱٤۳	بیش از ۳۰۰ گرم تا ۵۰۰ گرم	«	۳۵	«	۳
۱۱٤٤	بیش از ۵۰۰ گرم باشد .	«	۳۰	«	۳
	دارای ۷۰ درصد تا ۹۰ درصد پشم ـ کرك یا موکه وزن هرمترمربع آن :				
۱۱٤۵	۲۰۰ گرم و کمتر	«	۵۵	«	۳
۱۱٤٦	بیش از ۲۰۰ گرم تا سیصدگرم	«	٤۵	«	۳
۱۱٤۷	بیش از ۳۰۰ گرم تا ۵۰۰ گرم	«	۳۵	«	۳
۱۱٤۸	بیش از ۵۰۰ گرم باشد	«	۳۰	«	۳
	تبصره ـ پارچه‌های پشمی ـ کرکی یاموئی (جز پارچه‌های موئی که‌مشمول شمارهٔ ۱۱٤۰ میشود)				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	که کمتر از ۱۰ درصد موادخارجی داشته باشد (حتی ابریشم طبیعی یامصنوعی- پشم مصنوعی یا الیاف مصنوعی دیگر) پارچه‌پشمی- کرکی یا موئی خالص محسوب میشود				
	بخش چهل و هشت - پنبه				
۱۱٤۹	پنبه خام پاك‌شده یا پاك نشده	کیلو	۰/۷۵	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۱۵۰	آخال پنبه و آخالی که‌از کارخانه‌های ریسندگی یابافندگی بدست میآید .	»	۰/۲۵	»	۰/۰۵
	نخ پنبه خام بطور کلاف :				
۱۱۵۱	شماره بیست و کمتر	»	۱/۵۰	»	۱
۱۱۵۲	شماره بالاتر از بیست تا شماره پنجاه	»	۲/۵۰	»	۱
۱۱۵۳	شماره‌بالاتر از پنجاه	»	۳	»	۱
	نخ پنبه سفید شده ـ رنگ شده یاچاپ شده:				
۱۱۵٤	شماره بیست و کمتر	»	۲	»	۱
۱۱۵۵	شماره بالاتر ازبیست تاشماره پنجاه	»	۳	»	۱
۱۱۵٦	شماره بالاتر ازپنجاه	»	٤	»	۱
	نخ پنبه مرسریزه سفید یا رنگ شده :				
۱۱۵۷	شماره بیست و کمتر	»	۲/۵۰	»	۱
۱۱۵۸	شماره بالاترازبیست تاشماره پنجاه	»	۳/۵۰	»	۱
۱۱۵۹	شماره بالاتراز پنجاه	»	۵	»	۱
	تبصره- هرهزارمترنخ پنبه دریك کیلو گرم وزن نماینده‌یك شماره‌است‌برای‌تعیین‌شماره‌نخهای تابیده تعدادرشته‌هاباید بدرازای نخ ضرب‌شود				

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۱۱۶۰	نخ پنبه مخلوط با سایر الیاف که درجای دیگر گفته نشده است .	کیلو	٤	کیلو با ظرف	۱
	نخ پنبه ساده‌یامخلوط رنگ شده‌یا بدون‌رنگ یا مرسریزه یا براق برای خرده فروشی:				
۱۱۶۱	بطور غرغره	کیلو با لفاف	٤	»	۱
۱۱۶۲	بطور گروهه ـ کلافه ـ تخته ـ سیگارت و غیره	»	۱۰	»	۲
	پارچه‌های ساده بافت:				
	خام ازنوع متقال ـ ناشور و کرباس که وزن هرمترمربع آن:				
۱۱۶۳	شصت گرم و کمتر	کیلو	۸/۷۵	»	۱/۵۰
۱۱٦٤	بیش ازشصت گرم تا یکصدوپنجاه گرم	»	۲/۱۰	»	۱/۵۰
۱۱۶۵	بیش ازیکصد وپنجاه گرم باشد	»	۲/۱۰	»	۱/۵۰
	سفیدکرده ازنوع چلوار ـ ململ ـ تنزیب‌وخاصه ململ که‌وزن هرمترمربع آن:				
۱۱٦٦	شصت گرم و کمتر	»	۸/۷۵	»	۱
۱۱۶۷	بیش از شصت گرم تا یکصد و پنجاه گرم	»	۲/۱۰	»	۱
۱۱۶۸	بیش ازیکصد وپنجاه گرم باشد	»	۲/۱۰	»	۱
	رنگشده ـ چاپ شده ـ براق شده با ماشین ـ منگنه شده (گوفره) ـ موج‌دار (مواره) که‌وزن هرمترمربع آن:				
۱۱۶۹	شصت گرم و کمتر	»	۸/۷۵	»	۱/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۱۷۰	بیش ازشصت گرم تایکصدو پنجاه گرم	کیلو	۲/۱۰	کیلو با ظرف	۱
۱۱۷۱	بیش از یکصدوپنجاه گرم باشد	»	۲/۱۰	»	۱
	بافته‌شده بانخ‌رنگین که‌وزن‌هر مترمربع آن :				
۱۱۷۲	شصت گرم‌و کمتر	»	۸/۷۵	»	۱/۵۰
۱۱۷۳	بیش‌از شصت گرم تا یکصدوپنجاه گرم	»	۲/۶۵	»	۱/۵۰
۱۱۷۴	بیش‌از یکصدوپنجاه گرم باشد	»	۲/۶۵	»	۱/۵۰
	پارچه‌های نقش‌دار (غیرساده بافت) و کلیه پارچه‌های بافته شده بانخ مرسریزه که وزن هرمترمربع آن :				
۱۱۷۵	یکصدگرم و کمتر	»	۸/۷۵	»	۱/۵۰
۱۱۷۶	بیش‌ازیکصدگرم تادویست گرم	»	۵	»	۱/۵۰
۱۱۷۷	بیش‌از ۲۰۰ گرم باشد	»	۵	»	۱/۵۰
۱۱۷۸	پارچه گازبافت ـ وال ـ ارگاندی ـ گارس موسلین ـ تنزیب ـ خاصه ململ وغیره	»	۸/۷۵	»	۱/۵۰
	تبصره ـ پارچه گازبافت عبارت از پارچه‌هائی است که تارآنهاازدونوع نخ‌ترکیب شده‌یکی نخ‌ثابت ویکی‌نخ‌متحرك که‌به‌نخ دورزن‌معروف است ـ نخ متحرك بدور نخ ثابت‌نیم‌دور یایك دور یایك‌دورونیم دورزده و تشکیل حلقهٔ‌میدهد که‌پود در آن گیر میافتد.				
۱۱۷۹	پتوساده‌یاباحاشیه	»	۱۲	»	۵

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	مخمل ـ مخملهای کرکی ومخملهای پوست‌نما ساده یاگل‌برجسته ـ مخمل کبریتی ومخمل منگنه شده‌ومخمل‌های دیگر که وزن‌هرمتر مربع آن :				
۱۱۸۰	سیصدگرم و کمتر	کیلو	۱۶	کیلو باظرف	۲
۱۱۸۱	بیش‌ازسیصدگرم باشد	»	۱۲	»	۲
۱۱۸۲	پارچه اسفنجی برای حوله‌وقطیفه	»	۷	»	۲
۱۱۸۳	فرش‌های ماشین‌بافت‌وپادری	»	۹	»	۵
۱۱۸٤	اشیاء علاقبندی	»	۱۲	»	۵
	روبان :				
۱۱۸۵	ساده	»	۲۰	»	۲
۱۱۸٦	مخملی	»	۳۰	»	۲
	تور(تول) وپارچه‌های توربافت :				
۱۱۸۷	ساده	»	٤۰	»	۱۰
۱۱۸۸	نقش دار (فاسونه)	»	٦۰	»	۱۰
۱۱۸۹	توری وحاشیه (دانتل)	»	۵۰	»	۱۰
	تبصرهٔ ۱ـ پارچه های پنبهٔ مندرج دراین‌بخش درصورتیکه بروشه ـ قلابدوزی ـ پولك‌دوزی زردوزی‌ـ وشب نماشده باشد حقوق مربوط بپارچه رابعلاوه ۳۵ درصدخواهدپرداخت .				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی — یکه	حقوق گمرکی — میزان ریال	مالیات راه — یکه	مالیات راه — میزان ریال
	تبصرهٔ ۲ ـ پارچه ساده بافت پارچه‌ایست که دارای بافت معروف تافته و کرباس یا سرج وشله ویاساتین بافت باشد ـ پارچه‌هائی که بافت آن خارج ازسه نوع بافت نامبرده بالا باشد ویابافت آنها مرکب ازبافت های بالا باشد وهمچنین پارچه های ساده بافتی که بیکدیگر چسبانده شده باشد نقش دار محسوب میشود. تبصرهٔ ۳ ـ پارچه‌های بروشه پارچه‌هائی است که دارای نقش وگلهائی که ازبکاربردن نخهای اضافی درحین بافت درپارچه ایجادشده باشد به‌نحویکه اگرنخ آن گل را بکشند دربافت زمینه پارچه تغییری حاصل نشود. تبصرهٔ ٤ ـ مقصود از اشیاء علاقه بندی بافتنی های حصیر بافت یا گیس بافت است که دارای تار و پود نباشد مانند قیطان ـ تکمه ـ سنبله ـ سرمه ـ منگوله ـ رشمه ـ لبه ـ بند کفش ـ بند ساعت ـ بند عینك ـ بند کرست ـ شرابه ـ شمسه ـ یدکی بندشلوار ـ نوارهای مبلی وبافتنی های دیگرهمانند ساده یادارای ملحقات فلزی. تبصرهٔ ۵ ـ مقصود از روبان پارچه های بافته‌ای است که عرض آن ده سانتیمتر و کمتر				

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	واز دو طرف نیز دارای لبه باشد ـ روبانهائیکه عرض آن ازده سانتیمتر بیشتر باشد پارچه محسوب میگردد .				
	تبصرهٔ ٦ ـ پارچه های پنبهٔ که سه درصد و کمتر ابریشم طبیعی ـ الیاف مصنوعی ـ پشم و کرك یا کمتراز ۱۰ درصد مواد خارجی دیگر مخلوط داشته باشد پارچه پنبهٔ خالص محسوب میشود .				
	بخش چهل و نه ـ کتان ـ شاهدانه ـ کنف (ژوت) ـ رامی و سایر مواد نسجی گیاهی				
۱۱۹۰	کتان خام	کیلو	۰/٦۰	کیلو باظرف	۰/۲۵
۱۱۹۱	شاهدانه خام	«	۰/٦۰	«	۰/۲۵
۱۱۹۲	کنف خام	«	۰/٦۰	«	۰/۲۵
۱۱۹۳	رامی وسایر الیاف گیاهی نسجی خام	«	۱	«	۰/۲۵
	نخ کتانی ـ نخ رامی ـ نخ شاهدانه ـ نخ کنف و نخ سایر الیاف نسجی گیاهی :				
۱۱۹٤	نتابیده	«	۱/۵۰	«	۰/۵۰
۱۱۹۵	تابیده ـ سفید شده یارنگ شده	«	۲	«	۰/۵۰
۱۱۹٦	نخ کتان ـ نخ شاهدانه و کنف ونخ سایر الیاف نسجی گیاهی بطور غرغره ـ گروهه ـ کلافه ـ تخته وغیره برای خرده فروشی .	کیلو با لفاف	٤	«	۱
۱۱۹۷	نخ کاغذی	کیلو	۳	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
	پارچه کتانی وپارچه شاهدانه یارامی :				
۱۱۹۸	ساده بافت خام	کیلو	۳	کیلو باظرف	۱/۵۰
	ساده‌بافت‌شسته ـ سفیدشده یارنگ شده که‌وزن هرمترمربع آن :				
۱۱۹۹	یکصدگرم و کمتر	»	۲۰	»	۲/۵۰
۱۲۰۰	بیش ازیکصدگرم باشد	»	۱۰	»	۲
	چاپ شده یا بافته شده با نخ رنگین که وزن هرمتر مربع آن :				
۱۲۰۱	یکصدگرم و کمتر	»	۲۵	»	۲/۵۰
۱۲۰۲	بیش ازیکصدگرم باشد	»	۱۵	»	۲
	نقش‌دار که وزن هرمترمربع آن :				
۱۲۰۳	یکصدگرم و کمتر	»	۳۰	»	۲/۵۰
۱۲۰۴	بیش ازیکصدگرم باشد .	»	۲۰	»	۲
	پارچه کنف (ژوت) :				
۱۲۰۵	ساده‌بافت‌خام‌برای گونی-برای‌روپوش‌وهمانند	»	۰/۷۵	»	۰/۵۰
۱۲۰۶	سایر اقسام	»	۵	»	۲
	پارچه کتان و پارچه شاهدانه و پارچه کنف وپارچه سایرالیاف نسجی گیاهی مخلوط به‌پنبه که‌درجای دیگر گفته نشده‌است :				
۱۲۰۷	دارای ۵۰ درصد و کمتر پنبه	»	۱۵	»	۲/۵۰
۱۲۰۸	دارای بیش از ۵۰ درصد پنبه	»	۱۰	»	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی — یکه	حقوق گمرکی — میزان ریال	مالیات راه — یکه	مالیات راه — میزان ریال
	سایر پارچه‌های بافته شده از الیاف نسجی مذکوردربخش ٤٩ که‌درجای دیگر گفته نشده است خالص یامخلوط :				
۱۲۰۹	مخمل وپلوش	کیلو	۳۰	کیلو باظرف	۵
۱۲۱۰	فرش وپادری	»	۱۰	»	۳
۱۲۱۱	روبان	»	۳۰	»	۳
۱۲۱۲	اشیاء علاقه‌بندی	»	۱۵	»	۵
۱۲۱۳	تور-توری‌وپارچه‌های توربافت‌ساده‌یانقش‌دار	»	۵۰	»	۱۰
۱۲۱٤	پارچه- روبان‌واشیاءِ علاقه‌بندی- توروتوری و سایرمنسوجات دیگربافته‌شده ازنخهای کاغذی که‌درجای دیگر گفته نشده است .	»	۳۰	»	۵
	تبصره - پارچه‌های مندرج در این بخش در صورتیکه سه‌درصد و کمترابریشم‌طبیعی‌والیاف مصنوعی- پشم‌وکرك یاکمتر از۱۰درصد مواد خارجی دیگر مخلوط‌داشته باشدپارچه خالص نوع جنس‌مربوط محسوب میشود .				
	بخش پنجاه- لائی-نمد-طناب- ریسمان و اشیاء ساخته شده از آنها- پارچه‌های مخصوص و اشیاء فنی				
۱۲۱۵	پنبه هیدروفیل	کیلو با لفاف	۲	»	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	لائی (اوات) واشیاء ساخته شده از آن که در جای دیگر گفته نشده است :				
۱۲۱۶	ازابریشم طبیعی- ازابریشم مصنوعی-ازالیاف سلولوز وازالیاف مصنوعی دیگر	کیلو	۲۰	کیلو باظرف	۵
۱۲۱۷	ازپنبه وازالیاف نسجی دیگر	»	۱۰	»	۲
۱۲۱۸	نمد واشیاء نمدی که فقط بریده شده یا قالب شده ویابه یکدیگر چسبیده باشد ودرجای دیگر گفته نشده است	»	۸	»	۵
	طناب وریسمان بافته‌شده یاتابیده شده :				
۱۲۱۹	ازپنبه	»	۱	»	۰/۵۰
۱۲۲۰	ازشاهدانه- ازکتان- ازکنف یا ازسایرالیاف نسجی (جزطناب وریسمان کاغذی)	»	۱	»	۰/۵۰
۱۲۲۱	تور ماهی گیری- تورشکار و کیسه‌های تور بافت برای آذوقه	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۱۲۲۲	اشیاء ساخته شده‌از طناب یااز ریسمان که در جای دیگر گفته نشده است	»	۵	»	۱
۱۲۲۳	لوله‌برای تلمبه‌ولوله‌های همانندازمواد نسجی ساده یا با ملحقات فلزی حتی آلوده بمواد روغنی و مواد همانند	»	٤	»	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی		مالیات راه	
		یکه	میزان ریال	یکه	میزان ریال
	تسمه ماشین وتسمه‌های بارکشی که ستبرای آن ازسه میلیمتر کمترنباشد:				
	تبصره ـ تسمه‌هائیکه ستبرای آن کمتر ازسه میلیمترباشد روبان محسوب میشود.				
۱۲۲٤	ازپشم یاازسایرالیاف نسجی حیوانی ساده یامخلوط	کیلو	۸	کیلوبا ظرف	۲
۱۲۲۵	ازپنبه ـ ازشاهدانه ـ ازکتان یا ازسایر الیاف نسجی گیاهی	»	۵	»	۲
	پارچه‌هائیکه مخصوصاً برای مصرف صحافی ـ رسامی ـ نقاشی وغیره آماده شده باشد:				
۱۲۲٦	پارچه نازك(پرگالین) آلوده بچسب ـ به‌نشاسته وغیره برای صحافی ـ برای ساختن اشیاء مقوائی ـ برای غلاف سازی ومصارف همانند	»	٦	»	۱
۱۲۲۷	پارچه‌گرده برداری (کالکه) ونقاشی	»	۱۰	»	۱
۱۲۲۸	پارچه‌ونمدهای اندوده‌بامشتقات سلولوز (پارچه ونمدهای معروف به پگاموئیده یاتقلید چرم)	»	۹	»	۱
	مشمع وسایرپارچه ونمدهای آغشته بروغن و یا اندوده بمواد روغنی:				
	پارچه‌های زبرونخاله آغشته بروغن:				
۱۲۲۹	برای باربندی ولفاف	»	۱	»	۱
۱۲۳۰	برای روکش کالا ومصارف همانند	»	۲/۵۰	»	۱
۱۲۳۱	پارچه مومی یاروغنی ازابریشم طبیعی یاابریشم مصنوعی	»	۲	»	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۲۳۲	مشمع های چرم‌نما	کیلو	۹	کیلو باظرف	۱
۱۲۳۳	سایراقسام مشمع وپارچه‌ونمدهای آغشته‌بروغن ویا اندوده بمواد روغنی	»	۵	»	۱
۱۲۳٤	لینولئوم ـ لنکروستا وهمانند اعم‌ازاینکه زمینه آن ازمنسوج ـ ازنمد ـ از کاغذ یا غیر آن‌باشد بطورتوپ‌یا بریده باندازه‌های معین	»	۳	»	۱
۱۲۳۵	پارچه‌ونمدهای آلوده یاپوشیده شده ازاسفالت ـ ازقطران یا ازمواد همانند	»	۰/۷۵	»	۰/۵۰
	پارچه ـ روبان واشیاء علاقه‌بندی کش‌دار:				
۱۲۳٦	ازابریشم طبیعی یا مصنوعی خالص‌یامخلوط	»	۲۰	»	۵
۱۲۳۷	ازسایرالیاف نسجی	»	۱۰	»	۲
	پارچه ونمدهای آلوده با کائوچوکه درجای دیگرگفته نشده است:				
۱۲۳۸	ازپارچه ابریشم طبیعی یا مصنوعی ویا الیاف مصنوعی دیگرخالص یا مخلوط	»	۱۵	»	۵
۱۲۳۹	ازپارچه پشمی خالص یا مخلوط	»	۱٦	»	۲
۱۲٤۰	ازسایرالیاف نسجی	»	۵	»	۲
۱۲٤۱	تورچراغ ازالیاف نسجی	کیلو با لفاف	۵۰	»	۵
	سایراشیاءبرای‌مصارف‌فنی‌ساخته‌شده‌ازالیاف نسجی‌که درجای دیگرگفته نشده است:				
۱۲٤۲	فتیله چراغ وفتیله شمع	کیلو	۸	»	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی — یکه	حقوق گمرکی — میزان ریال	مالیات راه — یکه	مالیات راه — میزان ریال
۱۲۴۳	نمد ـ پارچه‌های نمدی ساده یا چسبیده بکائوچو یا پارچه‌های کائوچوئی ویا چسبیده بچرم برای مصارف فنی و سایر اشیاء ساخته شده از مواد نسجی حیوانی یا گیاهی برای مصارف همانند .	کیلو	۸	کیلو باظرف	۱
	فرش‌های دست‌بافت :				
۱۲۴۴	فرش پنبه خالص وزیلو .	«	۱۰	«	۲
۱۲۴۵	فرش ابریشمی خالص یا مخلوط	«	۵۰	«	۱۰
۱۲۴۶	فرش پشمی وکرکی خالص یا مخلوط	«	۲۰	«	۵
۱۲۴۷	خورجین وپشتی وحاشیه از هرقبیل	«	۲۰	«	۵
۱۲۴۸	جاجیم وگلیم ازهرقبیل	«	۱۰	«	۵
	تبصرهٔ ۱ ـ پارچه‌های مندرج در این فصل در صورتیکه گلدوزی(بروشه)ـ قلابدوزی ـ پولك دوزی ـ زر دوزی وشب‌نما شده باشد ویا در بافت آن (نخ‌های شنیل) بکار برده شده باشد حقوق مربوط بپارچه را بعلاوه ۳۵ درصد آن حقوق خواهدپرداخت(جزپارچه‌های پنبه مندرج دربخش چهل وهشت)				
	تبصرهٔ ۲ ـ پارچه‌های بافته‌شده بطور توپ که دارای نقشه یا فاصله‌هائی باشد که بطورواضح تشکیل قواره‌های اجناس برای مصارف معین مانند پتو ـ دستمال ـ حوله و اشیاء همانند را				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	بدهد حقوق گمرکی اشیاء تهیه‌شده آن‌جنس‌را میپردازد .				
	تبصرهٔ ۳ ـ پارچه‌های مندرج در این فصل درصورتیکه علاوه برتاروپود پرزهائی دربافت آن بکار برده شده که‌پارچه را بحالت مخمل درآورده باشد حقوق گمرکی مخمل‌راخواهد پرداخت .				
	بخش پنجاه و یك ـ لباس وزیر پوش ـ جوراب ـ دستکش و سایر اشیاء دوخته و مهیا ـ کش‌باف ـ ماشینی یا دست‌بافت ساده یاکش‌دار ویا مخلوط بکائوچوبا یا بدون قلابدوزی که درجای دیگر گفته نشده است :				
	جوراب :				
۱۲۴۹	از ابریشم طبیعی خالص یا مخلوط .	کیلو	۲۲۰	کیلو باظرف	۲۰
۱۲۵۰	از ابریشم مصنوعی‌یا از الیاف مصنوعی‌دیگر خالص یا مخلوط	»	۱۶۰	»	۲۰
۱۲۵۱	از پشم یا ازکرك خالص یا مخلوط	»	۶۰	»	۱۰
۱۲۵۲	از پنبه یا از الیاف نسجی دیگر	»	۴۰	»	۱۰
	دستکش :				
۱۲۵۳	از ابریشم طبیعی خالص یا مخلوط	»	۱۸۰	»	۲۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۲۵٤	از ابریشم مصنوعی یـا الیاف مصنوعی دیگر خالص یا مخلوط	کیلو	۱٤۰	کیلو باظرف	۲۰
۱۲۵۵	ازپشم یا ازکرك خالص یا مخلوط	»	۱۰۰	»	۱۰
۱۲۵٦	از پنبه یا ازالیاف نسجی دیگر	»	۸۰	»	۱۰
	شال گردن ـ روسری ـ دستمال ـ موبندو تورهای سر :				
۱۲۵۷	از ابریشم طبیعی خالص یامخلوط	»	۲۵۰	»	۲۰
۱۲۵۸	از ابریشم مصنوعی وازالیاف مصنوعی دیگر خالص یا مخلوط	»	۱۵۰	»	۲۰
۱۲۵۹	از پشم یاازکرك خالص یا مخلوط	»	۷۵	»	۱۰
۱۲٦۰	ازپنبه یا از الیاف نسجی دیگر	»	٤۰	»	۱۰
	زیرپوش مانندپیراهن ـ زیرپیراهنی ـ زیرشلواری ـ تنکه ـ عرقگیر ـ پستان بند وغیره :				
۱۲٦۱	از ابریشم طبیعی خالص یا مخلوط	»	۱۵۰	»	۱۰
۱۲٦۲	ازابریشم مصنوعی یا ازالیاف مصنوعی دیگر خالص یا مخلوط	»	۱۰۰	»	۱۰
۱۲٦۳	ازپشم یا ازکرك خالص یا مخلوط	»	٤۰	»	۵
۱۲٦٤	ازپنبه یاازالیاف نسجی دیگرخالص یامخلوط	»	۲۰	»	۵
	کراوات وپروانه باز یا بسته:				
۱۲٦۵	از ابریشم طبیعی خالص یا مخلوط	»	۲۰۰	»	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۲۶۶	ازابریشم مصنوعی یا ازسایر الیاف مصنوعی خالص یا مخلوط	کیلو	۱۶۰	کیلو باظرف	۱۰
۱۲۶۷	از الیاف نسجی دیگر	»	۱۲۰	»	۵
۱۲۶۸	یقه - پیش سینه وسردست از هرقبیل	»	۵۰	»	۵
۱۲۶۹	کرست و کرست کمربند	»	۵۰	»	۱۰
	بندشلوار- بند جوراب و بازوبند :				
۱۲۷۰	ازابریشم طبیعی یامصنوعی ویاازالیاف مصنوعی دیگر خالص یا مخلوط	»	۵۰	»	۵
۱۲۷۱	ازالیاف نسجی دیگر	»	۳۰	»	۵
۱۲۷۲	زنگال (گتر)	»	۶۰	»	۱۰
۱۲۷۳	مچ پیچ	»	۳۰	»	۵
	رومیزی - روتختخوابی - روبالش - ملافه - سفره - دستمال سرسفره - توسینی- حوله- قطیفه واشیاء همانندديگرساده یاحاشیه‌دار ویادارای روبان - توری و غیره:				
۱۲۷۴	ازابریشم طبیعی یامصنوعی ویاالیاف مصنوعی خالص یا مخلوط	»	۱۶۰	»	۲۰
۱۲۷۵	ازپنبه - ازکتان وازالیاف نسجی گیاهی دیگر	»	۲۵	»	۵
۱۲۷۶	از مواد نسجی دیگر	»	۵۰	»	۵
	لباس رومانندپالتو ـ مانتو ـ شنل ـ کت ـ شلوار ـ جلیقه ـ ژاکت ـ دامن ـ بلوز ـ				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	پیژامه ـ لباس شب وغیره که در جای دیگر گفته نشده است :				
۱۲۷۷	از ابریشم طبیعی خالص یامخلوط و از پارچه زری	کیلو	۲٤۰	کیلو باظرف	۲۰
۱۲۷۸	از ابریشم مصنوعی یا از الیاف مصنوعی دیگر خالص یامخلوط	»	۱٦۰	»	۱۰
۱۲۷۹	از پشم یا از کرك خالص یامخلوط	»	۵۰	»	۱۰
۱۲۸۰	از پنبه یا از الیاف نسجی دیگر	»	۲۰	»	۵
	لباسهائیکه از پارچه یانمدهای آلوده یااندوده بکائوچو ـ بموم یابروغن تهیه‌شده است مانند لباسهای بارانی و غیره :				
۱۲۸۱	از ابریشم طبیعی یامصنوعی یا از الیاف مصنوعی دیگر خالص یامخلوط	»	٤۰	»	۵
۱۲۸۲	از پشم یا از کرك خالص یامخلوط	»	۲۵	»	۵
۱۲۸۳	از پنبه یا از الیاف نسجی دیگر	»	۲۰	»	۵
	بخش پنجاه‌ودو ـ سایر اشیاء دوخته و مهیا که در جای دیگر گفته نشده‌است ساده یا آلوده یااندوده و یامخلوط بکائوچو ـ بموم ـ بروغن یا بمواد دیگر				
	گونی وجوال :				
۱۲۸٤	از کنف	»	۰/۷۵	»	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۲۸۵	ازپنبه	کیلو	۱	کیلو با ظرف	۰/۵۰
۱۲۸۶	ازپشم یاازمو	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۱۲۸۷	ازالیاف نسجی دیگر	»	۲	»	۰/۵۰
۱۲۸۸	چادر ـ سایه‌بان ـ بادبان واشیاء همانند	»	٦	»	۳
۱۲۸۹	روپوش کالاوروپوش وسائط بارکشی (برزنت)	»	۳	»	۱
	کیسه‌های سفری ـ کیسه‌های آذوقه ـ کیسه‌وکیف های دستی ـ کیف‌بغل ـ جلد ـ غلاف ـ جلد و پیراهن چتر ـ سطل واشیاءِ همانند :				
۱۲۹۰	ازابریشم طبیعی یامصنوعی یااز الیاف مصنوعی دیگرخالص یامخلوط ویاازپارچه‌های بافته شده ازالیاف فلزی مندرج دربخش ٤٦ ـ ج	»	۱۰۰	»	۲۰
۱۲۹۱	ازنمدیاازپارچه‌های مخصوص بخش ۵۰	»	٤۰	»	۱۰
۱۲۹۲	ازپنبه‌یاازالیاف نسجی‌دیگر	»	۳۰	»	۱۰
	سایراشیاء دوخته‌یامهیاازنمدیامنسوجات دیگر مانندلحاف ـ تشك ـ متکا ـ مخده ـ پرده‌پرچم ـ نوار وپارچه‌های زخم‌بندی وپلشت‌بری وگندزدائی یا سایرمصارف بهداشتی ـ بالشتك ـ آستر و زغره کلاه ـ زین‌پوش‌وزین‌پیچ ـ عرق‌گیرزین ـ پرده و پشت‌دری ـ پشه بند ـ کف کفش ـ آباژور چراغ وغیره‌وغیره که‌در جای‌دیگر گفته‌نشده‌و				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
	مشمول هیچیك ازشماره‌های دیگر تعرفه‌نشود:				
۱۲۹۳	از ابریشم طبیعی خالص یامخلوط	کیلو	۱۲۰	کیلو باظرف	۲۰
۱۲۹۴	از ابریشم مصنوعی یااز الیاف‌مصنوعی دیگر خالص یامخلوط	»	۸۰	»	۲۰
۱۲۹۵	ازپارچه‌های بافته‌شده باالیاف فلزی	»	۱۰۰	»	۲۰
۱۲۹۶	ازپشم ـ ازکرك یاازمو خالص یامخلوط	»	٦۰	»	۱۰
۱۲۹۷	ازنمدیا ازپارچه های مخصوص بخش ۵۰	»	٤۰	»	۵
۱۲۹۸	ازپنبه‌یا ازالیاف نسجی دیگر	»	۳۵	»	۵
	بخش‌پنجاه وسه ـ ژنده ـ کهنه ودم قیچی :				
۱۲۹۹	دم‌قیچی پارچه‌های استعمال نشده	»	۰/۲۵	»	۰/۰۵
۱۳۰۰	ژنده‌های مخصوص پاك‌کردن ماشین‌آلات	»	۰/٦۰	»	۰/۱۰
۱۳۰۱	ژنده‌وکهنه های‌دیگر و لباسهای‌کهنه غیرقابل استعمال	»	۰/۲۵	»	۰/۰۵
	تبصره ـ کالاهای مندرج دراین‌بخش عبارت ازکالا هائی است که فقط برای پـاك کردن ماشین آلات ویابرای تبدیل شدن بمواد اولیه برای‌مصرف‌نساجی‌وکاغذ سازی‌است‌و ورود آن مستلزم اجـازه مخصوص دولت و پروانه بهداری‌کل‌کشوراست .				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	فصل دوازدهم ـ کفش ـ کلاه ـ چتر بارانی و آفتابی و لوازم زینت				
	بخش پنجاه و چهار ــ کفش				
۱۳۰۲	چکمه و نیم چکمه چرمی	کیلو	٤٠	کیلو باظرف	۳
۱۳۰۳	راحتی وسرپائی چرمی	«	۲۰	«	۳
	راحتی وسرپائی پارچهٔ :				
۱۳۰٤	ساده	«	۲۵	«	۵
۱۳۰۵	قلابدوزی شده یاازپارچه‌زری	«	٦٠	«	۱۰
	پوتین و کفش‌های چرمی‌دارای تخت‌چرمی یاتخت لاستیکی :				
۱۳۰٦	بدرازای بیش‌از ۲۳ سانتیمتر	«	۲۵	«	۳
۱۳۰۷	بدرازای ۲۳سانتیمتر و کمتر	«	۳۰	«	۳
	کفش‌های پارچهٔ که در جای دیگر گفته نشده است دارای تخت‌یاپاشنه‌چرمی یالاستیکی :				
۱۳۰۸	ازپارچه ابریشم طبیعی یامصنوعی خالص یا مخلوط ازپارچه زری‌یاازپارچه قلابدوزی	«	۷۰	«	۱۰
۱۳۰۹	کفش‌های پارچهٔ دیگر	«	۲۵	«	۵
	کفش‌ـ‌پوتین‌ـ‌چکمه‌ـ‌نیم‌چکمه‌و گالش لاستیکی :				
۱۳۱۰	تمام لاستیکی	«	۵	«	۳

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۳۱۱	لاستیکی باآستر معمولی	کیلو	۷	کیلوباظرف	۳
۱۳۱۲	سایراقسام آن	«	۱۵	«	۵
	کفشهائیکه درجای دیگر گفته نشده و مشمول شماره‌های دیگرتعرفه نشود:				
۱۳۱۳	کفشهای تخت چوبی	«	٦	«	۵
۱۳۱٤	سایر اقسام	«	۱۵	«	۵
	رویه ـ ساقه وسایر قسمتهای حاضر و آماده شدۀ کفش :				
۱۳۱۵	از چرم	«	۲۵	«	۵
۱۳۱٦	ازپارچه یا ازمواد دیگر	«	۵۰	«	۱۰
	بخش پنجاه و پنج ـ کلاه				
	کلاههای نیمه‌آماده قالب نشده :				
۱۳۱۷	از نمد	«	٦۰	«	۱۰
۱۳۱۸	ازحصیرـ ازالیاف خرما ـ ازپوست درخت و تراشه چوب ـ تهیه شده ازنوارحصیری ویا از نوارسایرالیاف گیاهی ـ ازنخ ونوارهای کاغذی یا ازسایرمواد مشتق از سلولوز	«	٤۵	«	۱۰
۱۳۱۹	ازموـ ازابریشم طبیعی یامصنوعی یاازسلوفان ساده یامخلوط بسایرمواد .	«	۵۰	«	۱۰
	کلاه مردانه :				
۱۳۲۰	نمدی ساده یا مخملی	«	۷۵	«	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۱۳۲۱	حصیری ساخته‌شده ازالیاف ـ از ساقه ویا از پوستهای گیاهی	کیلو	٦۰	کیلوبا ظرف	۱۰
۱۳۲۲	سیلندر وسایر کلاههای ابریشمی طبیعی یا مصنوعی خالص یامخلوط	»	۱۲۰	»	۱۰
۱۳۲۳	کلاههای چرمی‌مانند کلاه‌خلبان ـ راننده‌وغیره	»	٤۵	»	۱۰
۱۳۲٤	سایر کلاههای مردانه ازهرجنس(جز کلاه‌های نرم شمارهٔ ۱۳۲۸)	»	٦۰	»	۱۰
	کلاه زنانه :				
۱۳۲۵	نمدی ساده یامخملی	»	۸۰	»	۱۰
۱۳۲٦	حصیری ساخته شده از الیاف ـ از ساقه ویا ازپوستهای گیاهی	»	٦۰	»	۱۰
۱۳۲۷	ازالیاف نسجی (جزنمد) و سایر کلاه‌های زنانه که‌درجای دیگر گفته نشده‌است	»	۱۰۰	»	۱۰
۱۳۲۸	کلاههای نرم (جزآنهائیکه در شمارهٔ ۱۳۲۳ گفته شده‌است) مانند کاسکت ـبره ـ عرقچین ـ شبکلاه وفینه ازهرجنس	»	٦۰	»	۱۵
	تبصره ـ کلاههای زنانه دارای تزئینات غیر قیمتی مانندگل ـ برگ ـ پرومانند آنها حقوق مربوط به‌کلاه‌را بعلاوه پانزده درصد خواهد پرداخت ـ آستر ـ زغره ـ نوار ـ قیطان ـ منگنه تکمه‌های متعارفی تزئین‌محسوب نمیشود.				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	بخش پنجاه و شش - چتر بارانی یا آفتابی و عصا :				
	چترهای بارانی یا آفتابی ساده یا قلابدوزی شده با یا بدون ملحقات غیرقیمتی :				
۱۳۲۹	دارای پیراهن از پارچه ابریشمی طبیعی یا الیاف مصنوعی خالص یا مخلوط .	کیلو	٤۵	کیلوباظرف	۵
۱۳۳۰	با پیراهن ازپارچه‌های دیگر	»	۲۵	»	۵
۱۳۳۱	با پیراهن از کاغذ یا از مواد دیگر .	»	۲۰	»	۵
۱۳۳۲	چتر ازهر قبیل دارای تزئینات از زروسیم - از سنگهای گرانبها ویا ازعاج .	از روی ارزش ٦۰درصد		»	۵
	عصا - میله چتر با یا بدون دسته :				
۱۳۳۳	تمام چوبی با یا بدون ملحقات کوچك غیر قیمتی .	کیلو	۲۰	»	۵
۱۳۳٤	جور شده با عاج - صدف - کهربا - شاخ - استخوان یاگالالیت ومانندآن .	»	٤۰	»	۵
۱۳۳۵	دارای تزئینات از فلزات گرانبها یاازسنگهای گرانبها	از روی ارزش ۵۰درصد		»	۵
۱۳۳٦	سایر اقسام	کیلو	۵۰	»	۵
	دسته وسرعصا یا چتر :				
۱۳۳۷	تمام چوبی	»	۱۲	»	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۳۳۸	تمام فلزی ساده یا روکش دار از فلزات متعارفی یا از فلزات گرانبها	کیلو	۲۰	کیلو باظرف	۵
۱۳۳۹	تمام یا قسمتی از عاج ـ از صدف ـ از کهربا ـ از استخوان ـ از شاخ ـ از گالالیت و مانند آن ـ از چینی ـ از شیشه و از سایر مواد جز زر و سیم	«	۵۰	«	۵
۱۳۴۰	از هر مواد دارای تزئینات از زر و سیم یا از سنگهای گرانبها	از روی ارزش ۵۰ درصد		«	۵
۱۳۴۱	لوازم و قطعات چتر و عصا که درجای دیگر گفته نشده است و مشمول هیچیك از شماره‌های تعرفه نشود مجزا یا سوار شده	کیلو	۱۰	«	۲
۱۳۴۲	شلاق از هر قبیل و از هر جنس	«	۶۰	«	۱۰
	بخش پنجاه و هفت ـ پرهای آماده شده برای زینت و اشیاء ساخته شده از پر ـ گل‌های مصنوعی ـ اشیاء ساخته شده از موی انسان ـ بادبزن :				
۱۳۴۳	پرهای زینتی آماده شده ـ کله ـ گلو ـ بال و پوستهای پرندگان	«	۲۵۰	«	۲۰
۱۳۴۴	اشیاء ساخته و آماده شده از پر که درجای دیگر گفته نشده و مشمول هیچیك از شماره‌های تعرفه نشود	«	۲۵۰	«	۲۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	گل ـ برگ ـ میوه ـ شاخه ـ ساقه مصنوعی و قطعات آنها :				
۱۳۴۵	ازمواد نسجی	کیلو	۱۵۰	کیلو باظرف	۲۰
۱۳۴۶	از کاغذ یامقوا	»	۵۰	»	۲۰
۱۳۴۷	از کائوچو ـ ازموم ـ ازسلولوئید ـ گالالیت ومواد مانندآن .	»	۷۵	»	۲۰
۱۳۴۸	ساخته شده ازسایر موادکه درجای دیگر گفته نشده است	»	۴۰	»	۲۰
	تبصره ـ موادیکه درساخت ساقه یا شاخه گل ـ برگ‌ومیوه‌های مصنوعی مندرج‌درشماره‌های ۱۳۴۵ تا۱۳۴۸ بکاربرده شده‌است تأثیری در حقوق‌آن ندارد .				
۱۳۴۹	گیس‌عاریه ـ کلاه گیس وسایراشیاء ساخته‌شده ازموی‌انسان‌که درجای دیگر گفته نشده‌است	»	۲۵۰	»	۲۰
	بادبزن دستی :				
۱۳۵۰	ازحصیر	»	۱۵	»	۳
۱۳۵۱	ازکاغذ یا ازمقوا	»	۴۵	»	۵
۱۳۵۲	ازپر	»	۱۵۰	»	۲۰
۱۳۵۳	ازسلولوئید و مواد مانندآن	»	۵۰	»	۲۰
۱۳۵۴	از مواد دیگر و بادبزنهای دارای تزئینات و ملحقات قیمتی	ازروی‌ارزش ۵۰ درصد		»	۲۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	فصل سیزدهم ـ اشیاء ساخته شده ازسنگ واز موادکانی دیگر ـ اشیاء سفالی وچینی آلات ـ شیشه و شیشه آلات				
	بخش پنجاه‌وهشت ـ اشیاء ساخته‌شده از سنگ و از موادکانی دیگر				
۱۳۵۵	سنگ طبیعی تراش شده برای سنگ فرش	یکصد کیلو	۵	یکصد کیلو با ظرف	۲
	سنگهای طبیعی کار شده دیگر و اشیاء ساخته شده از سنگ که درجای دیگر گفته‌نشده‌است ومشمول شماره دیگرتعرفه نشود :				
	الف ـ اره شده‌یا تراش‌شده :				
۱۳۵۶	ازسنگ مرمر ـ ازسنگ سماك و از سنگهای همانند	«	۲۰	«	۵
۱۳۵۷	ازسنگهای دیگر	«	۵	«	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی		مالیات راه	
		یکه	میزان ریال	یکه	میزان ریال
	ب ـ حجاری شده ـ صاف یا صیقلی شده ـ ساده یا کنده کاری:				
۱۳۵۸	از سنگ مرمر ـ از سنگ سماك و از سنگهای همانند	یکصد کیلو	۵۰	یکصد کیلو باظرف	۱۰
۱۳۸۹	از سنگهای دیگر	«	۱۵	«	۵
	ج ـ اشیاء ساخته شده از لوح سنگ :				
۱۳٦۰	لوحهای بزرگ و کوچك برای کف و سقف ساختمان	«	۱۵	«	۵
۱۳٦۱	لوحهای ویژه نوشتن با یا بدون قاب	کیلو	۰/۷۵	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۳٦۲	سایر اشیاء ساخته شده از لوح سنگ	«	۱	«	۰/۵۰
۱۳٦۳	سنگ چاپ	«	۰/۷۵	«	۰/۵۰
	سنگ آسیا ساده یا با ملحقات :				
۱۳٦٤	از سنگ طبیعی	«	۰/۳۰	«	۰/۱۰
۱۳٦۵	از سنگ مصنوعی	«	۲	«	۰/۲۵
۱۳٦٦	سنگ طبیعی یا مصنوعی برای تیز کردن و صیقلی کردن ـ گرد یا بشکل دیگر با یا بدون ملحقات غیر قیمتی	«	۳	«	۰/۵۰
۱۳٦۷	کاغذ ومقوای سنباده	«	۱	«	۰/۵۰
۱۳٦۸	نوار و پارچه های سنباده	«	۲/۵۰	«	۰/۵۰
۱۳٦۹	آجر ـ تخته ـ لوله ـ تنبوشه و سایر اشیاء که در جای دیگر گفته نشده است ساخته شده از اسفالت خالص یا مخلوط و یا ساخته شده از مواد همانند .	«	۰/۲۵	«	۰/۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۳۷۰	آجر ـ تخته ـ لوله ـ تنبوشه و سایر اشیاء که درجای دیگر گفته نشده است ساخته شده از سمنت ـ از بتن یا از سنگهای مصنوعی ساده یا مسلح	کیلو	۰/۵۰	کیلو باظرف	۰/۱۵
	اشیاء ساخته شده از گچ و یا از ترکیبات گچی که درجای دیگر گفته نشده است :				
۱۳۷۱	صفحه و اشیاء ساده همانند بدون زینت	»	۰/۴۰	»	۰/۲۰
۱۳۷۲	قالب و سایر اشیاء گچی	»	۲	»	۰/۵۰
۱۳۷۳	اشیاء ساخته شده از سمنت مخلوط به پنبه نسوز (اترنیت) از هر قبیل	»	۱/۵۰	»	۰/۱۵
	اشیاء ساخته شده از پنبه نسوز (اسبست) ساده یا جور شده با مواد دیگر (جز با کائوچو) :				
۱۳۷۴	کاغذ و مقوای نسوز و لو بریده شده بشکلهای مختلف	»	۲	»	۰/۵۰
۱۳۷۵	نخ و طناب نسوز	»	۳	»	۱
۱۳۷۶	پارچه نسوز	»	۱۰	»	۳
۱۳۷۷	سایر اشیاء ساخته شده از پنبه نسوز بانضمام لباس و کفش های نسوز	»	۳۵	»	۳
	اشیاء ساخته شده از تلق :				
۱۳۷۸	ورقه‌های تلق بریده شده باندازه های مختلف	»	۱۰	»	۱
۱۳۷۹	سایر اشیاء ساخته شده از تلق	»	۱۵	»	۳

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۳۸۰	مجسمه‌های کوچك ـ اشیاء تفننی و زینت ساخته شده از سنگ طبیعی یا مصنوعی یا از سایر مواد کانی مانند اشیاء سربخاری ـ روی میز نوشتن و همانند	کیلو	۴۰	کیلو باظرف	۱۰
۱۳۸۱	اشیاء ساخته شده از مواد کانی که در جای دیگر گفته نشده و مشمول هیچیك از شماره‌های تعرفه نشود	«	۳۰	«	۵
	بخش پنجاه و نه ــ اشیاء ساخته شده از خاك از گل ــ سفال ــ چینی آلات و بدل چینی				
	اشیاء ساخته شده از گل پخته متعارفی یا از سنگ ماسه .				
	آجر ساختمان :				
۱۳۸۲	ساده	یکصد کیلو	۵	صد کیلو باظرف	۲
۱۳۸۳	لعابدار یا رنگ شده و کاشی	کیلو	۱	کیلو باظرف	۰/۲۵
	سفال ـ تنبوشه ـ لوله ـ زانو و اشیاء همانند:				
۱۳۸۴	ساده	«	۰/۴۰	«	۰/۱۰
۱۳۸۵	لعابدار یا رنگ شده	«	۰/۶۰	«	۰/۲۵
	تغار ـ لاوك ـ خمره و ظروف همانند :				
۱۳۸۶	ساده	«	۰/۵۰	«	۰/۱۰
۱۳۸۷	لعابدار یا رنگ شده	«	۱	«	۰/۲۵
	سایر اشیائیکه درجای دیگر گفته نشده است:				
۱۳۸۸	ساده	«	۲	«	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۳۸۹	لعابدار یا رنگک شده	کیلو	۵	کیلو باظرف	۱
	اشیاء ساخته‌شده از گل‌نسوز :				
۱۳۹۰	آجر	»	۰/۳۰	»	۰/۰۵
۱۳۹۱	لوله ـ زانو ـ بوته و اشیاء همانند ساخته شده از گل‌نسوز یا از گرافیت	»	۰/۵۰	»	۰/۲۵
۱۳۹۲	سایر اشیاء ساخته‌شده از گل‌نسوز که در جای دیگر گفته‌نشده است	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۱۳۹۳	بخاری وقطعات مجزای بخاری از هر نوع گل	»	۱۰	»	۲
۱۳۹٤	بدن‌شوی ـ روشوئی ـ لگن ـ لگنچه وسایر اشیاء و لوازم همانند ویژه نظافت از هر نوع گل	»	٦	»	۰/۵۰
۱۳۹۵	مجسمه ـ شمعدان ـ گلدان واشیاء تفننی همانند دیگر از هر نوع گل	»	۱۵	»	۱۰
۱۳۹٦	دندان مصنوعی	»	۷۵	»	۱۰
	چینی وبدل‌چینی که درجای دیگر گفته‌نشده است:				
۱۳۹۷	آجرساده یا موجدار بانضمام گوشه و حاشیه آن بایابدون سوراخ	»	۲/۵۰	»	۱
۱۳۹۸	ظرف وسایر اشیاء چینی گرانبها مانند چینی آلات کارسور ـ ساکس ـ روکینگام وهمانند	»	٤۰	»	۵
	سایر ظروف و اشیاء چینی وبدل‌چینی:				
۱۳۹۹	ساده	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۴۰۰	دارای گل یالبه رنگی	کیلو	۴	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۴۰۱	دارای گل یا لبهٔ طلائی	»	۲	»	۰/۵۰
۱۴۰۲	دارای منضمات ازچوب ـ ازشیشه ـ ازگالالیت یا از مواد دیگر .	»	۵	»	۰/۵۰
	تبصره ـ در صورتیکه منضمات اشیاء نامبرده بالا ازحیث بها بیش ازبهای چینی باشد حقوق مربوط بآن منضمات را میپردازد .				
	بخش شصت ـ شیشه وشیشه آلات				
۱۴۰۳	شیشه شکسته وخورده شیشه برای ساختن شیشه	»	۰/۲۰	»	۰/۱۰
۱۴۰۴	شیشه خورده ویژه میناکاری وکارهای موزائیك	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
	شیشه جام ساده و بدون رنگ ـ بدون کار که ستبرای آن :				
	پنج میلمتر وکمتر	»	۰/۷۰	»	۰/۵۰
۱۴۰۵	بیش از پنج میلیمتر باشد	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۱۴۰۶	شیشه جام رنگین ـ چاپ شده یا موج دار و				
۱۴۰۷	شیشه های همانند.	»	۲	»	۱
۱۴۰۸	شیشه مسلح ساده یارنگین	»	۱/۵۰	»	۱
	جام ـ صفحه وتخته شیشه کارشده ـ پخ دار ـ جیوه شده ـ کنده کاری شده ـ زراندود مزین یانقاشی شده بدون قاب که اندازه رویه آن :				
۱۴۰۹	چهار هزار سانتیمتر مربع وکمتر	»	۳	»	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۴۱۰	بیش‌ازچهارهزار تا ده‌هزار سانتیمتر مربع	کیلو	٤	کیلو باظرف	۱
۱۴۱۱	بیش‌از ده‌هزار تابیست‌هزار سانتیمتر مربع	»	۵	»	۱
۱۴۱۲	بیش‌ازبیست‌هزار تا چهل هزار سانتیمترمربع	»	٦	»	۱
۱۴۱۳	بیش‌ازچهل هزارسانتیمتر مربع باشد	»	۸	»	۱
	تبصره ـ جام ـ صفحه‌وتخته‌های شیشه کارشده که قابدار باشد حقوق معینه‌را درصورتیکه با قاب فلزی مفضض یا مطلا وارد شود بعلاوه ۱۵۰ درصد وچنانچه باسایر اقسام قاب‌ازهر جنس وازهرقبیل (جززروسیم)واردشودبعلاوه ۱۰۰ درصد خواهد پرداخت				
۱٤۱٤	آجر ـ تخته وصفحه‌های‌شیشه ویژه‌فرش کردن ساده یا مسلح	»	۱	»	۱
۱٤۱۵	کپ وقرابه سبددار یابدون سبد	»	۰/٦۰	»	۰/۲۰
۱٤۱٦	بطری ازهرقبیل	»	۰/۳۰	»	۰/۱۰
	تبصره ـ بطریهائیکه ظرفیت آن‌یك چهارم لیتر یاکمترباشد مشمول شمارهٔ ۱٤۲۰ میشود				
۱٤۱۷	شیشه وظروف شیشه جای روغنهای آرایش‌و جای عطریات بایا بدون‌دربهای فلزی‌ـشیشه‌ای کائوچوئی وغیره	»	۲/۵۰	»	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱٤۱۸	شیشه وبطریهای عایق دار (ترموس وهمانند)ـ شیشه‌وبطریهای پوشیده‌شده‌ازنمدـاز پارچه‌ـاز چرمـ ازفلزویا از مواد دیگر بایا بدون دربـ ساده یادارای ملحقات ازسایرمواد مانند بندـ تسمهـ پیمانه وغیره	کیلو	۱۵	کیلو باظرف	۵
۱٤۱۹	شیشه و ظروف‌شیشه‌ای‌برای بساط داروخانه بایابدون دربـ ساده‌یارنگین یابانام دارو	»	۲	»	۰/۵۰
۱٤۲۰	سایراقسام شیشه‌خالی	»	۰/٦۰	»	۰/۲۰
۱٤۲۱	لوله‌برای چراغ وبرای فانوس‌هائی که بانفت یابنزین میسوزد	»	۱	»	۰/۲۵
۱٤۲۲	آمپول واستوانه‌های‌شیشه‌ای‌برای ساختن لامپ چراغ برق	»	۱۰	»	۱
	حباب چراغـ اعم‌ازبرقی ونفتی‌وغیرآن:				
۱٤۲۳	ازشیشه متعارفی ساده یارنگین یامات	»	۲/۵۰	»	۰/۵۰
۱٤۲٤	شیشه دارای تزئینات یاشرابه‌های منجوقی وغیره و حبابهای بارفتنی برنگهای مختلف سفیدـ شیری‌وغیره	»	۸	»	٤
۱٤۲۵	چراغهای شیشه متعارفی ساده یارنگین	»	۲/۵۰	»	۰/۵۰
۱٤۲٦	چراغهای بلورـچراغهای شیشه تجملی‌بازینت وانبارهای‌آنها	»	۱۵	»	۲
۱٤۲۷	جارـ چهلچراغـ آویز ـ کاسه و سایر قطعات جار وچهلچراغ	ازروی‌ارزش ۴۰ درصد		»	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۴۲۸	شیشه آلات و اشیاء شیشه‌ای‌ویژه‌مصارف آزمایشگاه و مصارف علمی با یا بدون ملحقات	کیلو	۵	کیلو باظرف	۱
۱۴۲۹	لوله ـ میله‌های آماده ـ قیف ـ شیشه تنقیه ـ شیر ـ شیردوش ـ بادکش ـ پستانك وسایرشیشه آلات برای مصارف بهداشت با یا بدون درب و ملحقات دیگر	»	٤	»	۱
۱۴۳۰	شیشه‌کار نشده برای تهیه شیشه عینك یا تهیه شیشه دوربین ومانندآن (جز شیشه‌های حاضر که‌دربخش ۷۷ گفته شده‌است)	»	۱۵	»	۱/۵۰
۱۴۳۱	شیشه ساعت بغلی‌یامچی	»	۲۵	»	۲
۱۴۳۲	شیشه ساعتهای دیگر با یا بدون دوره (جز از فلزهای گرانبها)	»	۱۵	»	۱
۱۴۳۳	مروارید شیشه‌ای ـ نگین‌شیشه‌ای ـ منجوق ـ مهره تسبیح واشیاء همانند پیاده ـ نخ‌کشیده یا جور شده وآماده برای‌آرایش یازینت مانند دست بند ـ گردن‌بند ـ تاج ـ انگشتر وگوشواره ـ گل ـ میوه ولوازم زینت کلاه ولباس و غیره ـ شرابه چراغ وهمچنین پارچه ـ دانتل و نورافکنهائی که ازمنجوق وغیره تهیه میشود	»	۷۵	»	۱۰
۱۴۳٤	نخ وپنبه‌های‌شیشه‌ای	»	۸	»	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی — یکه	حقوق گمرکی — میزان ریال	مالیات راه — یکه	مالیات راه — میزان ریال
۱۴۳۵	پارچه‌های شیشه‌ای و اشیاء ساخته شده از نخ شیشه‌ای یا از پارچه‌های شیشه‌ای	کیلو	۲۵	کیلو باظرف	۲
۱۴۳۶	چشم مصنوعی برای انسان	«	۵۰	«	۱۰
۱۴۳۷	چشم مصنوعی برای مصرف عروسک سازی ـ پوست سازی و صنایع دیگر	«	۱۰۰	«	۱۰
۱۴۳۸	لیوانهای ضخیم آبخوری ـ استکان چای خوری و گیلاسهای متعارفی آبخوری ساده یا زنجیره‌دار و یادارای نقشه‌های ساده همانند	«	۱	«	۰/۲۵
	ظروف و سایر اشیاء شیشه‌ای یابلوری که در جای دیگر گفته نشده است ساده یا دارای ملحقات (جز از زر یا از فلزات و مواد گرانبها):				
	از شیشه:				
۱۴۳۹	از شیشه متعارفی ساده	«	۲	«	۱
۱۴۴۰	از شیشه متعارفی نقش‌دار ـ زنجیره‌دار و همانند	«	۳	«	۱
۱۴۴۱	دارای ملحقات غیرقیمتی	«	٤	«	۱
۱۴۴۲	دارای ملحقات از زر یا از فلزات و مواد گرانبها	از روی ارزش ۴۰ درصد		«	۲۰
	از بلور تراش (کریستال):				
۱۴۴۳	ساده	کیلو	۵۰	«	۲
۱۴۴۴	دارای ملحقات غیرقیمتی	«	۷۵	«	۲
۱۴۴۵	ظرف و سایر اشیاء بلوری دارای ملحقات قیمتی	از روی ارزش ۴۰ درصد		«	۲۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی		مالیات راه	
		یکه	میزان ریال	یکه	میزان ریال
	فصل چهاردهم ـ مروارید اصل ـ سنگهای گرانبها ـ فلزات گرانبها ـ اشیاء ساخته شده از آنها ـ پول .				
	بخش شصت و یك ـ مروارید اصل ـ سنگهای گرانبها ـ فلزات گرانبها و اشیاء ساخته شده از آنها:				
	تبصرهٔ ۱ ـ پلاتین ـ زر ـ سیم یا فلزات گرانبهای دیگر که در ترکیب آنها فلز متعارفی داخل شده باشد خالص آن فلز گران بها محسوب میشود .				
	تبصرهٔ ۲ ـ اشیائیکه از فلز گرانبها ساخته شده و مکلل به سنهگای گرانبها یا نگین های بدلی یا مروارید اصل یا بدل یا مرجان و کهربا وغیره باشد بدون رعایت نسبت موادیکه در ساخت آن بکار برده شده است جواهر آلات محسوب میشود .				
۱۴۴٦	مروارید اصل یا تربیت شده	از روی ارزش	۲۵ درصد	کیلو با ظرف	۵۰

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۱۴۴۷	سنگهای گرانبهاازهرقبیل تراشیده یانتراشیده پیاده	ازروی ارزش	۲۵درصد	کیلوبا ظرف	۵۰
۱۴۴۸	اشیاء ساخته‌شده ازسنگهای گرانبهاکه‌درجای دیگرگفته نشده است (جز جواهر آلات)	»	۴۰درصد	»	۵۰
	سیم‌وهم جوشهائیکه (آلیاژ)درترکیب آن‌سیم بهرمقدار بکاربرده شده باشد:				
۱۴۴۹	بشکل‌شمش- میله -براده -آخال وخاکسترسیم	کیلو	۲۰	»	۱
۱۴۵۰	گرد سیم وورق نازك‌آن	»	۶۰	»	۵
۱۴۵۱	نقده -گیله - سرمه - ملیله و پولك	»	۷۵	»	۱۰
۱۴۵۲	بندساعت-گردن بند-النگو- گوشواره-انگشترو سایر زیور آلات همانند بدون سنگ	»	۷۵۰	»	۲۰
۱۴۵۳	مکلل بسنگهای‌گرانبهایامروارید- جواهر آلات	ازروی ارزش	۴۰درصد	»	۵۰
۱۴۵۴	کارد- چنگال وقاشق	کیلو	۵۰۰	»	۲۰
۱۴۵۵	ظروف‌وسایراشیاءساخته‌شده‌یازرگری‌شده‌ساده یامیناکاری‌شده‌که درجای‌دیگر گفته نشده‌است	»	۶۰۰	»	۲۰
	زروپلاتین وهم جوشهائیکه (آلیاژ) درترکیب آن زریا پلاتین بهرمقداربکاربرده شده باشد:				
۱۴۵۶	بشکل شمش-میله - براده -آخال‌وخاکستر	»	بخشوده	»	۱
۱۴۵۷	گرد و زرورق	»	۷۵۰	»	۵۰

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۱۴۵۸	نقده ـ گیله ـ سرمه ـ ملیله و پولك	کیلو	۱۵۰۰	کیلو باظرف	۵۰
۱۴۵۹	بندساعت ـ گردنبند ـ النگو ـ گوشواره ـ انگشتر و سایر زیورآلات همانند بدون سنگ	«	۲۵۰۰	«	۵۰
۱۴۶۰	مکلل بسنگهای گرانبهایا مروارید ـ جواهرآلات	ازروی ارزش	۴۰ درصد	«	۵۰
۱۴۶۱	ظروف وسایر اشیاء ساخته‌شده یازرگری شده که درجای دیگر گفته نشده است	کیلو	۵۰۰۰	«	۵۰
	بخش شصت ودو ـ پول				
۱۴۶۲	پول زر	«	بخشوده	«	۱
۱۴۶۳	پول سیم رایج	«	«	«	۱
۱۴۶۴	سایر پولهای فلزی	«	ممنوع	«	۱
	تبصره ـ پول‌سیم غیررایج واشیاء قراضه ساخته شده ازسیم حقوق مربوط بسیم شمش راخواهد پرداخت .				
	فصل پانزدهم ـ فلز غیرقیمتی و اشیاء ساخته شده از آن .				
	تبصره ـ جزدرمواردی که مخصوصاً پیش بینی شده است اشیاء جور شده ازفلزات غیرقیمتی				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	که بـا یکدیگر یا با مواد دیگری (جزفلزات گرانبها) جور شده بـاشد تـابع مقررات زیر می‌باشد : الف ـ فلزات غیر قیمتی که با یکدیگر (بدون مواد غیر فلزی) ترکیب شده‌باشد: اشیـائی کـه درآن وزن آهن ـ چدن یا پولاد نسبت بکل وزن فلزات غیر قیمتی دیگر بیشتر باشد مشمول تعرفه بندی بخش ۶۳ (آهن ـ چدن ـ پولاد) می‌شود و در صورت عدم تسلط آهن ـ چدن یاپولادویا درصورتی که فلزات غیرآهنی منحصراً در ساخت آن شیی بکار رفته بـاشد تـابع تعرفه بندی فلزی می شود که در میـان فلزات‌غیرآهنی وزن‌آن ازوزن‌کل فلزات‌دیگر سنگین ترباشد . ب ـ فلزات غیر قیمتی جور شده بامواد دیگر (جز فلزات‌گرانبها) : اشیاءِ ساخته شده از فلزات غیر قیمتی که بـا مـواد غیر فلزی جور شده است‌فقط‌درصورتی تابع مقررات این فصل می‌شود که فلز درآن شیئی جنبه برتری داشته باشد .				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	بخش شصت و سه - آهن - چدن و پولاد				
۱۴۶۵	آهن کهنه - براده ودم قیچی آهن - چدن یا پولاد	یکصد کیلو	٦	یکصد کیلو با ظرف	۵
۱۴۶۶	آهن - چدن و پولاد بشکل شمش و اشکال همانند دیگر	»	۱۵	»	۵
	پولاد مخصوص :				
	تبصره - پولاد مخصوص پولادی است که دارای بیش از $1\frac{1}{2}$ درصد مانگانز یا بیش از یك در صد سیلیسیوم یا بیش از نیم درصد نیکل یا بیش از $1\frac{1}{2}$ در هزار تنگستن یا کرم یا بیش از یك در هزار مولیدن یا تیتان مخلوط داشته باشد یا اینکه بهر مقدار وانادیوم مخلوط داشته باشد یا پولادی که ازدو یا چندین مواد نامبرده بیش از تناسبی که در بالا گفته شد اختلاط داشته باشد .				
۱۴۶۷	بشکل شمش واشکال همانند دیگر.	»	۳۰	»	۵
۱۴۶۸	بشکل میله - ورق وتسمه	»	٦۰	»	۱۵
۱۴۶۹	آهن تیر	»	۲۵	»	۱۵
۱۴۷۰	آهن و پولاد بشکل میله - ترکه - تسمه و آهن نبشی	»	۳۰	»	۱۵
۱۴۷۱	آهن وپولاد بشکل تخته - صفحه و غیره (جز آهن ورق)	»	۳۲	»	۱۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	مفتول آهنی وپولادی ومفتول ازپولادمخصوص (جزبرای آلات موسیقی):				
	الف ـ ساده یا رنگ شده یاروکش‌دارازروی ـ ازسرب ـ ازقلع ـ ازمس یا ازآلومینیوم که قطرمقطع قائم آن:				
۱۴۷۲	نیم میلیمترو کمتر	کیلو	۰/۷۵	کیلو باظرف	۰/۱۵
۱۴۷۳	بیش ازنیم میلیمترتا دومیلیمتر	«	۰/۴۰	«	۰/۱۵
۱۴۷۴	بیش ازدومیلیمترتا شش میلیمترباشد	«	۰/۳۵	«	۰/۱۵
	تبصره ـ مفتولهای آهنی یا پولادی که بیش از۶ میلیمترقطردارد میله محسوب میشود.				
	ب ـ روکش‌دارازنیکل یا ازفلزات غیرقیمتی دیگر که قطرمقطع قائم آن:				
۱۴۷۵	نیم میلیمترو کمتر	«	۱	«	۰/۵۰
۱۴۷۶	بیش ازنیم میلیمترتا دومیلیمتر	«	۰/۷۵	«	۰/۲۵
۱۴۷۷	بیش ازدومیلیمترتا شش میلمترباشد	«	۰/۵۰	«	۰/۲۵
۱۴۷۸	آهن و پولاد بشکل ورق که روی آن کار نشده باشد ساده یا رنگ شده	«	۰/۳۴	«	۰/۱۵
	آهن و پولاد بشکل ورق که درررویه آن کارشده باشد:				
۱۴۷۹	صیقلی شده	«	۰/۳۵	«	۰/۱۵
۱۴۸۰	روی اندود یا سرب اندود	«	۰/۴۰	«	۰/۱۵
۱۴۸۱	قلع اندود (حلبی)	«	۰/۵۰	«	۰/۱۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۱٤۸۲	دارای روکش یاروپوش ازسایر فلزات متعارفی	کیلو	۱	کیلو با ظرف	۰/۵۰
۱٤۸۳	رنگ ورنی‌شده - لعابدار- چاپ‌شده وهمانند	«	۱	«	۰/۵۰
	تبصره - آهن وپولاد بشکل ورق درصورتیکه شیاردار - برجسته یا دارای نقشهای منگنه - سوراخداریا بریده‌شده‌باشکال مخصوص باشد حقوق‌معینه‌را بعلاوه سی‌درصد خواهدپرداخت.				
	لوله وزانوی چدنی ساده یا کارشده:				
۱٤۸٤	بدون لعاب وروپوش	«	۰/۳۰	«	۰/۱۵
۱٤۸۵	لعابداریاروپوش‌دار ازفلـزات متعارفی	«	۰/٤۰	«	۰/۱۵
	لولـه‌آهنی یا پولادی:				
۱٤۸٦	ساده یا رنگ شده	«	۰/٤۰	«	۰/۱۵
۱٤۸۷	پوشیده‌شده‌یاروکش‌دارازروی- ازسرب یاازقلع	«	۰/۵۰	«	۰/۱۵
۱٤۸۸	رنگ‌ورنی شده‌یا لعابداریادارای جدارداخلی یاخارجی (جزلوله‌های عایق‌داربرای برق)	«	۰/٦۰	«	۰/۱۵
۱٤۸۹	پوشیده‌شده‌یاروکش‌دارازفلزات‌غیرقیمتی‌دیگر	«	۱/۵۰	«	۰/۵۰
	بست واتصالهای‌آهنی وپولادی:				
۱٤۹۰	ساده یا رنگ شده	«	۰/۵۰	«	۰/۱۵
۱٤۹۱	پوشیده‌شده‌یاروکش‌دارازروی- ازسرب یاازقلع	«	۰/٦۰	«	۰/۱۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی – یکه	حقوق گمرکی – میزان ریال	مالیات راه – یکه	مالیات راه – میزان ریال
۱۴۹۲	رنگ ورنی‌شده یالعابداریادارای‌جدارداخلی یاخارجی (جزعایق‌دار برای‌برق)	کیلو	۰/۷۵	کیلو باظرف	۰/۱۵
۱۴۹۳	روکش‌داراز فلزات‌متعارفی‌دیگر	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۱۴۹۴	ریل آهنی یاپولادی‌برای‌راه‌آهن‌ساده‌یاسوراخ شده	»	۰/۱۲	»	۰/۱۰
۱۴۹۵	تراورس آهنی یاپولادی برای‌راه‌آهن	»	۰/۱۵	»	۰/۱۰
۱۴۹۶	بالشتك-بست‌وصفحه‌های آهنی‌یاپولادی‌برای نصب‌واتصال ریل	»	۰/۲۵	»	۰/۱۰
۱۴۹۷	سوزن‌دوراهی‌وقطعات دیگربرای وصل کردن یاتبدیل‌راه‌برای‌راه‌آهن وتراموای	»	۰/۵۰	»	۰/۱۰
۱۴۹۸	چرخ واگن راه آهن و تراموای - محور - طوق -توپی و پره‌های آن	»	۰/۸۰	»	۰/۱۰
۱۴۹۹	میله‌چرخ‌وسائط بارکشی (جزمیله برای چرخ راه‌آهن-اتومبیل-دوچرخه‌وموتورسیکلت)	»	۳	»	۰/۵۰
۱۵۰۰	ساختمان فلزی وقطعات کامل آن- اسکله و قطعات آن- پل‌وقطعات آن - داربست - سقف وسایه‌بان-تیرتلگراف - تیرتلفن وتیرچراغ‌برق منجنیق - درب - پرده و سایر لوازم همانند برای‌ساختمان‌وغیره که‌درجای دیگر گفته نشده است ساده‌یادارای‌ملحقات ازموادديگر.	»	۰/۴۵	»	۰/۱۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۵۰۱	مخزن ـ چلیکهای بزرگ و سایر ظرف های بزرگ همانند ساخته شده از آهن ورق یا پولاد ورق که ظرفیت آن بیش از ۳۰۰ لیتر باشد .	کیلو	۰/۴۰	کیلو باظرف	۰/۱۵
۱۵۰۲	چلیك وظروف همانند ساخته شده از آهن ورق یا پولاد ورق که ظرفیت آن بیش از ۵۰ لیتر باشد	»	۰/۶۰	»	۰/۱۵
۱۵۰۳	ظرف آهنی یا پولادی برای گاز فشرده یا آبگون شده .	»	۰/۶۰	»	۰/۱۵
۱۵۰۴	طناب و تسمه های بافته شده از مفتول آهنی یا پولادی و کابل بدون عایق	»	۰/۴۰	»	۰/۱۵
۱۵۰۵	مفتول خاردار آهنی یا پولادی	»	۰/۴۰	»	۰/۱۵
۱۵۰۶	توری و پارچه های مفتولی نازك برای الك و پنجره	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۱۵۰۷	بافته های مفتولی دیگر برای غربال ـ سرند برای محجر و مصارف همانند و آهن ورق مشبك	»	۰/۷۵	»	۰/۲۵
	زنجیر ساخته شده از آهن یا پولاد (جز زنجیر های ظریف ویژه ساعت و عینك وهمانند که در شمارهٔ ۱۷۳۴ و ۱۷۳۵ گفته شده است که وزن یکمتر آن :				
۱۵۰۸	یك کیلو گرم و کمتر	»	۳	»	۰/۵۰
۱۵۰۹	بیش از یك کیلو گرم تا سه کیلو گرم	»	۱	»	۰/۲۵
۱۵۱۰	بیش از سه کیلو گرم باشد	»	۰/۵۰	»	۰/۱۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	تبصره- زنجیرهائیکه دارای روکش از فلزات غیر قیمتی باشد حقوق معین بالارا بعلاوه سی درصد میپردازد .				
	میخ-میخ سر کج-میخ بی سر-گل میخ-قلاب و چنگك میخ پرچ و پولك-میخ پیچ و پیچ و مهره ساخته شده از آهن یاپولادساده وبدون روکش:				
۱۵۱۱	میخ نعلبندی	کیلو	۰/۵۰	کیلو با ظرف	۰/۱۵
۱۵۱۲	قلاب و چنگك	»	۱	»	۰/۱۵
۱۵۱۳	میخ پرچ و پولك	»	۱/۵۰	»	۰/۱۵
۱۵۱۴	میخ پیچ از هر رقم	»	۰/۷۵	»	۰/۱۵
۱۵۱۵	پیچ و مهره	»	۰/۷۵	»	۰/۱۵
۱۵۱۶	گل میخهای ویژه تزئین مبل- کارهای سراجی و همانند	»	٤/۵۰	»	۰/۵۰
۱۵۱۷	نعلچه کفش	کیلو با لفاف	۲/۵۰	»	۰/۱۵
	میخهای دیگر که درازای آن:				
۱۵۱۸	سه سانتیمتر و کمتر	کیلو	۰/۵۰	»	۰/۱۵
۱۵۱۹	بیش از سه سانتیمتر باشد	»	۰/۳۵	»	۰/۱۵
	تبصره- میخ و پیچهائیکه سر آن از فلز دیگر یا از مواددیگر باشد مشمول تعرفه بندی نوع جنس سر آن میخ یا پیچ میشود-میخ هائیکه تمام یاسر آن دارای روکش از فلزات متعارفی باشد حقوق معین مربوط را بعلاوه سی درصد خواهد پرداخت .				

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	سوزن و سنجاق ساخته شده از آهن یا پولاد که درجای دیگر گفته نشده است :				
۱۵۲۰	سوزن‌خیاطی‌ـسوزن‌لحافدوزی‌وسوزن‌های‌همانند	کیلو با لفاف	٦	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۵۲۱	سوزن ومیل وقلابهای دست بافی و قلابدوزی	«	۵	«	۰/۵۰
۱۵۲۲	سوزن ماشین خیاطی‌ـ سوزن‌ماشین توروتوری وقلابدوزی وسوزن ماشینهای کشبافی وغیرآن	«	۳۰	«	۲
۱۵۲۳	سنجاق‌متعارفی	«	٤	«	۰/۵۰
۱۵۲٤	سنجاق قفلی	«	٤	«	۰/۵۰
۱۵۲۵	سنجاق و گیره‌مو	«	۳۰	«	٤
	فنرآهنی یاپولادی:				
۱۵۲٦	فنریك یاچندلا برای وسائط‌بارکشی	کیلو	۱	«	۰/۵۰
۱۵۲۷	فنرلوله برای‌وسائط بارکشی	«	۲	«	۱
۱۵۲۸	فنرپشت‌دری وفنرهای ماری برای درب	«	۵	«	۰/۵۰
۱۵۲۹	فنرمفتولی برای‌مبل‌ـبرای تختخواب وهمانند	«	۱/۵۰	«	۰/۵۰
۱۵۳۰	سایرفنرها (جزفنرساعت و فنرگرامافون)	«	۳	«	۰/۵۰
۱۵۳۱	کلون قفلی وقفل مغزی برای درب اطاق‌ـ عمارت ـمبل و غیره	«	۸	«	۱
۱۵۳۲	قفل کیف وجامه‌دان	«	٦	«	۱
۱۵۳۳	قفلهای دیگر	«	٤	«	۰/۵۰
	یراق درب ومبل‌ـ یراق بدنه واطاق وسائط بارکشی‌ـیراق برای کارهای‌سراجی وصندوق سازی و یراق سایر اشیاء همانندکه				

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - بکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - بکه	مالیات راه - میزان ریال
	در جای دیگر گفته نشده است ساخته شده از آهن ـ ازچدن یا ازپولاد :				
۱۵۳۴	ساده یاصیقلی شده ـ رنگ ورنی شده و یالاك زده	کیلو	۲	کیلو باظرف	۰/۴۰
۱۵۳۵	لعابدار یادارای روکش از فلزات غیرقیمتی	»	۵	»	۰/۷۵
۱۵۳٦	دارای ملحقات از فلزات غیرقیمتی	»	٦	»	۲
۱۵۳۷	دارای ملحقات از سایرمواد (جز زروسیم)	»	۲۰	»	۳
	بخاری منقل ـ اجاق و اتو (جز آنهائیکه با برق میسوزد) قطعات منفصله آنها ازآهن ـ ازچدن یا ازپولاد :				
۱۵۳۸	تمام آهنی یاچدنی ساده	»	٤	»	۰/۵۰
۱۵۳۹	لعابداردارای روکش از فلزات غیرقیمتی	»	۸	»	۱
۱۵٤۰	دارای ملحقات تجملی مانندچینی ـ شیشه و موادديگر	»	۱۲	»	۳
۱۵٤۱	دیگ حرارت مرکزی وقطعات منفصله آن	»	۲	»	۰/۲۵
۱۵٤۲	رادیاتور برای حرارت مرکزی و قطعات منفصله آن	»	۳	»	۰/۷۵
۱۵٤۳	گاوصندوق ـ درب و مخزنهای زره پوش ـ صندوق ـ صندوقچه وقلك	»	۲/۵۰	»	۰/۵۰
	مبل وقطعات مبل که درجای دیگر گفته نشده است مانندمیز ـ صندلی ـ تختخواب ـ نیمکت ـ جالباسی پایه‌دار و مبل ویژه پزشکان مانند صندلی دندانسازی ـ میز جراحی وغیره ساخته شده از آهن ـ ازچدن یاازپولاد :				
۱۵٤٤	ساده یارنگ شده	»	۳	»	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۵۴۵	رنگ‌ورنی‌شده ـ لعابدار و یادارای روکش از فلزات غیرقیمتی و یادارای ملحقات کوچك از فلزات غیرقیمتی یاازمواد دیگر	کیلو	۵	کیلو با ظرف	۱
۱۵۴۶	دارای ملحقات تجملی مانند چینی ـ شیشه و تزئینات دیگر	»	۸	»	۳
	اسباب ولوازم طبخ ـ ظروف ومایحتاج خانه و آشپزخانه ساخته شده از آهن ورق یا پولاد ورق که درجای دیگر گفته نشده‌است بایابدون ملحقات ازمواد دیگر:				
۱۵۴۷	ساده یا صیقلی شده	»	۲	»	۰/۵۰
۱۵۴۸	رنگ ورنی‌شده ـلاك زده یادارای روکش از قلع ـ ازروی یا ازسرب	»	۵	»	۰/۵۰
۱۵۴۹	لعابدار (ظروف وسایر اشیاءِ لعابی)	»	۶	»	۰/۵۰
۱۵۵۰	سایر اقسام	»	۷/۵۰	»	۱
	افزارهای‌دستی از آهن ـچدن یاپولاد بایابدون دسته:				
۱۵۵۱	بیل ـبیلچه ـ کج بیل ـ کلنگ وشن کش ـ	»	۰/۶۰	»	۰/۱۵
۱۵۵۲	تبر ـ دهره ـساتور ـ قندشکن ـ تیشه وچکش	»	۱	»	۰/۱۵
۱۵۵۳	داس وداس‌غاله و علف‌بر	»	۰/۶۰	»	۰/۱۵
۱۵۵۴	پتك وسندان	»	۰/۵۰	»	۰/۱۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی		مالیات راه	
		یکه	میزان ریال	یکه	میزان ریال
۱۵۵۵	انواع گیره و قید ـ اقسام افزار گیر	کیلو	۱/۵۰	کیلو باظرف	۰/۲۵
۱۵۵۶	گاز انبر ـ انبر دست ـ میخ چین ـ مفتول بر و انبر های همانند ـ اقسام آچار و قیچی آهن بری و کارهای همانند .	»	۲	»	۰/۲۵
۱۵۵۷	سوهان (جز سوهان آرایش)	»	۲/۵۰	»	۰/۲۵
	اره و تیغه اره:				
۱۵۵۸	اره گرد	»	۳/۵۰	»	۰/۲۵
۱۵۵۹	اره نواری	»	۲/۵۰	»	۰/۲۵
۱۵۶۰	تیغه اره راست (غیر از تیغه‌های ظریف)	»	۱/۵۰	»	۰/۲۵
۱۵۶۱	اره زرگری و اره‌های ظریف و تیغه‌های آنها	»	۳۰	»	۳
۱۵۶۲	اره دستی	»	۱/۲۰	»	۰/۲۵
۱۵۶۳	تیغه و کارد ماشین آلات	»	۳	»	۰/۲۵
	سایر افزارهای برنده ـ سوراخ کننده یا تراشنده برای کار کردن روی فلزات یا روی چوب یا روی مواد سخت دیگر بوسیله دست یا ماشین که وزن هر عدد آن :				
۱۵۶۴	۱۵۰ گرم و کمتر	»	۳/۵۰	»	۰/۵۰
۱۵۶۵	بیش از ۱۵۰ گرم تا ۵۰۰ گرم	»	۲/۵۰	»	۰/۲۵
۱۵۶۶	بیش از ۵۰۰ گرم تا یك کیلو گرم	»	۱/۵۰	»	۰/۲۵
۱۵۶۷	بیش از یك کیلو گرم باشد	»	۱	»	۰/۲۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	ابزار شیشه بری:				
۱۵۶۸	دارای الماس	کیلو	۱۰۰	کیلو با ظرف	۵
۱۵۶۹	سایر اقسام	«	۵	«	۰/۵۰
	سایر افزارهای آهنی ـ چدنی یا پولادی که در جای دیگر گفته نشده است مانند ماله ـ گونیا و پرگار پیشه وران ـ هاویه لحیم گری و غیره که وزن هرعدد آن :				
۱۵۷۰	سیصد گرم و کمتر	«	۳	«	۰/۲۵
۱۵۷۱	بیش از سیصد گرم باشد	«	۲	«	۰/۲۵
۱۵۷۲	ابزارهای گوناگون نامبرده بالا که باهم جور شده و روی مقوا یا در محفظه (تروسو) وارد شود (جز الماس شیشه بری)	کیلو با لفاف	۵	«	۰/۵۰
	اشیاء ساخته شده از چدن که در جای دیگر گفته نشده است مانند مخزن ـ دیگ ـ تشت ـ پاتیل و سایر ظروف و لوازم خانه و آشپزخانه ـ لوازم بهداشت ـ بدن شوی ـ روشوئی ـ مستراح ـ تارمی ـ نرده و لوازم دیگر ساختمان ـ مجسمه ـ گلدان ـ ستون و سایر تزئینات ویژه باغ ـ عمارت وغیره ـ قالب و لوازم دیگر شمش ریزی یا برای گداختن فلزات و اشیاء همانند :				
۱۵۷۳	ساده	کیلو	۰/۸۰	«	۰/۲۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۵۷۴	رنگ‌شده	کیلو	۱/۵۰	کیلو باظرف	۰/۲۵
۱۵۷۵	لعابدار	»	٤	»	۰/۵۰
	اشیاءِ ساخته‌شده از مفتول آهنی یا پولادی که در جای دیگر گفته نشده است مانند سبد ـ قفس ـ تله ـ دام ماهیگیری ـ قفسه و گنجه مفتولی ویژه نگاهداری آذوقه یا پرندگان ـ ظرف جای ابر و صابون ـ پادری با یا بدون ملحقات از مواد غیر قیمتی دیگر :				
۱۵۷٦	ساده یا رنگ‌شده	»	۲/۵۰	»	۰/۵۰
۱۵۷۷	دارای روکش از فلزات غیر قیمتی	»	۵	»	۱
	اشیاءِ ساخته‌شده از آهن یا پولادورق که در جای دیگر گفته نشده است مانند انواع قوطی ـ چلیك ـ آگهی و رکلامهای بازرگانی صندوق و جامه‌دان ناودان ـ قالبهای نانوائی ـ لوحه مغازه و خیابان پلاك‌درب ـ پلاك اتومبیل واشیاءِ همانند دیگر :				
۱۵۷۸	ساده یا رنگ شده	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۱۵۷۹	لعابدار یا دارای روکش از فلزات غیر قیمتی	»	۳	»	۰/۵۰
	سایر اشیاءِ ساخته‌شده از آهن ـ از چدن یا از پولاد که در جای دیگر گفته نشده است :				
۱۵۸۰	ساده یا صیقلی‌شده	»	۳	»	۰/۲۵
۱۵۸۱	رنگ ورنی‌شده ـ لاك زده یا دارای روکش از روی ـ از قلع یا از سرب	»	٤	»	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۱۵۸۲	لعابدار	کیلو	۵	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۵۸۳	دارای روکش از فلزات غیر قیمتی دیگر	»	۱۰	»	۱
	بخش شصت و چهار - مس - برنج - برنز و سایر ترکیبات مسی				
۱۵۸٤	بشکل شمش و اشکال همانند دیگر - قراضه - براده و دم‌قیچی	»	۰/۵۰	»	۰/۱۵
	بشکل میله که قطر مقطع قائم آن بیش از شش میلیمتر باشد :				
۱۵۸۵	ساده	»	۰/۷۵	»	۰/۵۰
۱۵۸٦	رنگ ورنی‌شده یادارای روپوش یا روکش از فلزات غیر قیمتی	»	۲	»	۱
	بشکل مفتول (جز سیم آلات موسیقی) ساده یا رنگ‌شده که قطر مقطع قائم آن :				
۱۵۸۷	نیم میلیمتر و کمتر	»	۵	»	۱
۱۵۸۸	بیش از نیم میلیمتر تا $1\frac{1}{2}$ میلیمتر	»	۳	»	۱
۱۵۸۹	بیش از $1\frac{1}{2}$ میلیمتر تا ٦ میلیمتر باشد	»	۱/۵۰	»	۱
	تبصره- مفتول های بالا درصورتیکه رنگ ورنی شده یادارای روکش از فلزات غیر قیمتی باشد حقوق معین بالا را بعلاوه سی درصد خواهد پرداخت.				
۱۵۹۰	دارای روپوش یاروکش از سیم یازر	»	۲۵	»	۳

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	بشکل ورق ـ صفحه وتخته (جزورقه‌های نازك):				
۱۵۹۱	ساده یا شیاردار یادارای نقش و برجستگی های دیگر بایا بدون سوراخ	کیلو	۲	کیلو با ظرف	۰/۵۰
۱۵۹۲	صیقلی شده ـ رنگ و رنی شده یا دارای روکش از فلزات غیرقیمتی	»	٤	»	۱
۱۵۹۳	ورقه‌های نازك که ستبرای آن نیم میلیمتر و کمتر باشد	»	٤	»	۱
۱۵۹٤	دارای روکش ازسیم یا زر	»	۲۵	»	۳
۱۵۹۵	زرورق	کیلو با لفاف	٤۰	»	۵
	لوله:				
۱۵۹٦	ساده	کیلو	۲/۵۰	»	۱
۱۵۹۷	صیقلی شده ـ رنگ ورنی شده یادارای روکش از فلزات غیرقیمتی	»	۵	»	۱
۱۵۹۸	دارای روکش ازسیم یا زر	»	۲۵	»	۳
۱۵۹۹	میله ـ ورقه ـ صفحه ـ گرد وغیره مخصوص لحیم کردن فلزات خالص یامخلوط بفلزات متعارفی دیگر	»	۳	»	۱
۱٦۰۰	تشت ـ بشکه ـ چلیك وظروف بزرگ همانند	»	۳	»	۱
۱٦۰۱	طناب ـ تسمه بافته‌شده و کابل ـ بدون عایق	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۱٦۰۲	پارچه برای الك ـ برای پنجره یامصارف دیگر	»	۱۰	»	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
۱۶۰۳	میخ پرچ وپولك ـ میخ ـ گل میخ ـ میخ پیچ ـ پیچ ومهره ومیخهای دیگر	کیلو	٦	کیلو با ظرف	۱
۱۶۰٤	قفل ـ قفل مغزی ـ کلید و قطعات دیگر قفل برای درب ومبل ـ یراق بدنه واطاق وسائط بارکشی ـ یراق برای کارهای سراجی وصندوق سازی و سایر یراقها که درجای دیگر گفته نشده است بایا بدون ملحقات ازمواد غیرفلزی:	»	۱۰	»	۲
۱۶۰۵	یراق برای کیفهای دستی	»	۲۰	»	۳
۱۶۰٦	سایراقسام	»	۱۲	»	۲
۱۶۰۷	آنهائی که دارای روکش ازسیم یازرهستند	»	٤۰	»	۵
	مبل وقطعات مبل که درجای دیگر گفته نشده است مانند میز ـ صندلی ـ تختخواب وهمانند:				
۱۶۰۸	ساده	»	۲۵	»	۱۰
۱۶۰۹	دارای روکش ازفلزات غیرقیمتی ویا دارای ملحقات تجملی مانند چینی ـ شیشه یا موادیگر	»	٤۰	»	۱۰
	بخاری ـ منقل ـ اجاق وچراغ لحیم گری (غیر برقی) وقطعات منفصله آن ها:				

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۶۱۰	ساده	کیلو	۱۲	کیلو با ظرف	۲
۱۶۱۱	دارای روکش از فلزات غیرقیمتی	«	۸	«	۳
۱۶۱۲	دارای ملحقات تجملی مانند چینی ـ شیشه و مواد دیگر	«	۳۰	«	۱۰
۱۶۱۳	اسباب ولوازم طبخ ـ ظروف و مایحتاج خانه وآشپزخانه که در جای دیگر گفته نشده است بایا بدون ملحقات ازمواد دیگرساده یا دارای روکش از فلزات غیرقیمتی	«	۷/۵۰	«	۱/۵۰
	سایر اشیاء که در جای دیگر گفته نشده است ساده یا دارای روکش از فلزات غیر قیمتی بایا بدون ملحقات ازمواد غیر قیمتی دیگر :				
۱۶۱۴	ساده	«	٦	«	۱/۵۰
۱۶۱۵	دارای روکش از زر یا سیم	«	٦۰	«	۵
۱۶۱٦	سایر اقسام	«	۱۰	«	۳
	بخش شصت و پنج ـ نیکل و ترکیبات نیکلی				
	تبصره ـ ترکیبات نیکلی عبارت از ترکیبات فلزی است که بیش از ده درصد نیکل در ترکیب آن بکار برده شده است مانند آلپاکا ـ مایشور ـ الفنید ـ ارژانتان ـ الکتروم ـ پاك فنك وغیره .				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی – یکه	حقوق گمرکی – میزان ریال	مالیات راه – یکه	مالیات راه – میزان ریال
۱۶۱۷	بشکل شمش واشکال همانند دیگر قراضه ـ براده ودم قیچی	کیلو	۱	کیلو باظرف	۰/۳۰
۱۶۱۸	بشکل میله یا مفتول	»	۲	»	۰/۵۰
۱۶۱۹	بشکل ورق ـ صفحه وتخته بهر ستبرا	»	۳	»	۰/۵۰
۱۶۲۰	لوله	»	۵	»	۱
	سایر اشیاء که درجای دیگر گفته نشده‌است:				
۱۶۲۱	دارای روکش از سیم یا زر	»	۶۰	»	۵
۱۶۲۲	سایر اقسام	»	۳۵	»	
	بخش شصت و شش ـ آلومینیوم و ترکیبات آن				۳
۱۶۲۳	بشکل شمش واشکال همانند دیگر ـ قراضه براده ودم قیچی	»	۰/۵۰	»	۰/۲۰
۱۶۲۴	بشکل میله یا مفتول				
	بشکل ورق ـ تخته یاصفحه (جز ورقه‌های نازك) :	»	۱	»	۰/۳۰
۱۶۲۵	ساده	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
۱۶۲۶	شیاردار یادارای نقش وبرجستگی‌های دیگر	»	۲	»	۰/۵۰
۱۶۲۷	سایر اقسام	»	۲/۵۰	»	۱
۱۶۲۸	ورقه‌های نازك بایابدون آستر کاغذی ساده یارنگین	»	۱۰	»	۲
	تبصرهٔ ۱ ـ مقصود از ورقه‌های نازك آلومینیوم ورقه‌هائی است که ستبرای آن بیش از یك دهم میلیمتر نباشد.				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	تبصرهٔ ۲ـ درصورتیکه ورقه‌های نازك آلومینیوم با آستر کاغذی وارد شود و لو اینکه ستبرای آن بیش از یك دهم میلیمتر باشد ورقه نازك محسوب و حقوق گمرکی را از روی وزن ورقه بعلاوه وزن آستر کاغذی خواهد پرداخت .				
۱۶۲۹	لوله ساده یا صیقلی شده یا رنگ‌ورنی شده و یا دارای روکش از فلزات غیر قیمتی	کیلو	۵	کیلو باظرف	۱
۱۶۳۰	گرد آلومینیوم	»	۱۰	»	۱
۱۶۳۱	تشت ـ بشکه ـ چلیك و ظروف بزرگ همانند بایا بدون ملحقات غیر قیمتی	»	۳	»	۰/۵۰
۱۶۳۲	اسباب و لوازم طبخ ـ ظروف و مایحتاج خانه و آشپزخانه که در جای دیگر گفته نشده است بایا بدون ملحقات غیر قیمتی	»	۱۲	»	۱
۱۶۳۳	طناب ـ تسمه بافته شده و کابل ـ بدون عایق	»	۳	»	۰/۵۰
۱۶۳۴	میخ ـ پیچ ـ میخ پرچ ـ پولك و اشیاء همانند	»	٦	»	۱
۱۶۳۵	کبسول سربطری وغیره ساده یا پیچی بایا بدون ملحقات غیر قیمتی	»	۷/۵۰	»	۱
۱۶۳۶	لوله جای خمیر ـ جای رنگ یا مواد دیگر با یا بدون ملحقات غیر قیمتی	»	٦	»	۱
۱۶۳۷	سایر اشیاء که در جای دیگر گفته نشده است بایا بدون ملحقات غیر قیمتی	»	۱۲	»	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	بخش شصت وهفت ـ سرب وترکیبات سربی				
	تبصره ـ ترکیبات سربی عبارت است از:				
	۱ـ ترکیب سرب وانتیموان				
	۲ـ ترکیب سرب وقلع				
	۳ـ ترکیب سرب ـ قلع وانتیموان				
	۴ـ ترکیب سرب ـ روی وانتیموان				
۱۶۳۸	بشکل شمش واشکال همانند دیگر ـ قراضه ـ براده ودم قیچی	کیلو	۱	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۶۳۹	بشکل میله ـ صفحه ـ تخته وورق	«	۱/۵۰	«	۱
۱۶۴۰	مفتول	«	۱/۵۰	«	۱
۱۶۴۱	لوله	«	۲	«	۱
۱۶۴۲	لوله‌جای‌خمیر ـ جای‌رنگ ومواد دیگر ـ کپسول برای‌سربطری‌وغیره بایابدون‌ملحقات‌غیرقیمتی	«	۳	«	۱
۱۶۴۳	سایراشیاء ساخته‌شده که درجای‌دیگر گفته‌نشده است بایا بدون ملحقات غیرقیمتی	«	۵	«	۱
	بخش شصت وهشت ـ روی وترکیبات آن				
	تبصره ـ ترکیبات روی عبارت است از:				
	۱ـ ترکیب روی ومس				
	۲ـ ترکیب روی ـ مس وآلومینیوم				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی		مالیات راه	
		یکه	میزان ریال	یکه	میزان ریال
	٣ ـ ترکیب روی ـ قلع ـ سرب ومس				
١٦٤٤	بشکل شمش و اشکال همانند دیگر ـ قراضه ـ براده ودم قیچی	کیلو	٠/٣٠	کیلو با ظرف	٠/١٥
١٦٤٥	بشکل میله یا مفتول	»	٠/٥٠	»	٠/٢٥
١٦٤٦	بشکل تخته ـ صفحه وورق ساده یا شیاردار یا دارای نقش وبرجستگیهای دیگر	»	١	»	٠/٢٥
١٦٤٧	لوله	»	٢	»	٠/٥٠
١٦٤٨	تشت ـ بشکه ـ چلیك وظروف بزرگ همانند	»	٣	»	٠/٥٠
١٦٤٩	اسباب ولوازم طبخ ـ ظروف ومایحتاج خانه وآشپزخانه که درجای دیگر گفته نشده است بایا بدون ملحقات غیر قیمتی	»	٥	»	١
١٦٥٠	سایر اشیاء که درجای دیگر گفته نشده است بایا بدون ملحقات غیرقیمتی	»	٦	»	١
	بخش شصت و نه ـ قلع				
١٦٥١	بشکل شمش و اشکال همانند دیگر ـ قراضه ـ براده ودم قیچی	»	٣	»	٠/٥٠
١٦٥٢	بشکل میله ـ مفتول ـ تخته ـ صفحه ـ ورق (جز ورقه‌های نازك)	»	٣	»	٠/٥٠
١٦٥٣	لوله	»	٣/٥٠	»	١
١٦٥٤	ورقه‌های نازك	»	٦	»	١

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	تبصرهٔ ۱ـ مقصود از ورقه‌های نازك قلع ورقه‌هائی است که ستبرای آن بیش از یك دهم میلیمتر نباشد تبصره ۲ـ درصورتیکه ورقه‌های نازك قلع با آستر کاغذی وارد شود ولو اینکه ستبرای آن بیش از $\frac{1}{10}$ میلیمتر باشد ورقه نازك محسوب و حقوق گمرکی را از روی وزن ورقه بعلاوه وزن آستر کاغذی خواهد پرداخت.				
۱۶۵۵	میله ـ ورقه ـ صفحه ـ گرد وغیره برای لحیم گری فلزات ـ خالص یا ترکیب شده باسرب	کیلو	۳	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۶۵۶	کبسول سربطری و غیره ـ لوله جای خمیر ـ جای رنگ و مواددیگر بایابدون ملحقات غیر قیمتی	»	٤/۵۰	»	۱
۱۶۵۷	سایر اشیائیکه در جای‌دیگر گفته نشده است بایا بدون ملحقات غیر قیمتی	»	۱۲	»	۱
	بخش هفتاد ـ سایر فلزات غیر قیمتی و ترکیبات آن که در جای دیگر گفته نشده است				
۱۶۵۸	بشکل شمش و اشکال نساخته همانند دیگر	»	۲	»	۱
۱۶۵۹	بشکل میله ـ مفتول وورق	»	۳	»	۱
۱۶۶۰	لوله وسایر اشیاء که درجای دیگر گفته نشده است بایا بدون ملحقات غیر قیمتی	»	٤۰	»	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	بخش هفتاد و یك ـ اشیاء گوناگون ساخته شده از فلزات غیر قیمتی که در جای دیگر گفته نشده است و مشمول هیچیك از بخشهای دیگر نشود :				
	اقسام کارد سرمیز :				
۱۶۶۱	تمام فلزی یك پارچه ساده یا روکش دار از فلزات غیر قیمتی	کیلو	۲۵	کیلو با ظرف	۲
	سایر اقسام :				
۱۶۶۲	بادسته چوبی	»	۲۰	»	۲
۱۶۶۳	بادسته ساخته‌شده از نیکل	»	۳۰	»	۲
۱۶۶۴	بادسته از فلزات غیرقیمتی‌دیگر دارای‌روکش ازنیکل یاکرم وهمانند	»	۲۵	»	۲
۱۶۶۵	با دسته یا تیغه فلزی دارای روکش از سیم یا زر یا دارای تزئینات از فلزات گران‌بها	»	۶۰	»	۵
۱۶۶۶	بادسته ازعاج یاصدف	»	۸۰	»	۵
۱۶۶۷	با دسته از سایر مواد جز فلزات‌گران بها	»	۳۵	»	۲
۱۶۶۸	کارد تا نشو برای مطبخ برای پیشه وران و غیره	»	۱۲	»	۱
	چاقو ـ قلمتراش وکاردهای تاشو :				
۱۶۶۹	بادسته چوبی	»	۲۰	»	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
۱۶۷۰	بادسته فلزی غیر قیمتی ساده یاروکش‌دار از فلزات غیرقیمتی	کیلو	۳۰	کیلو باظرف	۵
۱۶۷۱	بادسته‌عاجی ـ صدفی یـادسته‌فلزی‌دارای‌روکش ازسیم یازریادارای تزئینات‌ازفلزات‌گرانبها	»	۸۰	»	۱۰
۱۶۷۲	سایر اقسام	»	۵۰	»	۱۰
۱۶۷۳	تیغه برای کارد وچاقو ـ ساده یادارای‌روکش ازفلزات غیرقیمتی (جزتیغه‌کارد ماشین آلات که‌درشمارهٔ ۱۵۶۳ گفته‌شده‌است)	»	۲۵	»	۱
	تیغ خود تراش و قطعات یدکی آن با یا بدون محفظه یا دارای ملحقات ازمواد دیگر :				
۱۶۷۴	دارای روکش ازفلزات غیر قیمتی	»	٤۰	»	۵
۱۶۷۵	دارای روکش ویا تزئین شده ازسیم یازر	»	۷۵	»	۱۰
	تیغه‌برای تیغ خودتراش :				
۱۶۷۶	آماده شده	کیلو با لفاف	۷۰	»	۵
۱۶۷۷	آماده نشده	کیلو	۱۰	»	۲
۱۶۷۸	تیغ سلمانی وتیغه‌آن بایا بدون محفظه	کیلو با محفظه	۵۰	»	۵
۱۶۷۹	قیچی باغبانی	کیلو	٦	»	۰/۵۰
	سایر قیچی هاکه‌درجای دیگر گفته نشده است ووزن هریك‌آن:				
۱۶۸۰	سی‌گرم و کمتر	»	۷۵	»	۲
۱۶۸۱	بیشر، ازسی‌گرم تاپنجاه‌گرم	»	۵۰	»	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۶۸۲	بیش از پنجاه گرم باشد	کیلو	۳۰	کیلو با ظرف	۲
۱۶۸۳	ماشین موزنی سلمانی وقطعات آن	»	۴۰	»	۵
۱۶۸۴	ماشین پشم‌چینی وموزنی جانوران وقطعات آن	»	۱۰	»	۰/۵۰
۱۶۸۵	چاقوبرای سرمیزتحریروپاکت بازکن	»	۳۰	»	۲
۱۶۸۶	اسباب باز کردن دربطری ودرقوطی خوراکیهای محفوظ	»	۸	»	۱
۱۶۸۷	سوهان ـ چاقووقیچی ویژه ناخن گیری وسایر لوازم آرایش ناخن بایا بدون محفظه	کیلو با محفظه	۷۵	»	۵
۱۶۸۸	فرمومژه ـ موچین وسایرلوازم آرایش همانند	کیلو	۴۰	»	۵
۱۶۸۹	سایراشیاء برنده مانند مدادتراش وتیغه‌های آن وغیره که درجای دیگر گفته نشده است	»	۱۰	»	۲
	قاشق وچنگال تمام فلزی ازهرنوع:				
۱۶۹۰	ازآهن یاپولاد ـ ازمس وترکیبات مسی ساده یا دارای روکش ازروی ـ ازقلع یا ازآلومینیوم	»	۱۲	»	۱
۱۶۹۱	ازآهن یاپولاد ـ ازمس وترکیبات مسی دارای روکش ازنیکل یا کرم وهمانند	»	۱۶	»	۲
۱۶۹۲	ازنیکل	»	۳۰	»	۲
۱۶۹۳	ازآلومینیوم	»	۸	»	۱
۱۶۹۴	ازسایرفلزات متعارفی ساده یا روکش‌دار از فلزات غیرقیمتی	»	۱۲	»	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۱۶۹۵	ازفلزات غیرقیمتی دارای روکش ازسیم یازر سایراقسام قاشق وچنگال:	کیلو	٦٠	کیلو باظرف	۵
۱۶۹۶	با دسته چوبی	«	۱۲	«	۲
۱۶۹۷	با دسته ساخته شده ازنیکل	«	۳۰	«	۲
۱۶۹۸	با دسته ازفلزات غیرقیمتی دیگردارای روکش ازنیکل یا کرم وهمانند	«	۱٦	«	۲
۱۶۹۹	بادسته یاتیغه فلزی دارای روکش ازسیم یازر یادارای تزئینات ازفلزات گرانبها	«	٦٠	«	۵
۱۷۰۰	با دسته ازعاج یا ازصدف	«	۸۰	«	۵
۱۷۰۱	با دسته ازسایرمواد (جزازفلزات گرانبها)	«	۳۵	«	۲
	اشیاء وظروف ولوازم روی میز ساخته شده ازفلز که درجای دیگر گفته نشده است مانند سینی ـ بشقاب ـ قنددان ـ ظرف جای میوه یاسبزی یانان ـ قهوه جوش ـ صافی قهوه ـ سماور ـ قوری ـ شیردان ـ فنجان ـ شیرینی خوری ـ نمکدان وغیره وغیره ساده یادارای ملحقات وقطعات ازموادیگر:				
۱۷۰۲	ازمس ساده یا روکش دارازفلزات غیرقیمتی	«	۱۵	«	۲
۱۷۰۳	ازنیکل	«	۳۵	«	۲
۱۷۰۴	ازآلومینیوم	«	۱۰	«	۱/۵۰
۱۷۰۵	ازفلزات غیرقیمتی دیگرساده یا روکش داراز فلزات غیرقیمتی	«	۱۲	«	۱

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۷۰۶	از فلزات غیرقیمتی ازهرجنس دارای‌روکش از سیم یا زر .	کیلو	٦۰	کیلو باظرف	۵
	اشیاء ساخته شده از فلزات غیر قیمتی که در جای دیگر گفته نشده است‌برای تزئین داخلی عمارت مانند‌اسباب سربخاری وغیره ـ برای تزئین اطاق دفتروغیره ساده یادارای ملحقات وقطعات ازمواد دیگرمانندگلدان ـ شمعدان ـ قاب عکس ـ لوازم تدخین ولوازم روی میز تحریر :				
۱۷۰۷	ازآهن ـ چدن یا پولاد	»	۱۰	»	۱
۱۷۰۸	از مس وترکیبات مسی	»	۲۰	»	۲
۱۷۰۹	از نیکل	»	۳۰	»	۲
۱۷۱۰	ازآلومینیوم	»	۱۵	»	۱/۵۰
۱٦۱۱	از فلزات غیرقیمتی دیگر	»	۱۰	»	۱
۱۷۱۲	ازفلزات غیرقیمتی دارای‌روکش‌ازسیم یا زر	»	٦۰	»	۵
	اسباب روشنائی‌ـ چراغ ـ جارو وچهلچراغ‌ـ قطعات‌آنهاکه در جای دیگر گفته نشده است‌و مشمول شماره دیگر تعرفه نشودساخته شده‌از فلزات غیرقیمتی بایا بدون ملحقات یا قطعات از سایر مواد :				
۱۷۱۳	سرپیچ چراغهای غیر برقی	»	۱۰	»	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی		مالیات راه	
		یکه	میزان ریال	یکه	میزان ریال
۱۷۱٤	چراغ برای معدنچیان حتی باقوه (پیل)	کیلو	٤	کیلو باظرف	۱
۱۷۱۵	فانوس بادی	»	۳	»	۱
۱۸۱٦	چراغ برق جیبی- کمربندی وهمانند بایا بدون قوه (پیل)	»	۱۵	»	۱
	چراغ- چراغ آویز ـ چهلچراغ ـ جارولنتر:				
۱۷۱۷	از چدن ـ ازآهن یاپولاد ساده یارنگ شده	»	۱۰	»	۱
۱۷۱۸	از چدن ـ از آهن یا پولاد دارای روکش از فلزات غیرقیمتی	»	۱۵	»	۲
۱۷۱۹	از سایر فلزات غیرقیمتی یاساده یاروکش‌دار از فلزات غیرقیمتی	»	۳۵	»	۵
۱۷۲۰	از فلزات‌غیرقیمتی‌دارای‌روکش‌از سیم یا زر	»	٦۰	»	۱۰
۱۷۲۱	چراغ دوچرخه پائی ـ چراغ موتورسیکلت ـ چراغ اتومبیل	»	۲۵	»	۲
	لوله‌های‌فلزی‌قابل‌انحناءساده‌یاجورشده ازمواد دیگربایا بدون روکش‌ازفلزات غیرقیمتی :				
۱۷۲۲	ازآهن یا پولاد	»	۷/۵۰	»	۱
۱۷۲۳	از سایر فلزات غیرقیمتی	»	۱۰	»	۱
	حروف ـ خط ـ فاصله وحاشیه برای چاپ ـ انگ‌های فلزی ـ میله‌های توخالی یا برجسته برای انگ‌سازی :				
۱۷۲٤	ازبرنج وسایر ترکیبات مسی	»	۲/۵۰	»	۰/۲۰
۱۷۲۵	از فلزات غیرقیمتی دیگر	»	۱/۵۰	»	۰/۲۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی		مالیات راه	
		یکه	میزان ریال	یکه	میزان ریال
۱۷۲۶	کلیشه چاپ از فلزات متعارفی	کیلو	۲	کیلو باظرف	۰/۲۰
۱۷۲۷	مهر ـ شماره‌زن ـ تاریخ‌زن و اشیاء همانند خودکار یا غیرخودکار از فلز خالص یا جور شده باسایر مواد	»	۳۰	»	۳
	سر قلم :				
۱۷۲۸	دارای نیش زر یا پلاتین یا دارای روپوش و یا روکش از زر یا از پلاتین	کیلو باقوطی	۸۰۰	»	۱۵
۱۷۲۹	سایر اقسام	»	۳۰	»	۳
	زنجیر کشوئی ـ سگک ـ حلقه ـ قلاب ـ مدبر ـ انگشتانه قزنقفلی ـ تکمه قابلمه ـ چنگک و پولك و منگنه کفش ـ فنر کرست و اشیاء همانند برای لباس ـ برای دستکش ـ برای کفش ـ برای چادر ـ برای روپوش کالا ـ برای سراجی ولوازم سفر ـ برای کیف وسایر مصارف همانند (جز آنچه برای زینت بکار میرود) ساده یا روکش‌دار از فلزات غیرقیمتی :				
۱۷۳۰	از آهن ـ چدن یا پولاد	کیلو با لفاف	۵	»	۰/۵۰
۱۷۳۱	از فلزات غیرقیمتی دیگر	»	۱۰	»	۱
۱۷۳۲	از فلزات غیر قیمتی که تمام یا قسمتی از آن از چرم ـ از پارچه ـ از سلولویید از گالالیت یا مواد همانند پوشیده شده باشد	»	۱۵	»	۲
۱۷۳۳	از فلزات غیرقیمتی دارای روکش از سیم یا زر	»	۷۵	»	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	گردن بند ـ دستبند ـ زنجیر ساعت ـ زنجیر عینك و زنجیرهای ظریف همانند ـ گوشواره ـ انگشتر ـ گل سینه و سر ـ نقده ـ گیله ـ نشان ـ آویزه ـ سنجاق کلاه ـ سنجاق و گیره کراوات و سایر زیور آلات بدل که درجای دیگر گفته نشده است با یا بدون ملحقات و قطعات از مواد غیر قیمتی دیگر :				
۱۷۳۴	از فلزات متعارفی ساده یا دارای روکش از فلزات غیر قیمتی	کیلو با لفاف	۱۰۰	کیلو با ظرف	۱۰
۱۷۳۵	از فلزات متعارفی دارای روکش از سیم یا زر	«	۱۵۰	«	۱۰
	پاشنه کش ـ مهمیز ـ رکاب ـ هویزه ـ دهنه اسب و سایر قطعات فلزی برای زین و برگ ساده یا روکش دار از فلزات غیر قیمتی :				
۱۷۳۶	از آهن یا پولاد	کیلو	۱۲	«	۰/۵۰
۱۷۳۷	از سایر فلزات متعارفی	«	۲۰	«	۱
	شانه‌های فلزی ـ جای عینك ـ قوطی سیگار و قوطیهای جیبی دیگر ـ فندك ـ پودردان ـ کیف زرهی دستی و سایر محفظه‌های همانند که درجای دیگر گفته نشده است با یا بدون ملحقات و قطعات از مواد غیر قیمتی دیگر :				
۱۷۳۸	از فلزات متعارفی ساده یا روکش دار از فلزات غیر قیمتی	«	۲۰	«	٤
۱۷۳۹	از فلزات متعارفی دارای روکش از سیم یا زر	«	٦۰	«	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	فصل شانزدهم ـ ماشین آلات وقطعات منفصله آن ـ لوازم برق				
	تبصرهٔ۱ ـ اساس طبقه‌بندی ماشینها ـ دستگاهها و آلاتیکه دراین فصل گفته‌میشود عمل آن شیئی است نه موادیکه در ساخت آن بکاربرده شده بنابراین کلیه ماشین آلات وقطعات منفصله آن که از فلزات متعارفی ـ از چوب ـ از گالالیت و موادهمانند ـ ازسنگ ـ ازشیشه یاازچینی ومواد خاکی دیگرساخته‌شده باشد مشمول این فصل خواهدبود.				
	تبصرهٔ۲ ـ قطعات لاینفك ماشین آلات که همراه دستگاه کامل ماشین واردشود مانند دستگاه روغن‌زنی کنتور و آلات سنجش ـ شیر ـ سوپاپ ـ لوله‌و غیره مانندخودماشین محسوب میشود جز تسمه غیرفلزی ماشین آلات که تابع تعرفه‌بندی نوع موادی‌است که‌درساخت آن‌تسمه بکار برده شده است.				
	تبصرهٔ۳ ـ ماشین آلاتی که‌فاقد بعضی قطعات مانندپره ـ لوح‌نصب ـ بالش‌وغیره‌باشد ماشین کامل محسوب میشود.				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
	تبصرهٔ ۴ ـ ورودماشین آلات پیاده ولواینکه در چندین مرسله وارد شود در تعرفه بندی آن تأثیری ندارد				
	بخش هفتادودو ـ دیگ بخار ـ ماشین آلات وقطعات منفصله آن				
۱۷۴۰	دیگ بخار (ژنراتور بخار) اکونومیزور ـ سورشوفور و انباره بخار (اکومولاتور بخار)	کیلو	۰/۲۰	کیلو با ظرف	۰/۱۰
	لکوموبیل بخاری وماشینهای بخار :				
۱۷۴۱	لکوموبیل بخاری ثابت یامتحرك	»	۰/۷۵	»	۰/۱۰
۱۷۴۲	ماشینهای بخار متصل به دیگ بخار	»	۰/۶۰	»	۰/۱۰
۱۷۴۳	ماشینهای بخارجدا از دیگ بخار	»	۰/۵۰	»	۰/۱۰
	موتور :				
۱۷۴۴	برای دوچرخه وموتورسیکلت	»	۵	»	۱
۱۷۴۵	برای اتومبیل ـ برای هواپیماوبرای کرجی	»	۳	»	۰/۵۰
	موتورهای دیگر که وزن هردستگاه آن :				
۱۷۴۶	۱۰۰ کیلوگرم و کمتر	»	۲	»	۰/۵۰
۱۷۴۷	بیش از ۱۰۰ کیلوگرم تا ۳۰۰ کیلوگرم	»	۱/۵۰	»	۰/۲۵
۱۷۴۸	بیش از ۳۰۰ کیلوگرم تا ۵۰۰ کیلوگرم	»	۱/۲۰	»	۰/۲۵
۱۷۴۹	بیش از ۵۰۰ کیلوگرم تا ۱۰۰۰ کیلوگرم	»	۱	»	۰/۱۵
۱۷۵۰	بیش از ۱۰۰۰ کیلوگرم تا ۲۵۰۰ کیلوگرم	»	۰/۸۰	»	۰/۱۵
۱۷۵۱	بیش از ۲۵۰۰ کیلوگرم تا ۵۰۰۰ کیلو گرم	»	۰/۶۰	»	۰/۱۵
۱۷۵۲	بیش از ۵۰۰۰ کیلوگرم باشد	»	۰/۵۰	»	۰/۱۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	ماشین‌های محرك آبی (ماشین موتریس) که‌وزن هر دستگاه آن:				
۱۷۵۳	۱۵۰ کیلوگرم و کمتر	کیلو	۲	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۷۵۴	بیش از ۱۵۰ کیلوگرم تا ۵۰۰ کیلوگرم	«	۱/۶۰	«	۰/۲۵
۱۷۵۵	بیش از ۵۰۰ کیلوگرم تا ۱۰۰۰ کیلوگرم	«	۱/۲۰	«	۰/۱۵
۱۷۵۶	بیش از ۱۰۰۰ کیلوگرم تا ۲۵۰۰ کیلوگرم	«	۱	«	۰/۱۵
۱۷۵۷	بیش از ۲۵۰۰ کیلوگرم تا ۵۰۰۰ کیلوگرم	«	۰/۸۰	«	۰/۱۵
۱۷۵۸	بیش از ۵۰۰۰ کیلوگرم باشد .	«	۰/۶۰	«	۰/۱۵
	ماشین‌های محرك با نیروی هوا ـ باگاز فشرده شده با باد وهمانندکه وزن هردستگاه آن:				
۱۷۵۹	۱۵۰ کیلوگرم و کمتر	«	۲	«	۰/۵۰
۱۷۶۰	بیش از ۱۵۰ کیلوگرم تا ۵۰۰ کیلوگرم	«	۱/۶۰	«	۰/۲۵
۱۷۶۱	بیش از ۵۰۰ کیلوگرم تا ۱۰۰۰ کیلوگرم	«	۱/۲۰	«	۰/۱۵
۱۷۶۲	بیش از ۱۰۰۰ کیلوگرم تا ۲۵۰۰ کیلوگرم	«	۱	«	۰/۱۵
۱۷۶۳	بیش از ۲۵۰۰ کیلوگرم تا ۵۰۰۰ کیلوگرم	«	۰/۸۰	«	۰/۱۵
۱۷۶۴	بیش از ۵۰۰۰ کیلوگرم باشد .	«	۰/۶۰	«	۰/۱۵
۱۷۶۵	غلتك جاده کوب (رولو کمپرسور) بایابدون موتور	«	۰/۵۰	«	۰/۱۵
	تلمبه برای آب و آبگونه:				
۱۷۶۶	تلنبه تقسیم بنزین و آبگونه‌های دیگر دستی یاخودکار	«	۵	«	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	تلمبه‌های دستی دیگر که وزن هرعدد آن:				
۱۷٦۷	۵۰ کیلو گرم و کمتر	کیلو	۳	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۷٦۸	بیش از ۵۰ کیلو گرم تا ۱۵۰ کیلو گرم	«	۲/۵۰	«	۰/۲۵
۱۷٦۹	بیش از ۱۵۰ کیلو گرم تا ۳۰۰ کیلو گرم	«	۲	«	۰/۲۵
۱۷۷۰	بیش از ۳۰۰ کیلو گرم باشد .	«	۱	«	۰/۲۵
	تلمبه‌های موتوری ـ بخاری و اقسام دیگر آن برای آب و آبگونه که وزن هرعدد آن:				
۱۷۷۱	۱۰۰ کیلو گرم و کمتر	«	٤	«	۰/۵۰
۱۷۷۲	بیش از ۱۰۰ کیلو گرم تا ۳۰۰ کیلو گرم	«	۳	«	۰/۲۵
۱۷۷۳	بیش از ۳۰۰ کیلو گرم تا ۷۵۰ کیلو گرم	«	۲/۵۰	«	۰/۲۵
۱۷۷٤	بیش از ۷۵۰ کیلو گرم تا ۱۵۰۰ کیلو گرم	«	۲	«	۰/۱۵
۱۷۷۵	بیش از ۱۵۰۰ کیلو گرم تا ۳۰۰۰ کیلو گرم	«	۱/۵۰	«	۰/۱۵
۱۷۷٦	بیش از ۳۰۰۰ کیلو گرم باشد .	«	۱	«	۰/۱۵
	تلمبه هوا ـ تلمبه فشار ـ بادبزن (جز برقی) ـ ماشین دم و ماشینهای همانند که وزن هرعدد آن:				
۱۷۷۷	۵۰ کیلو گرم و کمتر	«	٤/۵۰	«	۰/۵۰
۱۷۷۸	بیش از ۵۰ کیلو گرم تا ۱۵۰ کیلو گرم	«	٤	«	۰/۵۰
۱۷۷۹	بیش از ۱۵۰ کیلو گرم تا ۳۰۰ کیلو گرم	«	۳	«	۰/۲۵
۱۷۸۰	بیش از ۳۰۰ کیلو گرم تا ۷۵۰ کیلو گرم	«	۲/۵۰	«	۰/۲۵
۱۷۸۱	بیش از ۷۵۰ کیلو گرم تا ۲۰۰۰ کیلو گرم	«	۲	«	۰/۱۵
۱۷۸۲	بیش از ۲۰۰۰ کیلو گرم باشد	«	۱	«	۰/۱۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	دستگاه برای افشاندن و پخش کردن آبگونه و گردبوسیله هوای فشرده :				
۱۷۸۳	برای کارهای کشاورزی	کیلو	۱	کیلو باظرف	۰/۲۵
۱۷۸٤	سایر اقسام	»	۲	»	۰/۵۰
	نورد از هرقبیل که وزن هرعدد آن :				
۱۷۸۵	۱۰۰ کیلوگرم و کمتر	»	۲	»	۰/۲۵
۱۷۸٦	بیش از ۱۰۰ کیلوگرم تا ۵۰۰ کیلوگرم	»	۱/۵۰	»	۰/۲۵
۱۷۸۷	بیش از ۵۰۰ کیلوگرم تا ۱۰۰۰ کیلوگرم	»	۱	»	۰/۱۵
۱۷۸۸	بیش از ۱۰۰۰ کیلوگرم باشد.	»	۰/۵۰	»	۰/۱۵
	منگنه های آبی (پرس هیدرولیك) و سایر منگنه‌های فشار که درجای دیگر گفته نشده است :				
۱۷۸۹	منگنه‌های آبی (پرس هیدرولیك)	»	۰/۷۵	»	۰/۱۵
	سایر منگنه‌های فشار که درجای دیگر گفته نشده است وزن هر دستگاه آن :				
۱۷۹۰	۵۰ کیلوگرم و کمتر	»	۳	»	۰/۵۰
۱۷۹۱	بیش از ۵۰ کیلوگرم تا ۱۰۰ کیلوم گرم	»	۲/۵۰	»	۰/۲۵
۱۷۹۲	بیش از ۱۰۰ کیلوگرم تا ۵۰۰ کیلوگرم	»	۱/۵۰	»	۰/۱۵
۱۷۹۳	بیش از ۵۰۰ کیلوگرم باشد .	»	۱	»	۰/۱۵
	ماشین ودستگاههای برداشتن- بلند کردن-بار کردن وپیاده کردن کالا- ماشین ودستگاه‌های کندن ودر آوردن که وزن هردستگاه. آن :				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۷۹۴	۱۰ کیلوگرم و کمتر	کیلو	۴/۵۰	کیلو با ظرف	۰/۵۰
۱۷۹۵	بیش از ۱۰ کیلوگرم تا ۱۰۰ کیلوگرم	«	۳	«	۰/۲۵
۱۷۹۶	بیش از ۱۰۰ کیلوگرم تا ۵۰۰ کیلوگرم	«	۲	«	۰/۲۵
۱۷۹۷	بیش از ۵۰۰ کیلوگرم تا ۱۰۰۰ کیلوگرم	«	۱	«	۰/۱۵
۱۷۹۸	بیش از ۱۰۰۰ کیلوگرم باشد.	«	۰/۷۵	«	۰/۱۵
	تبصره ـ دستگاه‌های بالا درصورتیکه بر اتومبیل یا وسایط بارکشی دیگر نصب شده باشد حقوق مربوط را بعلاوه حقوق وسایط بارکشی خواهد پرداخت.				
	ماشین و ادوات کشاورزی برای حاضر کردن زمین و کشت کاری ـ دستگاه درو ـ خرمن کوبی دستگاه کودپخش کن ـ بذر افشان ونشاء ـ دستگاه بوجاری و دانه جدا کنی ـ گاوآهن ـ ماشین جمع آوری محصول ـ ریشه کن و علف جمع کن ـ شن کش مکانیکی ـ غلتك مخصوص کشاورزی وغیره وغیره ودستگاههای مربوط بسایر کارهای کشاورزی که درجای دیگر گفته نشده است:				
۱۷۹۹	دستگاه جوجه کشی	«	۲/۵۰	«	۰/۵۰
۱۸۰۰	کندو	«	۱	«	۰/۵۰
۱۸۰۱	دستگاه شیردوشی ـ دوغ و کره زنی ـ پنیر سازی ـ ماست بندی وهمانند	«	۱/۶۰	«	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۱۸۰۲	سایر ماشین آلات و دستگاهها و ادوات کشاورزی که درجای دیگر گفته نشده است	کیلو	۰/۳۰	کیلو باظرف	۰/۱۰
۱۸۰۳	ماشین و آلات ویژه آسیاب کردن ـ خرد کردن ـ پوست کردن ـ بیختن وسایر کارهای مربوط به تمیز کردن غلات وحبوبات وسبزیجات وغیره	»	۰/۴۰	»	۰/۱۰
	دستگاه برای گرم کردن ـ سرد کردن ـ پختن ـ تقطیر ـ تصفیه کردن ـ پالیدن ـ تبخیر ـ متراکم کردن ـ صاف کردن و کارهای همانند مانند قرع انبیق ـ فیلتر وصافی های دیگر برای آب ـ سماورحمام ـ لوله های تقطیر و تصفیه ـ اتوکلاو ـ ظرف تخمیر ـ دستگاههای مکانیکی مالت سازی ودستگاههای همانند :				
	ازآهن ـ چدن یا پولاد که وزن هردستگاه آن:				
۱۸۰۴	۱۰ کیلوگرم و کمتر	»	۳	»	۰/۵۰
۱۸۰۵	بیش از ۱۰ کیلوگرم تا ۱۰۰ کیلوگرم	»	۲	»	۰/۵۰
۱۸۰۶	بیش از ۱۰۰ کیلوگرم تا ۵۰۰ کیلوگرم	»	۱/۵۰	»	۰/۲۵
۱۸۰۷	بیش از ۵۰۰ کیلوگرم تا ۱۰۰۰ کیلوگرم	»	۱	»	۰/۱۵
۱۸۰۸	بیش از ۱۰۰۰ کیلوگرم باشد	»	۰/۷۵	»	۰/۱۵
	از مواد یا فلزات متعارفی دیگر که وزن هر دستگاه آن :				
۱۸۰۹	۱۰ کیلوگرم و کمتر	»	٦	»	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۱۸۱۰	بیش از ۱۰ کیلو گرم تا ۱۰۰ کیلو گرم	کیلو	٤	کیلو با ظرف	۱
۱۸۱۱	بیش از ۱۰۰ کیلو گرم تا ۵۰۰ کیلو گرم	»	۳	»	۰/۵۰
۱۸۱۲	بیش از ۵۰۰ کیلو گرم تا ۱۰۰۰ کیلو گرم	»	۲	»	۰/۲۵
۱۸۱۳	بیش از ۱۰۰۰ کیلو گرم باشد .	»	۱/۵۰	»	۰/۲۵
	ماشین ودستگاههای مولد سرما :				
۱۸۱٤	یخچال و گنجه‌های همانند (آرموار فریگوریفیك)	»	۱۵	»	۳
	سایر اقسام آن که وزن هر عدد آن :				
۱۸۱۵	۱۰۰ کیلو گرم و کمتر	»	٦	»	۱
۱۸۱٦	بیش از ۱۰۰ کیلو گرم تا ۵۰۰ کیلو گرم	»	۳	»	۰/۵۰
۱۸۱۷	بیش از ۵۰۰ کیلو گرم باشد	»	۲	»	۰/۲۵
۱۸۱۸	دستگاههای دستی آتش نشانی	»	۲	»	۰/۵۰
	ماشین و دستگاههای ویژه خورد کردن ـ شکستن ـ جور کردن ـ شستن ـ بیختن و سرند کردن ـ مخلوط کردن ـ ریز کردن ـ سائیدن ـ قالب ریختن وغیره خاك ـ سنگ ـ سمنت ـ گچ ـ استخوان و سایر مواد سخت همانند که وزن هر دستگاه آن :				
۱۸۱۹	۱۰۰ کیلو گرم و کمتر	»	۱	»	۰/۱۵
۱۸۲۰	بیش از ۱۰۰ کیلو گرم تا ۵۰۰ کیلو گرم	»	۰/۷۵	»	۰/۱۵
۱۸۲۱	بیش از ۵۰۰ کیلو گرم تا ۱۰۰۰ کیلو گرم	»	۰/۵۰	»	۰/۱۵
۱۸۲۲	بیش از ۱۰۰۰ کیلو گرم باشد	»	۰/٤۰	»	۰/۱۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	ماشین چرمسازی و ماشین برای ساختن اشیاء چرمی یاپوستی که‌درجای دیگر گفته نشده است ووزن هردستگاه آن:				
۱۸۲۳	۱۰۰ کیلوگرم و کمتر	کیلو	۲	کیلوبا ظرف	۰/۲۵
۱۸۲۴	بیش از ۱۰۰ کیلوگرم تا ۵۰۰ کیلوگرم	»	۱	»	۰/۲۵
۱۸۲۵	بیش از ۵۰۰ کیلوگرم تا ۱۰۰۰ کیلوگرم	»	۰/۸۰	»	۰/۱۵
۱۸۲۶	بیش از ۱۰۰۰ کیلوگرم تا ۵۰۰۰ کیلوگرم	»	۰/۶۰	»	۰/۱۵
۱۸۲۷	بیش از ۵۰۰۰ کیلوگرم باشد.	»	۰/۴۰	»	۰/۱۵
۱۸۲۸	ماشین برای ساختن خمیر کاغذ ـ ساختن کاغذومقوا	»	۰/۷۵	»	۰/۱۵
۱۸۲۹	ماشینهای مخصوص طرح انداختن ـ براق کردن وسایر کارهای همانند روی کاغذومقوا وماشین ودستگاههای صحافی ـ پاکت سازی ـ قوطی سازی وکارهای همانند	»	۱	»	۰/۲۵
	ماشین چاپ و کارهای چاپی و کلیشه سازی ـ دستگاههای گراور سازی وافست و همانند و همچنین ماشینهای ویژه گداختن وریختن حروف که وزن هردستگاه آن:				
۱۸۳۰	۱۰۰ کیلوگرم و کمتر	»	۱/۵۰	»	۰/۲۵
۱۸۳۱	بیش از ۱۰۰ کیلوگرم تا ۵۰۰ کیلوگرم	»	۱	»	۰/۲۵
۱۸۳۲	بیش از ۵۰۰ کیلوگرم تا ۱۰۰۰ کیلوگرم	»	۰/۷۵	»	۰/۱۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۸۳۳	بیش از ۱۰۰۰ کیلوگرم باشد	کیلو	۰/۵۰	کیلو باظرف	۰/۱۵
	ماشین ودستگاه‌برای‌تهیه‌کردن موادنسجی- نخ ریسی ونخ تابی- ماشین برای آماده کردن نخها بشکل کلاف- کلافه- گروهه - قرقره‌ومانند آن :				
۱۸۳۴	ماشین‌ودستگاههای‌مخصوص‌شستشو‌وچربی گرفتن پشم- ماشین‌برای پاك‌کردن‌وحلاجی کردن‌پنبه- کتان‌وشاهدانه-ماشین‌شانه‌زدن‌وماشینهای‌همانند	«	۰/۵۰	«	۰/۱۵
۱۸۳۵	دستگاه‌برای نخ ریسی- نخ تابی- نخ قندسازی و همانند .	«	۰/۷۵	«	۰/۱۵
۱۸۳۶	ماشین کلاف و کلافه سازی -گروهه سازی - قرقره پیچی و کارهای همانند	«	۱	«	۰/۱۵
۱۸۳۷	ماشین‌ودستگاههای‌پارچه‌بافی-توربافی-توری بافی- ماشین ودستگاههای مربوط بآنها مانند دستگاه شستن - آهارزن - سفیدکردن - رنگ زدن - پاك‌کردن- چاپ کردن وسایر دستگاهها وماشینهائیکه درپیشه و کارهای پارچه‌بافی‌بکار برده میشود .	«	۱/۵۰	«	۰/۱۵
	چرخهای دوزندگی دستی- پائی یابرقی:				
۱۸۳۸	چرخ پائی متعارفی دوزندگی	«	۲/۵۰	«	۰/۲۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۱۸۳۹	چرخ پائی مبلی دوزندگی	کیلو	۵	کیلوباظرف	۰/۵۰
۱۸۴۰	چرخ دستی دوزندگی بایا بدون محفظه	»	۳	»	۰/۲۵
۱۸۴۱	پایه چرخ دوزندگی و قطعات پایه چرخ که جداگانه وارد میشود	»	۲	»	۰/۲۵
۱۸۴۲	میز - گنجه ومحفظه چرخ‌دوزندگی که‌جداگانه وارد شود	»	۸	»	۱
۱۸۴۳	چرخ کشبافی - جوراب بافی واشیاء علاقبند بافی وهمانند دستی - پائی یا برقی	»	۲/۵۰	»	۰/۲۵
۱۸۴۴	قطعات‌منفصله چرخ‌های بالاکه درجای‌دیگر گفته نشده است	»	۵	»	۰/۵۰
	ماشین افزار (افزار مکانیکی) که وزن هر دستگاه آن :				
۱۸۴۵	۲۵ کیلوگرم و کمتر	»	۴/۵۰	»	۰/۵۰
۱۸۴۶	بیش‌از ۲۵ کیلوگرم تا ۱۰۰ کیلوگرم	»	۳	»	۰/۵۰
۱۸۴۷	بیش‌از ۱۰۰ کیلوگرم تا ۳۰۰ کیلوگرم	»	۲	»	۰/۲۵
۱۸۴۸	بیش‌از ۳۰۰ کیلوگرم تا ۷۵۰ کیلوگرم	»	۱/۵۰	»	۰/۱۵
۱۸۴۹	بیش‌از ۷۵۰ کیلوگرم تا ۲۰۰۰ کیلوگرم	»	۱/۲۵	»	۰/۱۵
۱۸۵۰	بیش‌از ۲۰۰۰ کیلوگرم باشد	»	۱	»	۰/۱۵
	ماشین برای‌بسته‌بندی کالا - برای باز کردن - پر کردن - بستن - برچسب زدن - شستن وکبسول گذاردن دربطری یا بشگه یا محفظه‌های‌دیگر که‌وزن هردستگاه‌آن :				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۸۵۱	۲۰۰ کیلوگرم و کمتر باشد	کیلو	۲/۵۰	کیلو با ظرف	۰/۲۵
۱۸۵۲	بیش از ۲۰۰ کیلو گرم باشد	«	۱/۵۰	«	۰/۲۵
	دستگاههای وزن کردن (جز ترازوی حساس):				
۱۸۵۳	دستگاههای توزین ـ خودکار	«	۱۰	«	۱
۱۸۵٤	قپان‌های ثابت برای وزن کردن وسایط بارکشی ـ دام وهمانند	«	۱	«	۰/۱۵
۱۸۵۵	قپان‌های دیگر	«	۲/۵۰	«	۰/۱۵
۱۸۵٦	سایراقسام دستگاههای توزین	«	۵	«	۰/۵۰
۱۸۵۷	قطعات دستگاههای توزین (جز سنگهای آنها)	«	٦	«	۰/۵۰
	ماشین تحریر که وزن هرعدد آن:				
۱۸۵۸	۱۰ کیلوگرم و کمتر	«	۲٤	«	۲
۱۸۵۹	بیش از ۱۰ کیلوگرم باشد	«	۱۸	«	۲
۱۸٦۰	ماشین حساب	«	۱۰۰	«	۳
	ماشین آمار ـ صندوقهای خودکار ودستگاههای همانندکه وزن هردستگاه آن:				
۱۸٦۱	سیصد کیلوگرم و کمتر	«	۱۲	«	۱
۱۸٦۲	بیش از ۳۰۰ کیلوگرم باشد .	«	۱۰	«	۱
۱۸٦۳	قطعات منفصله ماشین تحریر و ماشین حساب و ماشین آمار و صندوقهای خودکار و دستگاههای همانند	«	۳۰	«	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۸۶۴	ماشین ودستگاههای اطاق‌دفتر که‌درجای‌دیگر گفته‌نشده‌است‌مانندپلی کپی‌ـدوپلیکاتوروهمانند سایرماشین‌ها ودستگاه‌ها وادواتی که درجای دیگر گفته نشده‌است‌ومشمول هیچ‌یك ازشماره های دیگرنشود ووزن هر دستگاه‌آن :	کیلو	۱۰	کیلو باظرف	۱
۱۸۶۵	۱۰ کیلوگرم و کمتر	»	۵	»	۱
۱۸۶۶	بیش‌از ۱۰ کیلوگرم تا۵۰ کیلوگرم	»	۳/۷۵	»	۰/۵۰
۱۸۶۷	بیش‌از ۵۰ کیلوگرم تا۱۰۰ کیلوگرم	»	۲/۵۰	»	۰/۲۵
۱۸۶۸	بیش‌از ۱۰۰ کیلوگرم تا۵۰۰ کیلوگرم	»	۱/۶۰	»	۰/۲۵
۱۸۶۹	بیش‌از ۵۰۰ کیلوگرم تا۱۰۰۰ کیلوگرم	»	۱/۲۰	»	۰/۱۵
۱۸۷۰	بیش‌از ۱۰۰۰ کیلوگرم تا ۲۵۰۰ کیلوگرم	»	۱	»	۰/۱۵
۱۸۷۱	بیش‌از ۲۵۰۰ کیلوگرم تا ۵۰۰۰ کیلوگرم	»	۰/۷۵	»	۰/۱۵
۱۸۷۲	بیش‌از ۵۰۰۰ کیلوگرم تا ۱۰۰۰۰ کیلوگرم	»	۰/۶۰	»	۰/۱۵
۱۸۷۳	بیش‌از ۱۰۰۰۰ کیلوگرم باشد	»	۰/۵۰	»	۰/۱۵
	اقسام شیرـ شیرفلکه‌ـ سیفون‌ـ مهره‌وماسوره‌ـ دوش‌وسردوش‌ـ زانوـسه‌راه وچهار راه‌ـ زیر آب‌ـسوپاپ‌ـ سرلوله‌های ویژه‌آتش نشانی یا آب پاشی ـ سوت بخار وسایر اشیاء و				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	لوازم‌همانندکه برای مرتب کردن جریان آب - آبگونه-گاز و بخار درلوله‌ها ومجراها بکار برده میشود (جزبست واتصال) :				
	الف- ازآهن- چدن یاپولاد :				
۱۸۷٤	ساده یارنگ شده	کیلو	۱/۵۰	کیلو باظرف	۰/۲۵
۱۸۷۵	روکش‌دارازروی-ازسرب-ازقلع یاازآلومینیوم	«	۳	«	۰/۵۰
۱۸۷٦	رنگ ورنی شده - لعابدار یا دارای روکش ازنیکل یاازفلزات متعارفی دیگر	«	۷/۵۰	«	۱
	ب-ازمس وترکیبات مسی:				
۱۸۷۷	ساده یاصیقلی شده	«	٦	«	۱
۱۸۷۸	دارای روکش از فلزات متعارفی	«	۱۰	«	۱
۱۸۷۹	از نیکل	«	۲۰	«	۲
۱۸۸۰	ازآلومینیوم وترکیبات آن	«	۱۲	«	۱
۱۸۸۱	ازسرب یاازفلزات متعارفی‌دیگرساده یارنگ شده-لعابداریادارای‌روکش‌ازفلزات‌غیرقیمتی	«	٤	«	۱
	قطعات‌منفصله‌برای‌ماشین آلات-برای‌دستگاهها وبرای‌آلات وافزارمکانیکی مندرج‌دراین‌بخش که‌درجای دیگر گفته‌نشده‌است‌بایابدون‌ملحقات ازموادغیرقیمتی‌ساده‌یادارای روکش‌ازفلزات غیرقیمتی:				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی — یکه	حقوق گمرکی — میزان ریال	مالیات راه — یکه	مالیات راه — میزان ریال
	ازچدن از آهن ـ یاازپولاد که‌وزن‌هرعددآن:				
۱۸۸۲	سه کیلوگرم و کمتر	کیلو	۵	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۸۸۳	بیش‌از سه کیلوگرم تاپنجاه کیلوگرم	»	۳	»	۰/۲۵
۱۸۸۴	بیش‌از۵۰ کیلوگرم تا۲۰۰کیلوگرم	»	۲/۵۰	»	۰/۲۵
۱۸۸۵	بیش‌از ۲۰۰ کیلوگرم‌باشد	»	۲	»	۰/۲۵
۱۸۸۶	ازمس وترکیبات مسی ـ ازنیکل یاازقلع	»	۷/۵۰	»	۰/۵۰
۱۸۸۷	ازآلومینیوم	»	۱۰	»	۰/۵۰
۱۸۸۸	ازسایر فلزات غیرقیمتی وآنهائیکه ازچندفلز ساخته شده‌است	»	٦	»	۰/۵۰
۱۸۸۹	ازچوب	»	۳	»	۰/۲۵
۱۸۹۰	ازمواد دیگر	»	۸	»	۰/۵۰
	بخش هفتاد وسه ـ ماشین‌و دستگاههای برقی واشیائیکه در الکترو تکنیکی بکاربرده میشود وقطعات مجزای آنها				
۱۸۹۱	ماشین زایا(ژنراتریس) ـ موتور وکنورتیسور برقی ـ ترانسفورماتور ودینامو	»	۱/۵۰	»	۰/۲۵
	قوه‌های برقی:				
۱۸۹۲	قوه‌تر	»	۲	»	۰/۵۰
۱۸۹۳	قوه‌خشك وقوه‌های‌دیگر	»	۳	»	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	انباربرقی (آکومولاتور) که وزن هر دستگاه آن:				
۱۸۹٤	۲۵ کیلوگرم و کمتر	کیلو	۳	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۸۹۵	بیش از ۲۵ کیلوگرم باشد.	»	۲/۵۰	»	۰/۵۰
۱۸۹٦	صفحهٔ انباره از هر قبیل	»	٤/۵۰	»	۰/۵۰
۱۸۹۷	دستگاههای کوچك الکترومکانیکی برای خانه داری که درجای دیگر گفته نشده است مانند جاروب برقی ودستگاههای روغن زدن و تمیز کردن کف اطاق ـ آسیاب قهوه وهمانند که وزن هردانهٔ آن از ۱۵ کیلوگرم بیشتر نباشد	»	۲۵	»	۲
۱۸۹۸	دستگاههای برقی که در وسایط بارکشی برای نشان دادن راه یاراهنمائی یاروشنائی دادن یا روشن کردن موتور نصب میشود مانند فانوس و چراغهای عقب و کنار ـ بوق ـ نشانهای راهنمای اتومبیل ـ شیشه پاك کن اتومبیل ـ دینامو و دینامو موتور ـ شمع دینامو ـ ماگنتو وهمانند.	»	۳۰	»	۲
۱۸۹۹	بادزن برقی رومیزی یاسقفی	»	۲۰	»	۲
	دستگاههای الکتروترمیك :				
	کوره برقی برای کارهای صنعتی که وزن هرعدد آن:				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۹۰۰	یکصد کیلو گرم و کمتر	کیلو	۸	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۹۰۱	بیش از یکصد کیلو گرم تا ۱۰۰۰ کیلو گرم باشد	»	٤	»	۰/۲۵
۱۹۰۲	اتو برقی	»	۸	»	۱
۱۹۰۳	اجاق ـ منقل ـ بخاری	»	۱۵	»	۱
۱۹۰٤	سماور ـ قوری ـ قهوه‌جوش وهمانند	»	۲۵	»	۱
۱۹۰۵	فرمو ـ موخشك کن ـ فندك وسیگار روشن کن و سایرلوازم آرایش وتدخین برقی که درجای دیگر گفته‌نشده‌است	»	٤۰	»	۵
۱۹۰٦	سایر دستگاههای الکترو ترمیك که درجای دیگر گفته نشده‌است .	»	۱۵	»	۱
۱۹۰۷	آمپول‌واستوانه‌های چراغ برق‌اعم‌از آنهائیکه باالیاف فلزی یاگازیاباذغال روشنائی میدهد	کیلو بالفاف	۲۵	»	۱
	دستگاههای‌طبی‌برقی‌و‌پرتوشناسی(رادیولوژی) :				
۱۹۰۸	لوله‌های رنتکن	کیلو	۳۰	»	۲
۱۹۰۹	دستگاه برقی طبی و دستگاههای پرتو شناسی (رادیولوژی)	»	۱۸	»	۱
	دستگاههای‌رادیوالکتریك‌برای‌تلگراف ـ برای تلفن وتلویزیون ـ آمپلیفیکاتوراز‌هرقبیل‌وقطعات منفصله آنها :				
۱۹۱۰	والو ـ استوانه و آمپول	»	۲۵۰	»	۵
۱۹۱۱	دستگاههای گیرنده (رادیوکنسرت و رادیو گرامافون)	»	۷۰	»	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
۱۹۱۲	آمپلیفیکاتور	کیلو	۱۰۰	کیلو باظرف	۲
۱۹۱۳	سایر دستگاهها	«	۷۰	«	۲
۱۹۱۴	قطعات منفصله	«	۱۰۰	«	۲
	دستگاههای برقی برای تلگراف و تلفون و قطعات آنها:				
۱۹۱۵	دستگاه تلگراف و قطعات آن	«	۵	«	۰/۵۰
۱۹۱۶	دستگاه تلفون و قطعات آن	«	۲۰	«	۱
۱۹۱۷	بلندگو ـ میکروفون و دستگاههای همانند و قطعات آنها	«	۷۰	«	۲
۱۹۱۸	دستگاههای برقی برای اشاره و فرمان و محافظت راه‌آهن و خطوط ارتباط (دستگاههای علائم)	«	۵	«	۰/۵۰
	زنگ برقی برای اخبار ـ اشاره و فرمان و دستگاههای مربوط بآن مانند شماره اندازو غیره که درجای دیگر گفته نشده است:				
۱۹۱۹	برای خانه و عمارت	«	۸	«	۱
۱۹۲۰	سایر اقسام مانند دستگاههای نشانی آژیر (اعلام خطر) آتش‌سوزی و دستگاههای فرمان و اشاره برای کانها و کارخانه جات و کشتی و غیره	«	٤	«	۰/۵۰
	دستگاههای اندازه‌گرفتن و ثبت کردن نیروی برق ـ کنتور برق:				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۹۲۱	کنتور برق	کیلو	۲۵	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۹۲۲	آمپرمتر-ولت‌متر و سایر دستگاههای اندازه گرفتن وثبت کردن نیروی برق	»	۳۰	»	۱
	کابل ومفتول های عایق دار برای برق :				
۱۹۲۳	دارای روپوش از سرب یامسلح از فلزات دیگر	»	۱/۵۰	»	۰/۵۰
	سایر اقسام :				
۱۹۲٤	دارای روپوش از کائوچو یا از مواده مانند	»	۲/۵۰	»	۰/۵۰
۱۹۲۵	دارای روپوش ابریشمی	»	٦	»	۱
۱۹۲٦	دارای روپوش رنگ ورنی (مفتولهای لعابدار)	»	۳	»	۰/۵۰
۱۹۲۷	دارای روپوش از موادیگر	»	۲/۵۰	»	۰/۵۰
۱۹۲۸	بریده شده برای مصارف مخصوص با یا بدون دوشاخه اتصال	»	٦	»	۱
	قطعات ذغال یا گرافیت برای مصرف برقی یا الکتروتکنیکی ساده یادارای ملحقات فلزی یا آمیزه بافلز :				
۱۹۲۹	برای قوه (پیل)	»	٤/۵۰	»	۰/۵۰
۱۹۳۰	برای دینام وغیره	»	٦۰	»	۳
	مقره ساده یادارای ملحقات یامنضمات از فلزات متعارفی :				
	از چینی یا از سایر مواد خاکی که وزن هر عدد آن :				
۱۹۳۱	۱۰۰ گرم و کمتر	»	٦	»	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۱۹۳۲	بیش از ۱۰۰ گرم تا ۵۰۰ گرم	کیلو	٤/۵۰	کیلو با ظرف	۰/۵۰
۱۹۳۳	بیش از ۵۰۰ گرم تا یك کیلوگرم	»	۳	»	۰/۵۰
۱۹۳٤	بیش از یك کیلوگرم باشد	»	۲	»	۰/۵۰
۱۹۳۵	از شیشه	»	۳	»	۰/۵۰
۱۹۳٦	از مواد دیگر	»	٦	»	۰/۵۰
	قطعات ساخته‌شده از موادعایق برق‌سوارنشده برای ماشین وبرای کارهای‌سیم کشی:				
۱۹۳۷	ازشیشه ـ ازچینی یاازموادخاکی‌دیگر	»	۵	»	۱
۱۹۳۸	ازمواد دیگر	»	۷/۵۰	»	۱
۱۹۳۹	لوله‌های‌عایق‌دار برای برق ـ زانو و قوطی اتصال یاتقسیم برای‌لوله‌های‌عایق‌دار	»	۱/۵۰	»	۱/۵۰
	دستگاههائیکه‌برای‌میزان کردن ـ بریدن‌منشعب وپخش کردن‌ومحافظت کردن‌جریان برق بکار برده‌میشودوهمچنین کلیه‌اشیاء الکتروتکنیکی و قطعات‌وقسمتهای منفصله ماشینهای برقی و دستگاههای برقی که در جای دیگر گفته نشده است‌ومشمول‌هیچیك‌ازشماره‌های‌تعرفه‌نشود :				
	لوازم‌سیم کشی‌و کارهای‌دیگر برق‌که در جای دیگر گفته‌نشده‌است‌مانند کلید ـ پریز ـ دوشاخه ـ فیش ـ فیوز ـ سرپیچ ـ انتروپتورو اشیاء همانند :				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۹۴۰	ازگالالیت ـ باکلیت ـ ابونیت و مواد همانند	کیلو	۱۲	کیلو باظرف	۱
۱۹۴۱	ازچینی یاازمواد خاکی دیگر	»	٦	»	۱
۱۹۴۲	ازشیشه	»	٦	»	۱
۱۹۴۳	ازفلزات متعارفی	»	۸	»	۱
۱۹۴۴	ازمواد دیگر	»	۱۰	»	۱
۱۹۴۵	جعبه ـ گنجه ومیز تقسیم برق	»	۳	»	۱
	تبصره ـ قطعات منفصله ماشین آلات و دستگاه های برقی مندرج دربخش ۷۳ در صورتیکه مخصوصاً گفته نشده باشد تابع تعرفه بندی دستگاه کامل ماشین یا ادوات مربوطه می باشد.				
	فصل هفدهم ـ وسائل بارکشی .				
	بخش هفتاد و چهار ـ وسائط بارکشی راه آهن ـ لوازم راه آهن و تراموای				
۱۹۴٦	لکوموتیو بخاری ولکوموتیو تندر	»	۰/۷۵	»	۰/۱۰
۱۹۴۷	لکوموتیو برقی	»	۱/۵۰	»	۰/۱۰
۱۹۴۸	اتوموتریس برقی	»	۰/۷۵	»	۰/۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۱۹۴۹	سایر لکوموتیو ها ـ اتوموتریس های دیگر ولکوتراکتور (مانند درزین موتور دار ـ چرخ های موتور دار وهمانند)	کیلو	۰/۷۵	کیلوباظرف	۰/۱۰
۱۹۵۱	بارکش لکوموتیو (مقصود بارکشی است که سوخت وآب مصرف لکوموتیو راذخیره‌دارد)	«	۰/۶۰	«	۰/۱۰
	واگن رستوران ـ واگن سالن وواگن لی	«	۰/۷۵	«	۰/۱۰
	تبصره ـ لوازم واشیاء مربوط بواگونهای رستوران ـ سالن وواگن‌لی حقوقی که درتعرفه برای هریك معین شده است میپردازد .				
۱۹۵۲	اطاقهای مسافری درجه یك یادو	«	۰/۵۰	«	۰/۱۰
۱۹۵۳	اطاقهای سرویس ـ اطاقهای توشه و بنه مسافرین ـ اطاقهای مسافری درجه سه‌یاچهار	«	۰/۴۰	«	۰/۱۰
۱۹۵۴	واگون برای کالا بایابدون سقف	«	۰/۲۵	«	۰/۱۰
۱۹۵۵	واگونت برای کالا	«	۰/۴۰	«	۰/۱۰
۱۹۵۶	واگون مخزن‌آب وآبگونه	«	۰/۲۵	«	۰/۱۰
	قطعات منفصله وسائط بارکشی راه‌آهن که درجای دیگر گفته نشده است :				
۱۹۵۷	شاسی	«	۰/۵۰	«	۰/۱۰
۱۹۵۸	جعبه های روغن وقطعات آنها	«	۱	«	۰/۱۰
۱۹۵۹	ترمز ازهرقبیل وقطعات آن	«	۱	«	۰/۱۰
۱۹۶۰	سایر قطعات منفصله	«	۰/۶۰	«	۰/۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
	تبصره ـ قطعات منفصله غیر مذکور لکوموتیو و اتوموتریس که مخصوصاً گفته نشده است مشمول تعرفه بندی قطعات منفصله ماشین آلات بخش ۷۲ میشود و همچنین قطعات منفصله برقی وسائط بارکشی بخش ۷۴ مشمول تعرفه بندی بخش ۷۳ میباشد				
۱۹۶۱	لوازم ثابت راه آهن که در جای دیگر گفته نشده است	کیلو	۰/۵۰	کیلو با ظرف	۰/۱۰
	تبصره ـ قطعات برقی شمارهٔ ۱۹۶۱ مشمول تعرفه بندی بخش ۷۳ میشود				
	بخش هفتادو پنج ـ اتومبیل ـ دوچرخه و سه چرخه ـ موتورسیکلت و وسائط چرخ دار دیگر				
	تبصره ـ قسمتهای قطعات بهم متصل شده که در جای دیگر گفته نشده است مشمول تعرفه بندی وسائط بارکشی کامل میشود				
۱۹۶۲	تراکتور از هر قبیل	»	بخشوده	»	۰/۱۵
	اتومبیل سواری یا شکاری که وزن هر دستگاه آن :				
۱۹۶۳	۶۰۰ کیلو گرم و کمتر	عدد	۲۳۰۰	»	۰/۵۰
۱۹۶۴	بیش از ۶۰۰ کیلو گرم تا ۱۲۰۰ کیلو گرم	»	۳۲۰۰	»	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
۱۹۶۵	بیش از ۱۲۰۰ کیلوگرم باشد	عدد	۴۵۰۰	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۹۶۶	اتوبوس ـ اتوکار ـ بیمار بر و داروخانه (آمبولانس) ـ نعش کش ـ اتومبیل آشپز خانه ویخچال ـ اتومبیل سیرك وهمانند	کیلو	۴/۵۰	»	۰/۵۰
۱۹۶۷	اتومبیلهای آتش نشانی ـ آب پاش ـ برف پاك کن وجاروب کن ـ اتوشنیل وهمانند	»	۳/۵۰	»	۰/۵۰
	شاسی که ظرفیت آن :				
۱۹۶۸	دوتن و کمتر	عدد	۲۶۰۰	»	۰/۵۰
۱۹۶۹	بیش از ۲ تن تا ۴ تن	»	۲۸۰۰	»	۰/۵۰
۱۹۷۰	بیش از ۴ تن تا ۷ تن	»	۳۲۰۰	»	۰/۵۰
۱۹۷۱	بیش از ۷ تن باشد	»	۳۲۰۰	»	۰/۵۰
	تبصرهٔ ۱ ـ شاسی هائیکه بااطاق راننده واردشود حقوق بالارا بعلاوه پانزده درصد واگر کامیون کامل باشد بعلاوه پنجاه درصد خواهد پرداخت				
	تبصرهٔ ۲ ـ اتومبیل ـ بارکش (کامیون) ـ شاسی ـ اتوبوس واتوکار درصورتیکه پس ازورود بمرز روی چرخهای خود حرکت و بداخله کشور برود ازپرداخت مالیات راه بخشوده است				
۱۹۷۲	بدنه ـ اشیاء یدکی وقطعات منفصله که در جای دیگر گفته نشده است برای اتومبیل ـ برای اتوبوس ـ برای اتوکار ـ برای شاسی یابرای تراکتور	کیلو	۷/۵۰	»	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
۱۹۷۳	موتورسیکلت ـ دوچرخه وسه‌چرخه موتوردار وسبدهای آن	کیلو	٤	کیلو باظرف	۰/۵۰
۱۹۷٤	دوچرخه وسه‌چرخه‌پائی بدون موتور	»	۳	»	۰/۵۰
۱۹۷۵	قطعات منفصله واشیاء یدکی موتورسیکلت و دوچرخه وسه‌چرخه	»	۵	»	۰/۵۰
۱۹۷٦	درشگه‌و کالسگه‌وسایروسائط‌غیرموتوری‌سواری	»	۲/۵۰	»	۰/۲۵
۱۹۷۷	عرابه‌های بدون موتور برای بارکشی کالا و مصارف‌دیگر دستی یاغیرآن	»	۱	»	۰/۱۵
۱۹۷۸	درشگه‌و کالسگه‌برای‌نوزادگان‌و آنهائیکه ویژه سواری عاجزان است وقطعات منفصله آنها	»	۸	»	۱
	بخش هفتادوشش ـ هواپیما وکشتی :				
	الف ـ هواپیما :				
۱۹۷۹	بدون موتور	»	۲۰	»	۰/۲۵
۱۹۸۰	با موتور	»	۲۵	»	۰/۲۵
	بالن :				
۱۹۸۱	دیریژابل	»	۵	»	۰/۲۵
۱۹۸۲	اقسام دیگر بالن	»	۲۰	»	۰/۲۵
۱۹۸۳	چتر نجات (پاراشوت)	»	٤۰	»	۰/۲۵
	قطعات مجزای هواپیما (جز موتور):				
۱۹۸٤	ازآلومینیوم وترکیبات آلومینیوم	»	۲۰	»	۰/۲۵
۱۹۸۵	از فلزات‌متعارفی دیگر	»	۱۰	»	۰/۲۵
	چرخ برای هواپیما:				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی – یکه	حقوق گمرکی – میزان ریال	مالیات راه – یکه	مالیات راه – میزان ریال
۱۹۸۶	بدون لاستیك	کیلو	۸	کیلو باظرف	۰/۲۵
۱۹۸۷	با لاستیك	»	۱۶	»	۰/۲۵
	پیچه (هلیس) :				
۱۹۸۸	از چوب	»	۶	»	۰/۲۵
۱۹۸۹	از فلزات متعارفی	»	۲۰	»	۰/۲۵
	ب - کشتی:				
۱۹۹۰	کشتی برای دریاپیمائی	از روی ارزش	۶درصد	»	بخشوده
۱۹۹۱	کشتی یدك کش	»	۶ »	»	»
	کشتی - کرجی و قایق برای کشتی رانی در دریاچه - در مرداب - در ترعه ورود برای مسافرت یا برای بارکشی کالا:				
۱۹۹۲	موتوردار	»	۱۰ »	»	»
	بدون موتور:				
۱۹۹۳	ساخته شده از فلز	»	۱۰ »	»	»
۱۹۹۴	ساخته شده ازچوب	»	۱۵ »	»	»
۱۹۹۵	کشتی‌های‌دیگر برای کارهای مخصوص مانند کشتی‌های ویژه پاك کردن - کندن و کارهای دیگر دریائی وبندری وهمانند	»	۱۰ »	»	»
	تبصره - کشتی وسایر وسائط بارکشی‌دریائی مندرج دراین بخش چنانچه سوار نشده وارد شودحقوق دستگاه کامل آنرا خواهدپرداخت				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	فصل هیجدهم ـ اسباب و دستگاههای علمی وحساس ـ ساعت ـ آلات موسیقی				
	بخش هفتادوهفت ـ آلات و دستگاهها برای دیدن وسنجیدن ـ آلات ودستگاههای حساس و سایر آلات و دستگاههائیکه درجای دیگر گفته نشده ومشمول شمارهٔ دیگر نشود				
	تبصرهٔ ۱ ـ ادوات و دستگاههای مشمول این بخش درصورتیکه بانیروی برق بکارافتد تأثیری درتعرفه‌بندی آن ندارد				
	تبصرهٔ۲ ـ ادواتیکه در ساخت آنها قطعات کوچکی ازفلزات گرانبها بکاررفته باشد نیز تأثیری درتعرفه‌بندی آن‌ندارد				
	شیشه‌حاضرعینك بدون‌دوره ـ شیشه‌های‌ذره‌بینی و عدسی:				
۱۹۹۶	شیشه عینك	کیلو	۳۰	کیلو باظرف	۲
۱۹۹۷	عدسی‌ومنشوربرای آلات‌دیدگانی‌بایابدون دوره	«	۲۰۰	«	۱/۵۰
۱۹۹۸	آئینه برای‌ریزبین (میکروسکپ) و (تلسکوپ) و ادوات دیدگانی دیگر و آئینه برای آلات طبی وجراحی وغیره بایابدون‌دوره	«	۵۰	«	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	عینك ـ دوره و دسته‌عینك :				
۱۹۹۹	از زر وپلاتین	کیلو	۵۰۰۰	کیلو باظرف	۱۰
۲۰۰۰	از سیم	»	۵۰۰	»	۱۰
۲۰۰۱	ازعاج ـ ازصدف	»	۱۰۰	»	۵
۲۰۰۲	ازفلزات‌غیرقیمتی‌دارای‌روکش‌یاروپوش‌اززر	»	۸۰	»	۵
۲۰۰۳	ازمواددیگر	»	۶۰	»	۵
	تلسکپ ـ دوربین‌یك‌یادوچشمی :				
۲۰۰۴	تلسکپ و دوربینهای ستاره‌شناسی همانند	»	۵۰	»	۲
۲۰۰۵	دوربین یك یادوچشمی	»	۱۲۰	»	۲
۲۰۰۶	سایر اقسام	»	۱۵۰	»	۲
۲۰۰۷	دوربینهای عکاسی بایا بدون‌عدسی ـ قطعات‌و لوازم‌آن‌که درجای دیگر گفته‌نشده‌است	»	۷۵	»	۲
	دستگاههای فیلم‌برداری و دستگاههای‌نمایش سینما ـ دستگاه بزرگ‌کردن عکس‌ـنورافکن وقطعات حاضر آنها :				
۲۰۰۸	دستگاه فیلم‌برداری‌سینما و دستگاه نمایش‌فیلم سینما و قطعات آنها	»	۱۲۰	»	۳

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
۲۰۰۹	دستگاه نمایش عکس (جز سینما) و دستگاه بزرگ کردن عکس	کیلو	۷۵	کیلو با ظرف	۳
۲۰۱۰	انواع نورافکن	«	٤۵	«	۳
	دستگاه و اسبابهای ذره‌بینی بایا بدون پایه که درجای دیگر گفته نشده‌است ومشمول هیچیك ازشماره‌های دیگرنشود:				
۲۰۱۱	ریزبین	کیلو با لفاف	۵۰	«	۳
۲۰۱۲	سایردستگاهها واسبابهای ذره‌بینی	کیلو	۷۵	«	۳
۲۰۱۳	ترازوی حساس و سنگ ترازوی حساس	کیلو با محفظه	۳۰	«	۱
	گرماسنج ـ هواسنج ـ نم‌سنج ـ اندازه‌سنج وزن آبگونه واسبابهای همانند :				
۲۰۱٤	گرماسنج طبی (درجه‌تب)	کیلو با جلد	۲۵	«	۲
۲۰۱۵	گرماسنجهای دیگر	کیلو	۲۵	«	۲
۲۰۱٦	هواسنج و نم‌سنج	«	۵۰	«	۲
۲۰۱۷	سایراسباب سنجش همانند	«	۳۰	«	۲
۲۰۱۸	کنتور گاز ـ کنتور آب و آبگونهای دیگر ـ لوازم وقطعات آنها	«	۳۰	«	۲
۲۰۱۹	آلات سنجش برای تعیین گردش و تعیین سرعت ـ تعیین مسافت وهمانند ـ لوازم وقطعات آنها	«	۳۰	«	۲
۲۰۲۰	فشارسنج وسایردستگاههای اندازه‌گیری برای ماشین ـ برای دیگ بخار ـ برای کوره وغیره	«	٤۰	«	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	اسباب و آلات اندازه‌گیری و نقشه‌کشی که درجای دیگر گفته نشده‌است ومشمول هیچیك ازشماره‌های دیگر نشود :				
۲۰۲۱	اسبابهای دقیق اندازه‌گیری (برای تعیین ظرفیت یاتعیین کالیبر ومانندآنها)	کیلو	۵۰	کیلو با ظرف	۳
۲۰۲۲	جعبه‌پرگاروسایرتروسوهای‌نقشه کشی‌ومهندسی	«	۳۰	«	۳
۲۰۲۳	خط کش ـ گونیا واشیاء همانند	«	۱۰	«	۱
	متر :				
۲۰۲۴	چوبی یافلزی تاشو	«	۱۰	«	۱
۲۰۲۵	پارچه‌ای ومشمعی بایابدون محفظه	«	۱۵	«	۲
۲۰۲۶	فلزی‌نواری درمحفظه	«	۲۵	«	۳
۲۰۲۷	ترازـشاقول وسایر اسبابهای سنجش برای مصرف پیشه‌وران	«	۸	«	۱
۲۰۲۸	خط کشهای محاسبه	«	۵۰	«	۳
۲۰۲۹	اسباب‌ودستگاههای‌زمین‌پیمائی ـ هیئت‌شناسی جوشناسی ـ آب‌شناسی ـ کشتی‌رانی وهوانوردی ـ ستاره‌شناسی که‌درجای‌دیگر گفته‌نشده است	«	۵۰	«	۳
۲۰۳۰	اسباب ودستگاههای طبی‌وجراحی که درجای دیگر گفته نشده است	کیلو بامحفظه	۴۰	«	۳

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۲۰۳۱	اعضاءِ مصنوعی بدن انسان مانند دست و پای مصنوعی ـ فتق بند و سایر اسبابها ـ آلات و لوازم برای اصلاح یا تکمیل نقص اندام انسان و قطعات منفصله آن	کیلو	۱۵	کیلو باظرف	۱
۲۰۳۲	دستگاه و نمونه‌های علمی ویژه نمایش دادن ـ نشان دادن و آموزش در آموزشگاهها مانند اسکلتها و استخوانهای انسان یا جانور	»	۲۰	»	۱
	اسباب و دستگاههای فیزیك و شیمی و اسبابهای دقیق دیگر که در جای دیگر گفته نشده است و مشمول هیچك از شماره های دیگر نشود :	»	۲۰	»	۱
۲۰۳۳	دستگاه آزمایش مواد و اشیاءِ	»	۱۵	»	۱
۲۰۳٤	دستگاه خودکار ثبت گردش و اوضاع جوی	»	۲۵	»	۱
۲۰۳۵	سایر				
۲۰۳٦	قطعات و اشیاءِ یدکی اسباب و دستگاههای بخش ۷۷ که در جای دیگر گفته نشده است و مشمول هیچیك از شماره‌های دیگر نشود	»	۵۰	»	۳
	بخش هفتادو هشت ـ ساعت				
	تبصره ـ ساعت و قاب ساعت که قسمتی از آن از فلزات گرانبها ساخته شده است مانند ساعتهای ساخته شده از فلزات گران بها محسوب میشود مگر در مواردیکه آن فلزات گرانبها فقط جنبه زینت داشته باشد .				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	ساعت زر یا پلاتین مچی یا جیبی و همانند که ارزش هر دستگاه آن:				
۲۰۳۷	پانصد ریال و کمتر	عدد	۱۴۰	کیلو با ظرف	۲۰
۲۰۳۸	بیش از ۵۰۰ ریال تا ۱۰۰۰ ریال	«	۲۲۰	«	۲۰
۲۰۳۹	بیش از ۱۰۰۰ ریال باشد	«	۳۵۰	«	۲۰
۲۰۴۰	قاب زر یا پلاتین مچی یا جیبی و همانند	«	۲۰۰	«	۲۰
	ساعتهای جیبی و مچی و همانند ساخته شده از فلزات دیگر ساده یا دارای روپوش یا روکش از سیم یا زر که ارزش هر عدد آن:				
۲۰۴۱	۲۰ ریال و کمتر	«	۵	«	۲
۲۰۴۲	بیش از ۲۰ تا ۵۰ ریال	«	۱۰	«	۲
۲۰۴۳	بیش از ۵۰ تا ۱۰۰ ریال	«	۱۵	«	۲
۲۰۴۴	بیش از ۱۰۰ تا ۲۰۰ ریال	«	۲۵	«	۲
۲۰۴۵	بیش از ۲۰۰ ریال باشد	«	۴۰	«	۲
۲۰۴۶	قاب ساعتهای جیبی و مچی ساخته شده از فلزات دیگر	«	۲۰	«	۲
۲۰۴۷	ساعت اتومبیل ـ ساعت کرجی و ساعت هواپیما	«	۵۰	«	۲
۲۰۴۸	کارخانه کامل ساعت جیبی یا مچی و همانند	«	۵۰	«	۵
۲۰۴۹	فنر و قطعات دیگر و اشیاء یدکی ساعتهای نامبرده بالا	کیلو	۴۰۰	«	۴۰

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	ساعت بزرگ برای نصب بالای عمارات و کارخانه کامل آنها:				
۲۰۵۰	برقی	کیلو	۳۰	کیلو باظرف	۱
۲۰۵۱	سایر اقسام	«	۱۰	«	۱
	سایر ساعتهای دیواری و ساعتهای رومیزی برقی یاغیر برقی:				
۲۰۵۲	ساعتهای رومیزی شماته	«	٤۰	«	۱
۲۰۵۳	ساعتهای نگاهبانی وممیزی	«	۲۵	«	۱
۲۰۵٤	سایر ساعتهای دیواری یارومیزی	«	۳۵	«	۱
۲۰۵۵	کارخانه کامل ساعتهای رومیزی ودیواری	«	۵۰	«	۱
۲۰۵٦	فنر و قطعات دیگر ساعتهای رومیزی ودیواری و ساعتهای بزرگ عمارات که درجای دیگر گفته نشده است ومشمول هیچیك از شماره های دیگر نشود	«	۱۰۰	«	۲
	بخش هفتاد و نه ـ آلات موسیقی				
	تبصره ـ آلات موسیقی از هر قبیل که بطور ناتمام واردشود آلات موسیقی کامل محسوب میشود و آنهائیکه از فلزات گرانبها ساخته شده ویا دارای ملحقات از مواد گرانبها باشدنیز مشمول تعرفه بندی این بخش خواهد بود .				
۲۰۵۷	پیانو متعارفی	عدد	۱۳۰۰	«	۲
۲۰۵۸	پیانو دنباله دار	«	۳۰۰۰	«	۲
۲۰۵۹	هارمونیوم ودستگاههای همانند	کیلو	۲۵	«	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	قطعات منفصله پیانو و هارمونیوم:				
۲۰۶۰	پرده (کلاویه)	کیلو	۳۰	کیلو باظرف	۲
۲۰۶۱	کارخانه پیانو	عدد	۶۰۰	»	۲
۲۰۶۲	سایر قطعات	کیلو	۳۰	»	۲
۲۰۶۳	ارگ کلیسا و کنسرت و سایر ارگهای لوله و قطعات منفصله آنها که درجای دیگر گفته نشده است.	»	٤	»	۱
۲۰٦٤	ارگ متعارفی و آلات همانند و جعبه های موزیك و قطعات منفصله آنها که درجای دیگر گفته نشده است	»	۳	»	۱
۲۰٦۵	گارمان (آکوردئون)	»	۲۵	»	۲
۲۰٦٦	هارمونیکا و سازهای دیگر دهنی	کیلو با محفظه	۲۰	»	۲
۲۰٦۷	گرامافون و ماشین های سخن گوی همانند ـ فنر و قطعات دیگر آن	کیلو	٤۰	»	۲
۲۰٦۸	صفحه گرامافون	عدد	٦	»	۲
۲۰٦۹	صفحه ـ استوانه ـ تسمه ـ لوله برای دستگاههای مکانیکی و آلات موزیك	»	٦	»	۲
	آلات موسیقی بادی :				
۲۰۷۰	فلزی	کیلو	٦۰	»	۲
۲۰۷۱	چوبی	»	٤۰	»	۲
۲۰۷۲	ازسایر مواد	»	۷۵	»	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	آلات موسیقی زهی یاسیمی:				
	آنهائی که باکمان نواخته میشود:				
۲۰۷۳	ویلون سل و کنترباس	عدد	۲۰۰	کیلو باظرف	۲
۲۰۷۴	سایر اقسام آلات موسیقی کماندار	«	۶۰	«	۲
۲۰۷۵	سایر اقسام آلات موسیقی که بازه یاسیم نواخته میشود	«	۹۰	«	۲
۲۰۷۶	آلات موسیقی ضربی مانند سنج ـ سه گوش ـ طبل ـ نقاره ـ دایره وهمانند	کیلو	۱۵	«	۲
۲۰۷۷	سایر آلات موسیقی که درجای دیگر گفته نشده است ومشمول هیچیك ازشماره‌های دیگرنشود ـ آلات دهانی صدا واشاره ـ آلات میزان کردن آلات موسیقی مانند دیاپازون	«	۳۰	«	۲
	مفتول یا زه برای آلات موسیقی:				
۲۰۷۸	از فلز	کیلو با لفاف	۷۵	«	۵
۲۰۷۹	سایر اقسام	«	۲۰۰	«	۵
۲۰۸۰	قطعات منفصله آلات موسیقی که درجای دیگر گفته نشده است ومشمول هیچیك ازشماره‌های دیگرنشود	کیلو	۵۰	«	۵
	تبصره ـ آلات موسیقی بادی ومفتولی چنانچه درجعبه یاکیف وارد شود محفظه آن تابع تعرفه بندی نوع جنسی است که در ساخت آن بکار برده شده است				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
	فصل نوزدهم ـ اسلحه و مهمات				
	بخش هشتاد ـ اسلحه				
	تبصره ـ اسلحه از هرقبیل حتی آنهائیکه ساخت آن ناتمام است یا دارای روکش یا ملحقات از فلزات گرانبها ـ ازصدف ـ ازعاج ومواد همانند باشد مشمول تعرفه بندی این بخش خواهد بود .				
۲۰۸۱	اسلحه سرد وقطعات منفصله آن	کیلو	۲۵	کیلو با ظرف	۲
۲۰۸۲	اسلحه جنگی (جز طپانچه وپیشتاو) از هرقبیل مانند تفنگ ـ توپ ـ خمپاره ـ مسلسل ـ زره‌پوش وغیره وقطعات منفصله آنها	»	بخشوده	»	بخشوده
۲۰۸۳	تفنگ شکاری ازهرقبیل وقطعات منفصله آن	»	٦٠	»	۲
۲۰۸٤	طپانچه وپیشتاوازهرقبیل وقطعات منفصله آن	»	۱۰۰	»	۲
۲۰۸۵	تفنگ‌های بادی وتفریحی وسایراقسام آن که‌در جای دیگر گفته نشده‌است وقطعات منفصله آن	»	۲۵	»	۲
	بخش هشتاد و یك ـ مهمات				
۲۰۸٦	مهمات جنگی از هرقبیل (جزفشنگ پر برای طپانچه وپیشتاو)	»	بخشوده	»	بخشوده

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	سایر مهمات :				
۲۰۸۷	فشنگ پربرای اسلحه شکاری	کیلو با لفاف	۱۲	کیلو باظرف	۱
۲۰۸۸	فشنگ پربرای طپانچه وپیشتاو	«	۱۰	«	۱
۲۰۸۹	گلوله - ساچمه و چهار پاره فلزی برای اسلحه شکاری	کیلو	۸	«	۱
۲۰۹۰	فشنگ‌خالی برای‌اسلحه‌شکاری بایابدون‌چاشنی	«	۲۰	«	۱
۲۰۹۱	سایر اقسام مهمات .	«	۲۵	«	۱
	تبصره - ورود اسلحه و مهمات از هر قبیل موکول باجازه مخصوص دولت است				
	فصل بیستم - کالا هـای گوناگون که در جای دیگر گفته نشده است و مشمول هیچیك ازشماره های دیگر نشود .				
	بخش هشتاد و دو - اشیاء ساخته شده از مواد قـابل تـراش و ریختگی طبیعی یـا مصنوعی که درجای دیگر گفته نشده است				
	مرجان طبیعی کار شده :				
۲۰۹۲	بدون ملحقات	کیلو	۶۰	«	۱۰
۲۰۹۳	باملحقات غیر قیمتی	«	۹۰	«	۱۰
	صدف وگوش ماهی (اکای وناکر) :				
۲۰۹٤	بشکل تخته - بشکل تیکه قالبی - صیقلی شده یابشکل نیمه کار شده دیگر	«	۵	«	۰/۵۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۲۰۹۵	اشیاءساخته‌شده‌از صدف یااز گوش‌ماهی	کیلو	۷۵	کیلو باظرف	۱۰
	عاج :				
۲۰۹۶	بشکل تخته ـ ترکه وتیکه قالبی ـ صیقلی شده‌یا بشکل نیمه‌کار شده دیگر	»	۷۵	»	۱۰
۲۰۹۷	اشیاء ساخته شده ازعاج	»	۲۰۰	»	۲۰
	استخوان ـ شاخ و مواد حیوانی دیگر قابل تراش :				
۲۰۹۸	بشکل تخته ـ ترکه وتیکه قالبی ـ صیقلی شده یابشکل نیمه‌کار شده دیگر	»	۵	»	۲
۲۰۹۹	اشیاءِ ساخته شده از استخوان ـ از شاخ و ازمواد حیوانی دیگر	»	٤۵	»	۵
۲۲۱۰	اشیاءِ ساخته شده ازنارگیل ـ ازفوفل وهمانند	»	۳۰	»	۵
	کهربا وکف دریا :				
۲۱۰۱	بشکل تخته ـ ترکه وتیکه قالبی ـ صیقلی شده یابشکل نیمه‌کار شده دیگر	»	۷۵	»	۵
۲۱۰۲	اشیاءِ ساخته شده ازکهربا و یا ازکف دریا	»	۲۵۰	»	۲۰
	اشیاءِ ساخته شده‌ازموم حیوانی یاازموم‌گیاهی وازمواد همانند :				
۲۱۰۳	موم بشکل تخته و صفحه برای مصارف دندانسازی	کیلو با لفاف	۵	»	۲
۲۱۰٤	سایر اشیاء	کیلو	۳۰	»	۵
	سلولوئیدوسایر موادمصنوعی‌مشتق ازسلولوز ـ				

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
	گالالیت ـ باکلیت وسایرموادمصنوعی که مایه آن کازئین ـ ژلاتین ـ نشاسته ـ فنل ـ اوره ـ اسید فتالیك وهمانند باشد که درجای دیگر گفته نشده و مشمول هیچیك ازشماره‌های دیگرنشود :				
۲۱۰۵	بشکل تخته ـ لوله ـ قلم ـ ترکه ـ ورق که صیقلی شده یا درسطح آن بشکل دیگر کارشده باشد	کیلو	۱۲	کیلو باظرف	۱
	گردن بند ـ النگو ـ دستبند ـ انگشتر و گوشواره و سایر زیورآلات :				
۲۱۰۶	ساده یادارای ملحقات از فلزات غیرقیمتی	کیلو با لفاف	۱۰۰	»	۱۰
۲۱۰۷	دارای نگین یاتزئینات دیگر	»	۱۵۰	»	۱۰
	شانه ـ سنجاق وگیره زلف :				
۲۱۰۸	ساده	»	۳۰	»	۲
۲۱۰۹	دارای ملحقات ازمواد غیر قیمتی	»	۷۵	»	۵
	سایراشیاء ساخته‌شده ازمواد نامبرده بالاکه در جای دیگر گفته نشده‌است ومشمول شماره‌های دیگرنشود :				
	الف ـ ساده که وزن هرعدد آن :				
۲۱۱۰	۱۰۰ گرم و کمتر	کیلو	۵۰	»	۵
۲۱۱۱	بیش از ۱۰۰ گرم تایك کیلو گرم	»	۳۰	»	۳
۲۱۱۲	بیش ازیك کیلو گرم باشد	»	۲۰	»	۲
	ب ـ دارای ملحقات ازمواد غیرقیمتی که وزن هرعدد آن :				
۲۱۱۳	۱۰۰ گرم و کمتر	»	۸۰	»	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۲۱۱۴	بیش‌از ۱۰۰ گرم تایك کیلو گرم	کیلو	۵۰	کیلو با ظرف	۵
۲۱۱۵	بیش‌ازیك کیلوگرم باشد	«	۳۰	«	۲
	بخش هشتادوسه ـ ماهوت پاك‌کن ـ فرچه ـ گردگیر ـ مسواك دندان و ناخن پاك‌کن ـ جاروب ـ قلم‌مو ـ غربال ـ الك و اشیاء همانند:				
۲۱۱۶	جاروب‌های علفی دسته‌دار یابدون دسته	«	۰/۷۵	«	۰/۲۰
	اقسام ماهوت‌پاك‌کن و مسواك :				
	بادسته‌چوبی ساده :				
۲۱۱۷	تمام یاقسمتی ازمو	«	۳۰	«	۵
۲۱۱۸	علفی	«	۱۵	«	۲
۲۱۱۹	ازالیاف فلزی	«	۲۵	«	۲
۲۱۲۰	ازمواد دیگر (ازکائوچو ـ از الیاف نسجی ونمد وموادهمانند)	«	۳۵	«	۵
	بادسته‌های دیگر :				
	الف ـ بادسته‌چوبی صیقلی شده ـ رنگ‌شده یارنگ ورنی‌شده ـ لاك‌زده یاتزئین شده وغیره :				
۲۱۲۱	تمام یاقسمتی ازمو	«	۴۵	«	۵
۲۱۲۲	علفی	«	۲۰	«	۲
۲۱۲۳	ازالیاف فلزی	«	۳۰	«	۵
۲۱۲۴	از مواد دیگر	«	۵۰	«	۵
۲۱۲۵	ب ـ بادسته ازصدف یاازعاج	«	۱۰۰	«	۱۰
۲۱۲۶	ج ـ بادسته ازاستخوان ـ ازشاخ ـ ازابونیت و سلولوئیدوسایرموادقابل‌تشکیل (پلاستیك) همانند.	«	۵۰	«	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی		مالیات راه	
		یکه	میزان ریال	یکه	میزان ریال
۲۱۲۷	د ـ بادسته از فلزات متعارفی ساده یا دارای روکش یاروپوش ازسیم یازر	کیلو	۱۰۰	کیلو با ظرف	۱۰
	فرچه موئی یا علفی :				
۲۱۲۸	بادسته چوبی ساده یارنگ شده	«	۳۰	«	۵
۲۱۲۹	بادسته چوبی رنگ ورنی شده ـ لاک زده یالعابدار	«	٤۰	«	۵
۲۱۳۰	با دسته‌های دیگر	«	٦۰	«	۵
	قلم مو :				
۲۱۳۱	ازموهای ظریف حیوانی برای نقاشی کارهای دقیق و همانند	«	٤۵	«	۲
	سایر اقسام آن :				
۲۱۳۲	موئی	«	۱۲	«	۰/۵۰
۲۱۳۳	از الیاف گیاهی	«	۱۰	«	۰/۵۰
	سایر ماهوت پاک کن ها که در جای دیگر گفته نشده است :				
۲۱۳٤	ماهوت پاک کن ویژه ماشین آلات	«	٤	«	۰/۵۰
۲۱۳۵	جاروبهای گردیاباشکال دیگر برای کف عمارت و فرش اطاق	«	۵	«	۱
۲۱۳٦	گردگیروچوب های ساخته شده ازپر یا ازالیاف گیاهی یا ازالیاف حیوانی و سایر اقسام دسته موها که درجای دیگر گفته نشده است .	«	۱۵	«	۱

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
	الك وغربال دستی:				
۲۱۳۷	ابریشمی	کیلو	۲۰	کیلو با ظارف	۲
۲۱۳۸	موئی	»	۳	»	۰/۵۰
۲۱۳۹	آهنی یاپولادی	»	۲/۵۰	»	۰/۵۰
۲۱۴۰	ازفلزات دیگر	»	۵	»	۰/۵۰
۲۱۴۱	زهی- علفی یا ازمواد دیگر	»	۲	»	۰/۵۰
	بخش هشتادوچهار- اسباب بازی- بازیچه- اشیاء تفریحی - لوازم ورزش				
۲۱۴۲	دوچرخه‌وسه‌چرخه- درشگه و کالسگه-اتومبیل و سایروسائط‌چرخ‌داربرای‌تفریح‌وبازی کودکان	»	۸	»	۱
	عروسك و قطعات عروسك:				
۲۱۴۳	پارچه	»	۴۰	»	۵
۲۱۴۴	کائوچوئی	»	۳۰	»	۵
۲۱۴۵	سلولوئیدی ومواد همانند	»	۸۰	»	۵
۲۱۴۶	ازشیشه - سنگی- چینی وسایرمواد خاکی	»	۱۵	»	۵
۲۱۴۷	سایر اقسام	»	۳۵	»	۵
۲۱۴۸	بازیچه‌های فنری- بخاری یا برقی	»	۳۰	»	۵
	سایر اقسام بازیچه:				
۲۱۴۹	از کائوچو	»	۳۰	»	۵

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی یکه	حقوق گمرکی میزان ریال	مالیات راه یکه	مالیات راه میزان ریال
۲۱۵۰	از سلولوئید ومواد همانند	کیلو	۸۰	کیلو باظرف	۵
۲۱۵۱	چوبی	«	۱۵	«	۵
۲۱۵۲	کاغذی ومقوائی	«	۲۰	«	۵
۲۱۵۳	فلزی	«	۳۰	«	۵
۲۱۵٤	از مواد نسجی	«	٤۰	«	۵
۲۱۵۵	سنگی-شیشه‌ای-چینی یااز مواد خاکی دیگر	«	۲۰	«	۵
۲۱۵٦	از مواد دیگر	«	۲۰	«	۵
	اسباب‌بازی‌تفریحی مانند تخته‌نرد ـ شطرنج ـ لوتو ـ دومینو وهمانند بانضمام مهره‌وقطعات :				
۲۱۵۷	از عاج	«	۱۵۰	«	۱۵
۱۲۵۸	از استخوان ـ از شاخ ـ از سلولوئیدوازسایر مواد همانند	«	٦۰	«	۱۰
۱۲۵۹	از چوب	«	۲٤	«	۲
۲۱٦۰	از مواد دیگر	«	۳۰	«	۲
	تبصره ـ اسباب بازیهای نامبرده‌در شماره‌های ۲۱۵۷ تا ۲۱٦۰ و لوازم و مهرهای آنها در صورتیکه ازحیث‌جنس مختلف‌باشند هریك از آنهاحقوق مربوط بنوع جنس خود را خواهد پرداخت.				
۲۱٦۱	اشیاء تفریحی عید وجشن	«	۲۵	«	۲
	اسباب وآلات‌ورزش وژیمناستیك که‌درجای دیگر گفته نشده‌است :				

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرگی: یکه	حقوق گمرگی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
۲۱۶۲	چوب و گوی بازیهای چوگان ـ هاکی ـ کریکت ـ گلف وبازیهای همانند	کیلو	۱۵	کیلو با ظرف	۲
۲۱۶۳	چوب وعصای برف‌بازی وقطعات آنها	»	۱۵	»	۲
۲۱۶۴	اقسام سرسره برفی (لوژ)	»	۱۰	»	۲
۲۱۶۵	غرغره‌های سرسره بازی	»	۲۰	»	۲
۲۱۶۶	راکت تنیس وچهارچوب آن	»	۲۵	»	۳
۲۱۶۷	توپ تنیس	کیلو با لفاف	٤۲	»	۳
۲۱۶۸	تور تنیس وچوبهای آن	کیلو	٦	»	۲
۲۱۶۹	راکت پینگ‌پنگ	»	۳۰	»	۳
۲۱۷۰	توپ پینگ‌پنگ	»	۷۰	»	۵
۲۱۷۱	تور پینگ‌پنگ ومیله‌های نصب آن	»	۱۰	»	۲
۲۱۷۲	چوب بیلیارد	»	۱۵	»	۲
	توپ بیلیارد :				
۲۱۷۳	از عاج	»	۱۰۰	»	۱۰
۲۱۷٤	سایر اقسام	»	۲۰	»	۲
۲۱۷۵	جلدتوپ‌های فوتبال	»	۲۰	»	۲
۲۱۷٦	اسباب ولوازم ژیمناستیك ازهرقبیل وسایر اسباب وآلات ورزش که درجای دیگر گفته نشده است	»	۱۰	»	۲
	اشیاء ویژه ماهیگیری با قلاب (تفریحی) :				
۲۱۷۷	چنگك وقلاب	»	۵۰	»	۵
۲۱۷۸	عصا وسایرلوازم ماهیگیری باقلاب	»	۳۰	»	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	بخش هشتادو پنج تکمه- قلم- مداد(جز مدادهای متعارفی) -لوازم تدخین				
	تبصره- اشیاء مندرجه در این بخش چنانچه تماماً یاقسمتی از آن از فلزات گرانبهایا از سنگهای گرانبها و یا ازمروارید ساخته شده باشد مشمول بخش شصت و یك میشود مگر اینکه مواد گرانبهای نامبرده در آن اشیاء فقط جنبه ملحقات یازینت داشته باشد.				
	تکمه متعارفی برای لباس و تکمه‌های زینتی (جز تکمه قابلمهٔ) :				
۲۱۷۹	ازمرجان- ازعاج یااز کهربا	کیلو بالفاف	۷۵	کیلو باظرف	۵
	ازصدف طبیعی یامصنوعی:				
۲۱۸۰	ساده	«	۱۲	«	۱
۲۱۸۱	دارای ملحقات تزئینی ازموادمتعارفی	«	۲۵	«	۱
۲۱۸۲	ازاستخوان وشاخ	«	۲۰	«	۱
۲۱۸۳	از چرم یاپوشیده شده ازچرم و از سایر مواد حیوانی	«	۴۰	«	۲
۲۱۸۴	ازچوب- از کاغذوازموادگیاهی دیگر	«	۲۵	«	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	ازشیشه‌ـازچینی‌ـازسنگ یاازموادخاکی دیگر :				
۲۱۸۵	ساده	کیلو با لفاف	۱۲	کیلو باظرف	۱
۲۱۸۶	دارای ملحقات تزئینی ازمواد متعارفی	«	۲۵	«	۱
	ازسلولوئید ـ ازگالالیت وموادهمانند:				
۲۱۸۷	ساده	«	۳۰	«	۱
۲۱۸۸	دارای ملحقات تزئینی ازمواد متعارفی	«	۶۰	«	۲
	ازفلزات غیرقیمی :				
	ازنیکل وترکیبات آن:				
۲۱۸۹	ساده	«	۵۰	«	۵
۲۱۹۰	دارای ملحقات ازموادمتعارفی دیگر	«	۱۲۰	«	۱۰
	از فلزات غیر قیمتی دیگر با یابدون رنگ یا روکش :				
۲۱۹۱	تکمه های پولکی ساده مانند پولك شلوار وهمانند	«	۳	«	۱
۲۱۹۲	سایر انواع تکمه بایابدون ملحقات تزئینی از مواد متعارفی	«	۳۰	«	۲
۲۱۹۳	تکمه‌های فلزی دارای روکش ازسیم یازر با یا بدون ملحقات	«	۱۰۰	«	۱۰
۲۱۹۴	تکمه‌های پوشیده شده ازمواد نسجی	«	۲۰	«	۲
۲۱۹۵	قلم خودنویس ومدادهای مشابه وقطعات منفصله آنها (جزسرقلم)	ازروی ارزش	۴۰ درصد	«	۲۰

شماره تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۲۱۹۶	قلم متعارفی وجا مداد وقطعات منفصله آنها	کیلو با لفاف	۸	کیلو باظرف	۱
	چپق وسرچپق وقطعات منفصله آن:				
۲۱۹۷	از کف دریا از چوب یا از ریشه با یا بدون تزئینات و یا ملحقات از فلزات گرانبها	کیلو	۲۰۰	»	۱۵
۲۱۹۸	از چینی یا از سایر مواد خاکی	»	۱۵	»	۲
۲۱۹۹	از مواد دیگر	»	۱۰۰	»	۱۰
	چوب سیگار وقطعات منفصله آن:				
۲۲۰۰	از کف دریا - از عاج - از صدف یا دارای تزئینات وملحقات از فلزات گرانبها	»	۲۰۰	»	۱۵
۲۲۰۱	از شاخ - از کائوچوسفت شده - از گالالیت و مواد همانند	»	۱۰۰	»	۱۰
۲۲۰۲	از مواد دیگر	»	۵۰	»	۲

فصل بیست و یکم
صنایع مستظرفه واشیاء
کلکسیون .

بخش هشتاد وشش -
صنایع مستظرفه واشیاء
کلکسیون :

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
۲۲۰۳	تابلوها ـ نقاشی‌ها و پرده‌هائیکه تماماً با دست رسم‌شده باشد بایا بدون قاب ـ باسمه وچاپ‌و سایرمحصولات‌چاپی باستانی ـ مجسمه ـ نیم‌تنه ـ کنده‌کاری وسایر کارهای اصلی همانندکه‌از مرمر یا سنگ ـ ازچوب ـ ازفلز یا ازمواد دیگر ساخته شده باشد ـ کلکسیونهای جانور شناسی ـ گیاه شناسی ـ کان‌شناسی‌و کالبدشناسی وکلیه اشیاء برای تهیه کلکسیونهائیکه دارای استفاده‌تاریخی ـ معماری وباستان‌شناسی‌باشد ـ اشیاءِ زیرخاکی وموميائی‌وسایراشیاءصنعتی مستظرفه وکلکسیون ازهرجنس وازهرقبیل تبصرهٔ ۱ ـ اشیاءِ مندرج‌دراین فصل‌درصورتیکه برای موزه ویا برای آموزشگاه وارد شود با گواهی‌نامه وزارت‌فرهنگ وموافقت وزارت دارائی ازپرداخت حقوق گمرکی ومالیات‌راه بخشوده میشود تبصرهٔ ۲ ـ اشیاء مندرج دراین‌فصل درصورتی مستظرفه و کلکسیونی شناخته میشودکه دارای گواهی‌نامه وزارت‌فرهنگ باشدوگرنه‌مشمول تعرفه بندی نوع جنسی که درساخت آن بکار رفته است خواهد بود .	ازروی‌ارزش	۱۵ درصد	کیلو باظرف	۱۰

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
	فصل بیست‌ودوم ـ کالاهای دیگر				
	بخش هشتادوهفت ـ کالاهای دیگر :				
۲۲۰٤	کالاهائیکه در تعرفه نامبرده نشده و مشمول هیچیك از شماره‌های تعرفه نشود	ازروی ارزش	۲۵ درصد	کیلو باظرف	۱

تبصره ـ حقوق گمرکی ومالیات راه موضوع تعرفه‌های فوق سوای عوارض مختلفی است که قطع نظر از نوع کالا فقط بمنظور تنظیم امور مربوط به ثبت ونگاهداری و بازرسی و حمل کالا در گمرکخانه گرفته‌میشود ـ نوع ومیزان اینگونه عوارض بموجب آئین نامه مصوب هیئت وزیران تعیین‌میشود .

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی - یکه	حقوق گمرکی - میزان ریال	مالیات راه - یکه	مالیات راه - میزان ریال
	تعرفه کالاهای فرستاده				
	۱- جانوران زنده:				
۱	اسب ـ مادیان و کره اسب	عدد	۵۰	عدد	۳۰
۲	الاغ و کره الاغ	»	۲۰	»	۱۰
۳	شتر و کره شتر	»	۵۰	»	۳۰
٤	قاطر	»	۵۰	»	۳۰
۵	گاو	»	۵۵	»	۱۰
٦	گاومیش	»	۸۰	»	۳۰
۷	گوساله کمتر از یکسال	»	۱۵	»	۱۰
۸	میش پشم سفید	»	۱۰	»	٤
۹	میش پشم رنگی	»	٤	»	٤
۱۰	قوچ پشم سفید	»	۸	»	٤
۱۱	قوچ پشم رنگی	»	٤	»	٤
۱۲	بره پشم سفید	»	٦	»	٤
۱۳	بره پشم رنگی	»	۳	»	٤

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی ـ یکه	حقوق گمرکی ـ میزان ریال	مالیات راه ـ یکه	مالیات راه ـ میزان ریال
١٤	بزماده	عدد	٤	عدد	٤
١٥	بز نر	»	٣	»	٤
١٦	بزغاله	»	١	»	٤
	۲ـ مواد حیوانی :				
	پوست بره که در ازای آن ازگردن تا دم شصت سانتیمتر و کمترباشد:				
١٧	پوست بره طرح استراخان	»	٤	کیلو با ظرف	۵
١٨	پوست بره‌طرح‌شیراز	»	٣	»	۵
١٩	پوست بره خراسانی	»	١	»	۲
٢٠	سایر انواع پوست بره	»	٠/۵٠	»	۲
٢١	پوست قاقم ـ سمور ـ دلـه ـ خز ـ سنجاب و روباه نقره‌ای‌وروباه‌سیاه ـ پوست‌سگ‌آبی	ازروی‌ارزش	۵درصد	»	۵
٢٢	پوست گوسفند ـ پوست‌بزوبزغاله دارای‌پشم‌ومو	»	۵ »	»	۲
٢٣	پوست شیر ـ ببر ـ پلنگ ـ کفتار ـ خرس وهمانند	»	۵ »	»	١
٢٤	پوستهای نرم دیگر	»	۵ »	»	۲
	۳ـ ماهی (جزموتو وحشینه) :				
٢۵	تازه یا منجمد	کیلو	٠/١٠	»	بخشوده

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی — یکه	حقوق گمرکی — میزان ریال	مالیات راه — یکه	مالیات راه — میزان ریال
۲۶	نمك‌زده یا دودی	کیلو	۰/۱۰	کیلو باظرف	۰/۵۰
۲۷	محفوظ‌درقوطی ـ کوزه‌ـبطری یادرسایرظروف	کیلو باظرف	۰/۲۰	»	۵
۲۸	خاویار	»	۱۰	»	۱۰
	۴ ـ حبوبات :				
۲۹	برنج پاك‌کرده ـ جو مقشر وارزن	یکصدکیلو	۵	کیلو باظرف	۲۵ – ۰ ۱۰ – ۰ – ۱
۳۰	شلتوك	»	۳	»	۰/۲۵
	تبصره ـ برنجهائیکه‌بیش‌ازشصت‌درصدشلتوك داشته‌باشد حقوق‌شلتوك را میپردازد وآنهائیکه چهل‌درصد یاکمتر شلتوك مخلوط داشته باشد حقوق برنج پاك‌کرده را خواهدپرداخت.				
	۵ ـ انقوزه ـ کتیرا وصمغ‌های دیگر :				
۳۱	انقوزه که ارزش‌آن‌کمتر از یك کیلو دوریال باشد	ازروی‌ارزش	۲ درصد	»	۰/۵۰
	سایر اقسام انقوزه :				
۳۲	شیرین	»	۲ »	»	۱
۳۳	تلخ	»	۲ »	»	۰ر۵۰
۳۴	کتیرا	»	۲ »	»	۲
۳۵	زدو ـ سقز ـ وشق واشتك وصمغ‌های دیگر	»	۲ »	»	۲

شمارهٔ تعرفه	نوع کالا	حقوق گمرکی: یکه	حقوق گمرکی: میزان ریال	مالیات راه: یکه	مالیات راه: میزان ریال
۳۶	**۶ـ تریاك** ـ بحالت شیره ـ چونه ـ قرص ـ لول و غیره	کیلو با لفاف	۱۰	کیلو با ظرف	۱۵
	۷ـ فرش ـ جاجیم ـ گلیم ـ تنگ ـ خورجین وسایر اشیاء قالی باف که نخهای آن بارنگهای غیر ثابت رنگ شده باشد :				
۳۷	ابریشمی	ازروی ارزش	۱۲ درصد	»	۲۰
۳۸	پشمی	»	۱۲ »	»	۱۰
۳۹	پنبه	»	۱۲ »	»	۵
	تبصره ـ تعیین رنگهای ثابت طبق صورت و آئین‌نامه مخصوصی است که از طرف اداره کل گمرك منتشر میشود .				
۴۰	**۸ـ اشیاء صنعتی** ـ صنایع مستظرفه ـ اشیاء عتیقه و کلکسیون ـ اشیاء زیر خاکی و کلیه اشیائیکه عتیقه بودن آنرا وزارت فرهنگ تصدیق کرده باشد	»	۱۰ »	»	۱۰
۴۱	**۹ـ کالاهای دیگر :**	کیلو	بخشوده	»	طبق تعرفه واردات
	تبصره ـ خروج اسلحه ومهمات جنگی موکول باجازه مخصوص دولت است				

فهرست

قسمت دوم- قراردادها

شمارهٔ ردیف	عنوان	صفحه از	صفحه تا
۱	قانون‌تصویب پیمان دوستی بین دولت شاهنشاهی ایران و امپراطوری‌ژاپن.	۴۵۵	۴۵۷
۲	قانون تصویب قرارداد بازرگانی وبحرپیمائی بین دولت شاهنشاهی ایرانودولت‌اتحادجماهیرشوروی .	۴۵۷	۴۸۱
۳	قانون تصویب‌قراردادپستی همگانی وپیوندنامه‌های‌مربوطه منعقده درکنگرهٔ پستی‌بوئنورز.	۴۸۱	۴۸۲

قسمت دوم

قراردادها

قانون

تصویب پیمان دوستی بین دولت شاهنشاهی ایران وامپراطوری ژاپن

مصوب ۵ آذرماه ۱۳۱۸

مادهٔ واحده ـ مجلس شورای ملی پیمان دوستی که درتاریخ‌بیست وپنجم مهرماه ۱۳۱۸ بین دولت شاهنشاهی ایـران وامپراطوری ژاپن بامضاء رسیده و مشتمل برچهارماده میباشد تصویب مینماید .

این قانون که مشتمل بریك ماده ومتن پیمان پیوست است درجلسه بیست و پنجم آذرماه یکهزاروسیصد وهیجده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

پیمان دوستی

بین کشور شاهنشاهی ایران وکشور امپراطوری ژاپن

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران ازیکطرف

و

اعلیحضرت امپراطورژاپن ازطرف دیگر

با میل وافربه تشیید روابط دوستی وحسن مناسبات که خوشبختانه بین دو کشورواتباعشان برقراراست تصمیم گرفته‌اند معاهده دوستی منعقد نمایند و بدین لحاظ نمایندگان مختارخود را بقرارذیل تعیین نموده‌اند:

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای مظفراعلم وزیرامورخارجه

اعلیحضرت امپراطورژاپن

جناب آقـای شواشی ناکایـا مازییوسی دارای نشان درجـه سوم از نشان امپراطوری خزانه قدس وزیرمختارژاپن درایران

که پس از مبادله اختیارنامه‌های خودکه درکمال صحت ودرستی بود در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند:

مادهٔ۱ - صلح خلل ناپذیر و دوستی حقیقی و دائمی بین کشور شاهنشاهی ایران وامپراطوری ژاپن وهمچنین بین اتباعشان برقرار خواهد بود .

مادهٔ۲ - نمایندگان سیاسی هریك ازطرفین متعاهد درسرزمین دیگری بشرط معامله متقابله ازمزایاومعافیت هائی که بموجب حقوق عمومی بین المللی مقرراست ودرهیچ موردی کمترازمزایا ومعافیت‌هائی که بنمایندگان‌سیاسی دولت کاملةالوداد اعطاء میشود نخواهد بود بهره‌مند می گردند .

مادهٔ۳ - هریك ازطرفین متعاهدمیتواننددرسرزمین‌دیگری‌سر کنسول ، کنسول وکنسولیار تعیین‌نماید مشارالیهم درپایتخت یاشهرهائی که چنین مأمورین درآنجا مجاز باقامت هستند مقیم خواهند بود .

سرکنسول وکنسولهاوکنسولیارها نمیتوانندقبل ازآنکه‌موافق ترتیب‌روانامه ویاهر اجازه دیگری تحصیل کرده باشند بانجام مشاغل رسمیشان درکشوری که معین شده‌اند اشتغال ورزند .

این مأمورین درسرزمین طرف متعاهد دیگر بشرط معامله متقابله از همان حقوق ومزایا ومعافیت‌هائی که بمأمورین کنسولی دولت کاملةالوداد داده‌شده ویا داده خواهد شد بهره‌مند خواهند بود .

مادهٔ۴ - این معاهده بتصویب رسید واسنادمصوب آن هرچه‌زودتردرتهران مبادله میشود .

معاهده نامبرده‌ده‌پانزده روزپس‌از مبادله اسناد مصوب بموقع‌اجرا گذارده خواهد شد .

بناء علیهذا نمایندگان مختار طرفین این قرارداد را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند .

در تهران دردو نسخه تنظیم‌گردید .

بتاریخ بیست‌وپنجم مهرماه ۱۳۱۸ مطابق با هیجدهمین روز از دهمین ماه ازچهاردهمین‌سال شیووا مطابق باهیجدهم اکتبر ۱۹۳۹ .

اجازهٔ مبادله پیمان‌دوستی بین دولت شاهنشاهی ایران و امپراطوری ژاپن بشرح بالا درجلسه ۲۵ آذرماه ۱۳۱۸ داده شده‌است .

رئیس مجلس‌شورای‌ملی ـ حسن‌اسفندیاری

قانون

تصویب قرارداد بازرگانی وبحرپیمائی بین‌دولت شاهنشاهی ایران ودولت اتحاد جماهیر شوروی

مصوب ۱۵ فروردین‌ماه ۱۳۱۹

مادهٔ واحده ـ مجلس شورای‌ملی قرارداد بازرگانی وبحرپیمائی‌بین‌دولت شاهنشاهی ایران ودولت اتحاد جماهیر شوروی‌راکه مشتمل بر۱۶ ماده وهشت نامه میباشد ودرتاریخ ۵ فروردین‌ماه ۱۳۱۹ مطابق بیست‌وپنجم مارس۱۹۴۰ در تهران‌بین دولتین بامضا رسیده است‌تصویب مینماید .

این‌قانون که‌مشتمل‌بریك‌ماده ومتن‌قراردادو نامه‌های پیوست است درجلسه پانزدهم فروردین‌ماه یکهزاروسیصدونوزده بتصویب مجلس‌شورای‌ملی رسید .

رئیس‌مجلس‌شورای ملی ـ حسن‌اسفندیاری

قرارداد بازرگانی
وبحرپیمائی بین‌دولت شاهنشاهی ایران
و
اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران‌ازیکطرف وهیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیرشوروی‌سوسیالیستی ازطرف‌دیگرنظر باینکه مایلندروابط بازرگانی بین‌دوکشور را توسعه بدهند تصمیم بانعقاد قرارداد بازرگانی وبحرپیمائی‌نموده وبرای این‌مقصود اختیارداران خودرا بشرح زیر معین‌نمودند :

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران :

جناب آقای مظفراعلم وزیرامورخارجه وجناب آقای صادق وثیقی کفیل وزارت بازرگانی .

هیئت رئیسه شورای‌عالی اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی :

جناب آقای‌ماتوی‌فیلیمونو سفیرکبیر اتحادجماهیر شوروی‌درایران‌وآقای پترایوانویچ الکسییوف نماینده بازرگانی شوروی درایران .

نامبردگان پس‌از ارائهٔ اختیارنامه‌های‌خودکه درکمال‌صحت واعتبار بود در مقررات زیر موافقت حاصل نمودند.

مادهٔ۱

از محصولات طبیعی و صنعتی که مبداء آن خاك گمرکی یکی از طرفین متعاهدین باشد در موقع ورود بخاك‌گمرکی طرف متعاهد دیگر حد اقل حقوق گمرکی و سایر عوارضی‌که در تعرفه‌گمرکی و قوانین‌کشور واردکننده‌پیش‌بینی شده یا خواهدشد گرفته‌میشودولی درهرصورت میزان حقوق‌گمرکی و عوارض نامساعدتر وغیراز میزانی نخواهدبودکه ازمحصولاتی‌که مبداء آن‌کشور ثالثی باشدگرفته میشود .

همچنین محصولات طبیعی و صنعتی که مبداء آن خاك گمرکی یکی از طرفین متعاهدین بوده و از آنجا بمقصد خاك گمرکی طرف متعاهد دیگر صادر میگردد در موقع صدور مورد رژیم گمرکی دیگر ونامساعدتری واقع نخواهد گردید که نسبت به این قبیل محصولات صادره بکشورهای ثالث معمول میگردد .

مادهٔ ۳

هر یك از طرفین متعاهدین متقبل میشود که بطرف متعاهد دیگر رژیم کاملة الودادی مطلق را درموارد زیر نیز واگذار نماید :

الف ـ در شرایط گرفتن حقوق گمرکی و اضافات وعوارض مذکوره در مادهٔ یك .

ب ـ در جادادن کالاهای مندرجه در مادهٔ یك در انبار ها و استفاده از انبارهای گمرکی و سایر انبارهای عمومی برای کالاهای نامبردهٔ و تنظیم وورود ونگاهداشتن کالاها در بندرها و انبارهای نامبرده وهمچنین خارج شدن آن از نقاط نامبرده .

ج ـ درطبقه‌بندی گمرکی و تفسیر تعرفه‌های معموله درمقررات و تشریفات ووظایف وپرداختهائیکه ممکن است نسبت بعملیات مربوطه به تسویه حقوق گمرکی کالاها تعلق بگیرد .

د ـ درتحمیل عوارض داخلی بکالاهای یکی از طرفین متعاهدین درخاك گمرکی طرف متعاهد دیگرعوارضی که مربوط به تولید وساختن وگردش ومصرف وحمل ونقل کالاهای بالمثل باشد وبنام و بنفع هر کس که گرفته بشود .

هریك ازطرفین متعاهدین تقبل مینماید نسبت به آنچه در بند (د) این ماده پیش‌بینی گردیده بدون اینکه لطمه باصل کاملة الودادی واردشود در هر صورت استفاده ازرژیم ملی راکه در خاك خودبرای کالاهای خودوضع نموده‌است برای طرف‌متعاهد دیگر تأمین نماید .

مادهٔ۳

هریك ازطرفین متعاهدین تقبل مینماید که نسبت به واردات ازخاك گمرکی طرف دیگر یاصادرات بخاك گمرکی آن کشورهیچگونه تحدیدات وممنوعیتهائی را که نسبت بعموم کشورهای دیگر معمول نمیگردد مجری ندارد بجز تحدیدات و ممنوعیت‌هائی که بمناسبت نظم عمومی و امنیت دولتی و بهداری و مبارزه با آفات نباتی و حیوانی بدون استثناء بتمام کشورهائی که درشرایط متساوی واقع هستندشامل گردد .

مادهٔ۴

رژیم کاملةالودادی که در ماده‌های ۱و۲ این قرارداد و درمواد۸و۱۰ (بند ۷) و ۱۱و۱۲(بند۵) بعدی مقرر گردیده است شامل موادزیرنخواهدبود:

۱ ـ حقوق ومزایای ناشیه از اتحادگمرکی .

۲ـ حقوق ومزایائیکه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی به لتونی ـ لیتوانی فنلاند و استونی‌واگذارنموده ویاخواهد نمود .

۳ ـ تخفیفاتیکه هریك ازطرفین متعاهدین‌برای مبادله کالا درمنطقه‌مرزی که فاصله آن از خط مرزی از هرطرف بیش‌از ۱۵ کیلومترنباشد واگذارنموده و یا خواهد نمود .

مادهٔ۵

اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی جزو سفارت خود در ایران‌نمایندگی بازرگانی دارد وظایف نمایندگی بازرگانی از اینقرار است :

الف ـ کمك‌بتوسعه روابط اقتصادی بین‌اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی و ایران .

ب ـ نمایندگی منافع اتحاد جماهیرشوروی‌سوسیالیستی‌درقسمت‌بازرگانی خارجی .

ج ـ تنظیم معاملات بازرگانی بنام اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی بین اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و ایران .

د ـ تجارت بین اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی و ایران .

نماینده بازرگانی اتحادجماهیرشوروی سوسیالیستی درایران وهردوجانشین او جزوهیئت سیاسی سفارت کبرای اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی در ایران بوده و از تمام حقوق و مزایـائیکه باعضای میسیونهای سیاسی اعطاء شده است بهره‌مند خواهند بود .

مقر نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی درتهران ازحق خارج المملکتی استفاده خواهد نمود .

نمایندگی بـازرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایـران حـق استفاده از رمز دارد .

نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی نام اشخاصی را که ازطرف اوبرای انجام عملیات حقوقی اختیاردارند با ذکرحقوقی که بهریك ازآنهادرامضاءِ نمودن تعهدات تجارتی‌نمایندگی‌بازرگانی‌اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی واگذارگردیده در « مجله رسمی ایران » اعلان خواهد نمود خاتمه یافتن‌اختیارات مزبوره رانمایندگی بازرگانی‌اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی در « مجله رسمی » ایران و بصلاحدید خود دریکی از روزنامه‌های محل خدمت شخصی‌که دارای اختیارات بـوده اعلان خواهد نمود تـاریخ خـاتمه اختیارات نسبت باشخاص از روز اعلانی خواهد بودکه اول انتشار یافته است .

نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی درایران مثل‌سابق درپهلوی وتبریز ومشهد دارای شعب خواهد بود و حق خواهد داشت با موافقت وزارت بازرگانی ایران‌شعبه‌های خود راعنداللزوم درسایرنقاط ایران بازنماید.

مادهٔ ۶

نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی‌درایران بنام دولت اتحـاد جماهیر شوروی سوسیالیستی عمل میکند دولت اتحـاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مسئولیت هرگونه معاملات بازرگانی راکه بنام نمایندگی بازرگانی بوسیله اشخاصی که ازطرف نمایندگی مزبوراختیاردارند صورت گرفته یاتضمین شده باشد بعهده میگیرد .

بـرای رسمی شناختن معاملات بازرگانی که نمایندگی بـازرگانی اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی درایران منعقد ساخته یا تضمین نموده‌است بایداسناد معامله یا ضمانت نامه مربوطه امضای اشخاصی را داشته بـاشدکه دولت اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی یاکمیسریای ملی‌بازرگانی‌خارجی‌بآنها برای اینکار اختیارداده واسم این اشخاص با ذکراختیاراتی که بآنها واگذارگردیده ازطرف نمایندگی بازرگانی شوروی در « مجله رسمی » ایران اعلان شده باشد بطوریکه در ماده پنج این قرارداد پیش بینی شده است .

تمام معاملات بـازرگانی که نمایندگی بـازرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران در خاك ایران منعقد یا تضمین نموده است درصورتیکه در سند معامله رسیدگی بوسیله حکمیت قید نشده باشدتابع صلاحیت محاکم ایران و قوانین ایران میباشند .

چون بموجب این ماده مسئولیت معاملاتی راکه نمایندگی بازرگانی‌اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی‌درایران درخاك‌ایران‌منعقد یاتضمین‌نموده‌است‌دولت اتحاد جماهیرشوروی‌سوسیالیستی عهده‌دار میباشد مقررات مربوطه بتأمین‌قضائی واجرای‌مقدماتی قرارهای‌صادره ازطریق‌قضائی‌یااداری نسبت بدعاوی که‌برعلیه نمایندگی بازرگانی اقامه‌میشودمجری نخواهدگردید .

فقط تصمیمات قطعی قضائی که قانوناً قابل‌اجراشده و مربوط باختلافات

ناشیه ازمعاملاتی که نمایندگی بازرگانی اتحادجماهیرشوروی‌سوسیالیستی‌مطابق مندرجات قسمت‌دواین ماده آنراامضا یاتضمین نموده‌باشد بطوراجبار نسبت به نمایندگی بازرگانی اتحادجماهیر شوروی سوسیالیستی‌مجری‌خواهدشد .

تصمیمات مزبوره فقط‌نسبت باموال وحقوق نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی درایران که‌مربوط بمعاملات مذکوره دراین ماده است وهمچنین نسبت بسایر اموال نمایندگی بازرگانی که درایران موجوداست اجرا خواهد شد .

ولی اجرای اجباری تصمیمات قضائی که‌درقسمت فوق این‌ماده پیش‌بینی گردیده باشیائیکه مطابق‌اصول‌عمومی حقوق‌بین‌المللی خارج‌المملکتی محسوب وهمچنین باشیائیکه‌برای عملیات‌اداری‌نمایندگی‌بازرگانی‌اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی درایران لازم‌است شامل‌نخواهدبود .

مادهٔ ۷

مسئولیت معاملات بازرگانی که بدون ضمانت نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی‌درایران ازطرف‌یکی ازبنگاههای اقتصادی اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی‌انجام بگیرد که‌مطابق‌قوانین اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی دارای حقوق اشخاص‌حقوقی‌مستقل باشند فقط‌بعهده بنگاه مربوطه خواهد بود مسئولیت این‌معاملات‌متوجه دولت‌اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی یانمایندگی‌بازرگانی‌اودرایران‌ویابنگاههای اقتصادی‌دیگراتحادجماهیر شوروی سوسیالیستی نخواهدبود .

معاملات بازرگانی که ازطرف بنگاه های نامبرده در ایران منعقدشده در صورتیکه‌درسندمعامله رسیدگی‌بوسیله حکمیت قید نشده باشدتابع‌صلاحیت‌محاکم ایران وقوانین ایران خواهد بود .

مادهٔ۸

بازرگانان وارباب صنایع‌واشخاص طبیعی ویااشخاص حقوقی ایرانی که

مطابق قوانین ایران تشکیل‌شده‌باشند موقعیکه عملیات اقتصادی خود را در خـاك اتحادجماهیر شوروی سوسیالیستی مستقیماً یابوسیله‌اشخاصی که انتخاب نموده‌اند انجام میدهند درشرایطی که قوانین‌شوروی‌انجام‌اینگونه‌عملیات‌رامجازداشته‌است نسبت بشخص واموال‌خودازهمان‌رژیم‌مساعدی که‌درحق‌اشخاص حقوقی واتباع دولت کاملة‌الوداد مجری میشود بهره‌مندخواهند‌بود .

بنگاههای دولتی‌اقتصادی‌اتحاد جماهیرشوروی‌سوسیالیستی وسایراشخاص حقوقی شوروی که مطابق قوانین شوروی دارای اهلیت حقوقی هستند وهمچنین اشخاص طبیعی ازاتباع‌اتحادجماهیر شوروی سوسیالیستی‌درموقع انجام عملیات اقتصادی خود درخاك‌ایران درشرایطی که قوانین ایران‌انجام اینگونه عملیات را مجاز داشته‌است نسبت‌بشخص‌واموال‌خودازهمان‌رژیم مساعدی که‌درحق‌اشخاص حقوقی واتباع دولت کاملة‌الوداد مجری‌میشود بهره‌مندخواهند بود .

اتباع واشخاص حقوقی هریك ازطرفین متعاهدین متساویاً مثل اتبـاع و اشخاص حقوقی داخله حق‌دارندآزادانه‌بهردرجه‌ازمحاکم‌برای احقاق و دفـاع حقوق خود مراجعه‌نمایند ودرهیچ مورد ازاین حیث در وضعیت نـامساعدتـر از وضعیت اتباع واشخاص‌حقوقی دولت کاملة‌الودادواقع‌نخواهندگردید .

ولی‌مسلم‌است که‌هیچیك‌ازمقررات‌این‌قراردادنمیتواندشرکتهای‌بازرگانی وسایربنگاههای اقتصادی‌یکی‌ازطرفین متعاهدین رامجازنماید که‌مطالبه مزایـای مخصوصی را بنماید که طرف متعاهد دیگر بشرکتهائی اعطاء میکندکـه شرایط عملیاتشان در خاك وی بموجب امتیازنـامه‌هـای مخصوصی تنظیم‌گردیده یـا خواهدگردید .

مادهٔ۹

۱ـ نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران و

بنگاههای اقتصادی شوروی میتوانند با رعایت قوانین و نظامات مربوطه به بازرگانی خارجی ایران همه‌گونه کالاهای ایرانی رابغیراز کالاهائیکه صدور آن از ایران مطابق مقررات دولت بتمام‌کشورها ممنوع است بطور آزاد و بدون مشکلات وموانع برای‌صدور باتحادجماهیرشوروی سوسیالیستی‌خریداری‌نمایند.

۲ـاتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی حق خواهد داشت درحدود سهمیه هائیکه برای‌هرسال‌اعتبارقرارداد بازرگانی وبحرپیمائی معین‌خواهدشدکالاهائی وارد‌ایران بنماید فهرست این کالاها باتعیین سهمیه‌آن همه‌ساله ازطرف‌نمایندگی بازرگانی اتحادجماهیر شوروی‌سوسیالیستی درایران با وزارت بازرگانی ایران تنظیم خواهد شد .

برای‌سال اول اجرای این قرارداد فهرست مزبور درحین امضای قرارداد تنظیم ودرسالهای بعددرآغاز هرسال اقتصادی ایران مرتب‌خواهد شد .

درموقع تهیه‌فهرستهای فوق‌برای سالهای بعدحفظ صدی چند سهمیه اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی نسبت‌بهریك ازکالاهای مندرجه درسهمیه عمومی که درفهرست سال‌اول پیش‌بینی‌گردیده اقلاتأمین خواهد شد .

نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی درایران میتواند درفهرست کالاهائی‌که دولت‌ایران اجازه‌ورودآنرا برای‌سال جاری‌اقتصادی‌داده است کالاهای دیگری رانیزداخل نمایدکه درفهرست مزبور ذکر نشده‌باشد میزان این کالاها رانمایندگی بازرگانی اتحادجماهیر شوروی سوسیالیستی درایران با وزارت بازرگانی‌ایران معین‌خواهدکرد ووزارت‌بازرگانی ایران پیشنهادمربوطه نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را بطور مساعد تلقی خواهد نمود .

سهمیه هریك‌از کالاهای وارداتی که درفهرست قیدگردیده ممکن است در ظرف سال در نتیجه موافقت بین نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی درایران ووزارت بازرگانی ایران‌زیاد بشود .

هرگاه درمدت‌اجرای‌این‌قرارداددولت ایران بوسیله‌توسعه دادن‌سهمیه‌های سالیانه‌میزان ورودیکی از کالاهای خارجی رابایران زیادنماید حصهٔ ازآنچه‌زیاد شود متناسب باسهمیهٔ که اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در واردات کالای مزبور بایران قبل‌از افزایش سهمیه‌های سالیانه داشته باتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی‌واگذار خواهد شد .

در مواردیکه دولت ایران اجازه ورود سهمیه‌های معین کالائی را بدهد که فعلا ورودآن ممنوع است باتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی حق داده خواهد شد که درمدت اجرای این قرارداد سهمی از واردات مزبور بگیرد واین سهم با موافقت بین نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و وزارت بازرگانی ایران معین خواهد شد وزارت بازرگانی‌پیشنهاد مربوطه نمایندگی بازرگانی اتحادجماهیر شوروی سوسیالیستی رابانظر مساعد تلقی‌خواهد نمود .

۳ـدولت ایران بنمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی‌در ایران درانعقاد قراردادهای بازرگانی با ادارات و شرکتهای دولتی ایران و شرکتهائیکه از طرف دولت عمل میکنند برای خریدکالاهای ایرانی و فروش کالاهای شوروی که معامله آنهادردست ادارات یا شرکتهای نامبرده باشد بنرخ وشرایط عادی مساعدت لازم راخواهد نمود .

دولت اتحاد جماهیر شوری سوسیالیستی ازطرف خود موافقت مینماید که مجموع ارزش کالاهای وارده شوروی که مطابق‌قراردادهای‌مربوطه بدولت‌ایران و ادارات و شرکتهای‌نامبرده‌بریال فروخته شده‌است‌از ارزش‌مجموع کالاهائیکه

از دولت ایران و ادارات وشرکتهای نامبرده بریال خریداری و ازایران صادر شده‌است اقلاکمتر نباشد .

۴ ـ نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی در ایران و بنگاههای اقتصادی شوروی حق خواهند داشت ببازرگانان ایرانی وشرکتهای بازرگانان و شرکتهای غیردولتی کالاهای شوروی فروخته وازبازرگانان‌ایرانی و شرکتهای نامبرده کالاهای ایرانی خریداری نمایند .

دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی‌موافقت‌مینماید که‌مجموع ارزش کالاهای وارده شوروی‌به ایران که ببازرگانان وشرکتهای بازرگانان‌وشرکتهای غیر دولتی بریال فروخته میشود از مجموع ارزش کالاهائیکه از بازرگانان و شرکتهای نامبرده بریال خریداری و به اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی‌صادر شده است اقلاکمتر نباشد .

۵ ـ نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران و بنگاههای اقتصادی شوروی در موقع گرفتن پروانه برای‌وارد کردن کالاها به‌ایران مطابق سهمیه هـای سالیانه از ارائه گواهی‌نامه صدور کالاهای ایـرانی معاف میباشند .

وزارت بازرگانی ایران پروانه واردکردن کالاها را از روی سهمیه‌های سالیانه که دربند (۲) این‌ماده‌پیش‌بینی گردیده‌بدون‌مانع بنمایندگی‌بازرگانی‌اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران وبنگاههای اقتصادی شوروی‌خواهدداد . فهرست مذکور دربندفوق درحکم پروانه کلی خواهدبود .

۶ـ دولت ایران موافقت مینماید تحدیدات ارزی راکه فعلا جاری است‌و تحدیداتی راکه ممکن است در مدت اعتبار این‌قرارداد وضع‌شود درصورتی که

این گونه مقررات مانع از اجرای این قرارداد بشود نسبت به بنگاههای شوروی معمول ندارد .

۷ ـ دولت ایران بنمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی‌سوسیالیستی در ایران وهمچنین به بنگاه‌اقتصادی شوروی حق خواهدداددر تمام‌مناقصه‌هائیکه ادارات ایرانی برای خرید مصالح ولوازم از خارجه اعلان میکنند با استفاده از شرایطی که برای همه اشتراك‌کنندگان مقرر میشود اشتراك‌نمایند .

۸ ـ دولت ایران موافقت مینماید که بنمایندگی بازرگانی اتحادجماهیر شوروی سوسیالیستی و بنگاههای اقتصادی شوروی درمدت اجرای این قرارداد حق بدهد که مطابق قوانین و مقررات موجوده در ایران پمپ های بنزین نصب نموده و همچنین مخزن‌های نفت و سایر بنگاههائیکه برای تجارت نفت‌ومشتقات آن‌میباشد بسازد .

۹ ـ موافقت حاصل است که هر شش‌ماه کمیسیون متساوی‌الاعضاء مرکب از اختیارداران وزارت بازرگانی ایران و نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران نتیجه عمل تجارت در دوره ششماهه‌گذشته اجرای قرارداد بازرگانی و بحرپیمائی را برای تطبیق دادن جریان تجارت بین‌طرفین با روح ومفهوم این‌قرارداد موردمطالعه‌قراربدهد .

مادهٔ۱۰

۱ ـ با درنظرگرفتن منافع بازرگانی ایران و بموافقت‌مادهٔ (۲۰) عهدنامه مورخه ۲۶ فوریه ۱۹۲۱ منعقد بین‌ایران و جمهوری متحده شوروی سوسیالیستی روسیه و برای تصریح مدلول آن اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی ترانزیت آزادرا از خاك خود برای محصولات طبیعی و صنعتی ایران بمقصد هر کشور ثالثی میدهد .

ازطرف خود ایران ترانزیت آزاد را از خاك خود برای محصولات طبیعی و صنعتی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بمقصد هر کشور ثالثی میدهد .

۲ـ بعلاوه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بشرکتهای بازرگانی و بازرگانان ایرانی حق صدور آزاد را بهرمقصدی که باشد برای محصولات طبیعی وصنعتی که ازایران بخاك اووارد گردیده ودرآنجا بفروش نرسیده اعطاءمیکند. هرگاه معلوم شود محصولاتی که شرکتهای بازرگانی وبازرگانان نامبرده صادر میکنند همان است که وارد کرده‌اند حقوق گمرکی که درموقع وارد کردن محصولات پرداخته‌اند درحین خروج از خاك گمرکی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بشرکتهای بازرگانی وبازرگانان ایرانی مسترد خواهدگردید .

همین حقوق نیزازطرف دولت ایران به بنگاههاوادارات اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که تجارت دارند اعطاء میگردد .

۳ـ اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی ترانزیت آزاد را ازخاك خودبایران برای محصولات طبیعی یاصنعتی مذکوردرذیل که مبداءآن محصولات کشورهائی باشدکه با اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی عهدنامه یا مقاوله‌نامه یا قرارداد بازرگانی داشته باشند میدهد:

الف ـ ماشین آلات وابزارومصالح برای کارخانجات همچنین برای بنگاههای کشاورزی، ماشین آلات و ابزارومصالح برای ساختمان و نگاهداری خانه‌ها و بناها، ماشین آلات وابزاروملزومات ومصالح برای تأسیس راهها ووسائط نقلیه‌از هرقبیل واستفاده از آنها وبرای احتیاجات بنگاههای عام‌المنفعه .

ب ـ دوا ازقبیل وآلات جراحی واعضای مصنوعی بدن .

ج ـ کاغذ ومطبوعات .

د ـ تخم نوغان .

ه ـ چای .

و ـ آلات وادوات روشنائی وگرم کردن .

ز ـ دوچرخه و موتورسیکلت و اتومبیل و کامیون و متفرعات و قطعات مجزای آنها .

۴ـ نسبت بسفارشات دولت ایران که برای بازرگانی نباشد بدون فرق در نوع سفارشات باستثنای اسلحه ومهمات جنگی که درکشورهای ثالثی داده شده باشدکه با اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی عهدنامه یا مقاوله‌نامه یا قرارداد بازرگانی دارندحق ترانزیت آزاد ازخاك اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی داده خواهد شد .

همچنین راجع بسفارشات دولت ایران که برای بازرگانی نباشد بدون‌فرق درنوع سفارشات باستثنای اسلحه و مهمات جنگی کـه درکشورهای ثالثی تهیه شده باشدکه بااتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی عهدنامه یامقاوله‌نامه یاقرارداد بازرگانی ندارند اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی تقاضای مربوط بدادن حق ترانزیت برای این قبیل سفارشات را با منتهای مساعدت تلقی وتسهیلات ممکنه خواهد نمود .

۵ـ بدیهی است مقررات این ماده بهیچوجه به‌ترانزیت امانات پستی‌ازخاك اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی بایران که بموجب قـرارداد مخصوص مورخ دوم اوت ۱۹۲۹ تنظیم‌گردیده وقرارداد نامبرده طبـق مقررات خود باعتبار باقی است لطمه وارد نمیآورد .

۶ـ ایران ترانزیت‌آزاد راازخاك خود به‌اتحاد جماهیرشوروی‌سوسیالیستی برای محصولات طبیعی وصنعتی کشورهائیکه با ایران عهدنامه یا مقاوله‌نامه یـا قرارداد بازرگانی دارند باستثنای اسلحه ومهمات جنگی میدهد .

۷ـ مقرراست که درمورد اجرای شرایط ترانزیت که درفوق پیش‌بینی شده

است هریك ازطرفین متعاهدین رژیم دولت کاملةالوداد را به طرف متعاهد دیگر اعطاء خواهد کرد .

مادهٔ ۱۱

طرفین متعاهدین موافقت مینمایند که رژیم دولت کاملةالودادرادرحمل مسافرین وباگاژ و کالا وسایرباروبنه بوسیله راههای آهن و بطور عموم از راه خشکی و آب و هوا متقابلةً بیکدیگر اعطاء نمایند .

هریك ازطرفین متعاهدین چه در مورد تعرفه وعوارض حمل ونقل و کلیه عوارض دیگر مربوط بحمل ونقل وچه درمورد نوبت ونظم وترتیب وسرعت حمل ازتمام راههای مذکوره در فوق رژیم دولت کاملة الوداد را بطرف متعاهد دیگر اعطاء مینماید .

مادهٔ ۱۲

۱ ـ باکشتیهائیکه زیر پرچم یکی از طرفین متعاهدین در دریای خزر سیر مینمایند دربندرهای طرف متعاهد دیگر چه‌درحین ورود وچه درمدت توقف وچه درموقع خروج ازهرحیث مثل کشتیهای کشوری رفتار میشود .

۲ ـ کشتیهای مزبوره‌عوارض بندری دیگر نخواهند پرداخت جزآنچه‌قانوناً برای کشتیهای کشوری وضع گردیده آنهم بهمان شرایط وباهمان معافیتها .

در موقع گرفتن عوارض مزبوره اشیاءِ مذکوره ذیل جز و کالای وارده یا صادره‌محسوب ومنظور نخواهد شد :

الف ـ باگاژ مسافرین که قسمتی از بار نباشد مقصود ازباگاژ علاوه بر بسته های کوچك دستی کلیه اشیائی است که بموجب قبض باگاژ حمل میشود .

ب ـ سوخت و آذوقه برای مستخدمین وسرنشینان و لوازم تجهیزات کشتی باندازه‌ای که‌برای‌سیرلازم‌باشدبشرط اینکه‌لوازم‌مزبوره‌برای گذاشتن‌دربندرازکشتی خارج نشود .

ج ـ بارهائیکه بعلت رسیدن صدمه بکشتی و یا درمواقع توقف های اتفاقی دیگر دربندر از کشتی خارج شده‌باشد بشرط اینکه‌این بارها برای‌فرستادن به‌بندر مقصد دوباره بکشتی گذارده شود .

د ـ بارهـائیکه باکشتیهائی حمل می‌شودکه ظرفیت آنهاکمتر ازسه تن و نیم باشد .

هـ ـ بارهائیکه‌ازکشتی بکشتی دیگر نقل می‌شود برای اینکه حمل‌آنها در دریا ادامه داده شود .

۳ ـ کابوتـاژ بکشتیهای‌کشوری طرفین متعاهدین اختصاص دارد معهذا موافقت حاصل شده است‌که هریك ازطرفین متعاهدین بکشتی هائیکه زیر پرچم طرف دیگر سیر می‌نمایند حق‌کابوتاژ را برای حمل ونقل مسافر وبار دردریای خزر بدهد .

٤ ـ صرفنظر ار مقررات فوق هریك از طرفین متعاهدین مـاهیگیری رادر آبهای ساحلی خود تاحد ده میل دریائی بکشتیهای خود اختصاص داده واین‌حق رابرای خود محفوظ میداردکه واردات ماهی های صید شده از طرف‌کارکنان کشتی هائی راکه زیر پرچم اوسیر می‌نمـایند از تخفیفات و مزایای خـاصی بهره‌مندسازد .

۵ ـ کشتیهـائیکه در دریا هـا غیر از دریای خزر زیر پرچم یکی از طرفین متعاهدین سیر می‌نمایند درآبهای‌کشوری وبندرهای طرف متعاهد دیگر از حیث شرایط‌کشتی رانی و هرگونه عوارض از همان حقوق و مزایائی‌که دراین مـورد بکشتی های دولت‌کاملةالوداد اعطاء میگردد بهره‌مند میشوند .

٦ ـ کشتی های یدك‌کش‌که‌کشتی دیگری رابطور یدك میکشند ازپرداخت عوارض بندری (ازهرتن ظرفیت‌کشتی) معاف میباشند .

مادهٔ ۱۳

طرفین متعاهدین بر طبق اصولی که درعهدنامه‌مورخ ۲۶ فوریه ۱۹۲۱ بین ایران وجمهوری متحده سوسیالیستی شوروی روسیه اعلام گردیده است موافقت دارند که درتمام دریای خزر کشتی هائی جز کشتی هـای متعلق بایران یـا باتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی یامتعلق باتباع وبنگاههای بازرگانی وحمل و نقل کشوری یکی ازطرفین متعاهدین که زیرپرچم ایران یاپرچم اتحادجماهیر شوروی سوسیالیستی سیر مینمایند نمیتوانند وجود داشته باشند .

مادهٔ ۱۴

تصدیقنامه های ظرفیت کشتی که ازطرف مقامات صالحه طرفین متعاهدین به کشتیهائیکه زیرپرچم ایران واتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی دردریای خزر سیر مینمایند داده‌میشود ومقامات نامبرده‌ازطرف هریك ازدولتین متعاهدین بدولت متعاهد دیگراعلام میگردد دربنادر دولتین متقابلةً رسمیت خواهد داشت کشتیهائی که‌دارای تصدیقنامه‌های مزبوره هستند دربنادرطرف‌متعاهددیگر موردمعاینه جدید واقع نخواهندگردیدونیزدر بنادرطرفین متعاهدین در دریای خزر تصدیقنامه‌هائیکه راجع بقابلیت سیر کشتی ومیزان کشتی درآب وسایراسنادفنی کشتی رانی که‌ازطرف مقامات مذکوره‌درفوق بکشتیهاداده شده‌است متقابلابرسمیت شناخته‌خواهد شد .

مادهٔ ۱۵

طرفین متعاهدین موافقت مینمایندکه راجع باقدامات بهداری که بایدنسبت به کشتیهای هریك ازطرفین دربنادر طرف دیگر دردریای خزر بعمل آید مقررات قرارداد صحی بین‌المللی که درتاریخ ۲۶ژوئن۱۹۲۶درپاریس امضا شده‌بارعایت قیودی که‌هریك‌ازطرفین متعاهدین درموقع امضای آن‌قراردادنموده‌اندمجری گردد .

مادهٔ ۱۶

این قرارداد بتصویب خواهد رسید .

این قرارداد برای مدت سه‌سال منعقدگردیده وازروز مبادله‌نسخ مصوبه که

دراسرع اوقات درمسکو بعمل خواهد آمد دارای اعتبار خواهد بود .

ولی قرارداد از تاریخ امضای آن بطور موقت اجرا خواهد شد فاصله مدت بین امضای قرارداد و مبادله نسخ مصوبه جزو مدت سه سال فوق محسوب خواهدگردید .

هرگاه یکی ازطرفین ششماه پیش از انقضای مدت سه ساله مزبور فسخ قراردادرا اعلام ندارد قرارداد خودبخود برای‌مدت غیرمعینی تمدیدشده محسوب خواهد شد .

دراینصورت میتوان قرارداد را درهرموقع بااخطار ششماه قبل‌فسخ نمود.

این قرارداد دردو نسخه وهر نسخه بزبان فارسی وروسی نوشته شده وهر دومتن دارای اعتبار مساوی میباشد .

منعقدشده است درتهران بتاریخ پنجم فروردین ماه **۱۳۱۹** مطابق**۲۵** مارس ۱۹٤۰علیهذا اختیار داران نامبرده‌درفوق‌این‌قرارداد را امضا و بمهر خود ممهور **نمودند :**

امضاء : ماتوی فیلیمونو	امضاء : مظفر اعلم
« : پترالکسییوف	« : صادق وثیقی

آقای وزیر

بانهایت توقیر مراتب زیررا باستحضار آنجناب میرساند :

نظر باینکه دریای خزرکه طرفین متعاهدین آنرا دریای ایران و شوروی میدانند برای طرفین متعاهدین دارای اهمیت خاصی میباشد موافقت حاصل‌است که دولتین اقدامات لازمه را بعمل خواهند آورد تااتباع کشورهای ثالث که در کشتیهای طرفین متعاهدین ودربندر های‌واقع دردریای خزرمشغول خدمت هستند ازخدمت وتوقف‌خوددر کشتیها وبنادر برای مقاصدی که‌خارج ازحدود وظایف

خدمتی محوله بآنها باشداستفاده ننمایند .

آقای وزیر خواهشمندم احترامات فائقه مرانسبت بخودتان بپذیرید .

جناب آقای مظفر اعلم (امضاء : ماتوی فیلیمونو)

وزیر امور خارجه ایران

* * *

آقای سفیر کبیر

باکمال توقیر وصول‌نامهٔ مورخ ۲۵ مارس **۱۹٤۰** آنجناب راکه بمضمون ذیل است تأیید مینمایم :

« نظر باینکه دریای خزر که طرفین متعاهدین آنرا دریای ایران و شوروی میدانند برای طرفین متعاهدین دارای اهمیت خاصی میباشد موافقت حاصل‌است که دولتین اقدامات لازمه رابعمل خواهند آورد تا اتباع کشور های ثالث که در کشتیهای طرفین متعاهدین ودربندرهای واقع دردریای خزر مشغول خدمت هستند ازخدمت وتوقف‌خود در کشتیها وبنادر برای مقاصدی که خارج‌ازحدود وظائف خدمتی محوله بآنها باشد استفاده ننمایند» .

مندرجات نامه فوق رادرنظر گرفته خواهشمندم احترامات فائقه مرانسبت بخودتان بپذیرید .

تهران بتاریخ بیست وپنجم مارس هزار ونهصد وچهل

جناب آقای ماتوی فیلیمونو (امضاء : مظفر اعلم)

سفیر کبیر اتحاد جماهیر شوروی درایران

* * *

آقای سفیر کبیر

نظر بمادهٔ ۸ قراردادبازرگانی وبحرپیمائی بین‌ایران‌واتحاد جماهیرشوروی

سوسیالیستی که درتاریخ ۲۵ مارس ۱۹۴۰ بامضاء رسیده است باکمال توقیر تأیید مینمایم که چون بموجب قوانین جاریه ایران بنگاههای بازرگانی میتوانند ازبین کارمندان خود نمایندگانی برای دفاع حقوق خوددر محاکم ایران انتخاب نمایند نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران و بنگاههای اقتصادی شوروی ازاین حیث مواجه بااشکالاتی نخواهند شد .

آقای سفیر کبیر خواهشمندم احترامات فائقه مرانسبت بخودتان بپذیرید .

تهران بتاریخ ۲۵ مارس هزار ونهصد وچهل

جناب آقای ماتوی فیلیمونو (امضاء مظفر اعلم)

سفیر کبیر اتحاد جماهیر شوروی درایران

* * *

آقای وزیر

باکمال توقیر وصول نامهٔ مورخ ۲۵ مارس ۱۹۴۰ آنجناب راکه بمضمون ذیل است تأیید مینمایم :

« نظر بمادهٔ ۸ قرارداد بازرگانی وبحر پیمائی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که درتاریخ ۲۵ مارس ۱۹۴۰ بامضاء رسیده است باکمال توقیر تأیید مینمایم که چون بموجب قوانین جاریه ایران بنگاههای بازرگانی میتوانند ازبین کارمندان خود نمایندگانی برای دفاع حقوق خود درمحاکم ایران انتخاب نمایند نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی درایران وبنگاههای اقتصادی شوروی ازاین حیث مواجه بااشکالاتی نخواهند شد ».

مندرجات‌نامه فوق‌را درنظرگرفته ازآنجناب خواهشمندم احترامات فائقه مرا نسبت بخودتان بپذیرید .

تهران بتاریخ بیست وپنجم مارس هزار ونهصد وچهل

جناب آقای مظفر اعلم (امضاء : ماتوی فیلیمونو)

* * *

آقای سفیر کبیر

باکمال توقیر باستحضار آن‌جناب میرساند که دولت‌ایران رضایت میدهد بشرط معامله‌متقابله ترتیب ذیل‌را نسبت بحمایت علائم‌بازرگانی مجری بدارد :

۱ ـ اشخاص حقوقی‌وطبیعی هریك‌ازطرفین متعاهدین که دارای بنگاههای صنعتی وبازرگانی میباشند درخاك طرف متعاهد دیگر ازعین حمایتی که اتباع واشخاص حقوقی طرف مذکور نسبت بعلائم بازرگانی استفاده میکنند بهره‌مند خواهند بود مشروط براینکه نامبردگان مراسم ومقررات جاری درخاك آنکشور را رعایت نمایند .

۲ ـ طرفین متقابلاً متعهد میشوند درکشور خود درآتیه علائم بازرگانی را که‌بعنوان اسم نوع‌معینی ازکالاها که موردمصرف عموم‌واقع شده‌باشد برسمیت نشناخته وبه ثبت نرسانند .

طرفین متقابلا یکدیگر را راجع بترتیب تصدیق‌امضای‌اسنادی که بادارات ثبت‌علائم بازرگانی ارائه میشود بامعافیت این اسناد ازهرگونه تصدیق کنسولی مطلع مینمایند .

مقررات مذکور درفوق شامل‌کلیه بنگاههای صنعتی و بازرگانی خواهد بوداعم ازاینکه بنگاههای مزبور متعلق بدولت یااتحادیه‌ها یااشخاص باشد .

آقای سفیر کبیر خواهشمندم احترامات فائقه مرا نسبت بخودتان بپذیرید .
تهران بتاریخ بیست وپنجم مارس هزار ونهصد وچهل .

(امضاء : مظفر اعلم)

جناب آقای ماتوی فیلیمونو
سفیر کبیر اتحاد جماهیر شوروی درایران

* * *

آقای وزیر

باکمال توقیر وصول نامهٔ مورخ ۲۵ مارس ۱۹۴۰ آنجناب را راجع برضایت دولت ایران دراجرای مقررات مربوطه بحمایت علائم باررگانی بشرط معامله متقابله بشرح ذیل اشعار میدارد :

«۱ ـ اشخاص حقوقی وطبیعی هریك از طرفین متعاهدین که دارای بنگاههای صنعتی وبازرگانی میباشند درخاك طرف متعاهد دیگر ازعین حمایتی که اتباع و اشخاص حقوقی طرف مذکور نسبت بعلائم بازرگانی استفاده میکنند بهره مند خواهند بود مشروط براینکه نامبردگان مراسم ومقررات جاریه درخاك آن کشور را رعایت نمایند .

۲ ـ طرفین متقابلا متعهد میشوند درکشور خود درآتیه علائم بازرگانی را که بعنوان اسم نوع معینی ازکالا ها که مورد مصرف عموم واقع شده باشد برسمیت نشناخته وبه ثبت نرسانند طرفین متقابلا یکدیگر را راجع بترتیب تصدیق امضای اسنادی که بادارات ثبت علائم بازرگانی ارائه میشود با معافیت این اسناد از هرگونه تصدیق کنسولی مطلع مینمایند .

مقررات مذکوره در فوق شامل کلیه بنگاههای صنعتی و بازرگانی خواهد بود اعم از اینکه بنگاه های مزبور متعلق بدولت یا اتحادیه ها یا اشخاص باشد » .

مندرجات نامه‌فوق را درنظر گرفته اطلاع‌میدهم که‌دولت‌متبوعه‌دوستدار ازطرف خودنیز رضایت میدهد نسبت بحفظ علائم بازرگانی همان مقررات را مجری دارد .

آقای وزیر خواهشمندم احترامات فائقه مرانسبت بخودتان بپذیرید .

تهران بتاریخ بیست‌وپنجم مارس هزارونهصدوچهل

(امضاء : ماتوی‌فیلیمونو)

جناب‌آقای مظفراعلم

وزیر امورخارجه ایران

***

آقای‌وزیر

باکمال توقیر باستحضار آنجناب میرساندکه بمناسبت امضای قرارداد بازرگانی و بحر پیمائی بین‌اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و ایران در تاریخ ۲۵مارس ۱۹٤۰ دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی لازم میداند مسائل مربوطه بشرایط‌فنی‌حمل ونقل بارچه بین‌اتحادجماهیرشوروی‌سوسیالیستی وایران وچه بطور ترانزیت ومسائل مربوطه‌به‌تسویه‌حساب بین راههای‌آهن‌اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و راههای آهن ایران بابت مساعدتهای متقابلـه (استفاده ازوسایط نقلیه وغیره) را تنظیم وبرای‌این‌منظور درظرف مدتی که‌بیش ازسه‌ماه ازتاریخ امضای قرارداد مزبورنباشدکنفرانس شوروی‌وایران‌مخصوص راه‌آهن درمسکو تشکیل‌نماید.

آقای وزیرخواهشمندم احترامات فائقهٔمرانسبت بخودتان‌بپذیرید.

تهران بتاریخ بیست‌وپنجم مارس‌هزارونهصدو چهل

(امضاء : ماتوی فیلیمونو)

جناب آقای مظفراعلم
وزیرامور خارجه ایران

***

آقای سفیر کبیر

باکمال توقیر وصول نامه آنجناب مورخه ۲۵ مارس ۱۹٤۰ راکه بمضمون ذیل است تأیید مینمایم:

«.... بمناسبت امضای قرارداد بازرگانی وبحرپیمائی بین اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و ایران درتاریخ ۲۵ مارس ۱۹٤۰ دولت اتحادجماهیرشوروی سوسیالیستی لازم میداند مسائل مربوط بشرایط فنی حمل و نقل بارچه بین اتحادجماهیر شوروی سوسیالیستی و ایران وچه بطور ترانزیت ومسائل مربوطه به تسویه حساب بین راههای آهن اتحادجماهیرشوروی سوسیالیستی و راههای آهن ایران بابت مساعدتهای متقابله (استفاده از وسائط نقلیه وغیره) راتنظیم وبرای این منظور درظرف مدتیکه بیش ازسه ماه ازتاریخ امضای قرارداد مزبور نباشد کنفرانس شوروی و ایـران مخصوص راه آهن درمسکو تشکیل نماید»

باکمال احترام اشعار میداردکه دولت ایران ازطرف خود موافقت مینماید مسائل مندرجه درنامه آنجناب را تنظیم ودر کنفرانس ایـران وشوروی مخصوص راه آهن که برای این منظور درمسکو در ظرف مدتی که بیش ازسه ماه از تـاریخ امضای قراردادبازرگانی وبحر پیمائی بین ایران واتحادجماهیرشوروی سوسیالیستی مورخ ۲۵ مارس ۱۹٤۰ نباشد تشکیل خواهدشد اشتراك نماید.

آقای سفیر کبیر خواهشمندم احترامات فائقه مرانسبت بخودتان بپذیرید.

تهران بتاریخ ۲۵ مارس هزارونهصدوچهل

(امضاء : مظفراعلم)

جناب آقای ماتوی فیلیمونو

سفیر کبیر اتحاد جماهیر شوروی در ایران

قرارداد بازرگانی و بحرپیمائی بین دولت شاهنشاهی ایران ودولت اتحاد جماهیر شوروی بشرح بالا درجلسه پانزدهم فروردین ماه یکهزار وسیصد و نوزده تصویب شده است .   رئیس مجلس‌شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

تصویب قرارداد پستی همگانی و پیوندنامه‌های مربوطه‌منعقده در کنگره‌پستی‌بوئنوزر

مصوب ۱۲ مردادماه ۱۳۱۹

مادهٔ واحده ـ مجلس‌شورای ملی قرارداد پستی همگانی وپیوندنامه راجع بمراسلات وجعبه‌هائی که بهای آن اظهار شده است وپیوند نامه راجع‌به‌بسته‌های پستی و پیوند نامه راجع ببراتهای پستی راکه در تاریخ **۲۳** مه **۱۹۳۹** در کنگره پستی بوئنوزر منعقد گردیده با آئیننامه و پـروتکل نهائی پیوست بآن بشرح زیر تصویب مینماید:

۱ـ قـرارداد پستی همگانی دارای **۸۲** مـاده و پروتکل نهائی آن دارای چهارده ماده وآئیننامه اجرای آن دارای**۹۶** ماده ومقررات‌راجع بحمل‌مراسلات هوائی دارای**۳۱** ماده وپروتکل نهاتی آن‌دارای**۳**ماده .

۲ـ پیوندنامه راجع بمراسلات وجعبه‌هائی که بهای‌آن اظهارشده دارای**۳٤** ماده و پروتکل نهائی آن دارای یك ماده وآئیننامه اجرای آن دارای**۱٦** ماده .

۳ـ پیوندنامه راجع‌به‌بسته‌های پستی (امانات) دارای **۵۸** ماده و پروتکل نهائی‌آن دارای**۱۱** ماده و آئیننامه اجرای آن دارای **۷۵** ماده و مقررات راجع

بحمل بسته‌های پستی از راه هوا دارای **۲۱** ماده و پروتکل نهـائی آن دارای يك ماده .

٤ـ پیوند نامه راجع ببراتهای پستی دارای **۳۹** ماده و آئیننامه اجرای آن دارای **۲۱** ماده .

این قانون که مشتمل بریك ماده‌است در جلسهٔ دوازدهم مردادماه یکهزارو وسیصد و نوزده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس‌شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

فهرست

قسمت سوم - کنتراتها

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه از	صفحه تا
۱	قانون اجازهٔ استخدام آقـای برتران تبعه دولت جمهوری فرانسه برای تدریس در دانشگاه طهران .	٤٨٣	٤٨٤
۲	قانون اجازهٔ استخدام آقـای پرفسور ابرلنگ تبعه دولت فرانسه بسمت ریاست واستادی دانشکده پزشکی .	٤٨٤	٤٨٥
۳	قانون اجازهٔ استخدام بیست وهفت نفر مهندسین ومتخصصین کارهای ساختمانی راه آهن .	٤٨٦	٤٨٩
٤	قانون اجازهٔ تمدید استخدام آقای اتوموزر تبعه آلمان مدیر فنی چاپخانه مجلس .	٤٩٠	-
۵	قانون اجازهٔ تمدید قرارداد استخدام آقای اتوموزر تبعه آلمان مدیر فنی چاپخانه مجلس .	٤٩١	-
٦	قانون اجازهٔ تمدید استخدام آقای ویلهلم وبر تبعه آلمان سرپرست ماشین آلات چاپخانه مجلس .	٤٩٢	-
۷	قانون تمدید قرارداد استخدام آقای ویلهلم وبر تبعه آلمان برای سرپرستی ماشین آلات چاپخانه مجلس .	٤٩٣	-
۸	قانون اجازهٔ استخدام آقای هانریش سدلر تابع آلمان برای چاپخانه مجلس .	٤٩٤	-

قسمت سوم
کنتراتها

قانون

اجازهٔ استخدام آقای برتران تبعه دولت جمهوری فرانسه برای تدریس در دانشگاه‌تهران

مصوب ۹ بهمن ماه ۱۳۱۸

مادهٔ واحده - وزارت فرهنگ مجاز است آقای برتران تبعه دولت جمهوری فرانسه را برای مدت دوسال وهشت ماه وچهارده روز از تاریخ دوم دیماه ۱۳۱۸ تا آخر روز ۱۵ شهریور ماه ۱۳۲۱ خورشیدی برای تدریس در دانشگاه تهران با شرایط پائین استخدام نماید:

الف - حقوق آقای برتران در سال مبلغ ۳۳۰۰۰ ریال بعلاوه ۵۴۰ پهلوی طلایامعادل آن بارزخارجه خواهد بودکه باقساط ماهیانه دریافت خواهدداشت.

ب - هزینه سفر آمدن آقای برتران بتهران مبلغ ۶۰ پهلوی طلا یا معادل آن بارز خارجه پرداخته میشود وهنگام پایان قرارداد چنانچه قرارنامه آقای برتران تجدید نشود مبلغ ۶۰ پهلوی طلا بعنوان هزینه مسافرت برای برگشتن بفرانسه باو پرداخته خواهد شد.

ج - چنانچه آقای برتران شخصاً قرارداد خودرا فسخ نماید حق دریافت هزینه برگشتن مصرح در قسمت (ب) را نخواهدداشت.

د ـ آقای برتران‌سالی یکماه‌حق مرخصی بااستفاده ازحقوق‌خواهدداشت لیکن ترتیب اعطای‌آن باوزارت فرهنگ خواهدبود و میتواند یکمرتبه از جمیع مرخصی‌های قانونی خود فقط در موقع تعطیل تابستان استفاده نماید .

ه ـ محل‌خدمت‌وساعات تدریس استاد مذکور از طرف وزارت فرهنگ معین خواهد شد .

و ـ وزارت فرهنگ ویا استاد مذکور از سال دوم استخدام او میتوانند بااخطار قبلی سه ماه قرارداد رالغونماید ودرصورتیکه وزارت فرهنگ این‌عمل را نماید هزینه برگشتن مذکور در قسمت (ب) پرداخته میشود.

ز ـ وزارت فرهنگ مجاز است سایر شرایط استخدامی آقای برتران را طبق مقررات‌قانون مصوب۲۳ عقرب۱۳۰۱تعیین‌وقرارداد را امضاء ومبادله‌نماید:

این قانون‌که مشتمل بریك‌ماده است درجلسه نهم‌بهمن‌ماه یکهزاروسیصدو هیجده بتصویب مجلس شورای‌ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن‌اسفندیاری

قانون

اجازه استخدام آقای پرفسور ابرلنگ تبعه فرانسه بسمت ریاست و استادی دانشکده پزشکی

مصوب ۹ بهمن‌ماه ۱۳۱۸

مادهٔ واحده ـ وزارت فرهنگ مجازاست که‌آقای پرفسور (ابرلنگ)تبعه دولت جمهوری فرانسه راازتاریخ دوم دیماه ۱۳۱۸ تا آخر روز ۱۵ شهریور ماه ۱۳۲۱برای مدت دوسال‌وهشت‌ماه‌وچهارده روز بسمت‌ریاست واستادی‌دانشکده پزشکی وداروسازی ودندانسازی باشرائط پائین‌استخدام نماید:

الف ـ حقوق آقای پرفسور ابرلنگ در سال (۷۲۰۰۰) ریال و یکهزار پهلوی طلا خواهد بود که به اقساط ماهیانه دریافت خواهد داشت .

ب ـ هزینه سفر آمدن آقای پرفسور ابرلنگ بتهران مبلغ ۱۵۰ پهلوی طلا یا معادل آن به ارز خارجه پرداخته میشود و هنگام پایان قرارداد چنانچه قرارنامه آقای پرفسور ابرلنگ تجدید نشود مبلغ ۱۵۰ پهلوی طلا یا معادل آن به ارز خارجه بعنوان هزینه مسافرت برای برگشتن بفرانسه به او پرداخته خواهد شد .

ج ـ چنانچه آقای پرفسور ابرلنگ شخصاً قرارداد خود را فسخ نماید حق دریافت هزینه برگشتن مصرح درقسمت (ب) را نخواهد داشت .

د ـ آقای پرفسور ابرلنگ سالی یکماه حق مرخصی با استفاده از حقوق خواهد داشت لیکن اعطای آن با وزارت فرهنگ خواهد بود .

هـ ـ وزارت فرهنگ میتواند در شهریور ماه ۱۳۲۰ بخدمت استاد مزبور خاتمه دهد مشروط به اینکه لااقل سه ماه قبل به او اطلاع داده باشد وهمچنین آقای پرفسور ابرلنگ میتواند در موقع مزبور با اخطار قبلی سه ماه از خدمت کنارگیری کند در هردو صورت هزینه معاودت برطبق فقره (ب) به او پرداخته خواهد شد .

و ـ وزارت فرهنگ مجاز است سایر شرایط استخدامی آقای پرفسور ابرلنگ را برطبق مادهٔ ۲ قانون مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و قرارداد او را امضاء نماید.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است درجلسه نهم بهمن ماه یکهزاروسیصدو هیجده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اجازه استخدام بیست وهفت نفر مهندسین و متخصصین کارهای ساختمانی راه آهن

مصوب ۲ تیرماه ۱۳۱۹

مادهٔ واحده - وزارت راه مجاز است ۲۷ نفر مهندسین و متخصصینی که اسامی تابعیت ـ سمت ـ میزان حقوق ـ هزینه سفر آمدن ومعاودت آنها درصورت ضمیمه ذکر شده برای مدت دو سال از تاریخ اشتغال با شرایط ذیل استخدام نموده حقوق و هزینه سفر آنها راکه درصورت ذکرشده پرداخت نماید :

۱ـ اشخاص مذکورهریك حق استفاده ازیکماه مرخصی بااستفاده ازحقوق درمقابل یازده ماه خدمت خواهند داشت .

۲ـ وزارت راه حق دارد با اخطاریکماه قبل بخدمت هریك ازآنهاخاتمه دهد و اشخاص مذکور نیز با اخطار کتبی دوماه قبل حق تقاضای فسخ قرارداد خودراخواهندداشت ودرهردوصورت حق استفاده ازحقوق مدت مرخصی استحقاقی وهزینه سفرمراجعت برای آنها محفوظ است .

۳ـ چنانچه برای اشخاص مذکوره کسالتی رخ دهد که معالجه آن بیش از یکماه بطول انجامد حقوق ایام کسالت آنها فقط برای یکماه تأدیه خواهد شد و وزارت راه میتواند قرارداد آنها راباپرداخت هزینه سفرمراجعت وحقوق مرخصی استحقاقی الغاء نماید.

٤ـ درصورتیکه اشخاص مذکوردرنتیجه بروزسانحه یاکسالت مزاج مجبور بترك خدمت شوند وهمچنین درصورت فوت هریك ازآنان هزینه سفرمراجعت آنها باحقوق مدت خدمت ومرخصی که تاآن تاریخ ذیحق هستند بمشارالیهم یاکسان

آنها تأدیه خواهد شد .

۵ ـ ازحقوق کلیه اشخاص مذکوره درصورت ضمیمه طبق مقررات فعلی مالیات بر درآمد گرفته خواهدشد .

٦ ـ سایر شرایط استخدامی این اشخاص طبق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین خواهدشد بدیهی است وجوهی که تاکنون بمهندسین نامبرده پرداخت شده بابت حقوق مصوبه آنها محسوب خواهد شد .

این قانون که مشتمل بریك ماده وصورت پیوست است درجلسه دوم تیر ماه یکهزاروسیصدونوزده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

صورت پیوست قانون اجازه استخدام ۲۷نفر مهندسین ومتخصصین کارهای ساختمانی راه آهن

شمارهٔ ترتیب	نام	تبعیت	سمت	میزان حقوق	میزان ارز	میزان هزینه مسافرت
۱	هورمستاد گوستاف	سوئد	مهندس ایستگاه	۳۵۰۰ ریال	۳۰درصد	۵۰ لیره
۲	گرانلی هانس	سوئد	مهندس ایستگاه	۳۵۰۰ «	۳۰ «	۶۰ «
۳	تانکوال استن	سوئد	مهندس ایستگاه	۳۵۰۰ «	۳۰ «	۶۰ «
۴	رومبنس هوگو	لتونی	مهندس ریل گذاری	۴۵۰۰ «	۳۰ «	۴۵ «
۵	گوستاو بیر	آلمان	مهندس محاسب فنی	۴۰۰۰ «	۲۰ «	-
۶	ویلهلم ساپف	آلمان	سرمهندس کل ساختمان راه آهن	۱۴۰۰۰ «	۵۰ «	-
۷	وامپفلرورنر	سویس	مهندس قطعه	۵۵۰۰ «	۳۰ «	۶۰ لیره
۸	گورت گیلنستن	سوئد	مهندس قطعه	۵۵۰۰ «	۳۰ «	۶۰ «
۹	جومساس انکارت	نروژ	معاون مهندس قطعه	۳۵۰۰ «	۳۰ «	۵۰ «
۱۰	گونتربرك اتو	سوئد	مهندس قطعه	۵۵۰۰ «	۳۰ «	۶۰ «
۱۱	اریه ساموئل	فلسطین	محاسب فنی	۳۰۰۰ «	۲۰ «	-
۱۲	لوف آرتور	سوئد	مهندس قطعه	۴۰۰۰ «	۳۰ «	۵۰ لیره
۱۳	سیرمس کارلیس	لتونی	معاون مهندس قطعه	۳۵۰۰ «	۳۰ «	۴۵ «

شمارهٔ ترتیب	نام	تبعیت	سمت	میزان حقوق	میزان ارز	میزان هزینه مسافرت
۱۴	اریك لیونکویست	سوئد	مهندس برای اداره مرکزی	۵۰۰۰ ریال	۳۰ درصد	۶۰ لیره
۱۵	کربستو فراسکیونلیسن	نروژ	مهندس قطعه	۶۰ لیره	۵۰ «	۶۰ «
۱۶	ویلهلم فرانس	آلمان	رئیس تأسیسات‌فنی اداره‌مرکزی	۵۵۰۰ ریال	۳۰ «	-
۱۷	گیولاسنتکرانی	هنگری	مهندس محاسب برای اداره‌مرکزی	۳۵۰۰ «	۲۰ «	-
۱۸	ویلی پروشاسکا	چك‌اسلواکی	مهندس قطعه ۱۱ سمنان- مشهد	۵۰۰۰ «	۳۰ «	-
۱۹	کنزلر	سویس	مهندس‌قطعه ۱۱ تهران-آذربایجان	۵۵۰۰ «	۳۰ «	-
۲۰	روبرخت والتر	«	مهندس‌حوزه ۲ تهران-آذربایجان	۷۵۰۰ «	۴۰ «	۸۰ لیره
۲۱	لوکزینکر	«	مهندس‌حساب‌پلها	۵۰۰۰ «	۳۰ «	۶۰ «
۲۲	برونزورنلی	«	« قطعه ۱۲ گرمسار ــ مشهد	۴۵۰۰ «	۳۰ «	« «
۲۳	وسکولی اگوست	«	« قطعه ۱۲ تهران-آذربایجان	۵۵۰۰ «	۳۰ «	« «
۲۴	کارل امیل‌السن	دانمارك	رئیس دائره‌فنی‌اداره‌مرکزی	۶۵۰۰ «	۵۰ درصد	-
۲۵	کارل فردریك نیلسن	«	مهندس اداره مرکزی	۵۵۰۰ «	۵۰ «	-
۲۶	هانریك کلینگر	آلمان (اتریش)	« قطعه ۱۰ آذربایجان	۵۵۰۰ «	۵۰ «	-
۲۷	ادوین ودین	سوئد	« ۹ « «	۶۰۰۰ «	۵۰ «	-

(ردیف‌های ۱۹ تا ۲۳ در ستون میزان ارز: دلار ازقرارهردلار ۱۷ ریال)

صورت بالا پیوست قانون اجازه استخدام بیست‌وهفت نفر مهندس ومتخصصین کارهای‌ساختمانی راه‌آهن بوده و صحیح است رئیس مجلس شورای‌ملی-حسن اسفندیاری

صورت پیوست قانون اجازه استخدام ۲۷نفر مهندسین ومتخصصین کارهای ساختمانی راه‌آهن

شمارهٔ ترتیب	نام	تبعیت	سمت	میزان حقوق	میزان ارز	میزان هزینه مسافرت
۱	هورمستادگوستاف	سوئد	مهندس ایستگاه	۳۵۰۰ ریال	۳۰درصد	۵۰ لیره
۲	گرانلی‌هانس	سوئد	مهندس ایستگاه	« ۳۵۰۰	« ۳۰	« ٦۰
۳	تانکوال استن	سوئد	مهندس ایستگاه	« ۳۵۰۰	« ۳۰	« ٦۰
٤	رومبنس‌هوگو	لتونی	مهندس ریل گذاری	« ٤۵۰۰	« ۳۰	« ٤۵
۵	گوستاو بیر	آلمان	مهندس محاسب فنی	« ٤۰۰۰	« ۲۰	-
٦	ویلهلم‌سایف	آلمان	سرمهندس کل ساختمان راه‌آهن	« ۱٤۰۰۰	« ۵۰	-
۷	وامپفلرورنر	سویس	مهندس قطعه	« ۵۵۰۰	« ۳۰	٦۰ لیره
۸	گورت گیلنستن	سوئد	مهندس قطعه	« ۵۵۰۰	« ۳۰	« ٦۰
۹	جومساس انکارت	نروژ	معاون‌مهندس قطعه	« ۳۵۰۰	« ۳۰	« ۵۰
۱۰	گونتربرك اتو	سوئد	مهندس قطعه	« ۵۵۰۰	« ۳۰	« ٦۰
۱۱	اریه ساموئل	فلسطین	محاسب فنی	« ۳۰۰۰	« ۲۰	-
۱۲	لوف آرتور	سوئد	مهندس قطعه	« ٤۰۰۰	« ۳۰	۵۰ لیره
۱۳	سیرمس کارلیس	لتونی	معاون‌مهندس قطعه	« ۳۵۰۰	« ۳۰	« ٤۵

شمارهٔ ترتیب	نام	تبعیت	سمت	میزان حقوق	میزان ارز	میزان هزینه مسافرت
۱٤	اریك لیونکویست	سوئد	مهندس برای اداره مرکزی	۵۰۰۰ریال	۳۰درصد	٦۰ لیره
۱۵	کربستو فراسکیونلیسن	نروژ	مهندس قطعه	٦۰ لیره	« ۵۰	« ٦۰
۱٦	ویلهلم فرانس	آلمان	رئیس تأسیسات فنی اداره مرکزی	۵۵۰۰ ریال	« ۳۰	-
۱۷	گیولاسنتکرانی	هنگری	مهندس محاسب برای اداره مرکزی	« ۳۵۰۰	« ۲۰	-
۱۸	ویلی پروشاسکا	چك‌اسلواکی	مهندس قطعه۱۱ سمنان- مشهد	« ۵۰۰۰	« ۳۰	-
۱۹	کنزلر	سویس	مهندس قطعه۱۱ تهران-آذربایجان	« ۵۵۰۰	« ۳۰	-
۲۰	روبرخت والتر	«	مهندس حوزه۲ تهران-آذربایجان	« ۷۵۰۰	« ٤۰	۸۰ لیره
۲۱	لوکزینکر	«	مهندس حساب پلها	« ۵۰۰۰	« ۳۰	« ٦۰
۲۲	برونوورنلی	«	« قطعه ۱۲ گرمسار ـ مشهد	« ٤۵۰۰	« ۳۰	« «
۲۳	وسکولی اگوست	«	« قطعه ۱۲ تهران-آذربایجان	« ۵۵۰۰	« ۳۰	« «
۲٤	کارل امیل‌السن	دانمارك	رئیس دائره فنی اداره مرکزی	« ٦۵۰۰	۵۰درصد	-
۲۵	کارل فردریك نیلسن	«	مهندس اداره مرکزی	« ۵۵۰۰	« ۵۰	-
۲٦	هانریك کلینگر	آلمان (اتریش)	« قطعه ۱۰ آذربایجان	« ۵۵۰۰	« ۵۰	-
۲۷	ادوین ودین	سوئد	« « ۹ «	« ٦۰۰۰	« ۵۰	-

(ردیف‌های ۱۹ تا ۲۳، ستون میزان ارز:) دلار ازقرار هردلار ۱۷ ریال

صورت بالا پیوست قانون اجازه استخدام بیست‌وهفت نفر مهندس ومتخصصین کارهای ساختمانی راه‌آهن بوده وصحیح است رئیس مجلس شورای ملی-حسن اسفندیاری

قانون

اجازه تمدید استخدام آقای اتوموزر تبعه آلمان مدیر فنی چاپخانه مجلس

مصوب ۱۶ تیرماه ۱۳۱۹

مادهٔ ۱ - کارپردازی مجلس شورای ملی مجاز است مدت استخدام آقای اتوموزر تبعه آلمان را برای مدیریت فنی قسمتی از امور چاپخانه مجلس که خصوصیات آن در قرارداد تصریح خواهد شد از آغاز آبان ماه ۱۳۱۹ به مدت پنج ماه دیگر تمدید نماید .

مادهٔ ۲ - حقوق پنجماهه آقای اتوموزر مبلغ بیست و نه هزار و دویست و پنجاه ریال است که در آخر هرماه خورشیدی مبلغ پنجهزار و هشتصد و پنجاه ریال نیمی بریال و نیم دیگر بمارك آلمان پرداخت شود .

مادهٔ ۳ - برای هزینه بازگشت او بآلمان چهارهزار ریال منظور خواهد شد.

مادهٔ ۴ - کارپردازی مجلس شورای ملی مجاز است مبلغ سی هزار و یکصد و پنجاه ریال تفاوت اعتبار حقوق پنجماهه و حق خدمت ایام مرخصی قانونی چهار ماهه گذشته مشارالیه را از محل صرفه جوئی بودجه سال ۱۳۱۹ چاپخانه مجلس تأمین و پرداخت نماید .

مادهٔ ۵ - کارپردازی مجلس شورای ملی اجازه دارد طبق مادهٔ دوم قانون کنترات مستخدمین خارجی مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ سایر شرایط را تعیین و قرارداد باآقای اتوموزر را امضاء ومبادله نماید .

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است درجلسه شانزدهم تیرماه یکهزار و سیصد و نوزده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اجازه تمدید قرارداد استخدام آقای اتوموزر تبعه آلمان مدیرفنی چاپخانه مجلس

مصوب ۲۲ دیماه ۱۳۱۹

مادهٔ ۱ ـ کارپردازی مجلس شورای ملی مجاز است استخدام آقای اتوموزر تبعه آلمان را برای مدیریت فنی قسمتی ازامورچاپخانه مجلس که خصوصیات آن درقرارداد جداگانه معین خواهد شد از آغازفروردین ماه ۱۳۲۰ بمدت یکسال دیگر تمدید نماید.

مادهٔ ۲ ـ حقوق یکساله آقای اتوموزرمبلغ هفتاد هزارودویست ریال است که درآخرهرماه خورشیدی مبلغ پنجهزاروهشتصد وپنجاه ریال نیمی بریال ونیم دیگر بمارك پرداخته میشود.

مادهٔ ۳ ـ آقای اتوموزردرظرف این یکسال حق یکماه مرخصی بااستفاده ازحقوق خواهد داشت.

مادهٔ ۴ ـ برای هزینه بازگشت نامبرده به آلمان مبلغ چهارهزارریال منظور میشود.

مادهٔ ۵ ـ کارپردازی مجلس شورای ملی اجازه دارد طبق مادهٔ دوم قانون کنترات مستخدمین خارجی مصوب ۲۳عقرب ۱۳۰۱سایرشرایط راتعیین وقرارداد اتوموزررا امضاء ومبادله نماید.

این قانون که مشتمل برپنج ماده است درجلسه بیست ودوم دیماه یکهزارو سیصد ونوزده بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اجازه تمدید استخدام آقای ویلهلم وبر تبعه آلمان سرپرست ماشین آلات چاپخانه مجلس

مصوب ۱۶ تیرماه ۱۳۱۹

مادهٔ یکم - کارپردازی مجلس شورای ملی مجاز است استخدام ویلهلم وبر تبعه آلمان را برای سرپرستی ماشین آلات چاپخانه مجلس مربوط بچاپ سرب و اشتروتیپی و غیره و نصب ماشین آلات مورد احتیاج از تاریخ ۱۴ فروردین ماه ۱۳۱۹ برای مدت یکسال تمدید نماید.

مادهٔ دوم - حقوق یکسال اوچهل وهشت هزارریال خواهد بود که در آخر هرماه شمسی مبلغ چهل هزارریال نصف بریال ونصف دیگر بارز خارجی (ازمحل ارزبودجه مجلس شورای ملی) پرداخته میشود.

مادهٔ سوم - برای هزینه برگشتن مشارالیه بآلمان مبلغ دوهزاروپانصدریال منظورخواهد شد.

مادهٔ چهارم - آقای ویلهلم وبر درظرف این یکسال یکماه مرخصی بااستفاده ازحقوق خواهد داشت.

مادهٔ پنجم - کارپردازی مجلس مجاز است طبق مادهٔ دوم قانون کنترات مستخدمین خارجی مصوبه ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ سایرشرایط را تعیین و قرارداد آقای ویلهلم وبر را امضاء نماید.

این قانون که مشتمل برپنج ماده است درجلسه شانزدهم تیرماه یکهزار و سیصد ونوزده بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اجازه تمدید قرارداد استخدام آقای ویلهلم وبر تبعه آلمان برای سرپرستی ماشین‌آلات چاپخانه مجلس

مصوب ۲۲ دیماه ۱۳۱۹

مادهٔ ۱ - کارپردازی مجلس شورای ملی مجاز است استخدام آقای ویلهلم وبرتبعه دولت آلمان را برای سرپرستی امور مربوطه بچاپ سربی و اشتروتیپی و رسیدگی بماشین آلات چاپخانه مجلس ازتاریخ ۱۵ فروردین ماه ۱۳۲۰ بمدت دوسال دیگر تمدید نماید .

مادهٔ ۲ - حقوق دو سالهٔ نامبرده نود و شش هزار ریال است که در آخر هر ماه خورشیدی مبلغ چهار هزار ریال نیمی بریال ونیم دیگر به مارك پرداخته میشود .

مادهٔ ۳ - آقای ویلهلم وبر درظرف دوسال خدمت دوماه حق مرخصی بااستفاده‌ازحقوق خواهد داشت .

مادهٔ ۴ - برای هزینه بازگشت بآلمان مبلغ‌سه هزار و پانصد ریال منظور خواهد شد .

مادهٔ ۵ - کارپردازی مجلس شورای ملی مجاز است طبق ماده‌دوم قانون کنترات مستخدمین خارجی مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ سایر شرایط را تعیین و قرارداد آقای ویلهلم وبررا امضاء ومبادله نماید .

این قانون که مشتمل برپنج ماده است درجلسه بیست ودوم دیماه یکهزار و سیصد ونوزده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون اجازه استخدام آقای هانریش سدلر تابع آلمان برای چاپخانه مجلس

مصوب ٤ اسفند ماه ۱۳۱۹

مادهٔ ۱ ـ کارپردازی مجلس شورای‌ملی‌مجاز است آقای هانریش سدلر تابع آلمان‌را ازروز حرکت بمدت دوسال خورشیدی برای کارهای مربوط به قسمت فوتورتوگراور ازحیث عکاسی وتیزاب دادن وچاپ و ترکیب رنگها و همچنین سایر امور چاپ که مشارالیه درآنها تخصص دارد استخدام نماید .

مادهٔ ۲ ـ حقوق دو ساله آقای هانریش سدلر مبلغ نوزده هزار و دویست مارك آلمان‌خواهدبودکه‌درآخرهر ماه‌خورشیدی‌هشتصد مارك‌نصب‌بریال‌و نصف دیگر بمارك‌پایاپای (از محل ارزی بودجه مجلس‌شورای ملی)پرداخته‌میشود.

مادهٔ ۳ ـ برای هزینه آمدن آقای هانریش سدلر مبلغ سه هزار و پانصد ریال وبرای بازگشتن نیزمبلغ سه هزار وپانصد ریال منظور وپرداخته خواهد شد .

مادهٔ ۴ ـ آقای هانریش سدلر در سال حق یکماه مرخصی با استفاده ازحقوق خواهد داشت .

مادهٔ ۵ ـ کارپردازی مجلس شورای ملی مجاز است سایر شرایط را مطابق ماده دوم قانون استخدام مستخدمین خارجی مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین وقرارداد آقای هانریش سدلررا امضاء ومبادله نماید .

این قانون که مشتمل برپنج ماده است درجلسهٔ چهارم اسفند ماه یکهزار و سیصد ونوزده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قسمت چهارم
تصویبات مالی

قانون

تفریغ بودجه یکساله یکهزاروسیصدوهفده مجلس شورای ملی

مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۱۸

مادهٔ اول - هزینه مجلس شورای ملی از بابت دوازده ماهه سال ۱۳۱۷ موافق قسمت ۱ و ۲ پیوست بر طبق بودجه مصوبه مبلغ نه میلیون و پانصدوسی و نه هزار و سی و یك ریال و پانزده دینار تصویب میشود .

مادهٔ دوم - در آمد چاپخانه مجلس و باغ بهارستان و متفرقه از بابت سال ۱۳۱۷ موافق قسمت ۳ پیوست بمبلغ دومیلیون و هشتصدونودوپنجهزار و دویست و هشتادویك ریال وسی و پنج دینار تصویب میشود .

این قانون که مشتمل بر دوماده وصورت پیوست است درجلسهٔ ۲۶ اسفندماه یکهزاروسیصدوهیجده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

صورت پیوست قانون تفریغ بودجه یکساله ۱۳۱۷ مجلس شورای ملی

فقرات	گزارش	مبلغ جزء - دینار	مبلغ جزء - ریال	مبلغ کل - دینار	مبلغ کل - ریال
	مادهٔ اول				
	قسمت اول				
۱	مقرری آقایان نمایندگان محترم و تفاوت مقرری ریاست معظم مجلس		٤٧٦٨٧٠٠		
۲	حقوق کارمندان اداره قانونگذاری و اعتبار خصوصی		٦٥٣١٢٠		
۳	حقوق کارمندان کارپردازی وخدمتگزاران جزء	۵۵	٨٤٥٦٣٩		
٤	هزینه ماهانه وسالانه		١١٣٥٩٩٦	۵۵	٧٤٠٣٤٥٥
	قسمت دوم				
۱	حقوق کارکنان چاپخانه مجلس	۳۰	٩١٠٨٣١		
۲	خرید اثاثیه وهزینه چاپخانه مجلس	۳۰	١٢٢٤٧٤٤	٦٠	٢١٣٥٥٧٥
	جمع کل ماده‌اول هزینه‌سال۱۳۱۷مجلس وچاپخانه			۱۵	٩٥٣٩٠٣١
	ماده دوم				
	قسمت سوم				
	درآمدچاپخانه مجلس وباغ بهارستان ومتفرقه			۳۵	٢٨٩٥٢٨١

صورت بالاپیوست قانون تفریغ بودجه سال۱۳۱۷ مجلس‌شورای ملی بوده وصحیح است .

رئیس‌مجلس‌شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

فهرست

قسمت چهارم - تصویبات مالی

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه از	صفحه تا
۱	قانون تفریغ بودجه یکساله ۱۳۱۷ مجلس‌شورای‌ملی .	٤۹۵	٤۹٦
۲	قانون تفریغ بودجه یکساله ۱۳۱۸ مجلس‌شورای‌ملی .	٤۹۷	٤۹۸
۳	قانون بودجه کل‌سال ۱۳۱۹ کشور .	٤۹۹	۵۰۹
٤	قانون متمم‌بودجه کل سال ۱۳۱۹ کشور .	۵۱۰	۵۱٤
۵	قانون بودجه یکساله ۱۳۱۹ مجلس‌شورای‌ملی .	۵۱٤	۵۲۷
٦	قانون بودجه کل‌سال ۱۳۲۰ کشور .	۵۲۸	۵۳۹
۷	قانون متمم بودجه کل سال ۱۳۲۰ کشور .	۵۳۹	۵٤٦
۸	قانون اجازه منظور نمودن موجودی حساب اندوخته کشور به‌جمع بودجه سال ۱۳۲۰ .	۵٤٦	-
۹	قانون اجازه‌افزایش‌حقوق کارکنان دولت .	۵٤۷	۵۵۲
۱۰	قانون اصلاح بودجه کل‌سال ۱۳۲۰ کشور .	۵۵۲	۵۵۵
۱۱	قانون بودجه سال ۱۳۲۰ مجلس شورای ملی .	۵۵٦	۵٦۸

قانون

تفریغ بودجه سال ۱۳۱۸ مجلس شورای ملی

مصوب ۲۹ اسفندماه ۱۳۱۹

مادهٔ اول - هزینه مجلس شورای ملی از بابت دوازده ماهه سال ۱۳۱۸ موافق قسمت ۱ و ۲ پیوست برطبق بودجه مصوبه مبلغ نه میلیون و هفتصد و هفتاد و نه هزار و سیصد و پنجاه و نه ریال و هفتاد و پنج دینار تصویب میشود .

مادهٔ دوم - درآمد چاپخانه مجلس و باغ بهارستان از بابت سال ۱۳۱۸ بمبلغ سه میلیون و دویست و هشتاد هزار و چهارصد و شصت و نه ریال و بیست و پنج دینار بطریق زیر تصویب میشود :

برطبق قانون مصوب ۱۰ تیر ۱۳۱۸ بمصرف ساختمان جدید چاپخانه مجلس رسیده است .	۵۰۰۰۰۰/ـ ریال
عاید خزانه کشور گردیده است	۲۶۰۴۸۵۱/۵۰ ریال
طلب از مجله ایران امروز که وصول و ایصال خواهد شد	۱۷۵۶۱۷/۷۵ ریال
جمع کل	۳۲۸۰۴۶۹/۲۵ ریال

این قانون که مشتمل بر دو ماده و صورت پیوست است درجلسه بیست و نهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و نوزده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

صورت پیوست قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۱۸ مجلس شورای‌ملی

فقره	گزارش	مبلغ جزء		مبلغ کل	
		دینار	ریال	دینار	ریال
	ماده اول				
	قسمت اول				
١	مقرری آقایان نمایندگان محترم و تفاوت مقرری ریاست معظم مجلس	ـ	٤١٦٠٦٠٠		
٢	حقوق کارمندان قانون‌گذاری و اعتبار خصوصی	ـ	٦٧٥٨٤٦		
٣	حقوق کارمندان کارپردازی وخدمتگزاران جزء	٣٠	٩١٤٩٣٣		
٤	هزینه ماهانه وسالانه	٨٥	١٩٧٣٠٣٠	١٥	٧٧٢٤٤١٠
	قسمت دوم				
١	حقوق کارکنان چاپخانه مجلس	١٠	١٢١٤١٩٣		
٢	خرید اثاثیه وهزینه چاپخانه مجلس	٥٠	٨٤٠٧٥٦	٦٠	٢٠٥٤٩٤٩
	جمع کل ماده اول قانون تفریغ بودجه مجلس	ـ	ـ	٧٥	٩٧٧٩٣٥٩
	ماده دوم ـ قسمت سوم				
	درآمد چاپخانه مجلس	٠٥	٣٢٧٠١٥٣		
	درآمد باغ بهارستان	٢٠	١٠٣١٦	٢٥	٣٢٨٠٤٦٩

صورت پالاپیوست قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۱۸ مجلس شورای ملی بوده و صحیح است.

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

بودجه کل سال ۱۳۱۹ کشور

مصوب ۱٦ اسفند ماه ۱۳۱۸

مادهٔ اول - مجلس شورای ملی بودجه سال ۱۳۱۹ کشور را (باستثنای درآمد حق‌الامتیاز نفت که بحساب اندوخته کشور منظور میشود) که مطابق صورت ضمیمه ازحیث درآمد بمبلغ ۳۰۹٤۳۹۳۹۷۷ ریال و ازحیث هزینه بمبلغ ۳۲۱۰۹۷۳۰۲۷ ریال بالغ میشود تصویب ودرمورد بودجه اختصاصی وزارتخانه‌هاوادارات دولتی بوزارت دارائی اجازه میدهد هزینه آنها را اعم ازحقوق ومصارف درسال ۱۳۱۹ درحدود اعتبارات مصوب درصورت ضمیمه مطابق بودجه‌های تفصیلی ۱۳۱۸ وزارتخانه‌ها وادارات دولتی (تاحدی که اعتبارات مصوب دربودجه‌های نامبرده ضمن بودجه‌های ۱۳۱۹ نیزمنظورشده باشد) بپردازد ومادام که بودجه‌های تفصیلی ازتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی نگذشته است هزینه آنها را مطابق بودجه‌های پیشنهادی وپس ازآن مطابق تصویب کمیسیون بودجه پرداخت نماید.

مادهٔ دوم - وزارت دارائی مجازاست مبلغ دومیلیون لیره اعتبار برای احتیاجات ارتش ازاندوخته کشور بپردازد.

استفاده ازاین اعتبارمحدود بیك سال مالی نیست .

مادهٔ سوم - وزارت دارائی مجازاست درصورت احتیاج کسربودجه سال ۱۳۱۹ را ازدرآمدهای غیرمترقبه بازرگانی ویا ازطریق وام ازبنگاههای بانکی داخلی یا ازهردومحل تأمین نماید .

این قانون که مشتمل برسه ماده و صورت پیوست است درجلسه شانزدهم اسفند ماه یکهزاروسیصد وهیجده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

فصل اول ـ درآمد

شمارهٔ ردیف	شرح	پیش بینی در آمد سال ۱۳۱۹	ملاحظات
	وزارت دارائی		
	مالیات مستقیم		
۱	مالیات بردرآمد وحق تمبر	۲۰۰۰۰۰۰۰	
۲	مالیات برارث ونقل وانتقالات بلاعوض	۱۰۰۰۰۰۰۰	
۳	بقایای مالیات املاك مزروعی وبازخرید منال خالصجات انتقالی	۹۱۹۹۷۷	
	مالیات غیرمستقیم		
٤	مالیات صدی سه ومتفرقه	۷۵۰۰۰۰۰۰	
۵	مالیات نفت وبنزین	۱۵۷۰۰۰۰۰۰	
٦	مالیات مصرف برق درحدود نصف بهای آن	۲۵۰۰۰۰۰۰	
۷	مالیات رسومات ومتفرقه وسودشرکتهای نوشابه سازی که دولت سهیم است	٤۵۰۰۰۰۰۰	
۸	مالیات ذبایح ومتفرقه	۱۰۰۰۰۰۰۰	
۹	درآمد جنگلها ومتفرقه	۱۵۰۰۰۰۰۰	
۱۰	حق الثبت وسایل نقلیه غیرموتوری و بقایای آن	۱۹۰۰۰۰۰	
۱۱	درآمدمتفرقه غیرمستقیم بانضمام درآمدحراج و مزایده و عشراضافه وصولی عوارض قپان شهرداریها	۳۰۰۰۰۰۰۰	
	گمرك ـ انحصارقند وچای ودرآمد بندری		
۱۲	حقوق گمرکی ودرآمد شانسلری ومتفرقه	٤۲۱۵۰۰۰۰۰	

فصل اول ـ درآمد

شمارهٔ ردیف	شرح	پیش بینی درآمد سال ۱۳۱۹	ملاحظات
۱۳	درآمد انحصار قند وشکر وچای	۱۸۰۰۰۰۰۰۰	
۱۴	مالیات راه	۸۵۰۰۰۰۰۰	
۱۵	عوارض بندری	۱۹۵۷۰۰۰	
	سود سهام دولت		
۱۶	سود سهام بانك‌ها	۱۴۸۰۰۰۰۰۰	
۱۷	سود سهام نفت جنوب	۴۸۰۰۰۰۰	
	معادن ـ املاك خالصه ـ شیلات		
۱۸	درآمد املاك خالصه	۱۱۵۶۴۰۰۰	
۱۹	درآمد معادن سطح الارضی و شیلات	۲۰۰۰۰۰۰	
	درآمد انتقالی از وجوه مخصوص		
۲۰	صدی چهار پوست بره فرستاده	۲۰۰۰۰۰۰	
	مطالبات دولت		
۲۱	مطالبات دولت از اشخاص	۲۰۰۰۰۰۰	
	سایر درآمدها		
۲۲	درآمد متفرقه وغیرمترقبه	۳۰۰۰۰۰۰۰	
۲۳	سود معامله گواهینامه صدور	۴۰۰۰۰۰۰۰	
۲۴	حقوق انگ مصنوعات سیم وزر ووزنه	۱۰۰۰۰۰۰	
	امتیازات		
۲۵	حق الامتیاز دولت از شیلات دریای خزر وبقایا	۱۰۰۰۰۰۰۰	
۲۶	« تلفن ودرآمد سایر امتیازات وبقایای آن	۹۴۲۰۰۰	
۲۷	حقوق نمایندگی دولت درنفت جنوب	۲۰۰۰۰۰	

فصل اول ـ درآمد

شماره ردیف	شرح	پیش بینی درآمد سال ۱۳۱۹	ملاحظات
	درآمد قسمت اقتصادی وزارت دارائی		
۲۸	درآمد انحصارهای دولتی و معاملات بازرگانی	۸۳۵۰۰۰۰۰۰	
	مجلس شورای ملی		
۲۹	مجلس شورای ملی	۳۰۰۰۰۰۰	
	وزارت دادگستری		
۳۰	درآمد دادگاهها	۵۰۰۰۰۰۰	
۳۱	درآمد دادگاههای بخش و نمایندگی دادسراها	۱۰۰۰۰۰	
۳۲	درآمد صدی بیست و پنج ثبت اسناد و املاك	۳۳۰۰۰۰۰	
۳۳	درآمد ثبت اسناد و املاك و حق نسبی از حق اجرا	۱۵۶۰۰۰۰۰	
۳۴	درآمد حق السهم صاحبان دفاتر رسمی	۱۸۰۰۰۰۰	
۳۵	درآمد فروش برگها و دفاتر	۱۰۰۰۰۰۰	
	وزارت کشور		
۳۶	درآمد شهربانی و گذرنامه	۵۲۰۰۰۰	
۳۷	درآمد گذرنامه شهرستانها	۷۰۰۰۰۰	
۳۸	درآمد معاینه بهداری ناوها و قرنطینه ها	۱۰۰۰۰	
۳۹	درآمد بهداری و بنگاه پاستور	۳۰۰۰۰۰	
۴۰	درآمد ثبت احوال	۱۵۰۰۰۰۰	
	وزارت امور خارجه		
۴۱	درآمد شانسلری و گذرنامه و شناسنامه	۱۰۰۰۰۰۰	

فصل اول ـ درآمد

شمارهٔ ردیف	شرح	پیش بینی درآمد سال ۱۳۱۹	ملاحظات
	وزارت پست وتلگراف		
۴۲	درآمد پست (بعلاوه مرسولات دولتی)	۱۷۰۰۰۰۰۰	
۴۳	درآمد تلگراف (بعلاوه مخابرات دولتی)	۴۰۰۰۰۰۰۰	
۴۴	درآمد حق‌النظاره ازشرکت تلفن ومتفرقه	۲۰۰۰۰۰۰	
	وزارت فرهنگ		
۴۵	درآمد شهریه آموزشگاههای غیرابتدائی	۱۵۰۰۰۰۰	
۴۶	درآمد تمبرپروانه وگواهی‌نامه وغیره	۸۰۰۰۰۰	
۴۷	درآمد متفرقه	۳۰۰۰۰۰	
۴۸	درآمد فروش کتب سالیانه وبرنامه‌ها	۷۵۰۰۰۰	
۴۹	درآمد اوقاف	۱۰۰۰۰۰۰۰	
	وزارت بازرگانی		
۵۰	درآمد تمبردرخواست‌پروانه‌بازرگانی‌ومتفرقه	۲۱۰۰۰	
۵۱	درآمد فروش وزنه	۱۰۶۰۰۰۰	
	وزارت پیشه وهنر		
۵۲	درآمد هنرستانها	۱۵۰۰۰۰	
۵۳	درآمد زری وکاشی وغیره	۵۰۰۰۰۰	
۵۴	درآمدکارخانه‌قیراندود واشباع تراورس	۵۰۰۰۰۰۰۰	

فصل اول ـ درآمد

شمارهٔ ردیف	شرح	پیش‌بینی درآمد سال ۱۳۱۹	ملاحظات
۵۵	درآمد کارخانه شمارهٔ ۵	۲۹۰۰۰۰۰۰	
۵۶	درآمد کارخانه گلسیرین وصابون‌سازی	۵۰۰۰۰۰۰۰	
۵۷	درآمد کارخانه سیمان	۸۰۰۰۰۰۰۰	
۵۸	درآمد کارخانه‌های قند	۸۰۰۰۰۰۰۰	
۵۹	درآمد اداره کل معادن	۶۰۰۰۰۰۰۰	
۶۰	درآمد کارخانه جوهر نمك	۲۰۰۰۰۰۰	
۶۱	درآمد کارخانه اسباب یدکی	۱۰۰۰۰۰۰	
۶۲	درآمد نوغان	۱۳۰۰۰۰۰۰	
	اداره کل کشاورزی		
۶۳	ازبابت فروش تراکتور	۲۰۰۰۰۰۰	
۶۴	درآمد مزارع امتحانیه	۵۰۰۰۰۰	
	درآمدهای غیرمستمر		
۶۵	تفاوت تسعیرپهلوی به‌ارز	۲۴۰۰۰۰۰۰	
۶۶	انتقالی‌بحساب‌سال ۱۳۱۹ بابت‌درآمد مربوط بسال قبل	۳۵۰۰۰۰۰۰	
	جمع کل	۳۰۹۴۳۹۳۹۷۷	

فصل دوم ـ هزینه

شمارهٔ ردیف	شرح	پیش بینی هزینه سال ۱۳۱۹	ملاحظات
۱	وزارت دربار و دفتر مخصوص شاهنشاهی	۵۲۲۲۴۸۰	
۲	مجلس شورای ملی	۹۹۸۵۰۰۰	
۳	ریاست وزیران	۱۰۸۰۰۰۰	
۴	وزارت جنگ	٤٦٣٧٢٩٩٨٠	
۵	اداره امنیه	۳۵٦۷۸٤۰۰	
٦	تفاوت خرید جنس ارتش	۲۱۰۰۰۰۰۰	
	وزارت کشور		
۷	وزارت کشور	۱٤۲۰۰۰۰۰	
۸	اداره کل شهربانی	٤۲٤۱٦۰۰۰	
۹	اداره راهنمای نامه‌نگاری	۳٤٦۰۰۰	
۱۰	اداره کل بهداری	٤۳۰۸۰۰۰۰	
۱۱	بنگاه پاستور	۱٦۰۰۰۰۰	
۱۲	بیمارستان پانصد تختخوابی	۲۰۰۰۰۰۰۰	
۱۳	اداره کل آمار و ثبت احوال	۱٦٦۰۱۰۰۰	
۱٤	مجالس سربازگیری و هزینه راه مشمولین بیبضاعت	۵۰۰۰۰۰	
۱۵	فوق‌العاده مأمورین بهداری برای برسی در قرنطینه‌ها و بنادر	۱۰۰۰۰	
	وزارت دادگستری		
۱٦	وزارت دادگستری	٤٦۰۰۰۰۰۰	

فصل دوم ـ هزینه

شمارهٔ ردیف	شرح	پیش بینی هزینه سال ۱۳۱۹	ملاحظات
۱۷	اداره کل ثبت اسناد واملاك	۱۶۱۴۶۰۰۰	
۱۸	مأمورین دادگاههای بخش ونمایندگی دادسراها	۱۰۰۰۰۰	
۱۹	حق السهم صاحبان دفاتر اسناد رسمی	۱۸۰۰۰۰۰	
	وزارت امور خارجه		
۲۰	وزارت امور خارجه	۳۲۱۰۰۰۰۰	
۲۱	سازمان کلانتران مرزوساختمان بناهای کلانتری وتعهدات سالهای قبل	۱۳۰۰۰۰۰	
	وزارت پست و تلگراف		
۲۲	وزارت پست و تلگراف	۷۱۰۰۰۰۰۰	
	وزارت فرهنگ		
۲۳	وزارت فرهنگ	۱۱۹۰۰۰۰۰۰	
۲۴	دانشجویان اعزامی بخارجه	۳۰۰۰۰۰۰	
۲۵	اوقاف	۱۰۰۰۰۰۰۰	
	وزارت بازرگانی		
۲۶	وزارت بازرگانی	۵۲۰۰۰۰۰	
۲۷	سرمایه ساختن وزنه	۱۰۶۰۰۰۰	
	اداره کل کشاورزی		
۲۸	اداره کل کشاورزی	۶۳۶۲۷۴۷۷	
۲۹	هزینه دفع آفات	۷۹۸۸۰۰۰	

فصل دوم ـ هزینه

شماره ردیف	شرح	پیش بینی هزینه سال ۱۳۱۹	ملاحظات
	وزارت دارائی		
۳۰	وزارت دارائی ـ اداره کل گمرک ـ دیوان محاسبات	۶۱۶۹۸۳۷۸	
۳۱	خرید و ساختمان ابنیه گمرکی و دارائی و تعهدات آن	۲۰۰۰۰۰۰۰	
۳۲	هزینه پاسبانان و دربانهای وزارت دارائی	۲۵۰۰۰۰۰	
۳۳	هزینه بهره برداری قسمت اقتصادی وزارت دارائی	۶۱۵۰۰۰۰۰	
	وزارت پیشه وهنر		
۳۴	وزارت پیشه وهنر	۱۲۴۷۵۰۲۰	
۳۵	کارخانه چیت سازی وهنرستان نساجی	۴۲۶۱۰۰۰۰	
۳۶	کارخانه گلیسیرین وصابون سازی	۳۹۲۲۰۰۰۰	
۳۷	کارخانه شمارهٔ (۵)	۱۵۰۰۰۰۰۰	
۳۸	کارخانه‌های اشباع تراورس وقطران و کرئوزوت	۴۱۳۳۰۰۰۰	
۳۹	کارخانه‌های قند	۱۴۶۹۰۰۰۰۰	
۴۰	اداره معادن و کارخانه‌های ذوب آهن وتصفیه مس واقساط کارخانه ذوب آهن	۲۷۵۱۳۲۹۸۰	
۴۱	کارخانه سیمان	۴۶۵۰۰۰۰۰	
۴۲	کارخانه روغن کشی	۱۶۴۷۰۰۰۰	
۴۳	کارخانه کائوچو و لاستیک سازی	۶۰۰۰۰۰۰	
۴۴	کارخانه کاربنات دوسود (سوداوسود محرق)	۴۵۹۱۰۰۰۰	
۴۵	کارخانه جوهر نمك	۱۱۷۲۰۰۰	
۴۶	کارخانه تعمیر وساختن اسباب یدکی	۷۷۵۰۰۰۰	
۴۷	کارخانه کنسرو ماهی و تعهدات آن	۳۵۰۰۰۰۰	
۴۸	کارخانه پیل الکتریك	۸۵۰۰۰۰	
۴۹	کارخانه آمونیاك وجوهر شوره	۲۲۸۰۰۰۰۰	
۵۰	اداره نوغان	۱۳۰۰۰۰۰۰	

فصل دوم ـ هزینه

شماره ردیف	شرح	پیش بینی هزینه سال ۱۳۱۹	ملاحظات
۵۱	ساختمان ابنیه وخرید زمین	۸۰۰۰۰۰۰	
	وزارت راه		
۵۲	وزارت راه	۱۱۰۰۰۰۰	
۵۳	ساختمان راه آهن وکمك بهره برداری وهزینه بندرشاه وشاهپورونوشهر	۸۶۲۹۹۱۸۰۰	
۵٤	اداره کل راه شوسه	۱۲۰۰۰۰۰۰۰	
۵۵	بندرپهلوی	۱۵۰٤۵۰۰۰	
	سایرهزینه‌ها		
۵٦	شهریه ووظیفه وهزینه بقاع وعوض بهره وتعهدات	۳۵۰۰۰۰۰	
۵۷	حقوق انتظارخدمت	۳۰۰۰۰۰۰	
۵۸	ساختمان ونگاهداری کشتارگاهها وهزینه مربوط ببازرسی بهداری روده	۵۰۰۰۰۰۰	
۵۹	فرع وحق العمل بانکها وهزینه انتقال وجوه و تعهدات سالهای قبل	۳۸۰۰۰۰۰	
٦۰	سهم شیروخورشید سرخ مشهد وتبریز	۵۱۹۰۵۰	
٦۱	هزینه محاکمات و اعتراضات ثبتی و قضائی دولتی و محکومیتهای ناشیه ازاعمال تصدی دولت وحق الحکمیه تصفیه محکومیتهائیکه دولت داردیاممکن است پیش آید وسایرهزینه‌های مربوط به این قبیل امور و تعهدات سالهای پیش	٦٦۰۰۰۰	
٦۲	نگاهداری قرق وباغات سلطنتی	۱۷۹۰۰۰	
٦۳	حقوق نمایندگی دولت درنفت جنوب	۲۰۰۰۰۰	
٦۴	بازرسی بانك ملی ایران وهزینه آن	٦۰۰۰۰	

فصل دوم ـ هزینه

شماره ردیف	شرح	پیش‌بینی هزینه‌سال ۱۳۱۰	ملاحظات
٦٥	هزینه انتفاعی کشور وتعهدات	١٤٠٠٠٠٠٠	
٦٦	ساختمان سیلوها وتعهدات آن	٢٠٠٠٠٠٠٠	
٦٧	چاپ اسکناس وهزینه های مربوط بآن	٧٥٠٠٠٠٠	
٦٨	اعتبارات‌دولت، پاداش (هزینه‌سری ـ مترقبه‌وغیرمترقبه)	٢٦٠٠٠٠٠٠	
٦٩	دیون خارجی دولت	٥٥٠٠٠٠٠	
٧٠	قسط وام دولت‌به بانك ملی	١٠٠٠٠٠٠٠٠	
٧١	هیئت بازرسی کشور	٣٥٠٠٠٠	
٧٢	کمیسیونهای مرزی‌وهزینه‌مربوط بآبهای‌مرزی	١٦٩١٩٨٠	
٧٣	عمران واسکان عشایر وتعهدات	٣٠٠٠٠٠٠	
٧٤	دیون داخلی وتعهدات	٦٠٠٠٠٠	
٧٥	تعمیرابنیه دولتی وخریدزمین‌و تعهدات	١٠٣٩١١٨	
٧٦	خرید کشتی‌شن کش‌و تعهدات	٦۴٠٠٠٠٠	
٧٧	سهم‌بنگاههای خیریه	٨٧٨٨٠٠	
٧٨	سرمایه بانك‌فلاحتی‌وصنعتی ایران	٥٥٦٨٩٦٣	
٧٩	ساختمان کارخانجات‌بوجاری	٩٦٥٣۴٠٠	
٨٠	بنگاه‌باربری‌بازرگان ـ تبریز	۴٣۴٢٠٠	
٨١	تفاوت‌بهای‌زرهای‌خریداری‌شده	٢١٢٨٠٠١	
٨٢	مخابرات‌تلگرافی‌ومرسولات‌پستی‌وزارتخانه‌ها	٢٥٠٠٠٠٠٠	
٨٣	هزینه‌چراغهای‌سواحل‌خلیج‌فارس	٥٠٠٠٠٠	
٨۴	خرید کشتی‌آب‌انبارو‌خدمت‌چراغهای دریائی	٧٧٣٥٠٠٠	
٨٥	اعتباردولت‌جهت‌تکمیل‌سرمایه‌شرکت‌شیلات	١٢٥٠٠٠٠	
٨٦	انتقالی بحساب‌سال۱۳۱۹ بابت‌هزینه‌مربوط‌بسال‌قبل	٣٥٠٠٠٠٠٠	
	جمع کل	٣٢١٠٩٧٣٠٢٧	

صورت بالاپیوست قانون بودجه کل‌سال۱۳۱۹ کشور بوده وصحیح است.

رئیس مجلس شورای‌ملی ـ حسن‌اسفندیاری

قانون

متمم بودجه کل سال ۱۳۱۹ کشور

مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۱۸

مادهٔ اول ـ برای تأمین هزینه نگاهداری و تکمیل چراغها و فانوسهای دریائی بنادر جنوب وگوئه های نورانی وغیر نورانی واستهلاك سرمایه خرید و نصب آنها بوزارت دارائی اجازه داده میشود ازاول سال ۱۳۱۹ به‌نسبت ظرفیت ثبت شده خالص کشتیهائی که بسواحل وبنادر ایران آمد ورفت مینمایند ازهریك تن‌شش دینار بارز بعنوان عوارض فانوسهـای دریائی یکمرتبه در موقع ورود به اولین بندرکشور شاهنشاهی بوسیله مأمورین گمرك دریـافت داشته ودرآمد آنرا برای مصارف فوق اختصاص دهند .

تبصره ـ میزان نرخ عوارض نامبرده بتناسب تعداد چراغها وگوئه هـاکه بکار خواهد افتاد و میزان کل ظرفیت ثبت شده خالص کشتیهای وارده بسواحل و بنادرکشور شاهنشاهی بنابه پیشنهاد وزارت جنگ وتصویب هیئت وزیران قابل تغییر خواهد بود .

مادهٔ دوم ـ حق تمبر برگه‌ها واظهارنامه‌ها وتشخیص اینکه درچه‌موارد حق تمبر نسبی ودرچه موارد مقطوع میباشد بموجب آئین‌نامه هیئت وزیران معین خواهد شد .

مادهٔ سوم ـ اجازه‌ای‌برای استخدام‌اتباع ایران‌ازمحل حقوق مستخدمین خارجی دربعضی قوانین استخدام اتباع خارجه داده شده است ملغی میشود .

مادهٔ چهارم ـ وزارت‌دارائی‌مجازاست‌هزینه دائرداشتن‌ابنیه وآثارتاریخی رامطابق مقررات مربوطه بوجوه عمومی ازمحل درآمد آن پرداخته ودر حساب

بودجه وزارت فرهنگ جمع وخرج نمایدطرز ومأخذ دریافت درآمد مذکور وتسویه عمل گذشته، آن بموجب تصویبنامه هیئت‌وزیران مقرر ومیزان حق ورود به‌نمایشگاهها نیز درتصویبنامه مذکور معین خواهد گردید .

مادهٔ پنجم ـ قاچاق کالای ممنوع‌الورود وممنوع‌الصدور مشمول مقررات ماده پنجم متمم قانون بودجه ۱۳۱۷ میباشد .

مادهٔ ششم ـ وزارت دارائی مجاز است مصارف اداره کردن امورحمالی گمرك وهزینه‌های مربوط به‌تسهیلات باربری رااز‌قبیل ساختمان‌وتعمیرات اسکله‌ها انبارها ومحل سکونت باربران وخریدجرثقیل وسایر ماشین آلات لازمه جهت بارگیری وتخلیه کالا را ار محل درآمد باربری پرداخت نموده وفزونی درآمد باربری‌را به‌درآمد عمومی کشورمنظورنماید . عمل وزارت دارائی قبل‌ازاجرای این‌قانون نسبت بدرآمد وهزینه باربری ومنظور داشتن فزونی آن بدرآمد عمومی سالهای مربوطه تأیید میشود .

مادهٔ هفتم ـ ازاول فروردین ۱۳۱۹ برای‌هردستگاه دوچرخه‌ویاسه‌چرخه سواری سالیانه شصت‌ریال مالیات مقرر میشود .

تبصره ـ دوچرخه وسه‌چرخه‌های بچه‌گانه مشمول مالیات مذکور در این ماده نمی‌باشد .

مادهٔ هشتم ـ مبلغی که درنتیجه استعمال نیروی‌برق بجای نفت از مالیات نفت کسر میشود از مصرف برق دریافت خواهدشد مأخذ دریافتی این مالیات که بموجب آئین‌نامه مصوب هیئت‌وزیران معین خواهدشدنباید از نصف بهای‌مصرف تجاوز نماید .

مادهٔ نهم ـ وزارت‌دارائی‌مجاز است مبلغ‌دومیلیون‌ودویست‌هزارریال کسر بودجه راهسازی وهمچنین‌مبلغ ۱۱۵۷۰۷۶۰ ریال کسر هزینه‌سال۱۳۱۸ بندرپهلوی

رااز محل صرفه‌جوئی بودجه سال ۱۳۱۸ ساختمانی راه آهن محسوب دارد .

مادهٔ دهم ـ نسبت به معادن نمك و نمکزارهای آبی چنانچه واگذاری بعضی از آنها بمدت مذکور در مادهٔ ۱۳ قانون معادن مصوب ۱۶ بهمن ۱۳۱۷ میسر نگردد وزارت دارائی میتواند آن معادن را بمدتی کمتر از ده سال نیز باجاره واگذار نماید.

مادهٔ یازدهم ـ وزارت دارائی مجاز است بابت حقوق آقای ویلیام هانری رابرتس تبعه دولت انگلیس که بموجب قانون ۷ آذر ۱۳۱۶ بعنوان حسابدار متخصص برای نظارت درامر شرکت نفت انگلیس و ایران برای سه سال استخدام گردیده از دهم آبانماه ۱۳۱۷ تا آخر سال نامبرده بقرار ماهی یکصدلیره و ۴۷۸ ریال و از ابتدای سال ۱۳۱۸ برای بقیه مدت استخدام بقرار ماهی یکصدلیره و ۹۶۶ ریال بپردازد .

مادهٔ دوازدهم ـ دولت مجاز است وامهائی که برای احتیاجات ادارات و بنگاههای دولتی از بانك ملی گرفته ومدت آن منقضی شده و یا درسال ۱۳۱۹ منقضی میگردد در آخر اسفند ۱۳۱۸ تثبیت و درمدت هفت سال از اعتباری که برای این منظور دربودجه کشور پیش بینی خواهد نمود اصل وفرع آنرا پرداخت و مستهلك نماید .

مادهٔ سیزدهم ـ میزان تنخواه گردان خزانه‌داری کل موضوع مادهٔ چهارم متمم قانون بودجه سال ۱۳۱۵ به یکصدوهشتاد میلیون ریال مقرر میشود .

مادهٔ چهاردهم ـ مادهٔ ۱۸ قانون استخدام کشوری دربارهٔ دبیران و آموزگارانی که طبق قانون مخصوص استخدام میشوند مجری خواهد بود .

مادهٔ پانزدهم ـ وزارت دارائی مجاز است پانصدهزار ریال کسر بودجه سال ۱۳۱۹ مجلس شورای ملی رااز محل فاضل درآمد چاپخانه وصرفه‌جوئی اعتبارات بودجه مجلس شورای ملی تأمین نماید .

مادهٔ شانزدهم ـ عنوان قانونی بانك فلاحتی وصنعتی بانك کشاورزی و پیشه وهنر خواهد بود .

مادهٔ هفدهم - پرداخت هیچ وجهی ازحساب درآمد عمومی مجاز نیست مگر اینکه اداره تطبیق اسناد وتعهدات وزارت دارائی مطابق بودن حواله آنرا با مواد مربوطه اعتبارات مصوب ومقررات قانونی تصدیق نموده باشد.درمواردی که بین ادارهٔ مذکورودرخواست کنندگان وجوه دراجراء مقررات قانونی اختلاف نظرحاصل گردد ادارهٔ تطبیق اسناد وتعهدات مکلف است مطابق حکمی که وزارت دارائی درمورد اختلاف صادر خواهد نمود رفتارنماید چنانچه حکم وزارت دارائی مبنی برتأیید نظرادارهٔ مذکورباشد وزیریا رئیس اداره درخواست کننده میتواند موضوع اختلاف را درهیئت وزیران مطرح نماید دراینصورت مطابق تصمیمی که درهیئت وزیران گرفته میشود نسبت بحواله اقدام بعمل خواهدآمد .

تبصره - تطبیق درخواستهای وجوه ازمحل صندوق بازنشستگی بامقررات مربوطه برعهدهٔ ادارهٔ بازنشستگی خواهد بود .

مادهٔ هیجدهم - اعتبارات مربوطه به بیمارستانهائی که از ادارهٔ کل بهداری بوزارت فرهنگ منتقل میشوند درسال ۱۳۱۹ ازبودجه اداره کل بهداری حذف وبه بودجه وزارت فرهنگ علاوه میشود .

مادهٔ نوزدهم - وزارت دارائی مجازاست درضمن وصول بدهی رعایا و اشخاص بابت مال الاجاره سالهای از۱۳۰۹ ببعد خالصجات تهران بدهی جنسی را بنرخ متوسط سه ماهه خرمن(تیر- مرداد - شهریور) سال ۱۳۱۸ محلهای مربوطه تسعیرونسبت بوضعیت بدهکاران رسیدگی ودرمواردی که ازلحاظ عدم استطاعت مقتضی بداند از مطالبه بدهی آنها صرفنظرنماید ودرسایرموارد قراروصول آنرا باقساطی که مناسب باشد بدهد . هرگاه بدهکاران نامبرده حساب خودراواریخت نموده وتمام بدهی خود را تاآخرسال ۱۳۱۹ بپردازند وزارت دارائی مجازاست

از وصول خسارت دیر کرد صرفنظر نماید .

مادهٔ بیستم ـ مواد زیر در سال **۱۳۱۹** بقوت خود باقی هستند :

الف ـ مادهٔ ۷ متمم قانون بودجه	۱۳۱۸
ب ـ مادهٔ ۱ » » »	۱۳۱۶
ج ـ مادهٔ ۲۴ » » »	۱۳۱۴
د ـ مادهٔ ۶ » » »	۱۳۱۳
ه ـ مادهٔ ۴ » » »	۱۳۱۲

تبصره ـ قسمت اول مادهٔ سوم متمم قانون بودجه **۱۳۱۲** ابقاء میشود .

مادهٔ بیست ویکم ـ مواد ۱/۲/۴/۵/۶/۷/۸/۱۰/۱۴/۱۷ این قانون مادام که ملغی نشده بقوت خود باقی هستند و مادهٔ ۱۲ متمم قانون بودجه ۱۳۱۷ برای دو سال تمدید می‌شود .

این قانون که مشتمل بر بیست و یك ماده است در جلسهٔ بیست و هشتم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هیجده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

بودجه یکساله هزاروسیصد و نوزده مجلس شورای ملی

مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۱۸

مادهٔ اول ـ برای مقرری و هزینه دوازده ماهه سال یکهزار و سیصد و نوزده مجلس شورای ملی مبلغ هشت میلیون و سیزده هزار و پانصد و بیست ریال موافق فقره ۱ تا ۴ پیوست اعتبار بکارپردازی مجلس داده میشود .

مادهٔ دوم ـ برای حقوق و هزینه دوازده ماهه چاپخانه مجلس مبلغ دو میلیون

وچهارصدوهفتادویکهزاروچهارصدوهشتادریال موافق فقره ۱و۲ پیوست اعتبار بکارپردازی مجلس داده میشود .

مادهٔ سوم - بکارپردازی مجلس اجازه داده میشود مبلغ پانصدهزارریال از کل اعتبار نامبرده در مواد ۱و۲ بالا که درقانون متمم بودجه کشورمنظورشده است ازمحل صرفه‌جوئی بودجه سال ۱۳۱۹ مجلس وفاضل درآمدچاپخانه مجلس منظور وتأمین نماید .

مادهٔ چهارم - مجلس شورای ملی بکارپردازی مجلس اجازه میدهد درآمد چاپخانه مجلس وباغ بهارستان را جزو جمع محاسبات مجلس محسوب دارد.

این قانون که مشتمل برچهارماده وصورت پیوست است در جلسهٔ بیست و هشتم اسفندماه یکهزاروسیصدوهیجده بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

گزارش	نفرات	رتبه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
تفصیل ماده اول					
فقرهٔ ۱					
مقرری آقایان نمایندگان محترم و تفاوت مقرری ریاست معظم مجلس	۱۳۴		۴۸۶۰۰۰۰	۴۸۶۰۰۰۰	
فقرهٔ ۲					
قانون گزاری					
معاون اداری ریاست مجلس	۱	۹	۳۷۴۴۰		
رئیس دفتر	۱	۷	۲۲۹۲۰		
منشی و مترجم	۱	۳	۷۲۰۰		
دبیرخانه					
رئیس	۱	۸	۲۹۶۴۰		
معاون فعلی (پایه قضائی)	۱	۷	۲۲۴۴۰		
کارمند	۲	۷	۳۹۳۶۰		
کارمند	۳	۶	۴۹۴۴۰		
کارمند	۱	۵	۱۲۸۴۰		
بایگانی جاری					
رئیس	۱	۸	۲۹۶۴۰		
معاون	۱	۷	۱۹۶۸۰		
کارمند	۲	۶	۲۹۷۶۰		

گزارش	نفر	پایه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
بایگانی راکد					
مدیر	۱	۶	۱۷۲۸۰		
کارمند	۱	٤	۹٤۸۰		
تندنویسی و تحریرصورت مجلس					
رئیس	۱	۹	۳۲۱۶۰		
معاون	۱	۷	۱۹۶۸۰		
کارمند	۶	۶	۹۶٤۸۰		
کارمند	۳	۵	۳۸۵۲۰		
کارمند	۲	٤	۱۸۹۶۰		
کارمند (کنتراتی)	۱		۱٤٤۰۰		
قوانین و مطبوعات					
رئیس	۱	۸	۲۹۶٤۰		
معاون	۱	۷	۱۹۶۸۰		
رابط کمیسیونها	۱	۷	۱۹۶۸۰		
کارمند	۲	۶	۳٤۵۶۰		
کارمند	۲	٤	۱۸۹۶۰		
کارمند	۱	۲	۵۰٤۰		

گزارش	عده	رتبه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
دائره کمیسیونها					
مدیر	۱	۷	۲۹۹۲۰		
معاون	۱	٦	۱۷۲۸۰		
دائره ارسال مراسلات					
مدیر	۱	۷	۱۹٦۸۰		
معاون	۱	٤	۹٤۸۰		
اعتبار خصوصی			۲۵۰۰۰	۷٦۹۲٤۰	
فقرهٔ ۳ کارپردازی					
معاون اداری	۱	۹	۳۷٤٤۰		
منشی	۱	۷	۱۹٦۸۰		
اداره حسابداری کل					
رئیس	۱	۹	۳۷٤٤۰		
معاون	۱	۷	۱۹٦۸۰		
منشی	۱	٦	۱٤۸۸۰		
حسابدار	۲	۵	۲۲۰۸۰		
حسابدار	۲	٤	۱۸۹٦۰		
دائرهٔ صندوق					
مدیر	۱	۷	۲۲۹۲۰		

گزارش	نفرات	پایه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
معاون‌وحسابدار	۱	٤	۹٤۸۰		
کتابخانه					
رئیس	۱	۹	۳۲۱٦۰		
معاون	۱	٤	۹٤۸۰		
کارمند	۳	٤	۲۸٤٤۰		
کارمند	۱	۱	٤٤٤۰		
دائرهٔ کارگزینی					
مدیر	۱	۷	۱۹٦۸۰		
کارمند	۱	٤	۹٤۸۰		
کارمند	۱	۳	۷۲۰۰		
دائره‌ملزومات					
مدیر	۱	۷	۱۹٦۸۰		
معاون	۱	۵	۱۱۰٤۰		
کارمند	۱	۲	۵۰٤۰		
دائرهٔ مجله‌مذاکرات مجلس					
مدیر	۱	۷	۲۲۹۲۰		
معاون	۱	٦	۱۷۲۸۰		
کارمند	۱	٦	۱٤۸۸۰		
کارمند	۱	٤	۹٤۸۰		

گزارش	عده	رتبه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
بازرسی					
رئیس	۱	۸	۲۹۶۴۰		
معاون ومسئول پروانه وپخش لوایح	۱	۵	۱۱۰۴۰		
کارمند	۱	٤	۹٤۸۰		
کارمند	۱	۲	۵۰٤۰		
کارمند	۱	۱	۳۸٤۰		
خدمتگزاران جزء					
ناظر	۱		۸٦٤۰		
سرمکانیك	۱		۱۲٦۰۰		
مکانیك	۱		٦۸٤۰		
تلفونچی	۲		۱۲۰۰۰		
دربان باشی	۱		۷۲۰۰		
دربان	٤		۲۱۳٦۰		
پیشخدمت باشی	۱		۸٦٤۰		
پیشخدمت	۲٤		۱۱۸٤۸۰		
سرایدارباشی	۱		۸٦٤۰		
سرایدار	۲۰		۸۸۷٦۰		
فوق العاده نگهبانی شبانه سرایدارها			٤۸۰۰		

گزارش	نفرات	پایه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
آبدار باشی	۱		۵۱۶۰		
آبدار وسقا	٦		۲٤۸۸۰		
فراش باشی	۱		۸٦٤۰		
فراش وموزع	۱۳		۳۷۷۰۰		
باغبان باشی	۱		۲٤۸۰		
گل کار	٦		۲۸۵٤۰		
باغبان	۷		۲۱٦۰۰		
فوق‌العاده‌مأمورین پست‌وتلگراف ودونفر نامه‌رسان	٤		٦۷۲۰		
فوق‌العاده ومددمعاش وحقوق‌ایام مرخصی			۳۸۵۰۰		
شوفر اتومبیل (کنتراتی)	۱		۱۰۸۰۰		
شهریه ورثه نعمت‌الله و عبدالله و تفاوت حقوق بازنشستگان‌ووظیفه وراث خدمتگزاران مجلس			۳۰۰۰۰	۹۸۹۷۸۰	
فقرهٔ ۴ هزینه					
روشنائی			۱۰۰۰۰		

گزارش	نفر	ماه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
آبدارخانه			۴۰۰۰۰		
تنظیف			۱۰۰۰۰		
نوشت افزار			۴۰۰۰۰		
چاپ لوایح			۲۰۰۰۰		
چاپ صورت مذاکرات مجلس			۲۰۰۰۰		
اعتبار کتابخانه برای خرید کتب وآبونه جراید ومجلات			۱۵۰۰۰۰		مبلغ ۹۵۰ لیره از این اعتبار وزارت دارائی ارز خواهند داد وبهای آنرا دریافت خواهند داشت
پست وتلفن وتلگراف وتلفن			۱۵۰۰۰		
فوق‌العاده پاسبانان مجلس			۲۲۰۰۰		
ملبوس خدمتگزاران جزء سالی، نفری دودست	۹۲		۳۲۰۰۰		
سوخت زمستانی			۳۰۰۰۰		
هزینه جشن‌ها			۸۷۰۰۰		
هزینه باغ بهارستان			۲۰۰۰۰		
اعتبار هزینه پیش‌بینی نشده			۷۰۰۰۰		
ساختمان وتعمیرات ابنیه			۵۰۰۰۰۰		
خرید اثاثیه وتعمیرات اثاثیه سابق			۱۵۰۰۰۰		
حق بیمه			۲۵۰۰۰		

گزارش	عده	پایه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
سهمیه سالانه اتحاد بین المجالس			۸۵۰۰		۱۵۴۵ فرانک سویس وزارت دارائی ارز خواهند داد و بهای آنرا دریافت خواهند داشت
عیدی نوروز کارکنان مجلس			۱۱۵۰۰۰		
حقوق وهزینه بهداری			۳۰۰۰۰	۱۳۹۴۵۰۰	
جمع ماده اول بودجه مجلس				۸۰۱۳۵۲۰	
تفصیل مادهٔ دوم					
چاپخانه مجلس					
فقرهٔ ۱					
مدیر	۱	۷	۲۲۹۲۰		
معاون	۱	۵	۱۲۸۴۰		
رئیس بازرسی	۱	۶	۱۴۸۸۰		
معاون بازرسی	۱	۴	۹۴۸۰		
متصدی تحویل مطبوعات	۱	۳	۷۲۰۰		
کارمند بازرسی	۱	۱	۴۴۴۰		
مسئول حسابداری	۱	۶	۱۷۲۸۰		
معاون	۱	۵	۱۱۰۴۰		
حسابدار	۲	۲	۱۰۹۲۰		
حسابدار	۱	۱	۳۸۴۰		

گزارش	نفرات	پایه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
مسئول ملزومات وصندوق	۱	٦	١٤٨٨٠		
بایگان	۱	۲	٥٠٤٠		
مصحح	۱	۲	٥٨٨٠		
مصحح	۱	۱	٣٨٤٠		
مدیر گراورسازی	۱	۷	١٩٦٨٠		
مسئول فوتولیتو	۱	٦	١٤٨٨٠		
نقاش ورتوشه گر	۱	٤	٩٤٨٠		
نقاش «	۱	۲	٥٠٤٠		
ناظر	۱	۲	٥٠٤٠		
مترجم وماشین‌نویس (کنتراتی)	۲		٢٢٨٠٠		
خدمتگزاران جزء					
تحصیلدار	۱		٧٨٠٠		
کمک انبارو کاغذشمار	۳		١٣٨٠٠		
پیشخدمت و آبدار وفراش	۱۱		٣٤٤٤٠		
قسمت فنی					
گراور ساز	۱۰		٤٦٣٨٠		
مسئول اشتروتیپی	۱		٦٦٠٠		

گزارش	عده نفر	پایه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
کارگر اشتروتیپی	٨		٢٤٠٠٠		
مسئول ماشینخانه	١		١٩٨٠٠		
معاون «	١		٧٥٦٠		
کارگر «	٥٥		٢١٦٠٠٠		
مسئول افست	١		١٦٨٠٠		
معاون «	١		٨٩٤٠		
کارگر «	١٦		٥٩٢٨٠		
مسئول موتورخانه	١		١٢٦٠٠		
کارگر «	٦		٢٤٩٦٥		
مسئول حروفچینی	١		٩١٢٠		
کارگر «	١٨		٦٤٣٢٠		
مسئول فرم‌بندی	١		٧٢٠٠		
معاون «	١		٦٠٠٠		
کارگر «	١٧		٦٨٦٤٠		
مسئول صحافی	١		٨٨٨٠		
معاون «	١		٦٠٠٠		
کارگر «	١٨		٥٦٨٨٠		

گزارش	نفرات	پایه	مبلغ سالیانه دینار	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
مسئول اوراق بهادار	۱			۵۴۰۰		
کارگر »	۳۷			۱۱۲۸۰۰		
مسئول حروف ریزی	۱			۵۸۸۰		
کارگر »	۵			۱۶۴۴۰		ازاین اعتبار مبلغ ۷۵۰۰ مارك وزارت دارائی ارز خواهند داد و بهای آنرا دریافت خواهند داشت
کاردانان فنی (کنتراتی)	۲			۱۰۲۰۰۰		
کاردان فوتورتوگراور	۱			۵۰۰۰۰		ازاین اعتبار مبلغ ۲۰۰ لیره انگلیسی وزارت دارائی ارز خواهند داد و بهای آنرا دریافت خواهند داشت
ماشینچی فوتورتوگراور	۱			۷۵۶۰		
کارگر »	۶			۲۰۸۸۰		
کارگر فتولیتو	۲			۷۵۶۰		
اعتبار اضافه کاری و فوق العاده هزینه سفر کاردانان فنی				۱۹۵۲۶۰	۱۴۷۱۱۸۰	
فقرهٔ ۲						
اعتبار برای پرداخت قسط اول ماشین آلات چاپخانه روشنائی خریداری ازوزارت دارائی			۵۰	۳۱۵۷۰۵		
اعتبار تکمیل ماشین آلات وخرید وتعمیر اثاثیه				۱۴۰۸۸۰		

گزارش	نفرات	پایه	مبلغ سالیانه دینار	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
اعتبار خرید مقوای بلیط راه‌آهن				۱۴۰۰۰		
هزینه چاپخانه ازمرکب وروغن ونفت‌ودواجات وغیره				۴۲۰۰۰۰		۸۴ هزارمارك‌ازمحل اعتبارات‌فقرهٔ ۲ بودجه چاپخانه وزارت دارائی ارز خواهند دادوبهای آنرادریافت خواهندداشت
اعتبار هزینه‌پیش‌بینی نشده				۲۵۰۰۰		
سوخت زمستانی				۲۵۰۰۰		
ملبوس خدمتگزاران جزء سالی نفری دودست	۱۵			۴۸۰۰		
عیدی‌نوروز کارکنان چاپخانه			۵۰	۵۴۹۱۴	۱۰۰۰۳۰۰	
جمع‌مادهٔ دوم بودجهٔ چاپخانه					۲۴۷۱۴۸۰	
جمع کل‌ماده‌اول ودوم بودجه مجلس وچاپخانه					۱۰۴۸۵۰۰۰	

صورت بالاپیوست قانون بودجه سال **۱۳۱۹** مجلس شورای‌ملی بوده وصحیح‌است .

رئیس‌مجلس شورای‌ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

بودجه سال ۱۳۲۰ کل کشور

مصوب ۱۵ اسفند ماه ۱۳۱۹

مادهٔاول ـ مجلس‌شورای ملی‌بودجهٔ سال ۱۳۲۰ کشوررا(باستثنای‌درآمد حق‌الامتیاز نفت که‌بحساب اندوخته‌کشور منظورمیشود) که‌مطابق صورت پیوست ازحیث درآمد بمبلغ سه‌هزار و ششصد و سیزده میلیون و هفتصد و شصت‌وهشت هزارو هفتصد وهیجده (۳۶۱۳۷۶۸۷۱۸) ریال وازحیث هزینه‌بمبلغ چهارهزار و سیصدوبیست‌وسه میلیون‌ونهصدویازده هزاروششصدو هفتادوشش(۴۳۲۳۹۱۱۶۷۶) ریال بالغ‌میشود تصویب ودرمورد وزارتخانه‌ها وادارات دولتی بوزارت‌دارائی اجازه میدهد هزینه آنها را اعم از حقوق و مصارف درسال ۱۳۲۰ درحدود اعتبارات‌مصوب درصورت پیوست‌مطابق بودجه‌های تفصیلی۱۳۱۹وزارتخانه‌هاو ادارات‌دولتی(تاحدی که‌اعتبارات‌مصوب‌دربودجه‌های‌نامبرده‌ضمن‌بودجه‌ها۱۳۲۰ منظورشده‌باشد)بپردازدودرظرف‌مدتی که بودجه‌های تفصیلی ازتصویب کمیسیون بودجه‌مجلس‌شورای‌ملی‌نگذشته‌است هزینه‌آنهارامطابق بودجه های‌پیشنهادی‌وپس از آن از تاریخ تصویب مطابق تصویب کمیسیون بودجه‌پرداخت نماید.

مادهٔدوم ـ وزارت دارائی‌مجازاست مبلغ‌دومیلیون (۲۰۰۰۰۰۰)لیره‌برای احتیاجات ارتش ویکمیلیون(۱۰۰۰۰۰۰) لیره برای‌مصارف ساختمان‌وتأسیسات راه‌آهن‌ازاندوخته‌کشوربپردازد .

مادهٔسوم ـ وزارت دارائی مجازاست درصورتیکه‌پرداخت مبلغ‌هفتصد و ده میلیون ویکصدوچهل ودوهزار ونهصد وپنجاه وهشت‌ریال (۷۱۰۱۴۲۹۵۸) ریال اصافه‌هزینه بودجه درحدود درآمدسال ۱۳۲۰ ممکن نشود تمام یاهرمبلغ ازآنرا که باقی بماند بعنوان وام منظور داشته و دربودجه سال ۱۳۲۱ تصفیه‌کند.

این‌قانون که‌مشتمل‌برسه‌ماده‌وصورت‌پیوست‌است درجلسه پانزدهم اسفندماه یکهزارو سیصدونوزده بتصویب مجلس‌شورای‌ملی‌رسید .

رئیس مجلس‌شورای‌ملی ـ حسن اسفندیاری

فصل اول- درآمد

شماره ردیف	شرح	پیش بینی درآمد سال ۱۳۲۰	ملاحظات
	وزارت دارائی		
	مالیات مستقیم		
۱	مالیات بر درآمد وحق تمبر	۳۰۰۰۰۰۰۰۰	
۲	مالیات برارث ونقل وانتقالات بلاعوض	۳۶۰۰۰۰۰	
۳	بقایای مالیات املاک مزروعی وبازخرید منال خالصجات انتقالی	۹۱۹۹۷۷	
		۳۰۴۵۱۹۹۷۷	
	مالیات غیر مستقیم		
٤	مالیات صدی سه ومتفرقه	۷۵۰۰۰۰۰۰	
۵	مالیات نفت وبنزین	۱۰۰۰۰۰۰۰۰	
٦	مالیات مصرف برق درحدود نصف بهای آن	۱۰۰۰۰۰۰۰	
۷	مالیات رسومات ومتفرقه وسود شرکتهای نوشابه سازی که دولت سهیم است	٤۵۰۰۰۰۰۰	
۸	مالیات ذبایح ومتفرقه	۱۰۰۰۰۰۰۰	
۹	درآمد جنگلها ومتفرقه	۱۵۰۰۰۰۰۰	
۱۰	حق الثبت وسایل نقلیه غیر موتوری و مالیات دوچرخه وسه چرخه	٤۰۰۰۰۰۰	
۱۱	درآمد متفرقه غیر مستقیم بانضمام درآمد حراج و مزایده وعشر اضافه وصولی عوارض قپان شهرداریها	۱۵۰۰۰۰۰۰	
۱۲	مالیات تمبر نامه‌ها وبرگهای تمبردار	٤۵۰۰۰۰۰	
		۲۷۸۵۰۰۰۰۰	

فصل اول ـ درآمد

شماره ردیف	شرح	پیش بینی درآمد سال ۱۳۲۰	ملاحظات
	گمرك ـ انحصار قند وچای ودرآمدبندری		
۱۳	حقوق گمرکی ودرآمد شانسلری ومتفرقه	٤٢١٥٠٠٠٠٠	
١٤	درآمد انحصارقند وشکر وچای	١٨٠٠٠٠٠٠٠	
١٥	مالیات راه	٨٥٠٠٠٠٠٠	
١٦	عوارض بندری	٥٠٠٠٠٠٠	
		٦٩١٥٠٠٠٠٠	
	سود سهام دولت		
١٧	سود سهام بانکها	١٤٨٠٠٠٠٠٠	
١٨	سود سهام نفت جنوب	٤٨٠٠٠٠٠	
		١٥٢٨٠٠٠٠٠	
	معادن ـ املاك خالصه ـ شیلات		
١٩	درآمد املاك خالصه	١١٥٦٤٠٠٠	
٢٠	درآمد معادن سطح الارضی وشیلات	٣٢٩٦٤٤٠	
		١٤٨٦٠٤٤٠	
	درآمد انتقالی از وجوه مخصوص		
٢١	صدی چهار پوست بره فرستاده	١٠٠٠٠٠٠	
	مطالبات دولت		
٢٢	مطالبات دولت ازاشخاص	١٠٠٠٠٠٠	
	سایر درآمدها		
٢٣	درآمد متفرقه وغیرمترقبه	٥٠٠٠٠٠٠٠	
٢٤	سود معامله گواهینامه صدور	٤٠٠٠٠٠٠٠	
٢٥	حقوق انگ مصنوعات سیم وزر ووزنه	١٠٠٠٠٠٠	
٢٦	درآمد کمیسیون ارز	١٥٨٤٠٠٠	
		٩٢٥٨٤٠٠٠	

فصل اول ـ درآمد

شماره ردیف	شرح	پیش‌بینی درآمد سال ۱۳۲۰	ملاحظات
	امتیازات		
۲۷	حق‌الامتیاز دولت از شیلات دریای خزر و بقایای آن	۵۰۰۰۰۰۰	
۲۸	حق‌الامتیاز تلفن-درآمد سایر امتیازات و بقایای آن	۹۴۲۰۰۰	
۲۹	حقوق نمایندگی دولت در نفت جنوب	۱۶۵۰۰۰	
		۶۱۰۷۰۰۰	
	درآمد قسمت اقتصادی وزارت دارائی		
۳۰	درآمد انحصارهای دولتی و معاملات بازرگانی	۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰	
	جمع درآمد وزارت دارائی	۲۷۴۲۸۷۱۴۱۷	
	مجلس شورای ملی		
۳۱	مجلس شورای ملی	۳۲۰۰۰۰۰	
	وزارت دادگستری		
۳۲	درآمد دادگاهها	۵۰۴۰۰۰۰	
۳۳	درآمد دادگاههای بخش و نمایندگی دادسراها	۱۰۰۰۰۰	
۳۴	درآمد صدی بیست و پنج ثبت اسناد و املاك	۳۴۴۰۰۰۰	
۳۵	درآمد ثبت اسناد و املاك و حق نسبی از حق اجرا	۱۶۳۰۰۰۰۰	
۳۶	درآمد حق‌السهم صاحبان دفاتر رسمی	۱۹۰۰۰۰۰	
۳۷	درآمد فروش برگها و دفاتر	۱۰۶۰۰۰۰	
	جمع درآمد وزارت دادگستری	۲۷۸۴۰۰۰۰	
	وزارت کشور		
۳۸	درآمد شهربانی و گذرنامه و درآمد گذرنامه شهرستانها	۹۷۰۰۰۰۰	
۳۹	درآمد معاینه بهداری ناوها و قرنطینه‌ها	۱۰۰۰۰	
۴۰	درآمد بهداری و بنگاه پاستور	۳۰۰۰۰۰	

فصل اول ـ درآمد

شماره ردیف	شرح	پیش بینی درآمد سال ۱۳۲۰	ملاحظات
۴۱	درآمد ثبت احوال	۱۵۰۰۰۰۰	
۴۲	درآمد اداره انتشارات و تبلیغات	۴۰۰۰۰۰	
	جمع درآمد وزارت کشور	۳۱۸۰۰۰۰	
	وزارت امور خارجه		
۴۳	درآمد شانسلری و گذرنامه و شناسنامه	۱۰۰۰۰۰۰	
	وزارت پست و تلگراف		
۴۴	درآمد پست (بعلاوه مرسولات دولتی)	۲۷۰۰۰۰۰۰	
۴۵	درآمد تلگراف (بعلاوه مخابرات دولتی)	۷۰۰۰۰۰۰۰	
۴۶	درآمد حق‌النظاره از شرکت تلفون و متفرقه	۱۰۰۰۰۰	
	جمع درآمد وزارت پست و تلگراف	۹۷۱۰۰۰۰۰	
	وزارت فرهنگ		
۴۷	درآمد شهریه آموزشگاههای غیر ابتدائی	۱۵۰۰۰۰۰	
۴۸	درآمد تمبر پروانه و گواهینامه وغیره	۸۰۰۰۰۰	
۴۹	درآمد متفرقه	۳۰۰۰۰۰	
۵۰	درآمد فروش کتب سالیانه و برنامه‌ها	۷۵۰۰۰۰	
۵۱	درآمد اوقاف	۱۰۰۰۰۰۰۰	
۵۲	درآمد انتقالی از شهرداری تهران بابت مصارف بیمارستانهای منتقل بوزارت فرهنگ	۱۲۰۰۰۰۰	
	جمع درآمد وزارت فرهنگ	۱۴۵۵۰۰۰۰	
	وزارت بازرگانی		
۵۳	درآمد تمبر درخواست پروانه بازرگانی و متفرقه	۵۳۰۰۰۰	
۵۴	درآمد صدی یک واردات و صادرات	۴۰۰۰۰۰۰۰	

فصل اول ـ درآمد

شماره ردیف	شرح	پیش بینی درآمد سال ۱۳۲۰	ملاحظات
۵۵	درآمد فروش وزنه	۱۰۲۶۴۸۰	
	جمع درآمد وزارت بازرگانی	۴۱۵۵۶۴۸۰	
	وزارت پیشه وهنر		
۵۶	درآمد هنرستانها وزری و کاشی وغیره	۶۵۰۰۰۰	
۵۷	درآمد کارخانه قیراندود واشباع تراورس	۵۱۸۵۰۰۰۰	
۵۸	درآمد کارخانه شماره (۵)	۱۸۰۰۰۰۰۰۰	
۵۹	درآمد کارخانه گلسیرین وصابون سازی	۵۰۰۰۰۰۰۰۰	
۶۰	درآمد کارخانه سیمان	۶۰۰۰۰۰۰۰۰	
۶۱	درآمد کارخانه‌های قند	۱۰۵۷۴۹۰۰۰	
۶۲	درآمد اداره کل معادن	۷۲۰۷۱۶۷۰	
۶۳	درآمد کانهائی که بوسیله اداره درآمد معادن وزارت دارائی اجاره داده میشود	۹۴۰۱۶۵۱	
۶۴	درآمد کارخانه جوهر نمك	۱۰۰۰۰۰۰۰	
۶۵	درآمد کارخانه تعمیرات مکانیکی وافزارسازی	۱۱۵۰۰۰۰	
۶۶	درآمد نوغان	۱۸۰۰۰۰۰۰۰	
۶۷	درآمد کارخانه کنسروماهی	۱۱۸۴۸۵۰۰	
	جمع درآمد وزارت پیشه وهنر	۳۹۹۷۲۰۸۲۱	
	درآمد اداره کل کشاورزی		
۶۸	ازبابت فروش تراکتور	۲۰۰۰۰۰۰	
۶۹	درآمد مزارع امتحانیه ومتفرقه	۷۵۰۰۰۰	
	جمع درآمد اداره کل کشاورزی	۲۷۵۰۰۰۰	
	درآمدهای غیر مستمر		
۷۰	تفاوت تسعیر پهلوی به ارز	۲۴۰۰۰۰۰۰۰	
۷۱	انتقالی بحساب سال ۱۳۲۰ بابت درآمد مربوط بسال قبل	۴۰۰۰۰۰۰۰	
	جمع درآمدهای غیرمستمر	۲۸۰۰۰۰۰۰۰	
	جمع کل درآمد	۳۶۱۳۷۶۸۷۱۸	

فصل دوم ـ هزینه

شماره ردیف	شرح	پیش بینی هزینه سال ۱۳۲۰	ملاحظات
۱	وزارت دربار	۵۲۲۲۴۸۰	
۲	مجلس شورای ملی	۱۱۰۸۰۴۷۰	
۳	ریاست وزیران	۱۱۰۰۷۰۰۰	
۴	وزارت جنگ و تفاوت خرید جنس ارتش	۵۹۳۱۲۱۵۲۴	
۵	اداره امنیه	۳۵۶۷۸۴۰۰	
	وزارت کشور		
۶	وزارت کشور	۲۰۰۰۰۰۰۰	
۷	اداره کل شهربانی	۴۶۴۱۶۰۰۰	
۸	اداره کل بهداری	۴۶۱۵۴۰۰۰	
۹	بنگاه پاستور	۱۶۰۰۰۰۰	
۱۰	بیمارستان پانصد تختخوابی	۳۵۳۳۵۳۸۴	
۱۱	اداره آمار و ثبت احوال	۱۸۴۴۷۰۰۰	
۱۲	مجلس سربازگیری و هزینه راه مشمولین بی بضاعت	۱۲۷۵۵۰۰	
۱۳	فوق العاده مأمورین بهداری در قرنطینه‌ها و بنادر	۱۰۰۰۰	
۱۴	هزینه انتخابات دوره سیزدهم	۱۲۰۰۰۰۰	
	جمع :	۱۷۰۴۳۷۸۸۴	
	وزارت دادگستری		
۱۵	وزارت دادگستری	۵۲۰۰۰۰۰۰	
۱۶	اداره ثبت اسناد واملاك	۲۴۶۵۰۰۰۰	
۱۷	مأمورین دادگاههای بخش ونمایندگی دادسراها	۶۰۰۰۰	
۱۸	حق‌السهم صاحبان دفاتر اسناد رسمی	۱۹۰۰۰۰۰	
	جمع :	۷۸۶۱۰۰۰۰	

فصل دوم- هزینه

شماره ردیف	شـــرح	پیش بینی هزینه سال ۱۳۲۰	ملاحظات
	وزارت امور خارجه		
۱۹	وزارت امور خارجه	۲۹٤۰۰۰۰۰	
۲۰	سازمان کلانتران مرز وساختمان بناهای کلانتری وتعهدات سالهای قبل	۱۳۰۰۰۰۰	
	جمع :	۳۰۷۰۰۰۰۰	
	وزارت پست وتلگراف		
۲۱	وزارت پست وتلگراف	۹۰۰۰۰۰۰۰	
	وزارت فرهنگ		
۲۲	وزارت فرهنگ	۱٥٤۸٥٦۰۰۰	
۲۳	دانشجویان اعزامی بخارجه	۲٥۰۰۰۰۰	
۲٤	اوقاف درحدود درآمد	۱۰۰۰۰۰۰۰	
۲٥	دانشکده پزشکی	۹۰۲٥۲۸۰	
۲٦	اداره امور بیمارستانها	۱۷۳۳۸۸۰۰	
۲۷	بیمارستانهای منتقل از شهرداری	۱۲۰۰۰۰۰	
	جمع :	۱۹۴۹۲۰۰۸۰	
	وزارت بازرگانی		
۲۸	وزارت بازرگانی	٥۷۰۰۰۰۰	
	اداره کل کشاورزی		
۲۹	اداره کل کشاورزی و هزینه دفع آفات	۱۲۱٦۱٥٤۷۷	
	وزارت دارائـــی		
۳۰	وزارت دارائی-دیوان محاسبات	۷٤۷٦۱۰۰۰	
۳۱	اداره کـل گمرك	۲۲۲۲۷۰٦۰	
۳۲	خریدوساختمان ابنیه گمرکی ودارائی وتعهدات آن	۹۷٥۰۰۰۰	
۳۳	ضرابخانه	۳۸٦۰۹٦۰	

فصل دوم ـ هزینه

شماره ردیف	شــرح	پیش بینی هزینه سال ۱۳۲۰	ملاحظات
۳۴	کمیسیون ارز	۱۷۸۶۶۸۰	
۳۵	هزینه پاسبانان ودربانان وزارت دارائی	۳۱۵۰۰۰۰	
۳۶	هزینه‌بهره‌برداری قسمت اقتصادی‌وزارت‌دارائی	۶۱۵۰۰۰۰۰	
۳۷	بنگاه‌کل بهره‌برداری	۱۰۰۰۰۰۰۰	
	جمع :	۲۶۵۷۸۵۷۰۰	
	وزارت‌پیشه وهنر		
۳۸	وزارت پیشه وهنر	۱۲۹۵۰۰۰۰	
۳۹	کارخانه‌چیت‌سازی‌ودستگاه‌نشاسته‌سازی‌وهنرستان‌نساجی	۴۳۲۴۶۰۰۰	
۴۰	کارخانه‌گلسیرین وصابونسازی	۴۵۰۹۷۰۰۰	
۴۱	کارخانه شمارهٔ (۵)	۱۴۰۰۰۰۰۰	
۴۲	کارخانه‌های اشباع تراورس وکرئوزوت	۳۶۸۸۲۰۰۰	
۴۳	کارخانه گوردن	۳۱۱۸۰۰۰	
۴۴	کارخانه‌های قند	۱۵۵۷۰۰۰۰۰	
۴۵	اداره‌کل‌معادن وکارخانه‌های ذوب‌آهن وتصفیه مس	۴۳۷۱۶۶۰۰۰	
۴۶	کارخانه سیمان	۶۲۴۴۰۰۰۰	
۴۷	کارخانه روغن‌کشی	۱۱۰۰۰۰۰۰	
۴۸	کارخانه‌کائوچو ولاستیك سازی	۳۰۰۰۰۰۰	
۴۹	کارخانه‌کاربنات دوسود	۴۰۰۰۰۰۰۰	
۵۰	کارخانه جوهرنمك	۱۱۳۴۰۰۰	
۵۱	کارخانه تعمیرات مکانیکی وافزارسازی	۵۰۰۰۰۰۰۰	
۵۲	کارخانه‌کنسر وماهی وتعهدات آن	۱۳۷۰۵۰۰۰	

فصل دوم - هزینه

شماره ردیف	شرح	پیش بینی هزینه سال ۱۳۲۰	ملاحظات
۵۳	کارخانه پیل الکتریك	۳۱۰۰۰۰۰	
۵٤	کارخانه آمونیاك وجوهرشوره	۲۳۲۵۰۰۰۰	
۵۵	اداره نوغان	۲۰۰۰۰۰۰۰	
۵٦	ساختمان ابنیه وخرید زمین	۱۵۰۰۰۰۰۰	
	جمع :	۹۹۰۷۸۸۰۰۰	
	وزارت راه		
۵۷	وزارت راه	۱۱۰۰۰۰۰	
۵۸	ساختمان راه‌آهن وکمك بهره‌برداری وهزینه بندرشاه وشاهپورونوشهروتعهدات	۸۰۵۵۳۸۰۰۲	
۵۹	اداره‌کل راه شوسه وتعهدات	۲۵۵۵۰۰۰۰۰	
٦۰	بنادر	۳۰۰۰۰۰۰۰	
	جمع :	۱۰۹۲۱۳۸۰۰۲	
	سایرهزینه‌ها		
٦۱	شهریه‌ووظیفه‌وهزینه‌بقاعوعوض‌بهره وتعهدات	۳۵۰۰۰۰۰	
٦۲	حقوق انتظار خدمت	۳۵۰۰۰۰۰	
٦۳	ساختمان‌ونگاهداری کشتارگاهها‌وهزینه‌مربوط ببازرسی بهداری روده	۲۲۰۰۰۰۰۰	
٦٤	فرع وحق‌العمل بانکها وهزینه انتقال وجوه و تعهدات سالهای قبل	۱۳۷٦٦۰۹۷	
٦۵	سهم شیروخورشید سرخ مشهد وتبریز	۵۱۹۰۵۰	
٦٦	هزینه‌محاکمات واعتراضات‌ثبتی‌وقضائی‌دولتی		

فصل دوم ـ هزینه

شماره ردیف	شرح	پیش بینی هزینه سال ۱۳۲۰	ملاحظات
	ومحکومیتهای ناشیه از اعمال تصدی دولت وحق الحکمیه تصفیه محکومیتهائی که دولت دارد یا ممکن است پیش آید و سایر هزینه‌های مربوط باین قبیل امور و تعهدات سالهای پیش	۶۶۰۰۰۰	
۶۷	نگاهداری قرق وباغات سلطنتی	۱۷۹۰۰۰	
۶۸	حقوق نمایندگی دولت درنفت جنوب	۲۰۰۰۰۰	
۶۹	بازرسی بانك ملی ایران وهزینه آن	۶۰۰۰۰	
۷۰	هزینه انتفاعی کشور وتعهدات	۱۴۰۰۰۰۰۰	
۷۱	ساختمان سیلوها وتعهدات	۲۱۹۲۵۶۰	
۷۲	چاپ اسکناس وهزینه‌های مربوط آن	۸۰۲۳۶۵۴	
۷۳	سرمایه قسمت اقتصادی	۱۰۰۰۰۰۰۰۰	
۷۴	سرمایه ساختن وزنه	۲۰۲۰۰۰۰	
۷۵	اعتبارات دولت وتعهدات (پاداش هزینه سری متفرقه وغیرمترقبه	۲۸۳۹۹۵۰	
۷۶	دیون خارجی دولت وخرید سهام	۳۳۸۴۳۷۵۰	
۷۷	قسط وام دولت به بانك ملی ایران	۱۵۰۰۰۰۰۰۰	
۷۸	هیئت بازرسی کشور	۴۵۰۰۰۰	
۷۹	کمیسیونهای مرزی وهزینه مربوط بآبهای مرزی	۱۶۹۱۹۸۰	
۸۰	عمران واسکان عشایر وتعهدات	۳۰۰۰۰۰۰	
۸۱	دیون داخلی وتعهدات	۶۰۰۰۰۰	
۸۲	تعمیر ابنیه دولتی وخرید زمین وتعهدات	۱۰۳۹۱۱۸	
۸۳	خرید کشتی شن کش وتعهدات	۱۰۶۴۸۰۰	
۸۴	سهم بنگاههای خیریه	۸۷۸۸۰۰	
۸۵	سرمایه بانك کشاورزی وپیشه وهنر ایران	۱۱۵۰۰۰۰۰۰	
۸۶	رد وام شرکتهای سابق به بانك کشاورزی وپیشه وهنر بابت قسط سال ۱۳۲۰	۲۶۶۲۷۵۵۸	
۸۷	سرمایه بنگاههای بهره‌برداری	۵۱۶۴۰۰۰۰	
۸۸	ساختمان کارخانه‌های بوجاری	۹۶۵۳۴۰۰	
۸۹	بنگاه باربری بازرگان ـ تبریز	۴۳۲۰۰۰	

شماره ردیف	شرح	پیش‌بینی هزینه‌سال ۱۳۲۰	ملاحظات
۹۰	تفاوت بهای‌زرهای‌خریداری‌شده‌و کرایه‌حمل وهزینه های‌مربوطه	۳۴۱۳۹۹	
۹۱	خرید کشتی‌آب‌انبارو‌چراغهای‌دریائی	۷۷۳۵۰۰۰	
۹۲	انتقالی‌بحساب‌سال ۱۳۲۰ بابت‌تعهدات‌مربوط‌بسال‌قبل	۴۰۰۰۰۰۰۰	
۹۳	کمك بشهرداری بندرلنگه‌برای ساختمان‌پیاده‌گاه بندر لنگه‌وردوام‌شهرداری‌شهرستابها بابت سال ۱۳۱۹ وتعهدات	۶۹۷۸۹۹۲	
۹۴	بهای سهام‌دولت‌درشرکتهای نوشابه سازی وهزینه وتعهدات	۲۳۹۱۴۹۴	
۹۵	اعتبار ساختمان وخریددستگاه تصفیه‌آب شهر تهران	۲۸۵۱۲۰۰۰	
۹۶	اعتبارتأسیس کارخایه یخ‌سازی	۱۵۰۰۰۰۰۰	
۹۷	توسعه‌کارخانه برق‌تهران	۳۰۰۰۰۰۰۰	
۹۸	خریدکامیون جهت‌اداره باربری	۱۰۰۰۰۰۰۰	
۹۹	بقیه‌بهای‌جراثقال‌شناوروبقیه‌بهاء وکرایه حمل کرجی آتش‌نشانی	۲۶۶۰۵۷	
۱۰۰	اعتبار ساختمانهائی که‌بمنظورعمران کشورلازم‌میشود	۲۰۰۰۰۰۰۰	
	جمع	۶۲۷۱۰۶۶۵۹	
	جمع کل‌هزینه	۴۳۲۳۹۱۱۶۷۶	

صورت‌بالاپیوست قانون بودجه کل‌سال ۱۳۲۰ بوده وصحیح‌است .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

متمم بودجه سال ۱۳۲۰ کشور

مصوب ۲۹ اسفندماه ۱۳۱۹

مادهٔاول- دولت مجازاست تعرفه‌پست وتلگراف راباتصویب‌هیئت‌وزیران تعیین نماید .

مادهٔدوم - بکلیه دادوستدهای‌دولتی وغیردولتی که‌بصورت حراج‌ومزایده ازطریق آگهی بعمل‌میآید بشرح‌زیر مالیات ازفروشنده دریافت می‌شود:

ازاموال منقول صدی پنج وازغیرمنقول‌صدی۲

اموال متعلق بارتش ونمایندگان سیاسی‌وحراج و مزایده‌ثبت‌اسناد واملاك تامیزان طلب بستانکارازاین‌مالیات‌بخشوده‌است .

مادهٔسوم - مالیات اشیاءووجوهی که بااجازهٔهیئت‌وزیران بمعرض لاتار وبخت‌آزمائی گذارده میشود پنج‌درصد ازجوائزاست .

مادهٔ چهارم - هرگاه صاحبان‌وسائط نقلیه‌غیرموتوری‌ودوچرخه‌وسه‌چرخه ازپرداخت مالیات‌تاسررسیدمعین تخلف نمایند نصف‌مبلغ مالیات بعنوان جریمه وبرای هرماه نیزیك‌درصدخسارت دیرکردباید بپردازند .

مادهٔ پنجم - أز اول سال ۱۳۲۰ بموافقتنامه یاپروانه ورودکالا بایران و پروانه گمرکی صدورکالا ازایران برابر یك‌درصدبهای کالا تمبرالصاق‌میشود .

مادهٔششم - دولت‌میتواند بنابر پیشنهادوزارت‌دارائی‌مالیات‌نیروی‌برقی‌را که‌بمصرف بنگاههای‌عمومی وتأسیسات‌خیریه میرسد تخفیف‌بدهد .

مادهٔ هفتم - مادهٔ ۱۹ قانون متمم‌بودجهٔسال۱۳۱۹تاآخرسال۱۳۲۰تمدید میشود ووزارت‌دارائی‌مجازاست‌ازوصول خسارت دیرکردبدهی کلیه اشخاصیکه بقایای بدهی‌شان‌را بابت‌اجاره خالصجات‌تهران تاآخرسال۱۳۱۸نقداً بپردازند ویاقرارپرداخت آنرا باقساط بدهند خسارت‌دیرکرد مطالبه‌ننماید .

تبصـره - بدهی‌های مربوط بآب‌بها وزمین بها وبذرومساعده نیزمشمول مادهٔ ۱۹ قانون متمم‌بودجه سال ۱۳۱۹خواهدبود .

مادهٔ هشتم - خرید وفروش کالاهائی که‌حق انحصارصدورآن طبق قانون

وتصویب‌نامه بدولت واگذار شده است بدون اجازه ادارات وبنگاههای مربوطه دولتی عنوان قاچاق راداشته ومرتکبین طبق قانون مربوطه تعقیب خواهند شد .

مادهٔ نهم ـ درآمد مستغلات ازنظر مالیات مستغلات مشمول قوانین مخصوص بخود میباشد لیکن صاحبان این نوع درآمدها مکلفند تا **۱۵** خرداد ماه هرسال کلیه اجاره بهائی راکه از مستغلات خود درسال پیش دریافت داشته‌اند ضمن سایر درآمدهای مشمول مالیات بردرآمد خود دراظهارنامه رسمی نوشته وبادارهٔ دارائی محل تسلیم وپس ازوضع آنچه که بشهرداری ها پرداخت میشود چنانچه میزان درآمدآنها بادرنظر گرفتن نرخ‌های مقرر درمادهاول قانون اصلاح قانون مالیات بردرآمد مصوب ۲۸اسفند ماه۱۳۱۷مشمول مالیات بیشتری شناخته شود مابه‌التفاوت مالیات متعلقه را بپردازند .

مأخذ وصول این مالیات در سال **۱۳۲۰** درآمد سال **۱۳۱۹** صاحبان مستغلات میباشد .

آئین‌نامه تشخیص ووصول این مالیات بتصویب هیئت‌وزیران خواهد رسید.

مادهٔدهم ـ بکارمندانی که بواسطه عدم‌رضایت ازطرز کار آنها منتظرخدمت میشوند درصورت محکومیت حقوق انتظار خدمت بآنها داده نمیشود .

مادهٔ یازدهم ـ بوزارت کشور اجازه داده میشود عباس معصومی نیکرو پاسبان درجه دومأمور شهربانی بندر پهلوی‌را ازتاریخ‌اول فروردین **۱۳۲۰** باماهی **۱۴۵** ریال‌حقوق بازنشسته نموده وحقوق اورا وزارت دارائی ازدرآمد همگانی بپردازد وپس ازدرگذشتن پاسبان نامبرده همین مبلغ ببازماندگان اوکه استحقاق قانونی دارند پرداخت شود .

مادهٔ دوازدهم ـ بوزارت پست‌وتلگراف اجازه داده‌میشود خدمتگزارانی راکه درسال **۱۳۰۵** ازوزارت جنگ بوزارت پست وتلگراف وتلفن انتقال یافته

بخدمت رسمی پذیرفته و آخرین حقوق ثابتی که دریافت میدارند مأخذ تعیین پایه آنها طبق پایه های مندرج در قانون استخدام کشوری قراردهد مشروط براینکه تعیین پایه‌های مزبور ازحداکثر حقوق پایه **۵** تجاوز نکند و ابتدای خدمت آنان ازموقع ورود بخدمت وزارت جنگ محسوب گردد ـ ترفیع پایه این کارمندان از تاریخ اجرای این قانون طبق مقررات قانون استخدام کشوری و آئین‌نامه های مربوطه صورت خواهدگرفت .

تبصره ـ ترتیب بازنشستگی ووظیفه ونرخ کسور بازنشستگی آنان برطبق مقررات قانون استخدام کشوری و مواد اصلاحیه آن بوده و در تشخیص وظیفه بازنشستگی سالهائی منظور خواهد بود که ازبابت آن سالها کسور بازنشستگی را بپردازند .

ماده سیزدهم ـ استخدام متخصصین ومهندسین ساختمان راه‌آهن مشمول تبصرهٔ **۳** مادهٔ **٤** قانون مردادماه **۱۳۱٤** میباشد .

مادهٔ چهاردهم ـ تبدیل پایه افسران ارتش که بخدمات کشوری منتقل میگردند بپایه‌های اداری که بحقوق‌قبل ازانتقال آنها نزدیکترمیباشد ممکن‌خواهد بود دربرقراری‌وظیفه بازنشستگی آنها سالهائی‌محسوب میشود که کسوربازنشستگی آنها بصندوق بازنشستگی کشوری عاید شده باشد .

مادهٔ پانزدهم ـ حقوق‌پایه‌های اول‌پزشک‌یکمی‌وپزشک دومی وپزشکیاری بمأخذی که درقانون خدمتگزاران پزشکان‌مصوب **۷** مردادماه **۱۳۱۸** معین ودرسال **۱۳۱۹** نیز ازهمان قرار محسوب گردیده وحقوق پایه دانشیاران دانشکده پزشکی بمأخذمقرر دراصلاح قانون‌تأسیس دانشگاه راجع‌بدانشکده‌پزشکی مصوب **۱٦**تیر ماه **۱۳۱۹** در**۱۳۲۰** نیزمعین میشود .

مادهٔ شانزدهم ـ سه دانگ ملك چونان خالصه واقع درحوزه استان هفتم به مبلغ یکصدوشش هزارریال به قربان احمدلو فروخته شده و بهای آن باقساطی که ازمیزان کل محصول ودر آمد مالکانه ملك نامبرده کمتر نباشد دریافت گردد .

مادهٔ هفدهم ـ وزارت دارائی مجاز است چهارقطعه زمین خالصه واقع دراهواز راکه برابر $\frac{1}{2}$۳٤٦٨۷ متراست بمبلغ ٤٤۰۱۸۳/۵ ریال بفروش رساند .

مادهٔ هیجدهم ـ ازاول سال ۱۳۱۹ لوازم ساختن کروه‌های بادی درجزایر وبنادرجنوب ایران ازپرداخت حقوق گمرکی ومالیات راه وبهای گواهینامه صدور وهرگونه عوارضی که بطور مستقیم یاغیر مستقیم که بکالای رسیده تعلق میگیرد بخشوده است مشروط بر آنکه بااطلاع مأمورین گمرك محل فقط بمصرف کروسازی رسیده وبرسد .

مادهٔ نوزدهم ـ وزارت دارائی مجازاست تاحدود مبلغ سیصد میلیون ریال ازمحل فروش خالصجات به بانك کشاورزی وپیشه وهنرسرمایه بدهد .

مادهٔ بیستم ـ قانون واگذاری تخم نوغان بوزارت پیشه وهنر مصوب ۲٤ بهمن ۱۳۱٦ درحقوق موجودقبل ازقانون مؤثرنخواهدبود .

مادهٔ بیست ویکم ـ مادهٔ ۱۳ متمم قانون بودجه سال ۱۳۱۵ ملغی ووزارتخانه‌ها و ادارات دولتی مکلف میشوندبرنامه ارزی هرسال خودرا تا آخرفروردین هرسال بوزارت دارائی فرستاده وجمع هرقسمت (کارگزینی ـ مصارف مستمر ـ مصارف غیر مستمر) رایك قلم به پهلوی طبق نرخی که ازطرف دولت مقرراست در ملاحظات قسمت مربوطه بودجه های تفصیلی خودمنظور دارندو درصورت ضرورت ممکن است باجلب موافقت وزارت دارائی بجای اعتبار ارزی بمنظورهمان مصارف ریال استفاده نمایند .

مادهٔ بیست ودوم ـ وزارت دارائی مجازاست مانده اعتبار واضافه بهای

مخابرات تلگرافی و فرستاده‌های پستی سال ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ را درحساب بودجه سالهای نامبرده جمعاً وخرجاً منظور نماید .

مادهٔ بیست‌وسوم ـ کارمندانی که برای پرداخت مصارف مستمر و غیر مستمر و یاهزینه مأموریت خودآنها از طرف مأمورین ذیحساب مستقیماً یا توسط خزانه‌داری کل وجوهی بآنهاپرداخته میشودمکلفند درظرف مدتی که تمام وجوه جمعی آنها واریخت‌نشده‌است تاپانزدهم ماه بعداسنادقطعی هزینه‌هائیکه‌درماه قبل پرداخته‌اند پیوست‌بسیاههٔ که در آن مبلغ‌جمعی وجمع‌اسنادهزینه ومبلغ‌موجودی‌معین شده‌باشد بذیحساب مربوطه تسلیم‌نمایند چنانچه کارمندان پیش گفته‌درخارج از محل‌توقف ذیحساب مقیم‌باشند باید اسنادوسیاهه‌را درتاریخ های‌مقرر درپاکت سفارشی بعنوان ذیحساب به‌پست‌تسلیم‌نمایند‌درصورت تأخیرتاسی روز به‌نسبت‌عدهٔ روزهای تأخیر ازدریافت حقوق‌ومزایای شغل‌خود محروم بوده‌وبعدازآن ازشغل خود معاف شده وبرای‌وصول‌بدهی آنها بایدطبق‌مادهٔ ۱۰متمم قانون‌بودجه ۱۳۱۵ اقدام‌شودمأمورین‌مربوطه ذیحساب‌مکلفندموارد تخلف رابرای رسیدگی بوقوع تخلف وصدورقرار به‌دیوان محاسبات گزارش بدهند .

مادهٔ بیست وچهارم ـ وزارت دارائی مجازاست‌مدیونینی که بعلت‌نداشتن توانائی وام‌خودشان‌رادرموعد معین نپرداخته‌اند وباین‌جهت خسارت دیرکرد به آنها تعلق گرفته‌است درصورتیکه اصل بدهی خودشان‌را در سررسیدی که معین می‌شود تأدیه نمودند آنهاراازپرداخت خسارت‌دیرکردمعاف‌نماید .

مادهٔ بیست‌وپنجم ـ بنگاه بهره‌برداری وزارت‌دارائی و بنگاه کل تعاون مشمول مقررات تبصره مادهٔ ۲۸قانون متمم بودجه ۱۳۱۳میباشند .

مادهٔ بیست‌وششم ـ وزارت دارائی‌مجازاست‌اسنادهزینه‌معوقه‌تاآخر سال ۱۳۱۸راکه‌ازلحاظ کامل‌نبودن‌تشریفات‌محاسباتی‌درموجودی حساب‌ادارات‌دولتی

شهرستانها و مرکز باقیمانده پس از تحقیق کامل باتصویب هیئت وزیران واریز نماید .

مادهٔ بیست وهفتم ـ میزان تنخواه گردان خزانه‌داری کل برابر سیصد میلیون ریال مقرر میشود .

مادهٔ بیست وهشتم ـ ازتاریخ وفات مرحوم ابوالحسن پیرنیا ماهی یکهزارو پانصد ریال وظیفه دربارهٔ عیال ودخترهای صغیر آن مرحوم مادام که شوهر اختیار نکرده‌اند برقرار میشود .

مادهٔ بیست ونهم ـ ماهی پانصدریال ازنهم دیماه ۱۳۱۹ دربارهٔ عیال وشش فرزندعبدالحسین ضرابیان کارمند ضرابخانه که درراه ایفای وظیفه ازبین رفته است برقرار میشود.

این وظیفه درمورد عیال ودخترها مادامیکه شوهر اختیارنکرده‌اندودرمورد پسرها مادام که به بیست ویکسال نرسیده‌اند پرداخته میشود .

مادهٔ سی‌ام ـ دولت مجازاست براساس معامله متقابل برای عبورکالا از ایران حق ترانزیت معین ودریافت دارد .

مادهٔ سی ویکم ـ یکصدوهشتادهزارریال بر مادهٔ اول بودجه هزینه ۱۳۲۰ کشور افزوده میشود .

مادهٔ سی ودوم ـ بنگاههائی که تمام سرمایه آنها متعلق بدولت است میتوانند مجمع عمومی سالیانه خود را پانزده روز بعداز تسلیم ترازنامه به بازرس‌ها دعوت نمایند .

مادهٔ سی وسوم ـ مقررات مادهٔ ۱۰ متمم قانون بودجه ۱۳۱۷ کشورشامل کالای غیرانحصاری اعم ازکالای داخله وخارجه نیزمیباشد .

مادهٔ سی وچهارم ـ مواد زیر درسال ۱۳۲۰ بقوت خودباقی است .

مادهٔ ۹ و ۷ ـ متمم قانون بودجه ۱۳۱۸

مادهٔ ۱ متمم قانون بودجه	۱۳۱۶
مادهٔ ۲۴ متمم قانون بودجه	۱۳۱۴
مادهٔ ٦ متمم قانون بودجه	۱۳۱۳
مادهٔ ٤ متمم قانون بودجه	۱۳۱۲

مادهٔ ۱۲ متمم قانون بودجه سال ۱۳۱۷ تاپایان سال ۱۳۲۱ تمدید میشود.

این قانون که مشتمل برسی وچهار ماده است درجلسهٔ بیست ونهم اسفند ماه یکهزاروسیصدونوزده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اجازهٔ منظور نمودن موجودی حساب اندوخته کشور به جمع بودجه سال ۱۳۲۰

مصوب ۸ مهرماه ۱۳۲۰

مادهٔ واحده ـ وزارت دارائی مجاز است کلیه پرداختهائی که در مدت سال ۱۳۲۰ ازطرف شرکت سهامی نفت انگلیس وایران بعمل میآید وموجودی حساب اندوخته کشور را تااین تاریخ به جمع بودجه سال ۱۳۲۰ منظور وتعهدات حساب نامبرده رااز محل بودجه تأمین نماید .

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسهٔ هشتم مهر ماه یکهزاروسیصدو بیست بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اجازهٔ افزایش حقوق کارکنان دولت

مصوب ۶ آبان ماه ۱۳۲۰

مادهٔ اول — بحقوق ثابتی که طبقات زیرین در تاریخ آخر مهرماه ۱۳۲۰ دریافت میداشته‌اند:

۱- خدمتگزاران اداری مشمول قانون استخدام کشوری و مستخدمین مجلس شورای ملی و شهرداریها.

۲- افسران ارتش و امنیه از ستوان سوم ببالا.

۳- خدمتگزاران قضائی.

۴- استادان و دانشیاران مشمول قانون تأسیس دانشگاه.

۵- استادان و دانشیاران و رؤسای بخش و درمانگاههای بیمارستانهای مشمول قانون اصلاح قانون دانشگاه.

۶- دبیران و آموزگاران مشمول قانون تربیت معلم و آموزگان قراردادی.

۷- پزشکان و پزشکیاران و دامپزشکان.

۸- کارمندان بنگاه راه‌آهن دولتی ایران.

۹- رئیس مجلس شورای ملی و نمایندگان مجلس و معاون اداری مجلس.

۱۰- نخست وزیر و وزیران و سپهبدان و معاون و رئیس دفتر نخست وزیری و معاونین و رؤسای دفتر وزارتخانه‌ها و مدیران کل متصدی مقام و استانداران و فرمانداران از تاریخ اول آبانماه ۱۳۲۰ بنسبتهای زیر افزوده خواهد شد:

تا یکهزار ریال حقوق ماهیانه صددرصد- ازیکهزار و یکریال تا دوهزار ریال نسبت بمازاد بریکهزار ریال پنجاه درصد - ازدوهزار و یکریال ببالا نسبت بمازاد بردوهزار ریال بیست و پنج درصد.

تبصره ـ حداکثر حقوق کارمندان وطبقات مذکور درفقرات از ۱ تا ۸ این ماده با منظور کردن اضافه فعلی ازماهی ۶۰۰۰ ریال تجاوزنخواهدکرد .

تبصرهٔ ۲ ـ حداقل حقوقی که درماه بآموزگاران قراردادی پرداخته خواهد شد درتهران از ۴۰۰ ریال ودرشهرها وقصبات از ۳۰۰ ریال ودردهات از ۲۵۰ ریال کمترنخواهد بود .

مادهٔ دوم ـ حقوق ماهیانه کارمندان وافرادارتش وامنیه ازاستواریکم بپائین بشرح زیرتعیین میشود:

استوار یکم	ماهیانه	۶۵۰
استوار دوم	«	۶۰۰
گروهبان یکم	«	۵۵۰
گروهبان دوم	«	۵۰۰
گروهبان سوم	«	۴۵۰
سرجوخه امنیه	«	۴۰۰
سربازپیمانی وتابین یکم امنیه بدون جیره	«	۳۲۰
سرباز پیمانی وتابین دوم امنیه بدون جیره	«	۳۰۰
سرباز یکم وظیفه	«	۱۵
سرباز وظیفه	«	۱۰

مادهٔ سوم ـ حقوق کارمندان زیرپایه ورديف افرادشهربانی وخدمتگزاران جزء دوبرابرمیشودولی حداکثرحقوقی که به این طبقات پرداخته میشود ازماهی ۷۵ ریال تجاوزنخواهدکرد .

تبصره ـ بحقوق فعلی خدمتگزاران جزء مجلس که تابع آئیننامهٔ مخصوص

هستندمطابق جدولی که بتصویب هیئت رئیسه مجلس رسیده است از صدی چهل تاصدی شصت افزوده میشود .

مادهٔ چهارم ـ حقوق پاسبانان وسرپاسبانان در تهران بشرح زیر تعیین میشود.

پاسبان درجه ۳ بی‌سواد	ماهیانه	۳۵۰ ریال
پاسبان درجه ۳ باسواد	«	۴۰۰ «
پاسبان درجه ۲	«	۴۲۰ «
پاسبان درجه ۱	«	۴۴۰ «
سرپاسبان درجه ۳	«	۴۸۰ «
سرپاسبان درجه ۲	«	۵۰۰ «
سرپاسبان درجه ۱	«	۵۲۰ «

درسایر شهرستانها میزان حقوقی که به‌پاسبان وسرپاسبان پرداخته خواهد شد طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که هیئت وزیران باعطف بوضعیت محل وهزینه زندگی تدوین خواهد نمود .

مادهٔ پنجم ـ نسبت بکارمندان قراردادی و حکمی باعطف بمیزان حقوق و تاریخ ورود آنها بخدمت اضافاتی طبق جدول زیرین منظورخواهدشد .

تبصرهٔ ۱ ـ حداکثر حقوقی که بکارمندان قراردادی وحکمی داده خواهد شدبا منظور داشتن اضافه فعلی ازماهی پنجهزار ریال تجاوز نخواهدکرد .

تبصرهٔ ۲ ـ حداکثرحقوق‌خدمتگزاران قراردادی‌وحکمی‌جزء ازقبیل‌شوفر تلفونچی ومکانیك وامثال آنهاطبق آئین‌نامه‌ای خواهدبودکه ازطرف‌هیئت‌وزیران تدوین میشود .

	تاریخ شروع بخدمت							
	قبل از ۱۳۱۳ یا در ۱۳۱۳	۱۳۱۴	۱۳۱۵	۱۳۱۶	۱۳۱۷	۱۳۱۸	۱۳۱۹	۲۳۱۰
حقوق ساهیانه یکهزار ریال	۱۰۰٪	۹۰٪	۸۰٪	۷۰٪	۶۰٪	۵۰٪	۴۰٪	۳۰٪
حقوق ماهیانه تا دوهزار ریال – برای هزار ریال اول	۱۰۰٪	۹۰٪	۸۰٪	۷۰٪	۶۰٪	۵۰٪	۴۰٪	۳۰٪
حقوق ماهیانه تا دوهزار ریال – برای مازاد آن	۵۰٪	۴۵٪	۴۰٪	۳۵٪	۳۰٪	۲۵٪	۲۰٪	۱۵٪
حقوق ماهیانه بیش از دوهزار ریال – برای هزار ریال اول	۱۰۰٪	۹۰٪	۸۰٪	۷۰٪	۶۰٪	۵۰٪	۴۰٪	۳۰٪
حقوق ماهیانه بیش از دوهزار ریال – « « دوم	۵۰٪	۴۵٪	۴۰٪	۳۵٪	۳۰٪	۲۵٪	۲۰٪	۱۵٪
حقوق ماهیانه بیش از دوهزار ریال – برای مازاد آن	۲۵٪	۲۲ ۱/۲۰٪	۲۰٪	۱۷ ۱/۳۰٪	۱۵٪	۱۲ ۱/۲۰٪	۱۰٪	۷ ۱۰/۲٪

مادهٔ ششتم ـ نسبت بکارمندان روزمزدی هیئت وزیران باعطف بنوع کار و محل اقامت و داشتن عیال و اولاد آئین نامه‌ای جهت افزایش حقوق آنها تدوین خواهد نمود.

مادهٔ هفتم ـ بکارمندانی که حقوق آنها از دوهزار ریال کمتر است و بیش از سه اولاد دارند برای هر فرزندی که سن او هیجده سال تمام نرسیده مددمعاش معادل پنج درصد حقوق پرداخته خواهد شد.

مادهٔ هشتم ـ حقوق منتظرین خدمت بهمان تناسبی که حقوق رتبه آنها بموجب این قانون افزایش یافته ترقی داده خواهد شد.

مادهٔ نهم ـ بحقوق بازنشستگی بازنشستگان مشمول قوانین استخدام کشوری ولشکری و وظیفه موظفین صدی **۲۵** علاوه میشود.

مبلغی که از بابت این اضافه پرداخته خواهد شد ازمحل بودجه هزینه سال **۱۳۲۰** تأمین وبصندوق بازنشستگی تحمیل نخواهد گردید.

مادهٔ دهم - مادهٔ ۴۵ قانون استخدام کشوری بطریق زیر اصلاح میشود:
میزان حقوق بازنشستگی مساوی است بایك پنجاهم حد وسط حقوق ۳۶ ماهه اخیر خدمت ضرب در عده سنوات خدمت.

مادهٔ یازدهم - کارمندان مشمول قوانین استخدامی کشوری ولشکری که مشمول شرایط بازنشستگی گردیده درصورتیکه از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال جاری درخواست بازنشستگی نمایند استثنائاً بایك سوم علاوه برآنچه طبق مقررات خاص بازنشستگی خودشان مستحق هستند بازنشسته میشوند. وزارتخانه‌ها نیز میتوانند در آخر اسفندماه ۱۳۲۰ کارمندان خودرا که بسن بازنشستگی رسیده‌اند طبق شرایط این ماده بازنشسته نمایند.

تبصره - به مستخدمینی که دراثر کسالت و تشخیص وزارتخانه مربوطه قادر بادامه خدمت نیستند وسن آنها از پنجاه سال متجاوز است حق داده میشود که طبق شرایط مادهٔ یازده این قانون تقاضای بازنشستگی نمایند.

مادهٔ دوازدهم - بکسور تقاعد عموم مستخدمین کشوری ولشکری صدی یك ونیم افزوده میشود.

مادهٔ سیزدهم - فوق‌العاده‌های زیر طبق آئین‌نامه‌ای که هیئت وزیران فعلی تدوین خواهند کرد پرداخت خواهد شد وسوای آنها بهیچوجه فوق‌العاده‌ای پرداخت نمی‌شود.

۱- فوق‌العاده ویژه.

۲- « کسر صندوق و تضمین.

۳- « کشیك شب واوقات تعطیل.

۴- « کرایه خانه و اشتغال در خارج ازمرکز.

۵- هزینه سفر.

۶ـ حق الکفاله .

۷ـ حق مقام .

۸ـ فوق العاده بدی آب وهوا .

۹ـ فوق العاده اقامت پزشکان در نقاط مرزی و محرومیت ازمطب .

تبصره ـ فوق العادهٔ ویژه تنها باشخاصی تعلق خواهدگرفت که مجموع حقوق ومزایای دریافتی آنها درآخرمهرماه۱۳۲۰ بیشتر از میزانی بوده کهدرنتیجه اجرای این قانون به آنها پرداخته خواهدشد .

مادهٔ چهاردهم ـ اشخاصیکه بعد از تصویب این قانون بخدمت پذیرفته میشوند ویاترفیع می یابند حقوق یااضافه‌ای راکه این قانون برای رتبه یا مقام آنها معین نموده دریافت خواهند داشت .

مادهٔ پانزدهم ـ اضافاتی که بموجب این قانون پرداخته میشودمشمول فقرهٔ۳ مادهٔ۵۷ قانون استخدام کشوری نبوده وبنفع صندوق بازنشستگی کسر نمیشود.

مادهٔشانزدهم ـ این قانون از اول آبانماه۱۳۲۰ اجرا میشود .

این قانون که مشتمل برشانزده ماده است درجلسهٔ ششم آبانماه یکهزاروسیصد وبیست بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

اصلاح قانون بودجه کل سال ۱۳۲۰ کشور

مصوب هشتم آبانماه ۱۳۲۰

مادهٔ ۱ ـ وزارت دارائی مجازاست اضافات حقوق موضوع قانون ششم آبان ۱۳۲۰ را درپنج ماه آخر سال ۱۳۲۰ ازمحل صرفه جوئی اعتبارات بودجه کشور بپردازد .

مادهٔ ۲ - وزارت دارائی مجاز است تا مبلغ چهارصد میلیون‌ریال اسناد خزانه باسررسیدهائی که از چهارماه تجاوز نکند در جریان گذاشته واعتبار لازم برای بهرهٔ آن دربودجه هرسال منظور دارد .

صندوقهای دولتی مکلفند این‌اوراق را درسررسید بجای پول نقد به بهای اسمی آنها قبول نمایند .

خریدوفروش ونزول‌این‌اسناد برای‌تمام اشخاص‌طبیعی وحقوقی وعمومی آزاد است .

اصل‌وبهره اسناد خزانه با ارز خارجی‌قابل پرداخت نخواهدبود .

مادهٔ ۳ - تبدیل ادارهٔ‌کل بهداری بوزارت بهداری‌وادارهٔ‌کل کشاورزی بوزارت کشاورزی وضمیمه‌شدن سازمان‌اداره‌کل انتشارات وتبلیغات به وزارت فرهنگ و سازمان اداره امنیه بوزارت کشور از روز سی‌ام شهریور ماه ۱۳۲۰ تصویب میشود .

مادهٔ ۴ - درمواردی‌که بتشخیص هیئت وزیران انجام تشریفات مناقصه اسباب‌تأخیر برقراری انتظامات‌کشور وتأمین خواربار اهالی‌شناخته شوداجرای تشریفات مذکور تاآخر سال ۱۳۲۰ اجباری‌نخواهدبود .

مادهٔ ۵ - گندمی که بمنظور تأمین خواربارکشور وارد شده و یا وارد میشود ازخریدتصدیق‌صدور معاف است .

مادهٔ ٦ - ازاول مهرماه ۱۳۲۰ ماهی‌سه‌هزارریال بشرح زیر دربارهٔ ورثه مرحوم کیخسرو شاهرخ ازمحل درآمد عمومی‌کشور برقرارمیشود :

بانوکتایون عیال ودوشیزه پروین‌شاهرخ مادام‌که شوهر اختیار نکرده‌اند هریك ۷۵۰ ریال آقایان‌فریدون شاهرخ وداریوش شاهرخ مادام‌که بسن‌بیست‌و یکسال نرسیده‌اند هریك ۷۵۰ریال .

مادهٔ ۷ ـ برشهریه‌ای که طبق ماده چهار قانون متمم بودجه ۱۳۱۸ برای آقایان پرویز وهمایون فرزندان مرحوم علی اکبر داور تعیین شده بود ماهی دوهزار ریال افزوده میشود ونیز مبلغ ۷۵۰ ریال درماه بتاج خانم مادر و ۷۵۰ ریال درماه بعالم تاج خانم خواهر آن مرحوم که در کفالت او بوده‌اند مادام که شوهر اختیار نکرده‌اند تصویب میشود .

مادهٔ ۸ ـ وزارت دارائی مجاز است کسر مصارف پنج ماهه آخر سال ۱۳۲۰ ادارهٔ کل شهربانی راازمحل صرفه‌جوئی بودجه سال ۱۳۲۰ آن اداره بپردازد .

مادهٔ ۹ ـ اقدامات زیر تصویب میشود :

الف ـ انتقال شصت میلیون ریال ازمحل صرفه‌جوئی اعتبار ۱۳۲۰ وزارت جنگ به اعتبار سال مذکور اداره امنیه .

ب ـ افزایش بیست میلیون ریال برای مصارف پیش بینی نشده وغیرقابل احتراز از صرفه‌جوئی اعتبارات بودجه ۱۳۲۰ کشور بمادهٔ ۷۵ بودجه مذکور .

ج ـ تأمین محل پرداخت تعهدات مربوط به‌راه‌سازی از صرفه‌جوئی اعتبار مادهٔ ۵۸ بودجه کشور باموافقت وزارت دارائی .

د ـ تأمین کسر بعضی اعتبارات بودجه ۱۳۲۰ وزارت بهداری از صرفه‌جوئی مواد دیگرهمان بودجه باموافقت وزارت دارائی .

هـ ـ تکمیل عدهٔ دبیر وآموزگار برای کلاسهای موجود ازمحل اعتبار تأسیس آموزشگاهها وکلاسهای دبستان و دبیرستان منظور در بودجه ۱۳۲۰ وزارت فرهنگ وتأمین کسر اعتبار مادهٔ ۱۴ بودجه مذکور از اعتبارات مصرف نشده دبستانهای جدید با موافقت وزارت دارائی .

مادهٔ ۱۰ ـ وزارت دارائی مجاز است درمورد مصارف ارزی دولت تفاوت اعتبارهرپهلوی ۱۴۰ ریال را نسبت بنرخ فعلی ارزپرداخته وبابت صرفه جوئی اعتبارات بودجه ۱۳۲۰ کشورمحسوب دارد .

مادهٔ ۱۱ ـ عمل وزارت دارائی بافزودن ۱۰ دیناردرهرلیتربرمالیات بنزین و پنج دیناردرهرلیتربرمالیات نفت ازتاریخ ۱۱خرداد ماه **۱۳۲۰** تصویب وازهفتم آبان **۱۳۲۰** برمالیات بنزین هرلیترپانزده دینارافزوده میشود .

تبصرهٔ ۱ ـ کلیه مواد نفتی موجود دردست تولیدکنندگان ونمایندگان آنها ووارد کنندگان ونمایندگان آنها ازتاریخ هفتم آبان **۱۳۲۰** مشمول مالیات مقرردر بالااست اعم‌ازاینکه نسبت بآنها معامله قبلی شده باشد یا نشده باشد .

تبصرهٔ ۲ ـ مقررات این قانون نسبت بموجودی هفتم آبان **۱۳۲۰** ببعد مواد نفتی نامبرده نیزقابل اجرا بوده ومعاملاتی که قبل ازآن تاریخ بین تولیدکنندگان و واردکنندگان مواد نفتی یا نمایندگان آنها و مصرف کنندگان واقع شده ولی جنس آن تا تاریخ نامبرده تحویل نگردیده مشمول مالیات جدید بوده و فقط در صورتی قابل اجرا شناخته میشودکه خریدار مالیات‌های مقرر را طبق قانون به فروشنده بپردازد .

این قانون که مشتمل بریازده ماده است در جلسهٔ هشتم آبانماه یکهزار و سیصد وبیست بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

قانون

بودجه سال ۱۳۲۰ مجلس شورای ملی

مصوب ۲۷ اسفند ماه ۱۳۱۹

مادهٔ اول ـ برای مقرری وهزینه دوازده ماهه سال یکهزاروسیصد و بیست مجلس شورای ملی مبلغ هشت میلیون وششصد وهفتاد وپنجهزاروسیصد وبیست ریال موافق فقرهٔ ۱ تا ٤ پیوست اعتبار بکارپردازی مجلس داده میشود .

مادهٔ دوم ـ برای حقوق وهزینه دوازده ماهه چاپخانه مجلس مبلغ دومیلیون ونهصد وپنجهزارویکصد وپنجاه ریال موافق فقرهٔ ۱ و۲ پیوست اعتبار بکارپردازی مجلس داده میشود .

مادهٔ سوم ـ بکارپردازی مجلس اجازه داده میشود مبلغ پانصدهزارریال از کل اعتبارنامبرده درمواد ۱ و۲ بالا ازمحل صرفه‌جوئی بودجه سال هزاروسیصدو بیست مجلس وفاضل درآمد چاپخانه مجلس منظوروتأمین نماید .

مادهٔ چهارم ـ بکارپردازی مجلس اجازه داده میشود درآمدچاپخانه‌مجلس وباغ بهارستان را جزوجمع محاسبات مجلس محسوب دارد .

این قانون که مشتمل برچهارماده و صورت پیوست است درجلسهٔ بیست و هفتم اسفند ماه یکهزاروسیصد ونوزده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

گزارش	نفرات	پایه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
تفصیل مادهٔ اول					
فقرهٔ ۱					
مقرری آقایان نمایندگان محترم و تفاوت مقرری ریاست معظم مجلس	۱۳۴		۴۸۶۰۰۰۰	۴۸۶۰۰۰۰	
فقرهٔ ۲					
قانونگذاری					
معاون اداری ریاست مجلس	۱	۹	۳۷۴۴۰		
بازرس مخصوص	۱	۹	۳۷۴۴۰		
دفتر					
رئیس	۱	۷	۲۲۹۲۰		
منشی و مترجم	۱	٤	۸۱۶۰		
دبیرخانه					
رئیس	۱	۸	۲۹۶٤۰		
معاون فعلی (پایهٔ قضائی)	۱	۷	۲۲٤٤۰		
کارمند	۲	۷	۳۹۳۶۰		
کارمند	۳	٦	٤۹٤٤۰		
کارمند	۱	۵	۱۲۸٤۰		
کارمند	۱	۱	۳۸٤۰		

گزارش	نفر	رتبه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
بایگانی جاری					
رئیس	۱	۸	۲۹۶۴۰		
معاون	۱	۷	۱۹۶۸۰		
کارمند	۲	۶	۲۹۷۶۰		
بایگانی‌راکد					
مدیر	۱	٦	۱۷۲۸۰		
کارمند	۱	۵	۱۱۰۴۰		
تندنویسی‌وتحریرصورت مجلس					
رئیس	۱	۹	۳۲۱۶۰		
معاون	۱	۷	۱۹۶۸۰		
کارمند	٦	٦	۹۶۴۸۰		
کارمند	۴	۵	۴۵۹۶۰		
کارمندقراردادی	۱	ـ	۱۴۴۰۰		
قوانین و مطبوعات					
رئیس	۱	۸	۲۹۶۴۰		
معاون	۱	۷	۱۹۶۸۰		
مدیرمطبوعات ورابطامور کمیسیونهاوشعب	۱	۷	۱۹۶۸۰		

گزارش	نفرات	پایه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
کارمند	۲	٦	۳٤٥٦۰		
کارمند	۲	۵	۲۲۰۸۰		
کارمند	۱	٤	۹٤۸۰		
دائره کمیسیونها					
رئیس	۱	٦	۱۷۲۸۰		
ارسال مراسلات					
رئیس	۱	۷	۱۹٦۸۰		
معاون	۱	۵	۱۱۰٤۰		
اعتبار خصوصی	—	—	۲۵۰۰۰	۷۸۷۷۲۰	
فقرهٔ (۳)					
کارپردازی					
مدیر کل ورئیس کتابخانه	۱	۹	۳۷٤٤۰		
بازرس مخصوص	۱	۸	۲۹٦٤۰		
دفتر					
رئیس	۱	۵	۱۲۸٤۰		
کارمند	۱	۷	۱۹٦۸۰		
کارمند	۱	۵	۱۲۸٤۰		
ادارهٔ حسابداری کل					
رئیس	۱	۹	۳۷٤٤۰		

گزارش	نفر	رتبه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
معاون	۱	۷	۱۹۶۸۰		
کارمند	۱	۷	۱۹۶۸۰		
مسئول رسیدگی بحسابها	۱	۵	۱۲۸۴۰		
مسئول صدورحوالجات	۱	۵	۱۱۰۴۰		
مسئول بایگانی	۱	۵	۱۱۰۴۰		
کارمندقراردادی	۲	—	۱۰۸۰۰		
صندوق					
رئیس	۱	۷	۲۲۹۲۰		
معاون‌وحسابداری	۱	۵	۱۱۰۴۰		
کتابخانه					
معاون	۱	۷	۲۲۹۲۰		
کارمند	۱	۶	۱۴۸۸۰		
کارمند	۲	۵	۲۲۹۸۰		
کارمند	۲	۲	۱۰۹۲۰		
کارمند	۱	۱	۳۸۴۰		
اعتبار کارمندان قراردادی فنی			۳۶۵۰۰		
کارگزینی					
رئیس	۱	۷	۱۹۶۸۰		

گزارش	نفر	رتبه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
کارمند	۲	۵	۲۳۸۸۰		
کارمند	۱	٤	۸۱٦۰		
ملزومات					
رئیس	۱	۷	۲۲۹۲۰		
معاون	۱	۵	۱۱۰٤۰		
متصدی شعبه اموال	۱	۵	۱۲۸٤۰		
کارمند	۲	۵	۲۲۰۸۰		
کارمند	۱	۲	۵۰٤۰		
بازرسی					
رئیس	۱	۵	۱۲۸٤۰		
متصدی مجله مذاکرات مجلس	۱	۷	۲۱۲٤۰		
متصدی بلیط و پخش لوایح	۱	۲	۵۸۸۰		
کارمند	۱	٦	۱٤۸۸۰		
کارمند	۱	۳	٦۱٤۰		
کارمند	۲	۲	۱۰۹۲۰		
بهداری					
پزشک قراردادی	۱		۳۰۰۰۰		
اعتبار فوق العاده و اضافات و ترفیعات			۸۸٦۲۰		

گزارش	عده نفر	رتبه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
خدمتگزاران جزء					
ناظر	۲		۱۵۸۴۰		
سرمکانیك	۱		۱۳۲۰۰		
مکانیك	۱		۷۶۸۰		
تلفونچی	۳		۲۰۱۶۰		
دربان‌باشی	۱		۸۱۶۰		
دربان	۶		۴۱۵۲۰		
پیشخدمت‌باشی	۱		۹۸۴۰		
پیشخدمت	۲۷		۱۴۶۹۰۰		
سرایدارباشی	۱		۹۸۴۰		
سرایدار	۲۳		۱۰۸۰۰۰		
فوق‌العادهٔ نگهبانی شبانه سرایدارها			۱۱۰۴۰		
آبدارباشی	۱		۵۵۲۰		
آبدار و سقا	۶		۲۹۰۰۰		
فراش‌باشی	۱		۹۸۴۰		
فراش	۱۵		۵۳۰۰۰		
باغبان‌باشی	۱		۷۲۰۰		

گزارش	نفرات	پایه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
گل کار	٦		۳۳۰۰۰		
باغبان	٦		٢٤٢٤٠		
گل کار و باغبان قراردادی	۲		١٤٤٠٠		
فوق‌العاده مأمورین پست و تلگراف مجلس و دو نفر نامه رسان	٤		٦٧٢٠		
شوفر اتومبیل قراردادی	۱		۱۲۰۰۰		
فوق‌العاده و مددمعاش و حقوق ایام مرخصی و انعام وغیره			١٤٠٣٨٠		
شهریه ورثه نعمت‌الله و عبدالله و تفاوت حقوق بازنشستگان و وظیفه وراث خدمتگزاران			۳۰۰۰۰		
جبران کسر اقلام فقرهٔ ۳			۲۰۰۰۰	١٤٧٤٦٠٠	
فقرهٔ (۴)					
هزینه					
روشنائی			١٥٠٠٠		
آبدارخانه			٤٨٠٠٠		
تنظیف			۱۰۰۰۰		
نوشت‌افزار			٤٧٠٠٠		

گزارش	نفرات	پایه	مبلغ سالیانه (ریال)	مبلغ کل (ریال)	ملاحظات
چاپ لوایح			۲۵۰۰۰		
چاپ صورت مذاکرات مجلس			۲۰۰۰۰		
اعتبار کتابخانه برای خرید و مصارف کتب و آبونه جراید و مجلات			۱۱۰۰۰۰		مبلغ ۹۵۰ لیره از این اعتبار وزارت دارائی ارز خواهند داد و بهای آنرا دریافت خواهند داشت
پست و تلگراف و تلفن			۱۸۰۰۰		
فوق العاده پاسبانان			۲۸۰۰۰		
ملبوس خدمتگزاران جزء سالی نفری دودست	۱۰۳		۴۰۰۰۰		
سوخت زمستانی			۳۵۰۰۰		
هزینه جشنها			۸۷۰۰۰		
هزینه باغ بهارستان وقنات			۳۰۰۰۰		قرضه بنائی سال ۱۳۱۹ مجلس از این محل پرداخت و محسوب میشود
اعتبار هزینه پیش بینی نشده			۲۰۰۰۰		
ساختمان و تعمیرات ابنیه			۵۰۰۰۰۰		
خرید اثاثیه و تعمیرات اتومبیل			۳۰۰۰۰۰		هر مبلغی که از فروش اثاثیه اسقاط عاید گردد بر اعتبار خرید اثاثیه اضافه خواهد شد
حق بیمه			۲۵۰۰۰		
هزینه بهداری			۱۰۰۰۰		
عیدی نوروز کارکنان مجلس			۱۵۵۰۰۰		
اعتبار جبران کسر اقلام فقره (٤)			۳۰۰۰۰	۱۵۵۳۰۰۰	

گزارش	نفر	پایه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
جمع مادهٔ اول بودجه مجلس			۸۶۷۵۳۲۰		
تفصیل مادهٔ دوم					
چاپخانه مجلس					
فقرهٔ (۱)					
رئیس	۱	۷	۲۲۹۲۰		
معاون	۱	٦	۱٤۸۸۰		
رئیس حسابداری	۱	٦	۱۷۲۸۰		
معاون	۱	۳	٦۲٤۰		
کارمند حسابداری	۲	۱	۸۸۸۰		
رئیس بازرسی	۱	۵	۱۱۰٤۰		
کارمند بازرسی	۱	۲	۵۰٤۰		
رئیس ملزومات وصندوق	۱	٦	۱٤۸۸۰		
ناظر	۱	۲	۵۸۸۰		
مسئول دریافت سفارشات	۱	۵	۱۲۸٤۰		
مسئول تحویل سفارشات	۱	٤	۸۱٦۰		
مسئول تصحیح	۱	۳	٦۲٤۰		
بایگان	۱	۲	۵۸۸۰		
مدیر گراورسازی	۱	۷	۱۹٦۸۰		

گزارش	نفرات	پایه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
مدیر فوتولیتو	۱	٦	۱٤۸۸۰		
نقاش ورتوشه گر	۱	۵	۱۱۰٤۰		
نقاش «	۱	۲	۵۸۸۰		
کارمندان قراردادی	۵		۳۹۵۵۰		
اعتبارفوق العاده واضافات وترفیعات			۱۵۳٦۰		
خدمتگزاران جزء					
تحصیلدار وکمك تحصیلدار	۲		۱۳۸۰۰		
کمك انبار و کاغذشمار	۳		۱۵٦۰۰		
پیشخدمت و آبدار وفراش	۱۳		٤٦۳۲۰		
قسمت فنی					
گراورسازی	۱۰		۵۱۰۰۰		
مسؤل اشتروتیپی	۱		۱۰۲۰۰		
کارگر اشتروتیپی	۸		۲٤۷۲۰		
مسئول ماشین‌خانه	۱		۲۲۲۰۰		
معاون «	۱		۱۰۲۰۰		
کارگر «	۵۵		۲٤٦۸٤۰		
مسؤل افست	۱		۲۲۲۰۰		
معاون «	۱		۱۰۸۰۰		

گزارش	نفر / عده	پایه	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
کارگر افست	۱۶		۶۹۱۲۰		
مسئول موتورخانه	۱		۱۶۲۰۰		
کارگر «	۶		۳۱۵۶۰		
مسئول حروفچینی	۱		۱۲۰۰۰		
کارگر حروفچینی	۱۷		۶۸۵۲۰		
مسئول فرم بندی	۱		۱۲۰۰۰		
معاون «	۱		۷۲۰۰		
کارگر «	۱۷		۷۷۰۴۰		
مسئول صحافی	۱		۱۲۰۰۰		
معاون «	۱		۶۷۲۰		
کارگر «	۱۸		۶۷۴۴۰		
مسئول اوراق بهادار	۱		۹۰۰۰		
کارگر «	۳۷		۱۲۶۰۰۰		
مسئول حروف ریزی	۱		۱۰۲۰۰		
کارگر «	۵		۱۵۹۶۰		
متصدی فوتورتوگراور	۱		۱۱۴۰۰		
کارگر «	۶		۲۱۹۶۰		
کارگر فتولیتو	۳		۱۳۶۸۰		
کاردان (افست و فوتولیتو) قراردادی	۱		۷۰۲۰۰		

گزارش	تعداد نفر	ماده	مبلغ سالیانه ریال	مبلغ کل ریال	ملاحظات
کاردان(ماشینخانه‌واشتروتیپی)قراردادی	۱		۴۸۰۰۰		
کاردان(فوتورتوگراور) «	۱		۸۴۹۶۰		
اعتباراضافه کاری‌وفوق‌العاده‌وهزینه‌سفر			۲۹۷۸۹۰		
جبران کسر مواد فقره(۱)			۱۵۰۰۰	۱۸۲۴۴۸۰	ازمحل‌اعتبارات‌فقره ۱ و ۲ بودجه چاپخانه مجلس‌مبلغ یکصدونه هزاروششصدمارك‌و چهارصددلار و سه هزارو چهار صد و پنجاه‌وهشت کورن سوئدی وزارت دارائی‌ارز خواهند دادوبهای‌آنرادریافت خواهندداشت
فقرهٔ ۲					
اعتباربرای‌پرداخت‌قسط‌دوم‌ماشین‌آلات روشنائی			۲۱۰۰۰۰		
اعتباربرای تکمیل ماشین‌آلات و خرید وتعمیر اثاثیه			۱۶۰۰۰۰		
هزینه‌چاپخانه ازسر کب‌وروغن ونفت‌و دواجات وفیلم‌وچسب تروکاها وکاغذ مخصوص‌تمبرمالیاتی‌وغیره			۴۶۰۰۰۰		
اعتبارهزینه‌پیش‌بینی‌نشده			۱۰۷۵۰		
سوخت زمستانی			۳۰۰۰۰		
ملبوس ۱۸ نفرخدمتگزاران‌جزء نفری دو دست ولباس‌کارکارگران			۱۶۸۰۰		
اعتبارکمك به‌کارگرانی که حین‌انجام وظیفه‌ناقص‌ویاگرفتاراسراض‌صعب‌العلاج ویامدت‌دارمیشوندوکمك‌بوراث‌بیبضاعت آنها			۵۰۰۰		
عیدی‌نوروزکارکنان چاپخانه			۶۸۱۲۰		
جبران کسراقلام‌فقره(۲)			۲۰۰۰۰	۱۰۸۰۶۷۰	
جمع ماده‌دوم بودجه چاپخانه مجلس				۲۹۰۵۱۵۰	
جمع کل‌ماده اول ودوم‌بودجه مجلس				۱۱۵۸۰۴۷۰	

صورت‌بالاپیوست قانون‌بودجه‌سال ۱۳۲۰ مجلس‌شورای‌ملی‌بوده‌صحیح‌است.

رئیس‌مجلس‌شورای‌ملی- حسن‌اسفندیاری

فهرست

قسمت پنجم - تصمیمات و مطالب متفرقه

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه از	صفحه تا
۱	تصمیم مجلس شورای ملی دائر بـابراز رأی اعتمادبکابینه آقای دکتر متین‌دفتری.	۵۶۹	-
۲	تصمیم مجلس‌شورای ملی دائربه‌ابراز رأی اعتماد بکابینه آقای علی منصور نخست‌وزیر.	۵۷۰	-
۳	تصمیم قانونی‌دائربه‌ابراز رأی اعتماد بکابینه آقای‌فروغی .	۵۷۱	-
٤	تصمیم‌قانونی‌دائربتصویب‌برنامه‌کابینه آقای‌محمدعلی‌فروغی.	۵۷۱	-
۵	برنامه‌کابینه آقای فروغی نخست‌وزیر .	۵۷۲	۵۷۳
٦	تصمیم قانونی دائر بسلب مصونیت از آقای علی‌وکیلی.	۵۷۳	-
۷	تصمیم قانونی دائر بسلب مصونیت از آقـای رضا رفیع نماینده‌مجلس.	۵۷۳	-
۸	تصمیم راجع بتجدید انتخاب کارمندان دیوان‌محاسبات.	۵۷٤	-

قسمت پنجم
تصمیمات و مطالب متفرقه

تصمیم
مجلس شورای‌ملی دائر بابراز رأی اعتماد به‌کابینه‌آقای دکترمتین‌دفتری

مصوب ۲۰ آبان ۱۳۱۸

مجلس شورای‌ملی درجلسهٔ بیستم آبان‌ماه ۱۳۱۸ نسبت به کابینه آقای دکتر متین‌دفتری نخست‌وزیر باتفاق آراءِ حاضره (۱۰۰نفر) رأی‌اعتماد داده‌است .

تصمیم بالا درجلسهٔ بیستم آبان‌ماه یکهزاروسیصدوهیجده به‌تصویب‌مجلس شورای‌ملی رسید . رئیس مجلس‌شورای‌ملی ـ حسن‌اسفندیاری

در جلسه ۲۰ آبانماه ۱۳۱۸ هیئت دولت بشرح زیر معرفی‌شده است :

آقای دکتراحمدمتین دفتری (نخست‌وزیر) ـ آقای‌علی منصور (وزیر پیشه‌وهنر) آقای‌علی‌اصغرحکمت (وزیر کشور)ـآقای اعلم (وزیر امورخارجه) ـ آقای‌اسماعیل‌مرآت (وزیر فرهنگ) ـ آقای دکتر محمد سجادی (وزیرراه) ـ آقای ابراهیم علم (وزیر پست‌و وتلگراف وتلفن) ـ آقای سرتیپ رضاقلی امیر خسروی (وزیردارائی) ـ آقای صادق‌وثیقی (کفیل وزارت بازرگانی)ـ آقای محمد سروری(کفیل وزارت دادگستری)ـ آقای‌سرتیپ تاج‌بخش (کفیل اداره کل کشاورزی) .

درجلسه ۱۸ آذرماه ۱۳۱۸ آقای‌مصطفی قلی‌رام بسمت ریاست اداره کل کشاورزی معرفی شده‌اند .

در جلسهٔ ۲۲ اردیبهشت ۱۳۱۹ آقای‌علی‌اصغرحکمت‌بسمت وزارت کشورمعرفی‌شدند.

معاونین

درجلسهٔ ۴ بهمن‌ماه ۱۳۱۸ آقای اللهیار صالح بسمت‌معاونت‌اول قسمت مالی وزارت دارائی‌وآقای‌عباسقلی گلشائیان بسمت معاونت‌دوم‌قسمت‌اقتصادی‌وزارت‌دارائی معرفی‌شدند.

تصمیم

مجلس شورای ملی دائر بابراز رأی اعتماد بکابینه

آقای علی‌منصور نخست‌وزیر

مصوب ۹ تیرماه ۱۳۱۹

مجلس شورای‌ملی درجلسهٔ نهم تیرماه یکهزاروسیصدونوزده نسبت به کابینه آقای‌علی‌منصور نخست‌وزیر باتفاق آراء حاضره(۱۱۳ نفر) رأی‌اعتماددادهاست .

تصمیم‌بالا درجلسهٔ نهم‌تیرماه یکهزاروسیصدونوزده‌بتصویب‌مجلس‌شورای ملی رسید .

رئیس مجلس‌شورای‌ملی ـ حسن‌اسفندیاری

درجلسه ۹ تیرماه ۱۳۱۹ هیئت دولت بشرح‌زیر معرفی‌شده‌است :

آقای علی منصور (نخست‌وزیر)و(وزیر پیشه وهنر) ـ آقای مظفراعلم (وزیرامور خارجه)ـ آقای علی‌سهیلی (وزیر کشور) ـ آقای ابراهیم علم (وزیرپست وتلگراف‌وتلفن) آقای اسماعیل‌مرآت (وزیر فرهنگ) ـ آقای‌دکتر محمدسجادی(وزیر راه) ـ آقای‌رضاقلی خسروی (وزیردارائی)ـ آقای سرلشگر احمد نخجوان(کفیل وزارت جنگ) ـ آقای‌صادق وثیقی (کفیل وزارت بازرگانی) ـ آقای محمد سروری (کفیل‌وزارت دادگستری)ـ آقای مصطفی قلی‌رام (رئیس‌اداره کل کشاورزی) .

درجلسهٔ ۲۳ تیرماه ۱۳۱۹ آقای مجیدآهی بوزارت دادگستری معرفی‌شدند .

درجلسهٔ۴ خردادماه۱۳۲۰ آقای عباسقلی گلشائیان‌به کفالت‌وزارت‌دارائی‌معرفی‌شدند.

معاونین

درجلسهٔ۷مهرماه۱۳۱۹ آقای‌محمدعلی‌وارسته‌بسمت‌معاونت‌وزارت‌کشورمعرفی‌شدند.

در جلسهٔ ۷ اردیبهشت ماه ۱۳۲۰ آقای یدالله عضدی بسمت معاونت اول وزارت دارائی معرفی شدند .

تصمیم قانونی دائربه ابرازرأی اعتماد به کابینه آقای فروغی

مصوب ۶ شهریورماه ۱۳۲۰

مجلس شورای ملی درجلسهٔ ششم شهریورماه ۱۳۲۰ نسبت به کابینه آقای محمد علی فروغی نخست‌وزیر باتفاق آراء حاضره رأی اعتماد داده است .

تصمیم بالا درجلسهٔ ششم شهریورماه یکهزاروسیصد وبیست بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

تصمیم قانونی دائربه تصویب برنامه کابینه آقای محمد علی فروغی نخست وزیر

مصوب اول مهرماه ۱۳۲۰

مجلس شورای ملی درجلسهٔ اول مهرماه ۱۳۲۰ برنامه کابینه آقای محمدعلی فروغی نخست‌وزیررا تصویب نموده است .

این تصمیم درجلسهٔ اول مهرماه یکهزار وسیصد و بیست بتصویب مجلس شورای‌ملی رسیده است . رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

درجلسهٔ ۶ شهریورماه ۱۳۲۰ هیئت دولت بشرح زیرمعرفی شده است:
آقای محمد علی فروغی (نخست‌وزیر) ـ آقای مجیدآهی (وزیردادگستری) ـ آقای علی سهیلی (وزیرامورخارجه) ـ آقای ابراهیم علم (وزیرپست وتلگراف) ـ آقای اسمعیل مرآت (وزیرفرهنگ) ـ آقای دکترمحمد سجادی (وزیرراه) ـ آقای جواد عامری (وزیر کشور) ـ آقای سرلشگراحمد نخجوان (کفیل وزارت جنگ) ـ آقای صادق وثیقی (کفیل وزارت بازرگانی) ـ آقای عباسقلی گلشائیان (کفیل وزارت دارائی) ـ آقای مصطفی‌قلی‌رام (رئیس کل کشاورزی) .
درجلسهٔ ۱۸ شهریورماه ۱۳۲۰ آقای عباسقلی گلشائیان بوزارت دارائی معرفی شده‌اند
درجلسهٔ ۳۰ شهریورماه ۱۳۲۰ هیئت دولت بشرح زیرمعرفی شده است:
آقای محمد علی‌فروغی نخست‌وزیر ـ آقای مجیدآهی وزیردادگستری ـ آقای علی‌اصغر حکمت وزیرپیشه وهنر ـ آقای علی سهیلی وزیرامورخارجه ـ آقای اسمعیل مرآت وزیر

برنامه کابینه آقای فروغی نخست وزیر

که درجلسهٔ ۳۰ شهریورماه ۱۳۲۰ سوقع معرفی کابینه تقدیم‌شده‌است

برنامه هیئت دولت همان است که اصول آن در ضمن نطق اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در مجلس شورای ملی اشعارشده است و تفصیل آن ازقرار زیرمیباشد:

۱ـ درسیاست خارجی دولت مصمم است با رعایت کامل مصالح کشور همکاری نزدیك با دولتهائی که منافع ایران با منافع آنها ارتباط دارداشته باشد.

۲ـ اصلاح ورفع نواقص قوانین دادگستری برای تکمیل امنیت قضائی و نیزتجدید نظردرقوانین‌دیگری که با مقتضیات امروزوفق نمیدهد .

۳ـ تجدید نظردرسازمان قوای تأمینیه کشور .

٤ـ اصلاحات درامورا‌قتصادی و مالی کشورازقبیل تعدیل مالیاتها بمنظور تخفیف تحمیل مالیاتی .

تجدید نظردربودجه کشوربرای جلوگیری ازهزینه‌هائیکه بامقتضیات کنونی کشوروفق نمیدهد ـ افزایش‌حقوق خدمتگزاران دولت ازکشوری ولشکری‌تجدید نظر درمقررات بازرگانی ـ الغای انحصارهای غیرضروری و اهتمام درپائین آوردن هزینه زندگی عمومی .

۵ـ توجه مخصوص به پیشرفت کارکشاورزی وبهبودی زندگی کشاورزان توسعه امورآبیاری ـ منع تدریجی کشت واستعمال تریاك ـ تجدید نظردرقوانین عمران واجرای برنامه کشاورزی .

٦ـ ترقی وتکمیل صنایع بقدرامکان با تمایل باینکه کارخانه‌هابدست‌افراد

بهداری ـ آقای دکترمحمد سجادی وزیرراه ـ آقای عباسقلی گلشائیان وزیربازرگانی‌واقتصاد آقای سرلشگراحمد نخجوان وزیرجنگ ـ آقای امان‌الله جهانبانی وزیرکشورـ آقای علی اکبرحکیمی وزیرکشاورزی ـ آقای دکترحسن مشرف نفیسی وزیردارائی‌ـ آقای‌حمیدسیاح وزیرپست وتلگراف وتلفن ـ آقای دکترعیسی صدیق وزیرفرهنگ .

وشرکت‌های غیردولتی اداره شود واهتمام دربهبودی زندگی کارگران .

۷ـ تکمیل راهها و راه‌آهن در حدود استطاعت کشور .

۸ـ اصلاح قانون سازمان کشور بارعایت احتیاجات وتوجه به‌اینکه اهالی دراداره امور محلی خود بیشتر شرکت داشته باشند .

۹ـ تکمیل وترقی تأسیسات فرهنگی واهتمام دراصلاح اخلاق عمومی .

۱۰ـ توسعه سازمان بهداری وتوجه مخصوص ببهداشت عمومی .

تصمیم قانونی دائر بسلب مصونیت از آقای علی وکیلی

مصوب ۲۱ اسفندماه ۱۳۱۸

مجلس شورای ملی ازآقای علی وکیلی نماینده مجلس سلب مصونیت نمود وبدولت اجازه میدهد او را مورد تعقیب کیفری قراردهد .

این تصمیم درجلسهٔ بیست ویکم اسفندماه یکهزاروسیصد وهیجده بتصویب مجلس شورای ملی رسیده‌است .   رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

تصمیم قانونی
دائر بسلب مصونیت ازآقای رضا رفیع نماینده مجلس

مصوب ۲۲ اردیبهشت‌ماه ۱۳۱۹

مجلس شورای ملی ازآقای رضا رفیع نماینده مجلس سلب مصونیت نموده وبه دولت اجازه میدهد اورا مورد تعقیب کیفری قراردهد .

این تصمیم درجلسهٔ بیست‌ودوم‌اردیبهشت ماه‌یکهزاروسیصدونوزده بتصویب مجلس شورای‌ملی رسید .   رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن اسفندیاری

در جلسهٔ ٦ مهر ماه ۱۳۲۰ از طرف مقام ریاست اعلام شدکه وزارت دادگستری شرحی دائر به تبرئه آقای وکیلی به مجلس نوشته‌اند وآقای وکیلی دعوت شده‌اندکه در جلسات مجلس حاضرباشند .

در جلسهٔ ۲۷ مهرماه ۱۳۲۰ از طرف مقام ریاست اعلام شد که وزارت دادگستری شرحی نوشته‌اندکه از بازجوئیهائیکه درسورد آقای رفیع بعمل‌آمده مدارکی بـرای اتهام ایشان بدست نیامده است در اینصورت از ایشان دعوت شدکه شرکت خود را در جلسات مجلس ادامه دهند .

تصمیم راجع به تجدیدانتخاب کارمندان دیوان محاسبات

مصوب۸ بهمن‌ماه ۱۳۱۸

آقایان زیرطبق مادهٔ سوم ومادهٔ هشتم الحاقیه قانون دیوان محاسبات برای مدت سه‌سال‌بعضویت شصت وپنج گانه دیوان محاسبات درجلسهٔ۹بهمن‌ماه۱۳۱۸ انتخاب میشوند .

۱- آقای شمس‌الدین جلالی
۲-آقای محمدحسن دولتشاهی
۳-آقای محسن قریب
٤-آقای ابراهیم دادمرز
۵-آقای محمد برزین
٦-آقای محمد ناصری
۷-آقای حسین الهی
۸-آقای محمود پرورش
۹-آقای ابوالفتح فدائی علوی
۱۰-آقای عزت‌الله اردلان
۱۱-آقای محمدمهدی‌محوی
۱۲-آقای دکتراحمد محسنی
۱۳-آقای حسنعلی هدایت
۱٤-آقای محمد مفتاح
۱۵-آقای علی‌اصغرزرین کفش
۱٦-آقای احمد اشتری
۱۷-آقای فرخ صبا
۱۸-آقای ابوالقاسم همایونفر
۱۹-آقای عبدالرحیم خلخالی
۲۰-آقای مجتبی‌محمودی
۲۱-آقای عبدالله خرسند
۲۲-آقای تقی بینش
۲۳-آقای نصرالله صبا
۲٤-آقای محمودکاظمی
۲۵-آقای ابوالحسن مستوفی
۲٦-آقای مرتضی فرهنگ
۲۷-آقای علی‌حق‌نویس
۲۸-آقای محمد صفی ادیب
۲۹- آقای نیرالدین پیرزاده
۳۰-آقای حسن‌مشیری

رئیس‌مجلس شورای ملی- حسن‌اسفندیاری

فهرست

قسمت ششم - وقایع مهمه

شمارهٔ ردیف	عنوان قانون	صفحه از	صفحه تا
۱	اعلام استعفای اعلیحضرت رضاشاه‌پهلوی و اعلام‌سلطنت والاحضرت‌ولایتعهد.	۵۷۵	-
۲	قرائت و امضاءِ قسم نامه ازطرف اعلیحضرت همایون محمدرضاشاهنشاه‌پهلوی و فرمایشات‌دائر بمصالح کشور.	۵۷۶	۵۷۷
۳	متن انتقال نامه املاك و دارائی‌اعلیحضرت‌رضاشاه‌پهلوی.	۵۷۸	-
٤	متن‌انتقال‌نامه املاك واگذاری‌بدولت بوسیلهٔ اعلیحضرت همایون‌محمدرضا شاهنشاه‌پهلوی .	۵۷۸	۵۷۹

قسمت ششم

وقایع مهمه

اعلام

استعفای اعلیحضرت رضاشاه پهلوی واعلام سلطنت والاحضرت ولایتعهد

(درجلسهٔ ۲۵ شهریورماه ۱۳۲۰ بوسیله آقای فروغی نخست‌وزیر قرائت شده است)

متن استعفاءنامه

نظر باینکه من همه قوای خود را دراین چندساله مصروف امور کشور کرده وناتوان شده‌ام حس میکنم که اینك وقت آن رسیده است که یك قوه وبنیه جوانتری بکارهای کشور که مراقبت دائم لازم دارد بپردازدواسباب سعادت ورفاه ملت را فراهم آورد بنابراین امرسلطنت را بولیعهد وجانشین خود تفویض کردم واز کار کناره نمودم ازامروز که روز۲۵ شهریورماه ۱۳۲۰ است عموم ملت از کشوری و لشکری ولیعهد وجانشین قانونی مرا باید بسلطنت بشناسند وآنچه نسبت بمن ازپیروی مصالح کشور میکردند نسبت بایشان بکنند. کاخ مرمر تهران ۲۵شهریورماه ۱۳۲۰

امضاء

قرائت وامضاء قسم‌نامه از طرف اعلیحضرت همایون محمد رضا شاهنشاه پهلوی وفرمایشات دائر به‌مصالح کشور

(درجلسه ٢٦ شهریورماه ١٣٢٠)

اعلیحضرت همایون محمدرضاشاهنشاه پهلوی درساعت چهاروچهل‌وپنج دقیقه درمجلس حاضر ودرحضور کلام‌الله مجیدمتن قسم‌نامه راطبق اصل٣٩ متمم قانون اساسی بشرح زیر قرائت وامضاء نمودند .

بسم‌الله تعالی ـ من‌خداوند قادرمتعال راگواه‌گرفته بکلام‌الله مجید وبآنچه نزد خدا محترم است قسم یاد میکنم‌که تمام هم خود را مصروف حفظ استقلال ایران‌نموده حدود مملکت وحقوق ملت‌رامحفوظ ومحروس بدارم قانون اساسی مشروطیت ایران‌را نگهبان وبرطبق‌آن وقوانین مقرره سلطنت نمایم و در ترویج مذهب جعفری اثنی‌عشری سعی‌وکوشش نمایم ودر تمام اعمال وافعال خداوند عزشأنه را حاضر وناظر دانسته منظوری جز سعادت وعظمت دولت وملت ایران نداشته‌باشم واز خداوند متعال در خدمت بترقی ایران توفیق میطلبم واز ارواح طیبه اولیای اسلام استمداد میکنم .

(پس ازامضاء قسم‌نامه فرمایشات زیرراازنظر مصالح‌کشور واهالی بیان فرمودند) .

اکنون که مقتضیات داخلی کشورایجاب نموده‌است‌که‌من‌وظایف خطیر سلطنت راعهده‌دار شوم ودرچنین موقعی سنگینی مهام امورکشور رامطابق‌قانون اساسی‌تحمل نمایم لازم‌میدانم باتوجه وافی باصول‌مشروطیت وتفکیک‌قوا لزوم همکاری دائم وکامل‌را بین‌دولت ومجلس‌شورای‌ملی خاطرنشان‌نموده‌برای‌تأمین مصالح‌عالی کشورمتذکرشوم که‌هم‌من‌ودولت‌وهم‌مجلس‌شورای ملی وعموم افراد

ملت هر یك باید مراقبت تام نسبت به انجام وظایف خود داشته باشیم و هیچگاه بهیچوجه از رعایت کامل قوانین فروگذار نکنیم در این زمینه مخصوصاً برای رفاه اهالی کشور فرمان مؤکد داده شده که بعموم مأمورین و مستخدمین کشوری و لشکری ابلاغ گردد که هر کس از حدود قوانین و مقررات وابسته تجاوز نماید و یا بحقوق افراد تعدی کند موافق قانون بکیفر مقرر خواهد رسید .

دولت مأموریت دارد گذشته از اهتمام جدی در اجرای دقیق قوانین برای حصول تأمین قضائی برنامه جامعی حاکی از رؤس اصلاحات مربوطه به امور اجتماعی واقتصادی ومالی وتغییر مقرراتی که با احتیاجات ومقتضیات امروز وفق نمیدهد هرچه زودتر باموافقت وتصویب مجلس تهیه نموده بموقع اجرا بگذارند که موجبات آسایش عموم طبقات اهالی کشور و همچنین بهبود اوضاع زندگی خدمتگزاران لشکری و کشوری از هر جهت آماده ووسائل رفاهیت آینده کشور فراهم گردد . این نکته را مخصوصاً یادآور میشوم که من جد وافی خواهم داشت پیوسته وظایف خود راموافق قانون ووجدان انجام دهم وانتظار دارم نمایندگان ملت و عموم کارکنان ادارات دولت وطبقه روشن فکر هم همین معنی رانصب العین خود نموده برای سعادت و بهروزی میهن که مقصود مشترك همهٔ ماها میباشد از این روش منحرف نگردند ضمناً دولت من اهتمام کامل بعمل خواهد آورد که با همکاری نزدیك با دولتهائی که منافع ما با آنها ارتباط مخصوص دارد بطوریکه مصالح مملکتی کاملا رعایت شود مشکلاتی که فعلا برای ما پیش آمده حل شده و جریان امور بروفق دلخواه گردد در این صورت امیدوارم به فضل خداوند با منتهای کوشش که همه با تمام قوا بعمل خواهیم آورد کشتی سلامت کشور را بساحل برسانیم .

متن انتقالنامه املاك ودارائی اعلیحضرت رضا شاه پهلوی

(درجلسهٔ ۳۰ شهریور ماه ۱۳۲۰ بوسیله آقای آهی وزیر دادگستری قرائت شده است)

بنام خداوند متعال

چون از ابتداءِ تأسیس و تشکیل سلطنت خود پیوسته درفکر عمران و آبادی کشور بوده و این مطلب را درمقدمه برنامه اصلاحات کشور خود قرارداده بودم وهمواره‌درنظرداشتم‌این‌رویه عمران‌سرمشق کلیه‌صاحبان‌زمین و املاك گردد تا در موقع خود بتوانم ازثمرهٔ این املاك کلیه ساکنین و رعایای کشورخود را بهره‌مند نمایم و این فرصت در اینموقع که فرزند ارجمند عزیزم اعلیحضرت محمد رضا شاه پهلوی زمام امور کشوررابدست گرفته‌اند حاصل شده است بنابراین مصالحه نمودم کلیه اموال و دارائی خودرا (اعم از منقول وغیر منقول وکارخانجات و غیره) از هرقبیل که باشد بایشان بمال الصلح ده‌گرم نبات موهوب تا بمقتضای مصالح کشوربمصارف‌خیریه وفرهنگی وغیره بهرطریقی که صلاح بدانندبرسانند.

متن انتقالنامه املاك واگذاری بدولت بوسیله اعلیحضرت همایون محمد رضا شاهنشاه پهلوی

(درجلسهٔ ۳۰ شهریورماه ۱۳۲۰ بوسیله آقای آهی وزیر دادگستری قرائت شده است)

جناب نخست‌وزیر

چون منظوراصلی اعلیحضرت پدربزرگوارما درواگذاری‌اموال خودشان بما این‌بودکه بمصارف خیریه برسد وماهم همیشه سعی داشته وداریم که وسائل آسایش ورفاه عموم را از هر حیث فراهم آوریم بنابراین چنین تصمیم نمودیم اموالی که ازقبیل املاك ومستغلات وکارخانجات بما واگذار شده است بمنظور

ترقی کشاورزی وبهبودی حال کشاورزان ترقی اوضاع شهرهـا ـ ترقی صنایـع کشور وبهبودی حال کارگران ترقی فرهنگ و بهداری بدولت و ملت اعطـا نمائیم تا برحسب اقتضاء و برای‌انجام منظور های بالا یااملاك‌را بفروش‌برسانند و یا باحفظ و توسعه آبادی آنها در ملك دولت نگاهدارند و نیز مقرر میداریم که اگر کسانی باشند‌که نسبت به املاك ادعای غبنی داشته باشند پس از رسیدگـی بشکایت آنهاازمحل‌همین‌املاك رفع ادعا بشود.

سی‌ام‌شهریورماه ۱۳۲۰

فهرست

قسمت هفتم - آئین‌نامه ها

(مصوب کمیسیونهای مجلس)

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه از	صفحه تا
۱	آئین‌نامه کیفر متخلفین ازقوانین و آئین نامه های سرشماری	۵۸۱	۵۸۳

قسمت هفتم

آئین نامه‌ها

آئین‌نامه کیفر متخلفین از قوانین و آئین‌نامه‌های سرشماری

مادهٔ۱ - اشخاص مذکور در این ماده متخلف از قوانین و آئین نامه‌های سرشماری شناخته شده بزندان ازیك تا هفت روز وغرامت از ۵ تا ۵۰ ریال ویا یکی از این‌دو کیفر محکوم میشوند :

الف - کسانیکه‌درموقع‌سرشماری وظائف‌مربوط راانجام‌نداده ویا ازدادن پاسخ‌مطابق واقع به‌پرسشهای مندرج دربرگها بمأمور سرشمار خودداری‌نمایند .

ب - رئیس‌یا بزرگترخانه که بمأمورسرشماراطلاع ندهد اشخاصی که‌تحت سرپرستی او زندگی مینمایند از انجام مقررات سرشماری ویا پاسخ به پرسشها خودداری نموده‌اند .

ج - کدخدای دهی که‌اطلاع‌پیدا نماید یکی‌ازساکنین آن‌ده وظائف‌خودرا درمورد سرشماری‌انجام نداده ومراتب‌رابمأمورین‌سرشمار گزارش ننماید .

د - کسانیکه روز تعطیل معین سرشماری بدون رعایت مقررات از مسکن خود خارج گردند .

ه - کارمندان ادارات و شهرداریها و بنگـاههای کشوری و استادان -

دانشیاران ـ دبیران ـ آموزگاران ـ دانشجویان ـ دانش آموزان دبیرستانها و دانشکده‌ها وهمچنین کارکنان بنگاههای غیردولتی وهر فرد دیگری که متصدی اجرای امرسرشماری‌شده ووظایف محوله راانجام ندهد .

مادهٔ۲ ـ اشخاص مذکوردراین ماده‌درصورت تخلف ازقوانین و آئین‌نامه‌های سرشماری بزندان از هشت‌روز تا ۱۵ روز واز ۵۱ ریال‌تا۲۰۰ریال ویا بیکی‌از این‌دو کیفر محکوم میشوند :

الف ـ هرکس بواسطه اقدامات خود دراجرای کارهای سرشماری‌ایجاد اشکال نماید .

ب ـ کسانیکه‌برای فرار ازانجام قوانین و آئین‌نامه‌های سرشماری‌بهرنوع وعنوانی ازنظر مأمور سرشماری‌خودرا غایب‌سازند .

ج ـ مأمورین سرشماری که علاوه بر پرسشهای مقرر در برگهای مربوطه پرسشهای دیگری ازافراد نموده یا ازوظائف مقرر درآئین‌نامه تجاوز نمایند .

د ـ کدخداودهبان هرده که نسبت‌بتوزیع‌وتنظیم‌وتکمیل برگهای‌سرشماری وپرسشنامه‌ها بامأمور سرشماری همراهی‌نکنند .

هـ ـ کسانیکه‌پیش‌ازپایان سرشماری درهرمنطقه علائم سرشماری وشماره اماکن‌را پاك ویالوحه نام‌کوچه وخیابانها راازبین ببرند .

و ـ کسانیکه ارقام ونمودارهای سرشماری راقبل‌ازآگهی رسمی وبدون اجازه مقامات صلاحیت‌دار اشاعه دهند ویا اینکه پیش ویا بعداز آگهی رسمی اطلاعات برخلاف واقع منتشر نمایند مگر آنکه عمل آنها مشمول مواد دیگری از قانون کیفر گردد .

ز ـ کسانیکه پس‌ازپایان‌سرشماری کشور وگذشتن‌مهلتی که‌اداره کل آمار وثبت احوال آگهی خواهند داد طبق آگهی عمل ننموده وشناسنامه آنها نشانه

سرشماری نداشته باشد .

ح ـ کسانی که برای انجام خدمات عمومی در روز سرشماری تعیین شده مانند پزشك ـ دارو فروش ـ و امثال آنها و وظائف محوله را طبق دستور انجام ندهند .

ط ـ کسانیکه پروانه‌های فردی را که مقامات مربوط برای خروج ازمساکن صادر مینمایند بدیگری انتقال دهندیا قبول انتقال نمایند .

ماده۳ ـ کارمندان اداره‌ها و بنگاههای کشوری ومأمورین شهرداری که متصدی اجرای امر سرشماری بوده ویا درروز سرشماری برای انجام یکی از خدمات عمومی مأمور میشوند درصورت تخلف ازاجرای وظائف محوله بانظر وزارتخانه یا اداره مربوطه بدادگاه‌اداری نیز جلب وبیکی ازکیفرهای مقرردر بند۱یا۲یا۳یا۴مادۀ ۳۸ قانون استخدام کشوری خواهند رسید .

ماده۴ ـ هرگاه عمل مأمورین سرشمار اعم ازکارمندان دولتی‌یاغیرآن بر حسب قوانین دیگر مستوجب کیفر شدیدتری باشندبه‌آن کیفر خواهندرسید .

آئین‌نامه کیفر متخلفین ازقوانین وآئین‌نامه‌های سرشماری که‌مشتمل برچهار ماده است بشرح بالا در تاریخ بیست‌وسوم‌بهمن‌ماه‌یکهزاروسیصدوهیجده‌بتصویب کمیسیونهای کشور و دادگستری مجلس شورای ملی رسیده و بموجب مادۀ پنجم قانون سرشماری‌مصوب ۱۰ خردادماه۱۳۱۸ قابل‌اجراست .

رئیس مجلس شورای ملی ـ حسن‌اسفندیاری

فهرست تاریخی

قوانین موضوعه و مصوبات

دورهٔ دوازدهم قانونگذاری

شمارهٔ ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب روز	تاریخ تصویب ماه	شماره صفحه
۱	تصمیم راجع بابراز رأی اعتماد بکابینه آقای دکتر متین دفتری .	۲۰	آبانماه ۱۳۱۸	۵٦۹
۲	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت دادگستری پس از تصویب کمیسیون قوانین دادگستری .	۲۷	»	۱
۳	قانون تصویب پیمان دوستی بین دولت شاهنشاهی ایران و امپراطوری ژاپن.	۲۵	آذر	٤۵۵
٤	قانون آئین دادرسی و کیفر ارتش مصوب کمیسیون قوانین دادگستری.	٤	دیماه	۷۰
۵	قانون اجازه تأسیس آموزشگاههای اختصاصی بوزارت پست و تلگراف و تلفن.	۲۳	»	۲۰۷
٦	تصمیم راجع به تجدید انتخاب سی نفر کارمندان دیوان محاسبات .	۹	بهمن ۱۳۱۸	۵۷٤
۷	قانون اجازه استخدام آقای پروفسور ابرلنگ تبعه فرانسه بسمت ریاست دانشکده پزشکی.	۹	»	٤۸٤
۸	قانون اجازه استخدام آقای برتران تبعه فرانسه برای تدریس در دانشکده طهران.	۹	»	٤۸۳

شمارهٔ ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب روز	 ماه	شماره صفحه
۹	قانون اصلاح موادی از قانون دیوان محاسبات و قانون محاسبات عمومی.	۵	اسفندماه ۱۳۱۸	۲۲۷
۱۰	قانون بودجه کل سال ۱۳۱۹ کشور.	۱۶	»	۴۹۹
۱۱	تصمیم قانونی دائر بسلب مصونیت از آقای علی وکیلی.	۲۱	»	۵۷۳
۱۲	قانون راجع بمیزان گردش اسکناس.	۲۱	»	۲۲۳
۱۳	قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۱۷ مجلس شورای ملی.	۲۶	»	۴۹۵
۱۴	قانون متمم بودجه کل سال ۱۳۱۹ کشور.	۲۸	»	۵۱۰
۱۵	قانون بودجه سال ۱۳۱۹ مجلس شورای ملی.	»	»	۵۱۴
۱۶	قانون تصویب قرارداد بازرگانی و بحرپیمائی منعقده بین دولت شاهنشاهی ایران ودولت اتحادجماهیرشوروی.	۱۵	فروردین ۱۳۱۹	۴۵۷
۱۷	قانون اجازه انتقال انحصارها و شرکتهای دولتی به قسمت اقتصادی وزارت دارائی.	۸	اردیبهشت ۱۳۱۹	۲۲۵
۱۸	قانون اجازه اجرای لوایح پیشنهادی وزارت دادگستری پس از تصویب کمیسیون قوانین.	۱۵	»	۲
۱۹	قانون اصلاح قانون ثبت احوال.	۲۲	»	۱۸۶

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب روز	تاریخ تصویب ماه	شماره صفحه
۲۰	تصمیم قانونی دائر به سلب مصونیت از آقای رضای رفیع نماینده مجلس.	۲۲	اردیبهشت ۱۳۱۸	۵۷۳
۲۱	قانون اصلاح بعضی از مواد قانون کیفر مرتکبین قاچاق (مصوب کمیسیون قوانین دادگستری).	۱٤	خرداد	۱٦٦
۲۲	قانون امور حسبی .	۲	تیرماه ۱۳۱۹	۳
۲۳	قانون اجازه استخدام ۲۷ نفر مهندسین و متخصصین کارهای ساختمانی راه آهن .	»	»	٤۸٦
۲٤	تصمیم مجلس شورایملی دائر بابراز رأی اعتماد به کابینه آقای علی منصور نخست وزیر .	۹	»	۵۷۰
۲۵	قانون اجازه تجدید استخدام آقای اتوموزر مدیر فنی چاپخانه مجلس تبعه آلمان .	۱٦	»	٤۹۰
۲٦	قانون اجازه تجدید استخدام آقای ویلهلم وبر تبعه آلمان سرپرست ماشین آلات چاپخانه مجلس.	۱٦	»	٤۹۲
۲۷	قانون تصویب قرارداد پستی همگانی و پیوندنامه‌های مربوطه منعقده در کنگره پستی بوئنوزر.	۱۲	مردادماه ۱۳۱۹	٤۸۱

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب روز	تاریخ تصویب ماه	شماره صفحه
۲۸	قانون اصلاح قانون تأسیس دانشگاه راجع بدانشکده پزشکی.	۱۲	آبان ۱۳۱۹	۲۰۹
۲۹	قانون اجازهٔ اجرای لوایح پیشنهادی وزارت دادگستری پس از تصویب کمیسیون قوانین دادگستری مجلس.	۱۵	دیماه	۲
۳۰	قانون اجازه تمدید قرارداد استخدام آقای ویلهلم وبر تبعه آلمان برای سرپرستی ماشین آلات چاپخانه مجلس .	۲۲	»	٤۹۳
۳۱	قانون اجازه تجدید قرارداد استخدام آقای اتوموزر تبعه آلمان مدیر فنی چاپخانه مجلس.	۲۲	»	٤۹۱
۳۲	قانون مواد الحاقی بقانون آئین دادرسی مدنی.	۲۹	»	٦۲
۳۳	قانون متمم قانون دادرسی و کیفرارتش (مصوب کمیسیون قوانین دادگستری).	۱	بهمن	۱٦٤
۳٤	قانون اجازه استخدام آقای هانریش سدلر تابع آلمان برای چاپخانه مجلس .	٤	اسفند	٤۹٤
۳۵	قانون بودجه کل سال ۱۳۲۰ کشور .	۱۵	»	۵۲۸
۳٦	قانون متمم بودجه کل سال ۱۳۲۰ کشور.	۲۹	»	۵۳۹
۳۷	قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۱۸ مجلس شورای ملی.	۲۹	»	٤۹۷

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب روز	تاریخ تصویب ماه	شماره صفحه
۳۸	قانون بودجه سال ۱۳۲۰ مجلس شورای ملی.	۲۷	اسفند ۱۳۱۹	۵۵٦
۳۹	قانون کیفر بزه‌های مربوط براه آهن.	۳۱	فروردین ۱۳۲۰	۱۷۱
٤۰	قانون اجازه فروش املاك زراعتی و قنوات موقوفه .	۱٤	اردیبهشت ۱۳۲۰	۲۲٤
٤۱	قانون طرز جلوگیری از بیماریهای آمیزشی و بیماریهای واگیردار .	۱۱	خرداد ۱۳۲۰	۱۸۰
٤۲	قانون راجع بمیزان گردش اسکناس .	۲۵	»	۲۲۳
٤۳	قانون اصلاح قانون توسعه معابر .	۱	تیر ۱۳۲۰	۱۹۹
٤٤	قانون اصلاح قانون انحصار بازرگانی خارجی.	۸	»	۲۱۵
٤۵	قانون اصلاح قانون تعرفه گمرکی .	۲۲	»	۲۲۹
٤٦	قانون اضافه مادهٔ ۵۳۸ مکرر بقانون آئین دادرسی مدنی	۲	شهریور ۱۳۲۰	٦۳
٤۷	قانون اصلاح پاره‌ای از مواد قانون ثبت اسناد و املاك و قانون دفتر اسناد رسمی و قانون دلالان و قانون ازدواج و قانون معاملات بانکی .	۲٦	مرداد ۱۳۲۰	٦٤
٤۸	قانون راجع به غیرقابل فرجام بودن بعضی از محکومیتهای جزائی.	۹	شهریور ۱۳۲۰	۱۷۷

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب - روز	تاریخ تصویب - ماه	شماره صفحهٔ
٤٩	تصمیم قانونی دائر بابراز رأی‌اعتمادبه کابینه آقای‌محمدعلی فروغی نخست وزیر .	٦	شهریور ۱۳۲۰	۵۷۱
۵۰	تصمیم قانونی دائر بتصویب‌برنامه کابینه آقای محمدعلی فروغی نخست وزیر .	۱	مهر ۱۳۲۰	۵۷۱
۵۱	قانون‌اجازه‌واگذاری‌رسیدگی‌به‌پاره‌ای‌ازبزه‌های وارددرصلاحیت‌دادگاههای‌نظامی بدادگاههای دادگستری .	٦	مهر ۱۳۲۰	٦۹
۵۲	قانون اجازه منظور نمودن موجودی حساب اندوخته کشور به‌جمع بودجه سال ۱۳۲۰.	۸	»	۵٤٦
۵۳	قانون راجع به‌عفووبخشودگی‌وتخفیف‌پاره‌ای از محکومیت‌های سیاسی‌وعادی .	۲٤	»	۱۷۸
۵٤	قانون اجازه افزایش‌حقوق کارکنان‌دولت .	٦	آبان ۱۳۲۰	۵٤۷
۵۵	قانون اصلاح‌بودجه کل سال ۱۳۲۰ کشور .	۸	»	۵۵۲
۵٦	قانون الغای قانون اجازه‌فروش‌املاک‌زراعتی وقنوات موقوفه .	»	»	۲۲۵
۵۷	استعفای اعلیحضرت رضاشاه پهلوی واعلام سلطنت والاحضرت‌ولایت‌عهد .	۲۵	شهریور ۱۳۲۰	۵۷۵

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب روز	تاریخ تصویب ماه	شماره صفحه
۵۸	قرائت وامضاء قسم‌نامه از طرف اعلیحضرت همایون محمد رضاشاه شاهنشاه پهلوی و فرمایشات دائر به‌مصالح کشور .	۲۶	شهریور ۱۳۲۰	۵۷۶
۵۹	متن انتقال‌نامه املاك ودارائی اعلیحضرت رضا شاه‌پهلوی .	۳۰	»	۵۷۸
۶۰	متن انتقالنامه املاك واگذاری بدولت بوسیله اعلیحضرت همایون محمد رضاشاه شاهنشاه پهلوی .	۳۰	»	۵۷۸